

**OPORTÜNİST
"ÜÇ DÜNYA" TEORİSİNİN
ELEŞTİRİSİ**

**LENİNİZM
VE
SAĞ
OPORTÜNİZM**

**DEVRİMCİ
PROLETARYA**

YAYINI ARI

**oportünist
«üç dünya teorisi»nin
eleştirisi**

LENİNİZM VE SAĞ OPORTÜNİZM

Baskı tarihi : Aralık 1977
Sorumlu yönetmen : Leyla Sevükten

Dizgi : Yeniçağ Matbaası
Baskı : Sebat Matbaası
Kapak baskı : Kelebek Matbaası
Cilt : Kayalar Mücellithanesi

Devrimci Proletarya Yayınları
Yönetim yeri : Atasaray No: 409
Cağaloğlu / İSTANBUL

**LENİNİZM
VE
SAĞ OPORTÜNİZM**

İÇİNDEKİLER

Ö n s ö z	7
I) PROLETER SINIF BAKIŞ AÇISININ REDDİ	9
«Üç Dünya Teorisi» Leninizmin Çağımız İle İlgili Öğretilerini Reddiyor	19
«Üç Dünya Teorisi» Dünya Proleter Devriminin Stratejisi Değil, Sağ Oportünizmin Devrimi Hançerleme Stratejisidir	40
II) İKİ SÜPER DEVLET AYNI ÖLÇÜDE SALDIRGAN VE TEHLİKELİDİR	54
III) SAVAŞ VE BARİŞ VE DEVRİM	126
Savaş - Devrim	147
«Üç Dünya Teorisi», Emperyalizmin Saldırı ve Savaş Tehdidi Karşısında Nasıl Bir Cephe Öneriyor?	159
«Üç Dünya Teorisi», «Savaş Politikanın Başka Araçlarla Sürdürülmesidir» Sözü-nü Ortadan Kaldırıyor veya Anlamını Değiştiriyor	175
«Üç Dünya Teorisi»nde Leninist Barış İçinde Birarada Yaşama Tezi Burjuva Milliyetçiliği İle Değiştiriliyor	182

IV) «ÜÇ DÜNYA TEORİSİ» EZEN EMPERYALİST DEVLETLER İLE EZİLEN ULUSLAR AYRIMINI İNKÂR EDİYOR	195
Kısa Bazı Hatırlamalar	220
V) SİYASİ BAĞIMSIZLIĞI KORUYARAK EKONOMİK BAĞIMSIZLIĞI ELDE ETME ANLAYIŞI YA DA DEVRİMİN REDDİ	230
Hakim Sınıflar Devrimin Hedefi mi, Yoksa Bağımsızlık İçin Savaşan Devrimci Bir Güç mü?	232
Yeni Sömürgecilğe Hizmet	245
Proletarya Önderliğinde Bir Devrim Olmadan Emperyalizmden Tam Kurtuluş Mümkün Değildir	252
Kautski'nin İzinde	259
VI) REVİZYONİST «KAPİTALİST OLMAYAN YOL» TEZİ VE «ÜÇ DÜNYA TEORİSİ»	270
Devrimleri Unutturmak İçin Nihayet Bulunan «Çözüm»: «Yeni Ekonomik Düzen»	280
Uluslararası Yeni Ekonomik Düzen Nedir?	282
VII) KAPİTALİST - REVİZYONİST DÜNYAYI SARAN BUHRAN VE İKİ FARKLI TAVİR	322
Buhran Şartlarında Devrimci Görevler ve Oportünizm	335
VIII) SAĞ OPOTÜNİZMLE ARAMIZA SINIR ÇEKMENİN ÖNEMİ ÜZERİNE	359
Marksizm-Leninizmle Oportünizm Arasında Orta Bir Yol Olamaz	375
Özeleştirici Eskiye Yeni Bir Biçimde Sürdürmenin Değil, Kendimizi Köklü Bir Şekilde Aşmanın Bir Aracı Olmalıdır.	407
Geçmiş Köklü Bir Şekilde Aşalım, Marksizm-Leninizmi Kavrayalım ve Uygulayalım	416

ÖNSÖZ

Marksizm-leninizm ile sağ oportünizm arasındaki mücadele, tüm dünyada şiddetini artırarak sürüyor. Uluslararası sağ oportünizmin çeşitli ülkelerdeki kolları, marksizm-leninizme karşı saldırılarını ağız ve el birliğiyle yürütüyorlar. Doğal olarak dünyanın bütün ülkelerindeki marksist-leninistler, proleter enternasyonalizminin gerektirdiği militan bir dayanışma içinde, sağ oportünizmi, modern revizyonizmi, her türlü gerici ve anti-marksist-leninist akımı yenilgiye uğratmak için kararlı bir mücadele sürdürüyorlar.

Devrimci Proleterya Yayınları, bu tarihi mücadelelenin marksizm-leninizmin zaferiyle sonuçlanmasına katkıda bulunmak için devrimci bir yayınevi olarak üzerine düşen görevleri yerine getirmeye çalışacaktır.

Yayınevimiz, gerek başta AEP olmak üzere gelecek marksist-leninist partilerin ve önderlerin sağ oportünizmi ve «üç dünya teorisi»ni mahkûm eden eserlerini dilimize kazandırarak, gerekse aynı amaçla ülkemizde kaleme alınan broşür ve kitapları yayınlayarak sağ oportünizme karşı verilen mücadeleyi güçlendirmeye çalışacaktır.

Yayınevimiz, bugünkü sağ oportünizmin modern revizyonizmle özünde aynı görüşleri savunduğu gerçeğinin Türkiye devrimcileri, proleteryası ve halkı tarafından kavranabilmesi için marksist-leninist parti

ve önderlerin modern revizyonizmi eleştiren eserlerini de yayınlayacaktır.

Devrimci Proleterya Yayınları, yayınlayacağı kitap ve broşürlerle aynı zamanda ve esas olarak, devrimciler arasında marksizm-leninizm ilkeleri üzerinde yükselen ideolojik birliğin sağlanmasına ve bunun örgütsel birlik ile sağlamlaştırılarak proleteryanın öncü örgütünün inşasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Arnavutluk Emek Partisi Merkez Komitesi Organı Zeri i Popullit baş yazısı «Devrimin Teori ve Pratiği»nden sonra «Leninizm ve Sağ Oportünizm» adlı kitabı yayınlıyoruz. Kitabın «Proleter Sınıf Bakış Açısının Reddi» isimli ilk bölümü, «üç dünya teorisi»nin bütün yönleriyle ve tam olarak marksizm-leninizmden kopuşu ifade ettiğini göstermeyi amaçlamaktadır. Bu yüzden söz konusu bölüm, başlı başına, bu oportünist teorinin kısa bir eleştirisi niteliğindedir. İzleyen bölümlerde «üç dünya teorisi»nin bütün temel meselelerde leninizmi reddettiği ayrıntılı bir şekilde gösterilmektedir.

Bu kitapta, «üç dünya teorisi»nin öne sürdüğü tezler eleştirilirken, sadece ülkemizdeki Aydınlık ve Halkın Sesi'nde ifade edilen görüşler değil; aynı zamanda dünyanın çeşitli ülkelerindeki oportünistlerin görüşleri de kaynak olarak alınmıştır. Bugünkü oportünizmin uluslararası bir olgu olduğu gerçeğini kanıtlamak, bizdeki sağ oportünizmin uluslararası bir oportünizmin sıradan bir uzantısı olduğunu ve oportünizme karşı mücadelede ulusal dar görüşlülüğe kapılmamak gerektiğini göstermek için bu yola başvurulmuştur.

Bu kitabın sağ oportünizme karşı ülkemizde yürütülen mücadeleye ve marksist-leninist ideolojik birliğinin sağlanmasına katkısı olacağı inancındayız.

DEVRİMCİ PROLETARYA

PROLETER SINIF BAKIŞ AÇISININ REDDİ

«Üç dünya teorisi», çağı ve uluslararası durumu ve bu ikisi arasındaki ilişkiyi diyalektik materyalist görüş ışığında tahlil edip, çağa niteliğini veren büyük sosyal çelişmeleri, bu çelişmelerin objektif gelişme yönünü ve aralarındaki ilişkiyi açığa çıkarmak ve dünya devrimi stratejisini, bu objektif durum tahlili üzerine oturtmak yerine; bütün «strateji»sini bu çelişmelerin bir kısmının tamamen reddi, diğerlerinin de hem kendi özgülü içinde, hem de sürecin diğer çelişmeleriyle ilişkisinin anti-leninist yorumu üzerine oturtmaktadır. «Üç dünya teorisi»nin, parlak sözlerle ifade edilen, ama karşı-devrimci bir öze sahip olan «dünya devrimi stratejisi» emperyalizm ve proleter devrimler çağını karakterize eden dört büyük çelişmeden, proletarya ile burjuvazi, kapitalizm ile sosyalizm ara-

sındaki çelişmelerin tamamen; emperyalizm ile ezilen uluslar ve halklar arasındaki çelişkinin yerine, sözde «birinci dünya» ile sözde «üçüncü dünya» arasındaki «çelişki»yi koyarak; emperyalist ülkeler arasındaki çelişkinin ise, hem kendi özgülü içinde hem de sürecin diğer çelişmeleriyle ilişkisinin anti-leninist yorumu yapılarak dolaylı bir şekilde reddi temeli üzerine inşa edilmiştir. Proleter sınıf bakış açısını tümüyle reddetmiş olan bu teorinin izleyicileri, çağın ve uluslararası durumun leninist tahlilini tamamen terk etmiş; ulusal ve sosyal kurtuluş, sosyalizm ve sınıfsız toplum uğruna mücadeleden bütünüyle vazgeçmişler; ve açıkça emperyalizm uşaklığı ve sınıf işbirliğine yönelmişlerdir. Onlar, günümüzün kendine özgü koşullarında, Kautsky ve II. Enternasyonal'in diğer marksizm döneklerinin fonksiyonunu yerine getirmektedirler.

«Üç dünya teorisi»nin anti-leninist karakterini köklü bir şekilde açığa çıkarmak için, toplumsal olgulara yaklaşımda, onu kavrama ve yorumlamada ve bu olguları, gelişmenin diyalektik yasalarına uygun bir tarzda değiştirmede, bize tek doğru ilke, yöntem ve araçları veren proleter sınıf bakış açısını özlü bir şekilde açmaya çalışalım.

Proletarya hareketi, birbirine sıkı sıkıya bağlı iki esas yön, iki ana unsurdan oluşur; birincisi proletaryanın ve onun devrimci siyasi örgütünün iradesinden bağımsız olarak varolan ve kendisini çevreleyen toplumsal gelişme süreci (objektif yön); ikincisi, bu objektif temel üzerinde, proletarya hareketinin, gelişmenin diyalektik yasalarına uygun sınıf strateji ve taktiklerinin yer aldığı süreçler (subjektif yön).

Bu iki temel unsurdan, objektif yön temel, subjektif yön ise objektif süreçlerin proletaryanın bilincindeki yansımasıdır. Subjektif yön, objektif süreçleri hızlandırır ya da yavaşlatır, fakat onu belirleyemez. Burada kavranması gereken, proletarya hareketinin bu iki temel süreci kapsadığı, sömürü ve zulüm dü-

zenini yerle bir etme, «emeğin gaspı»nın tüm biçimlerini ortadan kaldırma ve sınıfsız toplumu kurma mücadelesinde, proletaryanın tüm gelişim çizgisi boyunca bu iki süreci; hem kendi özgülü içinde, hem de birbiriyle kopmaz ilişkileri açısından asla ihmal edemeyeceğidir.

İşte proletaryanın sınıf bakış açısı da, proletarya hareketinin yukarıda öz olarak açıkladığımız iki yönüne bağlı olarak, bu iki yönü kesintisiz olarak kapsayan teorik ve pratik görev ve faaliyetler bütününden oluşur; proletarya hareketinin objektif yönünün, yani kendi iradesi dışında kendisini çevreleyen toplumsal sürecin, diyalektik ve tarihi materyalist ilkelerin ışığında tahlil edilmesi, yorumlanması ve yine bu ilkelerin ışığı altında sürecin objektif gelişme yönünde değiştirilmesi, proletaryanın bu amaca hizmet eden sınıf strateji ve taktiklerinin oluşturulmasını kapsar.

«Varlıklarının toplumsal üretiminde insanlar, aralarında, zorunlu, kendi iradelerine bağlı olmayan belirli ilişkiler kurarlar; bu üretim ilişkileri, onların maddi üretici güçlerinin belirli bir gelişme derecesine tekabül eder. Bu üretim ilişkilerinin tümü, toplumun iktisadi yapısını, belirli toplumsal bilinç şekillerine tekabül eden bir hukuki ve siyasal üst yapının üzerinde yükseldiği somut temeli oluşturur. Maddi hayatın üretim tarzı, genel olarak toplumsal, siyasal ve entellektüel hayat sürecini koşullandırır. İnsanların varlığını belirleyen şey, bilinçleri değildir; tam tersine, onların bilmesini belirleyen toplumsal varlıklarıdır. Gelişmelerinin belirli bir aşamasında toplumun maddi üretici güçleri, o zamana kadar içinde hareket ettikleri mevcut üretim ilişkilerine, ya da bunların hukuki ifadesinden başka birşey olmayan mülkiyet ilişkilerine ters düşerler. Üretici güçlerin gelişmesinin biçimleri olan bu

ilişkiler, onların engelleri haline gelirler. O zaman bir toplumsal devrim çağı başlar. İktisadi temeldeki değişme, kocaman üst yapıyı büyük ya da az bir hızla altüst eder. Bu gibi altüst oluşların incelenmesinde daima, iktisadi üretim koşullarının maddi altüst oluşu ile —ki, bu, bilimsel bakımdan kesin olarak saptanabilir— hukuki, siyasal, artistik ya da felsefi biçimleri, kısaca, insanların bu çatışmanın bilincine vardıkları ve sonuna kadar götürdükleri ideolojik şekilleri ayırdetmek gerekir. Nasıl ki, bir kimse hakkında, kendisi için taşıdığı fikre dayanılarak hüküm verilemezse, böyle bir altüst dönemi hakkında da, bu dönemin kendi kendini değerlendirmesi gözönünde tutularak bir hükme varılamaz, tam tersine bu değerlendirmeleri maddi hayatın çelişkileriyle, toplumsal üretici güçler ile üretim ilişkileri arasındaki çatışmayla açıklamak gerekir. Geniş çizgileriyle, asya üretim tarzı, antik çağ, feodal ve modern burjuva üretim tarzları, toplumsal - ekonomik şekillenmenin ileriye doğru gelişen çağları olarak nitelendirilebilir.» (K. Marks, Ekonomi Politğin Eleştirisine Katkı s: 25-26)

Marks'ın yukarıya aktardığımız sözleri, toplumsal gelişme tarihinin, ileriye doğru hareketinin diyalektik ve tarihi materyalizm açısından parlak bir açıklamasıdır. Toplumsal gelişme tarihinin diyalektiği kısaca böyledir. Bu gelişme diyalektiği, aynı zamanda, toplumsal evrimin başlangıcından günümüze kadar birbirini izleyen ilkel komünal, köleci, feodal, kapitalist ve sosyalist üretim biçimlerinin gelişmesinin diyalektiğidir.

Üretimin gelişmesi, gelişmesinin belli bir tarihi evresinde sınıfları ortaya çıkarmıştır. Sınıfların ortaya çıkmasından sonra üretici güçlerle, üretim ilişkileri arasındaki çatışma ekonomik, politik ve ideolo-

jik plânda sınıflar çatışması şeklinde kendini göstermiştir.

«Şimdiye kadarki bütün toplumların tarihi (*) sınıf savaşmaları tarihidir.

«Özgür insan ile köle, patrisiyen ile pleb, bey ile serf, lonca ustası ile kalfa, tek sözcükle ezen ile ezilen birbirleriyle sürekli olarak karşı karşıya gelmişler, kesintisiz, kimi zaman üstü örtülü, kimi zaman açık bir savaş, her keresinde ya toplumun tümüyle devrimci bir yeniden kuruluşuyla, ya da çatışan sınıfların birlikte mahvolmalarıyla sonuçlanan bir savaş sürdürmüşlerdir...

«Feodal toplumun yıkıntıları arasında uç vermiş modern burjuva toplumu, sınıf karşıtlıklarını ortadan kaldırmadı. Yeni sınıflar, yeni baskı koşulları, eskilerin yerine yeni mücadele biçimleri getirmekle kaldı.

«Ne varki, bizim çağımızın, burjuvazinin çağının ayırıcı özelliği, sınıf karşıtlıklarını basitleştirmiş olmasıdır. Tüm toplum, giderek daha çok iki büyük düşman kampa, doğrudan birbirinin karşısına dikilen iki büyük sınıfa bölünüyor. Burjuvazi ve Proletarya.» (Mark, Engels, Komünist Parti Manifestosu, Seçme Yapıtlar. c. 1 s: 132-133)

Toplumların uzlaşmaz karşıt sınıflara bölünmesinden sonra, üretici güçlerin belirli bir gelişme seviyesine uygun düşmeyen, bu güçlerin gelişmesine ayak bağı olan eski üretim ilişkilerinin yerini yeni üretim ilişkilerinin, üretici güçlerin yeni gelişme seviyesine uygun düşen üretim ilişkilerinin alması pürüzsüz, çatışmasız olamaz. «Tam aksine böyle geçiş dönemleri genellikle eski üretim ilişkilerinin devrim yoluyla yı-

(*) Sonradan Engels «ilkel toplumun tarihi hariç» diye eklemiştir.

kılması ve yeni üretim ilişkilerinin kurulmasıyla olur.» (S.B.K.P. (B) Tarihi s. 164) Belli bir noktaya kadar, üretici güçler belirli bir olgunluk düzeyine erişinceye kadar, üretici güçlerin gelişimi ve üretim ilişkilerinin değişimi insan iradesinden bağımsız olarak gelişir. Ama yeni üretici güçler belli ve istenen bir olgunluk düzeyine eriştikten sonra çıkarı eski üretim ilişkilerinin devamında olan sınıflar, bu ilişkilerle birlikte, üretici güçlerin gelişmesinin önünde açık bir engel haline gelirler, gelişime şiddetle ayak direrler. Yeni üretim ilişkilerinin egemen olmasından çıkarı olan ve bu uğurda mücadele eden sınıflar üzerinde her türlü şiddet, zor ve tahakküm araçlarıyla baskı kurarlar. Bu zor ve şiddet araçlarının en temelli ve önemlisi devlettir.

Üretici güçlerin gelişme seviyesine uygun düşmeyen eski üretim ilişkilerinin ilgası ve yeni üretim ilişkilerinin egemen kılınması meselesinde, eski üretim ilişkilerinin devamından çıkarı olan sınıfların siyasal egemenliğine son vererek siyasal iktidarı ele geçirip egemen sınıf olarak örgütlenmek belirleyici bir öneme sahiptir. **«Her devrimin temel sorunu siyasal iktidar sorunudur.»** (Lenin). Marksizmin bu özlü gerçeğinden hareketle, proletarya, sosyalizmi ve sınıfsız toplumu kurmak amacıyla, şiddete dayanan bir devrimle burjuva devlet makinesini parçalayıp, yerine proletarya diktatörlüğünü kurmayı, **«siyasal iktidarı zaptetmeyi»** kendine temel hareket noktası olarak alır.

Doğa ve toplumların diyalektik gelişme yasalarını ortaya çıkaran Marks; toplumsal evrimi, özellikle kapitalist toplumu, bu sistemin üretici güçleri ve üretim ilişkilerini ve bunlar arasındaki ilişkiyi, bu sosyal-ekonomik temel üzerinde yükselen üst yapıyı tarihsel gelişme seyri içinde ve bu yasaların ışığı altında inceledi. Kapitalizmin temel ekonomik yasasını ve bu yasanın belirlediği sınıf güçlerinin karşılıklı ilişki ve çelişkilerini, bu sınıfların doğuş, ge-

lişme ve çöküş seyri içinde inceleyen Marks; kapitalist toplumun iç bünyesindeki temel çatışmanın proletarya ile burjuvazi arasında olduğunu ve bu sınıf güçlerinin çatışmasının zorunlu olarak proletarya önderliğinde şiddete dayanan bir devrimle, eski burjuva devlet makinesinin parçalanıp, yerine proletarya diktatörlüğünün kurularak sosyalizme ve sınıfsız topluma götüreceğini parlak bir şekilde gösterdi.

K. Marks bu gerçeği 5 Mart 1852'de J. Veydemyer'e yazdığı mektupta şöyle dile getiriyordu:

«...Ve bana gelince, modern toplumdaki sınıfların ya da bunlar arasındaki mücadelenin varlığını keşfetmiş olma onuru bana ait değildir. Burjuva tarihçileri bu sınıf mücadelesinin tarihsel gelişimini, burjuva iktisatçılar da sınıfların ekonomik anatomisini benden çok önce açıklamışlardır. Benim yeni olarak yaptığım: 1) sınıfların varlığının ancak üretimin gelişimindeki belirli tarihsel evrelere bağlı olduğunu; 2) sınıf mücadelesinin zorunlu olarak proletarya diktatörlüğüne vardığını; 3) Bu diktatörlüğün kendisinin bütün sınıfların ortadan kaldırılmasına ve sınıfsız bir topluma geçişten başka bir şey olmadığını tanıtlamak olmuştur.» (Marks-Engels, Seçme Yazıtları, c. I, s. 637)

«Üç dünya teorisi» ve onun izleyicileri: sınıflardan ve sınıf mücadelelerinden söz etmekten hiç hoşlanmazlar. Onlar en katıksız burjuva ideologları, ve milliyetçileri gibi, devamlı olarak sınıf mücadelelerinden azade kılınmış ülkelerden ve ülkelerin birbirine karşı «mücadele»lerinden söz ederler. Marksizme göre, tarihi gelişimin motoru sınıf mücadelesidir. Ama bütün güçleriyle keskinleşen sınıf mücadelesini unutturmaya çalışan ve emperyalist ülkelerde burjuvazi ile proletarya, bağımlı ülkelerde hakim sınıflarla, işçi

sınıfı ve tüm halk sınıfları arasında açıkça sınıf işbirliğinin propagandasını yapan «üç dünya teorisi» taraftarlarına göre tarih tekerleğini ileriye döndüren sınıf mücadelesi ve bu mücadelenin devrimci yönünü oluşturan proletarya ve halklar değil, ezen-ezilen bütün sınıflarıyla, «üçüncü dünya ülkeleri» ve onların müttefiki olan proletaryası ve burjuvazisiyle bir blok halinde «ikinci dünya ülkeleri»dir. Marksizmin dayandığı temel doktrin sınıf mücadelesi doktrinidir. Bunun reddi temeli üzerinde yükselen teorilerin marksizmle en küçük bir ilgisinin olamayacağı tartışma götürmez bir gerçektir. Sınıf mücadelesi yerine sınıflar arasında uyum ve işbirliğini öneren, toplumun ileriye doğru kapitalizmden sosyalizme geçişi için devrimin gereğini inkâr edip reformları öneren Bernştayn revizyonistlerinin marksizmle ne ölçüde ilgisi varsa, «üç dünya teorisi»nin de o kadardır. Aynı şekilde, emperyalist savaşta proleterleri «kendi» ülkelerinin burjuvazisini desteklemeye çağıran ve sınıf işbirliğini daha sonraki bütün siyasetlerinin temeli haline getiren II. Enternasyonal'in sosyal-şoven şefleri ne kadar «marksist» idiyse «üç dünya» teorisyenleri ve taraftarları da o kadar «marksist»tir. «Üç dünya teorisi»nin en ünlü teorisyeini hiç şüphesiz Deng Siao Ping'dir. «Üç dünya teorisi» ortaya atıldıktan bir buçuk yıl sonra, 1975 Ekim'in de Mao Zedung'un Deng Siao Ping hakkında söylediği şu sözler; gerek «üç dünya teorisi»nin teorisyeini ve gerekse teorinin niteliği hakkında bize yeterli bilgi vermektedir:

«Bu kişi sınıf mücadelesini kavramamaktadır; o hiç bir zaman bu esas noktaya işaret etmedi.» «O, marksizm-leninizmi hiç bilmemektedir; o, burjuvaziyi temsil etmektedir.» (Peking Review, 16 Nisan 1976) (abç)

Marksizm, sadece doğa ve toplumsal evrimin yasalarını ortaya çıkarıp, bu yasalara göre dünyanın ve toplumların yorumunu yapmakla yetinmez. Asıl önemli olan dünyayı ve toplumu değiştirmektir. «Fi-

lozoflar dünyayı yalnızca çeşitli biçimlerde yorumlamışlardır; oysa sorun onu değiştirmektedir.» (Marks-Engels, Seçme Yapıtlar, c. I, s. 14)

Bu, köklü, maddeci diyalektik anlayışın yaratıcıları Marks ve Engels, sadece doğa ve toplumsal evrimin diyalektik yasalarını bulmak ve kapitalist toplumu bu yasalar ışığı altında incelemek ve yorumlamakla yetinmemişler, fakat aynı zamanda, proletaryanın sömürü ve zulüm düzenini yerle bir etmek, «emeğin gaspı»nın tüm biçimlerinin yokedildiği ve tüm sınıf farklılıklarının ortadan kalktığı komünist toplumu kurmak —dünyayı değiştirmek— için yürüttüğü mücadelenin aktif birer militan ve önderi, proletaryanın sınıf mücadelesinin strateji ve taktiklerinin yaratıcısı olmuşlardır. Marksizm, proletaryanın sınıf mücadelesinin strateji ve taktiklerinin inşası sorununa belirleyici bir önem verir.

Lenin bu konuda şunları söylüyor:

«Özellikle şu noktanın altını çizmemiz gerekir ki, bu yönü, yani sınıf mücadelesi taktiği ele alınmadıkça, Marks, haklı olarak materyalizmin eksik, tek yanlı ve kalıplaşmış sayılacağı görüşündeydi.» (Lenin, K. Marks ve Doktrini, s. 40)

İşte, Lenin'in yukarıdaki sözlerinde çok açık bir şekilde ifadesini bulan proleter sınıf bakış açısı, hiç bir zaman kendini toplumsal süreçlerin açıklanması ve yorumlanması ile sınırlı tutamaz, o, toplumsal süreçlerin diyalektik ve tarihi materyalist görüş açısından yaptığı tahlilini, bu tahlil üzerinde yükselen proleter sınıf strateji ve taktikleriyle tamamlar. Proleter sınıf bakış açısı, süreçlerin, gelişmenin diyalektik yasalarına göre yapılan açıklanma ve yorumunun, süreçlerin devrimci bir tarzda değiştirilmesi eylemiyle birleştirilmesidir.

Kısaca ifade edersek, içinde bulunduğumuz top-

lumun sosyo-ekonomik sisteminin ve bu sistem içindeki tüm sınıf güçlerinin ve bu sınıflar arasındaki ilişkiler ve çelişkilerin; sınıflar mücadelesinin objektif gelişme yönünün ve bu yönün belirlediği, işçi sınıfının merkezi ve tarihi rolünün, hedeflerinin; çöken ve gelişen sınıflara, egemen sınıfların geçmişi ve geleceğine karşı ezilen sınıfların tavrının; tüm bunların belirlediği toplumun objektif gelişme derecesinin ve diğer toplumlarla ilişkisinin diyalektik ve tarihi materyalist görüş ışığında incelenmesi ve açıklanması, proleter sınıf bakış açısının ilk adımı, temel unsurlardan biridir. Bu ilk adımın temeli üzerinde; sömürücü devlet mekanizmasını şiddete dayanan bir devrimle parçalayıp yerine proletarya diktatörlüğünü kurarak sosyalizme ve sınıfsız topluma geçmek amacıyla, devrimin her tarihi döneminde yıkılması gereken esas düşmanı tespit etmeyi, devrimin güçlerini bu hedefe uygun bir tarzda düzenlemeyi (ana ve yedek güçler) ve düşmanı yıkabilmek için devrimin dolaylı ve dolaysız bütün güçlerinden ustaca yararlanmayı ve bütün bir stratejik dönem boyunca verilen sınıflar savaşını kazanmayı amaçlayan devrimci strateji belirlenir. Bunun yanı sıra, yığınları mücadele içinde devrimci cepheye kazanmak ve stratejinin başarısını sağlamak amacıyla, devrimin her anında işçi sınıfı tarafından izlenecek hareket çizgisini doğru bir biçimde tespit etmek; her döneme ve her duruma uygun mücadele ve örgüt biçimlerini, propoganda ve ajitasyon şiarlarını seçmek, eskiyen mücadele ve örgüt biçimlerinin ve şiarların yerine yenilerini koymak, ya da çeşitli mücadele ve örgüt biçimlerini birleştirmek demek olan taktikler somut şartların somut tahliline, sınıf güçlerinin objektif bir değerlendirmesine dayanılarak ortaya konur. Proletaryanın zaferi, bütün bunların proleter sınıf bakış açısıyla belirlenmesi ve bu tespitler doğrultusunda güçlerin en isabetli ve titiz şekilde mücadeleye seferber edilmesine bağlıdır.

İşte «uç dünya teorisi», bütün bu meseleleri pro-

letaryanın sınıf bakış açısından değil de, burjuvazi açısından ele aldığı için, proletaryayı ve halkları emperyalizme ve gericiliğe kurbanlık koyun gibi sunan en bayağı türden bir oportünizmdir. Önce, en genel hatlarıyla bu teorinin proleter sınıf bakış açısını nasıl terkettiğini, «dünya devrimi için bir strateji» iddiasıyla ortaya atılan bu oportünist teorinin, gerçekte dünya devriminin önünü karartmayı amaçlayan bir teori olduğunu ortaya koyacağız. Daha sonraki bölümlerde de bu «teori»nin çeşitli yönleri üzerinde daha geniş olarak duracağız.

«ÜÇ DÜNYA TEORİSİ», LENİNİZMİN ÇAĞIMIZ İLE İLGİLİ ÖĞRETİLERİNİ REDDEDİYOR.

Uluslararası sağ oportünist çizginin elebaşlarından Deng Siao Ping, 10 Nisan 1974 tarihinde Birleşmiş Milletler'de yaptığı konuşmada bu oportünist çizginin «uluslararası durum tahlili» ile ilgili görüşlerini dile getirdi:

«Gök kubbenin altındaki büyük kargaşalık durumunda, dünyadaki bütün siyasi güçler, uzun boy ölçüşmeler ve mücadeleler yoluyla köklü bir dağılma ve yeniden gruplaşma geçirmişlerdir. Birçok Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkesi ardarda bağımsızlığına kavuştu ve bu ülkeler uluslararası meselelerde her geçen gün daha büyük rol oynuyorlar. İkinci Dünya Savaşından sonra bir süre varolan sosyalist kamp, sosyal-emperyalizmin ortaya çıkışının sonucu olarak artık mevcut değildir. Kapitalizmin eşit olmayan gelişme kanunu yüzünden, batılı emperyalist blok da parçalanmaktadır. Uluslararası ilişkilerdeki değişiklik gözönüne alınırsa, bugün dünya aslında birbiriyle hem ilişkili olan hem de çelişen üç kısım ya da dünyadan meydana gelmekte-

dir. Amerika Birleşik Devletleri ve Sovyetler Birliği, «birinci dünya»yı meydana getiriyor. Asya, Afrika ve Latin Amerika ve diğer bölgelerin gelişmekte olan ülkeleri «üçüncü dünya»yı meydana getiriyor. Bu ikisinin arasında kalan gelişmiş ülkeler ise «ikinci dünya»yı meydana getiriyor.» (Halkın Sesi, s. 6)

Marksist-leninistler, uluslararası durum tahlili deyince, içinde bulunduğumuz çağın herhangi bir noktasında, ya da evresinde, çağa özelliğini veren ve çağa özgü başlıca çelişmelerin diyalektik ve tarihi materyalist görüş ışığında tahlilini anlarlar. Gelişme sürecinin herhangi bir evresi, kendine özgü bir takım özellikleri —özellikler— içermekle birlikte, bu özellikler, söz konusu evreye, temel sürecin karakterinden ayrı bir öz kazandıracak nitelikler değildir. Gelişme sürecinin herhangi bir evresinin temel özelliği, genel sürecin bir parçası, onun doğrudan bir devamı olmasıdır. Bu açıdan ele alındığında uluslararası durum tahlili, emperyalizm ve proleter devrimler çağının özünün ve temel özelliklerinin, içinde yaşadığımız evredeki somut görünümünün yanı sıra kendine özgü bir takım özellikler de içeren somut görünümünün tahlilidir. Uluslararası durum tahlili, çağın özünün ve temel özelliklerinin, içinde yaşadığımız evredeki somut görünümünün tahlili olduğuna göre; bundan, emperyalizm ve proleter devrimler çağına karakter veren tüm çelişmelerin, bu evre boyunca varlıklarını sürdürdükleri sonucu ortaya çıkar. O halde, uluslararası durumun leninist tahlilinde, sürecin tüm çelişmelerinin üstü örtülmeden bütün çıplaklığıyla ortaya çıkarılıp, tahlil edilmesi; yani, sürecin, o somut evrede, bu evrenin özellikleriyle birlikte eksiksiz ve tam bir açıklanması tayin edici bir öneme sahiptir.

Tüm bunlar dikkate alındığında, uluslararası sağ oportünizmin, uluslararası durum tahlili proleter sı-

nıf bakış açısının bütünüyle terki, halis bir oportünizmdir. Her ne kadar, aynı konuşmanın başka bir yerinde «Bu kargaşalık, çağdaş dünyadaki bütün temel çelişmelerin keskinleşmesinin sonucudur.» deniyorsa da, bu «temel çelişmeler»in neler olduğundan, süreç içindeki etkilerinden ve karşılıklı ilişkilerinden söz açmak şöyle dursun, aslında, bütün tahlilleri, emperyalizmin derinleşen çelişkilerinin üstünü örtmeye, bu çelişkileri dünya proletaryası, ezilen ulus ve halkların gözünden gizlemeye yöneliktir. Sağ oportünistler, emperyalizm ve proleter devrimleri çağına niteliğini veren başlıca büyük çelişmeler yerine, oportünist strateji ve taktiklerine temel teşkil edecek olan ve ülkeleri sosyo-ekonomik sistemlerine ve siyasal iktidarların sınıf niteliğine göre değil de, ekonomik gelişme derecelerine göre tasnif ettikleri «üç dünya» tahlilini koyuyorlar. Ülkelerin ekonomik gelişmişlik dereceleri, egemen sınıflar hakkında belli bir fikir verebilir; uluslararası mali sermayenin dünyanın çeşitli bölgelerindeki etkinlik derecelerini belli ölçülerde açıklayabilir; zengin ve yoksul ülke ayrımı, sistemin yapısına —belli ölçülerde— ışık tutabilir, ama asla, ülkenin siyasetinin sınıf özünü açıklayamaz. Ülkeler açısından zenginlik ve yoksulluk ayrımı, insanın insan tarafından sömürüldüğü bir sosyo-ekonomik yapıdan kaynaklanabileceği gibi, sömürü olmadığı halde de geçici olarak varlığını sürdürebilir.

«Üç dünya teorisi», sınıflar üstü bir anlayışla hareket ederek, ülkeleri zengin - yoksul vb. esasına göre guruplandırmakta, ülke içindeki sınıf mücadelesini unutturmaya çalışmaktadır. Ülke deyince, belirli bir sosya-ekonomik yapı ve bu yapı üzerinde yükselen, toplumdaki uzlaşmaz sınıf karşıtıklarının ürünü olan ~~ezilen ve sömüren~~ sınıfların baskı aygıtı bir devlet akla gelir. Örneğin; ABD dendiğinde; mali oligarşinin egemenliği altında, bağrında proletarya-burjuvazi temel uzlaşmaz zıtlığını barındıran emperyalist bir ülke; İran dendiğinde; büyük burjuvazi ve

toprakağalığının egemenliği altında, bünyesinde emperyalizm ve iç gericilikle, halk arasındaki temel çelişmeyi barındıran yarı-sömürge bir ülke; Arnavutluk dendiğinde ise; proletarya diktatörlüğü altında, sosyalist yol ile kapitalist yol arasındaki mücadelede sosyalist yolun sürekli zaferiyle sınıfsız topluma doğru zaferler kazanarak ilerleyen sosyalist bir ülke akla gelir.

Marksistler, ülkeyi sınıflar üstü soyut bir kavram olarak değil, ekonomik ve sosyal sistemiyle, siyasal iktidarın sınıf niteliğiyle, sistem içindeki sınıf güçleri ve bunların karşılıklı ilişki ve çelişkileriyle bir bütün halinde, toplumsal bir kategori olarak ele alırlar. Ve yine marksistler, bir ülkenin siyaseti deyince, o ülkede ekonomik ve siyasi egemenliği elinde bulunduran sınıfın siyasetinin anlaşılması gerektiğini; ve eğer sözkonusu ülke, sömürücü hakim sınıfların ekonomik ve siyasi egemenliği altındaysa, orada uzlaşmaz sınıf karşıtlıklarının bulunduğunu ve egemen siyasetin karşısında bir de proletaryanın ve diğer emekçi sınıfların siyasetinin bulunduğunu akıllarından çıkarmazlar. Ancak ülke konusunda bu marksist kriterlere dayanılarak, her hangi bir ülkenin siyaseti, emperyalizme, sosyalizme, dünya halkları ve kendi halkına karşı tavrı doğru olarak tespit edilebilir.

«Üç dünya teorisi» ülke gerçeğinin ele alınmasında proleter sınıf kriterlerini tümüyle terkettiği için, bir yandan, «üçüncü dünya» diye gruplandığı kategoride, proletarya ya da halkın ortak diktatörlüğü altında sosyalizm ve sınıfsız toplum yolunda ilerleyen sosyalist ülkeler ve halk demokrasisi ülkeleriyle, işbirlikçi büyük burjuvazi ve toprakağalarının faşist ya da gericici diktatörlükleri altındaki sömürge ve yarı-sömürge ve bağımlı ülkeleri aynı kefeye koyup, bu ülkeler, onlardaki sosyo-ekonomik sistem, egemen sınıflar, halk sınıfları ve siyasetleri arasındaki temel zıtlıkları gizlerken, diğer yandan sosyo-ekonomik düzenleri, sınıf diktatörlükleri ve siyasetleri aynı olan

emperyalist ülkeleri sahte bir ayrıma tabi tutmakta, «ikinci dünya» denilen emperyalist ülkeleri dünyada 'derin değişmeler' olduğunu öne sürerek **ezilen uluslar** gibi göstermeye kalkışmaktadır. Oportünist «üç dünya teorisi», bu sahte ayrımdan hareketle, sözde «ikinci dünya» gruplaması içine koyduğu emperyalist ülkelerin karakterlerinin değiştiğini ileri sürerek, buradan AET, NATO vb. araçlara sahip ve başında Amerika Birleşik Devletleri emperyalizminin bulunduğu Batı emperyalist bloku ve başında Sovyet-sosyal emperyalizminin bulunduğu ve Varşova Paktı, Comekon gibi araçlara sahip Doğu emperyalist blokundan oluşan emperyalist dünya sisteminin parçalanıp ayrı dünyalara bölündüğünü iddia etmektedir. «Üç dünya teorisi»nin sınıflar üstü ülke kavramından hareketle ülkeleri bu şekilde gruplandırması, söz konusu ülkelerin gerçek niteliklerini, bu ülkeler içindeki uzlaşmaz sınıf zıtlıklarını ve çağımızın büyük sosyal çelişmelerini gizleme çabasının bir parçasıdır.

Maddeci diyalektiğin esaslarına göre, proletaryanın ve halkın önünü aydınlatacak bir şekilde ülkeleri sınıflandırmak için, ülke içindeki sosyo-ekonomik düzeni ve siyasal iktidarın sınıf niteliğini esas almak gerekir. Bu esaslara göre ülkeleri sınıflandırırsak;

- 1 — Finans kapitalin diktatörlüğü altındaki emperyalist ülkeler. (A.B.D. Rusya, Almanya vb.)
- 2 — İşbirlikçi büyük burjuvazi ve toprak ağalarının ortak diktatörlüğü altındaki yarı-sömürge ülkeler ve sömürge ülkeler. (Türkiye, Irak, İran, Şili, Brezilya vb.)
- 3 — Milli Burjuvazinin diktatörlüğü altındaki ülkeler. (Cezayir, Mozambik, Gine Bissau, Güney Yemen vb.)
- 4 — Proletarya önderliğinde sosyalizme doğru ilerleyen halkın ortak diktatörlüğü altındaki ülkeler. (Kamboçya, Laos vb.) ve proletarya

diktatörlüğü altındaki sosyalist ülkeler. (Arnavutluk, Çin)

Ülkelerin bu şekilde sınıflandırılması, bize sadece, ülke gerçeğini maddeci diyalektiğin esasları üzerine oturtma imkânını vermekle kalmaz, aynı zamanda çeşitli ülkeler ve o ülkelerdeki sınıf güçlerine karşı izleyeceğimiz siyaset konusunda bize tek doğru yolu ve bu yolun, yöntem ve araçlarını gösterir.

Devam edelim. Toplumların sınıflara bölünmesinden sonra günümüze değin, sınıflı toplumların en temel ve köklü gerçeği sınıf gerçeğidir. Proletarya ve ezilen halkların temsilcisi olduğunu iddia eden bir hareket, eğer iddiasına layık olmak istiyorsa, tahlillerinde sınıf gerçeğini bütün çıplaklığıyla ortaya çıkarmalı, proleter sınıf mücadelesini bulandırmayı değil, sonuna kadar sürdürmeyi, derinleştirmeyi temel görev edinmelidir. Çünkü, ancak çağımıza proleter sınıf bakış açısı ile yaklaşılsa, bu çağın büyük sosyal çelişmelerinin, gelişme diyalektiğinin, çağın merkezine proletaryayı koyduğunu ve çelişmelerin objektif gelişme yönünün proletarya diktatörlüğü, sosyalizm ve sınıfsız topluma, yani proletaryanın nihai kurtuluşuna doğru olduğu kavranabilir. «Üç dünya teorisi», bu devrimci proleter tutumun tam tersi bir rota izleyerek, dünya proletaryası ve halkların kurtuluş mücadelesinin ateşini söndürmeye çalışıyor.

Uluslararası sağ oportünist çizginin savunucularının «üç dünya teorisi»nin Lenin'in emperyalizm teorisine dayandığı ve dünyanın diyalektik materyalist tahlilinin bir sonucu olduğunu iddia etmeleri tam bir sahtekârlıktır. Gerçekte bu teori, Lenin'in çağımız ile ilgili görüşlerinin, emperyalizm teorisinin, dünyanın diyalektik materyalist açıdan tahlilinin tamamen reddi temeli üzerinde yükselmektedir. Marks ve Engels'in ölümsüz eserinin devam ettiricisi olan Lenin, proletarya diktatörlüğü, sosyalizm ve sınıfsız toplum yolundaki mücadelede proletaryaya önderlik eden ve yol

gösteren teorik, ideolojik, siyasi ve örgütsel tezlerin engin kaynağını temsil etmektedir. Lenin, marksizmin devrimci özüne sadık kaldı ve onu her türlü burjuva, sağ ve «sol» oportünist ve revizyonistin saldırılarına karşı korudu, canlandırdı. Lenin, marksizmin devrimci özünü korumak ve canlandırmakla kalmadı; onun rehberliği altında, marksizmi ileri bir aşamaya, emperyalizm ve proleter devrimler çağında, proleter devriminin, proletarya diktatörlüğünün sosyalizm ve sınıfsız toplumun teorisi ve pratiği aşamasına yükseltti. Lenin'in, proletaryanın devrimci teori ve pratiğini, marksizmi, geliştirme ve ileri bir aşamaya yükseltmedeki tarihi ve en büyük başarılarından biri emperyalizm teorisidir.

Lenin, içinde yaşadığı somut koşulların, proleter sınıf bakış açısıyla somut tahlilini yaparak, kapitalizmin, temel niteliklerinin doğrudan devamı ve gelişimi olarak emperyalizmin ortaya çıktığını göstermiş; kapitalizmin gelişiminin çok yüksek bir evresinde temel özelliklerin zıtlarına dönüşmesiyle, kapitalizmden daha yüksek ekonomik ve toplumsal yapıya geçiş döneminin unsurları biçimlenip, her alanda kendini duyurduğu zaman emperyalizm aşamasına ulaştığını belirlemiştir.

«Kapitalizmin, emperyalizm aşaması, kapitalizmin hem olgun hem de çürüme aşamasıdır. Sosyalizmin yolunu açacak kadar olgunlaşmıştır.» (Lenin, *Emperyalist Savaş Üzerine*, s. 155)

Emperyalizmin ekonomik ve siyasi özelliklerini derinliğine tahlil eden Lenin, emperyalizmin, kapitalizmin en yüksek ve son aşaması, kapitalizmin çelişkilerinin en aşırı noktaya ulaştığı, proletarya devrimi ve ulusal kurtuluş'un geleceğe ait bir mesele değil; hemen çözülmesi gerekli bir eylem sorunu haline geldiği, tekelci, cançekişen, çürüyen kapitalizm ve tüm bu özelliklerinden dolayı sosyalist devrimin arifesi olduğunu gösterdi.

«Lenin, emperyalizme «cançekişen kapitalizm» derdi. Neden? Çünkü emperyalizm, kapitalizmin çelişkilerini son haddine, ötesinde devrimin başladığı noktaya vardırır da ondan.» (Stalin, Leninizmin İlkeleri, s. 10)

Peki, emperyalizme, cançekişen, çürüyen kapitalizm niteliği veren ve onu sosyalist devrimin arifesi durumuna getiren büyük sosyal çelişmeler hangileridir? Proleter devrimin dünyanın altıda birini oluşturan Rusya'da zafere ulaşmasından sonra marksist-leninistler şu dört büyük sosyal çelişmeden söz etmişlerdir: iki zıt sistem, kapitalist sistem ile sosyalist sistem arasındaki çelişme; kapitalist ülkelerde proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişme; ezilen ulus ve haklarla, bir avuç «medeni» ulus (emperyalistler) arasındaki çelişme; emperyalist devletler ve çeşitli grupların kendi aralarındaki çelişme.

Şimdi, «üç dünya teorisi»nin, çağımıza damgasını vuran, bütün toplumsal olguların gelişme yönünü ve objektif temelini oluşturan bu büyük sosyal çelişmeleri nasıl ele aldığına bakalım. Uluslararası sağ oportünizm, Stalin'in ölümüyle Tito, Kruşçev ve Brejnev yönetimindeki modern revizyonizmin başta Sovyetler Birliği olmak üzere bir dizi sosyalist ve halk demokrasisi ülkesinde parti ve devleti ele geçirip, kapitalizmi restore etmeleri ve söz konusu ülkeleri kapitalist ve emperyalist ülkeler haline getirmelerine dayanarak iki zıt sistem, kapitalizm ile sosyalizm arasındaki çelişme ortadan kalkmış gibi hareket ediyor. Bunu bütün siyasi ve pratik sonuçlarıyla o kadar açık yapıyor ki, sosyalist ülkeleri dünyada ayrı bir kategori olarak bile ele almıyor; sömürü ve zulmün her çeşidinin hakim olduğu, emperyalizmin uşaklarının iktidarda olduğu bağımlı ülkelerle, sosyalist ülkeleri «üçüncü dünya» yaftası altındaki bir kategoriye dahil ediyor.

Modern revizyonist ihanet sonucu, Sovyetler Birliği ve bir dizi halk demokrasisi ülkesinde kapitaliz-

me geri dönülmesi, bu karşı-devrimci hareketin tahribinin bu kadarla da kalmayıp, uluslararası komünist ve işçi hareketini etkinliği altına almasının proleter devrimi, ulusal kurtuluş, sosyalizm ve komünizm davasına büyük bir darbe olduğu ve bu gerici «zafer» sonucu sosyalist kampın dağıldığı doğrudur. Ama, buradan hareketle kapitalist sistem ile sosyalist sistem; kapitalist ülkelerle, sosyalist ülkeler arasındaki çelişmenin ortadan kalktığını zannetmek, ya da artık bu çelişme yokmuş gibi hareket etmek oportünizmdir. Çünkü, marksizm-leninizme ve onun öğretilerine sadık kalan gerçek sosyalist ülkelerde, sosyalizm, komünizme doğru muzaffer ilerleyişine devam etmektedir. Gerçek sosyalist ülkeler, sosyalizm ve komünizm davasının yenimez kaleleri, dünya proleter sosyalist devriminin merkezi gücü, özgürlük ve bağımsızlığın, ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi yolundaki, ezilen ulus ve halkların militan destekçisi, başta iki süper devlet olmak üzere emperyalist sisteme ve dünya gericiliğine karşı mücadelenin kaleleridirler. Oportünist «uç dünya teorisi», sosyalist ülkelerin bu merkezi ve belirleyici gücünü, proletarya diktatörlüğü ülkesi olma fonksiyonlarını, bu ülkelerle emperyalist ülkeler arasındaki çelişmeyi inkâr etmektedir. Bugün, bir sistem olarak kapitalizm ile sosyalizm arasındaki çelişme, objektif olarak vardır ve emperyalist ülkelerle sosyalist ülkeler arasındaki çelişki şeklinde somutlaşmaktadır.

«Uç dünya teorisi», modern revizyonist ihanet sonucu sosyalist kampın parçalanması ve bu karşı-devrimci akımın dünya işçi sınıfı hareketi içinde egemen olması karşısında, tam bir teslimiyet ve bozgun önermektedir. Modern revizyonist ihanetin, bazı sosyalist ülkelerde egemen olması, proletarya diktatörlüğü, sosyalizm ve sınıfsız toplum konusundaki marksist-leninist öğretilerin geçersizliğini asla göstermez. Tarihsel evrimi içinde ele alındığında, bu olgu, kapitalizmden komünizme geçiş yolunda geçici

bir duraksama ve zikzaktan başka bir anlam taşımamaktadır. Tarihin karşı konulmaz diyalektik akışını, sosyalizmin dünya çapında zafer kazanmasını hiç bir güç, ne emperyalist zulüm ve vahşet, ne modern revizyonist ihanet, ne de «üç dünya teorisi» gibi oportünist akımlar, hiç biri engelleyemez. Uluslararası durum tahlilinde, kapitalizm ile sosyalizm arasındaki çelişmeden hiç söz açmayan «üç dünya teorisi», bu geçici zikzağı tam bir bozgun gibi göstererek, sosyalizmin ve sosyalist ülkelerin gücüne, bu konudaki marksist-leninist öğretilere inançsızlığın açık bir örneğini vermektedir.

«Üç dünya teorisi», çağımızın büyük sosyal çelişmelerinden proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişmeyi de aynı şekilde reddetmektedir. Bu teorinin «birinci dünya» ve «ikinci dünya» diye gruplandırma ya tabi tuttuğu ülkeler, kapitalist emperyalist ülkelerdir. Bu ülkelerde ekonomik ve siyasi egemenlik, mali sermaye temeli üzerinde yükselen mali oligarşinin elindedir. «Üç dünya teorisi», ülkeleri, onlarda egemen olan sosyo-ekonomik sistemden, sınıf diktatörlüklerinden, sınıflardan ve sınıf mücadelesinden kopararak ele aldığından, sözde «birinci dünya» ve sözde «ikinci dünya» kavramları, başka bir çok yanlışın —bu yanlışlara yeri geldikçe değineceğiz— yanı sıra, bu ülkelerdeki; bir yanda finans oligarşinin sınırsız egemenliği, diğer yanda işgücünden başka satacak hiçbir şeyi olmayan proletaryanın sayısız yığınları şeklindeki temel sınıf bölünmesini gözardı etmektedir.

Ülke deyince, oradaki sosyo-ekonomik sistemden, sınıflar ve sınıf mücadelesinden bahsetmemek burjuvazinin tavrıdır. Çünkü burjuvazi kendi öz çıkarlarını, daima, ulusun ve ülkenin tümünün «çıkarları» olarak göstermek zorundadır. O, kendi öz çıkarlarının proletarya ve halkın sömürülmesi temeli üzerinde, onların kollektif çıkarlarının ilgası üzerinde yükseldiğinin proletarya ve halkın sayısız yığınları tarafından

kavranılmasından korkmaktadır. Çünkü o, devrimden korkmaktadır.

Bugün revizyonist ideologlar, emperyalist-kapitalist ülkelerde sınıf mücadelesini engellemek, emperyalist burjuvaziyi muzaffer bir proletarya devriminin ölümcül darbelerinden korumak için ellerinden gelen her türlü ideolojik, siyasi ve örgütsel çabayı sarfe diyorlar. Revizyonist elebaşılar, bir yanda «bilimsel teknik devrim», diğer yanda tekelci devlet kapitalizminin bu toplum çerçevesinde gerçekleştirdiği «milleştirmelerin» özel mülkiyeti ortadan kaldırarak, toplumun ezen ve ezilen proletarya ve burjuvazi şeklinde bölünmesine giderek son verdiğini iddia ediyorlar. Onlar buradan hareketle proletarya devriminin, proletarya diktatörlüğünün ve sınıfsız toplumun gereksizliğine proletaryayı inandırmaya çalışıyorlar. Ama bütün bu revizyonist zırvalara rağmen kapitalist-emperyalist ülkelerde sınıf mücadelesi yükseliyor ve proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişme, bu toplumların temel çelişmesi olmaya devam ediyor.

Stalin şöyle diyor:

«Ya kendini sermayeye teslim et, eskisi gibi sürün, hatta daha da aşağıya düş; ya da yeni bir silaha sarıl; emperyalizm, proletaryanın sayısız kitleleri önüne, sorunu böyle koyar. Emperyalizm işçi sınıfını devrime götürür.» (Stalin, **Leninizmin İlkeleri**, s. 10)

Stalin'in yıllar önce kapitalist-emperyalist ülkelerdeki sınıf mücadelesi konusunda yaptığı bu tespit, bu gün de daha az olmamak üzere geçerlidir. Emperyalizm proletaryanın önüne sorunu yine eskisi gibi koymaktadır. Ta ki, emperyalist burjuvazi, şiddete dayanan bir devrimle iktidardan alaşağı edilip, tekelci devlet mekanizması parçalanana ve yerine proletarya diktatörlüğü kurulana kadar, bu gerçek değişmeyecektir. «Üç dünya teorisi»nin sözde «ikinci

dünya» ve «birinci dünya» kavramları, bu isimlendirmeler altında toplanan emperyalist ülkelerdeki proletarya ile burjuvazi arasındaki temel zıtlığı gizliyor. Bunun açık anlamı, «iki süper devlete ve özellikle Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı mücadele» adına bir çok kapitalist ülkede emperyalist burjuvazi ile blok oluşturmak ve proletarya devriminden tamamen vazgeçmektir.

«Üç dünya teorisi», emperyalizm ile ezilen ulus ve halklar arasındaki çelişmeyi de, bu çelişme yerine, sözde «birinci dünya» ile sözde «üçüncü dünya» arasındaki çelişmeyi koyarak reddetmektedir. Üretici güçlerin gelişme düzeyi ile milli sınırlar arasındaki çelişmenin bir sonucu olarak, dünya pazarlarına taşan ve sermaye ihracı yoluyla dünyanın her tarafına ağlarını ören kapitalizm, gelişme seyri içinde, dünya nüfusunun büyük çoğunluğunu, bir avuç «medeni» ulus yararına, mali, siyasi, diplomatik ve askeri anlamda köleleştiren bir dünya sistemi haline geldi. Bağımsız ülkeler ve ulusal ekonomiler bu mali sermaye sisteminin sömürge, yarı-sömürge ve değişik derecede bağımlı halkları haline geldiler. Bu gelişim, dünya nüfusunun, emperyalizm ile ezilen ulus ve halklar arasındaki çelişmede ifadesini bulan iki kampa böldü; bir yanda bir avuç «uygar» ulus (emperyalizm), diğer yanda, dünya nüfusunun büyük çoğunluğunu oluşturan ezilen ulus ve halklar.

Emperyalizmin, ulusal ekonomileri ve bağımsız ülkeleri sömürü ağları içine alıp sömürge ve yarı-sömürgeleri haline getirmesinin yol açtığı en önemli değişiklikler; başlangıçta olmayan, ya da çok zayıf olan bir proletarya sınıfını geliştirmesi, emperyalist baskı ve sömürüye karşı ulusal bilincin uyanması, ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelelerinin güçlenmesidir. «Bu kapitalizm, (yani emperyalizm. —n.b.a.) milli zulüm altında ezilen milyonları, küçük milletler diye adlandırılan milletleri ve sömürge halklarını bu

devlete karşı çıkmaya zorlamaktadır.» (Komünist Enternasyonal Programı, s. 23)

Emperyalizm ve proleter devrimler çağı, emperyalizmin baskı ve sömürüsü altındaki, ezilen ulus ve halkların ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelelerinin görülmemiş boyutlarda gelişip, serpildiği bir çağdır. Özellikle, Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nden sonra ,son derece hızlanan ve yaygınlaşan ulusal ve demokratik devrimler, dünya burjuva devriminin bir parçası olmaktan çıkmış, dünya proleter sosyalist devriminin bir parçası haline gelmiştir. Ve artık eskiden dünya emperyalist sisteminin yedek gücü olarak görülen böyle devrimci sömürge ve yarı-sömürgeleler, proletarya devriminin yedek gücü haline gelmişlerdir.

«Bu çağda, dünya kapitalist cephesi yeryüzünün bir bölümünde (dünyanın altıda birinde) çökmüş ve geri kalan yerlerde ise kendi çürümüşlüğüne açıkça gözler önüne sermiştir. Kapitalizmin hüküm sürdüğü ülkeler varlıklarını sürdürebilmek için her zamankinden daha fazla sömürge ve yarı-sömürgelere dayanmak zorundadırlar; sosyalist bir devlet kurulmuş ve bütün sömürgelerle yarı-sömürgelerin kurtuluş hareketlerini faal olarak desteklemeye hazır olduğunu ilân etmiştir; kapitalist ülkelerdeki proletarya kendisini sosyal-demokrat partilerin sosyal-demokrat etkilerinden kararlı bir şekilde kurtarmakta ve sömürgelerle ve yarı-sömürgelerdeki kurtuluş hareketlerini desteklediğini ilân etmektedir. Bu çağda bir sömürge ya da yarı-sömürge de emperyalizme, yani uluslararası burjuvaziye ya da uluslararası kapitalizme yöneltilmiş her devrim, artık burjuva demokratik dünya devriminin eski sınıflamasına değil, yeni sınıflamasına girer. Böyle bir devrim artık eski burjuva ya da kapitalist dünya devriminin bir

parçası değil yeni dünya devriminin, proleter sosyalist dünya devriminin bir parçasıdır. Böyle devrimci sömürge ve yarı-sömürgelere artık dünya kapitalizminin karşı-devrimci cephesinin müttefikleri gözüyle bakılamaz; bunlar dünya sosyalizminin devrimci cephesinin müttefikleri olmuşlardır.» (Mao Zedung, Seçme Eserler, c. 2, s. 344-345)

Günümüzde, Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin açtığı ışıklı yoldan ilerleyen Asya, Afrika ve Latin Amerika'nın sömürge ve yarı-sömürge ülkelerinin ezilen ulus ve halkları, eski ve yeni sömürgecilğe, emperyalizmin içindeki uşaklarına karşı ulusal ve sosyal kurtuluş bayraklarını yükseltmekte ve dünya devrim sürecinin güçlü devrimci akımlarından birini oluşturmaktadırlar.

«Üç dünya teorisi»nin, emperyalizm ile ezilen ulus ve halklar arasındaki büyük çelişmenin yerine, sözde «birinci dünya» ile «üçüncü dünya» arasındaki «çelişki»yi koymasının, ezilen ulus ve halkların, başta iki süper devlet olmak üzere emperyalizme ve onların hizmetindeki iç gericiliklere karşı verdiği milli ve sosyal kurtuluş mücadelelerini ve bu mücadelelerin dünya çapındaki güç ve önemini inkâr etmek; ezen ve ezilen ulus ayrımını reddetmek; sosyalist ülkelerle sömürge ve yarı-sömürge ülkeler arasındaki fark ve ayrımı ortadan kaldırmak; emperyalizmi iki süper devlete, hatta esas olarak Sovyet sosyal-emperyalizmine indirgediğinden ABD ve diğer kapitalist-emperyalist ülkelerle ezilen ulus ve halklar arasındaki çelişmeleri gözardı ya da inkâr etmek anlamlarına geldiği çok açıktır.

«Üç dünya teorisi», emperyalizm ve proleter devrimleri çağına özelliğini veren büyük sosyal çelişmelerden proletarya ile burjuvazi; kapitalizm ile sosyalizm arasındaki çelişmeleri doğrudan, emperyalizm ile ezilen ulus ve halklar arasındaki çelişmeyi do-

laylı olarak reddederken, emperyalist devletler ve çeşitli mali gruplar arasındaki büyük sosyal çelişmeyi de sözde kabul ediyor görünmesine rağmen, bu çelişmeyi sürecin bütünündeki çelişmelerden kopararak ele almakta, bazı unsurlarını aşırı ölçüde abartıp bazı unsurlarını inkâr ederek öz ve kapsamını değiştirmektedir.

«Emperyalizm, hammadde kaynaklarına sermaye ihracıdır, bu kaynakların tekeline sahip çıkmak için amansız mücadeledir; 'hayat sahası' arayan yeni mali grupların ve devletlerin, zorla aldıkları yerlere, kene gibi yapışan eski gruplara ve devletlere karşı kıyasıya yürüttükleri paylaşılmış dünyanın yeniden paylaşılması uğruna mücadeledir.» (Stalin, Leninizmin İlkeleri, s. 10)

Bir yanda ekonomik ve politik sıçramalı eşitsiz gelişim, diğer yanda emperyalist ülkelerin ve mali grupların sömürgeci ve yağmacı politikalarının sonucu, dünyanın paylaşılmasının tamamlanmış olması olgusu; üretici güçlerin gelişme düzeyi ile milli sınırlar arasındaki çelişkiyi çözmek, meta anarşisi ile mevcut pazarlar arasındaki oransızlığı gidermek ve rakiplerini altetmek için; dünya pazarlarına, hammadde kaynaklarına ve nüfuz bölgelerine tek başına egemen olmak isteyen emperyalist devletler ve mali grupları azgın bir rekabete iter.

Emperyalist ülkeler ve çeşitli mali gruplar, dünyayı mevcut ekonomik, siyasi ve askeri güç ilişkilerine göre paylaşmaktadırlar. Meta ekonomisi altında çeşitli tekel gruplarının ve emperyalist ülkelerin gücü eşit olarak değişmemektedir. Kapitalist gelişmenin başından beri varolan bu gerçek, kapitalizmin emperyalizm evresinde, pazarların paylaşılması olgusu ve emperyalizmin diğer özelliklerinin etkisiyle sıçramalı bir nitelik kazanmıştır. İşte ekonomik ve siyasi eşitsiz sıçramalı gelişim, eski paylaşım, yeni güç

ilişkileri arasındaki oransızlığı gittikçe artırmakta, emperyalist ülkeler ve mali gruplar arasındaki mücadeleyi şiddetlendirmektedir. Emperyalist ülkeler ve çeşitli mali grupların kendi aralarındaki çelişmelerin şiddetlenmesi, emperyalizmin diğer sosyal çelişmelerinin keskinleşmesiyle birlikte tek bir düğümde toplanınca buhranlara ve buhranın belirli bir düzeye erişmesi belli tarihi şartlarda emperyalistler arasında çıkması kaçınılmaz olan paylaşım savaşlarına yol açmaktadır.

Emperyalistlerarası ekonomik ve politik sıçramalı eşitsiz gelişim; bir yanda emperyalistler arası mücadeleyi ve paylaşım savaşlarını kaçınılmaz hale getirirken, diğer yandan da gerek savaş içinde, gerekse savaş olmadan da devrimin, emperyalist cephe zincirinin en zayıf olduğu bir veya birkaç halkasında zafere ulaşma olanağını ortaya çıkarmıştır.

Emperyalist devletlerin ve çeşitli mali gruplar arasındaki çelişmelerin keskinleşmesi seyri içinde, emperyalist ülkelerin kendi aralarında kurdukları ittifaklar, bloklaşmalar ve gruplar nisbi ve geçici, aralarındaki mücadele ise, mutlak ve kalıcıdır. Kaldı ki, emperyalist sistem içinde mümkün olan bloklaşma, gruplaşma ve ittifaklar, onların çelişmelerini çözmemekte ve her gruplaşma, bloklaşma ve ittifak, tıpkı sistemin tümü gibi, üzerinde yükseldiği çelişmeleri, daha büyük çapta yeniden yaratmakta daha da derinleştirmektedir.

Günümüzde, emperyalizmin tüm çelişmeleriyle birlikte, emperyalist devletler ve çeşitli mali gruplar arasındaki çelişme de keskinleşmektedir. Kapitalizmin temel ve diğer başlıca çelişmelerinin keskinleşmesi, yaşadığımız süreçte onun genel bunalımının derinleşmesinin ifadesidir. Emperyalist sistemin bugünkü bunalımının en önemli özellikleri tüm emperyalist metropoller ve bağımlı ülkeleri kapsayan bugünkü buhranın iki süper devlet arasındaki dünya hegemonyası mücadelesinin alabildiğine keskinleş-

mekte olduğu, savaş etkenlerinin geliştiği şartlarda ve «üç dünya»cı oportünistlerin iddialarının tam aksine devrim akımının gözle görölür bir yükseliş gösterdiği şartlarda gelişiyor olmasıdır. «Ya devrimler savaşı önler, ya da savaş devrimlere yol açar» marksist formölasyonunda ifadesini bulduğu gibi, emperyalizme ve savaşa karşı mücadelede **tayin edici** tek silah devrimdir. «Üç dünya teorisi», muhtemel bir emperyalist savaşa karşı daha bugünden emperyalistlerin bir kısmıyla ittifak kurarak «mücadele» etmeyi önerirken, bu ünlü marksist-leninist formölasyonu bir kere daha çiğnemektedir.

«Üç dünya teorisi», emperyalist ölkeler ve çeşitli mali gruplar arasındaki çelişmeyi, sürecin diğer çelişmelerinden, özellikle dünya devrim güçleri ile karşı-devrim güçleri arasındaki çelişmelerden soyutlayarak ele aldığından, bu mantığın sonucu olarak savaş tehlikesini soyut olarak abartırken, bugün savaş tehlikesi ile birlikte esas olarak yükselen devrim yangınına gizlemekte, bugün savaşı engelleyecek esas gücün devrim mücadelesi olduğunu, ama buna rağmen savaş çıkarsa, ona karşı yine devrimi temel alan bir mücadele yürütmek gerektiği, tüm emperyalist ölkelerde «emperyalist savaşı, devrimci iç savaşa çevir» sloganını temel almak gerektiğini inkâr etmektedir.

«Üç dünya» teorisyenleri, emperyalist ölkeler ve tekel grupları arasındaki çelişkiyi sürecin diğer çelişmelerinden ayrı olarak ele almakta ve derinleşen buhranın sadece savaş nedenlerini değil, savaş nedenleriyle bir ve aynı anda devrim nedenlerini de ortaya çıkardığını inkâr etmekte, kısacası sürecin çelişmelerinin birbiriyle ilişkisini koparmakta, devrim ve savaş ilişkisinin anti-leninist bir şekilde yorumlamakta, söz konusu çelişmenin özgül değerlendirilişini gerçeğe aykırı bir şekilde yapmakta ve bu tahlille, emperyalistler arası ekonomik ve politik sıçramalı eşitliş gelişim kanununun oportünist yoru-

munu birleştirerek ortaya emperyalist uşaklığının te-ori ve pratığını çıkarmaktadır.

İçinde bulunduğumuz süreçte, emperyalistler arası çelişmeler, genel olarak başında ABD'nin bulunduğu Batı emperyalist bloku ile, başında Sovyetler Birliği'nin bulunduğu Doğu emperyalist bloku, özel olarak ta iki süper devlet arasında keskinleşmektedir. Bu arada iki süper devlet ile diğer müttefik emperyalist ülkeler arasındaki çelişmeler ve bu ülkelerin kendi aralarındaki çelişmeler de keskinleşmekle birlikte, bu çelişmeler yukarda açıkladığımız bloklar arası kutuplaşmanın ve iki süper devlet arasındaki mücadelenin yanında talidir. « dünya teorisi», emperyalistler arası ekonomik ve politik eşitsiz sıçramalı gelişim kanununu oportünistçe ele almaktadır. Bu- nu, iki süper devlet arasındaki ilişkilere uygulamak- ta, ortaya; dünya proletaryası, ezilen ulus ve halkla- rın baş düşmanları; proleter sosyalist devrimlerin, ulusal ve sosyal kurtuluşun önündeki baş engeller, yükselen savaş tehlikesinin esas kaynağı **iki süper devlet** yerine esas saldırganın, savaşın tek kaynağı- nın, yükselen emperyalist gücün Sovyet sosyal-emperyalizmi, buna karşılık «gerileyen», «statükocu ve ba- rışı», «dişleri dökülen» emperyalist gücün ise ABD olduğunu öne süren bir tablo çıkmaktadır.

İki süper devlet, bir yandan dünya devrimini en- gellemek, ezilen ulus ve halkların milli ve sosyal kur- tuluş mücadelelerini boğmak, sosyalist ülkeleri yık- mak için elele verirken, diğer yandan, hammadde kaynaklarının, nüfuz bölgelerinin ve pazarların pay- laşılması uğruna azgınca mücadele etmekte, dünya- nın tek hakimi olmanın yolunu kan ve ateşle açmak için silahlanmakta, emperyalist paylaşım savaşına hazırlanmaktadırlar. Özellikle bu mücadelenin, genel bunalımın derinleşmesiyle birlikte yükselmesi, onla- rın politikalarındaki silahlanma, baskı, şiddet, ilhak, faşistleştirme ve savaş unsurlarını çok daha açık ve belirgin hale getirmektedir. İki süper devlet, dünya

proletaryası, ezilen ulus ve halkların baş düşmanı ve onlar için aynı derecede tehlikeli ve saldırgandır.

«Somut olgular ve faaliyetler, objektif gerçek, bizi, bu günkü dünyada iki süper devlet Amerika Birleşik Devletleri ve Sovyetler Birliği'nin tarihte bilinen en büyük ve en saldırgan devletler olduğu sonucuna götürmektedir. Aynı ayrı veya birlikte, iki süper devlet aynı derecede ve aynı çapta sosyalizm ve milletlerin, hürriyet ve bağımsızlığın esas düşmanı, ezen ve sömüren düzenleri savunan en büyük güçler, insanlığı üçüncü dünya savaşına götürecektir doğrudan tehdittir.» (Enver Hoca, AEP 7. Kongre Raporu, s. 161)

Silahlanma, şiddet, ilhak, savaş kışkırtıcılığı ve siyasi gericilik bütün emperyalist mihrakların temel politikası, bu emperyalist politikanın temel taşlarıdır. «Üç dünya teorisi», bu politikanın sadece Sovyet sosyal-emperyalizmine ait olduğunu, ABD ve diğer emperyalist ülkelerin barışçı olduğunu iddia etmektedir. «Üç dünya teorisi» bu anti-marksist tahlille; emperyalizmin politikasını onun ekonomisinden ayırmakta, leninizme karşı, «barışçı emperyalizm»in atası Kautsky'nin yolunu izlemektedir.

- «İşin esası şu ki, Kautski emperyalizmin siyasetini ekonomisinden ayırıyor, ilhaklardan finans kapitalin «yeğ gördüğü» bir siyaset olarak söz ediyor ve buna karşı yine aynı finans-kapital temeli üzerinde mümkün olduğunu iddia ettiği bir başka burjuva siyaseti çıkarıyor. O halde ekonomide tekeller, siyasette tekelci olmayan, şiddete başvurmeyen, ilhakçı olmayan yöntemlerle pekala bağdaşabilir. O halde tam da bu finans kapital döneminde tamamlanmış olan, halen en büyük kapitalist devletler arasındaki

rekabetin bu günkü özel biçimlerinin temelini teşkil eden dünya topraklarının paylaşılması emperyalist olmayan bir siyasetle bağdaşabilir. Sonuç, kapitalizmin en son aşamasının en derin çelişkilerini olanca derinlikleriyle gözler önüne sermek dururken, onları örtbas etmek ve krleştirmektir. Sonuç, marksizm yerine, burjuva reformculuğudur.» (Lenin, **Doğuda Ulusal Kurtuluş Hareketleri**, s. 188)

« dünya teorisi», ABD tekelci burjuvazisinin, «saldırgan olmadığını», «statükocu» ve «barışçı» olduğunu ileri sürerken, onun ekonomisini siyasetinden koparmakta ve tıpkı atası Kautski gibi konuşmaktadır. Sonuç, leninizme karşı Kautskizm! « dünya teorisi», ABD'nin hammadde kaynakları, nüfuz bölgeleri ve dünya pazarları üzerinde kan, ateş ve barutla kurduğu yeni-sömürgeci eğemenliği, «statükoculuk», «barışçılık», «gerileme» masallariyle meşru göstererek, tipik bir emperyalizm savunuculuğunun örneğini vermektedir.

Sovyet sosyal-emperyalizmi ile ilişki ve elişkilerinde ABD emperyalizmini «dişleri dökülmüş», «barışçı» ve «statükocu» olarak gören « dünya teorisi», ABD emperyalizminin, müttefiki emperyalist ülkelerle ilişkilerine gelince; onu, hemen «hegomonyacı», «baskıcı» ve «zorba» ilan ederek «mantıki tutarlılığın» örneklerini vermektedir. Bu «mantıki tutarlılık», sözde «İkinci dünya» gruplaması içine koyduğu emperyalist ülkelerin iki süper gücün şu veya bu ölçüde baskı, tehdit ve hogemonyası altında olduğunu ve iki süper devletin baskı, şiddet ve zorbalığına karşı «kurtuluş mücadelesi» verdiklerini iddia etmeye varmaktadır. «Kurtuluş mücadelesi» yürüten bu ülkelere, baskı, tehdit ve zorbalık uygulayan ülkelerden biri de Amerikan emperyalizmidir.

« dünya teorisi», sözde «ikinci dünya» diye gruplandırđı, mali oligarşinin ekonomik ve siyasi

egemenliği altında olan emperyalist ülkelerle, iki süper devlet arasındaki ilişkiyi de leninist bir tutumla ele almamaktadır. «Üç dünya teorisi», özellikle AET'nin, iki süper devlete karşı mücadele ve bu mücadelede Batı Avrupa'nın gelişmiş kapitalist ülkelerini daha güçlü kılmak amacıyla kurulmuş bir örgüt olduğunu ve bunun iki süper devlete karşı mücadelede sözde «üçüncü dünya»nın dost ve müttefiki olduğunu ve bu ülkelerle «eşit ilişkiler» içine girdiğini iddia ediyor. Emperyalist ülkelerin, sömürge ve yarı-sömürge ülkelerle «eşit ilişkilere» girme iddiasının gülünçlüğü ilerde ele alacağız. Şimdilik şu kadarını belirtelim. «Üç dünya teorisi»nin AET hakkındaki tahlili, bu örgütün kendi içinde derin çelişmeler taşıyan tekkelci kapitalist bir birlik olduğunu ve ABD sermayesinin, bu «birlik»e üye ülkelerin sermayesi ile içiçe geçmiş olmasının, ABD'ye bu «birlik» içinde dolaysız bir kontrol ve baskı imkânı verdiğini, bundan dolayı da her ne kadar iki süper devlete karşı bir rekabet potansiyeli taşımaya ve aralarındaki çelişmelerin gittikçe derinleşmesine rağmen, NATO ile birlikte ele alındığında objektif olarak ABD'nin dünya çapındaki çıkarlarına hizmet ettiğini ve onun Avrupa'daki ileri bir karakolu olduğunu gözardı etmektedir. AET ve NATO için söylediklerimiz COMECON ve Varşova Paktı için de geçerlidir. Sovyet sosyal-emperyalizminin COMECON ve Varşova Paktı üzerinde çok daha sıkı, merkezi ve çok yönlü denetimi vardır. Bu örgütler, Sovyet sosyal-emperyalizminin ekonomik sömürü ve askeri saldırı araçlarından biridirler.

Özetleyelim; Lenin'in emperyalizm teorisine dayandığı ve bu günkü dünya gerçeğinin diyalektik materyalist tahlili olduğu iddia edilen «üç dünya teorisi» gördük ki, uluslararası durum tahlilini, çağımıza niteliğini veren büyük sosyal çelişmelerin dolaysız ya da dolaylı reddi temeli üzerinde yükseltmektedir. Uluslararası durum tahlili; emperyalizm ve proleter devrimler çağının özünün ve temel özelliklerle-

rinin, ya da bu çağa özelliğini veren büyük sosyal çelişmelerin, içinde yaşadığımız evredeki somut görünümünün tahlili olduğuna göre, bu tahlil içinde çağın özünü ve temel özelliklerini belirleyen sosyal çelişmelerin reddedilmesi, çağın, yani emperyalizm ve proleter devrimler çağının değiştiği, geride kaldığı anlamına gelmektedir. Günümüzdeki bütün revizyonistler gibi, uluslararası sağ oportünist çizgi de leninizmin çağ ile ilgili görüşlerinin eksidiğini, emperyalizm ve proleter devrimleri çağının geride kaldığını iddia etmektedir. Bugün bütün revizyonist hainler, dünyamızın «büyük değişmeler» içinde olduğunu, «bilimsel ve teknik devrim çağına» girdiğimizi, leninizmin çağ ile ilgili görüşlerinin artık geride kaldığını iddia ediyorlar. «Üç dünya teorisi»de, dünyadaki büyük «kargaşalık»dan hareketle, bu «kargaşalığı» diyalektik materyalist açıdan incelemek, onun içindeki çelişmeleri açığa çıkarmak ve bu çelişkiler arasındaki ilişkiyi doğru bir şekilde tahlil etmek yerine, «kargaşalık», tıpkı revizyonistlerin yaptığı gibi, çağın leninist açıdan tahlilinin reddine gerekçe olarak getirmektedir.

«ÜÇ DÜNYA TEORİSİ», DÜNYA PROLETER DEVRİMİNİN STRATEJİSİ DEĞİL, SAĞ OPORTÜNİZMİN DEVRİMİ HANÇERLEME STRATEJİSİDİR.

Uluslararası sağ oportünizm, «üç dünya teorisi»nin gelip geçici bir olgu değil; bugünkü aşamada «dünya devriminin stratejisi» olduğunu belirtiyor:

«Üç dünya teorisi, taktik veya diplomatik gerekçelerle ileri sürülmedi. Bu tahlil doğrudan doğruya dünya stratejisinden doğdu ve dünya devrimi için stratejik bir öneme sahiptir. Bu teori, bugün dünya devriminin hedeflerini, kuvvet-

lerini, temel kuvvetini, müttefiklerini açıklamaktadır ve uzun vadede geçerlidir.» (ÇKP — Tufan Örgütü Görüşmesi)

Bu stratejiye göre; Asya, Afrika ve Latin Amerika'nın «gelişmekte olan ülkeleri» ile sosyalist ülkelerin yer aldığı «üçüncü dünya», dünya devriminin temel gücüdür. Süper devletlerin hegemonyacılığına karşı mücadele eden gelişmiş kapitalist ülkelerin yer aldığı «ikinci dünya», dünya devriminin yedek gücüdür. İki süper devletin oluşturduğu «birinci dünya» ise dünya devriminin hedefidir.

Uluslararası sağ oportünizmin, «dünya devrimi stratejisi» kısaca böyledir. Sağ oportünizmin temsilcileri, çağın ve uluslararası durumun oportünist tahlilleri üzerine, «dünya devrimi stratejisi»ni inşa ettiklerini iddia ediyorlar. Oportünist bir temel üzerinde, leninist devrim stratejisinin inşa edilebileceği iddiası sadece gülünçtür. Bir strateji olarak ele alındığında, «üç dünya teorisi», çağın ve uluslararası durumun anti-leninist tahlili üzerinde yükselen, dünya devriminin hedeflerini, temel ve yedek güçlerini emperyalizme ve uluslararası gericiliğe hizmet edecek tarzda düzenleyen; proleter sosyalist devrimini, milli ve sosyal kurtuluş mücadelelerini arkadan hançerlemeye çabalayan; emperyalizme, özellikle Amerikan emperyalizmine uşaklık stratejisidir. Ve nihayet «üç dünya teorisi» proletarya diktatörlüğünün ve sosyalizmin yıkılmasının stratejisidir.

«Leninist strateji, dünya proleter devrimini, merkezinde uluslararası proletaryanın yer aldığı çağımızdaki birkaç büyük devrimci akımdan oluşan tek bir süreç olarak ele alır.» (Zeri Populit, Devrimin Teori ve Pratiği, s. 23)

Dünya proleter devriminin leninist stratejisinin

öz ve muhtevası hakkındaki bu özlü tespit, çağın ve uluslararası durumun, çağımıza yön veren çelişkilerin

belirlediği mevcut devrimci ve karşı-devrimci güç ve hareketlerin, kendi özgül karakterlerinin ve aralarındaki ilişkilerin leninist açıdan incelenmesinin sonucudur. Emperyalizm ve proleter devrimler çağında, ya da kapitalizmden sosyalizme geçiş çağında, dünya devrim süreci; **birincisi**, proletarya diktatörlüğü altında sınıf mücadelesini sürdüren, sosyalizme ve komünizme doğrau muzaffer ilerleyişine devam eden, emperyalizme ve uluslararası gericiliğe karşı mücadelenin ana üssü, ezilen ulus ve halkların militan destekçisi gerçek sosyalist ülkelerin oluşturduğu devrimci akımın; **ikincisi**, kapitalist ve revizyonist ülkelerde proletaryanın, emperyalist burjuvaziye ideolojik, politik ve ekonomik cephelerde vce proletarya devrimini hedefleyen sınıf mücadelesinin oluşturduğu devrimci akımın; **üçüncüsü**, ezilen ulus ve halkların emperyalizme, sosyal-emperyalizme ve onların uluslararası uzantıları iç gericiliklere karşı yürüttüğü milli kurtuluş mücadelelerinin ve anti-emperyalist demokratik halk devrimlerinin oluşturduğu devrimci akımın sosyalizm ve sınıfsız toplum hedefinde ve proleter devrim ekseninde birleşmesinden oluşmaktadır.

Çağımız, kapitalizmden sosyalizme geçiş çağıdır. İçinde yaşadığımız sürecin temel mücadelesi kapitalizmin güçleriyle sosyalizmin güçleri, yukarıda belirttiğimiz üç devrimci akımın güçleriyle, karşı-devrimin güçleri arasındadır. Bu mücadele sıçramaları, zigzakları, gerilemeleri içeren dolambaçlı bir gelişme çizgisi izleyerek, sürecin objektif gelişme yönünde, yani sosyalizm güçlerinin zafer kazanması yönünde gelişmektedir. Peki, bu objektif gelişme süreci içinde dünya devrimini zafere ulaştıracak sosyalizmin güçleri hangileridir? Bu güçler, çekirdeğini sosyalist ülkeler ve dünya proletaryasının oluşturduğu, sosyalist ülkeler, dünya proletaryası, ezilen ulus ve halklardan oluşmaktadır. Ezilen ulus ve halkların milli ve sosyal kurtuluş devrimleri ve bu uğurdaki mücadeleleri Büyük Ekim Devrimi'nin zaferiyle birlikte, bur-

juva dünya devriminin bir parçası olmaktan çıkmış, dünya proleter sosyalist devriminin bir parçası haline gelmişlerdir. Çünkü bu çağda sömürge, yarı-sömürge ve bağımlı ülkelerdeki ulusal kurtuluş savaşları ve yeni demokratik devrimler, emperyalizmin temellerini hedef almakta ve proletarya diktatörlükleri ve metropollerdeki proleter devrimci hareketler tarafından sonuna kadar desteklenmektedirler. Peki kapitalizmin güçleri nelerdir? Bu güçler, başta iki süper devlet olmak üzere tüm emperyalistler ve onlara uşaklık eden her türden gericilerdir. Böylece kapitalizmden sosyalizme geçiş çağına niteliğini veren ve çözümü sürecin çözümünü getirecek olan ve dünya devrimi ve karşı-devrim güçlerini en geniş kapsamıyla ortaya koyan **temel çelişme** belirlenmiş olmaktadır. Emperyalizm ve uluslararası gericilikle, sosyalist ülkeler, dünya proletaryası, ezilen ulus ve halklar arasındaki çelişme; emperyalizm ve proleter devrimler çağının temel çelişmesidir. *

(*) Türkiye'de çelişmeler sorunu, sürekli olarak karmakarışık, anlaşılmaz ve içinden çıkılmaz bir sorun haline getirilmiştir. Bugün de öyledir. Kendi oportünist siyasetlerini «haklı çıkarabilmek» için oportünistler, toplumsal süreçlerde çelişmelerin diyalektik ve tarihi materyalizm açısından ele alınış tarzını hep tahrif etmişler; Lenin, Stalin ve Mao Zedung'un bu konudaki öğretilerini çarpıtmışlardır. Çoğunlukla da her akım kendi içerisinde birbiriyle çelişen görüşler savunmuştur ve savunmaya devam etmektedir. Temel çelişme, baş çelişme, başlıca çelişmeler gibi kavramlar gerçek anlamlarından çok farklı bir biçimde, genellikle de keyfi bir şekilde kullanılmaktadır. Böylece olunca, onların hiç bir anlamı kalmamakta; toplumsal bir süreci tahlilde, doğru olarak kullanıldığında bize büyük yararı olabilecek olan bu kavramlar boş ve anlamsız sözcükler haline getirilmektedir. Ayrı bir yazı konusu olan bu soruna, bu kitabın izin verdiği kadarıyla değinelim.

Bünyesinde birden çok çelişme bulunan karmaşık bir şeyin gelişim sürecinde, çelişmeler, hepsi de karşılıklı olarak birbirini etkileyen belirli bir yapı teşkil ederler. Sürecin diyalektik hareketi, birbirini karşılıklı olarak etkileyen bünyesindeki çe-

Her ne kadar emperyalizmin bünyesindeki tüm çelişmeler birlikte keskinleşmekte ise de, içinde bulunduğumuz evrede sürecin diğer çelişmelerine oranla daha fazla keskinleşip öne çıkan, sürecin diğer çelişmelerinin çözümü için öncelikle ele alınıp çözümlenmesi gereken çelişme; emperyalizm, sosyal-emperyalizm ile ezilen ulus ve halklar arasındadır. Emperyalist sistem ve bu sistem içindeki iki süper dev-

leşmelerin hareketi ile belirlenmektedir. Ancak çelişmelerin bir-biri üzerindeki etkisi, gerek bütün süreç açısından gerekse sürecin farklı aşamaları açısından eşit değildir. Herhangi bir süreçte mevcut çelişmelerden bir tanesi, sürece karakterini verir, varlığı ve gelişimiyle öteki çelişmelerin varlığını ve gelişimini tayin eder ya da etkiler. İşte bu çelişmeye **temel çelişme** denir. Temel çelişme sürece karakterini veren çelişme olduğu için, onun çözüme ulaşması aynı zamanda sürecin ömrünü tamamlaması, yeni bir sürecin başlaması demektir. Eski ile yeni arasındaki mücadele, temel çelişmenin iki kutbu arasında bir mücadeledir. Toplumsal bir süreçte, temel çelişmenin doğru olarak belirlenmesi, söz konusu süreçte devrimin niteliğinin, devrim güçlerinin ve devrimin hedeflerinin, düşmanlarının doğru olarak belirlenmesini sağlar. Temel çelişmeyi doğru olarak belirlemek için, «üretici güçlerin gelişmesini engelleyen mevcut üretim ilişkilerini aynen devam ettirmek isteyen sınıflar hangileridir, çıkarı —henüz bilince yükselmemiş olsa bile— objektif olarak mevcut üretim ilişkilerinin tasfiyesinden; yerini, yeni ve tarihli olarak ileri üretim ilişkilerinin almasından yana olan sınıflar hangileridir?» sorusuna diyalektik ve tarihi materyalizme sadık kalarak cevap vermemiz gerekir. Çünkü üretici güçlerle üretim ilişkileri arasındaki zorunlu uygunluk yasası, toplumsal gelişmenin anahtarıdır. Üretici güçlerle üretim ilişkileri arasındaki çelişme, bütün toplumlar için **temel çelişme**dir. Ancak bu çelişme, nitelikçe farklı olan her toplumsal süreçte farklı sınıflar ve güçler arasında bir çatışma şeklinde kendisini ortaya koyar. Örneğin kapitalist toplumlarda, burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişme, temel çelişmedir; sürece karakterini veren, çözümü —proletaryanın şiddete dayanan bir devrimle burjuvazinin egemenliğini yıkıp kendi sınıf diktatörlüğünü kurması— eski kapitalist sürecin sona ermesini, yeni sosyalist toplum sürecin baş-

letin konumu ve emperyalistler arası çelişmenin günümüzde Doğu ve Batı emperyalist bloku şeklinde derinleştiği dikkate alındığında, içinde bulunduğumuz aşamada **baş çelişme**, iki süper devlet ile ezilen ulus ve halklar arasındaki çelişme şeklinde kendini göstermektedir. Bu aşamada, devrimin sivri ucu, uluslararası karşı-devrim cephesinin iki jandarması, dünya halklarının baş düşmanı iki süper devlete yöneltile-

lamasını sağlayacak olan çelişme budur. Çünkü gelişmesinin belirli bir evresinde, üretici güçlerin gelişimini engelleyen kapitalist üretim ilişkilerini her yola baş vurarak sürdürmek isteyen sınıf burjuvazi; objektif olarak çıkarı kapitalist üretim ilişkilerinin tasfiye edilmesini gerektiren sınıf ise proletaryadır.

Bizim gibi, emperyalizme bağımlı, yarı-sömürge, demokratik devrimin henüz gerçekleştirilmediği bir ülkede (ister emperyalizme bağımlı kapitalizm hakim hale gelmiş olsun, isterse feodalizmin hakimiyeti devam ediyor olsun); Emperyalizme bağımlı olan ve bağrında şu veya bu ölçüde feodal üretim ilişkilerini barındıran sosyo-ekonomik yapıyı muhafaza etmek isteyen güçler, emperyalizm ve çıkarları emperyalizme bağlanmış olan hakim sınıflar (işbirlikçi tekелci burjuvazi ve toprak ağaları)dır. Öte yandan başta işçi sınıfı olmak üzere köylülük, küçük burjuvazi ve orta-burjuvazinin belirli kesimlerinin çıkarı bu yapının tasfiyesini gerektirir. İşte bizim gibi ülkelerde, emperyalizm, işbirlikçi tekелci burjuvazi ve toprak ağalarıyla başta işçi sınıfı olmak üzere tüm halk sınıfları arasındaki çelişme temel çelişmedir. Toplumun ileriye, sosyalizme ve komünizme doğru ilerlemesi için, bu süreçte çözülmesi gereken temel zıtlık budur.

Sorunu dünya ölçeğinde ele alırken, çoğu kez dört temel çelişmeden söz edildiğini görüyoruz. Bu doğru değildir. Bu bölümde üzerinde durduğumuz, ilerideki bölümlerde daha ayrıntılı olarak inceleyeceğimiz dört çelişme, yaşadığımız dünyadaki tüm gelişmelere yön veren başlıca önemli çelişmelerdir. Ama içinde bulunduğumuz kapitalizmden sosyalizme geçiş çağına karakterini veren çelişme, çözümü ile birlikte, yani dünya devriminin zafere ulaşmasıyla birlikte bu sürecin artık sona ermesine sebep olacak temel çelişme; üretici güçlerin gelişmesinin önünde köstek haline gelen eski köhne dünyayı ayakta tutmaya çabalayan **kapitalizmin güçleriyle, çıkarı üretici güçlerin ser-**

cektir .Bugünkü uluslararası şartlarda, dünya devrim cephesi, temel çelişmenin belirlediği karşı-devrim cephesi içindeki her türlü çatlaktan dikkatlice yararlanacak, ama onlar içinden «bütün bir stratejik dönem boyunca geçerli» dost ve müttefikler aramamalıdır.

Ancak, uluslararası şartlarda gerçekten köklü bir değişiklik meydana geldiğinde, örneğin II. Dünya

bestçe serpilip gelişeceği, sömürünün ve zulmün olmadığı yeni sosyalist dünyanın kurulmasında yatan ve bu bilimsel gerçeği kavradıkça bunun mücadelesini veren sosyalizmin güçleri arasındaki çelişmedir. Dünyada temel çelişmenin başka şekillerde gösterilmeye çalışılması, ya oportünizmden ya da teorik kavrayışsızlıktan kaynaklanır ve sorunu karmakarışık hale getirmekten, ezilen kitlelerin yolunu karartmaktan başka bir işe yaramaz.

Baş çelişmenin teorik olarak nasıl kavranması gerektiği üzerinde de kısaca duralım. Bir şeyin gelişme süreci baştan sona kadar asla aynı değildir. Çelişmelerin sürekli hareketi sonucu, sürecin çeşitli evreleri, temel karakteri, ya da özü aynı kalmakla birlikte farklılık gösterir. Bunun nedeni, sadece temel çelişmenin şiddetlenmesi ya da yumuşaması değildir. Az önce belirttiğimiz gibi; sürecin tüm çelişmeleri birbirini karşılıklı olarak etkilemektedir; ayrıca belirli bir evrede eskiden olmayan bir çelişme temel çelişmeden kaynaklanarak ortaya çıkabileceği gibi, bazıları da geçici olarak ya da kısmen çözülür. Bunun yanında temel çelişme tarafından belirlenen, ya da etkilenen irili ufaklı çeşitli çelişmelerden bazıları şiddetlenir. İşte sürecin belirli bir aşamasında diğer bütün çelişmelerden daha fazla yoğunlaşarak diğerleri üzerinde daha büyük ve belirleyici bir etkide bulunan, yani söz konusu aşamada, diğer çelişmeleri ikincil plana iterek öne çıkan çelişmeye sürecin o aşamasının baş çelişmesi denir. Tanımından da kolayca anlaşılacağı gibi, belirli bir çelişmenin yoğunlaşıp ön plana geçmesiyle belirlenen bir aşama, bu çelişmenin geçici olarak ya da kısmen çözümlenmesi, başka bir çelişmenin daha da keskinleşmesi vb. nedenlerle sona erer; ön plana çıkan başka bir çelişmeyle belirlenen yeni bir aşama başlar. Böylece süreç birbirini izleyen aşamalarla belirlenir. Örneğin bu aşamada baş çelişme, dünyada iki süper dev-

Savaşın ortasında olduğu gibi sosyalist anayurdun belirli bir emperyalist mihrak tarafından işgal edilmesi halinde, emperyalistler arası çelişmelerden dikkatlice ve ustaca yararlanarak proletarya diktatörlüğü ülkesine karşı açık saldırıya geçen emperyalistlere karşı diğerleriyle geçici (bütün bir stratejik dönem için değil!) bir ittifak yapılabilir.

Sermayenin dünya çapındaki egemenliğine kesin

letle ezilen uluslar ve halklar arasındaki çelişmedir. Ama günden güne keskinleşmekte olan emperyalistler arası çelişme, özellikle iki süper devlet arasındaki çelişme, pekâlâ yakın bir gelecekte daha da şiddetlenerek baş çelişme haline gelebilir.

Nasıl temel çelişme, belirli bir süreçte devrimin niteliğini, devrimin ve karşı-devrimin güçlerini belirlememizi sağlıyorsa, baş çelişme de, sürecin belirli bir aşamasında devrimin düşmanları içinde mızrağın sivri ucunun kimlere yöneltileceğini belirlememize yarar. Sınıf işbirliği taraftarlarının sürekli olarak tahrif etmeye çalıştıkları bir hususa dikkati çekmekte yarar var. Oportünistler, baş çelişmeyle belirlenen baş düşmanlar arasında yer almayan bütün güçleri devrimci güçler olarak göstermeye çalışıyorlar. Ve gerek emperyalistlerin belirli bir kesimine karşı diğerleriyle ittifak siyasetini olsun, gerekse emperyalizme karşı hakim sınıflarla ittifak siyasetini olsun bu tahrifata dayandırıyorlar. Oysa gerçekte, temel çelişme tarafından belirlenen devrimin ve karşı-devrimin güçleri o süreç boyunca değişmeden kalır; ama çelişmelerin farklı aşamalarda farklı ölçülerde şiddetlenmesi devrimci hareketin mızrağın sivri ucunu düşmanlardan hangisine yöneltmesi gerektiğini belirler. Sorunun bu şekilde ele alınışı, devrimin zafere ulaşmasını kolaylaştırmak için düşman güçler arasındaki çelişmelerden ustaca yararlanmayı ve zorunlu geçici bazı uzlaşmalara girmeyi reddetmek anlamına gelmez. Hangi güçlerle ne tür bir uzlaşmaya girilebileceği, somut tarihi ve sosyal koşulların bilimsel tahlili ile belirlenebilir. Ancak önemle belirtelim ki, devrimci siyaset, düşman güçlerle sürekli uzlaşmalar ve işbirliği üzerinde inşa edilemez; böyle bir siyaset oportünizmden başka bir şey değildir. «Bütün bir stratejik dönem boyunca» devrimin düşmanlarıyla ittifakı savunan «üç dünya teorisi» işte bu yüzden en bayağı türden bir oportünizmdir.

olarak son vermek ve komünizmin zaferini sağlamak amacıyla; içinde bulunduğumuz süreçte, proletarya diktatörlüğü altında sınıf mücadelesini ekonomik, ideolojik ve siyasi cephelerde sürdürerek sosyalist kuruluşu sağlamlaştırmak; sosyalist ülkeler ve dünya proletaryası önderliğinde, sosyalist ülkeler, dünya proletaryası-ezilen ulus ve halklar temel ittifakı üzerinde, anti-emperyalist ve anti-faşist birleşebilecek bütün güçleri emperyalizm, sosyal-emperyalizm ve iç gericiliklere karşı birleştirmek, düşman kampı yıkmak için, onlar arasındaki çelişmelerden leninist bir politikayla yararlanmak, dünya devriminin leninist stratejisi ana hatlarıyla böyledir.

«Üç dünya teorisi», gerek iki süper devlet arasında, gerekse iki süper devletin müttefikleri emperyalist ülkelerle arasındaki ilişki ve çelişkileri yanlış olarak ele alıp, bir de bu çelişkileri sürecin diğer çelişkilerinden soyutladığından, bu tahli lüzerine oturtuğu «dünya devrimi stratejisi»nde, dünya devriminin hedeflerini bulandırmakta, daraltmakta, gerçekte devrimin hedefi olan bazı karşı-devrimci güçleri devrimin dayanakları, ya da yedek güçleri olarak ele almaktadır. «Üç dünya teorisi», ABD emperyalizmini «gerileyen», «barışçı», «statükocu» bir güç, Sovyet sosyal-emperyalizmini yükselen, saldırgan ve «savaşın tek kaynağı» bir güç olarak tahlil ettiğinden; dünya devriminin hedefini sözde iki süper devlet olarak tespit etmesine rağmen, aslında bu hedefi tek süper devlete indirgemekte, Sovyet sosyal-emperyalizmi ile sınırlamaktadır. Bu oportünist tahlillerin sonucu, Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı «barışçı» ABD emperyalizmi ile ittifak siyaseti izlenmektedir. Şüphesiz ki, marksistler hedefe ulaşmak için, düşman kamp içindeki çelişmelerden en küçük çatlaklardan bile yararlanırlar. Bunlardan yararlanmayı bilmeyen bir devrim hareketi başarıyla yürüyemez. Ama bu, devrimi esas olarak bu çelişmelerden ve çatlaklardan

beklemek anlamına hiç gelmeyeceği gibi, düşmanlardan birine karşı mücadele yaveleriyle diğerine dayanıp onu güçlendirme anlamına da gelmez. Devrim için kendi bağımsız siyasi ve silahlı güçlerini temel alan bir hareketin, düşman kamp içindeki çelişmelerden, devrim cephesini güçlendirmek, düşman kampın tümünü zayıflatmak ve yoketmek için yararlanmak, bu konudaki özgül siyasetinin temelini teşkil eder. Kaldı ki, «üç dünya teorisi», iki süper devletin dünya devriminin hedefi olduğunu gerçekte kabul etmiş olsa bile, devrimin gerçek hedeflerini tam olarak, bütün kapsamı ile ifade etmekten uzaktır. Çünkü, bugün iki süper devlet, dünya devriminin önündeki baş engeller, bu devrimin baş düşmanlarıdır; ama tek engel ve düşman değildirler. İki süper devletle, dünya devrimini yoketme konusunda tam bir anlayış birliği içinde olan bütün emperyalist devletler ve emperyalistlerin dünyanın her yerindeki işbirlikçileri, dünya devriminin hedefi ve düşmanlarıdır. Dünya devriminin hedeflerinin tüm kapsamı bunlardan ibarettir. Düşman kamptaki çelişmelerden «yararlanma» siyaseti adı altında, bu hedefte yapılacak her daraltma, emperyalizm uşaklığı ve sınıf işbirliği yolunda, proletarya ve dünya halklarına ihanet yolunda, sosyalizme ve komünizme ihanet yolunda atılmış adımlar olacaktır.

«Üç dünya teorisi», sözde «ikinci dünya» diye gruplandığı ve esas nitelikleri mali oligarşinin ekonomik ve siyasi egemenliği altında emperyalist ülkeler olan ve sosyalist ülkeler, dünya proletaryası, ezilen ulus ve halklara karşı düşmanlık siyaseti izleyen bu ülkelerin, sadece iki süper devletin şu veya bu oranda hegemonyaları altında olmalarından hareketle, esas niteliklerini gözardı etmekte, bu ülkeleri yarı-sömürge ve bağımlı ülkelerle «eşit ilişkiler» kuran ve dünya devriminin yedek gücü ülkeler olarak göstermektedir. «Üç dünya teorisi», sözde «ikinci

dünya» diye gruplandığı emperyalist ülkelerle, iki süper devlet arasındaki çelişkinin, «**emperyalist ülkeler arasındaki bir çelişki**» olma niteliğini gözardı edip, bu çelişkiyi «**ezen-ezilen ulus çelişkisi**» gibi ele almakta ve aslında bu ülkelerin esas niteliklerini ve dünya devriminin önündeki engellerden biri olduklarını inkâr etmektedir. Bununla da kalmamakta, bu emperyalist ülkeleri «**ezilen ulus**» gibi ele alarak, onları dünya devriminin yedek gücü olarak gösterdiğinden, dünya proletaryası ve halklarının gözünde sahte anti-emperyalizm mihrakları oluşturmaktadır.

«Üç dünya teorisi», ABD emperyalizmini ve sözde «ikinci dünya» diye gruplandığı emperyalist ülkeleri gerçekte devrimin hedefi olmaktan azade kılmakla kalmıyor, çağımızda dünya devrim sürecinin, büyük devrimci akımlarından biri olan sömürge, yarı-sömürge ve bağımlı ülkelerdeki ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelelerinin önündeki, dolayısıyla dünya devriminin önündeki engellerden biri olan, iç gericilikleri de dünya devriminin hedefi olmaktan azade kılmakta, emperyalist uşağı bu gerici güçleri dünya devriminin temel dayanakları içinde göstererek su. katılmış bir sınıf işbirliği siyaseti izlemektedir. Ezilen ulus ve halkların ulusal ve sosyal kurtuluş mücadeleleri sadece emperyalizmi ve sosyal-emperyalizmi değil, onların ülke içindeki dayanakları iç gericilikleri ve bunların ekonomik ve siyasi egemenliğini yıkmadan zafere ulaşamaz. «Üç dünya teorisi»nin emperyalizm ve sosyal-emperyalizmin, sömürge, yarı-sömürge ve bağımlı ülkelerdeki sosyal dayanağı iç gericilikleri, dünya devriminin hedefleri dışında bırakması, bu karşı-devrimci güçler adına ileriye atılmış bir adım, dünya devrimine yapılmış bir ihanettir.

Sosyalist ülkelere, proletarya devrimine, ulusal ve sosyal kurtuluşa düşmanlık tüm emperyalistlerin ve uşaklarının ortak özelliğidir. Devrimci strateji açısından bakıldığında, emperyalist ülkeleri «saldırgan» ve «barışçı» diye bölmek yanlıştır. «Üç dünya

teorisi», Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı «mücadele» yaveleri altında ABD, AET ve bu emperyalist mihrakların saldırgan örgütü NATO'yu savunma siyaseti ile başlattığı emperyalizm uşaklığı ve karşı-devrimciliği, yarı-sömürge ve bağımlı ülkelerdeki ege-men sınıflarla sınıf işbirliği siyaseti ile tamamlamaktadır.

«Üç dünya teorisi»nin «sözde üçüncü dünya»nın dünya devriminin temel gücü olduğu iddiası, emperyalizme, sosyal-emperyalizme ve iç gericiliğe karşı mücadelede sosyalist ülkeler ve dünya proletaryasının temel alacağı güçleri leninist bir siyasetle değil, sınıf işbirlikçisi bir siyasetle tespit etmesinin ürünüdür. «Üç dünya teorisi»nin emperyalizme bağımlı ülkeler içindeki gerçek anti-emperyalist güçler ile gerici güçler arasında; bu ülkelerle sosyalist ülkeler arasında ve nihayet, tüm bu ülkelerde siyasal iktidarı elinle bulunduran işçi sınıfı, milli-burjuvazi ve emperyalizm uşağı gerici sınıflar ve onların siyasetleri arasında hiçbir ayırım yapmadan, tüm bu sınıf güçlerini ve ülkeleri birlikte gruplandığı «sözde üçüncü dünya»yı, «dünya devriminin temel gücü» olarak ileri sürmesi, bu teorinin, devrimin değil, devrim düşmanlarıyla sınıf işbirliğinin stratejisi olduğunu kanıtlamaktadır.

«Üç dünya teorisi», hiçbir itici ve ilerici rolleri olmayan, milli ve sosyal kurtuluşun, dünya devriminin azılı düşmanlarını anti-emperyalist ve devrimci potansiyel taşıyan unsurlar olarak, emperyalizme ve uluslararası gericiliğe karşı mücadelede dayanılacak güçler olarak devrimci proletaryanın önüne sunarak, dünya devriminin yolunu karartmakta, devrim karargâhını düşman eline teslim etmeye ve onun önünü kesmeye çalışmaktadır. İşbirlikçi büyük burjuvazi ve toprak ağaları nitelikleri gereği hiçbir anti-emperyalist ve devrimci potansiyel taşımazlar. Bu sınıflarla emperyalist efendileri arasında «efendi-uşak çelişmesi» türünden çelişmelerin, işbirlik-

çi büyük burjuvazi ve toprak ağalarının farklı kliklerinin, farklı emperyalist mihraklara bağlı olmasından kaynaklanan başka bir takım çelişmelerin varlığından hareketle, onları emperyalizmi yok edecek güçler içinde göstermek, ezilen ulus ve halklara bu gerici sınıflarla birleşmeyi, onların gerici ve faşist diktatörlüklerini desteklemeyi, devrimden, milli ve sosyal kurtuluştan vazgeçmeyi öğütlemek, su katılmamış bir karşı-devrimciliktir. Emperyalistlerle, sadık uşakları iç gericilikler arasındaki çelişme, her ne türden olursa olsun, emperyalizmin temellerini hedef alan bir çelişme olamaz. Çünkü, iç gericilikleri besleyen ve ayakta tutan güç emperyalizmdir. Bu herşeye «kadir» efendiden bağımsız, iç gericiliklerin varlıklarını devam ettirmeleri söz konusu değildir.

«Üç dünya teorisi», devrim düşmanı işbirlikçi büyük burjuvazi ve toprak ağaları, ABD emperyalizmi ve AET'yi oluşturan emperyalist ülkelerle «dünya devrimi» yolunda kolkola girmekte hiçbir engel tanımazken, sözde «birinci dünya» ve «ikinci dünya» diye gruplandığı emperyalist kapitalist ülkelerdeki proletaryayı ve onun devrimdeki fonksiyonunu ağzına bile almamaktadır. Bu oportünist teorinin gerek sözde «üçüncü dünya» ve gerekse sözde «ikinci dünya» diye gruplandığı ülkeler proletaryası ve halklarına «dünya devriminin stratejisi» adına önerdiği şey, —özellikle Sovyet sosyal-emperyalizminin saldırı tehlikesine karşı— «milli bağımsızlığın» korunması —yani şimdiki konumun ABD hegemonyasının savunulması— için kendi egemen sınıflarına ve emperyalist burjuvalarına karşı silah bırakışımıdır. Devrimden, proletarya diktatörlüğünden, sosyalizm ve sınıfsız toplumdan vazgeçmektir. Bu oportünist teori, «birinci dünya» diye gruplandığı emperyalist ülkeler proletaryasının isminden dahi bahsetmemektedir. «Üç dünya teorisi», emperyalist ve revizyonist ülkeleri tahlilde, leninizmi temel almadığı için, bu ülkeleri sadece emperyalist burjuvazi ve on-

ların politikasından ibaret olarak ele almakta, bu ülkelerin içinde taşıdığı sınıf zıtlıklarını gizlemektedir. Mali sermayenin kendi zıddı ve mezar kazıcısı proletarya ile birlikte var olduğunu, sistem içinde kendini yokoluşa doğru sürüklerken, proletaryayı durmadan geliştirdiğini ve bu proletaryanın da dünya devriminin önder, itici ve temel güçlerinden biri olduğunu inkar etmektedir. Her ne kadar «üç dünya teorisi», «dünya proletaryası önder güçtür» demagogileriyle devrim düşmanı yüzünü örtmeye çalışıyorsa da, emperyalist burjuvaziyle silah bırakışan, devrimden vazgeçen proletarya acaba neyin önderliğini yapacaktır? Nerede, sosyalist ülkeler ve dünya proletaryasının önder ve çekirdek güç olması ve nerede bu güçlerin dünya devriminin temel güçlerinin ana eksenini oluşturması fonksiyonları?

Görüldüğü gibi «üç dünya» teorisyenlerinin, «dünya devrimi stratejisi» iddiasıyla ileri sürdükleri tezler, neresinden ele alınırsa alınsın, emperyalizm uşaklığı ve sınıf işbirliğinin, dünya proletaryası, ezilen ulus ve halkların ve onların kurtuluşuna tam bir ihanetin, proletarya diktatörlüğü, sosyalizm ve komünizm yıkıcılığının, halis bir karşı-devrimciliğin stratejisidir.

Çağın ve uluslararası durumun diyalektik ve tarihi materyalist ilkeler ışığında tahlilini reddeden, yani yaşanan süreci ve onun içinde bulunduğumuz evresini ve bu ikisi arasındaki ilişkiyi oportünistçe yorumlayıp, açıklayan ve bu oportünist temel üzerine, anti-leninist «dünya devrimi stratejisi»ni inşa eden «üç dünya teorisi»nin, proleter sınıf bakış açısının eksiksiz tüm unsurlarını, dolayısıyla proleter sınıf bakış açısının bizatihi kendisini tümüyle reddettiği çok açık bir gerçektir. Uluslararası sağ oportünizmin ve onların takipçilerinin, emperyalist uşaklığı ve sınıf işbirliği bataklığı zorunlu duraklarıdır. Bütün sağ oportünistler bu bataklıkta kulaç atmakta, tam bir sahtekârlıkla marksizm-leninizm maskesi

ile örtülü olan suratları, dünya devrim ve karşı-devrim güçleri arasındaki mücadele şiddetlendikçe, emperyalist sistemin genel bunalımı derinleştikçe, bütün sınıf güçleri kendi istek ve talepleri doğrultusunda siyaset sahnesine atıldıkça, emperyalizm ve uluslararası gericiliğin ölüm çanları daha hızlı olarak çalmaya başladıkça, bütün hain kimlikleriyle ortaya çıkmakta ve bu oportünistleri ihanet müzesine yollama görevini devrimci proletaryanın önüne gittikçe önemli artan acil bir görev olarak koymaktadır.

İKİ SÜPER DEVLET DE AYNI ÖLÇÜDE SALDIRGAN VE TEHLİKELİDİR

OPORTÜNİZM:

«Yeni bir dünya savaşı, bu iki süper devlet açısından bir yağma savaşıdır, emperyalist bir savaştır. Süper devletlerden birinin saldırısına uğrayan «ikinci dünya» ülkeleri için milli bağımsızlığı korumak ve haklı yurt savunması söz konusu olacaktır. Çünkü Avrupa ülkeleri Japonya, Kanada, Avustralya gibi gelişmiş kapitalist ülkeler bugün dünya hegemonyası için mücadele etmedikleri gibi, süper devletlerin baskı, denetim ve saldırı tehdidi altındadırlar.» (Aydınlık, sayı 72, 5) (abç.)

LENİN:

«Bir sosyalist, bir devrimci proleter, bir enternasyonalist başka türlü iddia eder. Der ki: 'Savaşın karakteri' (ister gerici, ister devrimci olsun), saldırganın kim olduğuna, ya da 'düşmanın' kimin yurduna yerleştiğine değil, savaş hangi sınıfın yaptığına ve bu savaşın hangi politikanın uzantısı olduğuna bağlıdır. Savaş gerici ve emperyalistse, yani emperyalist, aç gözlü soyguncu, gerici burjuvanın iki grubu

arasında yapılıyorsa, her burjuvazi (en küçük ülkedeki bile) yağmaya katılır. O zaman devrimci proletaryanın bir temsilcisi olarak benim görevim, bir dünya kasaplığının dehşetinden korunmanın tek yolu olduğu için, **dünya proleter devrimini** hazırlamaktır. Benim savım 'ülkemin' açısından değil (çünkü bu, emperyalist burjuvazinin elinde oyuncaktan başka bir şey olmadığını düşünemeyen zavallı, ahmak küçük-burjuva milliyetçisinin savıdır) dünya proleter devriminin hazırlanmasında, propogandasında ve çabuklaştırılmasında olan payım açınsındır.» (Lenin, **Proletarya Devrimi ve Dönek Ka-utsky**, s. 137-138)

Emperyalistler arasında savaşlar ,hemen hemen hepsinde de şu nedenlerden dolayı cereyan etmiştir: Birincisi, hammadde kaynaklarına, pazarlara ve sermaye ihracına tek başına hükmetmek. İkincisi; savaşın doğurduğu bunalım ile birlikte olgunlaşan proleter devrimlerini yok etmek, sınıf mücadelesini bastırmak, milli ve sosyal devrimleri ortadan kaldırmak, barut ve merminin egemenliğini sağlamak.

Bu üç neden, istisnasız bütün emperyalist savaşlar için geçerli olan ve hiçbir oportünist yoruma tabi tutulamıyacak olan nedenlerdir.

Savaş aynı zamanda kapitalizmin bütün çelişmelerinin derinleşmesi, sermayenin yoğunlaşmasının olağanüstü gelişmesi ve meta anarşisi ile pazarlar arasındaki mevcut oransızlığın bir sonucudur. Onun için savaşan taraflardan birisinde yeralan irili ufaklı bütün emperyalist devletler açısından savaş, gerici, yağmacı ve emperyalist bir savaştır.

Fakat bütün bu gerçeklere rağmen, hala; şöyle iddalarda bulunabilen oldukça orijinal oportünistlere rastlanmaktadır:

«II. dünya ülkelerinin ve ABD'nin Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı dişe diş ve daha tutarlı mü-

cadele etmesi dünya devriminin ve onun bir parçası olan Türkiye devriminin yararınadır.» (Aydınlık, sayı 64) (abç)

Tabiatı itibarıyla, dünya pazarlarına, işgücü kaynaklarına tek başına hakim olmak isteyen, sınıf mücadelelerini bastırmak ve çeşitli ülkelerin proleterlerini birbirine kırdırtmak, proletaryayı maddi olarak yok etmek isteyen ve bunu yapması zorunlu olan bir emperyalist blokun savunuculuğunun bu kadar açık seçik yapıldığı pek görülmemiştir.

Tamamen karşı-devrimci amaçlarla hareket eden ve bunu bugüne kadar dünya halklarına karşı giriştiği alçaklıklarla sayısız kere ortaya koymuş bulunan bir emperyalist süper gücü, devrim yararına çalışan bir hayır kurumu gibi göstermeye kalkışanlar «proleter devrimci» olamazlar. Bunlar devrimci ruhtan bütünüyle yoksun emperyalist uşaklarıdır.

Yeni oportünistlerin iddialarına göre, yer küre baş döndürücü bir hızla altüst olmaktadır. Ve bu durum kaçınılmaz olarak «dişe diş mücadele» taraftarlarının önüne yeni görevler ve yeni buluşlar koymaktadır. Oportünistlerin muhtemel bir emperyalist savaşa ilişkin iddiaları şöyledir:

Birinci olarak; bugün bir tarafta hızla yükselen bir emperyalist devlet, «yükselen» olduğu için de paylaşım talebinde bulunan Sovyet sosyal-emperyalizmi bulunuyor. Diğer tarafta ise, başını ABD'nin çektiği «gerileyen» ve taviz üstüne taviz veren «fevkalade pasif», «demokratik devletler» grubu bulunmaktadır.

İkinci olarak; eşitsiz ve sıçramalı gelişim kanununa göre; emperyalist ülkeler, saldırgan ve saldırgan olmayan diye iki emperyalist kampa ayrılırlar. Yükselen emperyalist ülkeler savaşın esas kaynağıdır.

Üçüncü olarak; bütün değişmelere rağmen, bugünkü dünyanın şartları, II. Dünya Savaşı'nın şart-

larına benzemektedir. III. bir dünya savaşı II. Dünya Savaşı'na benzer tarzda cereyan edecektir.

Dördüncü olarak; «ikinci dünyanın», «demokratik devletleri» açısından yeni bir emperyalist savaş, bağımsızlığı korumak ve haklı bir yurt savunması olacaktır. Onlar, hegemonya mücadelesi yapmadıkları gibi iki süper devlete karşı anti-emperyalist, anti-hegemonyacı bir mücadele çizgisi izleyeceklerdir.

Birinci iddiaya ilişkin olarak:

ABD emperyalizmini ve onun dayandığı saldırgan bloku, zavallı bir Hint fakiri gibi acınacak hale sokan düşünce şöyle;

«Bugün iki süper devletin eşit derecede tehlikeli olduğunu ileri sürmek yanlıştır. ABD her yerde büyük güçlükler içerisindedir. Savunma durumuna geçmiştir ve fevkalade pasiftir. Sovyetler Birliği ise aktif ve saldırgandır.»

Gerçekte, durum böyle midir?

Günümüz dünyasını belirleyen çok önemli bir nitelik, iki süper devlet arasındaki rekabetin, kapitalist-revizyonist sistemde derinleşen bunalım şartları altında gelişiyor olmasıdır. Bunalım yalnızca ekonomik olmadığı; politik, ideolojik bütün alanları kapsadığı gibi, kapitalist-revizyonist dünyanın merkezlerinden «cephe» gerilerine kadar uzanmaktadır.

Bu bunalım birdenbire ortaya çıkmadı, özellikle 1950'lerden itibaren kapitalist ülkelerin ekonomilerinde bir canlanma görülmüştü. Tekel-devlet bütünleşmesi ve tekelci devlet kapitalizmi iyice göze çarpan bir olgu halini almış, bu sıralardaki nispi «barışçıl» dönem «bilimsel teknolojik devrim»in ilerlemesine ve gelişmesine imkan vermişti.

«Bilimsel teknolojik devrim»in gelişmesine bağlı olarak, II. Dünya Savaşı'ndan sonra görülen ekonomik canlanma, ana sermayenin yenilenmesi, ekonominin askerileştirilmesine yönelik girişimler ve savaştan galip ve güçlü çıkan emperyalist metropol-

lerden, güçsüz durumda olan emperyalist ülkelere doğru gelişen ekonomik yayılma, sömürü düzeyinin yükseltilmesi gibi değişimlere yol açtı. Savaş sonrasında, emperyalist devletler arasındaki güç oranının ve kapitalist dünya pazarının önemli değişimlere uğradığı görülmüyordu. ABD, II. Dünya Savaşı'ndan en güçlü ve en kârlı çıkan emperyalist devletti. ABD emperyalistleri savaş sonrasında giderek İngiliz, Fransız sömürgeciliğinin yerini aldı. Bu dönemde ortaya çıkan yeni-sömürgeciliğin baş mimarı ve temsilcisi oldu. ABD, Batı-Avrupa'da denetimi eline geçirdi. Savaştan yenik çıkan Almanya, İtalya ve Japonya gibi ülkeler geçici olarak kapitalist kampta rekabet şanslarını büyük ölçüde yitirdiler. ABD emperyalistleri, kendi dünya hakimiyetlerinin askeri bir aracı «imparatorluk» hülyalarının sonucu olarak NATO'yu kurdular.

ABD emperyalistleri hemen yıllardır rüyasını gördükleri dünyayı ekonomik olarak egemenlik altına almak, siyasi olarak ilhak etmek; tankların, deniz filolarının ve askeri üslerinin kontrolü altında bir imparatorluk kurmak yönündeki stratejilerini uygulamaya koyuldular.

Dünyanın bütün bölgelerine tam bir balıkçı ağı gibi yayılan ABD tekelleri, yeni-sömürgeci yöntemlerle siyasal bağımsızlıklarını ilan etmiş bir çok ülkeye sızma olanağı buldular. Emperyalist kampın başını çeken ABD, bütün kızgınlığı ile Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkelerini görülmedik ölçüde yağmalamaya, halkları azgınca sömürmeye başladı. ABD emperyalistleri, dünyanın hammadde alanlarını ve pazarlarını denetimleri altına alırken, dünya emperyalizminin jandarması rolünü oynadı ve her yola başvurdu. Daha geniş sömürü alanları ele geçirmek, halkların devrim mücadelesini ezmek için başvurduğu şiddet, komploculuk, zorbalık ve darbecilik gibi yöntemler onun en büyük silahıydı. ABD ekonomik-askeri yayılmasında geniş bir faaliyete

girişti. Askeri bloklar örgütledi, ikili andlaşmalarla vb. yollarla diğer ülkeleri kendisine bağladı, askeri üslerini yaygınlaştırdı. Çeşitli tiplerde «federasyon» ve «ekonomik topluluklar» kurdu. Bunları, başını çektiği yeni-sömürgeciliğin bir aracı olarak kullandı. Amerikan emperyalistleri, yeni sömürgeci faaliyetlerinde «iktisadi yardım»larla ve «teknik işbirliği» vb. yollarla durumlarını güçlendirdiler. Kapitalist dünyaya hükmeden, dünya emperyalizminin jandarmalığını üstlenen, proletaryanın ve ezilen halkların devrim ve sosyalizm ulusların kurtuluş mücadelelerini bastırmaya çalışan ve şimdilerde yeni-oportünistlerin «fevkalâde pasif» olarak nitelediği emperyalist devlet bir numaralı güç durumundaydı. Hitler faşizminin yerini aldı ve dünyanın baş belası haline geldi.

II. Dünya Savaşı'ndan sonra ABD, diğer emperyalistlerin sömürgelerini ele geçirmekle yetinmedi, sömürgeleri ilhak etmekle kalmadı, savaşın yarattığı yıkım ve bitkinlikten yararlanarak aç gözlü bir kurt gibi Batı Avrupa'nın diğer emperyalist ülkelerini de çizmesi altına aldı. Bu ülkelerde zaten üretim araçlarına ve tüketim maddelerine büyük ölçüde ihtiyaç vardı. Teknoloji ihracı, meta ve sermaye ihracı, ABD emperyalizminin yayılmasını kolaylaştıran etmenlerdi. ABD, Batı Avrupa'da ana sermayenin yenilenmesi, teknik donatımın sağlanması vb. yolları kullanarak bu ülkelerde geçici denetim sağladı.

Bu madalyonun bir tarafıdır. Diğer tarafı ise, özellikle Almanya ve Japonya gibi ülkelerde kurduğu güçlü denetim yanında, sosyalizme, halkların ulusal ve sosyal boyunduruktan kurtulma mücadelesine karşı onlarla başa çıkabilmek için, bu ülkelerin ekonomisine yeniden inşa yolunda «yardım» ediyordu. Ancak bu, onlar üzerinden denetimin kaldırılmasını getirmedi. Bu koşullarda, böylesine bir temelde çokuluslu tekeller yoğun bir şekilde diğer emperyalist devletlerle ortaklık kuran ve yarı-

sömürge ve sömürge ülkelere doğru yaygın faaliyetlerini yoğunlaştırdılar. ABD emperyalistleri, II. Dünya Savaşı öncesinden daha da farklı olarak kapitalist dünya ekonomisi ile böyle bir ilişki içerisine girdi. Diğer emperyalist ülkelere verilen ve aynı zamanda onlardan alınan borçlar, krediler ve karşılıklı kurulan bankalar, çokuluslu şirketler yoluyla sermaye daha da fazla uluslararası bir nitelik kazandı. Sınıf mücadelesine karşı da uluslararası cephede azgın bir saldırıya geçti.

İçinde bulunduğumuz dönemde, 1970 öncesi yıllarından beri emperyalizmin tabiatına uygun olarak iki süper devlet, dünya üzerinde hegemonya kurmak, dünyayı sömürü alanlarına bölmek, ekonomik, askeri olarak yayılmak, etki alanlarını genişletmek, sömürü ve yağma için şiddetli bir mücadeleye ve aynı zamanda işbirliğine girmişlerdir.

Kapitalist-revizyonist kampta derinleşen buhran ekonomik olarak bu şartlarda ortaya çıktı, siyasi olarak sınıf mücadelesini derinleştirdi.

Şüphesiz II. Dünya Savaşı'ndan sonra dünyanın gidişini ve uluslararası durumu belirleyen yalnızca bunlar değildir. Daha da önemlisi, savaş sonrasında birçok ülkenin emperyalizmi ve onların yerli uşaklarını yıkarak, demokratik halk devrimini gerçekleştiren sosyalizm yoluna girmesiydi. Vietnam, Çin, Kore ve birçok Avrupa ülkesinde Halk Cumhuriyeti'nin ve devrimlerin başarıya ulaşmasıydı.

Kahraman Vietnam halkının ABD emperyalizmine karşı yürüttüğü şanlı mücadele ve buna karşılık ABD emperyalistlerinin saldırgan ve vahşi niteliği hala belleğimizde tazeliğini korumaktadır. Kamboçya ve Laos'ta olanlar aynı şekildedir. ABD emperyalistleri, halkların mücadelesini ezmede kullandığı zulüm ve sömürü yöntemlerinde Hitler faşizminden bir santim bile aşağı kalmadıklarını Güneydoğu Asya'da, Orta Doğu ve Latin Amerika ülkelerinde yaptıklarıyla açıkça kanıtlamıştır.

Evet, ABD'nin —ABD dışında— el atmadığı ve pençesini geçirmedeği, oyun tezgahlamadığı ya da tezgahlamaya çalışmadığı bir ülke hemen hemen yok gibidir. ABD emperyalizmi çürümektedir, devrimler karşısında dünyanın gelmiş geçmiş en gerici ve en saldırgan güçlerinden biridir ve gelecekte de saldırgan tabiatı değişmeyecektir. Latin Amerika'da ezilen halkların yükselttiği devrim mücadelelerini bastırmak için tezgahlanan onlarca faşist darbenin Karaib adalarında Kongo'da ard arda yapılan çıkar-maların arkasında ABD tekellerinin «CIA hüküme-ti»nin olduğunu artık kendileri bile saklamıyorlar. Arjantin, Brezilya, Bolivya, Peru... vb. ülkelerdeki kanlı saldırılarda, Dominik devriminin bastırılmasın-da, Şili faşist kıyımında ABD emperyalizmi, hep baş aktördür. Amerikan emperyalistleri dünya halkları-nın gözünü korkutmak için yaptıklarıyla yetinmemiş kanlı zulüm örnekleriyle dolu film şeritlerini bütün dünyaya dağıtmış azgın bir gericiliktir.

Latin Amerika, Ortadoğu, Asya ve Afrika bugün birer barut depoları haline gelmişlerdir ve her depo-nun önünde, elinde «özgürlük meşalesi» ile bu depo-ları ateşlemek üzere ona yaklaşan ya bir emperyaliz-min işbirlikçisi, ya da bir oportünist vardır. Her iki-sinin tarihi misyonu da, halkların devrim mücade-le-sini mümkün olan en son ana kadar geciktirmek ve onları tehdit altında tutmaktır.

II. Dünya Savaşı'ndan sonra, emperyalist kamp ve emperyalizmin sömürge sistemi daha büyük bir hızla çözülme süreci içerisine girdi. «Anti-emperya-list, demokratik» kamp ile «anti-demokratik emper-yalist kamp», sosyalizm ile kapitalizm arasındaki çe-lişki de gitgide iyice şiddetlendi. Çağımızın kapita-lizmden sosyalizme geçiş çağı olduğu leninist tezi, dünya halklarının gözünde iyice belirlenmeye ve doğruluğunu açıkça ispatlamaya başladı. Bunun en büyük delili, emperyalist kampın karşısına alternatif olarak çıkan sosyalist kampın varlığıydı.

Bu durum, emperyalistleri daha fazla karşı-devrimci şiddete başvurmaya zorladı, ulusal ve demokratik devrim mücadelelerini, özgürlük ve bağımsızlık kavgalarını hızlandırdı.

«Üç dünya» tahliline göre, ABD emperyalistleri son yıllarda saldırganlıklarını kaybetmiştir. ABD emperyalizmi tıpkı «korkak bir fare» gibi elinde avucunda ne varsa Sovyet sosyal-emperyalizmine devretmekte ve «barışçı», «demokratik» bir nitelik kazanmaktadır. (*)

«Dişediş mücadele» taraftarları ABD'yi «fevkalade pasif», «saldırgan olmayan» bir emperyalist süper güç olarak gösterip, onun eski günahlarını affettirmek, yani vahşetini gözlerden saklamak veya haklı göstermek çabasındalar. Fakat bugün dünyadaki bütün olgular, ABD'nin «demokrat» bir emperyalist haline geldiğini değil, Amerikan emperyalizmi ve Sovyet sosyal-emperyalistlerinin dünyanın en büyük iki baş belası olduğunu göstermektedir.

«Üç dünya teorisi» taraftarlarıyla tartışırken, sorun daima Amerikan emperyalizminin saldırgan olup olmadığı konusunda düğümlenir. Onlar, ABD'nin artık saldırgan olmadığını, tek saldırgan gücün sosyal-emperyalizm olduğunu iddia ederler. Biz, **iki süper devletin her ikisinin de aynı ölçüde saldırgan, ve tehlikeli olduğunu savunuyoruz.** Bu yüzden, bizim açımızdan burada söz konusu olan, sağ oportünistlerin iddialarının aksine Amerikan emperyalizminin de saldırganlığını kanıtlamaktır. Bu nedenle, Rus sosyal-emperyalizminin saldırganlığını özel olarak gösterme çabasına girmiyeceğiz. Bunun bilinen ve sözde de olsa sağ oportünistlerce de kabul edilen bir gerçek olduğu varsayımından hareket edeceğiz.

a) Herhangi bir emperyalist devletin saldırgan,

(*) Oportünistler ABD için açıktan «demokratik» demiyorlar, ama tahlillerinden başka bir anlam çıkarmak mümkün değildir.

ya da daha saldırgan olduğunun delilleri, o emperyalist devletin yıllardır izlediği ekonomik, siyasi ve askeri politikası ve devrim ve sosyalizm davası, ulusal ve sosyal kurtuluş mücadeleleri karşısındaki tutumudur. ABD emperyalizminin 1950'lerden bu yana politikasını yukarıda çok kısa olarak açıklamaya çalıştık. Bu konuda «fevkalade pasif» ve «gerileyen» Amerikan emperyalizminin, Sovyet sosyal-emperyalizminden saldırganlık konusunda bir santim bile geride kaldığını gösteren tek bir somut olgu bile yokken, ABD emperyalizminin «dünya devriminin yararına» iş yaptığını söyleyen herkes dolaylı ya da dolaysız ideolojik ve siyasi olarak Beyaz Saray'dan yönetilmekte ve desteklenmektedir.

İki süper devlet ve onların dayandığı bloklar, ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelelerinin yeminli düşmanlarıdır.

Olgular nelerdir?

1. Bugün iki süper devlet, dünya pazarlarını hammadde kaynaklarını eline geçirmek için, en ücra köşelere kadar hemen hemen her yerde saldırgan ve hegemonyacı bir mücadele içerisinde. ABD ne sömürgeci ve yeni-sömürgeci siyasetinden hiç birşey kaybetmiştir, ne de hegemonya mücadelesinden vazgeçmektedir.

2. İki süper devlet Filistin ve Lübnan'da olduğu gibi kendi jandarmaları olarak halk düşmanı klikleri ve hükümetleri silahlandırıyor. Birbirine hem rakip, hem de «candan» müttefik olan ABD ve Sovyet sosyal-emperyalizmi yükselen devrimci hareketlerin karşısında devrimci hareketi imha etmek için her tarafta birlikler kuruyorlar, karşı-devrim kılıcını birlikte sallıyorlar.

3. ABD emperyalizmi aktif yardımları sayesinde, İsrail gibi ülkelere toprak işgal ettirmekte, İran gibi ülkelere Basra Körfezi'nde yükselen mücadeleyi bastırmakta, Türkiye, Güney Kore, Tayland, Filipinler, Basra Körfezi, Kıbrıs, gibi stratejik bölgeleri muhte-

mel bir savaş için ellerinde tutmakta ve buralarda durumunu sağlamlaştırmaya çalışmaktadır.

4. ABD emperyalizminin saldırgan kuvvetleri İsrail'den, Güney Kore'ye kadar her tarafa yayılmıştır. Amerika'nı emperyalistleri halklara şantaj yapmak ve kendi yeni-sömürgeci siyasetlerini savunmak için binlerce kilometre uzaklara deniz filolarını göndermektedir, yüzlerce askeri üs kurmaktadır.

5. En tipik örneği ile Ortadoğu'da görüleceği üzere, bugün ABD ve Sovyet sosyal-emperyalizmi geliştirdikleri ırkçı, şoven ve gerici milliyetçi propagandalarla bölgesel savaş kışkırtıcılığı yapmakta ve oralara sızmaya çalışmaktadırlar. Petrol kaynaklarını ele geçirmek ve elden kaçırmamak için ABD ve Sovyet sosyal-emperyalistleri amansız bir dalaşma içindedir. ABD emperyalizminin bu silahı, ne gönül rızası ne de korkuyla Sovyet sosyal-emperyalizmine bırakmak niyetinde olduğunun hiç bir belirtisi görülüyor. Tam tersine, «siyah altın»ı gördüğü her yere bütün iğrençliği ile saldırıyor.

6. Her iki süper emperyalist gücün saldırganlığını belgeleyen bir diğer durumda; en açık örneği ile Mısır ve Hindistan'da görüleceği üzere, süper güçlerden biri hakim sınıflar iktidarını her türlü yolla etkileyerek diğer emperyalist devleti oradan tamamiyle silmeye ve kendi etki alanı haline getirmeye çalışmaktadır. Bu durum, emperyalistlerden birinin, «fevkalade pasif» olanın yumuşamasına değil saldırganlaşmasına yol açmaktadır.

7. Diğer bir mesele de Afrika'da, Angola'da, daha dünyanın birçok yerinde, ABD ve Sovyet sosyal-emperyalizminin çeşitli kılıklara ve renklere girerek ulusal kurtuluş hareketlerini destekliyor gözükerek, sinsice yayılma planları hazırlamaları ve uygulamalarıdır. Bu noktada, «pasif» ABD emperyalizminin planları «üç dünya» teorisyenlerinin «aktif» desteğini kazanmıştır. Bu da ABD emperyalizmini iyice cesaretlendirmekte ve saldırganlaştırmakta, ABD em-

peryalistleri böylece, dünya «devrimci» kamuoyunda da kendilerine «haklı bir zemin» sağlamaktadırlar (!)

8. Emperyalizm, ezilen dünya halklarından darbeler yedikçe ve her ulusal kurtuluş mücadelesi zaferle sonuçlandıkça, daha da saldırganlaşır saldırganlaşır. ABD emperyalizmi son yıllarda Hind-i Çini'nde arka arkaya yediği darbelerle daha da fazla saldırganlaşmıştır. Oportünistlerin iddia ettiği gibi, bu dönemden sonra saldırgan ve daha tabiatını terketmemiştir.

den sonra saldırgan ve daha tabiatını terketmiş değil.

9. En saldırgan emperyalist devletler, savaşın odak noktalarından biri olan Avrupa'da silah depolamaktadırlar, bu kıtaya hakim olabilmek için binlerce saldırgan birlik, tank, füze ve diğer modern cihazlar bulundurmaktadırlar. Avrupa'da ABD emperyalizminin ve onun saldırganlık aleti olan NATO'nun askeri gücü Sovyet sosyal-emperyalizminden daha da üstündür. Avrupa üzerinde, Okyanuslarda, Akdeniz'de yapılan yüzlerce manevralar, yeni bir dünya savaşında, ABD'nin «pasif» ve «dünya devrimi»nin yararına çalışan bir hayır kurumu olamayacağını şimdiden göstermektedir. Geçtiğimiz 1976 yılı içerisinde ABD ve NATO'nun manevraları Sovyet sosyal-emperyalizminden aşağı kalmadığı gibi, kullanılan malzeme, insan ve manevra sayısı olarak da aşmıştır. ABD emperyalistleri Bonn intikamcılarını, Hitlerci çeteleri, karşı-devrimci birlikleri destekleyerek, Batı Alman intikamcılarını kendi yanına çekmeye çalışarak, çıkacak savaşın kaderini kendisi tayin etmeğe çalışmaktadır.

İki süper devlet, bugün dünyayı nüfuz alanlarına bölüyorlar, dünya pazarlarını ve hammadde kaynaklarını kendi ellerine geçirmeye çalışıyorlar. Bu nedenle onların silahlanma yarışı, hegemonyacılığı ve yayılmacılığı, sessiz sedasız bir şekilde değil «gök kubbenin altında yer kürenin kaynaşmasına yol açan büyük kargaşalıklar» şeklinde meydana geliyor.

Dünyada iki süper devletin kollarını uzatmadığı ve dişini göstermediği, ayak basmadığı yer hemen hemen yok gibidir. Orta-Doğu'daki durum, Lübnan'da, Kıbrıs'ta, Angola'daki trajediler, Avrupa üzerinde yoğunlaşan saldırgan faaliyetler bu durumu daha da doğrulamaktadır. Her ikisinin de hedefi «bütün dünyadaki halklara ve devletlere hükmetmek» olan iki süper devlet de aynı oranda, çıkacak olan üçüncü bir dünya savaşının esas kaynaklarıdır.

«Proletarya ve proleter devrimi her türlü emperyalizm ve özellikle de iki emperyalist devleti yıkma göreviyle karşı karşıyadır. Bizzat kendi tabiatından ötürü, her emperyalizm, her zaman proleter devriminin azgın bir düşmanıdır. Bu yüzden dünya devriminin stratejik bakış açısından emperyalizmi daha tehlikeli veya daha az tehlikeli diye bölmek yanlıştır. Pratik ispatlamıştır ki, iki süper devlet aynı derecede ve aynı çapta sosyalizmin ve milletlerin özgürlüğü ve bağımsızlığı için esas düşmanı»dırlar. (Zeri i Popullit, **Devrimin Teori ve Pratiği**, s. 27-28)

b) Sınırsız bir silahlanma yarışı ve militarizm, emperyalizmin saldırgan bir savaş hazırlığı içerisinde olduğunun açık belirtisidir. Bu konuda ABD ve Sovyet sosyal-emperyalizmi birbiriyle, bir aşağı bir yukarı aynı yarışı sürdürmektedirler. ABD emperyalizminin 1976 yılı askeri bütçesi 110 milyar dolar, 1977 yılında ise 130 milyardır. Sovyet sosyal-emperyalizminin askeri bütçesi ise 100 milyara ulaşmıştır. Silah ticareti, ABD emperyalizminin uluslararası gericiğin yönetici görevini güçlendirmesine yardım ediyor. Bu sayede Amerikan emperyalistleri, hem stratejik bölgeleri silahlandırıyor, hem de İsrail, Ürdün, Suudi Arabistan, Güney Kore gibi gerici-faşist rejimleri, Latin Amerika'daki askeri-faşist klikleri, monarşist-faşist İspanya'yı ve ırkçı Güney Afrika'yı,

faşist İran Şahı'nı, Tayland'ı, Şili'yi, Brezilya'yı kendisine bağlıyor ve dolayısıyla da silah ticareti ağını iyice yayıyor.

ABD emperyalistlerinin silah satışı son yıllarda dikey artış gösterdi.

Yıllar	Toplu 1950-1976	1970-1971	1971-1972	1974	1975	1976	1980 tahmini
Silah satışı	85 milyar dolar	2,1	2,8	8,5	9,7	12	15

ABD'nin yayılma ve müdahale tasarılarına hizmet eden silah satışları görüleceği üzere, son birkaç yılda sağladığı satış, 25 yıl içinde sağladığı satışa ulaşmaktadır. Silahlanma emperyalist saldırganlığın barometresidir. Bunu oportünistler de inkar etmiyor, peki ABD'nin hem süratle silahlandığını ve silah satışlarını artırdığını, hem de «fevkalade pasif», «demokratik» ve «saldırgan olmadığı»nı, savaşın esas sorumlularından biri olmadığını iddia etmek saçmalık değil midir? Ancak silah tekellerinin lehine çalışan bir reklam şirketi ya da ABD'nin «barış gönüllüleri» bunu savunabilirler.

c) Silahlanma ve savaş hazırlığını gizlemek isteyen, en saldırgan devletler, «nükleer silahları sınırlandırma» ve «kuvvet indirimi» gibi toplantılara önderlik etmektedirler. «Barış», «silahsızlanma» ve «kuvvet indirimi» konusunda yapılan 290 toplantının hepsine, ABD ve Sovyet sosyal-emperyalistlerinin, iki süper devletin baş aktörler olarak katılmış olması, onların silahlanma ve savaş hazırlığı konusunda en başta olduklarının bir delilidir. Eğer, ABD gerileyen «pasif» bir ülke olsa idi, silahlanma ile birlikte savaşçı siyaseti gizleme aracı olan SALT ve kuvvet indirimi görüşmelerinden vazgeçer, rakibi ni teşhir etmeye çalışırdı.

d) Sovyetler Birliği'nde kapitalizmin restorasyonu ile birlikte, devrime ve sosyalizme, halkların ba-

gımsızlık ve özgürlük mücadelelerine karşı ikinci cephenin açılması, ABD emperyalizmine, muzaffer olan sosyalizm karşısında, rahat bir nefes aldırdı ise de, karşısına güçlü bir rakip emperyalistin çıkması onu iyice hırçınlaştırdı ve azgınlaştırdı. Kuzu eti yiyen aç bir kurdun, ziyafetine ortak olmak isteyen diğer bir rakip çıkarsa, leş kavgası şiddetlenir, bu kaçınılmazdır. Bugün de ABD emperyalizmi açısından durum böyledir.

e) ABD emperyalistleri ve Sovyet sosyal-emperyalistlerinin saldırgan ve karşı-devrim cephesine hizmet eden faaliyetleri önünde çelikten bir kale gibi engel teşkil eden sosyalist ülkelere karşı, hem içte, hem de dışta yıkıcı faaliyetler sürmektedir. ABD ve Sovyet sosyal-emperyalizmi aynı dereceden saldırgan olduklarını halkları korkutmak, onların savunmalarını zayıflatmak, morallerini bozmak ve devrimci iradelerini köreltmek için giriştikleri karşı-devrimci propaganda faaliyetlerinde de ortaya koyuyorlar. Güçlü silahlarının veya emperyalist kültürünün propagandasında ABD, Sovyet sosyal-emperyalizminden hiç geri kalmıyor.

f) Oportünist gönüllerin, dağılmasına hiç razı olmadığı saldırgan NATO bloku «ABD emperyalizminin hegemonya siyasətinin eksenidir». ABD emperyalistleri mümkün olduğu kadar güçlü bir NATO istemektedirler. Çünkü bu «askeri cihaz» vasıtasıyla Avrupa'nın birçok bölgesini işgal altında tutmakta, yayılmasını genişletmek için meşru bir zemin hazırlamakta, Avrupa'yı silah deposu haline getirmektedirler. Bu cihaz vasıtasıyla ABD emperyalistleri, Avrupa üzerinde «doğrudan ve tartışma götürmez bir baskı» uygulamaktadırlar.

İki süper devlet, Avrupa halklarını köleleştirmeyi ve hayati menfaatlerini gasp etmeyi amaçlıyor. İki süper devletten biri olan ABD emperyalizmi ve «aktif» ve «pasif» bütün sağ oportünistler, Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı, stratejik üstünlük sağlamak üze-

re NATO'nun güçlendirilmesini istemektedirler. Oportünistler, «Varşova ve NATO'nun birlikte dağıtılmasını istemek, Sovyet sosyal-emperyalizmine hizmet etmektir» diyerek, NATO'nun saldırgan faaliyetlerini gizlemeye çalışsalar da,

«NATO ve Varşova paktı, üye ülkelerin burjuva ve revizyonist orduları ile birlikte kapitalist ve revizyonist sistemlerin esas koruyucusu ve devrime ve sosyalizme, halkların hürriyet ve bağımsızlığına saldırmak için en büyük silahlı güçtür. Askeri bloklar, iç gericiliğin, yurtseverlik düşmanı güçlerin, ülkelerini yabancılara satan ve tabi kılan, milli egemenliği tasfiye eden güçlerin payandalarıdır. NATO ve Varşova Paktı savaş hazırlamak ve çıkartmak için aletler olmuş ve olmaya devam etmektedir...» (Enver Hoca, AEP 7. Kongre Raporu, s. 164)

AET emperyalistlerinin ve Japon tekellerinin ABD tekelleri ile olan çatışma ve rekabeti, imtiyaz ve çıkar sağlama hevesi, son yıllarda ABD emperyalizmini iyice saldırganlaştıran son etkenlerden birini oluşturmaktadır.

Gittikçe derinleşen ekonomik ve siyasi bunalıma paralel olarak, emperyalist ülkelerde ekonominin daha fazla askerileştirilmesi, silahlanma, askeri manevraların artışı, savaş şantajları, öte yandan sahte «barış», «silahsızlanma görüşmeleri»nin hızlanması, askeri paktları kuvvetlendirme, gelişmiş sanayi bölgelerine yığınak, halkların sosyalizm, hürriyet ve özgürlük mücadelesine artan saldırı, gerici ve ırkçı rejimlerin desteklenmesi, faşist diktatörlüklerin tezgahlanması, karşı-devrimci komploların ve darbelerin sayısındaki artış, devletin faşistleştirilmesi, Hitlerci intikam çetelerine gittikçe artan yardım, bütün bunlar emperyalizmin, özellikle dünya halklarının baş düşmanı Sovyet sosyal-emperyalizminin ve ABD em-

peryalizminin güncel ve olağan faaliyetleri haline gelmektedir. «Aktif» ve «pasif» bütün oportünistlerin tıpkı bir fikri sabit gibi, kafalarında kendi yarattıkları «mutlaklardan» başka, iki emperyalist güçten birinin daha «aktif», diğerinin daha «pasif» olduğuna dair yukarıda anlattıklarımıza ilişkin olarak tek bir somut delil gösteremezler.

ABD emperyalizmi yok oluncaya kadar, attığı her adımda yeni doğan kızıl güneşi balçıkla sıvamaya çalışan «çamurdan bir heykel» olarak kalacaktır. Bunun tersini, ancak ABD emperyalizminin önünde tıpkı bir imam gibi diz çöken kaderci, idealist, karşı-devrimciler iddia eder. ABD emperyalizmi ile birlikte onların sadık uşakları olan «dişediş mücadele» taraftarlarının, dünya halklarının yükselen mücadelesi karşısında ABD'yi barışçı göstermeye kalkışmalarının bilançosunu biraz zor ve kanlı ödeyeceğe benzemektedirler.

«Üç dünya teorisi»ne göre dünyada savaşın başlıca kaynağı Sovyet sosyal-emperyalizmidir, esas tehlike ondan gelmektedir. Leninizm bize, savaşın emperyalist burjuvazinin ya da Sovyet yeni-burjuvazisinin iradeleri dışında objektif bir gelişmenin zorunlu bir ürünü olarak çıkabileceğini öğretir. Amerikan emperyalizminin ve Sovyet sosyal-emperyalizminin saldırgan karakteri, savaş kışkırtıcılığı onun ulaştığı noktadan bağımsız değildir. Sermayenin ulaştığı dev boyutlar, tekellerin durumu, genel olarak ekonomik, mali, askeri güçleri, azami kâr hırsı, soydukça ve yağmaladıkça daha da kabaran iştah vb. yüzünden iki süper devlet ve onların dayandığı bloklar, azgınca bir savaş hazırlığı içerisindedirler ve eğer engellenemezse koşullar tam anlamıyla olgunlaşınca savaş patlayacaktır.

«Çünkü kapitalizm yeryüzünün zenginliğini birkaç devletin elinde toplamış olup, dünyayı en küçük parçasına kadar bölmüştür. Daha fazla

pay çıkarmak, daha çok zenginleşmek yalnızca diğerleri pahasına olabilir. Bir devletin zenginleşmesi, başka bir devletin pahasına olur. Bu istek yalnızca kuvvet yoluyla yerine getirilebilir sonra da yağmacılar arasında savaş kaçınılmaz olur.» (Lenin, **Emperyalist Savaş Üzerine**, s. 297-298)

Savaşın bugünkü koşullarda tek taraflı hazırlanmadığı, iki süper devletin de yoğun bir hazırlık içerisinde olduğu gözden kaçmayacak kadar belirgindir. Bunun yanısıra çıkacak bir savaşın genel hatlarıyla kutuplarını, patlama noktalarını, ihtimalleri göz önüne alarak tespit etmek mümkündür. Clauswitz'in şu önermesi bunu aydınlatacak kadar önemlidir. «Savaş politikanın başka araçlarla devamıdır.» Bu söz, ABD emperyalizminin ve Sovyet sosyal-emperyalistlerinin dünya halklarına uyguladığı zulüm ve sömürünün kendi aralarında yürüttükleri dişe diş mücadelenin, savaş öncesi izlenen siyasetin savaş süresince de bütün çıplaklığıyla tamamen aynı, fakat başka araçlarla devam edeceğini daha iyi kavratmaktadır. Sağ oportünistler, bunu bildikleri için Sovyet sosyal-emperyalizmini daha barış döneminden «saldırgan» ABD ve NATO'yu ise «pasif», «gerileyen» emperyalist süper güçler olarak ilan etmişlerdir. Amaçları ise savaş patladığında da barış ve insanlık namına ABD ve AET'yi desteklemek ve bunun için şimdiden «haklı zemini» yaratmaktır.

Buraya kadar anlattığımız şeyler, ABD emperyalizminin hiç de «dünya devriminin yararına», «fevkalade pasif» bir ekonomik, diplomatik ve askeri politikası olmadığını gösteriyor. Bir savaşa esas niteliğini veren; a) Savaşı hangi sınıfların sürdürdüğü, hangi sınıfların önderlik ettiği, b) Ne uğruna, niçin savaştıkları, c) Savaştan önce izledikleri politika, ekonomi ve diploması tarihidir. Lenin, I. Dünya Savaşı üzerinde dururken iki dev kapitalist grup arasındaki savaşı anlayabilmek için;

«... savaştan önce onlarca yıl peşinde koştukları politikaları, bütünüyle incelenmeli ve kavranmalıdır. Şayet bunu yapmazsak, bilimsel sosyalizmin ve genelde bütün sosyal bilimlerin temel bir gereğini ihmal ediyor olmakla kalmayıp, yaşadığımız savaş hakkında hiçbir şey anlamamış duruma düşeriz.» diyor ve daha sonra şöyle devam ediyordu:

«... Sözü edilen devlet politikası hesaba katılmadan, sözü edilen devletler sistemi hesaba katılmadan, sınıflar hesaba katılmadan savaş nasıl olur?

Tekrar ediyorum,... Dokuz, on kez yapılan savaş tartışmalarından bir şey kavramamak, boşuna ağız dalaşına ve gevezeliğe girmek demektir. Biz diyoruz ki: savaştan grupların on yıllık dönemdeki politikalarını incelemediyseniz —tesadüfi unsurlara yer vermek, basmakalıp örneklerle geçiştirmek— bu savaşın, önde gelen politikalarını doğurduğunu görmemişseniz, o zaman siz bu savaşın ne uğurda yapıldığını anlamıyorsunuz.» (Lenin, **Emperyalist Savaş Üzerine**, s. 221-222) (abç)

Buradan da açıkça görüldüğü gibi, Lenin savaşın ne uğruna, niçin yapıldığını anlamak için, karşı karşıya gelen devletlerin geçmiş politikalarını, faaliyetlerini araştırmak gerektiğini belirtmektedir. Bu nedenle devrimci proletaryanın savaşa karşı mücadelesinde, devrim davasında, iki süper devletin ekonomileri ve politikalarını ele almaları ve buna göre sonuçlar çıkarmaları gerekmektedir. Koşullar olgunlaştığında patlayacak savaşın niteliğini özelliklerini ve buna uygun olarak devrimci proletaryanın taktiklerini belirleyebilmek için, bugünden iki süper devletin doğru bir şekilde değerlendirilmesi gerekir. Sağ oportünistlerin, sosyal-şovenist özellikleri gereği proletaryaya karşı emperyalist burjuvazinin, kendi «se-

vimli», «cana yakın» burjuva baylarının yanında yer aldıklarını ve alacaklarını söylemek yanlış olmaz.

Sağ oportünistler, genellikle iki süper devletten bahsetmektedirler. Ama onlar her zaman «iki süper devlet, özellikle Sovyet sosyal-emperyalizmi» diyerek söze girişmektedirler. Onlar, çoğu zaman tıpkı hayvanat bahçesinde tecrübeli bir bakıcı gibi, ABD'yi «ihtiyar, dişleri dökülmüş» bir kurda Sovyetler Birliği'ni ise «genç ve gürbüz» bir kaplana benzetmektedirler. Böylesine bir kurdun artık halklar için pek tehlike teşkil etmediğini söylemekte ve kaplan varken onunla uğraşmak «Sovyet sosyal-emperyalizminin işine yarar» demektedirler. Sağ oportünistlerin ABD emperyalizmine de arada sırada atıp tutmaları, onların hain kimliklerini gizleme çabasının ve efendileri karşısındaki şımarıklıklarının göstergesidir. Gerçekte, onların sık sık kullandığı «özellikle Sovyet sosyal-emperyalizmi» ibaresi «özellikle ABD ile işbirliği yapılmalıdır»dan başka bir anlama gelmemektedir.

Dünyanın paylaşılması için yürütülen savaşta, birini suçlarken, diğerini masum yüzlü bir melek gibi görmek ve onun hakkında hayaller yaratmak emperyalist savaşta sosyal-şovenizmden başka bir şey olmaz. Birçok ülkenin proleterlerinin birbirine kırdırılması, ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelelerinin bastırılması ve dünyanın etki alanlarının yeniden «adil» bir şekilde paylaşılması için girişilen savaşta, süper devletler birbirinden ne bir dirhem daha ilerici, ne de bir dirhem daha gericidir. «Taçlı» kralarla, «taçsız» kralların her ikisi de birbirinin tamamen aynısı ve kopyasıdır. Her ikisinin tarihi misyonu, sınıf mücadelesinin önüne set çekmek, ama temelsiz bir duvar örmektir.

Bugün, ABD emperyalistleri ve Sovyet sosyal-emperyalistleri ile onların dayandığı bloklar ne birbirlerine —oportünistlerin göstermek istediği gibi— taviz vermektedirler, ne de öyle bir şeyi akıllarından geçir-

mektedirler. İki süper devlet ve onların dayandığı bloklar aynı derecede tehlikeli, saldırgan ve gericidir. Patlak verecek bir emperyalist savaşın tek bir sorumlusu vardır. Emperyalizm ve emperyalistleri «barışçıl» göstererek, dünya halklarının onlara karşı uyanıklığını körelten, emperyalistlerin ağızlarına bir parmak bal çaldıkları «aktif» ve «pasif» oportünistler.

Son olarak oportünistler, günümüz şartlarını ve çıkacak bir üçüncü dünya savaşını İkinci Dünya Savaşı'nın şartlarına benzetiyorlar ve siyasi stratejilerini ona göre çiziyorlar.

«Yeni emperyalist savaşın ayırdedici niteliği şudur ki, henüz evrensel bir savaş, bir dünya savaşı durumuna gelmemiştir. Saldırgan devletler, saldırgan olmayan devletlerin ve en başta da, saldırganlara ödün üzerine ödün vererek kaçınan ve geri çekilen İngiltere, Fransa ve Birleşik Devletler'in her türlü çıkarlarını çiğneyerek savaşıyorlar.

Böylece, dünyanın ve etki bölgelerinin, saldırgan olmayan devletlerin çıkarları zararına, onlar tarafından hiç bir direnme girişimi olmaksızın, ve hatta belli bir gönül ile, açık bir paylaşılması karşısında bulunuyoruz.» (Stalin, Leninizmin Sorunları, s. 692)

Günümüz şartları II. Dünya Savaşı şartlarına benzetilirse, Sovyet sosyal emperyalizmi dışındaki diğer devletler «saldırgan olmayan», «demokratik» devletlere benzetilirse buradan aynı zamanda şu sonuçlar çıkar:

— Sovyet sosyal-emperyalizmi, ABD emperyalizminin çıkarlarını sorumsuz ve sınırsızca çiğneyerek yayılıyor.

— ABD emperyalizmi, kendi pazarlarını hiçbir açık direnme göstermeksizin belli bir gönül

rızası ile Sovyet sosyal-emperyalizmine terk ediyor.

— ABD emperyalizmi, Sovyet sosyal-emperyalizmi ile dünya pazarlarını sömürmek için azgın bir rekabet, devrimleri yok etmek için de candan ittifak halinde saldırgan bir güç değil de, tam tersine «anti-faşist» dünya cephesinin güçlerinden önemli dostlarından bir tanesidir.

Gerçek böyle olmadığı gibi, bu nedenleri ileri süren «dişe diş ve tutarlı mücadele» taraftarları, ABD emperyalizmini süt liman olmuş gibi pazarlarını sessizce Sovyet sosyal-emperyalizmine terk etmemesini, ABD donanmalarının «sessiz bir gemi» gibi dünya pazarlarını terk etmemesini istemektedirler. Çünkü ABD'nin Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı verdiği «dişe diş» mücadelenin «dünya devriminin ve onun bir parçası olan Türkiye devriminin yararına» olduğunu söylüyorlar. ABD'yi «barışçı» bir güç olarak gören oportünistlerin tersine, çıkması muhtemel bir III. Dünya Savaşının nedeni, suçlusu şu ya da bu emperyalist devlet değil, emperyalizmin tabiatına uygun olarak keskinleşen çelişkiler ve derinleşen emperyalist buhrandan çıkış yoludur. Ezilenleri ve onların devrimci mücadelelerini yok etme hırsı, çeşitli ülkelerin emekçilerini birbirine kırdırma isteğidir. Tekellerin ellerinde olanı hesaplayıp onun birkaç katını elde etme çabalarıdır. Sermayenin olağanüstü gelişmesi, meta anarşisi ile pazarlar arasındaki mevcut oransızlık ve milli sınırlar arasındaki çelişmedir. Yedikçe ve sömürdükçe iştahı açılan, tıpkı bir çakal gibi, emekçilerin ölümlerini bile mezardan çıkarıp yutmak isteyen emperyalizmdir. Oportünistlerin kafalarına sokmaları gereken de budur. Savaşın esas kaynağını bir emperyalist devletin oluşturması için:

«Taraflardan birinin sömürgelerden vazgeçmesi gerekir. Böyle sorunlar kapitalist dünyada,

gönül rızası ile çözülmez. Bunun çözüm şekli yalnız savaşla mümkündür. Bu, taçlı haydutların hepsi aynı yolun yolcusudur. **Bu yüzdendir ki, tek veya bir başka ülkenin kapitalistlerini suçlamak o derece saçmadır, onların cümlesi, böyle bir sistemi yaydıkları için suçlanmalıdırlar**» —ve paragraf şöyle bitiyor— «sıkıysa suçluyu bulun bakalım.» (Lenin, **Emperyalist Savaş Üzerine**, s. 228) (abç)

Kahraman Vietnam, Kamboçya ve Laos halklarının Amerikan emperyalizmine karşı yürüttüğü şanlı mücadele ve buna karşılık ABD emperyalizminin saldırgan ve vahşi, modern revizyonistlerin iki yüzlü niteliği hala belleğimizde tazeliğini koruyorken; ne henüz ABD emperyalizminin bıçağının ucundaki kan, ne de dünyanın mazlum halklarının oluk oluk akan kanı kurumamışken, ABD emperyalizmini «fevkalade pasif» ve «gerileyen» bir emperyalist süper güç olarak görmek ABD emperyalizminin vahşetini, gericiliğini, azgın bir köpek gibi girdiği komploları ve halkların ABD emperyalizmine karşı olan kinini, nefretini unutturmaya çalışmaktır, ABD işbirlikçiliğidir.

Böylesine bir düşüncenin tek bir anlamı olabilir: devrimi inkâr etmek ve karşı-devrim güçlerinden birinin yanına geçmek.

İkinci İddiya İlişkin Olarak:

Oportünistlerin yeni bir dünya savaşına yol açacak etkenleri değerlendirirken kendilerine dayanak yaptıkları diğer bir iddia da, emperyalizmin eşitsiz ve sıçramalı gelişim yasasına ilişkin;

a) Emperyalist devletlerden bir kısmı süratle ilerler ve yükselirler (bu doğrudur),

b) Yükselen emperyalistler, «saldırgan», »aktif» ve savaşın esas kaynağıdırlar. *

(*) «Bu yüzden, genç ve yükselen emperyalist yeniden paylaşım talebinde bulunur. Diğer emperyalistin alanlarına el atar.

c) Diğerleri «fevkalade pasif» ve «saldırgan olmayan», «demokratik» devletlerdir.

Bunlar oportünistlerin yeni iddiaları. Bunlara göre proletaryanın görevi, «saldırgan» olmayan ülkelerle birleşmek ve saldırgan olan, bundan dolayı da savaşın esas kaynağını oluşturan emperyalist gücü tecrit etmek, böylece savaş önlemektir.

«ABD emperyalizmi gerileyen, Sovyet sosyal-emperyalizmi ise yükselen sınırsız bir şekilde silahlanan ve dünyanın yeniden paylaşılmasını sağlamak için tertipler peşinde koşan bir emperyalisttir.» (ÇKP — Tufan Örgütü Görüşmesi) (abç)

Bugün, iki süper devlet arasında keskinleşen rekabetin yönelimi emperyalist savaşa doğrudur. Bu gidiş, kapitalist-revizyonist dünyayı ve onların cephe gerilerini kaplayan bunalımın derinleşmesiyle birlikte oluşmaktadır. İki süper devletin azgınlaşan hegemonya mücadelesi adım adım devrimci bir durum da yaratarak gelişmektedir. Bu nedenle, emperyalistlerden birini «iyi bir ışık altında göstermek» ve üstelik de bunu utanmadan eşitsiz ve sıçramalı gelişim kanununun bir sonucu olarak ilan etmek karşı-devrime hizmet eder.

Eşitsiz ve sıçramalı gelişim kanununun sonucu olarak ortaya çıkan, yükselen bir emperyalist güç, savaşın esas kaynağı mıdır; veya eşitsiz ve sıçramalı gelişim kanunu «saldırgan» ve «saldırgan olmayan» iki emperyalist kamp yaratır mı?

Eşitsiz gelişme kanununun bizzat kendisi ikti-

Böylece yükselen ve yeniden paylaşım talebinde bulunan emperyalist savaşın esas kaynağı haline gelir. (Halkın Sesi, Sayı 43) Halkın Sesi oportünistleri eşit olmayan gelişme yasasını ve emperyalist savaşın kaynağı meselesini böyle ele alıyor. Yani onlara göre, her zaman, daha hızla gelişen emperyalist saldırgan ve savaş kaynağı, diğerleri ise savaşa karşı ve «barış» taraf-

sadi, mali, askeri bakımdan dengesiz bir gelişmeyi ifade eder. Eğer bazı emperyalistlerin daha hızlı bir gelişme ritmi olmasaydı, sıçramalı, oransız, eşitsiz gelişme diye bir şey olmazdı ve o zaman ileri düzeyde olan bir emperyalistin sürekli olarak bu durumunu koruması söz konusu olurdu; ki böyle bir durumda emperyalist savaş çıkmazdı. Bilindiği gibi I. Dünya Savaşı'ndan önce Almanya sıçramalı gelişime uygun olarak diğer emperyalist ülkelere nazaran «ilerleyen» ve hızla gelişen bir emperyalist ülke olduğu halde savaşın tek kaynağını teşkil etmiyordu. Eğer leninizmi bütünüyle terketmiş olan oportünistlerin mantığından hareket etseydik, Almanya'yı, «ilerleyen» bir emperyalist olduğu için «en gerici» emperyalist güç ve savaşın esas kaynağı, «gerileyen ve pasif» emperyalistlerin karşısındaki saldırgan emperyalist olarak görmemiz gerekirdi. Halbuki Lenin, I. Dünya Savaşı esnasında, savaşan iki emperyalist grubun başını çeken İngiltere ve Almanya üzerinde dururken, onların, onlarca yıllık izledikleri politikayı değerlendirerek, daha 1908'de şunları söylüyordu:

«İngiliz ve Alman kapitalistleri arasında dünya pazarı üzerindeki rekabet gittikçe kızışıyor. İngiltere'nin eski üstünlüğü ve dünya pazarı üzerindeki bölünmez hakimiyeti artık mazide kaldı. Almanya sürekli olarak gelişen ve ürünlerine giderek artan bir ölçüde dış pazarlar arayan bir kapitalist ülke haline geldi.» (Lenin, **Emperyalist Savaş Üzerine**, s. 26) (abç)

Günümüzde çıkması muhtemel emperyalist bir savaş ve bu savaşta kutuplaşma en kaba hatlarıyla benzetilecekse bile I. Dünya Savaşı'na benzetilebilir. Lenin, Alman ve İngiliz emperyalizminin çeşitli yönlerini 1917'de Petrograd'daki Varsilyuvsley deniz subayı eğitim okulunda verdiği «SAVAŞ VE DEVRİM» isimli ünlü konferansta şöyle açıklıyordu:

«Bu politikalar bize tek bir şeyi-dünyanın en büyük iki dev kapitalist ekonomisi arasındaki bilinçli ekonomik rekabeti gösteriyor. Bir tarafta Britanya'yı görüyoruz, yer kürenin büyük bir kısmını elinde tutan bir ülke, zenginlikte, servette birinci gelen, bu zenginliği kendi işçilerinin emeğini olduğu kadar, sayısız sömürgelerini de sömürerek yaratan, bütün ötekilerin tepesinde yer alan bankalarının ezici gücüyle önemsiz küçük bir grubun elinde olan milyonlarca rubleyi işleten dört ya da beş süper bankalarıyla bu zenginliği yaratan ülke, süper bankaları, bu milyonları öyle işletiyor ki; yanlış anlamalara meydan bırakmadan denebilir ki, bu sermayenin bugün dünyada elini uzatmadığı bir karışık toprak parçası yoktur. İngiliz sermayesine binlerce iple bağlı olmayan bir zerre toprak yoktur yerküre üzerinde. Bu sermaye çağın başlarında öyle boyutlara ulaşmıştır ki, onun faaliyeti devlet sınırının çok ötesine taşdı, efsanevi servetlere sahip olan bir grup dev banka kurdu. Bu minik bankaların oluşumunu unutmuş görüyoruz. Bütün dünyayı milyarlar ağıyla çevirdiler. İngiltere ve Fransa'nın ekonomi politikalarının özeti ve maddiliği budur, (...)

«Diğer yanda, bir esas olarak Anglo-Fransız grubuna muhalif bir başka kapitalist grubu görüyoruz, daha aç gözlü, daha talancı olan, bütün yerler dolmuşken, kapitalist ziyafet masasına gelen bir grup, ama kapitalist üretimi geliştirmek için yeni yöntemlerin mücadelesine giren, tekniği ve süper organizasyonu ilerleten, kapitalizmin serbest rekabet dönemini dev tröstlerin, sendikaların ve kartellerin kapitalizmine dönüştüren bir grup bu, ziyafet sofrasına en geç gelen. Bu grup kapitalist üretimin devlet kontrolüne alınması, kapitalizmin muazzam gücü ile devletin muazzam gücünü tek bir mekanizma

içerisinde birleştirme ve on milyonlarca halkı yalnız devlet kapitalizmi örgütü içerisinde toplama çabalarına girişti. Nice onlarca yılı başından geçiren, hiç kimsenin içinden sıvışamayacağı, işte ekonomi tarihi, işte diploması tarihi. Savaş sorununun uygun bir çözümüne götüren tek ve biricik kılavuzdur.

«(...) 1871'de yeni bir rakip göründü, yeni bir kapitalist güç doğmuştu, kıyassız bir şekilde İngiltere'den daha hızlı adımlarla gelişme yolunda yürüyen bir kapitalist güç. Ana gerçek budur. Bu tartışma götürmez gerçeği, Almanya'nın hızlı gelişmesi gerçeğini kabul etmeyen, ekonomi tarihi üzerine tek bir kitap bile bulamazsınız. Almanya'da kapitalizmin bu hızlı gelişmesi, Avrupalı güçler dengesinde ortaya çıkan, genç güçlü bir rakibin gelişmesiydi.» (Lenin, Emperyalist Savaş Üzerine, s. 222-224) (abç)

Görüleceği üzere, Almanya «daha aç gözlü», «daha talancı olan» daha «genç» ve «kapitalizmin muazzam gücün üdevletin muazzam» gücüyle tek bir mekanizma içerisinde birleştirmiş daha «güçlü» yükselen emperyalist devlettir. Bu kapitalizmin dengesiz gelişmesine uygun bir şeydir, ama «yükselen» emperyalist diye, Lenin, Almanya'ya hiçbir zaman «savaşın esas» kaynağı ya da «özellikle Alman Emperyalizmi» diye bir ifade hiç bir yerde kullanmadı. Tersine Lenin, durumu şöyle izah ediyordu:

«Genç ve güçlü hırsızın (Almanya), ihtiyar tıkabasa doymuş hırsız yağımalamasına yardımcı olmak sosyalistlerin görevi değildir. Sosyalistler hırsızlar arasındaki mücadeleden yararlanıp hepsini alaşağı etmelidir.» (Lenin, Sosyalizm ve Savaş, s. 16)

İkinci olarak, II. Dünya Savaşı'nda, başında Almanya, Japonya ve İtalya'nın bulunduğu faşist em-

peryalist kamp «yükselen» emperyalist olduğu halde «demokratik devletlerden» daha da güçsüzdürler. Şöyle ki:

«... Saldırgan olmayan demokratik devletler birarada alındıkları zaman faşist devletlerden iktisadi bakımdan olduğu kadar askeri bakımdan da sözgötürmez bir biçimde daha güçlüdürler.» (Stalin, Leninizmin Sorunları, s. 692)

Üçüncü olarak, II. Dünya Savaşı'nın tezgâhtarlarından; 1922'lerde faşist diktatörlüğü ilan etmiş ve yükselen emperyalist devlet olan İtalya'yı, devrimciler, ancak 1937 yılında «saldırgan» ilan etmişlerdi. Bu da «dişe diş mücadele taraftarlarını» çürüten oldukça önemli bir meseledir.

Dördüncü olarak; marksist-leninistler ittifakları «yükselen», ya da «gerileyen», «yaşlı», ya da «genç»; «dişli» ya da «dişleri dökülmüş» emperyaliste göre tayin etmezler. Savaştan çıkarı olan sınıflar ile, savaşın ezdiği, yok etmeye çalıştığı sınıflar. İşte iki ayrı cephe, iki ayrı mücadele yöntemi. Marksist-leninistlerin ittifak politikaları sınıfsal bir temele dayanmalıdır. Çünkü, ittifaklar, «yükselen» emperyalist gücün karşısında «gerileyen» emperyalist güç ile yapılırsa ve bu da eşitsiz ve sıçramalı gelişim kanununa dayandırılırsa, son yıllarda dünyada en hızlı «ilerleyen» ve «gelişen» emperyalist devletler Japonya ve AET ülkeleridir.

Örneğin, kendi ülkesinin emekçilerini azgınca sömüren, Güney Asya, Avusturalya ve Okyanusya'nın zenginliklerini sistemli bir şekilde yağmalayan Japonya son on yıllarda hızlı atılımlarla gelişmiş ve kapitalist pazarda Amerikan ve Batı Avrupa tekellerine göre, daha büyük bir rekabet gücü kazanmıştır. Japon malları ABD ve Avrupa'daki merkezi pazarlara gittikçe daha fazla sızmaktadır. Nitekim Japonya, geçen yılın ilk yarısında ABD ile ticaretinde

3,4 milyar dolar, Ortak Pazar ile ticaretinde, 1,4 milyar dolar fazlalık kaydetmiştir. Japon tekelleri, Amerika'da elektronik mallar ve televizyon piyasasının bir bölümünü işgal etmiş, Avrupa'da ağır sanayinin bir çok dalına önemli yatırımlar yapmıştır. Eşit olmayan gelişmeye bağlı olarak doğan bu durum, emperyalistlerarası çelişmeleri keskinleştirmektedir. Öyleyse oportünist «sıçramalı gelişim kanunu»ndan hareket edersek; yükselen emperyalist «saldırgan, aktif ve savaşın esas kaynağı»nı teşkil edeceğinden en fazla yükselen emperyalistler olan Japonya ve AET emperyalizmi savaşın kaynağını oluşturmaktadır ve bu emperyalistlere karşı daha yavaş gelişen, «yaşlı» ve güçsüz Sovyet sosyal-emperyalizmi ve ABD ile ittifak yapılmalı, Japon emperyalizmi tecrit edilmelidir. Ezilen halkların ve proletaryanın «baş düşmanı» Japon ve AET emperyalistleri olmalıdır. Darbenin esas yönü, bu emperyalistlere yöneltilmelidir. Aynı mantığa göre, bütün faşist diktatörlükler de «yükselen emperyalizme» —yani Japon emperyalizmine— bağlı olarak tezgahlanmaktadır. «Dişe diş mücadele» taraftarlarının kendi mantıkları, kendi sözde, «ikinci dünya» politikalarını bataklığa sokuyor, çürütüyor. Lenin'in, şu sözleri, konumuzu aydınlatması açısından büyük önem taşımaktadır:

«Sosyal-demokratların herhangi bir ilişkiyi incelerken ve karar verirken ana kriteri savaşın **saldırgan ya da savunma niteliği** değil, proletaryanın sınıf mücadelesinin çıkarları ve ya daha iyi bir ifade ile proletaryanın enternasyonal hareketinin çıkarlarıdır.» (Lenin, **Emperyalist Savaş Üzerine**, s. 25) (abç)

Leninizmde, eşitsiz ve sıçramalı gelişim kanunu, emperyalist devletlerin «saldırgan», ya da saldırgan olmayan diye gruplandırılmasına değil; emperyalist savaşların kaçınılmazlığı ve tek ülkede sosyalizmin

kurulmasının mümkün olacağı gibi iki sonuca yol açar.

«Lenin, emperyalizm şartları altında kapitalizmin eşit olmayan gelişmesinin ve çelişmelerinin özellikle keskinleştiğini; mal ve sermaye ihracı için pazar bulma mücadelesinin, sömürgele ve hammedde kaynakları için yapılan mücadelenin, dünyayı yeniden paylaşmak için sürdürülen periyodik, emperyalist savaşları kaçınılmaz kıldığını gösterdi.»

«Lenin, kapitalizmin işte tam bu eşit olmayan gelişmesinin emperyalist savaşlara yol açtığını, emperyalizmin güçlerini zayıflattığını ve emperyalist cepheyi en zayıf noktasından kırmayı mümkün kıldığını gösterdi.

«Bütün bunlardan Lenin şu sonuçlara vardı; Proletarya, emperyalist cepheyi bir veya birkaç yerde kırabilir; sosyalizminin ilk önce birkaç ülkede hatta bir ülkede zafere ulaşması mümkündür...

«Eşit olmayan iktisadi ve siyasi gelişme, kapitalizmin mutlak bir kanunudur. Bundan dolayı sosyalizmin ilk olarak bir veya birkaç kapitalist ülkede zafere ulaşması mümkündür.» (Lenin, (SBKP (B) Tarihi, s. 210) (abç)

Görüleceği üzere, küçük-burjuva maceracıları «savaş çıkmayacak» derken, oportünistler de «savaş çıkacak» derken, emperyalizmin eşitsiz ve sıçramalı kanununu inkâr etmiş oluyorlar. Birinciler, bu kanunun sonucu olarak ortaya çıkan emperyalist savaştan, sağ oportünizm ise ikinci sonuçtan, proleter devriminden bahsetmekten öcü gibi korkuyor. Burası emperyalizmin can alıcı noktasıdır; çünkü üleninizm, proletarya devrimi ve proletarya diktatörlüğüne ilişkin strateji ve taktiklerin tümünü kapsar. Oportünistler, eşitsiz ve sıçramalı gelişim yasası üzerine saçma

sapan sepekülasyonlar yapmakta ama en önemli sonucundan hiç söz etmemektedirler. Lenin ve Stalin'in bütün oportünistlere ve troçkistlere karşı yıllarca cesaretle savundukları bu tezin devrimci içeriğini bir kenara bırakmaları, leninizmi terkedip kautskizmi savunmaktan başka bir anlama gelmemektedir.

Eşitsiz ve sıçramalı gelişim üzerine oportünistlerin kopardıkları gerici yaygaralarla Stalin'in şu sözleri arasında en küçük bir benzerlik var mıdır?

«Emperyalizm döneminde gelişmenin eşit oranda olmaması yasasının anlamı, bazı ülkelerin öbürlerine oranla sıçramalı gelişmesi, bazı ülkelerin öbür ülkeleri dünya pazarlarından çabucak atması, **artık bölüşülmüş olan dünyanın** devirli yeniden bölünülmesinin savaşçı anlaşmazlıklara ve savaş yıkımlarına yol açması, emperyalizm döneminde anlaşmazlıkların derinleşmesi ve şiddetlenmesi, dünya kapitalist cephesinin zayıflaması, proletaryanın tek tek ülkelerde bu cephede gedikler açmasının mümkün olması, tek tek ülkelerde sosyalizmin zaferinin mümkün olmasıdır.» (Stalin, Troçkizm mi, Leninizm mi? s. 275)

Bakınız sorunu Stalin'in daha geniş bir şekilde koyuşu, maceracıların «savaş çıkmaz» ve oportünistlerin «emperyalistlerin biri yükselen saldırgandır ve savaşın kaynağıdır» tezini nasıl çürütüyor:

«Gelişmenin eşit oranda olmaması yasası nereden hareket ediyor? Şunlardan:

(.....)

4. bu gelişme, eşit oranda olmamakta, sıçramalı olmaktadır; öyle ki, ön planda olan güçler pazarlardan atılmakta, yeni güçler ön plana gelmektedir;

5. bu gelişme tarzı, emperyalist gruplardan

birinin tekniğini en hızlı tempoyla geliştirmesinin, mallarını ucuzlatmasının ve pazarları, öbür emperyalist grupların zararına, kendine çekmesinin zorunlu sonucudur;

6. bu yüzden, artık paylaşılmış olan dünyanın devresel olarak yeniden paylaşılması zorunlu bir gereklilik olmaktadır;

7. onun için bu yeni paylaşımlar zor kullanılarak, **şu ya da bu emperyalist grubun gücünün zorlamasıyla** gerçekleştirilmektedir;

8. Bu koşul, emperyalist gruplar arasında, çetin anlaşmazlıklara ve büyük savaşlara **kendiliğinden** neden olmaktadır.

9. Böyle bir durumun emperyalistlerin karşılıklı olarak zayıflamasına ve tek tek ülkelerde emperyalist cephenin yarılmasına neden olması kaçınılmazdır.

10. Bazı ülkelerde emperyalist cephenin yarılmasının mümkün olması, sosyalizmin, **bir** ülkede zafere ulaşması için **uygun önkoşulları** yaratmaktadır.» (Stalin, **Troçkizm mi, Leninizm mi?** s. 147-148) (abç)

Bir Kautskist, ya da özü aynı olan bir Troçkist dışında hiç kimse, eşitsiz ve sıçramalı gelişimi ne bu iki koşul dışında inceleyebilir, ne bu koşullardan birini yok sayabilir, ne de bir başka koşul ekleyebilir. Bu, leninizmin evrensel bir gerçeğidir.

Sonuç olarak; emperyalist devletlerin bir bölümünün «yükselen» ve «saldırgan», diğer kesiminin «gerileyen» ve «saldırgan olmayan» diye gruplandırılması, eşitsiz ve sıçramalı gelişim kanununun bir sonucu değil, emperyalizme özgü bir kanunun sonucu değil; II. dünya savaşının arifesinde, uluslararası duruma özgü olarak çıkan, emperyalizmin **arka arkaya geçirdiği** 1923 ve 1929 büyük bunalımın sonucu olarak ortaya çıkan «tek yanlı ve garip nitelikte» bir durumdur. «Dişe diş mücadelesine» taraftar-

ları etraflarına topladıkları insanları ellerindeki bütün imkânları kullanarak aldatmaya çalışsalar da, marksizm-leninizmin parlak gerçeklerini örtbas etmeye güçleri yetmeyecektir.

Üçüncü İddiaya İlişkin Olarak

«Dişe diş mücadele» taraftarları Sovyet sosyal-emperyalizmini «daha saldırgan» ve «daha tehlikeli» ilan ederken ,günümüzün dünyasını ve proletaryanın savaşa ait taktiklerini II. Dünya Savaşı'nın şartlarına benzetiyorlar. Daha önce, günümüz dünyasının II. Dünya Savaşı'ndan farklı olan yönlerini açıkladık. Fakat, şartlar II. Dünya Savaşı'nın şartları ile tamamen özdeş olarak alınsa bile, ABD ve AET emperyalistleri o zamanki «demokratik» ülkelere benzetilse bile, II. Dünya Savaşı şartlarında, proletaryanın izlediği siyasi strateji ile yeni oportünistlerin bugün izledikleri siyaset arasında öz itibariyle zerre kadar benzerlik yoktur.

II. Dünya Savaşı'ndan önce, «demokratik» emperyalistlerin «adem-i müdahale» yani «tarafsızlık» politikası izledikleri doğrudur. Fakat bu, onların hiçbir zaman «dünya devrimini ve onun bir parçası olan Türkiye devriminin yararına» bir iş yaptıklarını kanıtlamadı. Stalin «adem-i müdahale» siyasetini şöyle açıklıyor:

«Peki, o zaman bu devletlerin saldırganlara sistemli olarak verdikleri ödünleri nasıl açıklanmalı?

Örneğin, eğer saldırgan olmayan devletler savaşa girerler ve eğer savaş dünya savaşı durumuna gelirse patlak verebilecek devrim korkusu ile açıklanabilir.»

(.....)

«Karışmama siyaseti biçimsel olarak şöyle

nitelendirilebilir: «Her ülke kendini saldırganlara karşı istediği ve savunabildiği gibi savunsun, bu bizi hiç ırgalamaz; biz hem saldırganlarla, hem de onların kurbanlarıyla ticaret yapacağız.» (...) karışmama siyaseti (...) savaşçı ülkeleri savaş çirkefine boylu boyunca batmaya bırakma; onları karşılıklı olarak birbirlerini güçten düşürüp tüketmeye bırakma, ve sonra da, yeterince güçten düşmüş olacakları zaman, taze güçlerle sahneye girme, elbette 'barış yararına karışma' ve güçten düşmüş savaşçı ülkelere kendi koşullarını dayatma istenç ve isteğini ele verir.» (Stalin, **Leninizmin Sorunları**, s. 693)

Aynı konuda SBKP (B) Tarihi'nde şunlar yer alıyor:

«Elbette, bu demokratik diye adlandırılan devletler faşist devletlerin 'aşırılıkları'nı tasvip etmemekte ve bu devletlerin güçlenmesinden korkmaktadırlar. Ama Avrupa'daki işçi sınıfı hareketlerinden ve Asya'daki Milli Kurtuluş hareketlerinden daha da çok korkmakta ve faşizmi bu (tehlikeli) hareketlere karşı (fevkalade bir panzehir) saymaktadırlar. Bunun için (demokratik) devletlerin hakim çevreleri, (...) onların işçi sınıfı hareketine ve ulusal kurtuluş hareketlerine karşı izledikleri gerici baskı politikasını (tam olarak anladıklarını) ve esas olarak desteklediklerini ihsas etme politikasıyla yetiniyorlar.» (SBKP (B) Tarihi, s. 404)

Mao Zedung da «demokratik» ve «saldırgan olmayan» devletlerin karışmama siyasetindeki emellerini şöyle açıklıyor:

«İngiltere, Amerika ve Fransa'nın planları Almanya'yı Sovyetler Birliği'ne saldırmaya kış-

kırtmaktı; böylece kendileri (dağın tepesinde oturup kaplanların kavgasını seyredecekler) Sovyetler Birliği ile Almanya birbirlerini yıpratıldıktan sonra aşağı inerek duruma hakim olacaklardı. (.....). Bazı yurttaşlarımız, savaşa gözyuman, savaş çıkaran ve bir dünya savaşının çıkmasını hızlandıran emperyalistlerin bu komplosunu gözden kaçırmakla, bu entrikacıların tatlı sözlerine aldanmış oldular.» (Mao Zedung, Seçme Eserler, c. II, s. 277-278)

Demek ki, tarafsızlık politikası izleyen emperyalist ülkelerin amaçlarını şöyle özetleyebiliriz:

a — «Demokratik» emperyalist burjuvazi, gözünü korkutan deneylerden «ders» çıkararak, savaşçı güçlerini taze tutup, savaş etkenlerinin hazırladığı ve olgunlaştırdığı devrimci kabarış döneminde **namlunun** ucuna gelen muzaffer sosyalizmi daha patlamadan imha etmek, ve faşistlerin «Ulusal Kurtuluş hareketlerine karşı izledikleri gerici baskı politikasını desteklemek.»

b — Sosyalizmin anavatinını işgal ederek, proletarya diktatörlüğü devletini yıkmak.

c — Savaşan diğer ülkeler güçsüz düştüklerinde, süngülerinin ucuna kırmızı gül takarak tıpkı bir reosta gibi devreye girip insanlık ve «barış adına», «adalet» adına savaşın durdurulmasını ve pazarlardan aslan payının kendilerine verilmesini istemek.

Oportünistlerin «barışçı» ve «ilerici» göstermeye çalıştıkları ve günümüzün bazı devletlerine benzetmeye çalıştıkları «demokratik» ülkelerin, sosyalist Sovyetler Birliği'ni Hitler faşizmine armağan ve sosyalizmi kurban ettiğini, yaşı biraz ilerlemiş olan oportünistler bile hafızalarını zorlarsa hatırlayabilirler. Onlar, sosyalizmin kurbanlık bir koyun gibi nasıl can vereceğini, sonra savaşları güçlü düşmanlardan kurtulmuş olarak, sahneye oyunun ikinci perdesinde çıkararak dünya pazarlarında «barışseverliğin»

arslan payını nasıl kapacaklarını hayal etmeye başladılar. Yoksa «dünya devrimine» anti-faşist dünya birleşik cephesinin yararına nasıl hizmet edeceklerini hiç düşünmediler.

Mao Zedung, II. Dünya Savaşı'nın niteliğini ve bu savaşta komünistlere düşen görevleri şöyle açıklıyor:

«İster İngiliz - Fransızların, isterse Almanların açısından bakılsın, şimdi patlak veren savaş, haksız, yağmacı ve emperyalist bir savaştır.» (Mao Zedung, Seçme Eserler, c. II, s. 278)

«Komünist partileri ve bütün dünya halkları bu savaşa karşı ayaklanmalı ve savaşı tarafların her ikisinin de emperyalist niteliğini teşhir etmelidir. Çünkü bu emperyalist savaş dünya halklarına yarar değil, zarar getirmektedir. Onlar, emperyalist savaşı destekleyen ve proletaryanın çıkarlarına ihanet eden sosyal-demokrat partilerin caniyane faaliyetlerini teşhir etmelidirler.» (Mao Zedung, Seçme Eserler, c. II, s. 278-279)

II. Dünya Savaşı şartlarındaki marksist-leninist politikayı çarpıtan oportünistler, böylece şu iddialarını haklı çıkarmaya çalışıyorlar: Birincisi, yeni bir savaşta «II. dünya ülkeleri için haklı yurt savunması söz konusu olacaktır.» (Aydınlık, s. 72, sy. 5); ikincisi, emperyalist «II. Dünya ülkeleri» ile III. Dünyanın ittifakı. Bu oportünist iddialarla, savaşı, «demokratik» ülkeler açısından da haksız ve emperyalist bulan ve dünya halklarına emperyalizmi yıkmak için ayağa kalkmalarını öneren Mao Zedung arasında herhangi bir paralellik kurulabilir mi? Üstelik madalyonun diğer yüzünde, günümüz dünyası şartlarının dogmatik bir şekilde II. Dünya Savaşı'na benzetilemeyeceği yazılıdır.

Öte yandan, Mao Zedung savaşın sorumluluğunu

bütünüyle saldırgan devletlere değil, genel olarak emperyalizme yükledi:

«İngiltere, ABD ve Fransa hükümetleri bu savaşı gerçekten önlemeyi hiç bir zaman istemediler, tam tersine onun başlamasına yardım ettiler.» (Mao Zedung, Seçme Eserler, c. II, s. 277)

«İngiltere, Fransa ve ABD tarafından izlenen sürekli taviz politikası faşizmin saldırgan emellerini körükledi.» (AEP Tarihi, s. 66)

Emperyalist savaş son tahlilde «demokratik» emperyalistlere karşı yürütülüyordu; bu yüzden onların sonuna kadar barışcı davranmaları mümkün değildi; savaşa girmeden yapamazlardı. Bu tüm «iyi niyetli» insanların iradesinin dışındadır. Fakat bizim oportnistlerimize göre, ABD ve AET Sovyet Sosyal emperyalizmine yardımcı ve teknoloji ithalini keserse daha kararlı mücadele eder, taviz vermezse savaş nlenebilir. Ve barış sağlanır.

«1935'te faşist İtalya, Habeşistan'a saldırdı (...). Bu saldırı, sadece Habeşistan'a değil, aynı zamanda İngiltere'ye ve onun Avrupa'dan Hindistan'a ve genel olarak Asya'ya uzanan deniz yollarına da indirilmiş bir darbeydi.» (SBKP (B) Tarihi, s. 401)

«Son tahlilde, bu savaş İngiltere, Fransa ve ABD'nin kapitalist çıkarlarına karşı yrtlmektedir.» (SBKP (B) Tarihi, s. 403)

Emperyalist savaşın «demokratik» ülkeleri muhakkak kendi merkezine doğru ekeğini emperyalist savaşa muhakkak katılacaklarını, bunun için de «demokratik» devletlerin bir takım nedenlerden dolayı savaşın daha başından saldırmamalarını ve bir müddet geri çekilmelerini, proleter devrimciler «tek yanlı ve garip» nitelikte buldular.

«Eylülün ilk günlerinde Hitler'in Polonya'ya saldırmasından sonra faşist saldırının kendilerine yöneldiğini gören İngiltere ve Fransa Nazi Almanyası'na savaş ilan ettiler.» (AEP Tarihi, s. 67)

«İkinci emperyalist savaşın bir diğer ayırdedici niteliği, savaşın şu ana kadar saldırgan devletler tarafından yürütülmesi ve yaygınlaştırılması karşısında, savaşın aslında hedef aldığı diğer devletlerin, 'demokratik' devletlerin, savaş kendilerini ilgilendirmemiş gibi davranmaları, savaşa ellerini buluşturmak istememeleri, geri durmaları, barışseverlikle böbürlenmeleri, faşist saldırganları azarlamaları ve ...bir yandan direnmeye hazırlandıklarını ileri sürerken, mevzilerini adım adım saldırganlara teslim etmeleridir.

Görüldüğü gibi bu savaş tek yanlı ve oldukça garip bir savaştır.» (SBKP (B) Tarihi, s. 403 - 404) (abç)

Şu noktanın da önemle üzerinde duralım. Oldukça güçsüz bir ülke olan, İngiltere'nin baskı ve hegemonyası altında bulunan veya oportünistlerin tabiri ile İngiliz emperyalizmine karşı «anti-emperyalist», «anti-hegemonyacı» mücadele veren Polonya hükümetini marksist-leninistler destekleme görevini üstlenmediler. Oportünistlerin «güçsüz» ve «zayıf», «pasif» ve «gerileyen» teranelerini, Mao Zedung'un bu konudaki sözleri tam olarak çürütüyor:

«Polonya hükümetine gelince, bu hükümet, işçileri köylüleri amansızca sömüren, Polonyalı demokratları ezen (ne garip! demokratlar demokratları eziyorlar -n.b.a.) Polonyalı toprak ağalarının ve burjuvazisinin faşist gerici hükümetiydi (...). Bizim bu hükümete sempati duymamız yanlış olur. Polonya halkına gelince onlar

kurban durumundadırlar. Onlar Alman faşistlerini kendi gerici toprak ağası ve burjuva sınıflarının zulmüne karşı ayaklanmalı ve bağımsız, hür ve demokratik bir Polonya kurmalıdırlar. Hiç şüphe yok ki, bizim sempatimiz Polonya halkıdır.» (Mao Zedung, Seçme Eserler, c. II, s. 280-281)

Şunu da ekleyelim ki, üzerine övgüler dizilen «demokratik» devletler, hiç de öyle «yumuşak, alıcnap, barışçı ve insanlık düşkünü» değildirler. Onlar, kendileri de yaşıyorken ölen diğer bir can çekişen canavardan en büyük parçayı koparmaya çalışıyorlar. Doğum sancıları içerisinde gelen yeni bir şeyi doğmadan ana rahminde öldürmek için analarını öldürmeye çalışıyorlardı. Proleter sınıf mücadelesinin, devrimci hareketin dostu değil, bu açıdan bakıldığında düşmanı idiler; devrimci değil, karşı-devrimci idiler. Mao Zedung'un şu sözleri konumuza daha da ışık tutuyor:

«Almanya'nın, İngiltere'nin ve Fransa'nın yürüttükleri savaş, başka halkları ve milletleri ezmek için yapılan haksız, yağmacı ve emperyalist bir savaştır.» (Mao Zedung, Seçme Eserler, c. II, s. 281)

«Çemberlayn ile Daladiye, Almanya ile İtalya'nın izinden yürüyor. Günden güne daha da gericileşiyorlar, savaş seferberliğini bahane ederek, devlet cihazını faşistleştiriyor ve ekonomiyi askerileştiriyorlar. Kısacası iki emperyalist blok hızla savaşa hazırlanıyor, milyonlarca insan kitle katliamı tehlikesiyle karşı karşıyadır. Hiç şüphe yok ki, bütün bunlar, kitleler içerisinde kitle direniş hareketleri yaratacaktır. İster Almanya'da ister İngiltere'de, ister Fransa'da ya da Avrupa'nın hatta dünyanın herhangi bir yerinde olsun halklar emperyalistlerin toplarında barut

yerine kullanılmak istemiyorlar ise ayaklanmak ve emperyalist savaşa mümkün olan her yoldan karşı koymak zorundadırlar.» (Mao Zedung, Seçme Eserler, c. II, s. 265-266) (abç)

Ayrıca, ister gerileyen isterse «ilerleyen» emperyalist devlet olsun, burjuva demokratik devrimini kendi iç dinamiği ile (proleter bir devrim olmadan) yapmış irili ufaklı hemen hemen bütün emperyalistler, emperyalist bir savaşa şu veya bu blokun yanında girerler. Bu yüzden, emperyalist bir savaşa bazı emperyalistlerle ittifak kurarak değil; dünya proletaryasının ve halklarının mücadelesi ile karşı konulabilir.

«II. Dünya Savaşı böylece iki ana emperyalist blok arasında başladı. Bu savaş, emperyalizmin genel bunalım döneminde kapitalist sistemin kaçınılmaz çelişmelerinin bir sonucu idi.» (AEP Tarihi I, s. 67) (abç)

«Bu iki blok dışında, kapitalist dünyada başını ABD'nin çektiği (...). Üçüncü bir blok mevcuttur. Kendi çıkarlarına uygun olarak bu blok şimdilik bu savaşa girmeyecektir. ABD emperyalizmi sahneye daha sonra çıkarak dünyanın liderliğine oynamak için, tarafsızlık adı altında savaşan taraflardan herhangi birine katılmaktan şimdilik kaçınıyor.» (Mao Zedung, Seçme Eserler, c. II, s. 266)

Diğer yandan Mao Zedung, o zaman sosyalist bir devlet açısından savaşa karşı izlenecek bakış açısını şöyle anlatıyordu:

«Sovyetler Birliği, komünist partisinin iktidarda bulunduğu sosyalist bir ülkedir. Bundan dolayı savaşa karşı iki yönlü kesin bir tavrı vardır: 1) Haksız, yağmacı ve emperyalist savaşlara

katılmayı kesinlikle reddeder ve savaşıyan taraflara karşı kesin bir tarafsızlık uygular. Bu nedenle Sovyet kızıl ordusu hiçbir zaman ilkelere sırtını dönüp iki emperyalist savaş cephesinden birine katılmayacaktır. 2) Sovyetler Birliği haklı ve yağmacı olmayan kurtuluş savaşlarını yasal bir şekilde desteklemektedir.» (Mao Zedung, Seçme Eserler, c. II, s. 278-279) (abç)

ABD, Almanya, İngiltere ve Fransa gibi «demokratik» ülkelerle ittifak yapabilmemiz ve «birlik» oluşturmamız için, onları sadece ve sadece «haklı, yağmacı olmayan kurtuluş savaşı» veren ülkeler olarak değerlendirmemiz gerekir.

Oportünistlerin «ikinci dünya ülkeleri, dünya devriminin yedek gücüdür.» «ikinci dünya ülkeleri ve üçüncü dünya iki süper gücün hegemonyacılığına karşı anti-hegemonyacı mücadele veriyorlar.» «Bugün gerek ikinci dünya ülkeleri gerekse üçüncü dünya ülkeleri artan savaş tehdidi karşısında millî savunmalarını güçlendirmek durumundadırlar.» (Aydınlık, sayı 72, s. 13) vb. gibi cümleleri ile Mao Zedung'un yukarıda aktardığımız görüşleri karşılaştırıldığında sonuç hiç de oportünistlerin lehine olmayacaktır. Emperyalist olan «ikinci dünya» ile «üçüncü dünya» ülkelerinin birliğini ve bir «üçüncü dünya ülkesi olan Çin Halk Cumhuriyeti»nin «ikinci dünya» ülkeleri ile ittifakını önermek, Mao Zedung'un şu sözlerine taban tabana zıttır: «Sovyetler Birliği savaşıyan taraflara karşı kesin bir tarafsızlık uygular.» (Mao Zedung, Seçme Eserler, c. II, s. 279) (abç)

«Emperyalist savaşta, savaşıyan taraflara karşı Çin kesin bir tarafsızlık gütmeli ve hiçbir tarafa katılmamalıdır. (...) Çin'in ('demokratik' —nba) İngiliz - Fransız, emperyalist savaş cephesine katılmasını istemek, Direnme Savaşına ve

Çin milletinin bağımsızlık ve kurtuluş mücadelesine zararlı olan teslimiyetçi bir görüştür ve derhal reddedilmelidir.» (Mao Zedung, Seçme Eserler, c. II, s. 283) (abç)

Sonuç olarak şunu söyleyebiliriz: III. Enternasyonal, ister «ilerleyen» ya da «gerileyen», isterse «saldırgan» ya da «saldırgan olmayan» hiçbir emperyalist devletin, ne silahlanmasını, milli savunmasını artırmasını savundu; ne de proletaryaya «kendi» emperyalist burjuvazisi ile ittifak kurmasını öğütledi. Tam tersine bunlara karşı mücadele edebilmek için, proleter enternasyonalizminin kıvılcık mücadelesine bayrağını dalgalandırmak için dünya anti-faşist birleşik cephesini, savaşı iç savaşa çevirmeyi ve sosyalizm ile halk cumhuriyetleri uğruna, proletarya diktatörlüğü uğruna mücadele edilmesini önerdi.

Dördüncü İddiaya İlişkin Olarak:

Oportünistlerin çıkacak bir emperyalist savaşın, «ikinci dünya»yı oluşturan emperyalistler açısından haklı bir yurt savunması olacağına ve onların hegemonya mücadelesi vermedikleri gibi, «iki süper devlete karşı anti-emperyalist, anti-hegemonyacı bir mücadele» verdiklerine ilişkin dördüncü iddiasına geçmeden önce, II. Dünya Savaşının hemen hemen ortalarında meydana gelen ve bizim için büyük bir önem taşıyan, aynı zamanda oportünistlerin arkasına sığındıkları önemli bir olay üzerinde duralım. Oportünistlerin dördüncü tahrifatı bu konu etrafında dönmektedir.

Marksist-leninistler, «demokratik» devletleri neden desteklemediler, neden işbirliği önermediler? Çünkü demokratik devrimini, burjuvazinin önderliğinde kendi iç dinamiği ile tamamlamış bütün ülkelerde «anavatanın savunması» yani «milli bağımsızlık» mücadelesini önermediler.

sızlık»ın haklılığı dönemi sona ermiştir. Marksist-leninistler, her zaman ve her şart altında, ilk saldırının kim olduğuna bakmaksızın, ezilen bir ulusun, güçsüz ve zayıf bir ulusun, emperyalizme darbe vuran, onu zayıflatan ve geriletan her türlü savaşını ilerici, haklı ve meşru bulmuşlardır. Büyük bir sempati beslemişlerdir. Tekeller çağından itibaren, gelişmiş kapitalist ülkeler arasındaki savaş gerici, barbarca ve haksız bulmuş, ona nefretle bakmışlardır. Emperyalistler ister iri, ister ufak olsunlar emperyalizme darbe indirici ve yok edici savaş veremeyeceklerinden ve marksist-leninistlerin onları desteklemeyeceğinden daha berrak bir konu yoktur.

I. Dünya Savaşı sırasında, Fransız oportünistlerinden Herre, Fransa'nın «Nisbi tekel» durumunu ortaya sürerek kendi burjuva hükümetini «ilerici ve haklı», «desteklenebilir» göstermeye çalışmıştı. Lenin, bunun Kautsky türünden sosyal-şovenizm olduğunu açıklamış ve şöyle demişti:

«Küçük devletlerin bir kenarda durmak için küçük çabaları, küçük burjuvazinin dünya tarihinin büyük savaşlarından mümkün olduğu kadar uzak durma isteği; dargörüslü bir pasifliği sürdürmek için nisbi tekelci durumdan yararlanmak (.....) kuşku yok ki, bu çaba gericidir. Ve tamamen hayal ürünüdür, çünkü emperyalizm şu ya da bu yoldan küçük devletleri dünya ekonomisinin ve politikasının hareket merkezine doğru çekmektedir.» (Sosyalizm ve Savaş, s. 69-70)

Lenin daha sonra, oportünistlerin «alnını kara taşa çıkartmak» için şunları söylemişti:

«İsviçre açısından şimdiki emperyalist savaşta anayurdun savunulması sloganı halkı uyutan bir burjuva yutturmacasıdır. Çünkü İsviç-

re'nin savaşa katılması veya buna benzer savaşa katılması ve gerçekte emperyalist gruplardan biriyle ittifak halinde tamamen gerici talan savaşına katılması demek olur. Bu savaş asla «bağımsızlık» uğruna «demokrasi» uğruna, «hürriyet» uğruna bir savaş olamaz.» (Lenin, Toplu Eserler, c. 23, s. 136)

Çünkü;

«Demokratik cumhuriyetçi emperyalist burjuvazi ile gerici monarşist emperyalist burjuvazi arasındaki farklılık tam da her ikisinin de (...) yaşıyorken çürümeden ötürü, ortadan kalkmıştır.» (Lenin, Marx, Engels, Marksizm, s. 357-358)

Bunu, oportünistlerin «Emperyalist savaşta iki süper devletten birinin saldırısına uğrayan II. Dünya ülkesi için haklı yurt savunması söz konusu olacaktır», sözleriyle, meseleyi leninist emperyalizm teorisini özünden koparan ve emperyalist savaşı «güçsüz» emperyalistler için saldırıya uğrayan emperyalistler için «ana vatanın» savunulmasını haklı göstermeye çalışan iddialarıyla yan yana koyup okuyun. Oportünistlerin haklılığı ancak, Lenin'in reddiyle mümkün olabilir. Bu oportünist iddia, halkı uyutan burjuva yutturmacasıdır.» Evet, tam da öyledir. «Fevkalade» oportünistlerin «vatanını savunmak herkesin hakkıdır ve görevidir. Gerçek enternasyonalizm benim ulusla savaş halinde olanla birlikte bütün ülkelerin işçileri için tanınan bu haktan (anayurt savunmasında) yararlanmaktır» (Kautski, zikreden Lenin, Proletarya Devrimi ve Dönek Kautski, s. 21) diyen sicilli oportünist Kautski'den ne farkları var?

«Sosyalistler eğer 'ilhaklara karşı mücadele' yi kuru gürültüye ya da iğrenç bir riyakârlığa döndürmeyeceklerse, önce, siyasi iktidarın prole-

taryanın eline geçmesi ve bir sosyalist devrim için devrimci mücadele gereğini yığınlara anlatmalıdırlar.» (Doğuda Ulusal Kurtuluş Hareketleri, s. 163)

Yüz köle sahibi ile ikiyüz köle sahibi arasındaki mücadelede marksist-leninistlerin yüz köle sahibini destekleme gibi bir tavrı tamamen gericedir. Onun tarihi ve sınıfsal görevi, «kendi» hükümetinin içerisine düştüğü bunalımdan toplumsal bir devrim adına yararlanmak, sosyalizmi kurmak için savaşı iç savaşa çevirmektir. Savaş sırasında, buhrandan, devrimci durumdan, devrimci kabarıştan sözedip de muzaffer sosyalizmden söz etmemek, ya da sadece söz edip pratikte bunu ispatlamamak iflah olmaz bir sosyal-şovenizmdir. Bütün savaşlarda olduğu gibi, II. Dünya Savaşında da bütün ülkelerin proleterleri 1941 Haziran'ına kadar «savaşı iç savaşa çevirmek» şiarını attılar. Komünistlerin görevi bütün dünya halklarını bu savaşa karşı ayağa kaldırmak «savaşı tarafların her ikisinin de emperyalist niteliğini teşhir etmek»tir. Leninizm sorunu teorik olarak böyle koyar. Ancak herhangi bir emperyalist devlet, bütün devrimcilerin anavatanı olan sosyalist bir ülkeye saldırdığında, savaş, sosyalizm ile faşizm arasındaki bir savaşa dönüştüğünde, saldırgan olan emperyalist devlete karşı, onunla arasında keskin çıkar çatışması bulunan diğer emperyalist devletlerle geçici bir ittifak yapılabilir, geçici bir birlik kurulabilir. Bu da özgül bir durumdur. Fakat oportünizmin en genel özelliklerinden biri de, ya çok özel ve kendine özgü niteliği olan koşulları genel ve evrensel bir olgu, ya da marksizm-leninizmin evrensel ve genel ilkelerini özel bir şeymiş gibi göstermeye çalışmasıdır. Hitler faşistleri, dünyadaki bütün devrimcilerin anavatanı «sosyalist anavatan» olan Sovyetler Birliği'ne kallesçe saldırdığında artık, Sovyetler Birliği ile bütün halkların

çıkarları bir noktada, Hitler faşizminin yenilmesi ve alt edilmesi noktasında birleşti. Bu andan itibaren «demokratik» devletler ile ittifak meşru, ilerici ve sempati ile karşılanabilecek bir şeydi. Bu durum II. Dünya Savaşının «tek yanlı», «garip» niteliğine bağlıdır ve savaşın dönüm noktasıyla birlikte somutlaşmıştır.

Şüphesiz, şartlarda meydana gelebilecek köklü bir değişikliğe göre marksist-leninistler politikalarını gözden geçirecekler ve yaşanan somut durumun somut tahliline uygun olarak taktiklerini belirleyeceklerdir.

İki süper devletin de aynı derecede tehlikeli ve saldırgan olduğu gerçeğini bir yana bırakalım, bugünden gelecekteki bir savaşın gelişiminin mutlak olarak sosyalist bir ülkeye saldırı ile damgalanacağı nereden çıkarılmaktadır? İttifaklar söz konusu olabilir, ama bunu öne sürebilmek için yeni bir dünya savaşının niteliği ve gelişimini buna neden olabilecek bir açıklıkla belirlemek gerekir.

Fakat bugün, ne II. Dünya Savaşı'nın şartları, ne saldırgan olmayan devletler olmadığı gibi, henüz ne bir savaş, ne de bir sosyalist ülkeye saldırı vardır. Söz konusu olan, iki süper devlet arasındaki dalaşma ile birlikte savaş tehlikesinin artmasıdır.

«AEP Tarihi», sosyalizm ve faşizm arasındaki savaş sosyalist anayurdun savunulmasını ve komünistlerin görevlerini aşağıdaki gibi açıklıyor. Bu görevler, proletaryanın mücadelesine katkıda bulunan, anti-faşist mücadeleyi geliştiren görevlerdir.

«Arnavutluk halkının anti-faşist mücadelesi günden güne büyürken ve faşist işgal altındaki diğer ülkelerde de komünistlerin önderliğinde

güçlü bir kurtuluş hareketi gelişmeye başlamışken, uluslararası siyasi durumda köklü değişikliğe yol açan önemli bir olay meydana geldi. Köleleştirilmiş ülkelerin, kendi peyklerinin ve mütefiklerinin ekonomik ve insan gücü kaynaklarını sömürerek askeri potansiyelini artıran Hitler Almanyası 22 Haziran 1941'de Sovyetler Birliği'ne saldırdı. Alman emperyalizmi ilk sosyalist devleti yok etmeye karar vermişti. (...)

Başında J. V. Stalin'in bulunduğu, Komünist Partisi önderliğindeki Sovyet halkı, sosyalist anavatanın hürriyet ve bağımsızlık uğruna Büyük Yurtsever Savaş için tek bir vücut halinde ayağa kalktı. Bu haklı savaş, II. Dünya Savaşı'nda yeni bir dönemi açıyor, halkların faşist bloka karşı mücadelesinin kurtuluşçu ve anti-faşist niteliğini güçlendiriyor ve dünyadaki bütün anti-faşist güçlerin (oportünistlerin dikkatine —n.b.a.) tek bir cephede birleşmesinin temellerini atıyordu.

Sovyetler Birliği ile Hitler Almanyası arasındaki savaş, sosyalizm ile faşizm arasında bir ölüm-kalım mücadelesiydi. Dünyanın dörtbir yanındaki sömürülen kitlelerin çıkarı, Sovyetler Birliği'nin uluslararası faşist gericiliğe karşı zaferinden yanaydı. Boyunduruk altındaki ülkelerin halkları, haklı olarak, anti-faşist savaşın nihai zaferine kadar, faşist tahakkümden kurtulana kadar yürütülmesinin esas teminatı olarak Sovyetler Birliği'ni görüyorlardı. Hitler Almanyası gibi tehlikeli bir düşmanla karşı karşıya kalan ve güçlü bir anti-faşist ittifak talep eden kendi halklarının artan baskısı ile karşı karşıya kalan en büyük iki kapitalist ülke, İngiltere ve ABD hükümetleri Sovyetler Birliği ile bir ittifak kurdular. Bu, Hitler'in, Sovyet ülkesini tec-

rit etme planını suya düşürdü.» (AEP Tarihi, c. I, s. 83-84) (abç)

II. Dünya Savaşı'ndaki ittifak, öyle «dişe diş mücadele» taraftarlarının iddia ettikleri gibi teslimiyeti, uzlaşmayı ve burjuvazi ile silah bırakışma andlaşması imzalamayı yeğlemiyor, gene proletaryanın sınıf mücadelesine halkın güçlerinin inşasına anti-faşist mücadelenin dallanıp dünya ölçeğince serpilmesine hizmet ediyordu. Bu konuda aydınlatıcı bir örnek olarak oportünistlerin bugünkü karşı-devrimci taktikleri ile hiç uyuşmayan, Arnavutluk komünistlerinin taktiklerini, yüklendikleri görevleri nakledeyim:

«Sovyetler Birliği önderliğinde halkların anti-faşist ittifaklarının kurulmasıyla ortaya çıkan yeni şartlar Arnavutluk komünistlerine büyük bir tarihi sorumluluk yükledi. Anti-faşist milli kurtuluş savaşını örgütlemek, yönetmek ve yoğunlaştırmak için temel şart olarak bir komünist partisinin kurulması ve böylece mümkün olan en kısa zamanda halkının siyasi önderliğe kavuşturulması...» (AEP Tarihi, c. I, s. 85)

Arnavutluk komünistlerinin yerinde yeni oportünistler olsa her halde «hattı müdafa yoktur, sath-ı müdafa vardı» (Aydınlık 72) diyerek mevzilerini en geniş boyutlara ulaştırmak için Amerikan, İngiliz, Fransız emperyalistlerine davetiye çıkarırlardı. Anti-faşist savaşta halkın ayaklandırılması, halkın bağımsız siyasi ve silahlı güçlerinin yaratılması gibi görevleri bir yana bırakarak «demokratik» devletlerin kuyruğuna takılırlardı. Oportünist mantığın başka bir sonuca varması mümkün olamaz.

«Anti-faşist dünya birleşik cephesi»nin kurulması konusunda tekrar AEP tarihine baş vurursak;

«Arnavutluk Komünist Partisi, kendi stratejik hedefine ve Sovyetler Birliği'nin II. Dünya Savaşı'na girmesi sonucu uluslararası durumda ortaya çıkan şartlara uygun olarak, Arnavutluk halkının dış müttefiklerini ve onlara karşı takınacağı tavrı da tesbit etti.

Uluslararası alanda, Arnavutluk Milli Kurtuluş Savaşı, dünya çapındaki anti-faşist mücadeleden ayrılmaz bir parçasıydı. Arnavutluk halkı, mücadelesinde, büyük anti-faşist ittifaka en faal olarak katılanlarla işbirliği yapmalıydı.

Komünist Gruplar Toplantısı buna bağlı olarak, Sovyetler Birliği'nin İngiltere'nin, Amerika Birleşik Devletleri'nin ve ortak düşman olan Alman, İtalyan ve Japon faşistlerine karşı savaşan, boyunduruk altındaki bütün halkların Arnavutluk halkının müttefikleri olduğu görüşündeydi. Arnavutluk Milli Kurtuluş Savaşını **Büyük anti-faşist Dünya Savaşı ile birleştirme görevini tespit etti.**

Parti, çok doğru bir değerlendirme yaparak, Sovyetler Birliği'nin İngiltere ve Amerika ile ittifakını, dünyayı faşist boyunduruk tehlikesinden kurtarabilmek için, şartların zorunlu kıldığı bir askeri ittifak olarak kabul etti. Aynı zamanda bu müttefiklerin **farklı** değerlendirmelerini yaparak, onlara karşı **farklı tavırlar** aldı.

(.....)

Arnavutluk Komünist Partisi, Sovyetler Birliği'ni, Arnavutluk halkının sadık ve samimi müttefik, Arnavutluk'ta halk iktidarının kurulmasına ve sağlamlaştırılmasına yardımcı olacak bir müttefik olarak görüyordu. Buna karşılık İngiltere ve ABD, faşist devletlere karşı savaşta sadece geçici müttefiklerdi.» (AEP Tarihi, c. I, s. 98-99) (abç)

Yine Mao Zedung, Hitler faşizminin sosyalist anavatanına saldırısından bir gün sonra 23 Haziran 1941'de ÇKP'nin üzerine düşen görevleri şöyle açıklıyordu:

«ÇKP'nin ülke çapındaki görevleri şunlardır:

1. Japonya'ya Karşı Milli Birleşik Cephe de sebat etmek, Guomindang-Komünist işbirliğinde sebat etmek Japon emperyalistlerini Çin'den süpürüp atmak ve bu sayede Sovyetler Birliği'ne yardımcı olmak.

2. Gericilerin büyük burjuvazi içindeki bütün anti-Sovyet ve anti-komünist faaliyetlerine karşı kararlılıkla mücadele etmek.

3. Dış ilişkilerde, İngiltere'de Birleşik Amerika'da ve diğer ülkelerde Almanya, İtalya ve Japonya'nın faşist yöneticilerine karşı herkesle ortak düşmana karşı birleşmek.» (Mao Zedung, Seçme Eserler, c. III, s. 28)

Bu aşamada, ama sadece bu aşamada saldırgan olmayan emperyalist ülkelerde proletaryanın görevi, «sosyalist anavatanı» savunmak için «kendi» burjuvaları ile «geçici ittifak kurmaktır». Fakat Hitler faşizminin Sovyetler Birliği'nden atılmasından sonra, bütün ülkerin komünistlerinin görevi, şartlara uygun olarak «savaşı iç savaşa çevirmek»ti. Fakat «Fransız Komünist Partisi başkanı Thorez, bu aşamadan sonra, kendi hükümeti ile olan ittifakını sürdürdü ve savaşın doğurduğu devrimci bunalımdan, sosyalist bir devrim uğruna yararlanmayı bakanlık koltuğu ile değiştirdi. Sosyal-şoven bir tutum takındı. Almanya Komünist Partisi (M-L) Başkanı Ernst Aust bu konuda şunları söylüyor:

«Fransız ve İngiltere'deki Komünist Partileri için durum, Hitler Almanya'sının dünya devriminin o zamanki merkezi olan Sovyetler Birliği'ne saldırmasıyla değişti. Böylece savaşın niteliği de değişti. O anda 'dünya proletaryası için dünyanın ilk sosyalist devletini, bütün emekçilerin anavatanını savunmak söz konusu idi.' Bu şartlar altında Fransız ve İngiliz komünistleri için, kendi ülkelerinin emperyalistleriyle geçici bir ittifaka girmek ve mücadelenin başına geçmek gerekli idi. Hitler faşizmi yıkıldıktan sonra ise uygun bir anda silahları kendi burjuvazilerine çevirmeliydiler. Yoksa, revizyonist Thorez'in yaptığı gibi bu silahları birkaç bakanlık koltuğuna değiştirmek değil.»

«Üç dünya teorisi» taraftarlarının AET karşıındaki tavrı, İkinci Dünya Savaşı konusundaki tahrifatlarının hangi amaca hizmet ettiğinin bir göstergesidir. Nisan 1977'de Peking Rewiev dergisi, AET'nin kuruluş tarihi olarak kabul edilen 25 Mart —Roma anlaşmasının imzalandığı tarih— vesilesiyle kuruluşunun 20. yıldönümünü kutlayan bir makale yayınladı. Makalede şöyle deniyordu:

«25 Mart, AET'nin doğmasına yol açan Roma Anlaşmasının imzalanmasının 20. yıldönümüydü. Aşağıdaki makale, AET'nin gelişmesinin bir gözden geçirilmesidir ve bu makale AET'nin iki hegemonyacı güce karşı mukavemet etme rolünü göstermektedir.» (abç)

«Üç dünya teorisi» bakış açısıyla kaleme alınan her yazı gibi, AET'yi ve bu emperyalist gücün bağımlı ve geri ülkelerle ilişkilerini öven makale şu şekilde devam ediyordu:

«1975 Şubat'ında 46 Afrika, Karayip ve Pasifik ülkesiyle AET, Lome anlaşmasını imzaladı»

arak bu ülkelerle göreceli olarak eşit ekonomik ticari ilişkiler kurmuştur.» (abç)

Biz, çeşitli bölümlerde yeri geldikçe, sağ oportünistlerin AET hakkında yaydıkları zararlı fikirleri çürütmek için AET'nin niteliği üzerinde durduk, burada tekrar durmakta yarar var. Görüldüğü gibi, sağ oportünistler, AET emperyalistlerinin bağımlı ülkelerle geliştirdikleri ilişkileri, «eşit ekonomik ticari ilişkiler» olarak nitelendirmektedirler. Emperyalist bir devletle bağımlı bir ülke arasında eşit ekonomik veya ticari ilişkilerin kurulup geliştirildiği yer yüzünde bu güne değin ne duyulmuş, ne de görülmüş bir şeydir. Böyle bir ilişki emperyalizmin tabiatına aykırıdır. Böyle bir iddianın köle sahipleriyle, köleler; burjuvaziyle, proletarya arasında «eşit»liğe dayalı ilişkilerin kurulabilmesinin mümkün olduğunu söylemekten öde en küçük bir farkı yoktur.

II. Dünya Savaşı şartlarının değerlendirilmesinde yapılan oportünist tahrifatların amacı, emperyalizmi hoş göstermek ve günümüzdeki yeni sömürgeci ilişkilere meşruiyet kazandırmaktır. Emperyalizm savunuculuğu, II. Dünya Savaşı şartlarının, oportünist yorumu «dünyadaki derin ve köklü değişiklikler» vb. çarpıtmalar üzerinde temellendirilmeye çalışılmaktadır. Bütün bu sahtekârlıkların arkasından gelen nedir? NATO'nun desteklenmesi, AET'ye düzülen övgüler, devrimin reddi, reformculuk... vb.

Yukardaki alıntılarda da görüldüğü gibi, AET emperyalistleri iki süper devlete karşı mücadele eden «anti-hegemonyacı» ve halklara «yardım» elini uzatan güçler olarak gösterilmektedir. Bu anlayışın doğal sonucudur ki, «eşit ticari ilişkiler» safsatasıyla Lome Anlaşması temize çıkartılmaktadır. Bunun, emperyalistlere «sömürün», ezilen ulus ve halklara ise «sömürülün» demekten öte hiçbir anlamı yoktur. Çünkü Lome Anlaşması, AET emperyalistlerinin ellerinden kaptırdıkları eski sömürgeleri üzerinde ye-

niden yeni sömürgeci ilişkiler kurmaya çalışmaları-
nın bir sonucu ve göstergesidir. Bu anlaşma bütünüy-
le emperyalist yağma ve sömürü ilişkileri çerçevesin-
de yapılmıştır. Yoksa, iki süper devleti «hegemonyacı»
ve «eşitsiz ticari ilişkiler» kurduğu için kınayan ve
halkları sömürü ve zulümden kurtarmak için hare-
kete geçen «iyi niyetli» emperyalistlerin yeni ve sö-
mürsüz bir dünya kurma teşebbüslerinin bir ürünü
değildir. Bu şimdiye kadar nerede görülmüştür? Böy-
le bir şeye ancak Kautski ve takipçilerinin saçma sa-
pan emperyalizm tahlillerinde rastlanabilir. Eski re-
vizyonistler ulusal sorunun «ancak uluslararası an-
laşmalar» yoluyla çözümlenebileceğini emperyalistle-
rin sömürgelere «yüksek düzeyde bir uygarlık getirdi-
ğini» ve buralarda «üretici güçleri geliştirdiğini» söy-
lüyorlardı. Kruşçev revizyonistleri emperyalistlerle
yarı-sömürge, bağımlı ülkeler arasındaki ilişkilerin
«hakkaniyete dayandığını» bunun «ulusal ekonomi-
nin hızla gelişmesine» yol açtığını ve «üretici güçlerde
bir yükselme» meydana getireceğini söylüyorlardı.
Çünkü onlar devrimleri, ulusal kurtuluş savaşlarını
inkâr ediyorlardı.

Şimdi yeni oportünistler tekrarlıyorlar. Ve AET
emperyalistlerinin Afrika halklarını —tabii diğer halk-
lar için de söylüyorlar— iki süper devletin sömürü ve
zulmünden kurtarmaya çalıştığını söylüyorlar. Opor-
tünizme göre, ulusal sorun, emperyalistlerle elele «ba-
rış içinde birarada» çözülmelidir. Şu veya bu gerek-
çeyle AET üyesi emperyalistlerin ezilen halkları sö-
mürmekten kaçınabileceği, onlarla tıpkı sosyalist bir
ülke gibi «eşit ilişkiler» kurabileceği şeklinde hayaller
yaymak katışıksız emperyalizm uşaklığıdır. Avrupalı
emperyalistleri «tarafsız» ve «demokratik», başka-
larını sömürmek gibi bir emeli olmayan devletler gibi
göstermek ve onlar arasındaki «birliğe» alkış tutmak,
halkların sömürülmesini onaylamak, yani sömürge-
ciliği güzel renklere boyamak demektir. Gerçekler or-
tadadır.

AET emperyalistleri 17 Afrika ülkesini kapsayan ve 1964'de uygulamaya konan Yaunde, 1975'de 46 Afrika, Karayip ve Pasifik ülkesini, içine alan Lome Anlaşmasıyla yeni sömürgeci ilişkilerini yaygınlaştırma yönünde adımlar attılar. Onlar böylece eşitsiz ticari mübadeleye dayanan sömürü ilişkilerini daha da ileri noktalara vardırıdılar. Yine bu anlaşmalarla istedikleri ülkelerde istedikleri şartlarda yatırım yapma, son derece düşük fiatlarla hammadde ithal etme «eşit hakları»nı elde ettiler. AET emperyalistleri bu yeni sömürgeci ilişkilere, tıpkı oportünistler gibi, «mali ve teknik işbirliği», «Sınai işbirliği» demektedirler. Emperyalistler Afrika halklarını daha da kısıkaca almak için Avrupa Gelişme Fonu (AGF)nu kurdular. Bunun gibi, «sınai gelişme merkezi» adı altında kurmayı tasarladıkları kuruluşlarla bu ülkelerdeki yatırımlarını hızlandırmayı «teknoloji transferi»ni yaygınlaştırmayı tasarlıyorlar. Afrika halklarının yararınaymış gibi gösterilen Lome Anlaşması ve diğer yeni sömürgeci ilişkiler, emperyalistlere çok uluslu şirketlere yayılma hakkını sağlıyor. Bu yollarla gümrük duvarları kaldırılıyor. Halkların yağmalanışı hızlandırılıyor.

«Üç Dünya Teorisi» taraftarlarının emperyalistlerarası geçici bir «birlik»ten ve ezilen halkları ezme ve sömürme amacıyla oluşturulan yeni sömürgeci bir ortaklıktan ibaret AET'yi desteklemeleri ibret vericidir. Hele bu, AET'nin Afrika'daki faaliyetlerine alkış tutma ile somutlaşınca, oportünizmin ihanetini daha belirgin bir hale getirmektedir. Çünkü iki süper devlete karşı üçüncü yeni sömürgeci bir gücü temsil eden AET emperyalistleri, Afrika'daki ırkçı rejimlerin en büyük destekleyicileri arasında yer almaktadırlar. İrlanda'da yüzyıllardır kan döken, halen bu ülke halkına açık şiddet ve zulüm uygulayan İngiliz emperyalistleri, Afrikadaki ırkçı elebaşı İan Smith'le çok sıcaık ilişkilere sahiptirler. Rodezya'da döndürülen dolapların, Güney Afrika'nın, Namibya'yı işgalinin ar-

kasında İngiliz, Alman, Fransız emperyalistleri de vardır ve bunlar Afrika'da iki süper devletin suç ortaklarıdır. Örneğin, Alman emperyalistleri, Güney Afrika faşist rejimi ile sıkı ticari ilişkiler içerisinde ve bu ırkçı cellatlara askeri malzeme vermekle, ülke içerisinde şubeler oluşturmaktadırlar.

AET emperyalistleri, son yıllarda Afrika'da da şiddetlenen iki süper devlet arasındaki hegemonya rekabetinden de yararlanarak faaliyetlerini yoğunlaştırmışlardır.

Elbetteki, dünya ölçüsünde olduğu gibi, Afrika'da da en tehlikeli ve saldırgan esas hegemonyacı güçler, ABD ve SSCB'dir. Ama bu demek değildir ki, onların dışında emperyalistler ve yeni sömürgeci güçler yoktur. AET emperyalistleri, iki süper devlete nazaran daha tali durumda olmalarına, Amerikan emperyalizminin nispi denetimine rağmen yeni sömürgecilik peşinde koşmaktan geri durmamaktadırlar.

«Üç dünya teprisi» taraftarları nasıl Batı Avrupa'nın emperyalist devletlerini «tarafsız», «demokratik», «hakem» devletler olarak değerlendiriyorlarsa, aynı şekilde bu emperyalistler de kendilerini böyle değerlendiriyorlar. Ve, sözde, iki süper devlet arasında olsun, bölgesel anlaşmazlıklarda olsun ortaya «hakem» rolünde çıkıyorlar ve bu yollarla halkların gözüne şirin görünerek yeni sömürgeci emellerini gerçekleştirmek istiyorlar. İşte, oportünistler, emperyalistlerin bu propagandasının dolaysız ve sosyalist maskeli ajanları rolünü oynuyorlar. Oysa AET emperyalistleri de iki süper devlet gibi halkları yağmalamayı, yeni sömürgeciliği pekiştirmeyi amaçlıyorlar. Afrika'da da yapmaya çalıştıkları budur. ABD, Afrika'da Sovyet hegemonyacılığına karşı rekabetinde AET emperyalistleri ile ittifak halindedir. Amerikan emperyalistleri ve AET emperyalistlerinin menfaatleri özellikle bu kıtada içiçe geçmiştir.

Afrika halkları için en büyük tehlike iki süper devletten geliyor. Ama bu Afrika halklarının sömür-

geciliğe ve yeni sömürgeciliğe karşı mücadelede iki süper devlet dışındaki emperyalistlere kapıları açmalarını gerektirmez. Ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesinin zaferi her türlü emperyalizme karşı yürütülen mücadele ile gerçekleşir. Bu mücadelede süper devletlerden birisine dayanılamayacağı gibi diğer emperyalistlere de dayanılmaz.

Amerikan emperyalizminin jandarmalığı altındaki AET emperyalistleri, yeni sömürgeci ağlarını yalnızca Afrikaya yaymakla kalmıyorlar, Akdeniz bölgesi ve Orta - Doğu'da, Latin Amerika ve Asya'da birçok ülkeyi ekonomik ve siyasi pençeleri altına almaya çalışıyorlar. AET üyesi emperyalistler, Sovyet sosyal emperyalistlerinin arka bahçesine, COMECON'a sızmak, rekabet gücünü yükseltmek için çeşitli yollara da başvurumaktadırlar. Yine emperyalist Batı dünyasında Avrupa tekelleri şu veya bu ölçüde bir etkinliğe sahiptir ve ABD, Japonya'da dahil olmak üzere bir çok ülkede faaliyet göstermektedirler.

AET sadece, ezilen halkları sömüren yeni sömürgeci, emperyalistler arası birliği temsil etmemektedir. Ortak Pazar, aynı zamanda Avrupa proletaryasının ve diğer emekçi yığınların daha fazla ezilmesini ve sömürülmesini gerçekleştirmek, diğer hegemonyacı güçlere karşı iç pazarlarını korumak isteyen üye ülkeler burjuvazisinin işbirliğini ve rekabetini ifade etmektedir. AET, emperyalistlerin ve çok uluslu şirketlerin geçici bir «birliği» dışında düşünülemez. Oportünistlerin göstermek istediği gibi, asla Avrupa halklarının birliğini sağlayan bir araç olamaz. Gösterilmek istenenin aksine AET, Avrupa halklarını ortaklaşa ve rekabet içerisinde ezmeyi ve sömürmeyi, dünyanın diğer bölgelerinde iki süper devlete karşı yeni sömürgeci bir güç olarak, daha önce kaptırdığı eski sömürgeleri yeniden ele geçirmeyi ve imtiyazlarını korumayı amaçlayan karşı devrimci bir «ortaklık»tır.

Oportünist «üç dünya teorisi» ve taraftarlarınca

muhtemel bir dünya savaşında haklı «yurt savunması» vereceği söylenen AET mensubu emperyalist ülkeler daha bu günden dünya halklarının yararına faaliyet gösteren hem bağımlı ülkeler halklarını, hem de metropol ülkelerdeki proletaryanın koruyucusu ilan edilmektedir. AET emperyalistleri, «adalet», «eşitlik» ve tüm dünyaya «barış» vaadeden melekler olarak gösterilmektedir. Bu nedenle Ortak Pazar'ın kuruluş tarihi, III. Enternasyonal'in kuruluşu gibi **kutlanmaya değer** görülmektedir. AET, hangi şartlarda ve ne gibi bir amaçla kurulmuştur ki, bugün, kuruluşu anılmaya ve desteklenmeye değer; gelecekte de, uluslararası güvenliğin; dünya barışının **teminatı** mertebesine ulaşmak hakkını kazanmıştır?

AET'nin kuruluş nedeninin II. Dünya Savaşı'nın doğurduğu sonuçlarla dolayısıyla ilişkisi vardır. Stalin savaş sonrası dünya şartlarına değinirken konuyla ilgili olarak şu değerlendirmeyi yapmaktaydı:

«Görünürde, 'sükunet' her yerde egemendir. Amerika Birleşik Devletleri, Batı Avrupa'yı, Japonyayı ve diğer kapitalist ülkeleri kısıtlamaya, geçinecek hale sokmuştur; (Federal) Almanya, Büyük Britanya, Fransa, İtalya, Japonya, ABD'nin pençesine düşmüş, onun buyruğunu kesin olarak yerine getirmektedirler. Ancak bu 'sükunet'in 'sonsuz'a kadar' sürebileceğini; bu ülkelerin sınırsızcasına, ABD'nin egemenliğine ve boyunduruğuna katlanacaklarını; Amerikan boyunduruğundan kopup bağımsızlık yoluna girmeye uğraşmayacaklarını sanmak hatalıdır

Önce İngiltere ile Fransa'yı gözönüne getirelim, kuşkusuz bunlar emperyalist ülkelerdir. Kuşkusuz, bunlar için yeni hammaddelerin ve güvenilir pazarların son derece büyük bir önemi vardır. (...) Kapitalist İngiltere'nin ve onun ardından kapitalist Fransa'nın eninde sonunda, kendilerine bağımsız bir durum ve kuşkusuz yük-

sek kârlar sağlamak için ABD'nin kısı kacından kendilerini kurtarmak ve onunla çatışmaya düşmek zorunda olacağını söylemek daha doğru olmaz mı?» (Son Yazılar, s. 87-88) (abç)

Stalin'in belirttiği gibi, savaştan yenik çıkan Almanya ve Japonya başta olmak üzere diğer emperyalistler, ABD boyunduruğu altına girmişlerdi. Ve, Stalin, bu ülkelerin «bağımsızlık yoluna» mutlaka gireceklerini söylüyordu. Ama bu «bağımsızlık» denilen şey, oportünistlerin, Stalin'i tahrif ederek söyledikleri anlamda, yani sözde bu emperyalistlerin tarafsızlaşması, halkların safına geçmesi ve «eşit ilişkiler» istemesi şeklinde gelişecek bir rota izlemeyecekti. Batı Avrupa'nın emperyalist devletleri ve Japonya ABD'ye karşı bağımsız bir durum kazanmak isterlerken sadece ve sadece «yüksek kârlar sağlamak», amacını gütmekteydiler. Avrupa ve Japonya tekelleri bu isteklerini belli ölçüde gerçekleştirdiler de. Eşitsiz gelişme yasası bir kere daha hükmünü yürüttü. İşte AET'nin kuruluşu Batı Avrupa'daki «iri» emperyalistlerin başı çektiği bir atılımı ifade ediyordu ve Amerikan «imparatorluğu»na karşı yürütülen «yüksek kârlar sağlama» «bağımsızlığı»nın gelişmesinde belli bir noktaydı. Ama, bu AET ülkelerinin Amerikan tekellerinin av alanı olmaktan çıktığı, ABD'nin karşısında yer alan ondan tamamen bağımsız bir blok olduğu anlamına gelmiyordu. AET'nin kuruluşundan sonraki esas önemli bir olay, ABD'nin karşısına yeni hegemonyacı bir güç olarak, çıkan baş rakip Sovyet sosyal emperyalistleri idi.

AET ülkeleri, ABD denetimine karşı çıkarken neyi amaçlamaktaydılar? «Üç dünya teorisi», taraftarlarının iddia ettiği gibi «tarafsızlaşma»yı «üçüncü dünya devletleri» ile birlikte hegemonyacılığa karşı «mücadele» etmeyi mi? Buna cevap olarak Enver Hoca'nın 1964 te AET'nin başını çeken ve bir anlamda AET «ruhu»nu temsil eden Fransa hakkında söylediklerine bakalım:

«Biz Amerikan emperyalizmiyle büyük gelişmelere sahip olmasına rağmen özünde hakimiyet amaçlarıyla ve yeni taktiklerle sosyalizme ve komünizme karşı mücadele etmek, halkları ezmek ve sömürmek için geçmiştekinden hiçbir farkı olmayan Fransız kapitalizmi hakkında en ufak bir hayal beslemiyoruz.» (Çu En Lay'la Konuşma, s. 13) (abç)

Ortak Pazar, Amerikan emperyalizmine karşı yeni sömürgeci bir rekabeti ifade etmesine, bunlar arasında büyük ayrılıklar olmasına rağmen; Avrupalı emperyalistler Sovyet hegemonyacılığına karşı Amerikan emperyalistlerinin müttefiki ve dayanağı rolünü oynamaktadırlar. Nasıl ki Comecon Sovyetler Birliği'nin saldırgan ve hegemonyacı emellerine hizmet etmekte ise aynı şekilde Ortak Pazar da ABD'nin bir destek üssüdür. SSCB'nin Comecon ve Varşova Paktı üzerinde sıkı bir denetim kurmuş olmasına karşılık, ABD'nin Avrupalı müttefikleri üzerinde ekonomik, siyasi ve askeri denetim açısından daha az söz geçirebilmesi özünde bir şeyi değiştirmemektedir. İki süper devletin başını çektiği Batı ve Doğu blokunda çıkar çatışmasından doğan çatlaklar vardır. Ve ABD olsun, SSCB olsun rakibini zayıflatmaya karşısındakinin çatlaklarını derinleştirmeye çalışmaktadırlar.

Enver Hoca, AEP'nin 7. Kongresinde AET'yi ve ABD ile arasındaki ilişkiyi şöyle değerlendirdi:

«... Uluslararası alanda AET, sadece gelişmekte olan ülkeleri sömürmek için süper devletlerle yarışmakla kalmayan fakat bu ülkelerdeki eski sömürgeci güçlerin imtiyazlarını yeniden kazanmaya ve korumaya çalışan büyük bir yeni sömürgeci güçtü.»

ABD'nin resmen Ortak Pazar'ın dışında bulunmasına rağmen Amerikan sermayesinin her

bir üye ülkenin sermayesi ile iç içe geçmesi sayesinde ABD, onun içinde dolaysız olarak çok önemli bir rol oynamaktadır. AET içinde Amerikan emperyalizmi, sosyal-emperyalist bloka karşı güçlü bir desteğe sahipti ve hala da sahiptir. NATO ile birlikte Ortak Pazar öteki emperyalist devlet Sovyetler Birliği'ne karşı rekabet ve yarışında Amerikan emperyalizminin örgütlü bir üssü ve cephe gerisidir.» (AEP 7. Kongre Raporu, s. 165) (abç)

İki süper devletin dünya halklarının en, büyük düşmanları olduğu gerçek bir olgudur. Buradan hareketle bir yeni sömürgeci bir güce destek olmak, marksist-leninistlerin tavrı olamaz. Üstelik, böylesine bir tavır açıktan açığa Amerikan emperyalizminin desteklenmesi ve onun dünya hegemonyası rekabetindeki şansını arttırmaktan başka bir şey değildir. Çünkü, AET, Amerikan emperyalizminden bağımsız olmadığı gibi, sosyal-emperyalist bloka karşı Batı emperyalist blokunun safındadır. Marksist-leninistler, her iki bloku şu veya bu şekilde güçlendirmezler, tam tersine halkların mücadelesiyle onları geriletmeyi, yıkmayı amaçlarlar ve tabii ki bu arada esas darbeyi iki blokun da temel direklerine yöneltirler.

«Üç dünya teorisi» taraftarları AET ülkelerindeki proletaryanın ve emekçi yığınların devrim mücadelesini bir yana bırakıp, burjuvaziyle işbirliği yapmalarını öğütlemektedirler. Gerek, oportünistlerin bu ülkelerde tek tek kendi burjuvazilerini desteklemeleri; gerekse uluslararası planda bir bütün olarak AET'nin desteklenmesi köleliği «teori»leştirmekten ve ebedileştirmeye çalışmaktan başka bir şey değildir.

AET'nin desteklenmesi, ABD'nin desteklenmesi demektir. Amerikan emperyalistlerinin Ortak Pazar ülkeleri üzerinde değişen derecelerde denetimi vardır. Her şeyden önce bu ülkeler Sovyetler Birliği'ne

karşı ABD'nin müttefikleri durumundadır. Ayrıca AET ülkeleri ABD hakimiyetine kafa tutmalarına, aralarında Japonya vb. imtiyaz ve çıkar rekabetinden doğan sürtüşmeler olmasına ve çelişkiler giderek keskinleşmesine rağmen, Amerikan emperyalistleri karşısında ekonomik, siyasi, askeri güç bakımından oldukça zayıf durumdadırlar.

AET ülkeleri çeşitli yollarla dünya pazar ve nüfuz alanlarında söz sahibi olmak amacıyla hiçbir zaman vaz geçmemiştir. Bu nedenle iki süper devlete karşı da rekabet etmeye çalışmaktadırlar. Buna karşılık Batı emperyalist blokunda, ABD, bunu engellemeye çalışmakta Almanya ve İngiltere'yi destekleyerek, Fransa'yı zayıflatarak ipleri elinde tutmaya özel bir önem vermektedir.

«Üç dünya» mucidi oportünistlerin AET'yi destekleyerek iki süper devleti zayıflattıkları yalanına gelince, birincisi kimi güçlendirdikleri önemlidir, ikincisi ise bunu kendi kendilerinin çürüttükleridir. Diğer meseleler ve AET olgusu, Amerikan emperyalistlerinin desteklendiğinin tek kanıtı değildir.

Bunun çok daha belirgin kanıtı ise NATO karşısında takınılan tavidir. «Üç dünya teorisi» taraftarları NATO'yu Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı halkların sığınabileceği bir şemsiye olarak görmektedirler.

Bilindiği gibi, NATO saldırgan askeri paketi Amerikan emperyalizminin dolaysız denetimi altında ve onun yayılmacı siyasetinin temel bir aracıdır. Sovyet sosyal-emperyalistleri için Varşova Paketi neyse, ABD için NATO da odur. Salırgan NATO askeri pakettin kuruluşundan bugüne kadar halkların kurtuluş mücadelesini bastırmak, ezmek, kan ve zulüm aracı olmak dışında başka bir fonksiyonu olmamıştır.

Bugün, NATO, saldırganlıkta zerrece eskisinden farklı değildir. Devrimin ve sosyalizmin, ulusal ve sosyal kurtuluş davasının azılı düşmanı en büyük silahlı vurucusu iki askeri pakttan birisidir. İki süper

devlet, NATO ve Varşova Paktı'nı sistemlerini korumak için esas kalkanlar, dünya hegemonyası rekabetinde ve savaş hazırlıklarında temel silahlar olarak kullanılmaktadırlar. Bu iki askeri pakttan birisini şu veya bu şekilde aklamak, onları desteklemek, en başta iki süper devlete destek olmak, onların müttefiklerini ve diğer karşı devrim güçlerini halklara tercih etmek demektir.

«Üç dünya teorisi» taraftarları Sovyetler Birliği ve Varşova Paktı'na karşı ABD ve NATO'yu tercih etmektedirler. Bütün oportünistlerin nabızı NATO'nun saldırgan faaliyetleriyle birlikte atmaktadır. Ve onlar gerçekte bu emperyalist vurucu gücün zayıflatılmasını değil, güçlendirilmesini istemektedirler.

«Üç dünya teorisi» taraftarlarının NATO karşısındaki ortak değerlendirmeleri aşağı yukarı şöyledir:

«NATO meselesini de değişen şartlara göre almak gerekir. NATO sosyal emperyalizme karşıdır. Eskiden sosyalist ülkelere ve dünya halklarına karşı bir saldırı paktı olarak kurulmuştu. Fakat bugün meseleyi gene somut tahlil etmek gerekir. Sosyal emperyalistler NATO'yu dağıtmak istiyor. Sosyal emperyalistler gevşek ve dağınık bir Avrupa istiyor. Aynı zamanda ABD ile Avrupa'nın arasını açmaya önem veriyor. Bugün Avrupa komünistleri, NATO'ya eskisi gibi karşı çıkarlarsa sosyal emperyalizme yardımcı olurlar. Fakat elbette NATO'yu tamamen desteklemek diye bir siyaset olamaz. Bu da yanlıştır.» (ÇKP — Tufan Örgütü Görüşmesi)

NATO nedir, Avrupa'da ne gibi bir fonksiyonu vardır? Enver Hoca'nın cevabı şöyle:

«Avrupa'daki NATO Paktı, Amerikan emperyalistlerinin hakim olduğu ve Batı Alman intikamcılarının da başrollerinden birini oynadığı saldırgan bir ittifaktır. NATO'nun amacı komünizme karşı mücadele, Avrupa'da devrimin bastırılması ve emperyalist Amerikan çı-

karlarının güvenlik altına alınmasıydı ve hala da böyledir.» (Revizyonizm ve Maceracılık Yenilgiye, Marksizm-Leninizm Zafere Götürür, s. 35)

Başka ülke «üç dünya»cıları bir yana, biz «Aydınlık» oportünistlerinin bir «NATO Ülkesi» olan Türkiye'ye ilişkin görüşlerine kısaca değinelim. Onlar şöyle diyorlar:

«Bu durumda NATO'dan ayrılma, aslında Yeni Çarların hegemonyası altına girme olgusunun bir ifadesidir. Proletarya bunu desteklemez, fakat 'NATO' da kalalım gibi bir şiar da atmaz.

«CHP'nin bugünkü siyasetini izleyen bir iktidar altındaki 'NATO'dan ayrılış', bağımsızlık yönünde atılan bir adım değil, Sovyetler Birliği'nin baskılarına boyun eğme yönünde bir adımdır. Böyle bir iktidar altında 'NATO'dan ayrılış' kampanyasını desteklemek yanlış olacaktır.»

(Aydınlık, s. 72)

Aydınlık, Sovyet sosyal emperyalizmi umacısıyla Amerikan emperyalizminin hegemonyasını ve NATO'yu savunmaktadır. Onlara bakılırsa ya Amerikan ya da Sovyet şemsiyesi altında kalmak zorundasın. Sovyet hegemonyasını daha tehlikeli gördüklerinden mevcut statükoya destek olmayı tercih etmektedirler. Aydınlık oportünizmi için Amerikan hegemonyasına karşı mücadele diğerinin onun yerini doldurmasının engellenmesiyle, yani her ikisine karşı birlikte yürütülemez. **Ya birisi ya öteki.**

Aydınlık oportünistleri, NATO'dan ayrılmayı istemiyorlar ve onu Sovyet hegemonyasına karşı «bağımsızlığın» bir güvencesi olarak görüyorlar. Proletaryanın, halk yığınlarının kurtuluş mücadelesi yerine, bütün umutlarını işbirlikçi tekелci burjuvazi ve toprak ağaları iktidarının kaderine ve yönelimlerine bağlıyorlar.

«Üç dünya teorisi» taraftarları hangi ülkede olurlarsa olsunlar ister Amerika'da, ister İtalya veya Almanya'da, AET ile birlikte NATO'yu da desteklemek, onun zayıflatılmasına engel olmak gerektiğini söylüyorlar. Bu, emperyalist Batı blokuna, en başta da bu blokun jandarması Amerikan emperyalizmine sadakatin bir ifadesidir. Oportünistler dünya emperyalizminin kendi içindeki bloklaşmada revizyonist Doğu blokuna karşı diğerini, dünya ölçüsünde ise dünya halklarına karşı emperyalizmin güçlerini tercih ediyorlar.

AET ve NATO'nun desteklenmesinin ne anlama geldiğine işaret etmek için kısaca bazı gerçeklere değinelim: 1959-1963 yılları arasında AET bölgesindeki elektronik sanayiinin hemen hemen % 70'ini, Compüter sanayiinin % 80, otomobil üretiminin % 25'ini... vb. ellerine geçiren 3000 e yakın ABD şirketi Avrupa üzerinde yatırım yapmaya başladılar. 1961'e gelindiğinde her 1000 ABD şirketinden 450'si Avrupa'da yatırım yapmıştı; ki bu oran 1965 lerde binde 700'e ulaşmıştır. ABD'nin Avrupa'ya yaptığı yatırımların % 40'ı üç büyük ABD firmasına aittir.

Bu rakamlar, AET sermayesinin ABD sermayesiyle ne kadar hızlı bir şekilde iç içe girdiğini, kurulan ortaklıkların hızla arttığını göstermektedir. ABD yaklaşık olarak Batı Avrupa ülkelerinin üretiminin % 50'ye yakını elinde tutmaktadır. Ekonomik alandaki yeni sömürgeciliği hızlandıran birlik, askeri alanda da kaçınılmaz olarak kendisini göstermiştir. ABD emperyalizminin Avrupa üslerinde barınan askeri gücü rakam olarak 300.000'e ulaşmıştır, NATO'nun Avrupa üzerinde son bir yılda 30 büyük askeri manevra yaptığı bilinen bir gerçektir. 1976 Aralık Brüksel toplantısında yine «milli bağımsızlık» için mücadele eden Almanya 2.500 kişiden oluşan bir tugayı NATO'nun emrine vereceğini belirtti. AET ülkeleri yine NATO'yu savunduklarını ve savunma bütçelerinin 1976 yılına oranla 97 Milyar Dolar arttıracak-

larını belirttiler. Oportünistler için hiç bir şey anlatmayan bu rakamlar, bizim için önemli şeyler ifade ediyor.

AET emperyalistlerinin «anti-hegemonyacı», «dünya devriminin yedek gücü» olarak nitelendirilmesinin saçmalığı ortadadır. NATO'nun fonksiyonu ise tartışılmayacak kadar açıktır. Ama oportünistler binbir dereden su getirerek kendilerini haklı çıkarmaya çalışmaktadırlar. Onlar emperyalizmin ve sosyal emperyalizmin saldırgan ve vahşi tabiatını gizleyerek ister kapitalist Batı blokunun, ister revizyonist Doğu blokunun olsun, sosyalist ülkeler ve dünya proletaryası, ezilen uluslar ve halkların azgın düşmanları olduklarını, çıkarları ve gelecekleri tehlikeye düştüğünde ortak düşmanları karşısında işbirliği yaptıklarını ve birleştiklerini unutturmak istemektedirler. En başta süper devletlerin, diğer emperyalistlerle ve dünyadaki bütün emperyalizm yanlısı güçlerle tek tek veya birlikte devrim ve sosyalizm davasını, milli ve demokratik devrimleri kana boğmaya ve kökünden kazımaya çalıştıklarını, dünyada bütün olup bitenlere rağmen gizlemeye kalkışmaktadırlar.

Mevcut dönem, diğer belli başlı çelişmelerle birlikte, emperyalistlerarası çelişkilerin de keskinleştiğini göstermektedir. Bu alanda çelişkilerin en fazla ve en derin keskinleşen iki kutbunu Amerikan emperyalistleri ve Sovyet sosyal emperyalistleri arasındaki çelişki oluşturmaktadır. Bunlar, Batı blokunun ve Doğu blokunun başını çeken dünya emperyalizminin iki elebaşlarıdır. Her iki blokta ayrıca kendi arasında derin çelişkiler taşımaktadır. Derinleşen ekonomik ve siyasi bunalım şartlarında emperyalistlerarası ittifakların çözülme ve dağılma unsurları daha da belirginleşmiştir. Çelişkilerin derinleşmesi ve keskinleşen rekabet emperyalistleri daha da zor bir duruma sokmaktadır. AET ile ABD; Doğu Avrupa ülkeleri ile Sovyetler Birliği arasında, AET'nin ve NATO'nun; Comecon ve Varşova Paktı'nın kendi içlerindeki ka-

pışma şu veya bu derecede şiddetlenmektedir. Gerek iki blok arasında, gerekse guruplar arasında çözülmemiş bir sürü sorun vardır. Bunlar daha da artmaktadır.

Oportünistler, emperyalistlerin ve sosyal emperyalistlerin aralarındaki gruplaşmalarda derin gelişmeler taşımadıkları, bunların ilelebet barış içinde gül gibi geçinip gidecekleri anlayışındadırlar. Örneğin, AET içerisindeki çelişkiler ve bu emperyalist ittifaktaki devletlerin farklı konumları gözardı edilmektedir. AET'nin «birliği» mutlakçı bir anlayışla ele alınmakta ve onlardan birbirleri hakkında iyi niyet beslemeleri ve dost geçinmeleri istenmektedir. «Üç dünya teorisi» taraftarları Kautskist emperyalizm tahlillerini çeşitli kılıklar altında piyasaya sürmektedirler. Onların gözünde emperyalizm döneminde tek ve rekabet yasaları bir hidirdir. Eşit olmayan gelişme yasası keyfi bir şekilde yorumlanmaktadır.

AET emperyalistleri arasında kurulan «birlik» geçicidir. Çünkü onlar baştan beri aralarında çelişkiler taşımakta ve her biri çeşitli hesaplarla hareket etmektedirler. Almanya, Fransa gibileri AET'nin liderliğine oynamakta, bunu ABD'ye karşı kullanmaya çalışmaktadırlar. Yine bu ülkelerin ABD ile ilişkileri farklı konumlar taşımaktadır. AET ülkelerinin Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ile de çeşitli derecelerde ilişki ve çelişkileri vardır.

«Üç dünya teorisi» taraftarları bunları görmek istemiyorlar. Leninist emperyalizm tahliline taban tabana zıt burjuva talep ve yorumlarla ortaya çıkıyorlar. Saçmalıktan başka bir anlamı olmayan, çelişkiler içerisinde yüzen sınıf işbirliği tezlerini «bilimsellik» etiketi altında pazarlamaya çalışıyorlar. Örneğin, bir yandan NATO'nun parçalanmasının Sovyet revizyonizminin bir isteği olduğu öne sürülmekte ve «komünist»lerin buna alet olmaması istenmekte ve bu nedenle NATO'nun çatlaklarını kapatması arzu edilmektedir. Öte yandan ise, AET'nin iki süper

devlete karşı «bağımsızlığını» güçlendirmesi istenmektedir. Bunlar açıkça birbiriyle çelişmektedir. Çünkü AET, iki süper devletle bağını 'koparırsa' NATO'yu da parçalamış olacaktır. Oysa bu «üç dünya teorisi» taraftarlarının hayalindeki «denge teorisi»nin yıkılması demek değil midir?

Baştan sona, bütün oportünist zırvalıkların amacı emperyalizme ve sosyal emperyalizme, onların işbirlikçisi gerici sınıflara karşı imücadeleyi devrimin strateji ve taktiklerini bulandırmak, halkların yolunu şaşırtmaktır.

Kısaca da olsa emperyalistler arası ilişki ve çelişkilere değindik. Olgular bize emperyalist güçlerin kendi aralarında derin çelişkiler olduğunu; kapitalist-revizyonist sistemin özellikle günümüzdeki bunalmış şartlarında zayıf düştüklerini gösteriyor. Keskinleşen çelişkiler emperyalistleri güçten düşürmekte ve onların içinde bulunduğu çürüyüşü, çaresizliği artırmaktadır.

Bütün bunlar dünya devriminin yararınadır. Marksist-leninistler bundan dünya devrimi adına yararlanmalı ve her karmaşık meseleyi halkların mücadelesine hizmet edecek şekilde çözümlmek için çalışmalıdırlar. Ama bu emperyalizmin ve sosyal-emperyalizmin, uluslararası gericiliğin değil, dünya halklarının yararına olmalıdır.

Oportünistler, sınıf işbirliğine dayanan, dünya karşı devrim güçlerine hizmet eden tezlerini «emperyalistlerarası çelişkilerden yararlanma» bahanesiyle temize çıkarmaya çalışmaktadırlar. Bunlara karşı çıkanları ise troçkizmle suçlamaktadırlar.

Emperyalistlerarası çelişkilerden yararlanmak gerekir mi? Elbette gerekir. Tarihte bunun örnekleri vardır. Şu veya bu somut durumda emperyalistlerle yapılacak geçici anlaşmalar, uzlaşmalar reddedilemez. Lenin ,devrimci lafazanlıkla alay etmiş, uzlaşmaları her şart altında reddedenleri mahkûm etmekte tereddüt etmemiştir.

Emperyalistlerarası çelişkilerden yararlanma sosyalist ülkeler açısından yararlı ve yardımcı bir unsurdur. Bu, sosyalist ülkelere saldırı tehlikesinin azaldığını göstermediği gibi, bazı emperyalistlerin desteklenmesi, halkların aleyhine bir yol izlemesini de gerektirmez. Bir sosyalist ülke, bir diğerinin, sosyalist ülkeler, proletarya hareketlerinin ve ulusal kurultuş mücadelesinin zararına yolaçan sonuçlar doğuracak taktiklere başvuramazlar. Aksi takdirde proleter enternasyonalizminin bir anlamı olamaz.

«Üç dünya teorisi» taraftarlarının öne sürdükleri görüşlerin leninizmle bağdaşır hiçbir yanı yoktur. Birincisi, onların «teori»lerinin özünü oluşturan baştan sona uzlaşma ve halklara ihanettir. İkincisi, emperyalistlerle geçici antlaşmalar şu veya bu somut duruma ilişkin, her hangi bir durumun gerektirdiği zorunluluk ve kısmi bir olgu olarak değil, her zaman gerekli ve şart koşulan mutlak bir ilke olarak görülmektedir. Oportünizmin, emperyalistlerarası çelişkilerden yararlanma anlayışı, sınıf mücadelesinin her alanına uygulanan Kruşçev'ci revizyonizmin «barış içinde yanyana yaşama» siyasetine denk düşmektedir. Bilindiği gibi «üç dünya teorisi» proletarya, ezilen halklar, emperyalistler ve uşakları arasında kurulmasını önerdiği «dünya birleşik cephesi»ni bütün bir stratejik dönem boyunca geçerli bir ittifak olarak önermektedir. Bu yüzden, «üç dünya teorisi», proletarya ile burjuvazi; emperyalizmle ezilen halklar ve uluslar; sosyalist ülkelerle, kapitalist ülkeler arasındaki uzlaşmaz çelişkileri gizleyen, sınıf mücadelesi ve devrimleri inkar eden karşı-devrimci bir muhtevaya sahiptir. Devrime yer vermeyen bu «teori» de önerilen bütün ittifaklar kaçınılmaz bir şekilde karşı-devrim güçlerine hizmet eder.

Emperyalistlerarası çelişkilerden yararlanmak demek, bir emperyaliste karşı diğerine dayanmak demek değildir. Bundan yararlanmak ve çelişkilerini derinleştirmek için devrim mücadelesini, ulusal ve

sosyal kurtuluş davasını yüksekte tutmak gerekir, yoksa karşı-devrim güçlerinin kuyruğuna takılmak, onlara kul-köle olmak değil.

Oportünistler, «ikinci dünya» adı altında topladıkları AET emperyalistlerini ve diğerlerini emperyalist bir tabiata sahip devletler olarak görmemektedirler. Buna gösterilen gerekçe ise, bu ülkelerin zayıf durumda olmaları, iki süper devlet tarafından tehdit altında tutulmalarıdır. Emperyalizm döneminin başlangıcından beri emperyalist metropollerin büyüklü-küçüklü devletlerden oluştuğunu, süper devletlerin geçmişte de diğerleri üzerinde şu veya b u ölçüde denetim sahibi olduğunu gizleyerek günümüzdeki durumun tarihte ilk kez ortaya çıkan bir olgu olduğu izlenimini yaratmaya çalışmaktadırlar. «Birinci» ve «ikinci» olarak adlandırılan «dünyalar» birbirinden koparılarak, aralarında emperyalizmin tabiatından kaynaklanan ilişki ve çelişkiler değil, ezen ve sömüren ile ezilen ve sömürülen ilişkiler şeklinde ele alınmaktadır. Bu nedenle iki süper devlet ve müttefikleri, emperyalist bloklaşmalar, süper devletlerin başını çektiği ekonomik, siyasi, askeri ittifaklar ile proletarya, sosyalist ülkeler, ezilen uluslar ve halklar arasındaki uzlaşmaz zıtlık bulandırılmakta ve bunlardan dünya karşı-devrim güçlerine teslimiyet tezleri türetilmektedir.

Oportünistlerin mantığına göre, iki süper devletin savaşa tutuştuğu bir dönemde; bu günden, savaş hazırlıkları döneminde oluşan ittifaklardan ve bloklaşmadan eser kalmayacaktır. Bu mantık onları bütün kapitalist-revizyonist ülkeler için «anayurt savunması», burjuvazisinin önderliğinde «milli bağımsızlık mücadelesi» anlayışına götürmektedir. Aslında çıkış noktası olsun, varılan yer olsun proletaryanın ve halkların iki süper devletten birisinin safında, onların çıkarları adına savaşmasının meşruluğudur. Bu, proletaryanın, ezilen halkların emperyalist savaşa alet edilmesi, bugün ve yarın karşı-devrim

güçlerine peşkeş çekilmesi; ayrı ayrı ülke halklarının, proleterlerinin birbirine kırdırılması ve düşman edilmesi demektir.

«Üç dünya teorisi» taraftarlarına bakılırsa AET ülkelerinde ve diğer emperyalist ülkelerde proletaryanın görevi birincil ve en temel görev olarak «kendi» tekelci burjuvazisine karşı proleter devrim için mücadele, buna bağlı olarak da iki süper devletin savaş ve saldırı siyasetine, kendi ülkelerindeki askeri üslerine vb. karşı mücadele etmek değildir. (Bu elbette her ülkenin somut şartlarına uygun olarak belirlenir.) Oportünistler için emperyalist ülkelerde esas mesele burjuvaziyle, ya da bazı kesimleriyle birlikte proletaryanın «anayurdu savunması» ve ona hazırlanmasıdır. Bunlar —her türlü demegojik örtülerinden arındırıldığında görülen budur— Amerikan emperyalizminin başını çektiği Batı bloku'nun proletarya ve halklar tarafından kararlı bir biçimde desteklenmesi anlamını taşımaktadır. Emperyalist ülkelerde sosyalist devrim gündemden kaldırılmakta ve yerine sahte «milli bağımsızlık» aşaması konmaktadır. Oportünistler, «'milli bağımsızlık mücadelesi» ve «anayurt savunması» safsatalarını «savaş etkenleri»nin gündeme getirdiği bir zorunluluk gibi göstermektedirler. Oysa devrimle savaşın niteliği arasında doğrudan bir ilişki vardır.

Yeni bir dünya savaşının niteliği ne olacaktır? İşte bu proletaryanın savaşa karşı tavrı sorununun canalcı noktasıdır. Eğer **emperyalist savaş** veriliyorsa, arkasından «anayurt savunması» vb. asla getirilemez. Çünkü emperyalist olarak nitelenen bir savaşta yeralmayı savunmak proletaryaya karşı burjuvazisinin yanında saf tutmak demektir. Lenin II. Enternasyonal sosyal-şovenlerini eleştirirken şunları söylemekteydi:

«Bugünkü savaşta 'anayurdun savunulması'nı kabul etmek, ne eksik ne fazla, bu savaş

'adil' bir savaş olarak, tekrar ediyoruz, ne eksik ne fazla, proletaryanın yararına bir savaş olarak kabul etmek demektir; çünkü her savaşta istilalar olabilir.» (Lenin, Sosyalizm ve Savaş, s. 62) (abç)

«Üç dünya teorisi» taraftarları «üçüncü bir dünya savaşı emperyalist bir savaş olacaktır.» demektedirler. Ama bundan çıkardıkları sonuç proleter devrimi, emperyalizme ve savaşa karşı halkların kurtuluş mücadelesi değil, savaşan taraflardan birisinin yanında yelalmak ve onlara hizmet etmektir. Bu, oportünistlerin emperyalist savaşı, «proletaryanın yararına» gördüklerine işaret eder. Lenin'in belirttiği gibi, II. Dünya Savaşının «tek yanlı», «garip» özelliği dışında savaşa taraf olan ülkelerde emperyalist savaş ile «anayurdun savunulması» sloganı birbiriyle bağdaşmaz. Bunları bağdaştıranlar her zaman oportünist akımlar, sosyal-şovenler olmuştur.

Çıkacak yeni bir dünya savaşında «anayurt savunması» sloganını öne süren oportünistler bunun haklılığına gerekçe olarak iki süper devletten birisinin «özellikle» sosyal-emperyalistlerin «ikinci dünya» denilen ülkeleri işgal edeceği iddiasını göstermektedirler. Emperyalistlerden birisinin diğerini işgal etmesi emperyalist ülkelerde «anayurt savunması» sloganına haklılık kazandırmaz. Lenin'in yukardaki alıntıda işaret ettiği de budur.

İki süper devletin, tarihin tanıdığı en tehlikeli, en saldırgan emperyalist güçler olduğu —oportünistler bunu Sovyet sosyal-emperyalistleri ile sınırılıyorlar— tartışma götürmez. Ama buradan kalkıp, onların dışındaki diğer emperyalistleri proletaryanın yan-daşı, ezilen ulusların ve halkların hamisi olarak göstermek, «güçlü» emperyaliste karşı «güçsüz»ü savunmak; bütün bunlar oportünizmin cephaneliğinde küflenmiş tezleri yeniden piyasaya sürmekten öte hiçbir anlam taşımaz. İkiyüz köle sahibine karşı, yüz köle

sahibini desteklemek, köleliği kader gören oportünizmin genel karakteridir.

AET ve saldırgan NATO ittifakının; Almanya, İngiltere, Japonya, Fransa vb. emperyalistlerin desteklenmesini bir yana bırakalım. Avrupa'daki daha da «güçsüz» ve küçük emperyalistleri en küçük bir şekilde hoş göstermek, bu ülkeler burjuvazisini içte proletaryanın, dışta ise ezilen ulusların ve halkların sadık müttefikleri göstermek, marksizm-leninizmi burjuva milliyetçiliği, sosyal-şoveninizm seviyesine indirmek demektir. Böyle birşey ne marksizmle, ne İkinci Dünya Savaşıyla, ve de «yeni gelişmeler»le açıklanabilir. Oportünizmin amacı, bu ülkelerde proletaryayı burjuvaziye karşı sosyalist devrim ve buna bağlı bir görev olarak iki süper devlete karşı mücadele görevinden alıkoymaktır. Yine ezilen ulusları ve halkları emperyalistlerin arabasına koşmak, süper devletlerin dolaylı veya dolaysız sömürü ve zulmünü onaylamak «üç dünya teorisi» taraftarlarının baş uğraşdır.

Oportünistler, gerek günümüzde gerekse muhtemel bir savaşta kendi azami karları için süper devletlerden birisinin müttefiki olarak, dünya emperyalizminin karşı-devrimci faaliyetleri doğrultusunda «uygun adım» yürüyen, yürüyecek olan emperyalist devletleri göklere çıkarmaktadırlar. Bu ülkelerdeki oportünist partiler, kendi emperyalistlerini korumak ezilen ulusları ve halkları sömürüsünü meşrulaştırmak için birbirleriyle yarışıyorlar. Kendi devletlerinin sosyalist maskeli reklam büroları gibi davranmaktadırlar.

III

SAVAŞ VE BARIŞ VE DEVRİM

Savaş ve barış meselesinde, geçmişte modern revizyonistlerle mücadelede olduğu gibi, bugün de, marksist-leninist çizgi ile sağ oportünist çizgi taban tabana zıttır. Zaten leninist emperyalizm tahlilinin reddedilmesi, açık veya gizli olarak emperyalizmin tabiatının değişikliğe uğradığı şeklinde görüşler öne sürülmesi vb. peşinen savaş ve barış meselesinin de çarpıtılması demektir.

İki süper devletin dünyayı yeniden paylaşmak amacıyla savaş hazırlıkları içerisinde oldukları gözle görülür bir gerçektir. Onlar bunun için azgınca silahlanıyorlar, müttefiklerini oluşturuyorlar; her biri kendi savaş araçlarını güçlendirmeye, çatlaklarını kapatmaya, biri diğerinin müttefiklerini kendine bağlamaya çalışıyor. En başta Avrupa olmak üzere dünyanın çeşitli bölgelerine askeri yığınaklar yapmaya, dünyanın çeşitli bölgelerinde yeni yeni üsler elde etmeye çalışıyorlar. Her biri kendi durumunu güçlendirerek savaştan galip çıkmayı amaçlıyor.

Onlar yalnız rekabet yapmakla kalmıyor, halkların kurtuluş mücadelesi, devrim ve sosyalizm karşısında işbirliği de yapıyorlar. Emperyalistler ve sosyal-emperyalistler savaşa hazırlandıklarını dünya halklarından gizlemek, onların devrim yolunu karartmak için yoğun bir faaliyet gösteriyor, bu nedenle akla hayale gelmez dolaplar çeviriyorlar; diplomatik ayak oyunları ile hem halkları aldatmayı, hem de birbirlerinin ayaklarını kaydırmayı amaçlıyorlar.

Marksist-leninistlerin her zamankinden daha fazla, emperyalistlerin savaş planlarını teşhir etmek, oynanan oyunları suya düşürmek; iki süper devletin savaş ve saldırı siyasetini halkların gözünde daha da açığa çıkarmak ve buna karşı mücadele yollarını belirlemek, yığınları seferber etmek göreviyle karşı karşıya olduğu açıktır. Ancak bunlar, leninist savaş ve barış öğretisinin ışığında, somut durum tahlillerinin gösterdiği gerçekler temelinde yapılabilir. «Üç dünya teorisi» ve onun bütün savunucularının bu meseleler üzerinde durduğunu söyleyebiliriz; ama onların tek amacı leninist savaş ve barış öğretisini çarpıtmaktan ibarettir. Onlar, emperyalist savaşa açıktan destek olma konusunda II. Enternasyonal oportünistlerinden daha erken davranan, oportünizmden sosyal-şovenizme sıçrama yeteneği açısından (aslında her ikisi de aynı özü taşır) daha mahir oportünistlerdir. «Üç dünya teorisi», savaş ve barış sorununda subjektivisttir ve öne sürülen her görüş hayali varsayımlara dayandırılmaktadır. Savaş hazırlıkları, iki süper devletin yığınak noktaları, sıcak bölgeler vb. keyfi bir şekilde, tek yanlı ve abartmalı, yada gerçekler gözlerden gizlenerek ele alınmaktadır. Bu «teori»de, emperyalizm ve savaş ve bunlarla çağ arasındaki ilişki, gerçekte varolan gelişme süreçlerine, objektif gelişme yasalarına, bunlar üzerine oturtulan bilimsel tahlillere göre değil de, hayali gelişme aşamalarına ve bunlara uydurul-

muş «strateji»lere, aslında diplomatik «devrim» tezlerine dayandırılmaktadır.

«Üç dünya teorisi»nin savunucuları da tıpkı öncüler gibi haklı ve haksız savaş ayırımını ortadan kaldırmaktadırlar. Yeni oportünistler de tıpkı onlar gibi, haklı savaşlara dolaylı olarak karşı çıkmakta, öncelikle, haksız savaşları haklı savaşlar şeklinde ele almakta ve emperyalist savaşa çanak tutmaktadırlar. Onlar bu yolla gerçekte haklı savaşların ertelenmesini ve halkların emperyalist savaşa «kendi» emperyalist; gerici, faşist iktidarlarıyla birlikte hazırlıklı olmalarını önermektedir.

Yeni oportünistlerin savaş perspektifi de diğer bütün konularda olduğu gibi «anti-sosyal-emperyalizm» üzerinde temellendirilmiştir. Bu perspektif, Amerikan emperyalistlerinin, müttefiklerinin ve işbirlikçilerinin perspektifidir ve onların çıkarlarına hizmet eder. Kolayca anlaşılacağı üzere, Amerikan emperyalistlerinin dünya hegemonyası mücadelesi, Sovyet sosyal-emperyalistlerine karşı yürüttüğü rekabet keskinleştikçe, «anti-sosyal-emperyalizm» demagogisi de şiddetlenir. ABD, Sovyetler Birliği'ne karşıdır. Çünkü, Sovyetler Birliği halkları tek başına yağmalamasının önündeki bir engel ve en büyük rakiptir. Bu engeli aştığı, onun yerini aldığı ölçüde zenginliği artacaktır. Sosyal-emperyalistler ve işbirlikçileri de aynı perspektife sahiptirler; onların «anti-emperyalizm»i de demagogik bir silahtan ibarettir. Bütün sosyal-emperyalist uşakları buna sarılırlar ve halkın Amerikan emperyalizmi karşısında duyduğu nefreti, efendilerinin emellerine alet etmeye çalışırlar.

Marksist-leninistler, birbirinin zıddı gibi gören ama aslında aynı özü taşıyan bu iki tür demagogiyi de reddederler, çünkü dünya halklarının kaderi tümüyle dünya emperyalizmine ve onların işbirlikçilerine karşı yürütülecek mücadeleye bağlıdır. Devrim ve sosyalizm, ulusal ve sosyal kurtuluş dava-

sı, emperyalizme, sosyal-emperyalizme, her türden gericiliğe karşı mücadeleyle başarı kazanabilir. Bir emperyalist güce dayanmak, birine karşı diğerleriyle ve onun uzantılarıyla birleşmek şeklindeki bir tutum, proleter devrimcilik bir yana yurtseverlikle bile bağdaşmaz. «Anti-emperyalist ve anti-revizyonist cephe birbirinden ayrılamaz ve aynı sınıf güçlerine dayanır. ABD emperyalizminin güçlerini, en azından bunun bir kesimini «anti-sosyal emperyalist» cepheye dahil etmek oportünist bir tutumdur.

«Üç dünya teorisi»nin bütün savunucuları gibi, Aydınlık oportünistleri de «anti-sosyal-emperyalizm» demagogisine sarılmaktadırlar. «Anti-sosyal-emperyalizm», yeni oportünizmin her temel konudaki görüşlerinin özüne sinmiştir. En temel ve hayati bir konuda söyledikleri şunlardır:

«Bugün sosyal-emperyalizmin sömürsünü, artan etkinliğini, müdahale ve yıkıcılığını altetmek, onun beşinci kolunu kırmak, **milli demokratik devrimimizin en önemli görevidir.**» (Aydınlık, 70, s. 2) (abç)

Burada da görüldüğü üzere, Amerikan emperyalizmin tahakkümü, faşist diktatörlük ve onlara karşı mücadele gözardı edilmekte ve bütün mesele tek yanlı olarak sosyal-emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı mücadeleye indirgenmektedir. Bu da, «en önemli görev», aslında tek görev olarak gösterilmektedir. Bunun, Amerikancı bir faşistin bakış açısından farklı olan yanı nedir? Yada modern revizyonistlerin «anti-emperyalizm»i ile özünde tamamen aynı şey değil midir?

Başka yerlerde de üzerinde duracağız, yalnız yeni oportünistlerin emperyalist saldırı ve savaş siyasetine karşı mücadele adı altında söyledikleri üzerinde dururken bir süper devlete karşı, diğerini; birisinin uşaklarına karşı öbürünün uşaklarını nasıl

savunduklarını gösterebilmek için buna değindik. Onlar, bu konuda bir başka yerde de şunu söylemektedirler.

«Bir saldırı durumunda, bir avuç sosyal-emperyalist uşağı dışında herkesin kendi sınıf karakterinin elverdiği ölçüde direnmesi için gerekli objektif temel vardır.» (Aydınlık, sayı 72, s. 42)

Savaş döneminde olsun, barış döneminde olsun; Batı emperyalist bloku ülkelerinde olsun, Amerikan emperyalizmine bağımlı ülkelerde olsun sağ oportünizme yol gösteren ilke budur. Bu ilke, her yeni oportünistin ortak ilkesidir. Bir emperyalisti geriletirken, diğerini ilerletmek —veya eski durumunu muhafaza etmek—, birisine karşı mücadele ederken diğerine dayanmak, bu ancak ve ancak sınıf düşmanlarının işi olabilir.

«Üç dünya teorisi»nin savunucuları, bu nedenle Varşova Paktı'na karşı çıkarlarken, NATO'ya; COMECON'a karşı çıkarken AET'ye sarılmaktadırlar. Amerikan emperyalistleri ve müttefikleri nasıl barış sahtekârlığı maskesi altında savaş hazırlığı yapıyorlarsa, —sosyal-emperyalistler de öyledir— oportünistler de «yurt savunması», «milli bağımsızlık» adı altında halklara Amerikan emperyalistleri ve müttefikleriyle birlikte, onların safında savaşa hazırlanmayı önermektedirler. Oportünistler, iki süper devletin ağızlarından düşürmedikleri «detant», «uluslararası güvenlik» demagojilerinin bir kandırmaca olduğunu halklara kavratmanın gerekliliği yerine, bunu Amerikan emperyalistlerine ve müttefiklerine, onların masası faşist, gerici iktidarlara anlatmayı ve onları Sovyet sosyal-emperyalistlerine savaşa karşı hazırlanmayı yeğ tutmaktadırlar.

«Üç dünya teorisi» taraftarları, «savaşın ertelenmesi» ve barışın korunması için, iki süper devlet arasında «denge» sağlanması gerektiği şeklinde görüşler yaymaktadırlar. Onların mantığına ve açıkça söylediklerine göre, Sovyetler Birliği «yükselen», «ak-

tif ve saldırgan» emperyalisttir; ABD ise «fevkalade pasif» ve «geriliyen»dir; aralarında genç ve gürbüz bir kaplanla, ihtiyar ve dişleri dökülmüş bir kurt ilişkisi vardır. Onların kıyas yöntemi budur. Buradan hareketle çıkardıkları sonuç, «zavallı» kurdun halinin kaplanı savaş çıkartmaya teşvik ettiğidir; ve bu nedenle yeni bir dünya savaşını önlemek için Sovyetler Birliği'ne karşı ABD'yi destekleyerek onu güçlendirme ve aralarında «denge» ve «uyum» sağlamak gerektiğidir.

Oportünistler, barışı korumanın, «istikrar ve güvenliği» sağlamanın yolu olarak «anti-sosyal-emperyalizm» demagojisine sarılıyorlar. Bunun için Amerikan emperyalizmine ve işbirlikçilerine karşı mücadelenin tatil edilmesini; NATO'nun, AET'nin desteklenmesini, emperyalistlerle, faşistlerle ve bütün gericici güçlerle birleşilmesini; sosyal-emperyalizme karşı ABD safında sahte «milli bağımsızlık» mücadelesi verilmesini; egemen sınıflar devletinin ve ordusunun desteklenmesini ve ABD adına «savunma»nın güçlendirilmesini, ve onların safında savaşa hazırlanılmasını istiyorlar. Böylece oportünist «üç dünya teorisi», sahtekârlıkta ve gericilikte modern revizyonizmden, Troçkizmden aşağı kalmadığını ispatlamış oluyor.

Modern revizyonistler, «detant», «uluslararası güvenlik» gibi sahtekârlıklarla barış hayalleri yaratarak, halkların uyanıklığını köreltmeye çalışırken; oportünistler, iki süper devlet arasında denge sağlamakla savaştan kaçınılabileceği masalına sarılıyorlar. İşte birbirinden farksız iki denge anlayışı. «Üç dünya teorisi» taraftarları böylece halkların emperyalizme ve sosyal-emperyalizme, dünya gericiliğine karşı, devrim ve ulusal kurtuluş mücadelelerini, ik süper devletin baskı ve müdahalelerine, saldırı ve savaş siyasetine ortaklaşa karşı durmalarını ve yalnızca kendi güçlerine ve birliklerine güvenmelerini, bundan başka bir yol olmadığı gerçeğini unutturmaya çalışmaktadırlar.

İki süper devlet arasında «denge» sağlamayı amaçlayan plan ve programlar, yeni oportünistlerin savaş teşvikçiliği yapmalarından, emperyalizme ve savaşa karşı mücadelede devrimlerin, devrimci eylemin esas alınması gerektiğini inkâr etmelerinden öte bir anlam taşımamaktadır. Onların «denge» teorileri, iki süper devletin hegemonyacı siyasetlerini, askeri saldırı ve yayılmacı faaliyetlerini gözardı eden, bunları haklı çıkartan ve halkları korkutmaya, ABD emperyalizmine teslim olmaya çağıran oportünist çağrılardır. «Üç dünya teorisi»nin savunucuları, tıpkı iki süper devlet gibi, barışın korunması için dengeyin korunmasının şart olduğunu vazetmektedirler. «Sonnenfeldt doktrini»de sözde iki süper devlet arasında uyum sağlanması, «savaşın etkilenmesi» iddiasıyla öne sürülüyordu.

«Sonnenfeldt Doktrini» nedir?

Kissinger'in yardımcısı ve ABD Dışişleri Bakanlığı danışmanı Helmut Sonnenfeldt, 1976 başlarında sözde yeni bir dünya savaşı tehlikesini azaltmak, ABD ile Sovyetler Birliği arasındaki gerginliği yumuşatmak için Sovyet hegemonyası altındaki Doğu Avrupa ülkelerine sızılmaya çalışılmaması, bundan kaçınılması gerektiğini söylüyordu. ABD'nin Doğu Avrupa ülkelerinin Rusya'dan koparmaya çalışmasının yeni bir dünya savaşı ihtimalini artıracığını öne sürüyordu. Örneğin Romanya'nın Rusya'ya karşı desteklenmemesini, Yugoslavya'nın da «Moskova'ya karşı biraz daha az hırçın» hale getirilmesini istiyordu. Sonnenfeldt demagojik «teorisi»ne göre böylece hegemonya rekabeti yumuşatılmış, ABD'nin nüfuz alanları —en baştan Avrupa— korunmuş olacak ve dünya çapında «denge» ve «uyum» sağlanacaktı.

Bu «doktrin» dünyanın nüfuz bölgelerine ayrılmasını meşrulaştırma, iki süper devletin dünyayı yağmalamasını temize çıkarma anlamını taşıyordu. Elbetteki Amerikan burjuvazisi ne hegemonya rekabetinden kaçınıyordu, ne de nüfusa alanlarını korumak

ve genişletmek amacından vazgeçiyordu. ABD emperyalizmi, oportünistlerin yakındığı «Sonnenfeldt doktrin»ni değil —ki bu bir demagoji ve Amerikan «detant»ıdır—, onların tercih ettiği nüfuz alanlarını korumanın ve genişletmenin yolu olarak «dişediş mücadele»yi tercih ediyordu.

«Üç dünya teorisi» taraftarları ,Sovyetler Birliği'nin ABD nüfuz alanlarına sızmasının önlenmesi gerektiğini, aksi takdirde bunun Sovyetler Birliği'ni savaşa teşvik edeceğini söylüyorlar. ABD'nin «yatıştırma siyasetini» izlemekten vazgeçmesini tercih ediyorlar ve bu süper devleti, II. Dünya Savaşında Hitler'in yayılması karşısında İngiltere, Fransa vb.nin «yatıştırma siyaseti» izlemesini örnek göstererek uyarıyorlar.

Halkın sesi, görünüşte «Sonnenfeldt doktrini»ni eleştiriyor ve bunun yerine «dişediş mücadele» önerisinde bulunuyor. Şöyle diyor:

«Sözgelişi ABD emperyalizminin Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı taviz değil, dişediş mücadele siyaseti uygulaması teknoloji ihracını ve gıda maddeleri satışını kesmesi, sahte 'yumuşama' siyasetini terketmesi, 'Sonnenfeld doktrini' gibi Sovyetler Birliği'nin Doğu Avrupa'daki hegemonyasını perçinleyen görüşlere itibar etmesi vb. dünya devrimine ve Türkiye devrimine yararlıdır.» (Aydınlık, sayı 64, s. 29) (abç)

Halkın Sesi oportünistlerinin yukarda karşı çıktığı «Sonnenfeldt doktrini», yine yukarda aynı cümle içerisinde savunuluyor. Bakın: Halkın Sesi, ABD'den, Sovyetler Birliği ve diğer revizyonist ülkelere yaptığı «teknoloji ihracını ve gıda maddeleri satışını kesmesi» talebinde bulunuyor. Bu ne demektir? ABD, Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa'ya sızmasın, her süper devlet «kendi çöplüğünde horozlansın.» Yani «Sonnenfeldt» doktrini'ne uyulsun.

Bilindiği gibi, emperyalizmin karakteristik özel-

liği, siyasi, askeri ve iktisadi yayılmadır. Halkın Sesi oportünistleri, iktisadi yayılmayı emperyalistlerarası rekabetin dışında görüyor ve bunu kelimenin gerçek anlamıyla bir yardım olarak görüyor. * Emperyalistler kendi subjektif isteklerinin de ötesinde, kendi nitelikleri, nesnel durumları gereği hegemonya rekabetine, yayılma ve rakip alanlarına sızma özelliğini taşırlar. Sovyet sosyal-emperyalistleri, Amerikan emperyalizminin nüfuz ve sömürü alanlarına sızmakta, örneğin marksist müttefiklerini bölerek kendine bağlayarak rakibini zayıflatmaya —Avrupa'daki faaliyetleri— çalışmaktadır. Amerikan emperyalistlerinde aynı yöntemi uygulamaktadırlar. Enver Hoca'nın işaret ettiği gibi,

«Amerikan emperyalizmi bugün, Sovyetler Birliği'nin ekonomik zayıflığının, onun teknolojiye ve özellikle de silahlanma için iç kaynaklarını serbest bırakma zaruri ihtiyacının farkında ve bu durumdan yararlanmaya ve planlarını hayata uygulanmaya çalışıyor. O, Sovyet hükümetine krediler veriyor, fakat revizyonist ülkelere de veriyor. Aynı zamanda batılı kapitalist ülkelere yatırımları için teşvik ediyor. Bu girişim son buhranlar döneminde, Batı Avrupa sermayesinin mümkün olan her yerde ekonomik yayılıma peşinde olmasıyla da kolaylaşmaktadır.»

Anlaşılacağı üzere Amerikan emperyalistleri, Sovyet sosyal-emperyalistlerinin içinde bulundukları zor durumdan, bunalımdan yararlanarak, Sovyet uydusu revizyonist ülkelere «teknoloji ihracı», «gı-

(*) Halkın Sesi'nin emperyalizmin politikasını ekonomisinden ayırarak Kautsky ile birleştini burada bir kere daha görüyoruz. Bu oportünist akım, emperyalist yayılmayı ekonomik temelden soyutluyor ve bunun bir sonucu olarak emperyalistlerarası rekabetle tekellerarası savaşı, ekonomik alandaki kapışmayı «dişediş mücadele» olarak kabul etmiyor. Bunun, «İlhakların mali sermayece 'tercih edilmiş' bir politika olduğunu ileri sürmekle» aynı şey olduğu açık.

da maddeleri satışı», krediler vb. yoluyla sızıyor. * Elbetteki bu siyasi alanda da yankısını buluyor ve revizyonist bloktaki hoşnutsuzluğu arttırıcı yönde etkiliyor. Kısacası, ABD'nin iktisadi sızma çabaları «dişediş mücadele» denilen şeyin bir parçasıdır. Birincisi, Halkın Sesi oportünistleri, ya ne dediğini bilmiyor, ya da bilmezden gelecek —ki bu doğru olsa gerek— iki süper devlet arasında «denge» sağlamaya çalışıyor. Ve sonuç olarak Sovyet sosyal-emperyalistlerinin Avrupadaki hegemonyasını perçinlemeyi, tamtamına «Sonnenfeldt doktrin»ni savunuyor, ikincisi, geriye başka bir ihtimal kalıyor ki, Halkın Sesi ABD'nin revizyonist Doğu bloku ile bütün ilişkilerinin kesmesini ve kelimenin gerçek anlamıyla «dişediş» bir mücadele açmasını istiyor. Ki böyle birşey de ancak ABD'nin savaş ilanında bulunmasıyla mümkündür.

Marksist-leninistler için süper devletler arasında «denge» sağlamaya çalışmak, «detant» çağrılarını yapmak, rekabeti kızıştırmak vb. hakemlik yapmayı mı gerektirir, yoksa halkları iki süper devlete karşı mücadeleye sevk etmek, savaşa ve emperyalizme karşı devrimlere sarılarak her türden burjuva revizyonist demagojiyi, «detant», «barış» sahtekârlıklarını açığa çıkarmak mı? Oportünistler birincisini tercih ederlerken, ikincisini gözardı ediyorlar.

İki süper devlet arasında dengenin bozulmaması gerektiği, aksi taktirde barışın tehlikeye gireceği üzerine ortaya atılan kavramların, tezlerin kaynağı nerededir? «Denge» üzerine atılan herşeyin kaynağı kendilerinin uluslararası jandarma rollerinin kabul edilmesini isteyen Amerikan tekelci burjuvazisi ve

(*) Rockefeller, 1976'da Sovyetler Birliği'nin ve revizyonist ülkelerin borçlarının 40 milyar doları aştığını söylemiştir. Aynı yıl, ABD ve müttefikleri ile Sovyetler Birliği ve revizyonist Doğu ülkeleri arasındaki ticaret açığı bir yıl önce 2,3 milyar dolarken, 9,2 milyar dolara ulaşmıştır.

Sovyet yeni burjuvazisidir. Süper devletlerin her diplomatik manevrası demagogik görüşmeler, çeşitli konularda verdikleri demeçler ve dünyanın her bir köşesinde tezgâhladıkları bölgesel çatışmalar, baskı ve müdahaleler hep «denge»nin sağlanması, barış ve huzurun korunması meskesi altında yapılıyor. Birisi dünyanın herhangi bir ülkesine müdahale mi etti, o zaman diğeri ortaya atılıyor ve aynı yola başvuruyor. Bir yandan Amerikan emperyalistleri çeşitli yerlerde faşist darbeler düzenlerken, askeri işgale başvururken, bir başka yerde Sovyet sosyal-emperyalistleri çeşitli yollarla baskı ve müdahalelere girişiyorlar. Her iki taraf da dünyada kuvvet dengesini korumak ve sözde istikrarı, güvenliği sağlamak adına hegemonya rekabetini kızıştırıyor. Oportünistler emperyalizmin vaaz hocaları olarak, dünyayı bir teraziye, terazinin kefelerini de iki süper devlete benzetiyorlar ve bütün meselenin teraziyi dengeye getirmek olduğunu anlatmaya çalışıyorlar. Bütün bunlar burjuva-revizyonist dünyanın ideologları tarafından teorileştiriliyor ve dengeyi sağlamak, bozulanı yeniden istikrara kavuşturmak adına yapılıyor. Aslında bütün mesele iki süper devletin saldırgan ve yeni sömürgeci siyasetlerini, askeri yayılmalarını ve savaş hazırlıklarını halkların gözünden gizlemeyi amaçlıyor. Görünüşte amaç, barış ve güvenliği sağlamak kuvvet dengesini korumaktır. Süper devletler bu yollarla diğer emperyalistlerden «devraldıkları» nüfuz alanlarını bölüşüyorlar, buralarda yerlerini sağlamlaştırıyorlar. İki süper devlet, öyle bir duruma gelmişlerdir ki, birçok ülkenin yalnızca dış politikasını değil, aynı zamanda iç politikasını da düzenliyorlar.

Dünyanın çeşitli ülkelerindeki modern revizyonistler, efendileri adına tarihi rollerini oynuyorlar. Bunun üzerinde durmaya gerek yok. Fakat aynı şeyi, emperyalist Doğu blokuna karşı, Batı blokunu tercih eden uluslararası sağ oportünizm de üstlenmiştir. İşte AET'nin, NATO'nun ve diğerlerinin des-

teklenmesi; Orta Doğu'da, Kıbrıs'ta, Angola'da, Za-
ire'de vb. durumlar karşısında takınılan tavırlar.

Sağ oportünistler, özellikle sosyal-emperyalistle-
rin Doğu Avrupa'da askeri yığınak yapmalarını öne
sürerek, ABD'ye ve müttefiklerine Avrupa'da durum-
larını güçlendirmelerini ve denge sağlamalarını; her
alandaki her bölgede «dişe diş» bir mücadeleyle Sov-
yetler Birliği'nden geri kalmamaları gerektiğini
öğütlüyorlar. Aslında onların öne sürdüğü herşey,
Amerikan emperyalistlerinin askeri ve ekonomik ya-
yılmalarını teşvik etmek, elindeki alanları sağlam-
laştırmalarını tavsiye etmek; sosyal-emperyalistlerin
yaptıklarını ise onaylamak anlamını taşıyor. Mark-
sist-leninistlerin görevi, iki süper devleti kızıştırmak
veya yatıştırmak değil, halklar üzerinde oynanan
oyunlara karşı çıkmak, iki süper devlete ve onları
destekleyenlere karşı halkları devrim için savaşa ha-
zırlamaktır. Bu ise iki süper devlet arasındaki hege-
monya rekabetini ve işbirliğini, yağmacı bir savaşın
nedenlerini ve bunu tezgâhlayanları gizlemekle müm-
kün olamaz.

Süper devletler her türlü müdahale ve baskıya
başvurarak savaş tezgâhtarlığı yaparken, esas mese-
le olarak dünya halklarının mücadelesini devrimleri
ve ulusal kurtuluş savaşlarını almamak, iki süper
devlet arasında «denge», «uyum» sağlamaya çalış-
mak devrimci bir tutum olamaz. Sorun, Amerikan
emperyalistlerine destek olmak, onların güçlenmesi-
ne çalışmak değil, tam tersine dünya emperyalizmi-
nin, uluslararası gericiliğin temellerine darbe indir-
mek ve onları bir an önce şurada veya burada çö-
kertmek, geriletmektir. Oportünizmin yaptığı ise iki
süper devletin jandarma rolünü halklara benimset-
meye çalışmak; onları ABD şemsiyesi altına girme-
dikleri takdirde mahvolacakları, sosyal-emperyalist-
lerin işgaline uğrayacakları, bunu ise ABD'nin des-
teği olmaksızın kendi güçleriyle önleyemeyecekleri

korkusunu yaratarak, teslimiyet tohumları saçarak halklara benimsemeye çalışıyorlar.

Süper devletler arasında «denge» sağlanamazsa barışın bozulacağı tezi modern revizyonistlerin ve oportünistlerin ortak tezidir.

Uluslararası oportünizm, leninist savaş ve barış tezlerini önemsememekte, bu meselelere proleter sınıf açısıyla bakmamakta ve kendi bildiğini okumaktadır. Bu kendisi yeni, aslı eski akım, görüşlerini belirli kalıplara oturtmuştur ve buna uygun bir şekilde hareket etmektedir. Oportünist mantık dünyanın, emperyalizmin çelişkilerinin, objektif gelişme yasalarının ele alınması yerine, subjektif varsayımlara, tahminlere yaslanarak iş görmeyi kendine görev edinmiştir. Onlara bakılırsa savaş **mutlaka** Avrupa' da çıkar; 5 yıldan önce çıkmaz, ama 30 yıla da kalmaz. Bu türden safsatalar ancak medrese softalarına yakışır ve sadece devrimci proletaryanın sözde reçetelerle oyalanmaya çalışıldığını ifade eder. Marksist-leninistlerin kehanetlere, gelecekte ortaya çıkacak sosyal, siyasi gelişmelerle ilgili bilimsel bir yanı olmayan matematiksel denklemlere değil, günümüz dünyasını ve olayların çelişme yönünü belirleyen bilimsel tahlillere ihtiyacı vardır.

Emperyalist bir dünya savaşı, ne tek tek Amerikan tekelci burjuvazisinin ve Sovyet yeni burjuvazisinin iradesine bağlıdır, ne de yalnız başlıbaşına sonuncusunun tezgâhlayacağı bir şeydir. Savaş, dünyadaki belli başlı çelişmelerin karşılıklı etkileşimine, bir düğümde toplanmasına vb. etkenlere ve bunların ulaştığı noktaya ilişkin bir meseledir. Enver Hoca Yoldaş, VII. Kongre'de şunlara işaret etti:

«Lenin, savaşın, çelişmelerin derinliğinin ve aşınmasının en keskin safhasına ulaştığı zaman, bütün görüşmeler, propaganda ve 'ekonomik' reformlar artık onu dizginleyemediği zaman çıktığını bize öğretmektedir. Emperyalistler ve sos-

yal-emperyalistler savaşa doğru gidiyorlar. Fakat onlar, istedikleri gibi davranmakta özgür değildirler, bir çok etken bu meseleyi etkilemektedir. Savaş Avrupa'da, Sosyalist Çin'e karşı Asya'da veya birçok çelişme içiçe geçtiği ve çok tehlikeli olayların cereyan ettiği örneğin; Ortadoğu gibi başka bölgelerde çıkabilir. Hiç bir ihtimal bir kenara atılamaz.» (AEP VII. Kongre Raporu, s. 184)

Emperyalistler ve sosyal-emperyalistler içinde bulundukları bunalımın yükünü proletaryanın; ezilen halkların omuzlarına aktarmaya çalışmakla kalmamakta, en başta iki süper devlet, ortakları üzerindeki baskı ve denetimlerini sıkılaştırmaya, bu yolla da kendilerini kurtarmaya çalışmaktadırlar. Burjuva-revizyonist sistemin içinde bulunduğu ağır bunalım derinleşmekte, bütün çelişkileri keskinleştirmektedir. Karşı-devrim güçleri faşizme, azgın gericiliğe sarılırken, proletaryanın devrim, ezilen halkların ulusal kurtuluş mücadelesi güçleniyor. Emperyalizm ve sosyal-emperyalizm, özellikle iki süper devlet bunalımdan çıkış yolunu faşizme ve emperyalist savaşa yönelmekte görüyor. Eşit olmayan gelişme yasası işlemeye deva mediyor ve buna uygun olarak emperyalistler biri diğerinin pahasına mevcut bunalımdan kurtulmaya, yağma ve sömürsünü arttırmaya çalışıyor. Bu, iki süper devletin hazırlıklarının ve faaliyetlerinin de gösterdiği gibi kaçınılmaz olarak savaşa yönelmiştir. Tabii ki, bu ancak eşitsiz gelişme yasasına bağlı olarak, emperyalist devletler ve gruplar arasındaki uzlaşmazlık belli bir gelişme seviyesine eriştiğinde devrimler savaşı önleyemediğinde çözüm kendisini savaşta gösterdiğinde, çözüm aracı topyekün şiddeti gerektirdiğinde patlak verecektir. Hiçbir zaman unutulmamalıdır ki, savaş, kapitalizmin çelişkilerinin devrimleşmesinin ve bunun son derece keskinleşmiş olmasının bir sonucu olarak ortaya çık-

caktır. Patlak veren yağmacı savaş iradi; ani bir öfkelenmenin ürünü olamaz.

«Üç dünya teorisi»nin savunucuları, hayali varsayımlar üzerinde yükselttikleri kehanetlere dayanarak savaş hakkında subjektif değerlendirmeler yapmaktan pek fazla hoşlanmaktadırlar. Savaşın Çin Halk Cumhuriyeti'ne saldırıyla başlayacağını çağrıştıran bazı «tahlil»lerini her nedense açık ve net bir şekilde açıklamaya cesaret edememektedirler.* İki

(*) Oysa marksist-leninistlerin sorunlara yaklaşımı «bilimsel» şarlatanlık, kalıplaşmış formülleri geveleyip durmak belirsizlik ve geleceğe ilişkin kesin ve değişmez formüller sunmak olamaz. «Üç dünya teorisi» taraftarları strateji ve taktikler, savaş ve barış üzerine bir yığın söz etmelerine, «değişen şartlarda» dünya tahlili safsatalarına rağmen onların yeni olarak getirdikleri hiçbir şey yoktur. Bütün yaptıkları, vitrinlerini oportünizmin, revizyonizmin eski mallarıyla donatmaktan ibarettir.

Emperyalistlerarası rekabet, özellikle iki süper devlet arasında çelişkiler keskinleşmektedir. Emperyalist savaş gündeme geldiğinde emperyalistlerin kendi aralarındaki çelişkiler, kapitalizmle sosyalizm arasındaki uzlaşmaz çelişkiden daha keskin bir hal alır. Bu böyle olmasaydı, emperyalist savaşın artık, Sosyalist ülkelerin ortaya çıkmasıyla mümkün olmayacağını söylemiş olurduk.

Bununla birlikte savaş süper devletlerden birisinin sosyalist bir ülkeye, ulusal kurtuluş mücadelesi veren halklara saldırısıyla da başlayabilir. Böyle bir gelişme karşısında (ya da daha önceden tespit edilen bir durumda) dünya devrim güçleri somut duruma uygun taktiklere başvurmaktan kaçınmazlar. Geçici anlaşmalar, baş düşmanı yenilgiye uğratmayı, halkların kurtuluş mücadelesini güçlendirmeyi amaçlayan ittifaklar asla reddedilemez. Elbetteki savaşın gündemde olması, buna uygun taktikler gerektirir.

«Üç dünya teorisi» taraftarları oportünist karakterlerini ne kadar gizlerse gizlesinler, getirdikleri «strateji»lerin, «program»ların hem günümüz açısından, hem de geleceğe ilişkin bilimsel bir değeri yoktur. Önemli olan yaygara koparmak, «science - fiction» ('bilimsel' kurgu) türünden «teori»ler icat

süper devletin yığınak yaptığı odak noktası olarak Avrupa üzerinde durmaktadırlar, (ki, bu doğrudur) ama bundan çıkardıkları sonuç AET'nin birliğini güçlendirmesi, NATO'nun durumunu sağlamlaştırması vb. tipten zırvalardır. Oportünistler, Avrupa halklarının, marksist-leninist partilerin devrime, emperyalist savaşa karşı iç savaşa, iki süper devlete karşı mücadele için hazırlık yapmalarını, güç biriktirmelerini, proleter enternasyonalizmine sıkı sıkıya sarılmalarını istememektedirler.

etmek değil, günümüz dünyasını marksizm-leninizme uygun, pratikte uygulanabilir bir şekilde ele almaktır. Oportünistlerin yaptığı herşeyin, teorik ve pratik yaklaşımlarının özü emperyalizmin çıkarlarına hizmetten ibarettir. Onlara yol gösteren diyalektik materyalizm, materyalist teorik anlayış değil, Amerikan kaynaklı burjuva pragmatizmidir ve bu her siyasetlerine yansıyan sınıf işbirliği alanında yoğunlaşmaktadır.

Tahliller niçin gereklidir? Şüphesiz halkların kurtuluş mücadelesinin yolunu aydınlatmak devrimin, sosyalizmin zafelerini sağlamak ve hazırlıklı olmak, çeşitli gelişmeler karşısında apansız yakalamamak için... Gelecekteki somut gelişmelere ilişkin bilimsel öngörüler bütününü her durumu, her yeni gelişmeyi yansıtmaktan uzaktır. Ancak bu olayların gelişme yönünün, gelecekte cereyan edecek sosyal ve siyasi olayların tespit edilemeyeceği anlamına gelmez. Marksist-leninistler açısından özellikle üzerinde durulması gereken temel mesele halkların emyalist savaşa karşı, devrimle karşı koymaları, hazırlıklı olmaları ve karşı-devrim güçlerinin içinde bulunduğu her zor durumu devrim lehine çevirmeye yeterli bilinç, örgütlenme ve savaş kapasitesine göre, devrimci eylem içerisinde geliştirilmeleridir. Değişik gelişmelerin, beklenmedik durumların içinden çıkabilmenin başka bir yolu yoktur. Yığınların devrimci eylemi, devrimci bilinçle donatılmaları hiçbir zaman boşa gitmez. Devrim için bugünden ne kadar iyi hazırlanmışsak, zaferi o kadar garantilemiş oluruz.

Ancak oportünizmin esas gözardı ettiği, engellemek için her yola başvurduğu da budur. Bundan dolayı «üç dünya teorisi» küçük burjuvazi, hatta «üçüncü dünya»nın saygıdeğer (!) işbirlikçileri vb.'nin literatürüne hemencecik girmektedir.

Marksist-leninistler, devrim mücadelesinin yükseltilmesini, emperyalizme ve savaş tehlikesine karşı halkların uyanıklığının sağlanmasını ve dışa dış bir mücadelesini esas alırlar. Yoksa Amerikan emperyalistlerinin Sovyet sosyal-emperyalistlerine karşı «dışedış mücadele»sini değil. İki süper devlete, emperyalizme ve savaşa karşı mücadele fonksiyonunu halkların yerine bir başkası, sınıf düşmanları, emperyalistler ve onların hizmetkârları yerine getiremezler. Esas mesele, halkları emperyalist sömürü, saldırı ve savaş tehlikesi karşısında uyanık tutmak, onlara savaş tehlikesini kavratabilmektir, emperyalizme ve yaklaşan emperyalist savaş tehlikesine karşı uluslararası proletaryanın, sosyalist ülkelerin, ezilen halkların ve ulusların en sıkı birliğini sağlamak ve mücadeleye sevketmektir. Emperyalist savaş devrimlerle önlenmeye çalışılmalıdır, ama bu mümkün olmayabilir de. Enver Hoca'nın belirttiği gibi, «önemli olan halkların kaderciliğe düşmemesi, pasif gözlemciler haline gelmemesi ve habersiz yakalanmamasıdır.»

Oportünistler, görünüşte «savaş tehlikesi», «sosyal-emperyalizm», «silahlanma» vb. üzerine bir sürü şey söylemektedirler. Ama aslında oportünistlerin bütün yaptıkları karşı-devrimci yüzlerini gizlemekten ibarettir. Savaşı yarın çıkacakmış gibi göstererek, kopardıkları her türden yaygaralarla halklar üzerinde panik yaratmak, Amerikan emperyalizmine uşaklık çizgilerine bundan pay çıkartmak ve artık yeryüzünde uşaklıktan başka çıkar yol olmadığını ispatlamaktır. Kendi ruh haletlerini halklara da aşılamaya çalışıyorlar. Onlar, dünyanın her ülkesinde sınıf mücadelesini, devrim, ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesini unutturmaya; iki süper devletin, «özellikle sosyal-emperyalistlerin» yenilgiye uğratılması ve kafa tutulması mümkün olmayan güçler olduğu izlenimini yaratmaya çalışıyorlar. Kautski'nin, modern revizyonistlerin yaptığı gibi, emperyalistlerin kasap-

lğa, saldırganlık ve yağmacılığa engelsiz bir şekilde devam edebilmesi için kitleleri uysallaştırmayı, halkları öcü masallarıyla korkutmayı umut ediyorlar.

Emperyalistler ve özellikle iki süper devlet, bir yandan savaşa hazırlanırken ve azgınca silahlanırken, diğer yandan barış üzerine sahte, göstermelik oyunlar oynamakla yetinmemektedirler. Marksist-leninistlerin görevi bunu bütün yönleriyle teşhir etmektir. Bu gerçeğin bir yanısıdır. Bir de meselenin diğer yanı vardır. ABD olsun, Sovyetler Birliği olsun, —veya onların her türden uşakları— savaş hazırlıklarını yürütürken, aba altında sopa gösterip silahlarının tahrip gücüyle vb. ile halkların gözünü korkutmaya, onlar üzerinde yılgınlık aşılamaya çalışmaktadırlar. Bunu propogandacıları, burjuva-revizyonist basın vb. aracılığıyla bol miktarda yapmaktadırlar. Oportünistler de, her konuda olduğu gibi bu meselede de sözde süper devletleri teşhir etmek, tehlikeye işaret etmek kisvesi altında, onların ekonomik, askeri güçlerinin reklamını yapmaktadırlar. Elbette bunu son yıllarda devrim mücadelesinin dinlediği, iki süper devlet dünyanın her köşesinde manevra yaparken halkların buna sessiz kaldığı, ama Amerikancı generallerin, «ileri görüşlü basın»ın buna karşı direndiği sükûnet istediği gibi şeyleri araya sokuşturarak ve dünya halklarını dünya figuranlığına indirgeyerek yapmaktadırlar.

Marksist-leninistler, iki süper devletin savaş için yoğun bir şekilde hazırlandıklarını, nükleer silahlarla, stratejik silahlarla donandıklarını, kıyasıya bir silahlanma yarışı içerisinde olduklarını teşhir ederler; *

(*) Bilindiği gibi, özellikle iki süper devlet azgınca silahlanmakta ve kıyasıya bir yarış sürdürmektedirler. Tiran Radyosu vb. yayın organlarında genişçe yer verildiği için üzerinde fazlaca durmadık. Bizim işaret etmek istediğimiz şudur: Oportünistler, «silahsızlanma» pasifizm sloganına karşı çıkmak bahanesi altında ABD'nin ve müttefiklerinin, emperyalizm yanlısı

süper devletlerin emperyalistlerin amaçlarını, tertip ve komplolarını açığa çıkartırlar. Ama bununla birlikte emperyalistlerin savaş tehditlerinin, «korkunç» silâhlarını ima ederek, halkları sindirmeye çalışmalarının ardında yatan gerçeğin, onların halkların devrim mücadelesinden korktukları için ve bunu gösterilemeyi umdukları, aynı zamanda halkların direnişini ezmek ve yine savaş hazırlığı içinde oldukları için böyle bir yola başvurdıklarını da gösterirler. Yığınlara mücadele yollarını, bunun hedeflerini belirtirler ve bunu da hayata geçirirler. Sonunda herşeye muktedir olanın, geleceği elinde tutanın dünya proletaryası, halklar olduğunu gösterirler.

Emperyalistler ve sosyal-emperyalistler, onların işbirlikçileri ile birlikte, hatta onlardan daha fazla sağ oportünistler süper devletlerin «harika» silahla-

güçlerin silahlanmasını savunmaktadırlar. Oysa marksistler «silahsızlanma» demagojisine karşı çıktıkları gibi, silahlanmayı da savunmazlar. Ancak halkların silahlanmasından, devrim için silaha sarılmasından yanadırlar. Örneğin şu alıntı bile bunu açıkça göstermektedir:

«Bugün silahsızlanması gerekenler, iki süper devlettir. Diğer dünya ülkelerinin ise, süper devletlerin saldırı ve tehditlerine karşı, bağımsızlıklarını korumak için silahlanmaya ihtiyaçları vardır.» (abç) (Aydınlık, 72, s-42)

İki süper devletin silah satışını yalnızca kar amacıyla yapmadıklarını, müttefiklerini ve yarı-sömürge, bağımlı ülkelerdeki işbirlikçilerini kendi amaçları doğrultusunda silahla donattıklarını ve kendilerine daha bağımlı hale getirmekte bir araç olarak kullandıklarını düşünürsek, oportünizmin ABD ve Sovyetler Birliği'nin değirmenine su taşıdığını daha kolay görebiliriz. «Milli savunma» adına savunulanlar silahlanma yarışına alkış tutmak ve karşı-devrim güçlerinin halkları daha kolay ezebilmesi için onlara yol göstermektir. ABD ve Sovyetler Birliği, o kadar ahmak mıdır ki, «kendi düşmanlarını» silahlandırmak için özel bir gayret sarfetsin? Oportünistlerin özellikle onayladığı şey ABD'nin NATO içindeki ve dışındaki müttefiklerini kendisine ait tek tip silahlarla donatmaya çalışmasıdır.

rının, yeni buluşlarının reklamını yapıyorlar. Tıpkı Amerikan ve Sovyet silahlarının reklamını yapan dergiler gibi. Oportünistler, sosyal-emperyalistlerin dünyanın büyük bir kısmını birkaç günde işgal edebilecekleri * izlenimini yaratırken, dergilerinde çarşaf

(*) «Halkın Sesi», Sovyet sosyal emperyalistlerinin her şeye kadir olduğunu, önlerinde hiç bir gücün dayanamayacağını, dünya halklarının süper devletler tarafından bir çırpıda ezilip geçileceğini kafalara yerleştirmeye çalışıyor. Şöyle diyorlar:

«... Sosyal emperyalistler, Batı Avrupa'ya karşı karada iki esas vuruş yapmayı tasarlıyorlar. Bu saldırılardan birincisi Batı Almanya üzerinden Fransa ve Belçika yönünde ilerleyecektir. Birinci kol daha önemlidir. Bu kol doğudan batıya ilerlerken, Avrupa'nın kuzey denizlerine bakan sağ kanadını, Sovyet Baltık ve Kuzey filoları koruyacaktır vb. vb... Avusturya askeri yetkilileri, Sovyet kara kuvvetlerinin Avusturya'yı 48 saat içinde çığneyip geçmeyi tasarladıkları konusunda ellerinde kanıtların bulunduğunu açıklıyorlar. Doğu Almanya'dan Batı'ya saldırarak Varşova Paktı gücünün görevleri ise 48-72 saatte Belçika-Kuzey Fransa limanlarının art bölgesine varmayı içermektedir.» (Halkın Sesi, s-38)

Burada da görüldüğü gibi. Oportünistler Sovyet sosyal emperyalistlerinin istedikleri zaman dünyayı işgal edebilecekleri, buna karşı diğer süper devletin ve müttefiklerinin sessiz kalacağı; daha da önemlisi halkların iki süper devlete ve müttefiklerine karşı devrim, bağımsızlık ve özgürlük için savaşa tutuşmayacakları anlayışıyla hareket etmektedirler. «Üç dünya teorisi» taraftarları, nükleer silahların önünde durulamıyacağı, süper devletlerin birkaç gün içerisinde dünya halklarını etkisiz hale getirebilecekleri ve bu nedenle savaşa ve emperyalizme karşı mücadelenin halklarla yürütülemeyeceği, kaçınılmaz olarak ABD ve NATO şemsiyesi altına sığınmak gerektiğini ima etmeye çalışıyorlar.

Halkın Sesi'nden yaptığımız alıntıya ve bu tür oportünist yaygaralara karşı, Enver Hoca'dan yaptığımız şu alıntının yeterli bir cevap olacağı düşüncesindeyiz:

«Bu hazırlıklara (savaş hazırlıklarına), Amerikan emperyalizmi veya başka kapitalist burjuva ülkelerin eserleri olan şantajlar ve pek çok tehdit eşlik ediyor. Onlar şu veya bu sü-

çarşaf istatistikle, grafikle bunu ispatlamaya çalışırken; proletaryanın, halkların direnişine, dünyanın çeşitli bölgelerindeki silahlı mücadelelere yer vermekten kaçınıyorlar. Bunu arada-sırada yapıyorlarsa, sadece ve sadece vaziyeti kurtarmak, hain yüzlerini gizlemek için yapıyorlar.

Oportünistler, Amerikan emperyalizminin sosyalist maskeli ajanları rolünü oynamaktadırlar. Dünyanın dört bir köşesinde, tasmalarını elinde tutan Amerikan emperyalizmi adına halkların kurtuluş mücadelelerini baltalamaya çalışıyorlar. Devrimin yapılmadığı birçok ülkede modern revizyonistlerle elele yürüyen oportünistler, proletaryanın, ezilen halkların ve ulusların, NATO'nun —diğerleri VARŞOVA Paktı'nın— şemsiyesi altına girmesini, Amerikan emperyalistleriyle, Amerikan savaş blokuyla yekvücut olmasını, kendilerini bulundukları yerde hakim sı-

per devlet tarafından hazırlanan ve patlak verebilecek genel veya kısmi bir savaş, o kadar kısa bir yıldırım savaşı olacak ki, Sovyet sosyal-emperyalistleri 3-4 gün içinde bütün Yugoslavya'yı işgal etmeyi başarabilecek, (çünkü onlara göre Arnavutluk 'bir lokmada yutulacaktır') ve böylece Sovyet tankları, Atlantik'in doğu kıyısına, Portekize on gün içinde varacak şekilde fikirler yaratmışlardır. Bu, devletleri ve halkları korkutmak, onların savunmasını zayıflatmak, halk kitlelerinin uyanıklığını ve moralini köreltmek, onların özgürlüğü ve bağımsızlığı savunma mücadelesinde devrimci propagandalarıyla her gün beslenen, tamamen şaşkın bir ruh halidir. Partimiz bu propaganda ve bu görüşlerin bütün devletlerin, siyasi, ekonomik ve askeri milli hayatı üzerinde, emperyalist ve sosyal-emperyalist denetimi ve hakimiyet kurmak için özel bir strateji ve taktikler olduğu görüşündedir. Böyle olduğu içindir ki, onlarla kararlılıkla mücadele edilmelidir. Arnavutluk'un 'bir lokmalık' olduğuna gelince, dikkat edin baylar! Sosyalist Arnavutluk, boğazınızı tıkayıp, sizi boğacak olan sert bir kemiktir! Eğer Sovyet sosyal-emperyalistleri, ülkemize karşı böyle bir maceraya kalkıştırlarsa, telafisi mümkün olmayan bir yenilgiye uğrayacaklardır» (AEP 7. Kongre Raporu, s-182-183)

nıflara, faşistlere, onların ordularına teslim etmelerini istemektedirler. «Üç dünya teorisi» taraftarları, emperyalizme olan ekonomik, siyasi, askeri bağımlılığı, «devlet bağımsızlığı» adı altında savunmaya, hakim sınıfları temize çıkarmaya, bunun da ötesinde halkların kaderini onlara terkederek, köleliği pekiştirmeye çalışıyorlar.

Oportünistler, iki süper devlet, halklar uslu durmazsa isterlerse savaş çıkarırlar, isterlerse birlikte veya ayrı ayrı, devrimleri kolaylıkla ezebilirlermiş havasını yaratmaya çalışmaktadırlar. Bütün amaçları proletaryayı, ezilen halkları ve ulusları iki süper devletin yaydığı savaş ve müdahale korkusuyla yıldırma, onların boyun eğmesini sağlamaktır. Emperyalistlerin ve sosyal-emperyalistlerin, herşeye kadir olduğu, kısacası savaşın da, barışın da, devrimin de onların elinde olduğunu kafalara sokmaya çalışıyorlar.

Modern revizyonistler ve sağ oportünistler, ortaklaşa iki süper devlete, sömürgeciliğe ve yeni sömürgeciliğe, dünya gericiliğinin büyüklü küçüklü bütün mevzilerine karşı halkların çevirdiği silahları yere atmalarını ve ellerini hürriyet ve bağımsızlıklarını gaspedenlerden dilencilik yapmak için kullanmalarını istiyorlar. Oysa halkların böyle bir alternatifleri olmadığı, eninde sonunda girdikleri savaştan galip çıkacakları birçok deneyle sabittir.

SAVAŞ—DEVİRİM

Çağımızdaki savaşların kaynağı emperyalizmdir. Lenin, «çağdaş savaş, emperyalizmin bir ürünüdür» demekteydi. Çağ sona ermedikçe, emperyalizm devrimlerle yok edilmedikçe insanın insanı sömürsü ortadan kaldırılmadıkça savaşlar da var olmaya devam edecektir. Marksist-leninistler, savaşları haklı ve haksız savaşlar olmak üzere ikiye ayırırlar, hak-

lı savaşlardan yanadırlar ve desteklerler, ama haksız savaşlara karşıdırlar.

Marksist-leninistler, sömürölen sınıfların kapitalist sömürü ve zulme karşı devrimci savaşlarını, iç savaşları ve emperyalist boyunduruk altındaki halkların emperyalizme ve yerli hainlere karşı ulusal ve sosyal kurtuluş savaşlarından yanadırlar; bu tür devrimci savaşların proletaryanın önderliği altında gerçekleşmesi için aktif olarak hazırlanırlar ve bunları desteklerler. Emperyalist yağma, dünya savaşlarına ve emperyalist saldırı ve oyunların bir sonucu olan yerel savaşlara karşıdırlar.

Emperyalist savaşlar, haksız savaşlardır ve marksist-leninistler, emperyalizme ve savaş tehlikesine karşı kararlı olarak mücadele ederler. Çünkü emperyalist dünya savaşları, emperyalist devletlerin veya grupların, dünyanın tek hakimi olmak isteğinden, hegemonya mücadelesinden doğar. Ve yanı sıra, halkların devrim mücadelesini ezmeyi, kana boğmayı; halkları birbirine kırdırmayı amaçlar. Emperyalist savaş halklar üzerinde büyük bir felaket ve yıkım demektir. İki dünya savaşının da gösterdiği gibi milyonlarca halkın siperlerde veya cephe gerisinde ölümlüne, milyarların açlık ve sefaletine neden olmuştur.

Ancak yine iki dünya savaşı tecrübesi bize, emperyalizmin tabiatından doğan, emperyalistlerin onulmaz yaralarına ilaç, «kurtuluş yolu» olarak gördükleri savaşların devrimlere yol açtığını da göstermiştir. Emperyalistler kârlı çıkmak için girdikleri dünya savaşlarından zararlı çıkmışlar, bir çok ölkede proleter devrimleri patlak vermiş, halklar kurtuluş yoluna girmişlerdir.

Emperyalistler yalnızca savaş dönemlerinde değil, barış dönemlerinde de saldırgan ve vahşidirler. Barış dönemlerini, savaşlara hazırlık dönemi olarak alırlar ve silahlanırlar. Bu objektif bir olgudur.

İki süper devletin saldırı ve savaş siyaseti içinde

bulduğumuz döneme damgasını vuran açık bir gerçektir. «Üç dünya teorisi»nin savunucuları, yeni bir dünya savaşı ihtimalini reddetmemekle birlikte; leninist savaş ve barış öğretisinde ve bunun devrimle olan ilişkisinde, bunların değerlendirilmesinde katıksız ve olgunlaşan oportünizmi temsil etmektedirler. Çünkü en başta emperyalizme, onun savaş ve saldırı siyasetine karşı devrim mücadelesini inkar yoluna gitmektedirler. Yine bunun bir devamı olarak, emperyalist savaş durumundan yararlanarak proleter devrimlerin zafere ulaştırılmasını şimdiden ihtimal olarak dahi reddetmektedirler. Oportünist «milli bağımsızlık» siyaseti ve «anayurt savunması» sloganı bunun delilidir.

Oysa bilinen bir gerçektir ki, Lenin, emperyalizm aşamasında sosyalist devrim teorisini, çağı tahlil ederek zenginleştirmiş ve geliştirmiştir. Lenin, emperyalizm ve proleter devrimleri çağında devrimci proletaryanın savaş barış ve devrim meselesindeki teorik ve taktik tavrının nasıl olması gerektiğini, bunun evrensel ilkelerini ortaya koymuştur. Leninist devrim teorisi, değişik ülkelerin proletaryasının «kendi» burjuvalarına karşı mücadelesinin amaç ve hedeflerini, bir savaş durumundan, proleter devrimin zaferi için nasıl yararlanmaları gerektiğini öğretir.

«Üç dünya teorisi», devrimin yapılmadığı ülkelerde proletarya devrimlerini ve ulusal kurtuluş savaşlarını şimdiden rafa kaldırdığı gibi, yeni bir dünya savaşında da bunu sözü edilecek bir mesele olarak dahi görmemektedir. Bu teoriye göre, proleter devrimi en azından yeni bir dünya savaşı sonuçlanıncaya kadar gündeme getirilmemelidir.

Yeni oportünistler, emperyalist savaşın tezgahlayıcıları olarak iki süper devleti ve bunların etrafında oluşan iki bloku göstermemek için çok yönlü çarpıtmalara başvurmaktadırlar. İki süper devletten birincisinin savaş aleyhtarı, statükonun koruyucusu —bu elbette ezilen dünya halklarına saldırmaktan

kaçındığı anlamına da gelir— yani barıştan yana olarak gösterilmesi; emperyalist metropollerin zıt karakterde iki ayrı dünyaya ayrılması, dolayısıyla «ikinci dünya» adı altında toplanan emperyalist devletlere «anti-emperyalist» bir fonksiyon yüklenmesi, emperyalist savaş hakkında oluşturulan oportünist görüşlerin ilk halkalarından birisini teşkil etmektedir. Bu ve buna benzer gerici tespitler savaş, barış ve devrim konusundaki leninist görüşlerin tersine çevrilerek karşı-devrimci sonuçlara ulaşılmasına, dünya halklarının hedeflerinin bulanıklaştırılmasına hizmet etmektedir. Bütün bunlar çağdaş dünyanın başlıca dört çelişmesinin inkar edilmesi ve oportünist «milli bağımsızlık» teorilerinin emperyalistler arası çelişmeler temeline oturtulmasında ifadesini bulmaktadır.

Amerikan emperyalistlerin savunma, meşru müdafaa hakkı tanınması; Alman, İngiliz, Fransız, Japon vb. emperyalistlerin ise savaşa karşı barış ve «denge» unsuru olarak desteklenmesi aslında dünya emperyalizminin tümünden temize çıkarılması anlamına gelmektedir. Bunlar, emperyalizmin sistem olarak çöktüğü, büyük çoğunluğu oluşturan emperyalistlerin zararsız, hatta yararlı hale geldikleri hayalini yaratmakla kalmamakta, zincirleme oportünist tezlere temel teşkil etmektedir.

«Üç dünya teorisi»nin sözde emperyalizm tahlilleri, dünya halklarının savaş kundakçısı iki süper devlete, onların jandarmalığı altındaki Doğu ve Batı blokunu oluşturan diğer emperyalistlere ve onların mağalarına karşı mücadele yolunu karartmayı amaçlamaktadır. Bu sözde teorinin savunucuları, en çok sözünü ettikleri emperyalizme ve savaşa karşı mücadelenin yeminli muhalifleridirler. Çünkü iki süper devletin hegemonya ve saldırı siyasetine meşruiyet kazandırmaya çalışırken, halkların emperyalizme ve sosyal-emperyalizme, uluslararası kapitalizme karşı, devrimci mücadelesini karşı-devrim güçlerinin

yedeğine takmaya çalışmaktadırlar. İki süper devletin saldırı ve savaş planlarının açığa çıkartılmasını, her türden oyunlarının bozguna uğratılmasını zorlaştırmaktadırlar. Dünya devrim güçlerinin rolünün emperyalistlere ve diğer gericiilere yüklenmesi, yeni bir dünya savaşının önlenmesi konusunda karşı-devrim güçlerinden barış dilenmek anlamına gelmektedir.

Emperyalist bir dünya savaşı önlenebilir mi? Marksist-leninistler buna olumlu cevap verirler: **Ya devrim savaşı önler, ya savaş devrime yol açar.** Geçmişite Lenin ve Stalin gibi günümüzde de marksist-leninistler konuya yaklaşırken bu ilkeyi rehber edinmektedirler.

Bu leninist ilke, dünya savaşı gündeme girdiğinden beri, II. Enternasyonal oportünistleri, Troçkistler, Tito-Togliatti, Kruşçev-Brejnev revizyonistleri tarafından reddedilmiştir. Bugün, diğerlerinin yanı sıra yeni oportünistler tarafından da terekdilmiş bulunmaktadır. Gerçi bunlar bu ilkeyi sık sık tekrarlıyorlar, ama hemen arkasından söyledikleri her sözde, attıkları her adımda bunu yalanlıyorlar. Sağ oportünistlerin bir sürü gerici söz yığını arasına yerleştirerek kendilerini kurtarmaya çalıştıkları bu leninist ilke de tıpkı diğer birçoğu gibi, anlamsızlaştırılmaya, devrimci içeriğinden soyutlanmaya çalışılmaktadır.

Yeni opotrünistler, savaşın önlenmesi için emperyalistlerden barış dilenmeyi; Revizyonist Doğu blokuna karşı ABD ve müttefiklerini destekleyerek, yani savaşın kundakçısı iki süper devlet arasında «denge» ve «uyum» sağlayarak, kendi ifadeleri ile, savaşı «ertelemeyi» düşlemektedirler. Soruna devrim açısından yaklaşmamak, savaş ve devrim arasındaki ilişkiyi koparmak oportünistleri pasifizmin barış sloganından başka bir anlamı olmayan «savaşın ertelenmesi için mücadele» sloganına ulaştırmaktadır. Bunu mümkün görmediklerinden, eğer savaş çıkarsa, savaşa destek olarak, savaş kışkırtıcılığı yaparak

ve bizzat emperyalist savaşta yer alarak «barış sağlamayı» ummaktadırlar. Yani onlara göre ya «denge» savaşı erteler, ya da emperyalist savaş, dünya halklarının ABD kampında yer almasıyla sona erdirilir.

İki süper devlet arasında çıkacak yeni bir dünya savaşını nleme imkanı vardır. Bu gerçekleşemez değildir, imkan dahilindedir. Marksistler, her zaman emperyalizmin savaş ve saldırı siyasetine karşı mücadele konusu üzerinde hassasiyetle durmuşlardır. Ancak marksist-leninistler, bu konuda da diğer bütün burjuva, küçük-burjuva akımlardan ayrılırlar. Örneğin soyut bir barıştan, ya da savaşın «ertelenme»sinden söz ederek pasifizmin »barış» sloganına bel bağlamazlar. Devrimci proletaryanın yapacağı şey, devrimlerle, devrimci mücadeleyi yükselterek emperyalist burjuvaziyi yıkmaktır. Bunu savunur ve buna uygun bir mücadele yürütürler. Savaş ve barış meselesiyle proleter devriminin zaferi arasında doğrudan bir ilinti vardır. « dünya» teorisyenlerinin gözardı etmek istedikleri şey burada yatmaktadır. Devrim platformunu gözardı etmek işte oportünistleri ikinci Dünya Savaşı tarihini tahrif etmeye, tarihin teker-rr safsataları ile durumu kurtarmaya sevkeden budur.

Emperyalist bir dünya savaşı, ne iki süper devlet arasında kurulacak bir denge ile, ne emperyalistlerin «barış» istekleriyle ne de emperyalistlere verilecek tavizlerle, ya da devrimlerden vazgeçildiğine dair vaadlerle nlenebilir. Böyle bir şey eşyanın tabiatına aykırıdır, ama olsa olsa oportünizmin sınıflararası barış teorilerine uygundur. Yeni bir dünya savaşı, ancak iki süper devletin hegemonya ve savaş siyasetine karşı, emperyalizm ve sosyal-emperyalizme, dünya ölçüsündeki karşı-devrim güçlerine yöneltilen kararlı ve militan bir şekilde verilecek devrimci mücadele ile, arka arkaya patlak verecek bir dizi devrimle nlenebilir. Bütün ülkelerin prole-

taryasının ve sosyalist ülkelerin, ezilen halkların ve ulusların proleter enternasyonalist dayanışması ve ortak düşmanlara karşı mücadelesi olmaksızın bir barış hayal etmek, emperyalizmin sosyalizmden yana olduğunu söylemek kadar saçmadır. Emperyalist savaşın, emperyalizme ve savaşa karşı dünya halklarının devrimci birleşik cephesinin kararlı mücadelesiyle ve elde edeceği zaferlerle önlenebileceği, eğer önlenmiyorsa yine aynı şekilde mücadeleye devam edilmesi ve savaştan devrimlerin zaferiyle çıkılması ve bunun gerekliliği leninist savaş ve barış öğretisinin temel eksenini oluşturur. İster «barış döneminde olsun, ister savaş patlak verdiği sırada olsun, Lenin'in şu sözleri bize ışık tutmaktadır:

«Emperyalist savaşa karşı mücadele, devrimci sınıfların dünya çapında, egemen sınıflara karşı yürüttüğü mücadele olmaksızın olanaksızdır» (Emperyalist Savaş Üzerine) s. 246). (abç)

Lenin, emperyalist savaş sona erdirmeye konusunda da şuna işaret ediyordu:

«Gördüğümüz gibi, bu savaştan çıkmanın pratik çaresi nedir? Biz deriz ki: bu savaştan çıkış yolu yalnızca devrimden geçer. Kapitalistlerce ezilen sınıfların devrimini destekleyin, ülkemizdeki kapitalistleri alaşağı edin ve diğer ülkelere örnek olun. Bu da biricik sosyalizmdir. Savaşa karşı mücadele iledir. Başka her şey boş saatler, laf ebeliği ya da sofuca özlemlerdir.» (Emperyalist Savaş Üzerine, s. 252) (abç)

Oportünistler için geçerli olan Lenin'in söylediklerinin tam tersidir: Kapitalistleri destekleyin, emperyalistlerle işbirliği edin, devrimden vazgeçin... II. Enternasyonal sosyal-şovenlerinin «anavatan savunması» sloganına sıkı sıkıya sarılın...

Emperyalizm ve proleter devrimleri çağında, emperyalizm varken ve yok edilinceye kadar ve buna bağlı olarak proleter devrimleri ve ulusal kurtuluş savaşları gündemde iken ve «gereksiz» hale gelinceye kadar devrimler şu ya da bu bahaneyle devrimci proletaryanın, ezilen halkların hedefi olmaktan şu veya bu gelişme evresinde rafa kaldırılamazlar. Devrimler ne geleceğe ait bir meseledir, ne de geçmişte kalmıştır. Yine emperyalist savaş ne geçmişte kalmıştır, ne de gelecekte özünü kaybedecektir. Emperyalist savaş da, proleter devrimleri ve ulusal kurtuluş savaşları da içinde bulunduğumuz çağın gerçek birer olgusudur. Aralarındaki ilişkinin genel anlamda değişmezliği ve bunların çağ ile birlikte kapanacağı meselesi, subjektif bir hayal ürünü değildir. Emperyalist dünya savaşları belli dönemlerin ve çelişkiler kapitalizmin bütününün bir ürünü olarak belirli dönemlere özgüken ve kaderi de devrimlere bağılıken, aynı şey devrimler için söylenemez. Yani devrimlerin kaderi emperyalizme ve savaşa bağlı değildir.

Dünyadaki belli başlı çelişmelerin keskinleşmesi, emperyalistleri savaşa sürüklerken, proletaryayı ve ezilen dünya halklarını da devrime itmektedir. Yeni oportünistler böyle düşünmemektedirler:

«Bugün devrimin ve savaşın etkenlerinden biri diğerine hakim durumda olmamakla birlikte, bütün dünyada saavşın etkenleri daha hızlı yükselmektedir... Sonuç olarak bugün savaş ve devrim etkenlerinden biri diğerine ağır basmaktadır. Ya devrim savaşı önleyecek, ya da savaş devrime yol açacaktır... Gelişmeler savaşın esas akım olması ihtimalini güçlendirme yönündedir.» (Aydınlık, 64)

«Biz, daha yukarda açıkladığımız üzere bugün dünyada savaşın etkenlerinin yükseldiğini ve yurdumuzu savunmaya hazırlıklı olmamız

gerektiğini söylüyoruz. Ayrıca savaşın ertelenmesi için, savaşın esas kundakçısına karşı mümkün olan bütün güçlerin dişe diş bir mücadele vermesinin önemi üzerine duruyoruz.» (Aydınlık, 64)

Burada görüldüğü gibi, devrimin etkenleri ve savaşın etkenleri birbirinin karşısına konarak oportünist mantık işletilmekte ve devede küse misali kafa kuma sokularak devrimlerin reddi yoluna gidilmektedir. Oportünistlere göre bu dönemde ne devrim ne de savaş mümkündür, hatta «savaş etkenleri» giderek ağır basmaktadır. Bu «etkenler» denilen şeyle kastedilenin en başta objektif gelişme yasaları, çelişmelere ilişkin şeyler olduğunu düşünürsek, dünya halklarının devrim trenini kaçırdıkları ama savaş trenine binmek zorunda kaldıkları sonucuna ulaşmamız gerekmez mi? Aydınlık oportünistlerin göre, savaş etkenleri ağır basıyor, öyleyse dünyanın ezilen halkları «kendi» hakim sınıflarıyla birlikte emperyalist savaşta yer almalıdırlar.* Savaş hazırlıklarının yo-

(*)Diğer yandaşları gibi, Aydınlık oportünistleri de kaderlerini Amerikan savaş blokuna, emperyalist burjuvazi ve onun uzantılarına bağlamışlardır. Türkiye halkının faşist diktatörlüğe ve modern revizyonizme, iki süper devlete, uluslararası kapitalizme karşı ulusal demokratik halk devrimi mücadelesini dikkate bile almaksızın, emperyalist savaşta yer almanın bir kader olduğunu, bu nedenle Amerikan emperyalistlerinin emri altında işbirlikçi tekeli burjuvazi ve toprak ağaları ile birlikte savaşa hazırlanmak gerektiğini tek alternatif olarak getirmektedirler ve bunu empoze etmeye çalışmaktadırlar. Aydınlık oportünistleri şöyle demektedirler: «Halkımızın savaş felaketine sürüklenmemesi, her devrimcinin isteğidir. Fakat bu konu bizim isteğimize bağlı değildir. Devrimci tutum, hayallerle oylanmak değil, katı gerçeğe göre hazırlanmaktır.» (Aydınlık, sayı-64) Karşı-devrimin bu vefakâr hizmetkârlarının «hayaller» ile kastettiği, devrim için emperyalizme ve savaşa karşı halkın mücadelesi, «katı gerçeğe göre hazırlanmak» ise NATO'da kal-

ğunlaşması, devrimin etkenlerini yok ediyormuşçasına davranılmakta, ve devrimlerin artık mümkün olamayacağı ima edilmektedir. Böyle bir durumda da, «ya devrim savaşı önler, ya savaş devrime yol açar» sözü oportünistlerin ağzında anlamını yitirmiş olmaktadır.

Oysa «ya devrim savaşı önler, ya savaş devrimlere yol açar» ilkesi, savaş, barış ve devrim ilişkisini açıklamaktadır. Bu, hiçbir zaman emperyalist savaşın devrimin etkenlerini ortadan kaldırmadığını göstermektedir. Tam tersine, savaşa giden yol, devrimin nesnel etkenlerini de olgunlaştırmaktadır. Oportünistler savaş ve barış ilişkisini birbirinden kopardıklarından ve bunu mutlaklaştırdıklarından keyfi sonuçlara ulaşmaktadırlar. Açık bir gerçektir ki, marksist-leninistler hangi dönemde olsun devrim için mücadele platformunu korurlar ve buna göre hazırlanırlar. Aksini iddia etmek, çağın temel gerçeğini, özünü reddetmekle aynı şeydir ve emperyalizmin ebediyen var olacağı anlayışından kaynaklanır. Proleter devrimini, ulusal kurtuluş mücadelelerini ve bu yöndeki mücadeleyi, savaş tehlikesi umacılarıyla gündemden çıkarmak, bilinmeyen bir tarihe ertelemek tam da emperyalistlerin istediği bir şeydir. Bir ülkede devrimin zaferi, devrimci durumun varlığı ve subjektif etkenlerin yeterliliği ile mümkündür. Hiç kimse önceden devrimin şu veya bu tarihte, şu veya bu ülkede zafere ulaşacağını garanti edemez. Ancak marksist-leninistlerin, en temel görevi devrime hazırlanmak, devrim için mücadele etmek; hakim sınıfların yıkılmaksızın, kendiliklerinden iktidarı bırakacaklarını bilmektir. Bu, bütün devrimlerin temel

mak için gayret göstermek, Amerikan emperyalizminin hegomonyasını ve işbirlikçi egemen sınıfların diktatörlüğünü muhafaza etmek, onlarla birlikte Batı emperyalist bloku adına «yurt savunması»na, devletin ve ordunun güçlenmesine yardımcı olmaktır.

kanunudur. Emperyalizme ve savaşa karşı mücadele-
nin de özü buradadır.

«Üç dünya teorisi»nin savunucuları, açıktan açığa savaş tehlikesi karşısında teslimiyeti, bundan da öte ,karşı-devrimin hizmetinde emperyalist savaşa katılmayı savunuyorlar. Bunu da savaşa ve emperyalizme karşı mücadele olarak gösteriyorlar. «Denge» ve «uyum» sağlayarak iki süper devleti yatıştırma ve «savaşı erteleme» oportünist siyasetinin pratik anlamı, savaş kışkırtıcılığıdır ve sosyal-şovenizmdir.

Marksist-leninistler meseleye, sosyalist ülkelerin ve dünya proletaryasının çekirdeğini oluşturduğu, ezilen halklar ve uluslarla kurulacak ittifak ve bunun etrafında savaşa ve emperyalizme, dünya gericiliğine karşı diğer bütün ilerici güçlerin seferber edilmesi, en geniş dünya devrimci birleşik cephesinin kurulması ve bunun aktif mücadelesi açısından yaklaşır. Emperyalist savaş ancak böylesine bir mücadele ile, iki süper devletin saldırgan ve köleleştirici faaliyetlerinin boşa çıkartılmasıyla, ardarda bir dizi devrimin zafere ulaştırılmasıyla engellenebilir. Uluslararası oportünist akımın Türkiye'deki sadık subesi ise böyle düşünmemektedir:

«Savaş ertelenebilir. Dünya halklarının ve tehdit altında olan bütün ülkelerin savaşa ve saldırgan süper devlete karşı dışı dışı mücadelesi, savaşı geciktirebilir.» (Aydınlık, 64) (abç)

Emperyalizm uşaklığını son derece açık bir biçimde ifade eden bu sözler, savaşı «ertelemek isteyen» sağ oportünistlerin gösterdiği, gizlediği hedefler, emperyalizme ve savaşa karşı mücadele vb. açısından son derece ilginç ve o derecede de iğrençtir. Onlara göre, sosyal-emperyalist Sovyetler Birliği yalnız başına hem emperyalizm hem de savaş demektir. Buna karşı mücadele anlayışları ise şöyledir: Amerikan emperyalistlerinin öncülüğündeki bütün emperya-

listler ve uşakları, bütün gerici güçler savaşı «erteleyebilirler». Tabi dünya halklarının emperyalizmin kuyruğuna takılması, bunun için ikna edilmesi ve sosyal-emperyalist Sovyetler Birliği dışındaki emperyalistlerin çıkarlarının dışı dış bir mücadeleyle savunmaya çağırılması uluslararası oportünizmin işidir. Bütün yaptıkları da bundan ibarettir.

Marksizme taban tabana zıt oportünist «üç dünya teorisi», Mao Zedung'un devrimci çizgisinin bir devamı olarak gösterilmektedir. Oportünistler, üstelik Mao Zedung'un 1970 bildirisine de sık sık atıfta bulunmaktan çekinmemektedirler. Acaba bu bildirden aşağıya aldığımız sözler en küçük bir şekilde bile oportünizme haklı dayanak noktası olabilir mi? Bildiride savaş ve devrim ilişkisi şöyle ifade edilmektedir:

«Yeni bir dünya savaşı tehlikesi hala mevcuttur. Bütün ülkelerin halkları buna hazırlıklı olmalıdır. Fakat bugün dünyada **esas akım devrimdir**. Dünya halklarının savaş tehlikesini görerek uyanıklıklarını artırdıkları, devrimci birliklerini sağlamlaştırdıkları ve mücadelede direndikleri takdirde savaşın önlenmesi mümkündür. Ancak emperyalistler bir savaş çıkarma inadından dönmezlerse, muhakkak ki, dünya çapında büyük bir devrime yol açacak ve kendi akibetlerini yakınlaştıracaklardır.»

Sağ oportünistlerin sahtekarlığı, emperyalizme sadakati, onları burada belirtilenin tam tersini söyledikleri halde, geçmişte yapılan doğru tespitleri tahrif etmeye, bunları yüzlerine bir maske olarak kullanmaya yönelmektedir. Yukarda da görüldüğü gibi, savaşa ve emperyalizme karşı devrimci mücadelenin genel çizgisine işaret eden bu kısa ve özlü ifadenin savaşın ertelenmesini hedef alan, emperyalistlerle birlikte sözde yeni bir dünya savaşını önlemeyi, ön-

lenemiyorsa, onlarla birlikte emperyalist savaşa katılmayı öneren yeni oportünizmle hiçbir ortak yanı olamaz.

Eğer «sosyalizm, milli kurtuluş hareketi ve uluslararası komünist hareket ve işçi sınıfı hareketi» devrim bayrağını yüksekte tutabilirse, saflarını sıkılaştırabilir ve proleter enternasyonalizmi bunun temelini teşkil edebilirse, iki süper devlete ve uluslararası gericiğe karşı en geniş ve en sağlam bir cephe kurulabilir. Emperyalistlerin çelişkilerinden yararlanılabilir. İki süper devletin azgınca silahlandıkları, savaş için güç biriktirdikleri, müttefiklerini etraflarında topladıkları, bunlar arasındaki çatlakları kapatmaya, biri diğeri aleyhine nüfuz alanlarını genişletmeye çalıştıklarını bir sırada, dünya halkları birleşik cephesinin taşıdığı acil önem kolaylıkla anlaşılır.

Dünya halklarının devrimci mücadelesi, bu mücadele içinde güçlendirecekleri dünya halkları birleşik cephesi, eğer savaşı önleyemezse, devrim mücadeleleri emperyalist savaştan yararlanma ve proleter devrimlerini zafere ulaştırma yoluna gidecektir. Marksist-leninistler, her ne yolla olursa olsun emperyalist savaşın çıkmayacağı konusunda hayal yaratmazlar; halkların hazırlıksız yakalanmaması için devrime hazırlığı ve mücadeleyi esas alırlar.

«ÜÇ DÜNYA TEORİSİ», EMPERYALİZMİN SALDIRI VE SAVAŞ TEHDİDİ KARŞISINDA NASIL BİR CEPHE ÖNERİYOR?

Bilindiği gibi marksist-leninistler, herhangi bir ülkede devrimin strateji ve taktiklerini oluştururken, dostların ve düşmanların kesin ve berrak bir şekilde ayırma tabi tutulmasını esas alırlar. Bu, bir ülke içersinde olduğu kadar, dünya ölçüsünde de geçerlidir. Açıktır ki, geçmişte olduğu gibi, günümüzde de dünya, devrim ve karış-devrim cephesi olarak ikiye

bölünmüş durumdadır. Barikatın bir yanında dünya devriminin güçleri, diğer yanında ise dünya emperyalizminin karşı-devrimci güçleri yer almaktadır. Mücadele bazen şiddetlense, bazen hafiflese de, bu her zaman var olacaktır. Ta ki emperyalizm yok edilinceye kadar.

«Üç dünya teorisi» taraftarları da sözde bir barikat ve iki cephe üzerinde durmaktadırlar. Ama bu cephe dünya proletaryasının ve halklarının cephesi değildir, oportünistler böyle bir cepheye gereklilik duymamaktadırlar. Yeni oportünizme göre, özellikle «savaş etkenlerinin» ağır basmaya başladığı günümüzde bir tarafta saldırgan ve savaş isteyen Sovyet sosyl-emperyalistlerinin savaş bloku vardır, diğer tarafta ise ona karşı kuurlması gereken hatta kurulmuş «dünya devletleri cephesi» vardır. Bu cephe ABD'den sosyalist ülkelere; emperyalist ülkeler proletaryasından ezilen halklara ve uluslara; emperyalist burjuvaziden bağımlı ülkelerin egemen sınıflarına, faşistlere kadar hepsini içermektedir.

Daha önce de üzerinde durulduğu gibi, emperyalizme ve savaşa karşı mücadele, tek tek ülkeler proletaryasının, halklarının meselesi değildir. Sorunu dünya ölçüsünde devrimin, sosyalizmin güçleri ile dünya emperyalizminin güçleri arasındaki mücadele zemininde ele almak gerekir. Emperyalizme ve savaşa karşı mücadeleyi ulusal sınırlara hapsedmek veya karşı-devrim güçleri ile sosyalizmin güçleri arasına kesin ve berrak bir sınır çizgisi çizmemek kaçınılmaz olarak burjuva milliyetçiliğine varır. «Üç dünya teorisi» taraftarları, burjuva milliyetçi bir çizgi izlemekte, bir yandan «birinci» ve «ikinci dünya» denilen ülkelerde proletaryanın rolünü, «üçüncü dünya» denilen ülkelerdeki faşist ve gerici iktidarların fonksiyonunun (!) da gerisine atarken, diğer yandan emperyalizmin güçlerini devrim safında göstermektedirler. Oportünistlerin proleter enternasyonalizm anlayışı, burjuva enternasyonalciliğine denk düşmekte-

dir; çünkü onlar işçileri, köylüleri, dünyanın bütün halklarını değil, devletleri temel almaktadırlar. Sınıf işbirliği çizgisi, oportünistleri her ülke halkını «kendi» egemen sınıflarının kuyruğuna takma ve halkların menfaatleri uluslararası sermayenin çelişkilerine göre şekillenen bir «enternasyonalizm»e götürmektedir. Kısaca bunun üzerinde duralım:

«Ve devrimciler bugün üçüncü dünyayı dünya devriminin temel gücü olarak görüyorlar. Hemen belirtelim, bu temel güce İran Şahı'nın, Süleyman Demirel'in veya Marcos'un devletleri de dahildir. Çünkü emperyalizmin denetimine karşı yalnız halklar mücadele etmiyor, üçüncü dünyanın bütün devletleri gittikçe artan bir ölçüde iki süper devlet başta olmak üzere emperyalizme karşı çıkıyorlar.» (Halkın Sesi, Sayı 26).

Burada söylenenler yalnızca marksist devlet öğretisinin tepe-taklak edilmesi değil, aynı zamanda proleter enternasyonalizminin burjuva milliyetçiliği seviyesine indirgendiğinin de bir örneğini teşkil etmektedir. «Üç dünya teorisi» taraftarları, sözde «son çeyrek yüzyılın en önemli olayı» olarak gördükleri «üçüncü dünyanın doğuşu» (!) ile proleter enternasyonalizmini faşistleri de içine alan içi boş bir burjuva kavramı haline getirmeye çalışmaktadırlar.

Oysa, «proleter enternasyonalizmi burjuvaziye ve emperyalizme karşı sosyal ve milli kurtuluş için ve sosyalizmin ve komünizmin zaferi için sürdürülen mücadelede işçiler, emekçi kitleler ve çeşitli ülke halklarının enternasyonalist dayanışma ve birlik, karşılıklı dayanışına ve yardımlaşma ideolojisi. Proleter enternasyonalizmi, farklı tarihi dönemlerin somut şartlarına uygun olarak gelişir. Ancak muhtevası ve özü aynı kalır.»

Enver Hoca'nın belirttiği gibi,

«Proleter enternasyonalizmi, eski kapitalist dünyayı şiddetle devirmek, burjuvazinin iktidarını temellerine kadar yıkmalı ve insanın insan tarafından sö-

mürülmesinde kapitalistlere hizmet eden her şeyin ve üretim araçlarını efendileri olmak amacıyla, özel olarak her ülke proletaryasının ve genel olarak ta dünya proletaryasının düşünce ve eylem birliğidir» AEP 7. Kongre Raporu, s. 226-227).

Emperyalizme ve savaşa karşı dünya halklarının mücadelesi, ancak proleter enternasyonalizmi temelinde başarı kazanabilir. Proleter enternasyonalizmi, barış ve savaş dönemlerinde herhangi bir gerekçeyle asla terkedilemez. Savaş ile devrim arasındaki ilişki, proleter enternasyonalizmiyle birleştirilmedikçe marksist olunamaz. Dünya halklarının kurtuluş mücadelesinin gücü, emperyalizme ve savaşa karşı mücadelenin başarısı proleter enternasyonalizmi dışında düşünülemediği gibi, savaş tehlikesi gerekçesiyle de rafa kaldırılamaz. Ancak bu demek değildir ki, savaş tehlikesi karşısında en geniş bir mücadele cephesi kurmamak gerekir. Tam tersine ancak özünü proleter enternasyonalizminin teşkil ettiği dünya halkları cephesi, savaşa ve emperyalizme karşı birleştirilmesi gereken bütün güçleri kendi etrafında toparlayıp, onları daha aktif hale getirebilir. Savaş patlak verdiğinde, savaşa karşı çıkan ve mücadele eden, iki süper devletten birisinin aleti olmayan bütün güçler desteklenmelidir. Özellikle milli burjuva iktidarlar emperyalizmin kucağına terkedilmemelidir.

Bununla birlikte proleter enternasyonalizmi hiçbir zaman faşistleri ve emperyalistleri içine alan ve bu temelde yükselen bir muhteva kazanmaz ve kazanmayacaktır. «Üç dünya teorisi» taraftarları, yani katışıksız oportünistler, proleter enternasyonalizmini, Marks ve Engels'in «Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz» yüce çağrısını; Lenin ve Stalin'in Önderliğindeki Üçüncü Enternasyonal'in çağa uygun «Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz» şeklindeki temel sloganını bir yana bırakmışlardır.

«Üç dünya teorisi», dünya devrim süreçlerinin

tahrifatı, ve «ikinci dünya» ve «üçüncü dünya» adı altında toplanan emperyalist ve faşist, gerici devletlerin «devrim akımı»na dahil edilmesi ve bunun esas mesele haline getirilmesi üzerine inşa edilmiştir. Bu «teori»nin oportünist taraftarları, «Bütün ülkelerin işçileri, ezilen halklar ve uluslar birleşiniz» büyük devrimci sloganının yerine, «Devletler bağımsızlık istiyor» burjuva aldatmacasını koymuşlardır. Halkın Sesi oportünistleri bu temel sloganlarını şöyle açıklamaktadır:

«'Devletler bağımsızlık istiyor,' sözü acaba ne anlama geliyor? Burada söz konusu olan iki süper devlet dışındaki bütün dünya devletleridir ve özellikle üçüncü dünya devletleridir. Çünkü bugün yalnız üçüncü dünya ülkeleri değil, diğer emperyalist ülkeler dahi, belli ölçülerde iki süper devletin denetim baskı ve tehdidi altındadır ve buna karşı bağımsızlıklarını korumak için mücadele etmektedirler.» (Halkın Sesi, s. 26) (abç)

«Üç dünya teorisi» taraftarlarının emperyalizme ve savaşa karşı mücadele anlayışlarının özünü bu oluşturmaktadır. Yukarıdaki alıntıda sözü edilen «iki süper devlet»in ise ne anlama geldiği daha önceleri üzerinde durduğumuz gibidir. Özet olarak savaşa karşı «mücadele cephesi» şöyledir:

«...İkinci ve üçüncü dünyanın iki süper devletin hegemonyacılığına ve savaşa karşı mücadelesi ve özellikle savaşın esas kaynağı olan Sovyet sosyal emperyalistlerine karşı dışı dışı mücadele, savaşın belki bir süre önlenmesini sağlayabilir.» (Aydınlık, sayı 72, s. 7) (abç)

Oportünistler, halkların baş düşmanı olarak yalnızca Sovyetler Birliğini gösterip, ABD'yi gizlemekle

kalmıyorlar, iki süper devletin yeni bir dünya savaşında dayanacağı ülkeleri, müttefiklerini emperyalizme ve savaşa karşı mücadele cephesine dahil ediyorlar.

Gerek ulusal, gerekse uluslararası planda devrimci mücadele açısından, her tarihi dönemde halkların baş düşmanlarını tespit etmek, devrimci bir mücadele çizgisi izlemesi zorunlu bir şarttır. İkinci dünya savaşı döneminde halkların baş düşmanı Almanya, İtalya ve Japonya'dan kurul ufaşist kamptı. Savaş sonrası dönemde, Amerikan emperyalistleri dünya halklarının baş düşmanı haline geldi.

Kruşçev revizyonistleri Amerikan emperyalizmi ile işbirliği çizgisi izleyerek, emperyalizmle mücadeleyi ve devrimi terkettiler. Sovyetler Birliği ile ABD arasındaki ilişki, kapitalizmin restarosyonu ile sosyalizm-kapitalizm temel çelişkisi olmaktan çıktı ve nihai amacı dünya hegemonyası olan iki süper devletin rekabeti ve işbirliği halini aldı.

İçinde bulunduğunuz tarihi evrede dünya halklarının baş düşmanı iki süper devlet ABD ve Sovyetler Birliğidir. Uluslararası komünist hareketin tespiti ve mücadele çizgisi bütünüyle buna uygundur. Uluslararası oportünist çıkan ise iki süper devleti sözde baş düşmanı olarak almakta, ama gerçekte ABD emperyalizmine yandaşlık etmektedir. «Üç dünya teoris-i» taraftarları ABD'nin de saldırgan ve tehlikeli bir düşman olduğu, Sovyetler Birliği ile birlikte aynı değeriendirmeye tabi tutulması gerçeğini reddetmektedirler.

Marksist-leninistler, bugün durumu şöyle değeriendirmektedirler: Dünya halklarını yeni bir dünya savaşı tehdidi altında tutan, barış ve güvenliği tehdit eden esas saldırgan güçler Amerikan emperyalistler ve Sovyet sosyal-emperyalistleridir. **Her ikisi de faşist Hitler Almanya'sının rolünü oynamaktadırlar.** Dünyanın birçok ülkesinde ordularını ve askeri üslerini bulunduran, askeri blokların başını çeken;

dünya hegemonyası siyaseti izliyerek, emperyalist uygulamalarla, yeni sömürgeci siyaset ve halkları ve ulusları daha da fazla boyunduruk altına almaya çalışarak kan ve ölüm kusarak dünyayı tehdit altında tutan, yeni bir dünya savaşına yoğun bir şekilde hazırlanan esas güçler onlardır. Elbetteki İsviçre, Avusturya, Belçika gibi emperyalist ülkeleri barış ve güvenliği tehdit eden esas güçler olarak görmek mümkün değildir. İki süper devlet dışındaki emperyalistler onlarla aynı derecede tehlikeli ve saldırgan güçler olarak gösterilemez. Böyle birşey, hedef şaşırtmak, dünya halklarının savaşına ve emperyalizme karşı mücadelelerinde vurulacak darbenin doğrultusunu gözlerden gizlemek olur. Ancak bu demek değildir ki, Alman Japon, İngiliz, Fransız emperyalistleri tehlikesizdir. Bütün emperyalistler halkların düşmanları, devrimin hedefleri olmaya devam etmektedirler. Ve diğer emperyalistler, iki süper devletin ekonomik siyasi, askeri ittifakları içerisinde yeralarak-çelişkilerine ve aralarındaki sürtüşmelere rağmen-, şu veya bu şekilde onlarla ilişki kurarak veya destek olarak farklı konumlarda da olsa onlara suç ortaklığı etmektedirler. İki süper devletin kendi dışlarındaki emperyalistleri baskı ve denetim altına almaya çalışmaları, onlar üzerinde çeşitli oyunlar oynamaları her ikisinin de eriştiği boyutları; ne kadar tehlikeli ve saldırgan olduklarını gösterir, ama bu, diğerlerinin «masum» ve halkların dostu, dünya devriminin sempatanları olduğunu göstermez. Olsa olsa kendilerine «Üç dünya» teorisyenlerinin sosyal emperyalistlerden daha yakın olduğunu gösterir.

Uluslararası oportünizmin değerlendirmeleri böyle değildir. Gerçekte onların «gördüğü» esas şey sosyal emperyalistler ve onun sadık müttefikleridir. ABD'deki oportünistler bile açıkça kendi efendilerini gizliyerek, onun müttefiklerini ve uşaklarını aklayarak emperyalist savaş tehlikesinin iki esas kaynağından birisini, kendi emperyalist burjuvalarını unut-

turmaya çalışmaktadırlar. Bütün oportünistler dünya halklarını kandırmaya çalışarak, devrim, ulusal ve sosyal kurtuluş davasını söndürmeyi amaçlamaktadırlar.

Oportünistler, savaş ve barış meselesi üzerinde dururken kasıtlı olarak emperyalistlerle, gerici güçlerle ittifak üzerinde durmaktadırlar. Tartışmayı yalnızca bu alana çekerek, esas meseleyi savaşa hazırlanan ve tahakküm peşinde koşan emperyalistlerin nasıl yıkılabileceği kapitalist boyunduruktan halkların nasıl kurtulabileceği, bunun dünya halklarına yüklediği kısa ve uzun vadeli görevleri geçiştirerek, bunun platformunu saptırarak oportünizmin tarihi fonksiyonunu yerine getirmeye çalışıyorlar.

İki süper devletin savaş planlarını açığa çıkarmak, oyunlarını bozguna uğratmak, emperyalizmin saldırı ve savaş siyasetine, halklar üzerinde kurduğu tahakküme karşı dünya halklarını seferber etmek ancak doğru tespitlere dayanılırsa mümkündür. Uluslararası oportünizmin, en başta sahip olmadığı da budur. İki süper devletten birini gösterirken diğerini gizlemekte ve dünya emperyalizminin bazı güçlerini sözde lanetlerken, bazılarını açıktan açığa desteklemektedirler. Bunlar, değil bir marksist-leninisttin, bir yurtseverin tavrı bile olamaz. Çünkü yeni bir dünya savaşının çıkmasında ABD'nin rolü hafife alınmakta ve önemsenmemektedir. Bu, Amerikan emperyalistlerini unutturmak ve dünya devriminin bu azgın düşmanın hanesinde yazılı olan suçlarına sünger çekmek demektir. İki süper devletin de aynı derecede saldırgan ve tehlikeli olduğu, savaşı başlatan, ya da saldırıya uğrayan süper devlet meselesinin emperyalist bir savaşta bir şey değiştirmeyeceği üzerinde durduk. Ancak bizim burada değinmek istediğimiz, bu tür saçmalıklarla nereye ulaşıldığına işaret etmektir.

«Üç dünya teorisi»nin taraftarları dünya halklarının en tehlikeli düşmanlarından birisini ABD'yi hi-

maye etmekte ve hedef şaşırtmaktadırlar. Sovyetler Birliği ve etrafında oluşturduğu blok dışında kalan dünyanın diğer bütün karşı devrim güçlerini devrim safında göstermektedirler «Emperyalistlerarası çelişmelerden yararlanma», «değişen şartlar», «geçici uzlaşma» vb. türünden her bahane katışıksız birer sahtekarlıktan ibarettir.

Yeni oportünizmin ulaştığı nokta, emperyalizme ve savaşa karşı, **dünya halkları birleşik cephesinin** inkarı ve yerine karşı-devrimci bir öz taşıyan «**dünya cephesi**»nin konulmasıdır. «Üç dünya teorisi» taraftarlarına göre, dünya ölçüsünde, emperyalizme ve savaşa karşı mücadelede dostlar kimlerdir, düşmanlar kimlerdir? Bu şöyle tespit edilmektedir:

«Sosyal-emperyalistlerin artan askeri tehdidi karşısında gittikçe artan sayıda Batı Avrupa ülkesi birleşerek güçlenme ve bağımsız bir savunma potansiyeli geliştirme çabası içine giriyorlar. Batı dünyasında pek çok uzak görüşlü şahsiyet ve basın Sovyet revizyonistlerinin «yumuşama» sis perdesinin arkasında Batı Avrupa'nın birliğini bozmak ve böylece bütün Avrupa'yı ilhak etmek amacını güttüğünü kavramıştır. Onlar «yumuşama» konusunda gerçekçi olmayan hayallere kapılarak uyumanın ve Sovyetler sosyal-emperyalizmine tavizler vererek, aldatıcı bir sükûnetten başka bir şey olmayan geçici bir barış satın almanın çok tehlikeli olduğunu biliyorlar.» (Aydınlık, Yen Ku Ping s. 61) (abç)

Uluslararası alanda, üçüncü dünya ülkeleri ve halklar iki süper devlete karşı mücadele içinde Sovyet sosyal-emperyalizminin gerçek yüzünü daha iyi görmeye başlamışlardır. İkinci dünya ülkelerinde süper devletlere, özel olarak **Sovyet sosyal-emperyalizmine** karşı birlik içinde mücadele etme eğilimleri hız kazanmaktadır.» (Aydınlık, 61, Peking Review) (abç)

«...Fransa marksist-leninist Komünist Partisi, bugünden itibaren iki süper devlete karşı **bütün güçleri, bütün sınıf ve tabakaları**, süper devletlere, teslimiyet ve milli cesaret taraftarlarına ve özellikle revizyonist yöneticilere karşı olan bütün gerçek ve samimi yurtseverleri birleştiren mümkün olan en geniş cephenin inşası için çalışmaya girilecektir.» (Aydınlık, 56, FML KP II. Kon. Kabul edilen program) (abç)

«İsviçrenin bağımsızlığının savunulması, iki süper devlete karşı **dünya cephesini** güçlendirir.» (Aydınlık 73. İs. October) (abç)

«Emperyalizmin bütününe baş düşman olarak aldığımız zaman, emperyalistler içindeki en azılı düşmanları, iki süper devleti tecrit etmek mümkün olmaz, İki süper devletin baskısı altında bulunan **kapitalist ülkeleri dünya birleşik cephesine kazanmak mümkün olmaz.**» (Aydınlık, 60) (abç)

«Üç dünya teorisi»nin savunucuları, «dünya cephesi» veya «dünya birleşik cephesi»ne bu açıdan yaklaşıyorlar. Onlar emperyalizme ve savaşa karşı **dünya halkları birleşik cephesini** çoktan terketmiş buluyorlar. Bunlar nasıl kendi ülkelerinde açıktan, burjuvaziyle, egemen sınıflarla ittifaki ve sınıf işbirliğini savunuyorlarsa, aynı şekilde dünya ölçüsünde de emperyalist devletlerle bağımlı ülkelerdeki faşist, gerici iktidarlarla da «dünya cephesi» kuruyorlar. Zaten her yeni oportünistin görevi, «kendi» egemen sınıflarını, diğer süper devlet Sovyet sosyal-emperyalistlerine karşı sözde «dünya cephesi»ne katılmaya ikna etmektir. Bunun için de «mükemmel» stratejik tespitleri «Üçüncü dünya temel güç», «ikinci dünya yedek güçtür», iki süper devlet arasındaki ilişkilerden yararlanmak gerekir gibi safsatalar üzerinde birleşiyorlar ve bunun gereklerini yerine getirmeye çalışıyorlar.

Aydınlık oportünistleri bir başka yerde de şunları söylemektedirler:

«Baş çelişme, iki süper devlet ile ABD ve Sovyet halkları da dahil olmak üzere bütün dünya halkları arasındadır. Devletlerin iki süper devletin hegemonyacılığına karşı mücadelesi, baş çelişmenin dünya halkları olarak ifade ettiğimiz devrimci yanında yer almaktadır.» (Aydınlık, 78, (abç))

ABD emperyalizminin de sosyal emperyalist Sovyetler Birliği ile birarada dünya halklarının baş düşmanı olarak gösterilmesinin demagojik bir manevra olduğunu bir yana bırakalım. Esas mesele oportünistlerin **dünya halklarından** ne anladığıdır? Yukarıda da görüldüğü gibi, «devletler» —yani iki süper devlet dışında kalanlar— dünya halkları içerisindedir ve «baş çelişmenin... devrim yanında»dır. Kimdir, bunlar? Hitlerin çömezi Alman emperyalistleri, Japon, Fransız emperyalistleri, Sovyet emperyalistlerinin tasmaşını elinde tuttuğu bir yığın revizyonist Doğu Avrupa devleti; yine onların hemen arkasından sıraya giren «üçüncü dünya» denilen ülkelerdeki azıllı faşistler, döktükleri kan küçük bir dünya savaşına bedel faşist diktatörlükler... Oportünistler, emperyalistler ve faşist diktatörlüklerle aynı çuvala girmeye ve onların kucağında kuzu kuzu oturmaya öylesine meraklıdırlar ki, bunun kılıfını hazırlamak için işte böyle baş çelişme tespitleri yapıyorlar. Onların devrim ve bunun için mücadele diye dertleri olmadığı için neredeyse bütün dünyayı devrim safında, merih gezegenini de —çaresiz— karşı devrim safında göstererek iki dünya ayırımı ile işin içinden sıyrılacaklar.

Uluslararası oportünizm, dünyada barış ve güvenliğin korunmasının, iki süper devletin saldırgan faaliyetlerini ve savaş planlarını «boşa çıkartma»nın

yolunu onların müttefiklerinden ve maşalarından barış dilenmekte görüyor. Tekrar belirtmek gerekirse, onlar, «iki süper devlet» sözünü aslında tek süper devlet anlamında kullanıyorlar. Çünkü Amerikan emperyalistlerinin cephe gerisini, müttefiklerini desteklemekle zaten direkt olarak ABD savaş blokunu desteklemiş oluyorlar. Aslında «dünya cephesi», Amerikan emperyalistlerinin savaş stratejisine bütünüyle uygundur, fazladan olarak oportünistler sosyalist ülkeleri, dünyanın ezilen halklarını da onlara armağan ediyorlar. Böylesine bir cephe taktiği, emperyalizme ve savaşa karşı mücadele değil; emperyalist savaşa hizmet eden, onu yaklaştıran bir taktikdir. Emperyalizme karşı emperyalizmle; emperyalist savaşa karşı savaşın bir kutbunu desteklemekle mücadele edilemez. Bu zaten emperyalist burjuvazinin çağın başlangıcından beri uyguladığı birşeydir. Dolayısıyla yeni oportünistlerin nefes tüketmesi boşunadır. Sosyalist ülkelere ve bütün ülkeler proletaryasına, ezilen halklar ve ezilen uluslara, bütün ilerici güçlere dayanmayan, devrimi hedeflemeyen hiç bir cephe, dünya devrimine hizmet edemez. Oportünistler, sözde sosyal-emperyalizme karşı mücadele şampiyonluğu yapmalarına rağmen, aslında emperyalizme ve sosyal-emperyalizme karşı proleter devrimci mücadelenin en büyük muhalifleridirler. Çünkü onların anladığı anlamda bir mücadele, ya da cephe, emperyalizmi olduğu kadar sosyal-emperyalizmi de ebediyyen ayakta tutar.

Oportünistler, sanki Amerikan emperyalizmine savaş cephesi örgütlemeyi üzerine görev almışlar gibi davranmaktadırlar. Ama emperyalistlerden barış dilenmekten de geri kalmamaktadırlar. Çoğu zaman yaptıkları gibi «pek çok ileri görüşlü şahsiyet ve basın» diye övgü düzdükleri, aslında Avrupalı faşistlerden, Strauss'lardan, Tacher'lardan, Nato generallerinden, emperyalist burjuvazinin gözde temsilcilerinden; gerici basın tröslerinden; Amerikan em-

peryalizmin sadık uşaklarından medet ummaktadırlar. Buna karşılık Tayland, Şili, İspanya ve diğer ülke halklarının faşizme ve emperyalizme karşı mücadelesini, silahlı direnişlerini aktif olarak desteklemeyi pek düşünmedikleri gibi, önemsememekte ve emperyalistlerarası çelişkileri, dünya emperyalizminin kendi cephesindeki çatlakları öne çıkarıp karşı-devrimci stratejiler üzerinde gevezelik yapmaktadırlar.

Marksist-leninistlerin görevi, yeni bir dünya savaşının tezgahlayıcılarının en başta iki süper devlet olduğunu; ama diğer ülkeler emperyalist burjuvazisinin de şu veya bu derecede savaştan medet uman, savaş kundakçılığına alet olan ve onu teşvik eden karşı-devrim güçleri olduğunu açıklamak ve halkların devrim mücadelesinin yolunu aydınlatmak, onun önündeki engelleri göstermektir. Savaşın kaynağı genel anlamda dünya, emperyalizmi, özel olarak iki süper devlettir, yoksa yalnız başına Sovyet sosyal-emperyalizmi değil. Savaş hazırlıkları ve saldırıların, dünya hegemonyası için azgınca rekabetin günümüzde merkezi noktalarını iki süper devlet oluşturmaktadır. Ancak bu, bize, iki süper devletin gücünü aynı zamanda dünya emperyalizminden, müttefiklerinden, dünyanın diğer gerici faşist güçlerinden, onlarla olan ilişkilerinden aldığını da unutturmamalıdır. NATO, AET, SEATO, COMECON, VARŞOVA PAKTI vb. birşeyler ifade ediyor olsa gerek.

«Üç dünya teorisi», leninist emperyalizm tahlilini, çağ ile günümüz dünyası savaş, barış ve devrim ilişkisini tahrif etmeyi kendisine görev edinmiştir. Proleter devrimlerini, ulusal ve sosyal kurtuluş uğruna devrim davasını terketmeyi, halkların devrime yönelik, gerici güçleri paramparça etmeyi hedefleyen, uzun soluklu, kararlı bir mücadeleye girişmesini, buna göre hazırlanmasını durdurmayı tavsiye etmektedir. Bu «teori», dünya karşı-devrim güçlerini, devrim güçleri içersinde ele almakta, emperyalizmi hoş göstermekte ve halkların devrim davasını felce uğ-

ratmayı çizgileştirmektedir. Savaş öncesinde her ülke marksist-leninistlerinin proleter enternasyonalizmine uygun olarak «kendi» ülke egemen sınıflarını devirmeyi, yerine proletarya diktatörlüğünü (veya halkın demokratik diktatörlüğünü) kurmayı amaçlayan bir mücadelenin içinde olması gündemden kaldırılmıştır. Emperyalizme karşı ulusal kurtuluş savaşları unutturulmaya çalışılmaktadır. Yine eğer bir emperyalist savaş çıkarsa, emperyalist ülkelerde marksist-leninist partilerin savaşta «kendi» hükümetlerinin yenilgisi, savaşı iç savaşa çevirme gibi temel görevlerini, marksizm-leninizmin savaşa karşı tavır konusundaki ABC'sini rafa kaldırmak, karşıdevrimci bir öze sahip «üç dünya» teorisinin temel bir özelliğidir. Kendi ülkesinde olduğu kadar, başka ülkelerin halklarına da sınıf işbirliğini öğütleyen oportünizm proleter enternasyonalizmine ihanet çizgisidir.

Üç - beş burjuva aydını, akıllarınca kendi ülke tekелci burjuvazilerini ikna edecekler ve «dünya cephesi»ne yeni müttefikler kazandıracaklardır. Proletarya ve halk yığınları içersinde devrimci çalışma yerine, «tekелci burjuvazi», «bütün güçler», «bütün sınıflar», arasındaki çalışmayı; «iki süper devletin baskısı altındaki kapitalist ülkeler»i diplomatik yolla ikna faaliyetini ve onların mücadelesini esas almaktadırlar.

Sağ oportünistlerin görüşlerini uzun uzadıya eleştirmek yerine, onlara Mao Zedung'un ÇKP'sinin Sovyet revizyonistlerine 1963'de yazdıkları mektuptan tarihi bir alıntı ve bir hatırlatma yapmayı son derece yararlı görmekteyiz.

«Yeni bir dünya savaşını önlemek, bütün dünya halklarının genel isteğidir. Yeni bir dünya savaşı önlenebilir. Şimdi mesele dünya barışının hangi yolla kazanılması gerektiği meselesidir. Leninist görüşe göre, dünya barışı yalnız

dünyadaki bütün ülke halklarının savaşıyla kazanılabilir. Dünya barışı yalnız sosyalist kampın ortak güçlerine, çeşitli ülkelerin proletaryası ve emekçilerinin devrimci savaşına, bütün barışsever halkların ve devletlerin savaşına dayanılmak suretiyle etkili bir biçimde savunulabilir.»

«Leninist politika böyledir. Bu politikanın aksi olan politika, dünya barışını sağlayamaz, yalnız emperyalistlerin gözü doymaz isteklerini ve dünya savaşı tehlikesini artırır.» (Uluslararası Komünist Hareketin Genel Çizgisi, s. 40-41) (abç)

Marksizm-leninizm, emperyalizme ve savaşa karşı proleter enternasyonalizmini, dünya halklarının devrimci savaşıını alternatif olarak koyar. Emperyalistlerarası çelişkilerden yararlanır, ama her şey onun üzerine inşa edilmez. «Üç dünya teorisi», emperyalist savaş tehlikesi karşısında yangına körükle gitmektedir. Dünya halklarının devrimci mücadelesi yükseltilmeden; emperyalizmin temellerine, savaş güçlerine sürekli darbeler indirmeksizin, emperyalistlerarası çatlakları büyütme ve ondan devrim davası adına yararlanmak mümkün olamaz. Aksi taktirde, gerçekte de olduğu gibi, emperyalistler ve sosyal-emperyalistler, bütün gerici güçler «üç dünya» teorisinden yararlanırlar,

Tek tek ülkelerde devrimin temel ve evrensel kanunlarını inkâr eden ve modern revizyonistlerden farksız olan oportünistler, kaçınılmaz olarak savaş, barış ve devrim ilişkisini, uluslararası planda devrim stratejisini burjuva bir platforma kaydırmaktadırlar. Marksist-leninistler yığınlar üzerinde savaşa hazırlıksız yakalanmaya yolaçabilecek hayaller yaratılması hatasına düşmezler. Marksist-leninistler, emperyalist savaş önleyebilecek tek etkenin proleter devrimleri, ulusal ve sosyal kurtuluş savaşları, dünya halklarının birleşik cephesi yoluyla devrimci mücadele olduğunu belirtmekle, bunun gereklerini ye-

rine getirmekle, revizyonistlerden, sosyal-şovenlerden, her türden pasifist ve soyut barış propaganda-cılarından ve taraftarlarından ayrılırlar.

Oportünistler yalnızca devrim sorununu değil, buna bağlı olarak ele alınması gereken önemli bir meseleyi, emperyalizme ve savaşa karşı mevcut şartlardaki mücadele görevlerini de boğuntuya getirmektedirler. Oysa savaş tehlikesi devrimci proletaryaya diğer zamanlardan daha farklı görevler yükler ve bu özel bir öneme sahiptir.

Açık ve kesin bir ifadeyle, eğer devrimler savaşı önleyemezse, yine devrimlerle savaşa cevap verilebilir. Marksist-leninistlerin yaklaşımı budur.

«Üç dünya teorisi»nin, emperyalizmin savaş planlarına katkı niteliğinde olan bütün gerici tezlerine karşılık, Enver Hoca'nın 1976 sonlarında VII. Kongreye sunduğu raporda söylediği şu sözlerin meseleye açıklık kazandırdığı inancındayız.

«Marksizm-leninizm, emperyalizm ve savaş kışkırtıcılarının, halkların devrim ve kurtuluş mücadeleleriyle zayıflatılması gerektiğini bize öğretmektedir. Eğer saldırgan bir savaş önlenemezse, o zaman devrimcilerin ve proletaryanın görevi, onu bir kurtuluş savaşı haline getirmektir.»

Emperyalizme ve savaşa karşı mücadelenin bu doğru ilkesi, daha 1912'de Bale bildirisinde ifade edilmişti. Lenin, «Emperyalizm» adlı eserine yazdığı ön-sözde, bu bildirinin, «II. Enternasyonal kahramanlarının bütün ihanetini, alçaltıcı belirten bir anıt» olduğunu belirtir. Bale bildirisinin, Emperyalist I. Dünya Savaşı öncesinde, «yakın savaşın proletarya devrimiyle olan bağlantısını» anlatan blöümünde şunlar yazılıdır:

«Bir savaş tehlikesine karşı, tehdit altında bulunan bütün ülkelerdeki işçi sınıfı için, işçi

sınıfının parlamentodaki temsilcileri için, bir eylem ve düzenleme gücü olan Uluslararası Büro'nun yardımıyla, kendilerine en uygun görünen ve tabiatıyla sınıf mücadelesinin keskinliği ve genel siyasi duruma göre değişen bütün araçlarla, savaş önlemek için ellerinden gelen bütün çabayı göstermek, bir görevdir. Ama gene de savaş patlarsa, onu kısa zamanda durdurmak için aracılık etmek ve en geniş halk tabakalarını ayaklandırmak ve kapitalist egemenliğin düşüşünü hızlandırmak için, savaş tarafından yaratılan iktisadi ve siyasi bunalımdan var güçleri ile yararlanmak onların görevidir.»

«Üç dünya teorisi»nin taraftarları, eksiksiz bir şekilde tıpkı II. Enternasyonal oportünistleri gibi, bu «anıt»ın önünde iflaslarını görmelidirler. Bugün kadar, yarın da gerçekler ve uluslararası komünist hareket onları her bakımdan mahkûm edecektir. Çünkü emperyalizmin temelleri gibi, oportünizmin ki de sallanmaktadır.

«ÜÇ DÜNYA» TEORİSİ, «SAVAŞ POLİTİKANIN BAŞKA ARAÇLARLA SÜRDÜRÜLMESİDİR» SÖZÜNÜ ORTADAN KADIRIYOR VEYA ANLAMINI DEĞİŞTİRİYOR.

«Üç dünya» teorisi, Clausewitz'in, «savaş politikanın başka araçlarla (yani şiddet) sürdürülmesidir» şeklindeki ünlü ve çok doğru sözünü sosyal-emperyalizmin ortaya çıkışıyla geçersiz ilan etmiştir. Herhangi bir savaşın özelliğinin kavranmasında, incelenmesinde uygulanması gereken bu ilke emperyalistlerarası çatışmalar açısından olsun, çeşitli sınıflar arasında cereyan eden mücadeleler açısından olsun her bakımdan tersyüz edilmiştir. Oportünist-

lerin tam tersine Marks, Engels, Lenin, Stalin ve Mao savaşlara daima bu açıdan bakmışlardır.

Bütün savaşlar şu veya bu sınıfın politikasının bir uzantısı, savaşan tarafların barış dönemindeki politikalarının bir devamıdır. Marksistler için son derece önemli olan, bir savaşın haklı mı, yoksa hak-sız bir savaş mı olduğu, desteklenip desteklenmemesi, şiddetle karşı çıkılması mı gerektiği, söz konusu sa-vaşın hangi sınıfın veya sınıfların damgasını taşı-yan devletlerin politikasının devamı olduğuına, sa-vaşın hangi amaçlarla yapıldığına bakılarak belirle-nir. Örneğin emperyalist bir devleti alalım. Böyle bir ülkede egemen olan finans-kapitalin çıkarları, emperyalist, saldırgan ve yayılmacı bir politikayı, başka ülke halklarının, sömürge ve yarı-sömürge ülke emekçi yığınlarının azgınca sömürölmesini, so-yulmasını, baskı altında tutulmasını gerektirir. Em-peryalistler, yarı-sömürge, bağımlı ülkeleri hangisi-nin yağmalayacağı konusunda kıyasıya bir rekabet yürütürler. Dünya halklarının devrim mücadelesi karşısında işbirliği etmelerine karşılık emperyalist-ler, birbirleriyle sömürü ve nüfuz alanlarının payla-şılması konusunda çatışma içerisindedirler. Rakip em-peryalistler arasındaki çelişkiler zirveye ulaştığında, çözüm için başkaca bir yol kalmadığında aralarında savaş kaçınılmaz hale gelir. Böyle bir durumda, em-peryalistler arasında patlak veren savaş, savaşan ta-rafların politik rejimlerinden, iktidardaki sınıfların karakterinden ve daha önceki dönemlerde izledikleri siyasetten nitelikçe farklı değildir. **Emperyalist politi-ka savaşa dönüşmüştür.** Barış ve savaş aynı sınıf ka-rakterini taşır. Zaten barış, emperyalistlerin savaş ha-zırlıklarından, yöresel kapişmalarından ve «barışçı» didişmelerinden farklı birşey değildir. Emperyalist-lerin politikası savaşta da barışta da pazarların ele geçirilmesi, sömürge ve yarı-sömürge ülke halkları-nın köleleştirilmesi, dünyanın yağmalanması üzeri-ne kuruludur. Savaş, barış dönemindeki politikanın

devam ettirilmesidir, ama köleliği takviye etmeyi, daha «adilane» bir dağılımı; gericiliği güçlendirmeyi, halkları sindirmeyi ve birbirine kırdırmayı amaçlar. Savaşı barıştan ayıran, şiddet ve tahribin daha açık ve yaygın, topyekün olarak kullanıldığı bir döneme tekabül etmesi, çelişkilerin şiddetlenmesidir. Aslında savaş kendine özgü yanlar da taşımasından dolayı, genel olarak siyasetle açıklanmış olmaz. Her durumda, haklı ve haksız savaşlar için de geçerli olarak söylenebilecek olan şudur: «Siyaset, her zaman kullanılan araçlarla yürütülemeyecek bir aşamaya geldiği zaman, yoldaki engelleri kaldırmak için savaş çıkar.» (Mao Zedung)

Bunun yanında eğer savaş, ezilen bir ulusun emperyalizme, onun baskı ve sömürüsüne karşı yönelmiş, ulusal kurtuluşu amaçlayan bir savaşsa haklı bir savaştır. * Bu da bağımlı ülke halklarının sınıf-

(*) Lenin, ezilen uluslar açısından «anavatan savunması»nın reddedilemeyeceğini, belirtiyor ve şunları söylüyordu:

«Ezilen uluslar tarafından emperyalist, ezen güçlere karşı verilen bir savaş gerçek bir ulusal savaştır. Bugün de imkân dahilindedir. Ezilen bir ulusun bir dış ezene karşı yürüttüğü savaşta «anavatan savunması» aldatmaca değildir. Sosyalistler böyle bir savaşta «anavatan savunması»na karşı değildir.»

«Ulusal kaderin tayin hakkı (ulusal self determinasyon) ilhaka karşı tam bağımsızlık için, tam kurtuluş için mücadeleyle aynı şeydir, sosyalistler böyle bir mücadeleyi, hangi biçimde, ister bir ayaklanma, ister bir savaş olsun reddetmezler.» (Emperyalist savaş üzerine, s-180-181)

Ancak bugün oportünistlerin yarı-sömürge ülkeler için attığı «anayurt savunması» sloganının, «ilhaka karşı tam bağımsızlık için, tam kurtuluş için mücadeleyle» ilgisi yoktur. Lenin'in bunları söylediği tarihten bu yana bir çok ulusal kurtuluş savaşı verilmiş, zafer kazanılmıştır. Bugün de Arap halkları, en başta Filistin halkı; Aranya, Namibya, Zimbabwe halkları... iki süper devlete ve onların masalarına karşı ulusal kurtuluş mücadelesi vermektedirler.

sal özelliklerinden ayrı değildir ve savaşa dönüşen politika buna uygun bir nitelik taşır. Emperyalizme karşı verilen bir savaşta, buna proletaryanın mı önderlik ettiği veya diğer bir halk sınıfının mı önderliğinde olduğu —haklı savaş olması açısından aynı kategoride yer alır, ama ulaşılabilecek nokta ve kurtuluşun niteliği açısından farklıdır. Burada da politikanın sınıfsal özelliklerini koruduğu görülür. Yine yarı-sömürge, bağımlı bir ülkede halk üzerinde faşist diktatörlük uygulayan hakim sınıflardan, emperyalizmin uşaklarından milli kurtuluş savaşları vermeleri beklenemez. Emperyalist savaş öncesinde ülkenin kapılarını emperyalizme ardına kadar açan, halkın bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine karşı emperyalizmin maşalığını yapan ve bir kırbaç rolü oynayan işbirlikçi hakim sınıflar, emperyalist savaş birdenbire gündeme geldiğinde efendilerine kesin bir tavır alıp emperyalizme ve savaşa karşı dünya halklarının cephesinde yer alamazlar. Böyle bir şey sınıfların savaşta nitelik değiştirmesi, zıddına dönüşmeleri gibi bir şeydir. Emperyalist burjuvazinin veya işbirlikçi hakim sınıfların barışta veya savaşta gerici özlerini değiştireceklerini sanmak aptalca bir hayâl olur.

Bir iç savaşta, sosyalist devrim uğruna verilen mücadelede proletaryanın politikası olsun, sosyalist bir ülkenin emperyalist saldırıya karşı vereceği bir savunma savaşı olsun barış ve savaş dönemlerinde aynı sınıf özünü korur.

«Üç dünya teorisi», keyfi bir şekilde bütün sınıfların, birbirinden ayrı sınıf karakterlerine sahip bütün devletlerin politikalarını değiştirmekte; onların temel politikalarını şartlara göre değişen, sürekliliği

Oportünistler ise bu rolü İran Şahı'na Pinochet vb. ve yükleyerek ulusal kurtuluş mücadelelerini sınıfsal içeriğinden koparmakta, barış ve savaş dönemlerinde emperyalizmin maşası rolü oynayacakları gerçeğini gözlerden gizlemeye çalışmaktadırlar.

olmayan, tesadüfi birer olgu durumuna indirgemektedir. Emperyalist burjuvaziyi sınıf karakterinden soyutlayarak, onun politikasını barış ve savaş dönemlerinde birbirinden koparmaktadır. Aynı şekilde emperyalizme bağlı, yarı-sömürge ülkelerde işbirlikçi hakim sınıfların, faşist diktatörlüklerin barış zamanında zulüm uygularken, savaşa doğru bunu terkederek iki süper devlete karşı «milli kurtuluş» savaşına yönelebilecekleri hayalini yamaktadırlar.

Devrimin yapılmadığı hemen bütün ülkelerde, «anayurt savunması», «milli savunmanın güçlendirilmesi» sloganları bunun açık birer örneğidir. Oportünistlerin emperyalist ülkelerde, ya da emperyalizmin kuklası rolünü oynayan; faşist, gerici rejimlerin yürürlükte olduğu ülkelerde ortaya attığı bu sloganlar, «savaş politikanın başka araçlarla sürdürülmesidir» tezinin inkâr edildiğinin açık bir göstergesidir. Kendi ülkesinde proletaryayı ezen ve azgınca sömüren, dünyanın ezilen halklarının sömürülmesinde, devrim hareketlerinin ezilmesinde aktif bir rol oynayan, yarı-sömürge, bağımlı bütün ülkelerde tahakkümünü koyulaştırmaya çalışan emperyalistler, çok uluslu şirketler nasıl oluyor da burjuva diktatörlüğünün zulmü altında inleyen proletaryanın çıkarları ve siyasetleri ile «paralel»lik taşıyabiliyor; «menfaatleri çakışıyor?» Nasıl oluyor da emperyalist bir savaşta birbirinin her bakımdan zıddı ve düşmanı olan iki ayrı sınıf, aynı «milli bağımsızlık», «anayurt savunması» sloganı etrafında kenetlenabiliyorlar?

Birkaç örnek üzerinde duralım. Örneğin Alman tekelci burjuvazisi, ABD'nin Avrupa'daki vurucu gücü olarak hareket ediyor ve Sovyet sosyal-emperyalistlerine karşı «bağımsızlık» «Almanya'nın korunması» demagojisine başvuruyor. Bonn intikamcılarının amacı açıktır; ABD adına, onunla birlikte kendi çıkarlarını savunmak. Bu emperyalist ülkede proletarya ile burjuvazi arasında bir uzlaşma söz konusu olamaz. Aksine proletaryanın esas görevi burjuvaziyi sosyalist

devrimle yıkmak, aynı zamanda da Amerikan emperyalizmine, NATO'ya; Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı mücadele etmektir. Buna rağmen Alman oportünistleri şunları söylemektedirler:

«Sosyal-emperyalizme karşı milli bağımsızlık ve hürriyet mücadelesinin bayrağını yükseltmezsek proleter devriminin yolunu kaybederiz. Fakat ulusun başına geçtiğimiz ve milli bağımsızlık ve hürriyet için mücadele ettiğimiz takdirde proleter devrimi yolunda güçlü adımlar atacağız.» (Aydınlık, KPD)

Görüldüğü gibi, sahte «milli bağımsızlık aşaması» proleter devrimi öncesi bir uzlaşma adını, burjuvaziyle birlikte «ulusun başına» geçme evresi olarak getiriliyor ve sınıfların politikasının çakıştığı ima ediliyor. Savaş ile devrim, sınıflar ile politika arasında herhangi bir ilişki gözetilmeden, sınıflarüstü bir «ulus»tan, «milli bağımsızlık»tan sözediliyor.

Bunu Belçika oportünistleri Tindemans'ın müritleri daha açık ifade ediyorlar:

«Bugünkü uluslararası durumda özel ama çok önemli bir alanda milli bağımsızlık alanının— proletaryanın menfaatleri ile Belçika burjuvazisinin bazı kesimlerinin menfaatleri arasında bir birlik mümkündür. Bu, proletarya ve onun devrimci partisi için gerçek bir milli savunmayı aktif olarak savunmaya kadar varır.» (Aydınlık, s. 59) (abç)

«Burjuvazinin asla milli bağımsızlığı savunamayacağını savunmak sektarizmdir.» (aynı yerde)

«Milli savunma sorununa gelince biz tamamen milli savunmadan yanayız.» (Aynı yerde)

«Ama burada geçici bir birlik söz konusudur

ve bu sınıf mücadelesine son vermez.» (abç)
(aynı yerde)

Oportünistler, yeni bir dünya savaşında tekелci burjuvazisinin vatanın çıkarlarını değil; kendi çıkarlarını, mensup olduğu blokun çıkarlarını savunacağını gözardı ediyorlar ve proletaryanın menfaatlerinin burjuvaziyle bir olduğunu öne sürüyorlar. Açık-tır ki, bir «NATO ülkesi» olan Belçika'da tekелci burjuvazi «milli savunma» demagojisini, yığınları sahte «milli kurtuluş» ideolojisiyle uyuşturmak, sınıf mücadelesini ve proleter devrimini unutturmak, onları kendi emellerine alet etmek için yapıyor. Emperyalist ülkeler burjuvazisinin barış döneminde olsun, savaşta olsun kendi çıkarları doğrultusunda hareket edeceği açık değil midir?

«Üç dünya teorisi» taraftarlarının tersine Stalin 1952'de kapitalist ülkeler burjuvazisi için şu değerlendirmeyi yapıyordu:

«Eskiden burjuvazi liberalizm oyununu oynayabilirdi, burjuva demokratik özgürlükleri savunur ve böylelikle halka hoş görünürdü. Şimdi artık burjuva liberalizminden iz kalmamıştır... Burjuva demokratik özgürlükler bayrağı geminin bordrasından denize atılmıştır.»

«Eskiden burjuvazi ulusun başı sayılırdı, ulusun haklarını ve bağımsızlığını savunurdu, bunları, 'herşeyin üstünde' sayardı. Bugün artık 'ulusal ülke'den iz kalmamıştır. Bugün burjuvazi ulusun haklarını ve bağımsızlığını dolarla trampa etmektedir.» (Son Yazılar, s. 182)

Oportünistler ise emperyalizm dönemini, serbest rekabetçi kapitalizmle özdeşleştirerek burjuvaziye ilerici bir rol yüklüyorlar.

«Üç dünya teorisi»nin savunucuları, birbirinin zıttı karakter taşıyan sınıfları aynileştiriyorlar ve bunların siyasetlerini tesadüfi, dengesiz; duruma göre karakter değiştiren bir seviyeye indiriyorlar. Le-

ninist savaş ve barış öğretisini zerrece göz önüne almaksızın «De Gaulle'clğ» marksizm diye yutturmaya kalkışıyorlar. Siyasette burjuva pragmatizmini, diplomatik ayak oyunlarını, bu konudaki demagojileri oportünizmin ilkelerine temel alıyorlar. Savaş ve barış sorunu, burjuvazinin kitleleri aldatmak, sahte «milli kurtuluş» ideolojisini yaygınlaştırmak için —zellikle savaş dönemlerinde— sahte teorileri en fazla ortaya attığı, bunun ise «kabul» gördüğü alanlardan birisini teşkil eder. Revizyonizmin, oportünizmin vb.'nin yaptığı da burjuva diplomasisinin sahtekrlıklarına sosyalist bir maske takmaktan ibarettir.

« DÜNYA TEORİSİ»NDE LENİNİST BARİş İÇİNDE BİRARADA YAşAMA TEZİ, BURJUVA MİLLİYETçİLİğİ İLE DEğİşTİRİLİYOR.

Marksizm-leninizmi bir bütün olarak reddeden oportünistlerin, elbetteki Barış İçinde Birarada Yaşama tezi konusunda leninizme sadık kalmaları beklenemez. Modern revizyonist tezlere sıkı sıkıya sarılan, ama bunu farketmemek için «olağanüstü» bir gayret gösteren « dünya teorisi»nin tezghtarları keskin sözlerin arkasına sığınarak Lenin'in temellerini koyduğu bu temel meseleyi usturuplu bir şekilde tahrifata uğratmaktadırlar.

Dünyada sosyalist ve kapitalist ülkeler varolduğu sürece, farklı sosyal sistemlere sahip ülkelerin barış içinde birarada yaşaması ilkesi de nesnel bir gereklilik olarak kendisini ortaya koyar. Lenin, bunu, dünyanın ilk sosyalist lkesi Sovyetler Birliği açısından formüle etti. Bu, bütün marksist-leninistlere yol göstermiştir ve halen de öyledir. Bugüne kadar birçok gerçek sosyalist ülke, farklı sosyal sistemlere sahip ülkelerle normal ilişkiler kurmuşlardır. Günümüzde de sosyalist ülkelerin sürdürdükleri, bu ilişkiler, eşit-

lik, toprak bütünlüğüne ve egemenliğe saygı, karşılıklı menfaat ve içişlerine karışmama temeli üzerinde gerçekleştirilmektedir. Ancak bu, barış içinde yanyana yaşama meselesinin keyfi bir şekilde yorumlanabileceği, sosyalist ülkelerin kapitalist ülkelerle bir tutulabileceği, faşist diktatörlüklerle son derece dostane ilişkilere girilerek halkların devrim mücadelesine aktif destek sağlamaktan vazgeçilebileceği anlamına gelmez. Barış içinde bir arada yaşama, proletaryanın devrimci hareketini, ezilen halkların ulusal ve sosyal kurtuluş davasını tali olarak görmek; diplomatik ilişkilere tapınarak bunu esas mesele haline getirmek, sınıf mücadelesini terketmek, dünya ölçüsünde karşı-devrim cephesine karşı en ön saflarda mücadeleye yan çizmek anlamına hiç gelmez. «Üç dünya teorisinde ortaya konulan sınıflandırmalara, «temel güç», «yedek güç» stratejik mevzilendirmelerine bakılırsa sosyalist bir ülkeyi kapitalist ülkelerden, emperyalizme bağımlı ülkelerden ayırtetmek mümkün değildir. Hatta bu «teori»nin hakkı verilerek bir uygulamaya geçildiğinde, en iyi ilişkiler Sovyet sosyal-emperyalistleri karşısında kendi çıkarları dolayısıyla «uzlaşmaz» bir tavır alabilen Amerikan emperyalistleri; «ikinci dünya» denilen emperyalist ülkeler ve yarı-sömürgelerdeki «anti-sosyal emperyalist» faşist, gerici iktidarlarla kurulmalı, bunun da ötesinde onlara «öncülük» edilmelidir.

Barış içinde birarada yaşama ilkesinin leninizme sadık bir biçimde hayata geçirilebilmesi için en başta burjuva emperyalist dünya ile onun karşısında yer alan sosyalizm, dünya proletaryası; ezilen halklar ve uluslar arasında kesin bir ayırım gereklidir. Oportünistler, ortak tezleri «üç dünya»da bunu yapmaktadırlar. Sosyalist sistemi yok farzederek, yerine «bloksuz ülkeler», «üçüncü dünya» gibisinden sosyalizme karşı çoktan açık bir tavır almış olan karşı-devrim safındaki revizyonistlerin ipe sapa gelmez gerici tezlerine sarılmaktadırlar. Sosyalist sistem ile kapi-

talist sistem arasında kesin ve berrak bir ayırımın yapılmaması, çağın bu temel çelişkisinin yok farzedilmesi kaçınılmaz olarak barış içinde birarada yaşama ilkesinin de burjuva milliyetçi bir yoruma tabi tutulmasına yol açar. Zaten «üç dünya» teorisinde bu konuda da modern revizyonistlerin açtığı çığırdan ilerlenmektedir. Kruşçev'ci revizyonistler de çağın belli başlı çelişmelerini reddetmişler, leninizmi çiğneyerek canlarının istediği şekilde yorumlara dayanarak her şeyi «ekonomik yarış»a indirgemişlerdi.

Barış içinde birarada yaşama ilkesinin ne anlamla gelmeyeceğine işaret etmek için sosyalist ülkeler proletaryasının enternasyonalist görevleri üzerinde kısaca duralım.

Sosyalist bir ülke bir yandan proletarya diktatörlüğünün pekiştirilmesi ve buna uygun olarak sosyalizmin inşası yolunda ilerlerken ve sosyalizmin zaferini korumak için ulusal bağımsızlık, egemenlik ve toprak bütünlüğünü savunmayı ihmal etmezken öte yandan temel görevini, dünya devriminin hızlandırılmasına katkıda bulunmayı, bunu olanca gücüyle yerine getirmeyi asla unutamaz. Bir ülkede devrim zafere erişmişse, o ülkede sosyalizmin pekişmesi başlıbaşına bir amaç değildir. Sosyalist ülkelerde proletaryanın görevi, bir yandan proletarya diktatörlüğü altında devrimi ve sınıf mücadelesini sürdürmek, sosyalist inşayı gerçekleştirmek; diğer yandan kendi ülkesini diğer tüm ülkelerdeki devrimci hareketlerin hızlandırılmasında bir üs, yardımcı bir araç olarak kullanmaktır. Stalin bu konuda şöyle demektedir:

«... zafere ilk erişen ülkede sosyalizm ne kadar derince pekişecek olursa, bu ülkede ne kadar çabuk, dünya devriminin daha sonraki gelişmesinin üssü, emperyalizmin daha sonraki parçalanmasının aracı olabilirse, dünya devriminin gelişmesi, bir dizi yeni ülkenin emperyalizmden ayrılması süreci de o kadar derin ve çabuk olacaktır.» (Troçkizm mi, Leninizm mi?)

Sosyalist ülkelerde devrimin sürdürülmesi ile dünya devrimci hareketinin desteklenmesi arasında kopmaz bir bağ vardır. Sosyalist ülkelerde devrimin proletarya diktatörlüğü altında sürdürülmesi ve sosyalizmin inşası dünya devrimci sürecinin ayrılmaz bir parçasıdır. Bu nedenle sosyalist ülkelerin dünya proletaryasının kapitalist sömürü ve baskıya ezilen ulusların ve halkların emperyalizme, sosyal-emperyalizme; sömürgeciliğe ve yeni-sömürgeciliğe karşı yürüttükleri mücadeleyi aktif bir şekilde desteklememesi düşünülemez. Diğer ülke halklarının devrimci mücadeleleri olmaksızın, onların desteğine sahip olmaksızın sosyalizm ayakta kalamaz. Bunun gibi, dünya devrimci hareketinin de sosyalist ülkelerin yardımına muhtaç olduğu açık bir gerçektir. Ancak bu hiçbir zaman devrimin ihraç edilebileceği anlamına gelmez.

Sosyalist bir ülkenin nihai zafer yolunda ilerlemesi ile dünya halklarının devrimci mücadelesi, proleter enternasyonalizmine sadakat arasında çok yakın bir ilişki vardır. Mao Zedung şöyle demişti:

«Leninist bakış açısına göre, bir sosyalist ülkede nihai zaferin kazanılması sadece o ülkenin proletaryasının ve geniş halk kitlelerinin çabalarına bağlı değildir, nihai zaferin elde edilmesi aynı zamanda bütün insanlığın kurtuluşuna yolaçak olan dünya devriminin zafere ulaşmasına ve insanın insan tarafından sömürülmesi sisteminin yeryüzünden kaldırılmasına bağlıdır.» (ÇKP Kısa Tarihi'nden, s. 54)

Sosyalist ülkelerin kapitalist ülkelerle ilişkiler kurması yanlış değildir. Leninist barış içinde birarada yaşama ilkesi çerçevesinde kurulacak ilişkiler gereklidir. Ama bu, diğer ülkeler proletaryasının, ezilen halkların devrimci mücadelesine ters düşemez. Proleter enternasyonalizmi sosyalist bir ülkenin asla

terkedemeyeği temel ve esas bir meseledir. Barış içinde birarada yaşama ilkesi, revizyonistlerin ve oportünistlerin yorumunun tam tersine, sınıf mücadelesinin devam ettirilmesinin bir biçimidir ve farklı sosyal sistemlerle kurulan ilişkiler proleter enternasyonalizminin bir ayak bağı olmamalıdır. Sosyalist ülkeler, emperyalizme ve sosyal-emperyalizme uluslararası gericiliğe karşı dünya devriminin destek üsleri olarak düşünülürse, barış içinde birarada yaşama ilkesi daha kolaylıkla anlaşılır. Lenin zamanında sosyalist Sovyetler Birliği'nin ne kadar zor durumda olduğu bilinmektedir. Emperyalist ülkelerle ve dünyanın diğer ülkeleriyle diplomatik, ekonomik ilişkiler kurulmuştur. Ama bu Lenin'in Sovyetler Birliği'nin dış siyasetinin hedefini belirtirken söylediği şu sözlere bir engel teşkil etmemiştir:

«Biz, bütün dünyanın emperyalistlerine açık savaş ilan etmiş bulunuyoruz.» (abç)

Sosyalist ülkelerde proletarya bu perspektifi hiç bir zaman terketmez. Sosyalist bir ülkenin dış siyasetinin niteliği ve muhtevası, proletaryanın ideolojisine, sosyalist düzenin tabiatına uygun olmak zorundadır. Bu da Marks, Engels, Lenin, Stalin'in ihtilalci öğretilerinin ışığında uluslararası durumun somut tahliline bağlı olarak hayata geçirilebilir.

Kapitalist ülkeler de sosyalist ülkelerle diplomatik ilişkiler kurarlar, ekonomik, ticari ilişkilerini geliştirmeye çalışırlar. Ama onların amacı sosyalist ülkelerle taban tabana zıttır. Emperyalistlerin değişmez amacı azami kâr sağlamak; emperyalist çıkarlarını korumak ve daha da yükseltmek için her yolu denemektir. Onlar, bir yandan sosyalizmin gücü karşısında boyun eğmek zorunda kaldıkları için, dünya halklarının devrimci mücadelesinin bir sonucu olarak; öte yandan ise sosyalist ülkelerde tatlı kârlar sağlamak, o ülkeye sızarak her türlü araçla devrimi engellemek için ilişki kurarlar. Örneğin günümüzde her iki süper devletin niteliği kendi sömürü ve nüfuz

alanlarını korumak, onlara hükmetmek, halkları sömürmek ve daha da köleleştirmek, «elindekini» genişletmek, dünya hakimiyeti için dalaşmak (aralarında işbirliği de yaparlar) şeklindeki faaliyetlerine uygun bir karakter taşır. Bunlar emperyalistlerin vazgeçemeyeceği bir şeydir. Diğer emperyalistler, iki süper devletin karşısında zayıf da olsalar, onların baskı ve denetimine maruz da kalsalar finans-kapitalin yapısına ve diğerleriyle ilişkilerine uygun bir dış siyaset izlerler. Bunlar, «ikinci dünya» denilen ülkelerin sosyalist ülkelerle olan ilişkilerinin ilerici bir nitelik kazanacağı anlamına gelmez. Yarı-sömürgelerdeki emperyalizmin kuklası, işbirlikçi egemen sınıflar da emperyalizmin yörüngesi dışında, bağımsız ilişkiler kurarak dünya devrimine katkıda bulunmayı düşünmezler.

Sovyetler Birliği'ndeki yeni çarlar ise, içte sosyal-faşizm, halklar üzerinde milli zulüm uygularken, dışta da sosyal-emperyalizm uygulamaktadırlar. Brejnev'in ağzında «proleter enternasyonalizmi» saldırı ve savaş siyasetini, yeni-sömürgeçiliği ifade etmektedir. Doğu Avrupa'daki revizyonist iktidarlara gelince, onlar, içlerindeki çözülme ve dağılma unsurlarına rağmen Sovyet revizyonistlerinin yörüngesinde dirler ve buna uygun bir şekilde hareket etmektedirler.

Bunlar bize farklı sosyal sistemlere sahip ülkelerin dış siyasetlerinin, diplomatik ilişkilerinin, savaş ve barış konusundaki izledikleri yolun, her uluslararası sorunda takındıkları tavrın temelden farklı olduğunu gösterir. Bütün bunları, teorik ve pratik olarak gözönüne almayan bir sosyalist ülke barış içinde birarada yaşama ikesine leninist bir tarzda yaklaşamaz. Tarih, leninist bakış açısından ayrılanların sonunun nereye vardıklarını gösteren örneklerle doludur.

«Üç dünya teorisi», sosyalist bir ülkenin dış politikasına yol gösteremez. Çünkü bu teori baştan so-

na göstermeye çalıştığımız gibi her konuda oportünizme bulanmıştır. Yalnızca «anti-sosyal-emperyalizm»e dayanan; iki süper devleti, dünya emperyalizmine karşı mücadeleyi hedef almayan sosyalist bir ülke, büyük devlet şovenizminden kurtulamaz. Sosyalist bir ülke barış içinde birarada yaşama adına Amerikan emperyalizminin temsilcileriyle, uşaklarıyla, Avrupalı faşistlerle yakın ilişkiler kurarak «dünya birleşik cephesi» oluşturmak yoluna gidemez. Sosyalist ülkeler halkları ezen ve sömürenlerle ittifak ve dostluk peşinde değil, dünya halklarıyla birlik ve dostluk peşindedirler. Dış siyasette emperyalist gruplarla ve burjuva revizyonist ideolojiyle paralellik mümkün olamaz. Sosyalist ülkelerin, halk demokrasilerinin izlediği yol halkların menfaatleri ve devrim davalarıyla uyum içerisinde olmalı, onlara ters düşmemelidir. Barış içinde biraarada yaşama adına, proletaryanın, ezilen halkların emperyalizme, dünya gericiğine karşı yürüttüğü mücadelenin önündeki bir engel ideolojik ve siyasi mücadeleyi karartan bir perde olunamaz.

Marksist-leninist ideoloji, proletaryanın devrim mücadelesinde olduğu kadar, sosyalist bir ülkenin iç ve dış politikasında da tek ve kaçınılmaz hareket noktası olmalıdır. İdeolojik sapma içerisinde olmak, proleter politikadan, sınıf tavrından kopmak demektir. Devrimin yapılmadığı ülkelerde proletaryanın, halkların devrimci mücadelesine yardım etmek ve barış içinde birarada yaşamayı buna tabi kılmak, ancak marksizm-leninizmin temel ilkelerine dayanıldığı, dünyanın somut ve leninist tahliline uygun davranıldığı taktirde mümkündür. Bu meselede de modern revizyonistlerin akibeti herkese ders olacak derecede zengindir. Bu, sosyalizme ihanetin en büyük temsilcileri, barış içinde birarada yaşama ilkesini yalnızca farklı sosyal sistemlere sahip devletler arasında uygulamak ve sınıf mücadelesini asla terketmemek yerine; emperyalizmle işbirliği, proletarya ile burjuvazi, em-

peryalizmle ezilen uluslar ve halklar arasında barış içinde birarada yaşamayı öne sürmüşlerdi. Ve doğal bir sonuç olarak bu gün artık öyle bir noktaya gelmişlerdir ki, onlar Amerikan emperyalizminden bir dirhem bile aşağı olmayan halk düşmanlarıdır.

Sovyet sosyal-emperyalistleri, «uluslararası işbölümü», «sınırlı egemenlik» vb. sahtekârlıklarla hegemonyacı emellerini gerçekleştirmeye çalışıyor; Doğu Avrupa'nın revizyonist ülkelerinin de ötesinde Asya, Afrika ve Latin Amerika halklarını boyunduruk altına almak için «barış içinde birarada yaşama sloganı» arkasına gizleniyor. Bu süper devletin dış politikasının özünü emperyalist yayılma ve saldırı oluşturduğu halde, «proleter enternasyonalizm» sloganı perdesi arkasında, «yardım» «dayanışma» vb. demagogilerle diğer ülkelerin bağımsızlığını, hürriyet ve egemenliğini tehdit ediyor, ayaklar altına alıyor.

Bugün dünyada iki süper devletin tehdidi altında olmayan, onların baskısına uğramayan hiçbir ülke ve halk yoktur. Bu nedenle bütün ülkelerin işçilerin ve emekçi yığınları, iki süper devletin diğer ülkelerin işçilerine karışmasına, toprak bütünlüğünü çiğnemesine ve istedikleri şekilde müdahale hakkı varmış gibi davranmalarına karşı çıkmak görevi vardır. İki süper devlet kendi emperyalist çıkarları doğrultusunda hareket ederek uluslararası meselelerin çözümünü kendi tekellerine almaya çalışıyorlar. Küçük ülkelerle büyük ülkelerin eşit olamayacağını, kendilerinin ulusal bağımsızlığı, devlet egemenliğini ve eşitliği çiğneme hakları olduğunu öne sürüyorlar ve buna uygun davranıyorlar. Halkların devrim ve sosyalizm davasının çıkarları buna karşı çıkmayı ve yığınların buna göre eğitilmesini gerektirir. Sosyalizmin zaferi için bu yönde de bir mücadele gereklidir. Ancak bu oportünistlerin anladığı anlamda devrimin yerine geçirilemez.

Devrimin yapılmadığı bir ülkede proletarya, ülkenin kaderi karşısında kayıtsız mı kalmalıdır? Lenin bunu şöyle cevaplandırıyor:

«Proletarya, mücadelesinin politik, sosyal ve kültürel şartlarından soyutlanamaz; bu nedenle de proletarya ülkesinin kaderinden soyutlanamaz. Ancak ülkenin kaderi onun sınıf mücadelesini etkilediği ölçüde ilgilendirir, bir sosyal-demokratın ağzında oldukça kaba kaçan (Altını çizen Lenin) bir burjuva yurtseverlik ahlakı ölçüsü ile değil.» (Emperyalist Savaş Üzerine, s. 21) (abç)

Sosyalist ülkeler, dünya proletaryasının devrimci hareketleriyle ve ezilen halkların ulusal ve sosyal kurtuluş mücadeleleriyle açık ve cesur bir dayanışma içerisinde olmalıdırlar. Hiç bir «teori», halka zulüm eden faşist diktatörlüklerle son derece yakın ilişkilere girmeye, onlara yardımcı olmaya gerekçe gösterilemez. Yine Amerikan emperyalistleriyle onların kulaklarını göklere çıkarmaya; Mobutu'lara, Marcos'lara, Pinochet'lere, Carlos'lara vb. destek olmaya, samimi ve candan davranmaya neden olamaz. Tito revizyonizmine karşı ideolojik mücadele terk edilerek, hatta onun tezlerine dayanılarak halklara destek sağlanamaz. Bugün, oportünistler Tito'yu bağımsız devlet politikasının kahramanlarından birisi, Yugoslavya'yı da «bağımsız ve sosyalist» bir ülke olarak ilan etmektedirler. Böylece onlar, geçmişte Kruşçev'in başlangıçta yaptığı gibi modern revizyonizmin babası Tito'nun itibarını iade ediyorlar. Emperyalizme bağımlı, kapitalist bir ülke haline getirilen Yugoslavya'da revizyonistlerin kendi burjuva ideolojilerinden bağımsız olarak devrimci bir rota izleyebileceğini aşılamaaya kalkışıyorlar.

Dünya halklarının birliği, iki süper devlete, dünya gericiliğine karşı mücadele içerisinde sağlanır. Sosyalist bir ülke, dünya karşı-devrim güçlerine karşı mücadelede en ön saflarda yer almalıdır. Yoksa bir emperyalisti diğerine, bir ülkenin gerici sınıflarını emekçi yığınlar tercih ederek veya aynı değerde

görerek proleter enternasyonalizmine sadık kalınmaz.

Emperyalistlerin ve sosyal-emperyalistlerin saldırgan ve savaş siyasetleri karşısında, halkların mücadelesine ışık tutmayan, dünya gericiliğinin oyunlarını teşhir etmeye temel teşkil etmeyen ve proletaryanın, ezilen halkların devrimci hareketini desteklemekten kaçınan ve emperyalistlerle, işbirlikçileriyle birliği savunan bir «teori», oportünizmin teorisidir.

Sosyalist bir ülkenin iki süper devletten birisini gözardı etmek, bazı emperyalistlerin gerici ve iki süper devletten birisinin müttefiki olduğu gerçeğini unutturmak yönündeki her davranışı, dünya halklarına büyük zararlar verir. Çin Halk Cumhuriyeti'nin bazı yöneticilerinin emperyalist ülkeler ve faşist diktatörlükler konusunda takındığı tavıra ilişkin olarak bir örnek üzerinde duracağız. Daha çarpıcı ve belirgin örnekler üzerinde durulabilir, ancak biz ülkemizdeki sınıf mücadelesini ilgilendirmesi ve Aydınlık oportünistlerinin sınıf işbirliğine bir örnek olması açısından aşağıdaki örnek üzerinde durmayı tercih ettik. «Halkın Sesi» dergisinin 81. sayısında Sinhua (Yeni Çin Haber Ajansı) Muhabiri'nin «İstanbul Boğazı»ndaki bir gezisiyle ilgili izlenimlerini belirten bir yazı yayınlandı. Bu yazıda dikkati çeken noktalardan birisi Sinhua Muhabirinin boğazda kendisine refakat eden faşist MC'nin sözcülerinden bahsedilirken sık sık «Türkiye'li dostlarımız» sözünü kullanmasıdır. Elbetteki mesele bu kadarla kalmıyor, bunlardan birisinden hayranlıkla sözedilerek şunlar aktarılmaktadır:

«... anlamlı bir dille şunları söyledi, diyor Sinhua muhabiri; 'boğazın yüzeyinin sakın olduğunu görmekle yetinir ve içindeki girdabı ve ters cereyanları görmezsek bu çok tehlikeli olur. Haliyle, boğazın kendisinin sakın olduğunu gö-

rürken, Kuzey yönünden gelen tehlikeyi dikkate almazsak bu çok tehlikelidir.»

Burada görülen Sinhua muhabirinin bakış açısının «anti-sosyal-emperyalizm»le sınırlı olduğudur. Türkiye halkı üzerindeki Amerikan emperyalizminin tahakkümü görülmek istenmediği ve bundan bir kelime ile dahi söz edilmemesi halde, yalnızca ve yalnızca «Kuzey yönünden gelen tehlike» üzerinde duruluyor. Sovyet sosyal-emperyalistlerinin Türkiye üzerindeki hegemonyacı emellerine işaret etmek doğrudur, ama bu, Amerikan emperyalistlerinin gizlenmesi pahasına olamaz. Sosyalist bir ülkenin temsilcisinin, Amerikancı bir bakış açısıyla söylenen sözlerden övgüyle bahsetmesi, sosyal-emperyalizme karşı mücadeleden kesinlikle ayrı tutulduğunu göstermektedir. İki süper devletten birisi gözardı edilmekle kalınmamakta, Türkiye halkının fonksiyonu işbirlikçi hakim sınıflara yüklenmektedir.

Sinhua muhabiri şöyle devam etmektedir:

«Günün birinde savaş patlayınca, Sovyetler Birliği Boğaz'ı işgal edecektir. İşte bu nedenlerden dolayı, Türkiye devlet adamları, milli savunmanın güçlendirilmesi gerektiğini vurgulayıp durmaktadırlar. İçinde bulunduğumuz yılın başlarında Türkiye Savunma Bakanı Ferit Melen, Millet Meclisinde Savunma Bütçesi üzerinde tartışmalar yapılırken şunları açıklamıştır: Büyük bir denizci ülke haline gelmekte olan Sovyetler Birliği, Akdeniz ve Karadeniz'de muazzam deniz gücüne sahiptir.»

«Ferit Melen daha sonra, 'kendi güvenliği için Türkiye'nin herşeyden önce kendi gücüne dayanması gerektiğini' önemle belirtmiştir.»

«Geçenlerde Türkiye, Silahlı Kuvvetlerini Genel Kurmay Başkanlığının dolaysız yönetimi

bir üye ülkenin sermayesi ile iç içe geçmesi sayesinde ABD, onun içinde dolaysız olarak çok önemli bir rol oynamaktadır. AET içinde Amerikan emperyalizmi, sosyal-emperyalist bloka karşı güçlü bir desteğe sahipti ve hala da sahiptir. NATO ile birlikte Ortak Pazar öteki emperyalist devlet Sovyetler Birliği'ne karşı rekabet ve yarışında Amerikan emperyalizminin örgütlü bir üssü ve cephe gerisidir.» (AEP 7. Kongre Raporu, s. 165) (abç)

İki süper devletin dünya halklarının en büyük düşmanları olduğu gerçek bir olgudur. Buradan hareketle bir yeni sömürgeci bir güce destek olmak, marksist-leninistlerin tavrı olamaz. Üstelik, böylesine bir tavır açıktan açığa Amerikan emperyalizminin desteklenmesi ve onun dünya hegemonyası rekabetindeki şansını arttırmaktan başka bir şey değildir. Çünkü, AET, Amerikan emperyalizminden bağımsız olmadığı gibi, sosyal-emperyalist bloka karşı Batı emperyalist blokunun safındadır. Marksist-leninistler, her iki bloku şu veya bu şekilde güçlendirmezler, tam tersine halkların mücadelesiyle onları geriletmeyi, yıkmayı amaçlarlar ve tabii ki bu arada esas darbeyi iki blokun da temel direklerine yöneltirler.

«Üç dünya teorisi» taraftarları AET ülkelerindeki proletaryanın ve emekçi yığınların devrim mücadelesini bir yana bırakıp, burjuvaziyle işbirliği yapmalarını öğütlemektedirler. Gerek, oportünistlerin bu ülkelerde tek tek kendi burjuvazilerini desteklemeleri; gerekse uluslararası planda bir bütün olarak AET'nin desteklenmesi köleliği «teori»leştirmekten ve ebedileştirmeye çalışmaktan başka bir şey değildir.

AET'nin desteklenmesi, ABD'nin desteklenmesi demektir. Amerikan emperyalistlerinin Ortak Pazar ülkeleri üzerinde değişen derecelerde denetimi vardır. Her şeyden önce bu ülkeler Sovyetler Birliği'ne

karşı ABD'nin müttefiki durumundadır. Ayrıca AET ülkeleri ABD hakimiyetine kafa tutmalarına, aralarında Japonya vb. imtiyaz ve çıkar rekabetinden doğan sürtüşmeler olmasına ve çelişkiler giderek keskinleşmesine rağmen, Amerikan emperyalistleri karşısında ekonomik, siyasi, askeri güç bakımından oldukça zayıf durumdadırlar.

AET ülkeleri çeşitli yollarla dünya pazar ve nüfuz alanlarında söz sahibi olmak amacıyla hiçbir zaman vaz geçmemiştir. Bu nedenle iki süper devlete karşı da rekabet etmeye çalışmaktadırlar. Buna karşılık Batı emperyalist blokunda, ABD, bunu engellemeye çalışmakta Almanya ve İngiltere'yi destekleyerek, Fransa'yı zayıflatarak ipleri elinde tutmaya özel bir önem vermektedir.

«Üç dünya» mucidi oportünistlerin AET'yi destekleyerek iki süper devleti zayıflattıkları yalanına gelince, birincisi kimi güçlendirdikleri önemlidir, ikincisi ise bunu kendi kendilerinin çürüttükleridir. Diğer meseleler ve AET olgusu, Amerikan emperyalistlerinin desteklendiğinin tek kanıtı değildir.

Bunun çok daha belirgin kanıtı ise NATO karşısında takınılan tavidir. «Üç dünya teorisi» taraftarları NATO'yu Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı halkların sığınabileceği bir şemsiye olarak görmektedirler.

Bilindiği gibi, NATO saldırgan askeri paktı Amerikan emperyalizminin dolaysız denetimi altında ve onun yayılmacı siyasetinin temel bir aracıdır. Sovyet sosyal-emperyalistleri için Varşova Paktı neyse, ABD için NATO da odur. Salırgan NATO askeri paktının kuruluşundan bugüne kadar halkların kurtuluş mücadelesini bastırmak, ezmek, kan ve zulüm aracı olmak dışında başka bir fonksiyonu olmamıştır.

Bugün, NATO, saldırganlıkta zerrece eskisinden farklı değildir. Devrimin ve sosyalizmin, ulusal ve sosyal kurtuluş davasının azılı düşmanı en büyük silahlı vurucusu iki askeri pakttan birisidir. İki süper

devlet, NATO ve Varşova Paktı'nı sistemlerini korumak için esas kalkanlar, dünya hegemonyası reketinde ve savaş hazırlıklarında temel silahlar olarak kullanılmaktadırlar. Bu iki askeri pakttan birisini şu veya bu şekilde aklamak, onları desteklemek, en başta iki süper devlete destek olmak, onların müttefiklerini ve diğer karşı devrim güçlerini halklara tercih etmek demektir.

«Üç dünya teorisi» taraftarları Sovyetler Birliği ve Varşova Paktı'na karşı ABD ve NATO'yu tercih etmektedirler. Bütün oportünistlerin nabızı NATO'nun saldırgan faaliyetleriyle birlikte atmaktadır. Ve onlar gerçekte bu emperyalist vurucu gücün zayıflatılmasını değil, güçlendirilmesini istemektedirler.

«Üç dünya teorisi» taraftarlarının NATO karşısındaki ortak değerlendirmeleri aşağı yukarı şöyledir:

«NATO meselesini de değişen şartlara göre almak gerekir. NATO sosyal emperyalizme karşıdır. Eskiden sosyalist ülkelere ve dünya halklarına karşı bir saldırı paktı olarak kurulmuştu. Fakat bugün meseleyi gene somut tahlil etmek gerekir. Sosyal emperyalistler NATO'yu dağıtmak istiyor. Sosyal emperyalistler gevşek ve dağınık bir Avrupa istiyor. Aynı zamanda ABD ile Avrupa'nın arasını açmaya önem veriyor. Bugün Avrupa komünistleri, NATO'ya eskisi gibi karşı çıkarlarsa sosyal emperyalizme yardımcı olurlar. Fakat elbette NATO'yu tamamen desteklemek diye bir siyaset olamaz. Bu da yanlışdır.» (ÇKP — Tufan Örgütü Görüşmesi)

NATO nedir, Avrupa'da ne gibi bir fonksiyonu vardır? Enver Hoca'nın cevabı şöyle:

«Avrupa'daki NATO Paktı, Amerikan emperyalistlerinin hakim olduğu ve Batı Alman intikamcılarının da başrollerinden birini oynadığı saldırgan bir ittifaktır. NATO'nun amacı komünizme karşı mücadele, Avrupa'da devrimin bastırılması ve emperyalist Amerikan çı-

karlarının güvenlik altına alınmasıydı ve hala da böyledir.» (Revizyonizm ve Maceracılık Yenilgiye, Marksizm-Leninizm Zafere Götürür, s. 35)

Başka ülke «üç dünya»cıları bir yana, biz «Aydınlık» oportünistlerinin bir «NATO Ülkesi» olan Türkiye'ye ilişkin görüşlerine kısaca değinelim. Onlar şöyle diyorlar:

«Bu durumda NATO'dan ayrılma, aslında Yeni Çarların hegemonyası altına girme olgusunun bir ifadesidir. Proletarya bunu desteklemez, fakat 'NATO' da kalalım gibi bir şiar da atmaz.

«CHP'nin bugünkü siyasetini izleyen bir iktidar altındaki 'NATO'dan ayrılış', bağımsızlık yönünde atılan bir adım değil, Sovyetler Birliği'nin baskılarına boyun eğme yönünde bir adımdır. Böyle bir iktidar altında 'NATO'dan ayrılış' kampanyasını desteklemek yanlış olacaktır.» (Aydınlık, s. 72)

Aydınlık, Sovyet sosyal emperyalizmi umacısıyla Amerikan emperyalizminin hegemonyasını ve NATO'yu savunmaktadır. Onlara bakılırsa ya Amerikan ya da Sovyet şemsiyesi altında kalmak zorundasın. Sovyet hegemonyasını daha tehlikeli gördüklerinden mevcut statükoya destek olmayı tercih etmektedirler. Aydınlık oportünizmi için Amerikan hegemonyasına karşı mücadele diğerinin onun yerini doldurmasının engellenmesiyle, yani her ikisine karşı birlikte yürütülemez. **Ya birisi ya öteki.**

Aydınlık oportünistleri, NATO'dan ayrılmayı istemiyorlar ve onu Sovyet hegemonyasına karşı «bağımsızlığın» bir güvencesi olarak görüyorlar. Proletaryanın, halk yığınlarının kurtuluş mücadelesi yerine, bütün umutlarını işbirlikçi tekelci burjuvazi ve toprak ağaları iktidarının kaderine ve yönelimlerine bağlıyorlar.

«Üç dünya teorisi» taraftarları hangi ülkede olurlarsa olsunlar ister Amerika'da, ister İtalya veya Almanya'da, AET ile birlikte NATO'yu da desteklemek, onun zayıflatılmasına engel olmak gerektiğini söylüyorlar. Bu, emperyalist Batı blokuna, en başta da bu blokun jandarması Amerikan emperyalizmine sadakatin bir ifadesidir. Oportünistler dünya emperyalizminin kendi içindeki bloklaşmada revizyonist Doğu blokuna karşı diğerini, dünya ölçüsünde ise dünya halklarına karşı emperyalizmin güçlerini tercih ediyorlar.

AET ve NATO'nun desteklenmesinin ne anlama geldiğine işaret etmek için kısaca bazı gerçeklere değinelim: 1959-1963 yılları arasında AET bölgesindeki elektronik sanayiinin hemen hemen % 70'ini, Computer sanayiinin % 80, otomobil üretiminin % 25'ini... vb. ellerine geçiren 3000 e yakın ABD şirketi Avrupa üzerinde yatırım yapmaya başladılar. 1961'e gelindiğinde her 1000 ABD şirketinden 450'si Avrupa'da yatırım yapmıştı; ki bu oran 1965 lerde binde 700'e ulaşmıştır. ABD'nin Avrupa'ya yaptığı yatırımların % 40'ı üç büyük ABD firmasına aittir.

Bu rakamlar, AET sermayesinin ABD sermayesiyle ne kadar hızlı bir şekilde iç içe girdiğini, kurulan ortaklıkların hızla arttığını göstermektedir. ABD yaklaşık olarak Batı Avrupa ülkelerinin üretiminin % 50'ye yakını elinde tutmaktadır. Ekonomik alandaki yeni sömürgeciliği hızlandıran birlik, askeri alanda da kaçınılmaz olarak kendisini göstermiştir. ABD emperyalizminin Avrupa üslerinde barınan askeri gücü rakam olarak 300.000'e ulaşmıştır, NATO'nun Avrupa üzerinde son bir yılda 30 büyük askeri manevra yaptığı bilinen bir gerçektir. 1976 Aralık Brüksel toplantısında yine «milli bağımsızlık» için mücadele eden Almanya 2.500 kişiden oluşan bir tugayı NATO'nun emrine vereceğini belirtti. AET ülkeleri yine NATO'yu savunduklarını ve savunma bütçelerinin 1976 yılına oranla 97 Milyar Dolar arttıracak-

larını belirttiler. Oportünistler için hiç bir şey anlatmayan bu rakamlar, bizim için önemli şeyler ifade ediyor.

AET emperyalistlerinin «anti-hegemonyacı», «dünya devriminin yedek gücü» olarak nitelendirilmesinin saçmalığı ortadadır. NATO'nun fonksiyonu ise tartışılmayacak kadar açıktır. Ama oportünistler binbir dereden su getirerek kendilerini haklı çıkarmaya çalışmaktadırlar. Onlar emperyalizmin ve sosyal emperyalizmin saldırgan ve vahşi tabiatını gizleyerek ister kapitalist Batı blokunun, ister revizyonist Doğu blokunun olsun, sosyalist ülkeler ve dünya proletaryası, ezilen uluslar ve halkların azgın düşmanları olduklarını, çıkarları ve gelecekleri tehlikeye düştüğünde ortak düşmanları karşısında işbirliği yaptıklarını ve birleştiklerini unutturmak istemektedirler. En başta süper devletlerin, diğer emperyalistlerle ve dünyadaki bütün emperyalizm yanlısı güçlerle tek tek veya birlikte devrim ve sosyalizm davasını, milli ve demokratik devrimleri kana boğmaya ve kökünden kazımaya çalıştıklarını, dünyada bütün olup bitenlere rağmen gizlemeye kalkışmaktadırlar.

Mevcut dönem, diğer belli başlı çelişmelerle birlikte, emperyalistlerarası çelişkilerin de keskinleştiğini göstermektedir. Bu alanda çelişkilerin en fazla ve en derin keskinleşen iki kutbunu Amerikan emperyalistleri ve Sovyet sosyal emperyalistleri arasındaki çelişki oluşturmaktadır. Bunlar, Batı blokunun ve Doğu blokunun başını çeken dünya emperyalizminin iki elebaşlarıdır. Her iki blokta ayrıca kendi arasında derin çelişkiler taşımaktadır. Derinleşen ekonomik ve siyasi bunalım şartlarında emperyalistlerarası ittifakların çözülme ve dağılma unsurları daha da belirginleşmiştir. Çelişkilerin derinleşmesi ve keskinleşen rekabet emperyalistleri daha da zor bir duruma sokmaktadır. AET ile ABD; Doğu Avrupa ülkeleri ile Sovyetler Birliği arasında, AET'nin ve NATO'nun; Comecon ve Varşova Paktı'nın kendi içlerindeki ka-

pışma şu veya bu derecede şiddetlenmektedir. Gerek iki blok arasında, gerekse guruplar arasında çözülmemiş bir sürü sorun vardır. Bunlar daha da artmaktadır.

Oportünistler, emperyalistlerin ve sosyal emperyalistlerin aralarındaki gruplaşmalarda derin çelişmeler taşımadıkları, bunların ilelebet barış içinde gül gibi geçinip gidecekleri anlayışındadırlar. Örneğin, AET içerisindeki çelişkiler ve bu emperyalist ittifaktaki devletlerin farklı konumları gözardı edilmektedir. AET'nin «birliği» mutlakçı bir anlayışla ele alınmakta ve onlardan birbirleri hakkında iyi niyet beslemeleri ve dost geçinmeleri istenmektedir. «Üç dünya teorisi» taraftarları Kautskist emperyalizm tahlillerini çeşitli kılıklar altında piyasaya sürmektedirler. Onların gözünde emperyalizm döneminde tekel ve rekabet yasaları bir hiçtir. Eşit olmayan gelişme yasası keyfi bir şekilde yorumlanmaktadır.

AET emperyalistleri arasında kurulan «birlik» geçicidir. Çünkü onlar baştan beri aralarında çelişkiler taşımakta ve her biri çeşitli hesaplarla hareket etmektedirler. Almanya, Fransa gibileri AET'nin liderliğine oynamakta, bunu ABD'ye karşı kullanmaya çalışmaktadırlar. Yine bu ülkelerin ABD ile ilişkileri farklı konumlar taşımaktadır. AET ülkelerinin Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ile de çeşitli derecelerde ilişki ve çelişkileri vardır.

«Üç dünya teorisi» taraftarları bunları görmek istemiyorlar. Leninist emperyalizm tahliline taban tabana zıt burjuva talep ve yorumlarla ortaya çıkıyorlar. Saçmalıktan başka bir anlamı olmayan, çelişkiler içerisinde yüzen sınıf işbirliği tezlerini «bilimsellik» etiketi altında pazarlamaya çalışıyorlar. Örneğin, bir yandan NATO'nun parçalanmasının Sovyet revizyonizminin bir isteği olduğu öne sürülmekte ve «komünist»lerin buna alet olmaması istenmekte ve bu nedenle NATO'nun çatlaklarını kapatması arzu edilmektedir. Öte yandan ise, AET'nin iki süper

devlete karşı «bağımsızlığını» güçlendirmesi istenmektedir. Bunlar açıkça birbiriyle çelişmektedir. Çünkü AET, iki süper devletle bağıını 'koparırsa' NATO'yu da parçalamış olacaktır. Oysa bu «üç dünya teorisi» taraftarlarının hayalindeki «denge teorisi» nin yıkılması demek değil midir?

Baştan sona, bütün oportünist zırvahlıkların amacı emperyalizme ve sosyal emperyalizme, onların işbirlikçisi gerici sınıflara karşı imücadeleyi devrimin strateji ve taktiklerini bulandırmak, halkların yolunu şaşırtmaktır.

Kısaca da olsa emperyalistler arası ilişki ve çelişkilere değindik. Olgular bize emperyalist güçlerin kendi aralarında derin çelişkiler olduğunu; kapitalist-revizyonist sistemin özellikle günümüzdeki bunalım şartlarında zayıf düştüklerini gösteriyor. Keskinleşen çelişkiler emperyalistleri güçten düşürmekte ve onların içinde bulunduğu çürüyüşü, çaresizliği artırmaktadır.

Bütün bunlar dünya devriminin yararınadır. Marksist-leninistler bundan dünya devrimi adına yararlanmalı ve her karmaşık meseleyi halkların mücadelesine hizmet edecek şekilde çözümlemek için çalışmalıdırlar. Ama bu emperyalizmin ve sosyal-emperyalizmin, uluslararası gericiliğin değil, dünya halklarının yararına olmalıdır.

Oportünistler, sınıf işbirliğine dayanan, dünya karşı devrim güçlerine hizmet eden tezlerini «emperyalistlerarası çelişkilerden yararlanma» bahanesiyle temize çıkarmaya çalışmaktadırlar. Bunlara karşı çıkanları ise troçkizmle suçlamaktadırlar.

Emperyalistlerarası çelişkilerden yararlanmak gerekir mi? Elbette gerekir. Tarihte bunun örnekleri vardır. Şu veya bu somut durumda emperyalistlerle yapılacak geçici anlaşmalar, uzlaşmalar reddedilemez. Lenin devrimci lafazanlıkla alay etmiş, uzlaşmaları her şart altında reddedenleri mahkûm etmekte tereddüt etmemiştir.

Emperyalistlerarası çelişkilerden yararlanma sosyalist ülkeler açısından yararlı ve yardımcı bir unsurdur. Bu, sosyalist ülkelere saldırı tehlikesinin azaldığını göstermediği gibi, bazı emperyalistlerin desteklenmesi, halkların aleyhine bir yol izlemesini de gerektirmez. Bir sosyalist ülke, bir diğerinin, sosyalist ülkeler, proletarya hareketlerinin ve ulusal kuruluş mücadelesinin zararına yolaçan sonuçlar doğuracak taktiklere başvuramazlar. Aksi takdirde proleter enternasyonalizminin bir anlamı olamaz.

«Üç dünya teorisi» taraftarlarının öne sürdükleri görüşlerin leninizmle bağdaşır hiçbir yanı yoktur. Birincisi, onların «teori»lerinin özünü oluşturan baştan sona uzlaşma ve halklara ihanettir. İkincisi, emperyalistlerle geçici antlaşmalar şu veya bu somut duruma ilişkin, her hangi bir durumun gerektirdiği zorunluluk ve kısmi bir olgu olarak değil, her zaman gerekli ve şart koşulan mutlak bir ilke olarak görülmektedir. Oportünizmin, emperyalistlerarası çelişkilerden yararlanma anlayışı, sınıf mücadelesinin her alanına uygulanan Kruşçev'ci revizyonizmin «barış içinde yanyana yaşama» siyasetine denk düşmektedir. Bilindiği gibi «üç dünya teorisi» proletarya, ezilen halklar, emperyalistler ve uşakları arasında kurulmasını önerdiği «dünya birleşik cephesi»ni bütün bir stratejik dönem boyunca geçerli bir ittifak olarak önermektedir. Bu yüzden, «üç dünya teorisi», proletarya ile burjuvazi; emperyalizmle ezilen halklar ve uluslar; sosyalist ülkelerle, kapitalist ülkeler arasındaki uzlaşmaz çelişkileri gizleyen, sınıf mücadelesi ve devrimleri inkar eden karşı-devrimci bir muhtevaya sahiptir. Devrime yer vermeyen bu «teori» de önerilen bütün ittifaklar kaçınılmaz bir şekilde karşı-devrim güçlerine hizmet eder.

Emperyalistlerarası çelişkilerden yararlanmak demek, bir emperyaliste karşı diğerine dayanmak demek değildir. Bundan yararlanmak ve çelişkilerini derinleştirmek için devrim mücadelesini, ulusal ve

sosyal kurtuluş davasını yüksekte tutmak gerekir, yoksa karşı-devrim güçlerinin kuyruğuna takılmak, onlara kul-köle olmak değil.

Oportünistler, «ikinci dünya» adı altında topladıkları AET emperyalistlerini ve diğerlerini emperyalist bir tabiata sahip devletler olarak görmemektedirler. Buna gösterilen gerekçe ise, bu ülkelerin zayıf durumda olmaları, iki süper devlet tarafından tehdit altında tutulmalarıdır. Emperyalizm döneminin başlangıcından beri emperyalist metropollerin büyüklü-küçüklü devletlerden oluştuğunu, süper devletlerin geçmişte de diğerleri üzerinde şu veya bu ölçüde denetim sahibi olduğunu gizleyerek günümüzdeki durumun tarihte ilk kez ortaya çıkan bir olgu olduğu izlenimini yaratmaya çalışmaktadırlar. «Birinci» ve «ikinci» olarak adlandırılan «dünyalar» birbirinden koparılarak, aralarında emperyalizmin tabiatından kaynaklanan ilişki ve çelişkiler değil, ezen ve sömüren ile ezilen ve sömürülen ilişkiler şeklinde ele alınmaktadır. Bu nedenle iki süper devlet ve müttefikleri, emperyalist bloklaşmalar, süper devletlerin başını çektiği ekonomik, siyasi, askeri ittifaklar ile proletarya, sosyalist ülkeler, ezilen uluslar ve halklar arasındaki uzlaşmaz zıtlık bulandırılmakta ve bunlardan dünya karşı-devrim güçlerine teslimiyet tezleri türetilmektedir.

Oportünistlerin mantığına göre, iki süper devletin savaşa tutuştuğu bir dönemde; bu günden, savaş hazırlıkları döneminde oluşan ittifaklardan ve bloklaşmadan eser kalmayacaktır. Bu mantık onları bütün kapitalist-revizyonist ülkeler için «anayurt savunması», burjuvazisinin önderliğinde «milli bağımsızlık mücadelesi» anlayışına götürmektedir. Aslında çıkış noktası olsun, varılan yer olsun proletaryanın ve halkların iki süper devletten birisinin safında, onların çıkarları adına savaşmasının meşruluğudur. Bu, proletaryanın, ezilen halkların emperyalist savaşa alet edilmesi, bugün ve yarın karşı-devrim

güçlerine peşkeş çekilmesi; ayrı ayrı ülke halklarının, proleterlerinin birbirine kırdırılması ve düşman edilmesi demektir.

«Üç dünya teorisi» taraftarlarına bakılırsa AET ülkelerinde ve diğer emperyalist ülkelerde proleteryanın görevi birincil ve en temel görev olarak «kendi» tekelci burjuvazisine karşı proleter devrim için mücadele, buna bağlı olarak da iki süper devletin savaş ve saldırı siyasetine, kendi ülkelerindeki askeri üslerine vb. karşı mücadele etmek değildir. (Bu elbette her ülkenin somut şartlarına uygun olarak belirlenir.) Oportünistler için emperyalist ülkelerde esas mesele burjuvaziyle, ya da bazı kesimleriyle birlikte proleteryanın «anayurdu savunması» ve ona hazırlanmasıdır. Bunlar —her türlü demegojik örtülerinden arındırıldığında görülen budur— Amerikan emperyalizminin başını çektiği Batı bloku'nun proletarya ve halklar tarafından kararlı bir biçimde desteklenmesi anlamını taşımaktadır. Emperyalist ülkelerde sosyalist devrim gündemden kaldırılmakta ve yerine sahte «milli bağımsızlık» aşaması konmaktadır. Oportünistler, «'milli bağımsızlık mücadelesi» ve «anayurt savunması» safsatalarını «savaş etkenleri»nin gündeme getirdiği bir zorunluluk gibi göstermektedirler. Oysa devrimle savaşın niteliği arasında doğrudan bir ilişki vardır.

Yeni bir dünya savaşının niteliği ne olacaktır? İşte bu proleteryanın savaşa karşı tavrı sorununun canalcı noktasıdır. Eğer emperyalist savaş veriliyorsa, arkasından «anayurt savunması» vb. asla getirilemez. Çünkü emperyalist olarak nitelenen bir savaşta yeralmayı savunmak proletaryaya karşı burjuvazisinin yanında saf tutmak demektir. Lenin II. Enternasyonal sosyal-şovenlerini eleştirirken şunları söylemekteydi:

«Bugünkü savaşta 'anayurdun savunulması'nı kabul etmek, ne eksik ne fazla, bu savaş

'adil' bir savaş olarak, tekrar ediyoruz, ne eksik ne fazla, proletaryanın yararına bir savaş olarak kabul etmek demektir; çünkü her savaşta istilalar olabilir.» (Lenin, Sosyalizm ve Savaş, s. 62) (abç)

«Üç dünya teorisi» taraftarları «üçüncü bir dünya savaşı emperyalist bir savaş olacaktır.» demektedirler. Ama bundan çıkardıkları sonuç proleter devrimi, emperyalizme ve savaşa karşı halkların kurtuluş mücadelesi değil, savaşan taraflardan birisinin yanında yelalmak ve onlara hizmet etmektir. Bu, oportünistlerin emperyalist sa^vaşı, «proletaryanın yararına» gördüklerine işaret eder. Lenin'in belirttiği gibi, II. Dünya Savaşının «tek yanlı», «garip» özelliği dışında savaşa taraf olan ülkelerde emperyalist savaş ile «anayurdun savunulması» sloganı birbiriyle bağdaşmaz. Bunları bağdaştıranlar her zaman oportünist akımlar, sosyal-şovenler olmuştur.

Çıkacak yeni bir dünya savaşında «anayurt savunması» sloganını öne süren oportünistler bunun haklılığına gerekçe olarak iki süper devletten birisinin «özellikle» sosyal-emperyalistlerin «ikinci dünya» denilen ülkeleri işgal edeceği iddiasını göstermektedirler. Emperyalistlerden birisinin diğerini işgal etmesi emperyalist ülkelerde «anayurt savunması» sloganına haklılık kazandırmaz. Lenin'in yukardaki alıntıda işaret ettiği de budur.

İki süper devletin, tarihin tanıdığı en tehlikeli, en saldırgan emperyalist güçler olduğu —oportünistler bunu Sovyet sosyal-emperyalistleri ile sınırılıyorlar— tartışma götürmez. Ama buradan kalkıp, onların dışındaki diğer emperyalistleri proletaryanın yan-daşı, ezilen ulusların ve halkların hamisi olarak göstermek, «güçlü» emperyaliste karşı «güçsüz»ü savunmak; bütün bunlar oportünizmin cephaneliğinde küflenmiş tezleri yeniden piyasaya sürmekten öte hiçbir anlam taşımaz. İkiyüz köle sahibine karşı, yüz köle

sahibini desteklemek, köleliği kader gören oportünizmin genel karakteridir.

AET ve saldırgan NATO ittifakının; Almanya, İngiltere, Japonya, Fransa vb. emperyalistlerin desteklenmesini bir yana bırakalım. Avrupa'daki daha da «güçsüz» ve küçük emperyalistleri en küçük bir şekilde hoş göstermek, bu ülkeler burjuvazisini içte proletaryanın, dışta ise ezilen ulusların ve halkların sadık müttefikleri göstermek, marksizm-leninizmi burjuva milliyetçiliği, sosyal-şovenizm seviyesine indirmek demektir. Böyle birşey ne marksizmle, ne İkinci Dünya Savaşıyla, ve de «yeni gelişmeler»le açıklanabilir. Oportünizmin amacı, bu ülkelerde proletaryayı burjuvaziye karşı sosyalist devrim ve buna bağlı bir görev olarak iki süper devlete karşı mücadele görevinden alkoymaktır. Yine ezilen ulusları ve halkları emperyalistlerin arabasına koşmak, süper devletlerin dolaylı veya dolaysız sömürü ve zulmünü onaylamak «üç dünya teorisi» taraftarlarının baş uğraşdır.

Oportünistler, gerek günümüzde gerekse muhtemel bir savaşta kendi azami karları için süper devletlerden birisinin müttefiki olarak, dünya emperyalizminin karşı-devrimci faaliyetleri doğrultusunda «uygun adım» yürüyen, yürüyecek olan emperyalist devletleri göklere çıkarmaktadırlar. Bu ülkelerdeki oportünist partiler, kendi emperyalistlerini korumak ezilen ulusları ve halkları sömürüsünü meşrulaştırmak için birbirleriyle yarışıyorlar. Kendi devletlerinin sosyalist maskeli reklam büroları gibi davranmaktadırlar.

III

SAVAŞ VE BARIŞ VE DEVRİM

Savaş ve barış meselesinde, geçmişte modern revizyonistlerle mücadelede olduğu gibi, bugün de, marksist-leninist çizgi ile sağ oportünist çizgi taban tabana zıttır. Zaten leninist emperyalizm tahlilinin reddedilmesi, açık veya gizli olarak emperyalizmin tabiatının değişikliğe uğradığı şeklinde görüşler öne sürülmesi vb. peşinen savaş ve barış meselesinin de çarpıtılması demektir.

İki süper devletin dünyayı yeniden paylaşmak amacıyla savaş hazırlıkları içerisinde oldukları gözle görülür bir gerçektir. Onlar bunun için azgınca silahlanıyorlar, müttefiklerini oluşturuyorlar; her biri kendi savaş araçlarını güçlendirmeye, çatlaklarını kapatmaya, biri diğerinin müttefiklerini kendine bağlamaya çalışıyor. En başta Avrupa olmak üzere dünyanın çeşitli bölgelerine askeri yığınaklar yapmaya, dünyanın çeşitli bölgelerinde yeni yeni üsler elde etmeye çalışıyorlar. Her biri kendi durumunu güçlendirerek savaştan galip çıkmayı amaçlıyor.

Onlar yalnız rekabet yapmakla kalmıyor, halkların kurtuluş mücadelesi, devrim ve sosyalizm karşısında işbirliği de yapıyorlar. Emperyalistler ve sosyal-emperyalistler savaşa hazırlandıklarını dünya halklarından gizlemek, onların devrim yolunu karartmak için yoğun bir faaliyet gösteriyor, bu nedenle akla hayale gelmez dolaplar çeviriyorlar; diplomatik ayak oyunları ile hem halkları aldatmayı, hem de birbirlerinin ayaklarını kaydırmayı amaçlıyorlar.

Marksist-leninistlerin her zamankinden daha fazla, emperyalistlerin savaş planlarını teşhir etmek, oynanan oyunları suya düşürmek; iki süper devletin savaş ve saldırı siyasetini halkların gözünde daha da açığa çıkarmak ve buna karşı mücadele yollarını belirlemek, yığınları seferber etmek göreviyle karşı karşıya olduğu açıktır. Ancak bunlar, leninist savaş ve barış öğretisinin ışığında, somut durum tahlillerinin gösterdiği gerçekler temelinde yapılabilir. «Üç dünya teorisi» ve onun bütün savunucularının bu meseleler üzerinde durduğunu söyleyebiliriz; ama onların tek amacı leninist savaş ve barış öğretisini çarpıtmaktan ibarettir. Onlar, emperyalist savaşa açıktan destek olma konusunda II. Enternasyonal oportünistlerinden daha erken davranan, oportünizmden sosyal-şovenizme sıçrama yeteneği açısından (aslında her ikisi de aynı özü taşır) daha mahir oportünistlerdir. «Üç dünya teorisi», savaş ve barış sorununda subjektivisttir ve öne sürülen her görüş hayali varsayımlara dayandırılmaktadır. Savaş hazırlıkları, iki süper devletin yığınak noktaları, sıcak bölgeler vb. keyfi bir şekilde, tek yanlı ve abartmalı, yada gerçekler gözlerden gizlenerek ele alınmaktadır. Bu «teori»de, emperyalizm ve savaş ve bunlarla çağ arasındaki ilişki, gerçekte varolan gelişme süreçlerine, objektif gelişme yasalarına, bunlar üzerine oturtulan bilimsel tahlillere göre değil de, hayali gelişme aşamalarına ve bunlara uydurul-

muş «strateji»lere, aslında diplomatik «devrim» tezlerine dayandırılmaktadır.

«Üç dünya teorisi»nin savunucuları da tıpkı öncüler gibi haklı ve haksız savaş ayırımını ortadan kaldırmaktadırlar. Yeni oportünistler de tıpkı onlar gibi, haklı savaşlara dolaylı olarak karşı çıkmakta, öncelikle, haksız savaşları haklı savaşlar şeklinde ele almakta ve emperyalist savaşa çanak tutmaktadırlar. Onlar bu yolla gerçekte haklı savaşların ertelenmesini ve halkların emperyalist savaşa «kendi» emperyalist; gerici, faşist iktidarlarıyla birlikte hazırlıklı olmalarını önermektedir.

Yeni oportünistlerin savaş perspektifi de diğer bütün konularda olduğu gibi «anti-sosyal-emperyalizm» üzerinde temellendirilmiştir. Bu perspektif, Amerikan emperyalistlerinin, müttefiklerinin ve işbirlikçilerinin perspektifidir ve onların çıkarlarına hizmet eder. Kolayca anlaşılabileceği üzere, Amerikan emperyalistlerinin dünya hegemonyası mücadelesi, Sovyet sosyal-emperyalistlerine karşı yürüttüğü rekabet keskinleştikçe, «anti-sosyal-emperyalizm» demagogisi de şiddetlenir. ABD, Sovyetler Birliği'ne karşıdır. Çünkü, Sovyetler Birliği halkları tek başına yağmalamasının önündeki bir engel ve en büyük rakiptir. Bu engeli aştığı, onun yerini aldığı ölçüde zenginliği artacaktır. Sosyal-emperyalistler ve işbirlikçileri de aynı perspektife sahiptirler; onların «anti-emperyalizm»i de demagogik bir silahtan ibarettir. Bütün sosyal-emperyalist uşakları buna sarılırlar ve halkın Amerikan emperyalizmi karşısında duyduğu nefreti, efendilerinin emellerine alet etmeye çalışırlar.

Marksist-leninistler, birbirinin zıddı gibi gören ama aslında aynı özü taşıyan bu iki tür demagogiyi de reddederler, çünkü dünya halklarının kadere tümüyle dünya emperyalizmine ve onların işbirlikçilerine karşı yürütülecek mücadeleye bağlıdır. Devrim ve sosyalizm, ulusal ve sosyal kurtuluş dava-

varır. «Üç dünya»cılar bu yola dönülmez bir şekilde girmişlerdir.

Şu veya bu emperyalist ülkede devrimci proletarya en başta «kendi» burjuvazisine, dünya halklarının baş düşmanlarına karşı proleter devrimi için mücadele etmek temel göreviyle karşı karşıyadır. Metropol ülkelerde devrimci proletarya, «kendi» burjuvazisine karşı mücadele ederken; aynı zamanda en kararlı bir biçimde ezilen halkların ve ulusların, uluslararası kapitalizme karşı yürüttüğü mücadeleyi de desteklemelidir. Bunu yapmayan bir kimse, bir parti oportünisttir, sosyal-şovendir.

Ezen ve ezilen ulusların proletaryası emekçi yığınları arasındaki güvensizliğin ortadan kalkması proleter enternasyonalizmine sıkı sıkıya sarılmakla, ezilen uluslar üzerindeki her türlü baskıya karşı savaşma ilkesine sonuna kadar sadık kalmakla gerçekleşir. Avrupa oportünistleri, bunun tam tersini yapmaktadırlar. Kendi emperyalistlerinin ezilen uluslar ve halklar üzerindeki sömürü ve zulmünü onaylamaktadırlar. Lenin bu tür oportünistlere şöyle demektedir;

«Biz emperyalizme, yani kapitalizme karşı devrimci bir mücadeleden yanayız. Emperyalizm, başka milletleri ezen milletlerin bu baskıyı artırma ve sömürgeleri aralarında yeniden pay etme çabasıdır. Bu yüzdendir ki, bugün milletlerin kendi kaderlerini tayin hakkı sorunu hakim milletlerin sosyalistlerinin davranışına bağlıdır. Hakim milletlerden herhangi birisinden (İngiltere, Fransa, Almanya, Japonya, Rusya ve Amerika Birleşik Devletlerinden) hangi sosyalist eğer ezilen milletlerin kendi kaderlerini tayin hakkını (ayrılma hakkını) tanımıyorsa, o uğurda savaşmıyorsa, gerçekte o bir sosyalist değil bir şovendir.» (Doğuda Ulusal Kurtuluş Hareketleri, s. 131)

«Üç dünya teorisi» taraftarı oportünistler, «ayrılma hakkı» bir yana, emperyalizmin hakimiyeti altında birleşmeyi savunuyorlar. Bunu marksizm-leninizm ile en ufak bir ilgisi olamaz. Çünkü onlar ezilen uluslara ve halklara karşı emperyalistlerin tarafını tutmaktadırlar. Sömürge ve yarı-sömürge ülke halklarının devrimi, ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi emperyalist ülkeler proletaryası ile sıkı bir ittifak kurmaksızın başarı kazanamaz. Böylesine bir ittifak ve uluslararası kapitalizmin temellerini hedef alan ve bir emperyaliste karşı mücadele ederken, asla bir başkasına dayanmayan mücadele devrimi zafere götürür ve adına layık olabilir. Ama emperyalist tahakküm altındaki ülkelerin oportünistleri bir emperyaliste karşı diğerini savunuyorlar ve emperyalist ülkeler proletaryasına karşı tekелci burjuvazi ile ittifakı öneriyorlar. Açıktır ki, hangi ülkede olursa olsunlar ezilen halkların milli kurtuluş ve devrimci hareketlerini kararlı bir şekilde desteklemeyenler, kendi ülkelerindeki devrimci harekete de yan çizmektedirler.

Soruna bu açılardan yaklaşıldığında, en belirgin bir biçimde ezen emperyalist devletle sömürge ve yarı-sömürgeler arasında kesin bir ayrımın gerekliliği ortaya çıkar. Bu her iki tip ülkede de devrimin ve karşı-devrimin güçlerinin, dostların ve düşmanların belirlenmesinde gerekli ve zorunludur. İç ve dış düşmanların, devrimin iç güçlerinin ve dış desteğinin tespiti hem emperyalist ülkeler, hem de yarı-sömürge, bağımlı ülkeler devrimcileri açısından hayati bir önem taşır. Ezen ve ezilen ulus ayrımının bulanıklaştırılması kaçınılmaz olarak devrimin hedeflerini gözardı etmek, düşmanlarını dost olarak görmek anlayışına yol açar.

«Üç dünya teorisi»ne sıkı sıkıya sarılan oportünistler, bu ayrımdan söz etmektedirler, ama bunu yalnızca emperyalist burjuvaziye ve onların yarı-sömürge ülkelerdeki işbirlikçilerini, emperyalizmin sos-

yal dayanaklarını «devrim akımı»na dahil etmek için yapmaktadırlar. Örneğin ülkemizde Aydınlık oportünistleri, «üç dünya teorisi»nin kağıttan şatosunun gediklerindeki çatlakları kapatmak için son zamanlarda ezen ve ezilen ulus ayrımı üzerine bir yığın demagoji yapmaktadırlar. Oysa önemli olan bu ayrımın neden yapıldığı ve hangi sonuca ulaşılacak istendiğidir. Aydınlık şöyle diyor:

«Avrupa ülkeleri, ikinci dünyanın bir parçası olarak, iki süper devletin denetim ve tehdidi altındadırlar. Bu sebeple milli bağımsızlığımızı korumaya dikkat etmek ve eşit ilişkiler kurmak şartıyla Avrupa ülkeleri ile iki süper devlete ve özellikle Sovyet sosyal emperyalizmine karşı ittifakı savunuyoruz.»

Buradan çıkan anlam nedir? Birincisi, Türkiye bağımsız bir ülkedir; ikincisi sözde bu korunmaya çalışılarak Avrupa ülkeleri ile ilişkiler geliştirilmeli ve ittifaka gidilmelidir. Çünkü onlar emperyalist, ezen ulus değildir. Üçüncüsü, Amerikan emperyalizmi bir yana bırakılarak Sovyet sosyal emperyalizmine karşı mücadele edilmelidir. Bütün bunlar ezen emperyalist devletlerle Türkiye halkı arasındaki ilişkilerin bölüm bölüm tahrif edilmesidir. Amerikan emperyalizminin hegemonyası bir yana bırakılmakta ve bu süper devletin müttefikleri ile ittifak savunulmaktadır. Burada da görüldüğü gibi, ezen emperyalist ülkeler burjuvazisi ile ezilen Türk ve Kürt halkı arasında ittifak sonucuna ulaşmaktadır. Ezen ve ezilen ulus ayrımı yalnızca bir amaçla Avrupa proletaryasını unutturmak, burjuvaziye ise devrimin dostları arasında göstermek için yapılmaktadır.

Kendi emperyalist burjuvalarını mazur göstermekten başka kaygıları olmayan oportünistler ezilen halkların yağmalanmasını «haklı» göstermek için çeşitli bahaneler buluyorlar: «...küçük emperyalist bir ülke», «baskı ve denetim altında...» vb... Elbetteki Amerikan oportünistleri de «üç dünya teorisi»ne dayanarak, Amerikan tekelci burjuvazisini temize çıkara-

racak bir çıkış yolu bulabiliyorlar. Ezilen halkların ve ulusların Sovyet sosyal-emperyalistleri dışında hiç bir emperyalistle keskin ve uzlaşmaz çelişkileri olmadığına kendini «inandıran» ve bunun üzerine bir parti kurmaya karar veren ABD oportünistleri kuruluş kongresi bildirisinde şöyle demektedirler:

«...İki çatışan güç arasında denge, daima gö-reli ve geçicidir. Her ikisinin de aynı derecede veya aynı ölçüde tehlikeli olması imkansızdır.» (Aydınlık 78, s. 52) (abç).

«Gerileyen bir emperyalizm olan ABD ile yükselen bir emperyalizm olan SSCB arasındaki ilişkiyi tahlil eden Rapor, ABD emperyalizmi-nin vahşi halde, bugün ikisi arasında SSCB'nin daha tehlikeli olduğunu ve savaşın esas kaynağı-nı meydana getirdiğini belirtmektedir.» (Akta-ran Aydınlık, aynı yerde) (abç)

De Gaulle bile Amerikan emperyalizmini böylesi-ne aklamamıştı. Bu konuda fazla birşey söylemenin gereksizliği ortada. Ancak Lenin'in oportünistlerin genel karakterini yansıtan aşağıdaki sözlerinin konu-ya daha açıklık getireceği kanısındayız:

«Şurası bir gerçektir ki, Kautski'nin olsun, Sembat ya da Henderson'un olsun izledikleri po-litika, «kendi» burjuvalarının aynı derecede (al-tını çizen Lenin) emperyalist tutumları hakkın-da belirsiz ve genel birkaç söz ve duygusal istek öne sürmekle yetindikleri halde, bütün dikkat-leri hasmın ve düşmanın sinsiliği üzerine çeke-rek kendi (altını çizen Lenin) hükümetlerine yardımcı olmaktadır.» (Lenin, Sosyalizm ve Sa-vaş, s. 79) (abç)

Bugün Browder'in revizyonist yolunu izleyen, Amerikan oportünistleri de kendi emperyalistlerinin

vahşi ve saldırgan yüzünü gizleyerek, ezilen halklara ve uluslara yapılan zulüm ve talana suç ortaklığı etmektedirler. Sosyal-şovenizm daha başka nasıl olabilir ki?

Bakınız, «ikinci sınıf» emperyalist bir ülke oportünisti ile yarı-sömürge bir ülke oportünisti, diğer yandaşlarıyla birlikte yaptıkları bir toplantıda neler söylemektedirler. Aydınlik oportünistleri, ortaklaşa yaptıkları bir toplantıda Almanya Komünist Partisi (KPD) adına konuşan Daimi Komite Üyesi Karl Heinz Hutter'le sözlerini şöyle aktarmaktadırlar;

«...İki süper devlete, özellikle Avrupa'da barışın, hürriyetin ve devrimin düşmanı olan Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı birleşilmesini istedi. Her iki halkın ve ülkenin (yani Alman tekelci burjuvazisiyle Türkiye'deki işbirlikçi hakim sınıfları ve Alman proletaryası ile Türkiye halkı arasındaki «sınıflar üstü» birlik) (nba) mücadeleden omuz omuza durması ve üçüncü dünya ile sıkı bir ittifak kurması gerektiğini söyledi.» (Aydınlik, s. 75, s. 14) (abç).

Burada her şey açık ve anlaşılır bir şekilde ifade edilmiştir. Ne proletarya ile burjuvazi arasındaki, ne de emperyalistlerle ezilen ulus ve halklar arasındaki uzlaşmaz çelişkiye, ezen ve ezilen ulus ayrımına ilişkin en küçük bir belirti vardır. Almanya'da proletaryanın sosyalist devrimi, Türkiye'de halkın faşizme ve emperyalizme karşı mücadelesinin bütünüyle terkedilmesi, sınıf mücadelesinin ortadan kaldırılması istendiği gibi fazladan olarak Almanya ile Türkiye'nin sıkı sıkıya kenetlenmesi istenmektedir. Bu sözlerle ne emperyalist devlet adamlarının, ne de bağımlı ülkelerdeki uşaklarının itiraz edebileceği en ufak bir şey olamaz.

Bir çok yönden eleştirilebilecek Alman oportünistlerinin bu sözlerine bazı açılardan kısaca değ-

nelim. Kuşkusuz Alman emperyalistleri ile iki süper devlet bugünkü durumda aynı planda ele alınamaz. Ancak dünyanın bir çok ülkesinde halkların sömürülmesine ve yağmalanmasına katılan, Türkiye halkının sömürülmesinde onun güçlü bir müttefiki olarak önemli bir payı olan ve iki süper devletten sonra da gelse azgın bir emperyalist olan Almanya, ne proletaryanın, ne de ezilen halkların müttefiki olamaz, tam tersine tehlikeli düşmanlardan birisidir. Alman emperyalistlerinin Türkiye'de faşist diktatörlüğün destekçilerinden birisi olduğunu görmemek aptallık, göstermemek ise en bayağısından bir sahtekarlıktır.

Alman emperyalistleri her ne kadar hülyalarını henüz gerçekleştirebilecek durumda değilse de, onların gönlünde yatan, dünyanın Hitler'i olmak ve halkların başına bela kesilmektir. Bu nedenle de Bonn intikamcıları boş durmamaktadırlar. İki süper devletin saldırgan ve yayılmacı siyasetinin yanı sıra Alman emperyalizmini de ABD'nin müttefiki olarak yayılmacı ve emperyalisttir. Alman emperyalizmi ile ilgili olarak kısaca şu önemli noktaları belirtebiliriz:

a) Alman emperyalizmi, iki süper devlet arasındaki rekabetten yararlanarak, ancak Amerikan emperyalistlerinin yanında kesin bir şekilde yer alarak, onun Avrupa'daki temel dayanağı olarak kendi durumunu güçlendirmeye çalışmaktadır.

ABD ile sıkı ilişkiler kurmaktadır, ama kendi iktisadi ve askeri potansiyelinden yararlanarak yine ABD ile Avrupa arasındaki çelişkilerden yararlanmaya, Batı Avrupa'da hakim bir mevki kazanmaya, AET içerisinden tartışılmaz bir önder güç olarak çıkmaya çalışmaktadır.

b) Alman emperyalistleri, ABD'nin Avrupa'daki silah deposudur. NATO'nun bu kanadındaki esas dayanağıdır. Batı Almanya ordusu hızla silahlanmaktadır ve Orta Avrupa'da NATO kuvvetlerinin % 60'ını oluşturmaktadır. Alman militaristleri, Batı ülkeleri arasında askeri harcamalarda ABD'den sonra

ikinci sıraya girmiştir. İki süper devlet kadar olmasa da, dünyanın büyük silah tüccarları arasındadır. Bunu hem kısa vadeli tatlı karlarını, hem de yarı-sömürge, bağımlı ülkeler üzerindeki ekonomik, siyasi etkinliğini arttırmak için kullanmaktadır. Arjantin, Tayland, Sudan, Orta-Doğu'daki bazı ülkelerde vb., askeri tesisler inşa etmektedir. Alman emperyalistleri uluslararası anlaşmaları hiçe sayarak Brezilya, Şili, Güney Afrika gibi faşist rejimlerle nükleer işbirliğine girmekte, tesisat ihracı yapmakta ve buralara uzmanlar göndermektedir.

c) Alman emperyalistleri ekonomik ve siyasi ihtiraslarını gerçekleştirmek için her yola başvurmakta, ezilen halkların yağmalanmasında önemli bir rol oynamaktadırlar.

Türkiye halkının Alman militaristlerinin bayrağı altına çağırılmasının, aynı zamanda Amerikan emperyalistlerini de safına çağırılmak anlamına geldiği gün gibi açıktır. Zaten Türkiye'deki faşist iktidar, NATO saldırgan blokunun üyesidir ve Sovyet sosyal-emperyalistleriyle ilişkileri olmasına rağmen Amerikan emperyalizminin maşası durumundadır. Bütün bunlar KPD ve Aydınlik oportünistlerinin iç yüzünü gayet açık bir şekilde gösterecek niteliktedir. Onlar, Alman militaristleriyle Türkiye'deki faşist diktatörlüğün arasını bulmaya, ABD ile ilişkilerini mükemmelendirmeye, bunu da halkları peşkeş çekerek açık bir ihanet çizgisiyle birlikte yapmaktadırlar. «Üç dünya teorisi»ne sarılan oportünistlerin emperyalizmle ezilen halklar arasındaki uzlaşmaz çelişkiye bakışları işte budur. Ezilen ulusların ve halkların Asya, Afrika ve Latin Amerika'dan, kapitalist ülkeler proletaryası ve sosyalist ülkelerle ittifak içerisinde emperyalizme indirdikleri doğrudan ve güçlü darbeler bu tür yöntemlerle boşa çıkartılmaya çalışılmaktadır.

Her şeye rağmen oportünistler, bu yüzüzlük şampiyonları, uluslararası marksist-leninist hareketi, dünyanın marksist-leninist partilerini «oportünist»likle

ve onları «ezen ulus ve ezilen ulus ayrımını inkar»la suçlamaktadırlar. Oysa tam tersine, bu süzme oportünistler ve ortak tezleri «üç dünya teorisi», ezilen halklarla emperyalistlerin ve işbirlikçi egemen sınıfların birliğini, «omuz omuza mücadelesini» savunmaktadırlar. Ezen ulus ve ezilen ulus ayrımının reddinde bütün oportünist partiler birleşmektedir. Onların söylediği, birbirinin aynısıdır.

Belçika MLKP Siyasi Büro üyesi De Ridder ise aynı toplantıda şunları söylemektedir:

«Bu nedenle, ikinci dünya ülkeleri ve halkları özellikle Batı Avrupa ülkeleri ve halkları ile üçüncü dünya ülkeleri ve halkları iki süper devletin hegemonyasına karşı birleştirilmelidir.» (Aydınlık, s. 75)

Aynı partinin merkez organında da şunlar söylenmektedir:

«Savunma alanını da kapsayacak bir Batı Avrupa ülkeleri Birliği fikri, hatta daha muğlak bir şekilde de ifade edilmiş olsa da Avrupa ülkeleriyle Üçüncü Dünya'nın birliği fikri desteklediğimiz noktalarıdır.» (Aydınlık, s. 58 (abç)).

Alman, Fransız, Hollanda, İsviçre, İsveç oportünistleri ve diğerleri hep bir ağızdan kendi emperyalist burjuvazileriyle işbirliğini savunmakta ve ezilen halkların sömürülmesini onaylamaktadırlar. Proletaryayı ve ezilen halkları, emperyalistlerle ve onların maşalarıyla birliğe çağırırlarken, gerekçe olarak kendi emperyalistlerinin «küçük çapta kapitalist ülkeler» olduğunu öne sürerek «iki süper devletin tehdidi ve saldırısı altında» olmaları dolayısıyla dünya devriminin müttefikleri haline geldiklerini, yarı sömürge, bağımlı ülkelerle «eşit haklar temelinde» ilişkiler kurma isteğinde olduklarını söylemektedirler. Bu yolla onlar, ezilen halklar üzerinde hayaller yaratmaya çalışıyorlar. «Üç dünya teorisi»nin savunucuları, revizyonist demagojinin aynısını yapmaktadır-

lar. Brejnev'in sürekli olarak Doğu Avrupa'nın revizyonist ülkelerle Moğolistan'la kurulan yeni sömürgeci ilişkileri gizleyerek, askeri işgali zorbalık ve tahakkümü unutturmaya çalışarak «eşit ve bağımsız ilişkiler»den söz ediyordu. Sosyal-emperyalistler ve bütün revizyonist ideologlar, böylece bu ülkelerin Sovyet ekonomisinin uzantıları haline getirildiğini akıllarınca gizlemiş oluyorlardı. Oportünistler de aynısını yapmaktadırlar. Bu oportünistler, «üç dünya teorisi»nden aldıkları ilhamla kendi emperyalistlerinin güçsüz, bu nedenle de Sovyet sosyal-emperyalistlerine karşı proletaryanın, ezilen halkların ve ulusların safını tutabileceği hayalini yaymaktadırlar. Lenin ve Stalin'in emperyalizme ilişkin tahlillerini ayaklar altına alarak emperyalizmin yer yüzünde bir kaç ülkeye indiği, kendi burjuvazilerinin ezilen ve sömürülen; iyiliksever olduğunu, emperyalist karakterlerini yitirerek liberalleştiklerini öne sürecek —savundukları görüşün tek anlamı budur— bayağlaşıyorlar.

Oportünist mantığa göre, emperyalistler kendi rızalarıyla sömürmekten vazgeçebilirler. Proletarya ile burjuvazinin menfaatleri çakışabilir; emperyalistler sömürge, yarı-sömürge ülke halkları sömürmek, onların sırtından azami kâr sağlamak yerine, «barış», «kardeşlik» ve «eşit ilişkiler»i tercih edebilirler. «Üç dünya»cılara bakılırsa, «eski» saldırgan ve vahşi emperyalizm geride kalmıştır ve şimdi bir takım değişmeler sonunda bazı emperyalistler kendi istekleriyle sömürüden, azami kârlarından vazgeçmişlerdir. Onlar, emperyalizmin mezara gömülmeden, yokedilmeden düzeltilebileceği hayalini yaymaktadırlar.

Oysa marksist-leninistler, Lenin'in emperyalizm tahlilinin geçerliliğini yitirmediğine, emperyalizm yok edilinceye kadar da bunun böyle kalacağına inanmaktadırlar. Tarih bunu kanıtlamaktadır, bunu görmemek ya da görmekten kaçınmak iflah olmaz oportünizmdir. Emperyalizm varolduğu sürece bağım-

lı, ezilen ve sömürülen uluslar olacaktır, bunların varlığı birbirine bağlı bir olgudur. Emperyalist tahakküm kırılmadan bağımsızlık elde edilemez; emperyalizmin bir sistem olarak varlığı ezilen ulusların da varolduğu anlamına gelir.

Ezen emperyalistler ile ezilen uluslar ayrımının silinmesi, emperyalistlerle yarı-sömürge, bağımlı ülkeler arasındaki ilişkilerin «eşit ilişkiler» olarak gösterilmesi, buna çanak tutularak emperyalist tahakkümün gizlenmesi bugünkü oportünistlerden, modern revizyonistlerden önce II. Enternasyonal hainlerine aittir. Ezen emperyalistlerle ezilen uluslar ayrımının çarpıtılması, sömürge sorununun inkârı emperyalizmin tarihi kadar eskidir. Lenin, 1920'de, «Milletler ve Sömürgeler Sorunu Üzerine Tezlerin İlk Taslakları»nda şunlar üzerinde durdu:

«Burjuva demokrasisiyle savaşma, onun sahteliğini iki yüzlülüğünü açığa vurma temel görevi ile uygun olarak, Komünist Partisi boyunduruğunu kırma yolunda proletarya mücadelesinin baş savunucusu sıfatıyla siyasetin milli meseleden de soyut ve biçimsel ilkelere değil, ilkin özgü tarihi durumu ve en başta ekonomik koşulların kesin bir değerlendirmesine; ikincisi, ezilen sınıfların çıkarları, sömürülen emekçi halkın çıkarları kavramı arasında açık seçik bir ayrıma; üçüncü dünya nüfusunun muazzam çoğunluğunun bir avuç zengin ve ileri kapitalist ülke elinde sömürge finans kapital esareti altına alınmış olduğu gerçeğini, finans kapital ve emperyalizm çağının bu karakteristik özelliğini hasıraltı eden burjuva demokratik yalanlar karşısında, ezilen bağımlı ve uyruk milletlerle ezen, sömüren ve hakim milletler arasında yine aynı ölçüde açık ve seçik bir ayrımı yapılmasına dayandırılmalıdır.» (Doğu'da Ulusal Kurtuluş Hareketleri, s. 340-341) (abç)

«Üç dünya teorisi», Lenin'in belirttiği temel noktalarda tam bir oportünizmi temsil etmektedir. Ulusal sorunda emperyalizm şartlarından bütünüyle kopuk, serbest rekabet koşullarına benzer bir kapitalizm öngörülmektedir. Ezen sınıflarla ezilenler; proletarya ile burjuvazi arasında leninizmin öngördüğü şekilde kesin ve net bir ayırım yapılmamakta, tam tersine uzlaşmaz çelişkileri olan sınıflar olarak değil, kısmi farklılıklara sahip sınıflar düşlemektedirler. Oportünistler, buna bağlı olarak ve kaçınılmaz bir şekilde ezen emperyalist devletlerle sömürge, yarı-sömürge ülkeler arasında da açık-seçik bir ayırım yapmamaktadırlar. Aynı bulanıklık ve gizlenme burada da görülmekte, Lenin'in «emperyalizmin en belirgin özelliği» olarak ifade ettiği şey, ezen-ezilen, sömüren sömürülen, «hakim» ve «uyruk» milletler olarak değil de, aralarında çelişmeler olsa da dayanışması gereken, ekonomik gelişme derecesi olarak ileri-geri uluslar şeklinde ele alınmaktadır. Uzlaşmaz çelişki olarak ifade edilen çelişkiler, tam bir sahtekarlıkla, tam bir reformcunun anladığı tarzdaki «çelişki»yle değiştirilmektedir. Böyle olunca elbette ki, emperyalist ülkelerdeki proletarya ile burjuvazi arasındaki, ezen emperyalistlerle ezilen halklar ve uluslar arasındaki çelişkilere getirilen çözümler, devrimin dışında, reformculuk, emperyalizme teslimiyet çerçevesinde gösterilecektir. Oportünistler, emperyalist ülkelerdeki sınıflar arasındaki çelişki ve ilişkileri, emperyalistlerle yarı-sömürge, bağımlı ülke halkları ve bu ülkelerdeki hakim sınıflar arasındaki ilişki ve çelişkileri, ve yine emperyalist ülkelerle sosyalist ülkeler arasındaki çelişkiyi zincirleme olarak burjuva mantığı platformuna çekmektedirler. Örneğin «küçük bir emperyalist» ülkede yer almanın rahatlığıyla, ama »üç dünya teorisi»nin verdiği ilhamla İsviçre oportünistlerinin yayın organında şöyle söylenmektedir:

«İki süper devlete karşı mücadelede burjuavziyle proletaryanın menfaatleri birbirine paralel düşmektedir. Bu paralellik aynı zamanda Üçüncü Dünya'ya yaklaşma, sosyalist ülkelere yaklaşma ve bu ülkelerle ilişkileri sağlamlaştırma konusunda da ortaya çıkmaktadır.» (abc).

«Üç dünya teorisi»nin sunduğu perde, «iki süper devlete karşı mücadele»dir. Bu söz konduktan sonra oportünistler, istedikleri her şeyi, her türlü saçmalığı söyleme hakkını elde etmiş gibi davranmaktadırlar. Emperyalist ülkelerde proletarya ile burjuvazi, emperyalistlerle ezilen halklar ve uluslar ve yine emperyalistlerle sosyalist ülkeler arasındaki uzlaşmazlık «paralel»liğe dönüşmüştür. Paralellerin birbiriyle çatışması olmayacağına göre sınıf çelişmeleri, böylece ortadan kaldırılmaktadır. Oportünist mantık işte böyledir. Dünya yüzündeki her şeyi kendinden menkul sayan oportünizm, kendisiyle emperyalizm arasındaki paralelliği sınıf çatışmalarına uygulamaya kalkışmaktadır.

KISA BAZI HATIRLATMALAR

«Üç dünya teorisi» taraftarları, dünyanın çehresinin değiştiği, «derin ve köklü değişiklikler» gibi bahanelerle sözde «yeni olgular»a dayanarak bu «teori»yi formüle ettiklerini öne sürmektedirler. Bilindiği üzere, bu, eski revizyonist teranenin aynen tekrarlanmasıdır. Oportünistlerin amacı, gerçekten olage-len değişimleri materyalist tarih anlayışına uygun olarak bilimsel bir şekilde tahlil etmek ve bundan dünya devrimci hareketinin güçlendirilmesi sonucunu çıkarmak değil, Leninizmin «modasının geçtiği», günümüz sorunlarına artık «cevap veremediği» gerçekleri çarpıtmaktır. Marksist-leninistler, uluslararası durumu yeni gelişmeleri gözönüne alarak Leni-

nizmin ışığında tahlil ederken, oportünistler o kadar yaygara kopardıkları meselede yeni gelişmeleri gizlemekte ve spekülasyonlara başvurarak emperyalizm savunuculuğu yapmaktadırlar. Aydınlik oportünistlerinin kendi deyişiiyle, uluslararası oportünizmin «niyeti kazanı kalaylamak değil, arkasını çalkalamaktır.»

Bugün «üç dünya teorisi» ile getirilen yeni birşey yoktur. Oportünistlerin yaygarasını yaptığı ve II. Dünya Savaşından sonra ortaya çıktığını öne sürdüğü «dünyanın geleceğini tayin eden gelişme», «en önemli olay» vb. şekillerde nitelediği herşey geçmişte modern revizyonizmin ustaları tarafından öne sürüldü. «Üçüncü dünyanın doğuşu», «bloksuzluk...», «uluslararası yeni ekonomik ve siyasi bir düzen için verilen uğraş», «savaşız bir dünya» vb. Tito Togliatti ve Kruşçev revizyonistleri tarafından hem yıllar önce, hem de daha «derin» bir şekilde «teori»leştirildi. Bu revizyonistler, sömürgeciliğin ortadan kalktığı, yeni sömürgeciliğin «bağımsızlık»la eş olduğu şeklinde karşı devrim tezleri üretiyorlardı. «Yapısal reformlar», «millileştirmeler», «tarihi uzlaşma»lar... «Üç dünya teorisi»nin son şeklini almadığı dönemlerde de vardı. Ve yine Amerikan emperyalizmi ile işbirliği düşüncesi; NATO ve AET'nin desteklenmesi, Birleşmiş Milletler yoluyla emperyalizmin temellerinden sarsılması anlayışı hiçte yeni değildir. Modern revizyonistler daha 1950'lerde bunları savundular. Şimdi de yeni oportünistlerin itibarını iade ettikleri Tito, «Avrupa komünizmi» taraftarları bunları daha geliştirilmiş bir şekilde savunmaya devam ediyorlar.

Revizyonizmin cephaneliğinden çıkarılan tezlerin «yeni olgu»ların «bilimsel» tahlili olarak gösterilmesini ve bunların «üç dünya teorisi» adı altında öne sürülmesini yeni oportünistlerin ustalarına saygısızlığı olarak adlandırmaktan öte söyleyeceğimiz birşey yoktur.

Togliatti, Tito ve Kruşçev revizyonistleri geçmişte

«savaşız bir dünya»dan, «barış içinde bir arada yaşama yoluyla kurulacak «yeni bir dünya düzeni»nden söz ediyorlar ve artık devrimlere, ulusal kurtuluş savaşlarına gerek kalmadığını, hatta bunun tehlikeli olacağını ilan ediyorlardı. Doğal olarak ezilen uluslarla ezen uluslar temel ayırımını keyfi bir şekilde ortadan kaldırarak, ezilen halkların ve ulusların emperyalizme, sömürgeciliğe ve yeni sömürgeciliğe karşı iç ve dış cephelerde devrim ve ulusal kurtuluş için silaha sarılmalarına karşı çıkıyorlardı. Bugün Tito, Kardely, Berlinguer, Marchais, Carillo vb. sahte sosyalistler attıkları her adımda daha açık bir şekilde ihanetlerini sürdürüyorlar.

«Üç dünya teorisi» taraftarları da aynen yeni sömürgeciliği yok farzediyor, «savaşız bir dünya», «iyiliksever» emperyalizm düşleriyle «yeni uluslararası bir düzen» sunuyor. Yarı-sömürge, bağımlı ülkelerde hemen hepsinin bağımsızlığını kazandığı, bu ülke halklarının önündeki görevlerin devrimler, ulusal kurtuluş mücadeleleri değil, iktisadi görevlere ilişkin tedbirler, emperyalistlerle ilişkileri geliştirme olduğu şeklinde zararlı hayaller yayılıyor.

Biz burada emperyalizm ile ezilen halklar ve uluslar arasındaki çelişkinin ve bu çelişkinin çözümünü sağlayacak olan ulusal kurtuluş mücadelelerinin nasıl çarpıtıldığını gösteren bazı örnekler üzerinde duracağız. «Üç dünya teorisi» ile bunlar karşılaştırıldığında aralarında pek bir farklılık olmadığı görülecektir.

Togliatti şunları söylüyordu:

«Sömürge sistemi hemen hemen tümünden çökmüştür» «...artık dünyada emperyalizme ayrılmış nüfus bölgeleri kalmamıştır.» (Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşiniz, s. 140)

«Biz, barış ve barış içinde birarada yaşama uğruna savaşırken, başlıca özelliği savaşız bir

dünya olan, yeni bir dünya yaratmak istiyoruz.»
(Aynı yerde)

1960'larda Kruşçev'ci revizyonistler ise şunları yazmaktaydılar:

«Günün koşulları içinde ve özellikle Sovyetler Birliği'nin etkinliğinin hızla arttığı bir dönemde Üçüncü Enternasyonal'in o günkü öğretileri (sömürgeler sorununa ilişkin —abç—) artık gerçeğe uygun düşmektedir.» (Çağımızda Ulusal Kurtuluş Savaşları ve Üçüncü Dünya, s. 312)

«Günümüz Çin yöneticilerinin teorik ve siyasal görüşlerinin temelinde, gerçekten de bugün eskimiş olan, Üçüncü Enternasyonal'in dogmaları yatmaktadır.» (aynı yerde).

«Sonuç olarak, ulusal kurtuluş hareketinin yüklendiği temel görevler değişmiştir. Siyasal bağımsızlık için verilen mücadele, ekonomik bağımsızlığın elde edilmesi şeklinde bir mücadeleye dönüşmüştür.» (age, s. 147).

«Üçüncü dünya ülkelerinin, yabancı yardımlardan özellikle sanayi ülkelerinin yardımlarından tamamen vazgeçemeyecekleri bir gerçektir.» (age, s. 224).

«Üçüncü dünya içinde birçok ulusal demokratik güç, yeni Sosyalist bir toplumun kurulmasını bir ideal olarak görmektedir» (age, s. 293).

«Bir zamanlar emperyalistler, Üçüncü Dünya karşısında tek bir politika izlerlerdi: Dikta ve şiddet tehdit ve yıldırma. Bugün ise emperyalistler... uluslararası meseleleri onlara beraber yenden gözden geçirmek zorunda kalmışlardır.» vb.

Tito revizyonizminin ideologlarından Kardely, 1975 yılında yayınlanan **Bloksuzluğun Tarihsel Kökeni** adlı kitabında «üç dünya teorisi»nden zerrece

farkı olmayan, (aslında yeni oportünistlerin bu revizyonistten aynen alarak savundukları) görüşleri «sistemli» bir şekilde bir araya toplamış. İşte bazıları:

«Bununla birlikte savaşta ve savaş sonrasında ortaya çıkan uluslararası ilişkilerdeki ve toplumsal yaşamdaki büyük ve olumlu değişiklikler insanlık tarihinde yeni bir dönemi başlatmıştır.» (Bloksuzluğun Tarihsel Kökeni, s. 19) (abç).

«Sömürgecilikten ve çeşitli baskılardan henüz kurtulmuş bulunan 'üçüncü dünya' ülkelerinin yeni baskı ve hegemonyalara tahammülleri yoktu». (age, s. 21).

«Avrupa'da ve diğer kıtalarda sömürgecilik sisteminin çözülmesine paralel olarak... yarı-sömürgeci siyasal ve ekonomik bağımlılık ilişkilerinin kalıntıları da bazı ülkelerde hızla, bazılarında yavaş yavaş silinip gitti». (aynı yerde)

«...gelişmekte olan ülkeler ve gelişmiş ülkeler arasındaki uçurumu çağdaş dünyanın en büyük değişikliklerinden biri haline getirmektedir.» (age, s. 24).

«Zaten bloksuzluk akımının doğuşunu sağlayan da bağımsızlık, halkların barış içinde etkin olarak birlikte yaşamaları ve yeni bir ekonomik ve siyasal ilişkiler sistemi kurulması için sürdürülen uğraştır, bloksuzluk politikası hem ulusal bağımsızlık için bir uğraş silahı, hem de insanlığın ulusal eşitlik temelinde dayalı bir bütünleşme sürecine görmesi ve halkların demokratik birleşmesi için yeni bir eğilimdir.» (age, s. 27).

«...bloksuzluğun dünya halklarının emperyalizme karşı sürdürdükleri devrimin ifadesi, sonucu ve devam olduğunu söyleyebiliriz.» (aynı yerde).

«Onlar için (Bloksuz ülkeler) bu (barış içinde bir arada yasama) mümkün her alanda işbirliği demektir.» (age, s. 33).

«Yeni bir uluslararası ekonomik ilişkiler sistemi yaratılması için, ilkönce doğal kaynak-

lar üzerinde egemenlik ilkesinin geçerli olması ve ortak bir karşılıklı yardım stratejisinin geliştirilmesi için çaba göstermektedirler. Hammaddelerin yeniden değerlendirilmesi, olumsuz ticaret maddi koşullarının değiştirilmesi ve yabancı özel sermayeye yatırımlarına aynı işlemlerin uygulanmanın sağlamak için uğraş vermektedirler. Diğer yandan karşılıklı ekonomik, mali, ticari, bilimsel, teknolojik ve kültürel işbirliklerini yoğunlaştırmak için çalışmaktadırlar» (age, s. 70).

«Gelişmekte olan ülkelerin ekonomilerini iyileştirmek için, gelişmiş olan devletlerle olan ekonomik ilişkilerin genişletilmesini sağlayacak en uygun koşulların yaratılması gerekir. Bunun için de, eşitlik ve karşılıklı çıkarlara saygılı olma temeli üzerine kurulmuş bir işbirliği...» (age, s. 71). (abç).

«O halde bloksuz ülkelerin büyük çoğunluğunun sosyalizme yönelmiş olduğu gerçeği karşısında kuşkuya düşmek yersizdir.» (age, s. 65).

Biz burada gereğinden fazla alıntı yapmış olsak da modern revizyonist tezlerin ve bunlarla «üç dünya teorisi» arasındaki benzerliğe kısmen işaret etmiş oluyoruz. Modern revizyonist tezlerin kaynaklarıyla yeni oportünistlerinki bir arada ele alındığında ve bunlar karşılaştırıldığında bu çok daha net bir şekilde ortaya çıkacaktır. yalnız burada 1962'de ÇKP'nin bu tezleri eleştirirken söylediklerine işaret etmekte yarar vardır. Bu, oportünistlere bir hatırlatma olacaktır:

«Ne var ki, Togliatti arkadaş ve Çin'e saldırılar barış içinde bir arada yaşama yoluyla 'tüm dünyanın yapısını yenilemenin' ve 'yeni bir dünya düzeni' kurmanın, tüm dünya üzerinde 'insanların ve halkların özgürlüğe, yüksek bir

yaşama düzeyine, bağımsızlığa, insan kişiliğinin ve kişiliğe saygının tam olarak gelişmesine, bütün devletlerin barış içinde işbirliği yapmalarına yönelik bütün özlemlerini giderecek bir ekonomik ve sosyal düzen kurmanın, ve 'savaşırsız bir dünya'ya ulaşmanın mümkün olduğunu öne sürüyorlar. Bunun anlamı, 'barış içinde birarada yaşama' yoluyla, sosyalizmle kapitalizm sistemleri arasında ve ezilen uluslarla ezen uluslar arasında uzlaşmaz çelişmelerin, varolduğu bir 'dünya yapısı'nı değiştirmenin, emperyalizmle gericiiler hala varoldukları halde, bütün savaşları ortadan kaldırarak 'savaşırsız bir dünya'yı gerçekleştirmenin mümkün olduğudur.» (Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşiniz, s. 43).

Bilindiği gibi, 1950'lerde AEP ve ÇKP'nin önderliğindeki marksist-leninistler, modern revizyonist ihanete karşı mücadele bayrağını kaldırdılar. Modern revizyonistler de, tıpkı bu günkü oportünistler gibi uluslararası durum tahlilinde, dünyadaki başlıca çelişmelerin ele alınmasında leninizme taban tabana zıt durumdaydılar. O zamanlar, modern revizyonistleri eleştirirken ÇKP şunları söylemekteydi:

«Yalnız sosyalist ve emperyalist ülkeler arasındaki çelişkiyi kabul edenler ve kapitalist dünyaya özgü çelişkilerini, ezilen milletlerle emperyalizm arasındaki, emperyalist ülkeler arasındaki çelişkileri tekeller arasındaki çelişkileri ayrıca bu çelişkilerin doğurduğu savaşı görmezlikten gelenler ya da önemsemeyenler.» (Uluslararası Komünist Hareketin Genel Çizgisi, s. 13-14).

«Kapitalist dünyada proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişkilerden, şu yada bu ülkede proletarya devrimi olmadan çözümlenebileceğini savunanlar, ezilen milletlerle emperyalizm arasındaki çelişkinin, ezilen milletlerin devrimi olma-

dan çözümlenebileceğini varsayanlar...» (aynı yerde).

«Bu yanlış görüşlerin muhakkak yanlış ve korkunç bir politika doğuracağı ve böylece halkların uğrunda savaştıkları davayı ve sosyalizm davasını şu ya da bu başarısızlığı ve kayıba uğratacağı açıktır.» (aynı yerde).

«...bazı kişiler... eski ve yeni sömürgeci emperyalitler ve onların uşaklarıyla Asya, Afrika ve Latin Amerika'nın ezilen halkları ve ulusları arasındaki çelişmeleri ya gözden kaçırıyorlar, ya da bile bile örtbas ediyorlar; çağdaş dünyadaki çelişmelerin odak noktasını ya gözden kaçırıyorlar, ya da bile bile örtbas ediyorlar. Biz bu görüşü kabul edemeyiz.» vb, vb... (Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşiniz, s. 172).

«Onların bu teorilerine göre tabii emperyalizm, eski ve yeni sömürgecilik ve bunların uşaklarıyla savaşmak artık gereksizdir; çünkü sömürgecilik ortadan kalkmaktadır ve iktisadi gelişme ulusal kurtuluş hareketlerinin merkezi görevi haline gelmiştir. Oyleyse bundan ulusal kurtuluş hareketlerinden de artık büsbütün vaz geçilebileceği sonucu çıkmaz mı? «(Dünya İşçi Sınıfına Tarihi Dersler, s. 15).

Modern revizyonizme karşı yöneltilen bu eleştiriler, artık bu gün oportünist «üç dünya teorisi»ne sıkı sıkıya sarılanlar tarafından unutulmuştur. Bunlar, dünyadaki «derin değişimler», sosyal-emperyalizmin sahneye çıkışı, emperyalist hegemonya altındaki ülkelerin hakim sınıfları da dahil tüm bir milletin devletin, ordunun bağımsızlık mücadelesi» verdikleri vb. bahane edilerek yapılıyor. Sanki, bir kısmı sadece oportünist tahlillerin sonucu olan bu tür değişiklikler, uluslararası durum tahliline yaklaşım yöntemlerinin, marksist-leninist bakış açısına da değiştirilmiş gibi.

Geçmiş yıllarda AEP ve ÇKP, marksizm-leninizmin ve proleter enternasyonalizminin savunulmasında azimle ve sarsılmaz bir şekilde karşı-devrim güçlerine, modern revizyonist ihanet akımına karşı koydular. AEP açısından olduğu kadar, ÇKP açısından da modern revizyonistlere karşı verilen mücadelede bu güne ışık tutacak olan önemli belgeler vardır. Bu belgeler bu gün bir çokları tarafından unutulmuş görülmektedir. Daha da önemlisi, geçmişte eleştirilen revizyonist tezler, bugün bazılarınca kabul edilmiş, o gün savunulan leninist tezler günümüzde terk edilmiştir.

Ezen ve ezilen uluslar ayrımı üzerine ÇKP, modern revizyonistleri kastederek şunları söylemekteydi:

«...ezilen ve ezen uluslar arasındaki sınırları silmeye ve bu bölgelerdeki halkların devrimci savaşını önlemeye çalışan kimseler vardır. Gerçekte bu kimseler emperyalizmin ihtiyaçlarına uyarak, emperyalizmin iktidarının korunmasını ve bu bölgelerdeki eski ve yeni sömürgecilik politikası yürütülmesini mazur gösteren 'yeni kuramlar' yaratıyorlar.»

Ezen emperyalistlerle ezilen halkların ve ulusların ekonomik, siyasi ittifaklarını, ulazşmalarını savunanlar, yeni-sömürgeciliği «devlet bağımsızlığı» olarak gösterip göklere çıkaranlar; bunları hatırlamak istememektedirler.

Konumuzla ilgili olarak, ÇKP'nin 1960'larda söylediği şu sözler ne kadar da yerli yerindedir:

«Marksist-leninist sınıf tutumuna göre, ezilen uluslar kendileriyle emperyalistler ve sömürgeciler arasında açık bir sınıf çizgisi çizmelidir. Bu çizgiyi belirsizleştirmek ise, emperyalizme ve sömürgeciliğe hizmet eden şovenist bir görüşü

temsil eder.» (Dünya İşçi Sınıfına Tarihi Dersler, s. 45).

Bütün bunlar, aslında Lenin tarafından yıllar önce Kautski'ye karşı söylenenlerin bir tekrarıydı, modern revizyonizme karşı marksizm-leninizmin savunulmasıydı. Emperyalizm koşullarında daima geçerli olacak, nitekim I. Dünya Savaşı yıllarında olduğu gibi 1960'larda da geçerli ve haklı olan bu sözler bugün için herhangi bir bahaneyle geçersiz ilan edilebilir mi? Yeni bir dünya savaşının patlak vermesi de, emperyalizm yok edilmediği taktirde savaş sonrası da bunun doğruluğuna gölge düşürmeyecektir.

Bugün bütün oportünistlere, ÇKP'nin geçmişte modern revizyonistlere yönelttiği eleştirileri gözden geçirmelerini ve eleştirilen görüşlerin bugün kendi söyledikleriyle gösterdiği şaşırtıcı benzerliği görmelerini salık veririz.

SİYASİ BAĞIMSIZLIĞI KORUYARAK EKONOMİK BAĞIMSIZLIĞI ELDE ETME ANLAYIŞI YA DA DEVRİMİN REDDİ

Deng Hsiao Ping, «üç dünya teorisi»nin bakış açısıyla uluslararası şartları «tahlil» ettiği konuşmasında «üçüncü dünya ülkelerinin ekonomik bağımsızlığı elde etmeleri»ne ilişkin olarak şunları söylüyordu:

«Bütün bu ülkeler (üçüncü dünya ülkeleri) şu veya bu ölçüde süper devletlerin boyunduruk ya da denetiminden kurtulmak, milli bağımsızlık ve egemenliklerini korumak arzusunu duyuyorlar.»

«Siyasi bağımsızlıklarına kavuşmuş olmalarına rağmen, hepsi hala sömürgeciliğin kalıntılarını tasfiye etmek, milli ekonomilerini geliştirmek ve milli bağımsızlıklarını pekiştirmek tarihi göreviyle karşı karşıyadırlar.»

«Hammadde ve kalkınma meselelerinin özü, gelişmekte olan ülkelerin devlet egemenliklerini koruma, milli ekonomilerini geliştirme ve emperyalizmin, özellikle süper devletlerin talan ve denetimine karşı çıkma mücadelesidir.»

«Gelişme yolundaki ülkelerin emperyalizmin iktisadi tekeline ve talanına son vermeleri, bu engelleri ortadan kaldırmaları, iktisadi kaynakları ve diğer hak ve menfaatleri korumak için gerekli tüm tedbirleri almaları haklı ve doğrudur.»

«Şimdiki aşamada gelişmekte olan bir ülke milli ekonomisini geliştirmek için herşeyden önce doğal kaynaklarını kendi elinde tutmalı ve yabancı sermayenin kontrolünden adım adım kurtulmalıdır.» (abç.) (Birleşmiş Milletler Konuşması, **Halkın Sesi**, s. 6)

«Üç dünya teorisi»ni savunmak, ya da onun bakış açısıyla çeşitli gelişmeleri yorumlamak amacıyla alınan her türlü yazıda, yapılan her konuşmada raslanan en beylik görüşlerdir bunlar.

«Üç dünya teorisi»nin savunucularına göre, son yıllarda uluslararası şartlarda «derin değişiklikler» meydana geldi. Siyasi bağımsızlıklarını çok önceden kazanmış olan ülkeler, gitgide iktisadi bağımsızlıklarını da elde etme yolunda başarılı adımlar atmaya başladılar. Ülkelerinde faaliyet gösteren yabancı şirketler üzerindeki denetimlerini sıklaştırarak, emperyalist tekelleri millileştirmeye giderek, üretici ülkeler arasında çeşitli birlikler oluşturup uluslararası şirketlere karşı ortaklaşa tedbirler alarak tarımsal üretimlerini geliştirip kendi kendilerine yeterli duruma gelerek; mevcut «akıl dışı» iktisadi düzenin değiştirilmesi ve uluslararası «yeni bir ekonomik düzen» kurulması için ortak girişimlerde bulunarak vb. vb. yollarla iktisadi bağımsızlıklarını adım adım kazanmaktadır. Böylece onlar, «üç dünya teorisi»nin mucit-

lerinden Deng Hsiao Ping'in deyişiiyle «milli kurtuluş ve bağımsızlık mücadelesinde muazzam bir güce sahip olduklarını ispatladılar ve birbirini ardından parlak zaferler kazandılar.»

HAKİM SINIFLAR DEVRİMİN HEDEFİ Mİ, YOKSA BAĞIMSIZLIK İÇİN SAVAŞAN DEVRİMCİ BİR GÜÇ MÜ?

«Üç dünya teorisi» uluslararası şartlarda meydana geldiğini iddia ettiğı «derin değışmeler»e bağılı olarak ve bunu kendi mantiki sonucuna kadar götürerek dünya devriminin akışında ve devrimci güçlerde de kaçınılmaz olarak «derin değışiklikler» olduğunu öne sürdü. «Üç dünya teorisi» savunucularına göre, artık dünya, devriminin temel gücü, eskiden olduğu gibi dünya proletaryası, sosyalist ülkeler ve ezilen uluslar ve halklar değıil, üçüncü dünyadır. «Üçüncü dünya ülkeleri dünya tarihinin tekerleğini döndüren itici güçlerden biri ve sömürgeciliğe, emperyalizme ve özellikle iki süper devlete karşı mücadelede temel güçtürler.» (Deng Hsiao Ping, B.M. Konuşması.)

«Üç dünya teorisi», emperyalist boyunduruk ve denetimden kurtulmak «tarihi görevi»nden söz ediyor. Emperyalist boyunduruk ve denetimden kurtulmak gerçekten tarihi bir görevdir. Buna hiç şüphe yok. Ama kimin önünde tarihi bir görev? «Üç dünya teorisi», bu görevi, sınıflardan ve özellikle hakim olan sınıflardan hiç söz etmeden, «üçüncü dünya ülkeleri» diye isimlendirdiğı emperyalizme bağımlı ülkelerin önüne koyuyor. Ve bu ülkelerin bu görevi, daha şimdiden «parlak zaferler kazanarak» yerine getirdiğini ileri sürüyor. Sınıf bakış açısını tamamen bir yana bırakmış olan «üç dünya teorisi», genel ve soyut olarak ülkelerden ve bunların emperyalizme ve hegemonyacılığa karşı mücadelesinden dem vurmakta-

dır. Her ülkenin çıkarları birbiriyle temelden çelişen sınıflardan oluştuğunu ve bu sınıfların hem emperyalizm karşısında, hem de birbirlerine karşı konum ve çıkarlarının tamamıyla farklı olduğunu ve insanların iradesinden bağımsız olarak şiddetli bir mücadeleye yürüdüğünü gözardı etmektedir. Söz konusu «tarihi görev»i hangi sınıfın önderliğinde, hangi sınıflar, hangi güçlere karşı savaşılarak yerine getirecektir? Devrimci mücadele için hayati önemi olan bu sorular gerçekte «üç dünya teorisi» taraftarlarını hiç ilgilendirmemektedir.

Herhangi bir kimse marksizm-leninizmden ve hatta yurtseverlikten ayrılmadığı sürece, «üç dünya teorisi»nin ortaya attığı türden, gerici hakim sınıfların yönetimi altındaki çeşitli ülkelerin «emperyalizmin kontrolünden adım adım kurtulmakta» olduğu yolunda saçma, gerçek - dışı ve karşı - devrimci görüşler öne süremez.

«Üç dünya teorisi», sözde her ülkede iki süper devlete karşı özellikle Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı milli bağımsızlık mücadelesinin günümüzde öncelik taşıdığını öne sürmekte ve bunu da süper devlet hegemonyacılığına karşı «üçüncü dünya ülkeleri»nin «milli bağımsızlığını, ya da devlet egemenliğini koruma mücadelesi ve ekonomik bağımsızlığın adım adım kazanılması mücadelesi» olmak üzere iki kısma ayırmaktadır. Bu teoriyi savunanlar, Deng Hsiao Ping'den yaptığımız alıntılarda açıkça görüldüğü gibi, siyasi bağımsızlıktan yararlanarak, bu ülkelerin ekonomik bağımsızlıklarını çeşitli tedbirlerle «tedrici» bir şekilde kazanmakta olduklarını belirtiyorlar. Örneğin Aydınlık Dergisi, Türkiye'nin korunması gereken bir milli bağımsızlığı olduğunu belirtirken şöyle soruyor: «Bir şeyin elde olan kısmının değerini bilmeyenler o şeyin tamamını kazanmak için mücadele edebilirler mi?» Dünyada sömürge tipi ülke hemen hemen kalmadığına göre, «üç dünya teorisi» taraftarlarının nazarında bağımsızlığın yarısı —yani siya-

si bağımsızlık— zaten kazanılmıştır, artık sorun onun diğer kısmını, ekonomik bağımsızlığı elde etmektir. Bu da son yıllarda «üçüncü dünya ülkeleri»nin birliği ve mücadelesi sayesinde «tedricen», devrimlere ihtiyaç olmadan gerçekleşmektedir. Marksizm-leninizm adına öne sürülen bu görüşler, gerçekte leninizmin en kaba ve en iğrenç şekilde tahrifidir.

«Üç dünya teorisi», devlet aygıtını elinde bulunduran sınıflardan, bunların emperyalizmle olan ilişkisinden hiç söz etmeden bu ülkelerin emperyalizme, hegemonyacılığa karşı mücadele yürüttüğünü ve ülkelerin bu yolla giderek bağımsızlığa kavuştuğunu öne sürerken, marksist devlet teorisinden tam olarak ayrılmakta ve burjuva sınıflarüstü devlet teorisini savunmaktadır. Bildiğimiz gibi, «üçüncü dünya ülkeleri» olarak tanıtılan ülkelerin yönetiminde büyük çoğunlukla emperyalizme bağımlı gerici burjuvazi ve toprak ağaları bulunmaktadır. Bağımlı ülkelerdeki işbirlikçi tekелci burjuvazi, uluslararası finans-kapitalin azami kârı gerçekleştirmek için kendisini yenden üretmesinin bir aracıdır, binlerce ve binlerce bağla ona bağlıdır ve doğrudan doğruya ona hizmet eder. Emperyalist burjuvaziden ayrı olarak ne gelişebilir, ne de varlığını sürdürebilir. Ekonomik bakımdan kopmaz bir şekilde emperyalist tekellere bağlanmış olan bu tekелci burjuvazi, doğal olarak siyasette ondan bağımsız olamaz. Ancak uluslararası finans-kapital uyumlu tek bir bütün değil, dünyayı paylaşmak için aralarında amansızca boğuşan ve bu uğurda savaşlara tutuşan çeşitli tekел gruplarından ve emperyalist devletlerden oluşmaktadır. Bağımlı ülkelerdeki büyük burjuvazinin farklı kesimleri, çoğunlukla farklı finans gruplarına ve farklı emperyalist devletlere bağlıdır. Emperyalist tekeller ve devletler arasındaki çatışmalar, kaçınılmaz olarak büyük burjuvazinin çeşitli kesimleri arasında da mücadelelere yol açar. Bu çelişmelerin keskinleşmesi sonucunda, işbirlikçi tekелci burjuvazinin belirli emperyalist gruplar ve devletle-

re bağılı olan belirli kesimleri, diğer emperyalist devlete karşı tavır alabilir. Ama böyle durumların ortaya çıkması büyük burjuvazinin anti-emperyalist bir karaktere sahip olduğunu göstermez; çünkü, falan emperyalist tekel gruplarına, ya da devlete karşı tavır alırken, aynı anda ülkeyi başka emperyalistlere çok daha sıkı bağımlılık ilişkilerine sürüklemenin hesabı içindedir. Anti-emperyalist olmak demek sadece bir emperyaliste karşı olmak değil, tüm emperyalistlere karşı mücadele etmek demektir. Öte yandan uluslararası finans-kapitalin parçası durumunda olan işbirlikçi tekelci burjuvaziyle onun efendileri arasında ülkenin yağmalanmasından elde edilen zenginliklerin paylaşılması konusunda zayıf da olsa bir çelişme vardır. Ama bu çelişmenin özü, hiç bir şekilde ülke kaynaklarının ve zenginliklerinin yağmalanıp yağmalanmaması konusunda değildir ve olamaz. Sadece ülke zenginliklerinin ve halkın soyulmasından elde edilen kâr paylaşımından ibarettir. Emperyalistler arasındaki çelişmelerin iyice keskinleşmekte olduğu dönemlerde, işbirlikçi tekelci burjuvazi, emperyalistler arasındaki çatışmalardan «yararlanarak» kendi payını arttırmak istediğinde bu çelişme daha açık olarak görülebilir. Bir marksist-leninistin asla unutmaması gereken şey, emperyalistlerle bağımlı ülkelerdeki büyük burjuvazi arasındaki çelişmenin asla bağımsızlık platformunda olmadığı ve olamayacağıdır.

İşbirlikçi tekelci burjuvaziyle birlikte devlet aygıtını elinde tutan, hem emperyalizmi besleyen ve hem de emperyalizm tarafından beslenen toprak ağaları da bağımlı ülkelerde emperyalizmin diğer bir sosyal dayanağıdır. Onun çıkarları da tıpkı büyük burjuvazi gibi emperyalist tahakkümün devamından yanadır. Emperyalizm geri bir ülkeye el attığında, o ülkedeki en gerici üretim ilişkilerinin temsilcileri olan toprak ağalarıyla bir ittifak oluştururlar. Gelişen halk hareketinin karşısında yıkılıp gitmemek için toprak ağaların emperyalizmin desteğine ihtiyaçları

vardır. Aynı şekilde emperyalizmin ülkeyi talan edebilmesi için de, en gerici güçlere, toprak ağalarına dayanması zorunludur. Emperyalizm kendisi kapitalizmin en üst aşamasına olmasına rağmen, kapitalizmin öncesi üretim ilişkilerine ait sınıf ve güçlerle, kölecilerle, feodallerle, tefecilerle, yobazlıkla ittifaka girer. Çünkü emperyalizm siyasi gericilik demektir, bu yüzden emperyalist gericilik, her yerde feodal gericilikle, feodal despotizmle aynı çelik pota içerisinde erir. Emperyalizm için önemli olan, kısılcına aldığı ülkelerin kapitalizm açısından gelişmesi değil, bütün zenginliklerin yağmalanması, hammadde kaynaklarının yutulması, halkının soyulmasıdır. Bu konuda emperyalizme hizmet sunabilecek bütün sınıflar, emperyalizmin en doğal ve candan dostu ve müttefikidir. Diğer yandan emperyalizm, sömürü ağı içine aldığı ülkelerde sermaye ihracı yoluyla zorunlu ve kaçınılmaz olarak doğrudan doğruya kendisine bağlı ve kendi ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde kapitalizmi geliştirir. Ama bu, hiç bir zaman toprak ağalarıyla uzlaşmaz çelişmelere girerek gerçekleşmez. Ve toprak ağalarıyla emperyalizm arasında **ülkenin bağımsızlığına ilişkin bir çelişme söz konusu olamaz.** Bir sınıf olarak toprak ağaları, bağımsızlıkçı bir güç olarak emperyalizme karşı mücadele saflarında yer alamaz.

İşbirlikçi tekelci burjuvazi ve toprak ağalarının devlet aygıtını elinde tuttuğu ülkelerin «süper devletlerin boyunduruk ya da denetiminden kurtulmak, milli bağımsızlık ve egemenliklerini korumak» için mücadele ettiğini öne süren ve siyasal stratejisini buna göre düzenleyen «üç dünya teorisi»nin savunucuları, leninist emperyalizm teorisinin öğrettiği işte bu tarihi ve sosyal gerçekleri tersyüz ediyorlar. Yarı-sömürge ülkelerde, emperyalist sömürüyü sağlamanın bir aracı olan ve emperyalizmin ülkedeki sosyal dayanaklarını teşkil eden büyük burjuvazi ve toprak ağalarını, ülkeyi emperyalist boyunduruktan kurtarmaya çalışan güçler olarak gösteriyorlar. Uluslararası

sı sağ oportünizmin ülkemizdeki iflah olmaz temsilcisi Aydınlık Dergisi, bu konuda açıkça şunları yazıyor:

«Bağımsızlık talebi, ezilen ülkelerin burjuvazisi de dahil bütün sınıf ve tabakaları kapsamaktadır ve bu da dünya devriminin bir parçasıdır.» (Aydınlık, sayı 76, s. 41) (abç)

O zaman ülke içindeki bütün sınıflarla «milli birlik ve beraberlik» siyasetini savunmaktan, ülkedeki tüm sınıflarla işçi sınıfı ve köylülerden onları en vahşi şekilde ezen faşist tekelci burjuvazi ve toprak ağalarına kadar sözde bir «milli cephe» oluşturmak için çalışmaktan daha doğal ne olabilir? Nitekim yapılan da odur.

Hatta oportünistler, bu konuda o kadar inatçıdır ki, emperyalizmin uşağı hakim sınıfları gerçekte olduğu gibi karşı-devrimin güçleri arasında gösterilmesine tahammül edememekte ve sözde troçkizmi eleştirdikleri bir yazıda açıkça şöyle demektedirler:

«(Troçkistler) ... emperyalistlerle, yarı-sömürge ülkelerin hakim sınıflar arasındaki çelişmeleri de örtbas edip, üçüncü dünya ülkelerini emperyalistlerin kesin denetimi altında, hatta emperyalizmle 'bütünleşmiş' olarak gösteriyorlar. Böylece proletaryayı müttefiklerinden koparıp, bütün anti-emperyalist güçleri emperyalistlere ve sosyal-emperyalistlere hediye ediyorlar.» (Aydınlık, s. 57) (abç)

Her şey ne kadar açık! Evet bizler, emperyalizmin uşaklarını efendilerine «hediye ettiğimizi», onları gerçek mevkilerine, karşı-devrim cephesine oturtuğumuzu açıkça ilan ediyoruz ve onlara karşı savaşıyoruz. Eğer biraz cesaretiniz varsa, siz de aynı

açık yürekliliği gösterin. Oportünist ağzınızdaki zehirli baklayı çıkarın ve herkesin duyacağı kadar yüksek bir sesle, «anti-emperyalist mücadelede»; yıllardır faşist zulmün en koyusu altında inleyen İran halkının kanlı zalim Şahla, Şili halkının faşist Pinochet ile, Türkiye halkının faşist Demirel ve Türkeş'le ve onların temsilciliğini yaptığı emperyalistlerin baş destekçileri (sizin gözünüzde «proletaryanın müttefikleri») ile ittifak siyasetini, yani sınıf işbirliği siyasetini savunduğunuzu haykırın!

«Üç dünya teorisi» taraftarları, iktidarda hangi sınıflar olursa olsun, «üçüncü dünya ülkeleri»nin milli bağımsızlık için emperyalizme ve iki süper devletin hegemonyacılığına karşı mücadele ettiklerini söylerken, Lenin'in emperyalizmin ayırteci özelliğinin «ermaye ihracı olduğunu ve emperyalistlerin kısaçaları arasına aldıkları ülkelerde bu ihracı bizzat kendilerinin yaratıp geliştirdiği işbirlikçi tekeli burjuvazi aracılığıyla gerçekleştirdiğini inkâr edilmez bir biçimde inkâr ediyorlar. Böylece onlar, emperyalizme bağlı işbirlikçi tekeli burjuvaziyle milli burjuvazi arasındaki her türlü farkı siliyorlar. Emperyalizm karşısındaki konumları birbirinin zıddı olan ve aralarında önemli bir çelişme bulunan bu iki sınıfı aynıleştiriyorlar. Ve buradan hareketle, Lenin'in Stalin'in ve Mao'nun milli burjuvazi için yaptığı tahlilleri büyük burjuvaziye teşmil edip, bu sınıfın «emperyalizmin boyunduruğunu üzerinde hissettiğinden dolayı ikili bir karaktere sahip olduğunu» ve bu yüzden bu sınıfın «emperyalizme karşı tavır aldığını» öne sürüyorlar. Bu son derece kaba ve iğrenç tahrifattan sonra, bütün emperyalist uşaklarını, ülkelerinin bağımsızlığı için mücadele eden komünistleri, yurtseverleri kurşunlarla biçen, darağaçlarında sallandıran, işkenceler altında inleyen Şah Pehlevi'den, Pinochet'ye; Kral Hüseyin'den Geisel'e kadar emperyalizmin bütün hizmetkârlarını, ülkelerinin bağımsızlığı için mücadele eden yurtsever güçler olarak gösteriyorlar.

Proletarya ve emekçi halkın önüne emperyalist işbirlikçi hakim sınıflarla, onların devleti ve ordusuyla «omuz omuza» emperyalizme karşı mücadele «tarihi görevi»ni koyuyorlar.

Oysa gerçekte, büyük burjuvazi ve toprak ağaları ulusal bağımsızlık için mücadele eden güçler değil, tam tersine ulusal bağımsızlığın yeminli düşmanları, emperyalizmin ülke içindeki destekçileri, uşaklarıdır. Çin toplumunda sınıfların durumunu tahlil eden Mao Zedung, «Çin devriminin başlıca hedefleri ya da başlıca düşmanları kimlerdir?» diye sorar, ve şu cevabı verir: «Çin devriminin düşmanları sadece kuvvetli emperyalistler ve kuvvetli feodal güçleri kapsamamakta, aynı zamanda, bazan, halkı bastırmak için emperyalistlerle ve feodal güçlerle birleşen burjuva gericiliğini de kapsamaktadır.» Başka bir yerde büyük burjuvazinin durumunu daha açık olarak şöyle belirtir: «Komprador büyük burjuvazi emperyalist ülkelerin kapitalistlerine doğrudan hizmet eden ve onlar tarafından beslenen bir sınıftır; sayısız bağlarla köylü bölgelerdeki feodal güçlere sıkı sıkıya bağlıdır. Bu yüzden Çin devriminin hedeflerinden biridir ve devrim tarihinde hiç bir zaman itici bir güç olmamıştır. (abç)

Bütün bunlar açıkça kanıtlıyor ki, «üç dünya teorisi», Mao Zedung'un Yeni Demokratik Devrim teorisinin söz götürmez şekilde inkârıdır. Bu inkârın ise bir tek anlamı vardır: Çağımızda öyle köklü değişiklikler olmuştur ki, emperyalizmin ve ona hizmet eden hakim sınıfların niteliği köklü şekilde değişmiş, Lenin'in emperyalizm üzerine öğretileri, Mao Zedung'un Yeni Demokratik Devrim teorisi geçerliliğini yitirmiştir. Söylenenlerin başkaca hiç bir anlamı yoktur. Ama oportünistler, bunu açıkça itiraf etmiyorlar. «Üç dünya teorisi» taraftarları, bu teorinin Mao Zedung'a ait olduğunu söylüyorlar. Hem emperyalizmin işbirlikçisi hakim sınıfların devrimin itici güçlerinden birini teşkil ettiğini öne süren «üç dünya teorisi»,

hem de bu gerici sınıfları devrimin başlıca hedefleri ve halkın düşmanları olarak değerlendiren yeni demokratik devrimin her ikisi birden büyük bir marksist-leninist önder olan Mao Zedung'a ait olabilir mi? Bir yanda en bayağı türden bir oportünist teorinin, diğer yanda devrimci bir teorinin niteliğini değiştirmedeği sürece bir marksist-leniniste ait olması mümkün müdür? Leninist tahlillerin «üç dünya» teorisinin öne sürdüğü doğrudan sınıf işbirliğini vaz eden oportünist görüşlerle zerre kadar bir benzerliği var mıdır?

«Üç dünya» tecrisyenlerinin «milli ekonomiyi geliştirmek ve milli bağımsızlığı pekiştirmek» görevini yükledikleri emperyalizmin ülke içindeki destekçileri hakim sınıflar, yeni oportünistlerin iddia ettiklerinin tam tersine ülkenin bütün ulusal zenginliklerini, zengin hammadde kaynaklarını emperyalist haydutlara peşkeş çekmişler, ülkenin ekonomisini uluslararası kapitalist sermayenin kendi ihtiyaçlarına göre, arzuladığı gibi şekillendirmesine hizmetkârlık etmişlerdir. Bu gerici sınıflar, ulusal bağımsızlık, özgürlük ve demokrasi uğruna mücadele eden proletaryaya ve ezilen halklara karşı en zalimce, en vahşiyane saldırılarda bulunmuşlardır. Çeşitli ülkelerde devrimci milli hareketlerin sonucu geçici dönemler için oluşan milli burjuva iktidarlarını devirmek ereği ile emperyalistlerin düzenlediği kanlı hükümet darbelerinden bir teki bile yoktur ki, emperyalizmin yerli uşaklarının, gerici hakim sınıfların parmağı olmasın.

Bu yüzden ulusal bağımsızlık için mücadele eden her halk, emperyalizme olduğu kadar, onun içteki uşakları olan gerici hakim sınıfları da hedef almak onlara karşı da savaşmak zorundadır. Aksi taktirde mücadelenin zafer kazanması mümkün değildir. Ve emperyalizmi olduğu kadar iç gericiliği de hedef almayan sözde «milli bağımsızlık mücadelesi» sadece bir yalandan ve bir aldatmacadan ibarettir. Emper-

yalizm çağında ulusal ve sosyal kurtuluş tek bir devrim sürecinin çözeceği sorunlardır. Proletarya açısından bu ikisi tam anlamıyla birbirleriyle kenetlenmiştir. Emperyalizmin kanlı boyunduruğunu kırmadan serfiliğin kalıntılarını temizlemek, iç gericiliği yıkmak mümkün değildir. Aynı şekilde, emperyalistlerin ülkedeki sosyal dayanakları olan yerli hakim sınıfların egemenliğine son vermeden emperyalizmin sömürü ve tahakkümünden kurtulunamaz.

«Üç dünya teorisi»nin oportünist, anti-marksist-leninist yüzünü açığa çıkaran baş yazısında Zeri i Popullit dergisi bu konuda şunları yazıyor:

«Emperyalizmin sömürdüğü ülkelerde, Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkelerinde özgürlüğe aşık halklar, özgürlük, bağımsızlık ve ulusal egemenlik için eski ve yeni sömürgeciliğe karşı çetin bir mücadele yürütmektedirler. Bu, marksist-leninistlerin, gerçek sosyalist ülkelerin, dünya proletaryasının, bütün ilerici güçlerin kayıtsız desteğini kazanan doğru bir devrim ve kurtuluş mücadelesidir. Bu mücadele bir çok düşmana karşı, emperyalist baskıya, her şeyden önce de büyük sömürücü ve uluslararası jandarmalar, bütün dünya halklarının en tehlikeli düşmanları olan iki süper devlete, uluslararası tekelere binlerce iple bağlı ve milli bağımsızlık ve özgürlüğün düşmanı olan ülkedeki gerici burjuvaziye karşı, yabancı emperyalistlere dayanan ve halk devrimine karşı gerici burjuvazisiyle birleşen feodalizmin beirgin kalıntılarına, bu üç düşmanın hakimiyetinin temsilcisi ve savunucusu olan gerici ve faşist rejimlere yöneltilmektedir ve başka türlü de olamaz.»

«Bu sebeple, emperyalizmin müttefikleri ve işbirlikçileri olan ülkedeki düşmanlarla, bu mücadeleyi engelleyen bütün etkenlerle, aynı zamanda mücadele etmeden ve onlara darbe indir-

meden ,sadece dıştaki emperyalist düşmanlara karşı mücadele etmek gerektiğini iddia etmek saçmadır. Bu güne kadar ülke içindeki düşmanlar, gericiler ve hainler satılmış gayri milli unsurların bulunmadığı hiç bir kurtuluş mücadelesi olmamış, hiç bir milli demokratik ve anti-emperyalist devrim yapılmamıştır.» (Devrimin Teori ve Pratiği, s. 13-14) (abç)

Bununla birlikte, devrimin gelişmesinin farklı aşamalarında, devrim hedefine giden okun sivri ucunun yöneleceği hedef, yani baş düşman değişiklikler gösterir. Bütün bu devrim süresi boyunca, temel çelişmenin bir kutbunu oluşturan emperyalizm, işbirlikçi tekelci burjuvazi ve toprak ağaları değişmeden devrimin hedefidirler. Devrimin amacı, onların ekonomik, siyasi vb. hakimiyetlerine son vermek; proletaryaya sosyalizmin önündeki engelleri temizlemek ve kesintisiz olarak sosyalizme ulaşmak imkânını sağlayan bağımsız ve demokratik bir cumhuriyet kurmaktır. Emperyalizm ve iç gericilik her zaman ittifak halinde devrimin karşısında yıkılması gereken bir hedef olarak bulunmakla billikte, emperyalizmin, sömürü ve yağmasını işbirlikçileri aracılığıyla sürdürebildiği şartlarda mücadele okunun sivri ucu iç gericiliğe yönelir ve çelişmelerin keskinleşmesi oranında mücadele, giderek bir iç savaş biçimini alır. Emperyalizmin ülke içindeki sosyal dayanakları ve onların halk üzerindeki sistemli baskısının aleti olan devlet mekanizması, işçi sınıfı önderliğindeki kitlelerin şiddetli darbeleri altında yıkılışa ve çöküşe sürüklendiği zaman, emperyalistler ülkeye açıktan müdahale ederler ve doğrudan kendi işgalci yöntemlerini kurmaya kalkarlar. Bu şartlarda, daha önceki dönemin baş çelişmesini teşkil eden hakim sınıflarla (iç gericilik) halk arasındaki çelişme ikinci plana geçer ve emperyalizmle halk arasındaki çelişme baş çelişme haline gelir. Ama bu şart-

larda bile, gerici burjuvazinin ve toprak ağalarının büyük bir kısmı ulusal hainler olarak halkın, ulusal kurtuluş mücadelesinin karşısında saf tutarlar. Milli bağımsızlık görevinin öncelik taşıdığı bu aşamada, halkı ezen, sömüren sınıflar olarak hakim sınıfların tümü değil, onların içinden çıkan ulusal hainler ve istilacıların aletleri hedef alınır. Mücadelenin esas darbesi iç gericiilere değil, emperyalistlere ve hainlere yöneltilir; yürütülen ulusal kurtuluş savaşının bir iç savaşa dönüşmesi için elden gelen çaba gösterilir. Ama bu aşamada bile, oportünist «üç dünya teorisi» savunucularının daha bu günden gerçekleşmesini savunduğu türden bir «milli ittifak», ülkedeki bütün sınıfları içine alan bir «ittifak» söz konusu değildir. İşbirlikçi hakim sınıfların önemli bir kısmı, milli kurtuluş devriminin düşmanları, ulusal hainler olarak emperyalist efendilerinin çizmelerine sıkıca yapışmışlardır ve devrime karşı savaşmaktadırlar. Devrimci halk kitleleri de onlara karşı savaşmak zorundadır. (*)

«Devrimin aşamaları» sorununu daha iyi kavramak için, Stalin'in Çin devriminin aşamalarını ele alış tarzını inceleyelim. Çin devriminin iki farklı aşamadan geçtiğini, muhtemel bir üçüncü aşamayı yaşayacağını belirten Stalin, şöyle diyor:

(*) Yanlış anlamalara yer vermemek için şunu da ekleyelim: Emperyalizm ve bir avuç hainle tüm ülke halkı arasındaki çelişmenin baş çelişme haline gelmesi işgal şartları dışında da mümkündür. Örneğin bir veya bir kaç emperyalist devletin ülke topraklarını işgal etmek yolunda açıkça tehditler savurduğu, ve saldırı hazırlıklarıyla bunu fiilen gösterdiği koşullarda bu çelişme yoğunluk kazanarak ön plâna çıkmaya başlar. Uluslararası şartlarda köklü bir takım değişiklikler olduğunda da (örneğin II. Dünya Savaşı'nın hemen öncesinde olduğu gibi) bu çelişme baş çelişme haline gelebilir. Hergangi bir aşamada baş çelişmenin doğru olarak belirlenmesi için, insan iradesinden bağımsız bir şekilde hareket eden sürecin tüm çelişmelerinin her somut durumunda bilimsel bir tahlili gerekir.

«Nasıl ilk aşamasının niteliğini, devrimin esas olarak yabancı emperyalizmi hedef alması belirliyorsa, ikinci aşamanın niteliğini de, devrimin esas olarak iç düşmanları ve öncelikle feodal ağaları, feodal rejimi hedef alması belirler.» (Milli Demokratik Devrim, s. 179) (abç)

Bağımlı bir ülkede devrimin farklı aşamalardan geçeceğini, bazı şartlarda, —emperyalizm temel bir düşman olmaktan çıkmamakla birlikte— «devrimin esas olarak iç düşmanları hedef alacağını» bir türlü kabul etmek istemeyen ve hatta «iç düşmanlar» diye bir şeyi tanımayan «üç dünya teorisi» taraftarlarına «devrimin esas olarak yabancı emperyalizmi hedef aldığı» aşamada «milli birleşik cephe» taktığının bile iç düşmanlarla mücadelenin tatil edilmesi anlamına gelmediğini yine Stalin'in şu sözleriyle hatırlatalım:

«Sömürge devriminin ilk aşamasında milli burjuvaziyle (dikkat, işbirlikçi büyük burjuvaziyle değil!) birleşik cephe nasıl ele alınmalıdır? Bu komünistlerin, toprak ağalarına ve milli burjuvaziye karşı, işçilerin ve köylülerin mücadelesini şiddetlendirmemeleri gerektiği proletaryanın bağımsızlığını, çok az da olsa bir an için bile, feda etmesi gerektiği anlamına mı gelir? Hayır, bu anlama gelmez. Çünkü birleşik cephe, ancak komünist partisinin kendi bağımsız siyasi ve örgütsel çalışmasını yürütmesini engellemiyorsa, komünist partisinin proletaryayı bağımsız bir siyasi güç olarak örgütlemesini, köylülüğü toprak ağalarına karşı seferber etmesini, işçilerle köylülerin devrime açık olarak örgütlemesini ve böylece proletaryanın hegemonyası için gerekli ön şartları yaratmasını engellemiyorsa, sadece bu şartla devrimci bir önem taşır.» (Milli Demokratik Devrim, s. 167-168)

Bizim «üç dünya»cılarımız, emperyalizmin sosyal dayanakları ve işbirlikçileri olan sınıflar da dahil «bütün sınıf ve tabakalarla» «milli birleşik cephe» siyasetini savunmaya devam ede dursunlar. Onlar böylelikle sadece ağızlarından düşürmedikleri «milli bağımsızlık» davasının düşmanlarının dostu olduklarını kanıtlıyorlar. Ve bütün sınıfların ve insanların iradesinden bağımsız olarak bütün diğer çelişmelerden daha fazla keskinleşen, yoğunlaşan iç gericilikle halk arasındaki çelişmeyi —günümüzün baş çelişmesini— ikinci plana atmakla, hatta «hakim sınıflar devletiyle omuz omuza milli bağımsızlık uğruna mücadele» anlayışını savunarak fiilen yok saymakla, halka ve devrime en büyük ihaneti yapıyorlar. Emperyalist çıkarların bekçisi faşist diktatörlüğün halka azgınca saldırdığı, artık hemen herkesin bir iç savaş ortamına doğru yol aldığını itiraf etmek durumunda olduğu bir ülkede, keskin ve şiddetli sınıf mücadelesini unutturmaya çalışmak halka ihanettir.

YENİ SÖMÜRGEÇİLİĞE HİZMET

«Üç dünya teorisi»nin milli bağımsızlık konusunda öne sürdüğü görüşlerin gerici özü, sadece bağımsızlığın düşmanlarını bağımsızlık yanlısı gösteren bu karşı-devrimci çarpıtmadan da ibaret değildir. Önemle üzerinde durulması gereken bir diğer mesele de, yarı-sömürge kavramında yaptığı tahrifat ve buna bağlı olarak siyasi ve ekonomik bağımsızlık konularında öne sürdüğü anti-leninist görüşlerdir.

Lenin yarı-sömürge kavramının neyi ifade ettiğini şu şekilde açıklıyor:

«Yarı-sömürge niteliğindeki devletlere gelince, bunlar doğada ve toplumda rastlanan ge-

çici şekillerin örneğini teşkil ederler. Mali sermaye, ekonomik ve uluslararası ilişkilerde o kadar önemli ve büyük bir güçtür ki, politik anlamda tam bağımsızlığa sahip devletlere bile boyun eğdirebilir; zaten eğdirmektedir de. Ama, kuşku yok ki, mali sermayeye en büyük «rahatlığı», en büyük üstünlükleri sağlayan şey, o boyun eğmiş bulunan halkların ve ülkelerin siyasi bağımsızlıklarını giderek yitirmekte olmasıdır. Yarı-sömürge ülkeler, bu yönden, «yarı-yolda» olan tipik örnekleridir.» (abç. Emperyalizm) Lenin daha ilerde şunları belirtir:

«Kapitalist emperyalizm çağının sömürge politikasından söz ederken şu noktayı özellikle belirtmek yerinde olacaktır ki, mali sermaye ve büyük kuvvetlerin dünyanın ekonomik ve politik paylaşılması olarak özetleyebileceğimiz dış politikası çeşitli devletler için geçici bağımlılık biçimleri yaratmaktadır. Bu çağın özellikleri, başlıca ülkelerin sadece, sömürge sahipleri ve sömürge ülkeler olarak iki ana grup halinde toplanması değildir; görünüşte politik bağımsızlıklarına sahipmiş gibi olan, ama gerçekte mali ve diplomatik bir bağımlılığın ağı içine düşmüş değişik bağımlı ülke biçimleri de vardır. Bu biçimlerden birine, yarı-sömürgelere biraz önce değinmiştik.» (abç)

Bu iki paragraftan açıkça anlaşılacağı gibi, yarı-sömürge kavramı, ekonomik, mali, diplomatik vb. bakımlardan emperyalizme bağlı ama görünüşte siyasi bağımsızlığı olan, yani ayrı «bağımsız» bir ulusal devlete sahip olan bağımlı ülkeleri ifade eder. Ülke, emperyalizm tarafından ekonomik olarak ilhak edilmiş, ama siyasi olarak ilhak edilmemiştir. Ancak bu, finans-kapitalin sömürü ağı içine düşmüş bir ülkenin emperyalizmden siyasi plânda genel ve sürekli olarak bağımsız bir tavır izleyebileceği anlamına gel-

memelidir. Yarı-sömürge ülkeler hakim sınıflarının çıkarları emperyalizmle esasta bütünleşmiştir ve onların devleti, önemli siyasi meselelerde, önemli uluslararası meselelerde, bazı istisnalar dışında bağlı bulunduğu emperyalist devletten ayrı bir politika izleyemez. Çünkü ekonomik, mali, diplomatik ve çoğunlukla da askeri bağımsızlık koşulları altında, bir ülkenin siyasi bağımsızlığı her zaman güdük, sahte ve tali bir şeydir. Ayrıca Lenin'in belirttiği gibi, bu ülkeler giderek «siyasi bağımsızlıklarını da yitirmektedirler.» «Üç dünya teorisyenleri» bunu asla kabul etmek istemezler.

«Üç dünya teorisi»nin savunucuları, yarı-sömürgeleşme sanki uluslararası mali sermayenin ağlarında **değişik bağımlı ülke tiplerinden birini** anlatan bir kavram olarak değil de; emperyalizme belli ölçülerde ilişkileri olan, ama esasta «bağımsız» bir ülke tipi olarak görüyorlar ve öyle göstermeye çalışıyorlar. Örneğin, bugün «dünyada 119 tane bağımsız üçüncü dünya ülkesi» olduğunu söylüyorlar. Bu ülkelerden büyük çoğunluğunun emperyalizme çeşitli biçim ve derecelerde bağımlı, yarı-sömürge veya yeni-sömürge durumda olduğu gizlemeye çalışıyorlar. Onlar için, sorunu bu şekilde ele almak, kendi teorilerinin «iç tutarlılığı»nı sağlamak açısından gerekli ve zorunludur. Böylece İran, Türkiye, Suriye, Hindistan, Fas, Ürdün, Suudi Arabistan, Endonezya, Şili, Brezilya vb. hep «bağımsız» ülkeler oluyorlar. O zaman da, bu ülkelerin «Devlet egemenliğini koruyarak milli ekonomilerini inşa etmeleri, milli bağımsızlıklarını geliştirmeleri» gayet mantıklı ve anlaşılır bir şey (!) oluyor.

«Üç dünya teorisi» savunucularının emperyalizm tahlilleri ve emperyalizmden kurtuluş konusunda öne sürdüğü görüşler, yeni-sömürgeciliğin allanıp pullanarak şirin gösterilmesinden başka bir işe yaramıyor; çirkef yüzlerini gizlemeleri için emperyalistlere en büyük desteği sağlıyor. Lenin, emperyalistlerin «ba-

ğimsız» devletler maskesi altında gerçekte kendilerine bağımlı devletler yaratmaları gerçeğine dikkati çekiyor ve şöyle diyordu:

«Emperyalist devletler tarafından siyasi olarak bağımsız devletler oluşturma maskesi altında sistemli bir şekilde kullanılan yalanların, gerçekte hem ekonomik açıdan hem de askeri açıdan tamamen kendilerine bağımlı devletler yaratmak olduğunu bütün ülkelerin, özellikle geri kalmış ülkelerin geniş emekçi yığınlarına devamlı teşhir etmek ve açıklamak gerekir.» (abç)

«Üç dünya teorisi» savunucuları Lenin'in gösterdiği yolda hareket ediyorlar mı? Oportünistler, emperyalistlerin siyasi olarak bağımsız devletler oluşturma konusunda sürekli yalan söylerlerken, «gerçekte hem ekonomik açıdan ve hem de askeri açıdan tamamen kendilerine bağımlı devletler» yarattıklarını «geri kalmış ülkelerin geniş emekçi yığınlarına devamlı teşhir etmek ve açıklamak» görevinin kenarına bile yaklaşıyorlar. Tam tersine, emperyalist yalanlara ortaklık ederek, onların halkları aldatmak için söyledikleri zehirli yalanlara iştirak ederek bütün güçleriyle emperyalizmin yeni-sömürgeci yöntemlerini sevimli göstermeye çalışıyorlar. Ayrı bir devlet olduğu için görünüşte bağımsız olan, ama gerçekte emperyalizme ekonomik, mali, askeri, diplomatik vb. yönlerden bağımlı olan ülkeleri emperyalistlerin göstermek istedikleri ve Lenin'in işaret ettiği gibi, gerçek niteliklerini göz ardı ederek «bağımsız» ilan ediyorlar.

Oysa, «üç dünya teorisi» savunucularının ayrımı gözetmeksizin ve niteliğini belirtmeksizin «bağımsız ülkeler» olarak değerlendirdiği 119 ülkeden çoğu, emperyalizmin yeni-sömürgeci yöntemlerle kendisine bağımlı tuttuğu ülkelerdir. Bilindiği gibi, II. Dünya Savaşını izleyen yıllarda, sosyalizmin dünya çapında

muazzam ölçüde güçlendiği ve ulusal kurtuluş savaşlarının söndürülemez bir yangın gibi Asya'nın, Afrika'nın, Latin Amerika'nın geri ülkelerinde tutuştuğu yıllarda, emperyalistler, özellikle Amerikan emperyalizmi sömürgecilikten hiç bir şekilde vaz geçmemekle birlikte, yeni bir metodu yeni-sömürgeciliği benimsediler. Emperyalizm, emperyalizm olarak kaldığı müddetçe sömürgecilikten; yani dünyadaki tüm ülkelerin zenginliklerini yağmalamaktan, hammadde kaynaklarını, nüfuz alanlarını ele geçirmekten, azami karını gerçekleştirme girişimlerinden, sermaye ihracından vaz geçemez. II. Dünya Savaşı'ndan sonraki yıllarda da vazgeçmedi. Sadece ülkeleri ve halkları yağmalama, sömürme, baskı ve denetim altında tutmada kullandığı yöntemi değiştirdi. Halkların gözünde kendi çirkef yüzünü gizleyebilmek ve kurtuluş mücadelelerini söndürmek için görünüşte kendisini geri çekti. Emperyalistler, ekonomik ilhaktan hiç bir şekilde vazgeçmeksizin, ülkelerin kendi devletlerini kurmalarına razı olmak zorunda kaldı. Sömürge ulusun gelişen ulusal bilincini ve yükselen kurtuluş mücadelesini köreltebilmek için askeri-bürokratik mekanizmayı direk kendi elinde tutmaktan vazgeçen emperyalistler, sömürü ve yağmalarını, kendisine binlerce bağlarla bağlanmış olan yerli işbirlikçileri aracılığıyla sürdürmeye başladılar.

Eski sömürgeciliğin yerini yeni-sömürgeciliğin alışıyla birlikte bağımlı ülkelere akan sermaye ihracında, direk üretime ayrılan pay daha da arttı. Öte yandan emperyalistler, halkın nefretini söndürebilmek için, buralarda emperyalizme bağlı tekelci burjuvaziyle işbirliği halinde üretilen metalara çoğunlukla bağımlı ülkenin ismini taşıyan markalar koydular. İşte Tito, diğer modern revizyonistler ve en son olarak da «üç dünyacılar», bunu sosyalist kamp-la kapitalist kamp arasında kalan «ara bölgeler»in, bağımsızlık mücadelesi olarak selamladılar, «üçüncü dünya ekonomik bağımsızlık için ayağa kalkıyor,

emperyalizm ve özellikle iki süper devlete ağır darbeler indiriyor, onların can damarlarını kesiyor» türünden tumturaklı sözlerle hem yeni sömürgeciliği gizlediler, gizliyorlar ve hem de ezilen halkları devrim yolundan saptırmaya çalışıyorlar.

Modern revizyonistler, emperyalizmin yeni-sömürgeciliğe baş vurmasını, yer yüzünde artık sömürgeciliğin ortadan kalktığı şeklinde yorumladılar, sömürgeciliğin sadece kalıntılarından söz edilebileceğini söylediler. Bunun doğal ve mantıklı sonucu, emperyalizme karşı ulusal kurtuluş savaşlarının, proletarya önderliğinde anti-emperyalist, demokratik devrimlerin gereksizliği yolundaki karşı-devrimci tezdi. Şimdi «üç dünya teorisi» taraftarları da aynı yolda yürüyorlar. Tıpkı modern revizyonistler gibi onlar da, yeni sömürgeciliği gözlerden gizleyerek, ya da onu süsleyip püsleyip şirin göstermeye çalışarak emperyalizme hizmet ediyorlar. Emperyalizmin yeni-sömürgeci metodlarla kendisine bağladığı ülkeleri, aynen emperyalistler ve modern revizyonistler gibi, bu ülkelerin başlarında hangi sınıflar olursa olsun bağımsızlıklarını adım adım pekiştirdiklerini söylüyorlar. Geçmişte marksist-leninistlerin yeni-sömürgecilik karşısındaki uşakça ve karşı-devrimci tavırları nedeniyle modern revizyonistlere yönelttikleri bütün eleştiriler, bugün «üç dünya teorisi» savunucularına aynen yöneltilmelidir.

ÇKP, yeni-sömürgecilik konusunda şunları söylüyordu:

«Önce, Asya ve Afrika'daki durumu ele alalım. Buralarda birçok ülke bağımsızlıklarını ilan etmiştir. Ama bu ülkelerin çoğu, emperyalist ve sömürgeci denetimin ve köleliğin boyunduruğunu tam anlamıyla silkip atamamış ve hem emperyalist yağma ile saldırının hedefleri, hem de eski ve yeni-sömürgeciler arasında bir savaş meydanı olmaktan kurtulamamıştır. Ki-

misinde eski sömürgeciler, yeni-sömürgeciler halini almıştır ve eğitilmiş ajanları aracılığıyla sömürgeci yönetimlerini sürdürmektedir. Diğerlerinde kurt ön kapıdan çıkmış ama, arka kapıdan kaplan girmiştir ve eski sömürgeciliğin yerini yeni, daha güçlü ve tehlikeli olan ABD sömürgeciliği almıştır.»

«Bu yeni sömürgecilik, sömürgeciliğin daha zararlı ve uğursuz bir biçimidir.» (Dünya İşçi Sınıfına Tarihi Dersler, s. 10-11-13) (abç)

«Son yıllarda bazı ülkeler bağımsızlıklarına kavuşmuş olmakla birlikte, bu ülkelerin ekonomileri tekelci sermayenin denetimi altındadır. Bazı ülkelerde özellikle eski sömürgeciler kapı dışarı edilmişlerdir. Ama daha güçlü ve tehlikeli olan yeni tip sömürgeciler bu ülkelere zorla girmişler ve bu bölgelerdeki ulusların varlıklarını çok ciddi bir şekilde tehdit etmeye başlamışlardır. Bu bölgedeki halklar emperyalizme karşı mücadelesini tamamlamaktan uzaktır.» (Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşin!) (abç)

Yeni-sömürgecilik üzerine söylenen bu sözler, Lenin'in emperyalizm öğretilerine sadık kalınarak, günümüzde emperyalistlerle çeşitli bağımlı ülke arasındaki ilişkilerin doğru bir değerlendirmesidir. «Üç dünya teorisi»nin ortaya attığı, yeni-sömürgeciliği gözardı eden veya şirin gösteren, emperyalizme bağımlı bir çok ülkeyi sırf ayrı bir devleti olduğu için «bağımsız» ilan eden ve bu ülkelerin bağımsızlıklarını giderek güçlendirdiğini öne süren böylece devrinin gereksiz sayan görüşleriyle yukarıdaki paragrafların karşılaştırılması bile (yalnız başına bu bile) «üç dünya teorisi» denilen teorinin anti-leninist özünü, emperyalizme hizmet eden niteliğini ve Tito ile başlıyan modern revizyonist çizginin inceltilmiş bir tekrarı olduğunu anlamamıza yetip artar.

PROLETERYA ÖNDERLİĞİNDE BİR DEVRİM OLMADAN EMPERYALİZMDEN TAM KURTULUŞ MÜMKÜN DEĞİLDİR

İşbirlikçi hakim sınıfların iktidarda olduğu ülkelerde, siyasi bağımsızlığın sadece görünüşte var olduğunu ve bunun bile giderek «yitirmekte olduğunu» asla kabul etmek istemeyen yeni-oportünistler, bu bağımsızlık ilişkisini, görünüşteki siyasi bağımsızlığı genelleştirerek ve mutlaklaştırarak; bunu «savunmayı ve pekiştirmeyi» de ezilen halklara bir görev olarak vererek ve nihayet ekonomik bağımsızlığın da «tedrici» bir şekilde kazanılmakta olduğunu ileri sürerek emperyalistlere en büyük hizmeti yapmış oluyorlar. Bir marksist açısından, sınıf bilinçli bir proleter açısından ve hatta tutarlı bir yurtsever açısından yarı-sömürge ve yeni-sömürgecilik deyimi emperyalizme bağımlılığın bir türünü ifade eder; ve böyle bir ülkede görev, emperyalizmden tam olarak kurtuluşu sağlamak için, ulusal bağımsızlığı ve halk demokrasisini gerçekleştirmek için, emperyalizme ve işbirlikçi hakim sınıflara karşı kararlı, «dişe diş» bir mücadele yürütmektir. Her kim ki, «üç dünya» teorisi taraftarlarının yaptığı gibi uluslararası mali sermayenin sömürü ağına düşmüş bağımlı bir ülkede «milli bağımsızlığın ve devlet egemenliğinin korunarak yabancı sermayenin kontrolünden adım adım kurtulmak»dan söz eder, artık onun marksizmle hiç bir ilgisi kalmamıştır. Çünkü bu, en açık şekilde devrim fikrinin inkarı ve devrim uğruna yürütülen mücadeleden vaz geçilmesi demektir. Bu, marksizmi en can alıcı noktada, devlet ve devrim sorununda apaçık çığnemektir. Bu, bağımsızlığın kazanılması ve korunması konusunda kitlelerde gerek emperyalizm, gerekse onun uşağı gerici hakim sınıflar lehine hayaller yaratmak; emperyalizmin kendi gönül rızasıyla ülkelerin bağımsızlığını onlara sunacağı, hakim sınıfların da bağımsızlık uğruna yanıp tutuşan güç-

ler olduğu emperyalist ideolojisini yaymak demektir. Bütün bunlar, «milli bağımsızlık» üzerine şarkıları dillerinden düşürmeyen «üç dünya teorisi» savunucularının, gerçekte milli bağımsızlığın yeminli düşmanlarının sadık ve vefakâr dostları olduğunu ortaya koyar.

Ulusal tam bağımsızlığı kazanmanın bir tek yolu vardır; işçi sınıfı önderliğinde geniş köylü yığınlarının ve tüm emekçi kitlelerinin seferber edildiği bir ulusal ve demokratik devrimin zafere ulaşması! Bağımlı ülkelerde gerçekleşen bütün devrimlerin kanıtladığı ve leninizmin ışığında sınıfların somut tahlilinin bize öğrettiği gibi, ulusal demokratik halk devriminin güçleri, işçi sınıfı, köylülük, küçük burjuvazi ve yalpalamalar göstermesine rağmen milli burjuvazidir. İşçi sınıfı devrimin öncü gücüdür. Proletarya önder rolünü marksizm-leninizmin ilkele-ri üzerinde inşa edilen partisi aracılığıyla yerine getirir. İşçi-köylü ittifakı devrimin temel ittifakıdır. Emperyalizme ve uşaklarına karşı oluşacak halkın birleşik cephesi, çıkarları, emperyalizm ve serflığın kalıntılarıyla çelişen tüm sınıf ve tabakaları kapsar. Emperyalizmin işbirlikçisi büyük burjuvazi ve toprak ağaları, «üç dünya teorisi» savunucularının iddia ettiği gibi devrimin değil, karşı-devrimin güçleri arasındadır; onlar, devrimci değil, karşı-devrimci bir rol oynarlar.

Emperyalizm uşağı ve halkın düşmanı hakim sınıfların gerici ve faşist devlet cihazı, işçi sınıfının önderlik ettiği bir silahlı halk devrimiyle paramparça edilip, onun yerine proletarya diktatörlüğünün özgül bir biçimi olan halkın demokratik diktatörlüğü kurulmadan ülke emperyalist boyunduruktan kurtulamaz. Nasıl proletarya, mevcut burjuva devlet cihazını paramparça etmeyi amaçlayan şiddete dayanan bir devrime baş vurmaksızın, örneğin revizyonistlerin önerdiği gibi barışçı yollardan iktidara gelip ve burjuva devletini kullanarak sosyalizmi kuramazsa;

tıpkı öyle, ezilen halklar da emperyalizme bağımlı hakim sınıfların elinde tuttuğu ve bir anlamda emperyalist çıkarların bekçiliğini yapan gerici devlet cihazını şiddetli bir devrimle, silahlı mücadeleyle parçalayıp dağıtmadan bağımsızlığa ve özgürlüğe kavuşamazlar. Ve ancak emperyalizme ve iç gericiliğe karşı, serfliğin kalıntılarına karşı savaşın alevleri içinde doğan devrimci işçi-köylü diktatörlüğü, ülkeyi emperyalizme bağlayan zincirleri paramparça ederek, her türlü bağımlılık ilişkisine son verebilir; ve bütün ulusal kaynakları ve zenginlikleri emperyalist haydutların elinden söküp alan halkın bitip tükenmez öz gücünü harekete geçirerek bağımsız bir ulusal ekonomiyi, bazı kilit noktalarda sosyalist sektörlerin daha ilk adımda olduğu yeni demokrasinin ekonomisini inşa edebilir.

Proleterya ve onun komünist öncü partisinin önderliğinde gelişen ulusal demokratik halk devrimi, kesintiye uğramadan sosyalizme bağlanacaktır. Ve dünyanın dört bir yanındaki ezilen ulus ve halkların emperyalizmin zincirlerinden kesin ve tam olarak kurtulmaları ancak böyle mümkün olabilecektir.

Sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde emperyalizm karşı ezilen halkların yürüttüğü ulusal kurtuluş mücadelesi, proleterya önderliğinin sağlanamadığı şartlarda, milli burjuvazinin önderliğinde de zafere ulaşabilir. Milli burjuvazinin önderliğinde zafere ulaşan ulusal kurtuluş savaşları (örneğin Türkiye'deki Kemalist devrim, Cezayir devrimi, Afrika'daki kurtuluş savaşları, Küba devrimi vb.) emperyalizmi dünya ölçüsünde gerileten, onun yıkılışını ve ezilen halkların kurtuluşunu hızlandıran, dünya proleter devrimini çabuklaştıran devrimlerdir. Emperyalizme darbeler indiren bu ulusal kurtuluş hareketleri, dünya proleteryasının, marksist-leninist partilerin, sosyalist ülkelerin, tüm ezilen ulus ve halkların en militan desteğine sahiptir. Bugün, özellikle Afrika'da milli burjuvazinin iktidarda olduğu pek çok ülke var.

Bu ülkelerin emperyalizme, sosyal-emperyalizme karşı aldığı her tedbir, giriştiği her millileştirme; hareketi ulusal zenginliklerine sahip çıkan her davranışı emperyalistlerin aleyhine, halkların ve dünya devriminin yararınadır.

Milli burjuva diktatörlükleri ile emperyalizmin uşağı hakim sınıflar diktatörlükleri arasında hiç bir ayırım yapmıyarak, bunların hepsinin emperyalizme darbeler indirdiğini öne süren oportünist «üç dünya teorisi», ilerici güçlerle gerici güçleri birbirine karıştırarak, uluslararası proletaryanın düşmanlarını ve müttefiklerini karmakarışık bir hale getirmektedir. Proleter sınıf bakış açısı ile yollarını çizen marksist-leninistler, bu önemli ayrımı, milli burjuva iktidarı ile hakim sınıflar diktatörlükleri arasındaki ayrımı titiz bir şekilde yapmak ve herbirine karşı devleti elinde tutan sınıfların karakterine uygun bir siyaset izlemek durumundadırlar.

Milli devrimler, emperyalist boyunduruğun kısmen —asla tamamen değil— kırılmasını getirir. Bu koşullarda kazanılan siyasi bağımsızlık, milli burjuvazinin niteliği dolayısı ile, işbirlikçi tekelci burjuvazi ve toprak ağalarının devlet iktidarını elinde tuttuğu şartlarda olandan çok daha geniş bir muhtevaya sahiptir. Bilindiği gibi milli burjuvazinin ikili bir karakteri vardır. Bir yandan emperyalizm ve feodal kalıntılar tarafından baskı altında tutulmakta, gelişmesi engellenmektedir; bu yüzden her ikisiyle de çıkarları çelişmektedir. Bu çelişme, onu, gerek emperyalizm ve uşaklarının hakimiyeti sürerken ve gerekse kendisi siyasi iktidarı elinde tuttuğu şartlarda emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı mücadele etmeye yöneltir. Ama diğer yandan, emperyalist sermayeyle olan belirli iktisadi bağları ve iktisadi ve siyasi bakımlardan güçsüzlüğü, onun, emperyalizme karşı mücadelede uzlaşmacı ve teslimiyetçi bir siyaset izlemesine neden olur. Bu sınıfın çıkarları hiç bir yolla kısıtlanmamış ve baskı altına alınmamış ka-

pitalist özel mülkiyetin varlığını gerektirir. Oysa emperyalizm koşullarında, geri bir ülkede milli burjuvazi, uluslararası mali sermayenin sömürü sistemi dışında bağımsız bir kapitalist toplum örgütlenme şansına hiç bir şekilde sahip değildir. Kaldı ki milli burjuvazi, güçsüzlüğü, emperyalizm ve hakim sınıflarla olan iktisadi bağları nedeniyle kendi önderliğinde zafere ulaşan bir ulusal kurtuluş hareketinden sonra devlet iktidarına tam olarak hükmedemez; onu, ikili niteliği dolayısıyla hakim sınıflarla paylaşmak zorunda kalır ve hatta giderek ya kendisi emperyalizmle bağlarını iyice sıkılaştırarak ve emperyalizmin işbirlikçisi bir sınıf haline gelerek, ya da iktidarı büyük burjuvaziye ve toprak ağalarına tamamen kaptırarak emperyalist sömürü ve tahakkümün bir aracı haline getirir. Milli burjuvazi, iktidarda bulunduğu sıralarda emperyalizme karşı ağır-aksak ve yarım adımlarla belirli tedbirler alabilir. Giriştiği millileştirmeler ve ekonomik hayatta aldığı bazı önlemlerle emperyalizmi ve hakim sınıfları belirli ölçülerde geriletebilir. Ama bunlar, ülkenin emperyalist boyunduruktan, emperyalizme ekonomik ve mali bağımlılıktan tam kurtuluşunu asla sağlayamaz. Proleter devrimciler, milli burjuvazinin ileriye doğru attığı her adımı bütün güçleriyle desteklemek ve onu daha ileriye çekmeye çalışmakla birlikte, bu sınıfın aldığı kısmi tedbirler ve reformlarla emperyalist kölelik zincirlerinin tam anlamıyla parçalanamayacağını, tam bağımsızlığın sağlanamayacağını bir an için olsun unutmazlar. Proletaryanın önünde duran temel görev değişmeden kalmaktadır: Sosyalizme kesintisiz olarak geçişin biricik yolu olan proletarya partisi önderliğinde, işçi-köylü temel ittifakına dayanan ulusal demokratik halk devriminin zafere ulaştırılması görevi.

Bunlar marksizmin-leninizmin bize öğrettiği ve tarihi tecrübelerin defalarca doğruladığı evrensel geçerliliği olan tezlerdir. Marksizm-leninizmden, Le-

nin'in emperyalizm tahlillerinden ve tarihi gerçeklerden kopmadığı sürece, bir devrimci, yarı-sömürge bir ülkede «milli bağımsızlığın ve devlet egemenliğinin korunmasını», «tarihi bir görev» olarak proletaryanın önüne koyamaz ve hakim sınıfların devleti eliyle «ekonomik bağımsızlığın adım adım kazanılmakta olduğunu» öne süremez. Bu tür görüşler bir devrimciye, bir yurtsevere değil, olsa olsa Süleyman Demirel, Alparslan Türkeş vb. gibi hakim sınıfların devlet adamlarına, emperyalizmin uşaklarına yakışır. Bir proleter devrimci, işçilere ve tüm emekçi halka bağımsızlığa ve özgürlüğe kavuşmak için proletarya önderliğinde bir devrim gerektiğini, bir ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi gerektiğini anlatmak, bıkip usanmadan devrimin propagandasını yapmak, devrim için kitleleri eğitmek, örgütlemek ve her bakımdan devrime hazırlamak zorundadır. Onun temel görevi budur; yoksa siyasi bağımsızlığı korumak, ekonomik bağımsızlığı ülke hakim sınıflarının «mücadelesi» ile adım adım kazanmak türünden karşı-devrimci fikirlerle kitleleri zehirlemek değil!

Bu türden sözleri duyunca «üç dünya teorisi»nin ateşli taraftarları herhalde hışımına aşağı fırlayıp hep bir ağızdan şöyle bağıracaklardır: «Peki ama, 'üçüncü dünya' kategorisi içindeki bağımlı ülkelerin korumaları gereken bir milli bağımsızlıkları ve devlet egemenlikleri yok mudur? Bir şeyin elde olan kısmının değerini bilmeyenler o şeyin tamamını kazanmak için mücadele edebilirler mi?»

«Üç dünya teorisi» taraftarlarının ileri sürdüğü bu tür öfkeli itirazlar onların aşırı oportünist karakterlerini ortaya koymaktan başka bir işe yaramaz. Onların, bir devrim sayesinde elde edilebilecek koskoca yeni bir dünyayı emekçi kitlelere unutturmak için nasıl şimdiki kırıntılarla yığınları uyutmaya çalışan sözde devrimci, gerçekte ise düzen taraftarı birer gerici olduğunu gösterir. Bir devrimle kazanılacak gerçek bir bağımsızlık söz konusu iken, tanrı-

ya bağıllığını kanıtlayabilmek için sabah-akşam aynı duaları tekrarlayıp duran bir dindar gibi ikide bir öne sürülen «milli bağımsızlığın ve devlet egemenliğinin korunması» görevi, «üç dünya» taraftarlarının «devlet koruyucusu» niteliklerini sergiler.

Milli burjuvazinin iktidarda olduğu ülkelerde, emperyalizmin baskı, saldırı ve tehditlerine karşı proletarya var olan «milli bağımsızlığı ve devlet egemenliğini» savunmalıdır. Üstelik bunu, milli burjuvaziyi emperyalistlere karşı daha kararlı ve cesur olmaya çağırarak, ama asla devrim perspektifini gözden çıkırmadan, yani kendisini sadece varolanın korunmasıyla sınırlamadan milli burjuvazinin peşinden sürüklenmeden, onun her tutarsızlığını teşhir ederek ve kendi bağımsız örgütlenmesini gözardı etmeden, siyasi iktidarı kendi öncülüğünde diğer halk sınıflarıyla birlikte ele geçirme hedefini unutmadan yapılmalıdır. Ne var ki, «üç dünya teorisi»nin sözünü ettiği bu değildir.

Revizyonistler, burjuva demokratik devrim gerçekleşmediği için burjuva demokrasisinin mevcut olmadığı ülkemizde, halkın önüne yıllardır «demokrasinin korunması ve genişletilmesi» görevini koyuyorlar. «Üç dünya teorisi» taraftarlarının milli bağımsızlık konusundaki önermeleriyle revizyonistlerin demokrasi sorunundaki görüşleri özünde aynıdır. Biri, demokratik devrimin gerçekleşmediği ülkede halk için demokrasinin sağlanmasının tek yolu olan devrim yerine, «demokrasinin korunması ve geliştirilmesi»nden söz ederken; diğeri, emperyalist ahtapotun kolları arasındaki bir ülkede, milli bağımsızlık için devrimin gereğine yan çizip, «milli bağımsızlığın korunması ve pekiştirilmesi» görevini vaaz ediyor.

Peki, serfliğin kalıntılarının sürdüğü yarı-sömürge bir ülkede bir marksist için siyasi bağımsızlığı savunmak diye bir görev söz konusu değil midir ve hiç bir zaman böyle bir görev olmayacak mıdır? Hayır, belirli somut şartlarda olacaktır. Ama o şartlarda

bile oportünistlerin iddia ettiği bir görev olarak değil, tamamiyle devrim perspektifine bağlı bir görev olarak! Emperyalistler, sosyal-emperyalistler, yarı-sömürge bir ülkede, kendi yağma, soygun ve çıkarlarını, yerli uşakları ve onların devlet aygıtıyla koruyamadıkları zaman o ülkeyi siyasi bakımdan da ilhak etmeye, onun «devlet egemenliği»ne son vermeye, kendi işgalci yönetimlerini kurmaya, ülkeye açıktan müdahale etmeye kalkışır. İşte o zaman, işgalci, müdahaleci, düşmana karşı yurdun savunulması, proletaryanın ve halkın bir görevi olur. Ama bu eski-sömürge statükoyu korumak, ya da geri getirmek için bir mücadele değil, ülkenin tam bağımsızlığını ve özgürlüğünü sağlamak uğruna yürütülen bir mücadeledir, bir milli kurtuluş devrimidir. Yani o şartlarda bile sorun, var olan «**milli bağımsızlığın ve devlet egemenliğinin korunması**» değil, işgalci, müdahaleci emperyalistlerin kovularak tam bağımsızlığın kazanılmasıdır. Milli devrim görevlerinin ön plana geçtiği, emperyalizmin baş düşman haline geldiği böyle bir aşamada dahi, işbirlikçi tekelci burjuvazi ve toprak ağaları sınıfının büyük bir kısmı, milli hainler olarak emperyalist efendilerinin yanında saf tutarlar ve devrimin hedefleri olmaya devam ederler.

KAUTSKI'NİN İZİNDE

Her devrimin temel meselesi, siyasi iktidarın ele geçirilmesi meselesidir. Siyasi iktidar hedefini gözden kaçırarak hiç bir mücadele, adına layık bir devrimci mücadele olamaz. Emperyalizme bağımlı bir ülkede, bağımsızlığı kazanmak uğruna yürütülen mücadele, siyasi iktidarın proletarya ve emekçi halk tarafından ele geçirilmesi mücadelesi olarak yürütülmezse gerçek anlamda bağımsızlık sağlanamaz.

Bu temel marksist-leninist ilke, II. Enternasyonal oportünistlerinden itibaren ve her seferinde uluslar-

arası şartlarda meydana geldiği iddia edilen yeni bazı sözde «derin değişiklikler» bahanesiyle revizyonistler tarafından sürekli olarak çarpıtılmıştır. «Üç dünya teorisi»nin ortaya atılmasından önce, şimdi bu teori taraftarlarının savunmakta olduğu görüşlerin aynısı modern revizyonistler tarafından da ileri sürülmüştür. Örneğin revizyonist SBKP liderleri, ulusal kurtuluş hareketlerinin, özünü iktisadi görevlerin oluşturduğu «yeni bir evre»ye ulaştığı yolunda bir teori ortaya atmışlar ve daha önceleri mücadele esas olarak siyasi alanda yürütülürken, bugün, iktisadi sorunun merkezi görev haline geldiğini ve devrimin daha ilerideki gelişmesinde temel halkayı teşkil eden ekonomik mücadele olduğunu ileri sürmüşlerdir. Eleştirisini kısmen yaptığımız ve daha ilerideki bölümlerde tekrar üzerinde duracağımız «ekonomik bağımsızlığın bir devrim olmadan tedricen elde edilebileceği» yolundaki bu revizyonist görüşlere karşı, bugün aynı şekilde «üç dünya teorisi»ne yöneltilebilecek olan ÇKP'nin o sıralarda yönelttiği leninist eleştiriden bir bölümü aktardıktan sonra, konuyu başka bir yönden ele alalım. Modern revizyonizmi eleştirirken ÇKP şöyle diyor:

«Ulusal kurtuluş hareketleri yeni bir evreye girmiştir. Ama bu, hiç bir şekilde SBKP liderlerince tanımlanan türden bir «yeni evre» değildir. Yeni evrede Asya, Afrika, Latin Amerika halklarının siyasi bilinç düzeyi şimdiye kadarından çok daha fazla yükselmiştir ve devrimci hareket görülmemiş bir güçle ileri atılmaktadır. Onlar emperyalist güçlerin kendi ülkelerindeki emperyalist uşaklarını tamamen yok edilmesini istiyorlar ve tam bir siyasi ve iktisadi bağımsızlığa kavuşmak için çalışıyorlar.

«Şimdi bile bu ülkelerin ilk ve en acil görevi, emperyalizme, eski ve yeni sömürgecilığe ve bunların uşaklarına karşı sürdürülen müca-

delenin daha da geliştirilmesidir. Bu mücadele, siyasi ,iktisadi, askeri, kültürel, ideolojik alanlarda hala şiddetle yürütölmektedir. Ve bütün bu alanlardaki mücadeleler en yoğun anlatımlarını, hala emperyalistler doğrudan veya dolaylı silahlı bastırma eylemlerine giriştikleri zaman kaçınılmaz biçimde silahlı mücadeleye dönüşen siyasi mücadelede bulurlar.» (Dünya İşçi Sınıfına Tarihi Dersler, s. 13-14) (abc)

Çeşitli ölkelerin, emperyalistler tarafından ekonomik olarak, bazılarının aynı zamanda hem ekonomik hem de siyasi olarak ilhak edilmesinden bu yana, siyasi ve ekonomik bağımsızlık sorunu sürekli tartışma konusu olmuştur. «Üç dünya teorisi»nin ekonomik ve siyasi bağımsızlık üzerine öne sürdüğü tamamen gericici olan ve «iktisadi bağımsızlığa» öncelik tanıyan, «üçüncü dünya ölkeleri»nin «ekonomik bağımsızlık yolunda zafer dolu ilerleyişi»nden bahseden görüşlerini hem daha iyi değerlendirebilmek, hem de bu görüşlerin tarihi olarak hangi çizginin bir devamı olduğunu anlamak açısından, geçmişte buna ilişkin savunulan görüşleri bilmekte yarar vardır. Konu ile ilişkili olarak Buharin, Troçki, Kievski gibi 'sol'lar ekonomik alanda borsaların öneminin azalması, bankaların gücünün artışı, tekel-lerin egemenliğinin kurulması, rekabetin ortadan kalkışı ve dünyanın ekonomik olarak ilhak edilmesinden sonra şöyle görüşler savundular: «Emperyalizm ekonomik alanda mutlak gericilik olduğu gibi siyasi alanda da mutlak gericiliktir. Ekonomik tekel siyasi tekeli gerçekleştirmiş ve siyasi değişiklikler ekonomik değişikliklere tabi kılınmıştır. Öyle ise proleter bir devrim olmaksızın siyasi demokrasi için mücadele etmeye ne lüzum var? Madem ki, sosyalizm siyasi alanda ulusal baskının yok edilmesinin ekonomik temelini yaratıyor, o zaman bütün gücümüzle ekonomik tekeli yıkmalıyız. Bütün çabamız sosyal

bir devrim için siyasi formülasyonlar aramak olmalıdır. Kapitalizm ve emperyalizm ancak ekonomik bir devrimle yıkılabilir, onun için kapitalizm şartları altında siyasi bağımsızlık uğruna mücadele etmek sosyalist devrim şiarını soysuzlaştırmakta ve güdükleştirmektedir.» ‘Sol’lar daima tamamen kâderci, eklektik, görünüşte çok keskin olan, ama özünde sağ görüşler ileri sürmüşlerdir.

Buna karşılık II. Enternasyonalin marksizm dönemleri, Kautski ve şürekası emperyalizmin bir dış politika sistemi olduğunu, barışçıl dürtülerle yayıldığını ve siyasi demokrasinin taleplerinden yola çıkılarak, ekonomik ve siyasi bağımsızlığın birlikte «elde edilebileceğini» iddia ettiler. Onlar, sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin emperyalizmin iktisadi sömürsünden kurtulma çabası içerisinde olduğunu, siyasi bağımsızlığın ise elde edilemez bir şey olduğunu söylemenin doğru olmadığı gibi, **proleter bir devrim olmaksızın**, emperyalizm «üretici güçlerin bağımsız olarak gelişimi ile karşı karşıya» olduğundan, ekonomik gelişim ve demokratik dönüşmeler ile iktisadi bağımsızlık mücadelesinin gündeme geldiğini iddia ettiler. Kautskistler, tarım ve sanayi ile ilgili olarak bir seri bürokratik tedbirlerin zaferinden öteye proletaryanın mücadelesine «katkı»da bulunan hiç bir şey formüle etmediler. Bu teslimiyetçi sınıf işbirlikçisi ve emperyalizmi «ilerici, haklı» göstermeye çalışan bir görüştür.

Leninizme göre ise; emperyalizm koşulları altında **proleter bir devrim olmaksızın** —burasının üzerinde ısrarla duruyoruz— emperyalizmin ekonomik boyunduruğundan kurtulmak imkânı yoktur. Bunun için muhakkak bir devrim gereklidir. Emperyalizm koşulları altında proletarya önderliğinde bir devrim olmaksızın ekonomik ve siyasi bağımsızlığa kavuşmak kesin olarak imkânsızdır. Buna karşılık siyasi demokrasinin sorunlarını çözmek, zor fakat imkânsız değildir.

Emperyalist dönemde iktisadi meselelerle ilgili olan her şey «ekonomik tekele bağlıdır.» Bağımsızlık ve özgürlük için bu tekelin egemenliğine, daha doğrusu tekелci kapitalizmin egemenliğine, ya da emperyalizmin uşaklarının siyasi iktidarına son vermek gerekir.

Emperyalizm koşulları altında, proletarya önderliğinde bir devrim olmaksızın ekonomik bağımsızlığı, hem de ekonomik ve siyasi bağımsızlığı birlikte elde etmek, meta üretimi altında emeğin değerini elde etmek kadar «zor»dur bu da bir devrim meselesidir.

Daha da açmaya çalışırsak bu konudaki görüşleri şöyle sıralayabiliriz.

«Sol»lar:

a) Emperyalizm hem ekonomik alanda, hem de siyasi alanda mutlak bir siyasi gericilik sistemidir.

b) Nasıl ki, tekellerin ekonomik alandaki mutlak egemenliği proleter bir devrim olmaksızın, dünya ölçeğinde tekелci kapitalizmin egemenliğine son vermeden yıkılamaz ise, yine proleter bir devrim olmadan emperyalizmin siyasi egemenliği de yıkılamaz.

c) Onun için emperyalizm koşulları altında, tekелci kapitalizmin egemenliği sabit kalmak şartıyla, siyasi demokrasi uğruna mücadele etmek, sosyalizm şiarını yozlaştırmaktır.

d) Ezilen bir ulus iktisadi olarak sömürge iken, onun siyasi bağımsızlığı ve kendi kaderini tayin hakkı için mücadelede aynı şekilde sosyalizm şiarını yozlaştırır.

e) Ancak ve ancak proleter bir devrim, hem ekonomik hem siyasi alandaki tüm kötülükleri yok edeceğinden, emperyalizmin siyasi kötülüklerinden biri olarak, ortadan kaldırılmış olan milli bağımsızlığın elde edilmesi de proleter bir devrim sorunudur.

f) Öyleyse, ekonomik ve siyasi bağımsızlığı elde etmek, siyasi olarak ulusal boyunduruğa son vermek için bütün gücümüzle sosyal bir devrim için siyasi çıkış yolları aramalıyız.

Sağların görüşleri ise şöyle:

a) Emperyalizm tamamıyla bir «dış politika sistemi»dir.

b) Emperyalizm, muzaffer olmuştur ve böylece bütün uluslar «üretici güçlerin bağımsız olarak gelişimiyle» yüzyüze gelmiştir. Emperyalizm gerici değil, ilericidir.

c) Emperyalizm «barışçıl» ölçüler içerisinde yayıldığından, eğer bağımlı uluslar üretici güçlerini çeşitli yollarla geliştirme olanağı bulurlarsa emperyalistlere olan ihtiyaçlarını yokederler. Bunun için proleter bir devrim zaruri değildir.

d) Böylece, emperyalizm koşulları altında —buranın üzerinde ısrarla duruyoruz— «ekonomik ve siyasi bağımsızlığın elde edilemez» olduğunu söylemek yanlış olur.

e) Üretici güçlerin pekiştirilmesi ve demokratik bir takım dönüşümler sayesinde, iktisadi bağımsızlık elde edilebilir bir şeydir; ve siyasi bağımsızlık gerçek ifadesini iktisadi bağımsızlık için verilen tarihi mücadeleye içerisinde bulur.

f) Ekonomik yapı belirleyici olduğuna göre önemli olan ekonomik yapıdaki değişimlerdir. Nasıl olsa siyaset ve siyasi mücadele ekonominin dümen suyunda yürüyecektir.

Leninizme göre ise:

a) Herhangi bir siyasi yapıyı; **birincisi**, maddi üretim durumu, **ikinci olarak** halkın mücadelesinin eriştiği boyutlar ve bu mücadelenin yarattığı etki belirler. Ekonomik yapıda meydana gelen bir değişikliğin, yığınların eylemi ve bu eylemin ideolojik etkileri göz önünde bulundurulmaksızın siyasi mücadele inkâr edilerek, birden bire üst yapıya yansıdığını sanmak ekonomizmdir.

b) Emperyalizm ekonomik alanda mutlak olarak gericiliktir, bu gericiliğe son vermek bir devrim sorunudur.

c) Emperyalizm, siyasi alanda ise gericilik eği-

limi taşır. Fakat işçi sınıfının ve ezilen diğer sınıfların mücadelesi bu gericiliğin karşısına dikilir. Onun siyasi kötülüklerinden kurtulmak zor, fakat imkânsız değildir. Zorlu bir siyasi mücadeleyle siyasi demokrasinin sorunlarını çözmek ulusal kendi kaderini tayin etmek mümkün ve «elde edilebilir» bir şeydir.

d) Yani emperyalizmin ekonomik ilhakına son verilmeden, ülke iktisadi olarak ilhak edilmiş iken, siyasi olarak bağımsızlığını kazanabilir. Demokrasinin taleplerinden birisi olan ulusal baskının, siyasi ilhakın yok edilmesi ve milli bağımsızlığın kazanılması milli burjuvazinin önderliğinde de olsa ilerici ve devrimci bir öze sahiptir.

e) Fakat siyasi alanda köklü bir değişiklik ve emperyalizmin hem ekonomik, hem de siyasi kötülüklerinden kurtulmak, siyasi ve iktisadi olarak tam bağımsız bir ülke haline gelebilmek için muhakkak sosyal bir devrim gereklidir. Bunun ilk koşulu ise, siyasi iktidarı ele geçirmektir. Sosyal bir devrim olmaksızın emperyalizmin hem ekonomik, hem siyasi kötülüklerinden bütünüyle kurtulmak «elde edilemez» bir şeydir.

f) Ulusal boyunduruğun bütün biçimlerini yok etmek için, mutlak surette ekonomik yapıda devrimci ve köklü bir değişiklik gerekir. Belirleyici olan budur. Bunun sağlanması için de siyasi iktidarın proletarya, köylüler ve ezilen halk kitleleri tarafından ele geçirilmesi gerekir; yani siyasi mücadele üstünlük ve öncelik taşır. Marksist-leninistleri, ekonomistlerden ve her türden sağ oportünistlerden ayıran bir nokta da bu öncelik sorunudur.

Şimdi açıkça görmüş oluyoruz ki, «siyasi bağımsızlığı —sadece görünüşte var olan siyasi bağımsızlığı— koruyarak ve pekiştirerek ekonomik bağımsızlığı parça parça, adım adım elde etme» anlayışı, sorunu düzen sınırları içinde kısmı düzeltmelerle çözmeyi öneren Kautskist ve reformist bir anlayıştır. Ve bu anlayışı siyasetlerinin omurgası haline geti-

ren «üç dünya teorisi» savunucuları, en fazla gü-rültü kopardıkları bir meselede, milli bağımsızlık meselesinde mevcut statükoyu bazı refomlarla devam ettirme siyasetini savundukları için, gerçek anlamda bir bağımsızlık isteyen proletaryaya ve emekçi kit-lelere değil; emperyalizme ve uşaklarına hizmet et-mektedirler. Tıpkı öncülleri marksizm döneği Kaut-ski ve II. Enternasyonal'in diğer kahramanları gi-bi...

Emperyalizme karşı mücadelede, siyasi iktidarın işçi sınıfı önderliğindeki halk kitleleri tarafından ele geçirilmesinin tayin edici önemini gözardı eden ve ekonomik mücadeleye öncelik tanıyan, bunu emper-yalizme, iki süper devletin hegemonyacılığına kar-şı mücadelenin ana ekseni haline getiren «üç dünya teorisi»nin ekonomist niteliğine ayrıca işaret etme-liyiz. Bilindiği gibi, işçi sınıfı hareketinde Rusya'da ortaya çıkan ekonomizm, marksistlerin ilk ve en önde gelen görevlerinin Çarlığa karşı genel bir siyasi mü-cadele değil, daha yüksek ücret ve daha iyi hayat şartları elde etmek için işçilerin işverenlere ve hü-kümete karşı yürüttükleri ekonomik mücadeleyi des-teklemek olduğunu söylüyorlardı. İşçi sınıfının gö-revini, kapitalist çıkarların bekçiliğini yapan Çarlık despotizmine dokunmaksızın, sadece ekonomik mü-cadeleyle sınırlayan ekonomistler, gerçekte işçileri ebedi bir köleliğe mahkûm ediyorlardı.

Ekonomizm, genel ve kaba anlamda siyasi mü-cadelelnin yadsınması; gereksiz ve önemsiz bir şey olarak görülmesi; ezilen sınıfların mücadelesinin si-yasi iktidar mücadelesinden koparılması; ya da siya-si iktidar mücadelesinin tali, ikincil planda ele alın-ması; ümitlerin insan iradesinden bağımsız gelişen ekonomik yapının tabiatındaki değişikliklere bağlan-ması noktalarından hareket eder ve kitlelerin ekono-mik haklar için yürüttüğü mücadelenin kendiliğin-den siyasi mücadeleye dönüşeceğini savunur.

Ezilen ulus ve halkların emperyalist boyundu-

ruktan kurtulması, ekonomik, mali, kültürel, askeri vb. tam bağımsızlığa kavuşması için siyasi iktidarın proletarya önderliğindeki halk kitleleri tarafından ele geçirilmesinin belirleyici önemini yadsıyan, gerçek ve tam bağımsızlığın elde edilmesinin bu bir-cik yolunun karşısına işbirlikçi hakim sınıflar devletinin sözde «bağımsızlık mücadelesi»ni ve bunun desteklenmesini çıkaran «üç dünya teorisi», tam anlamıyla ekonomist bir teoridir. Gerçekte nasıl ekonomistler, en çok işçi sınıfının ekonomik mücadelesi üzerine yaygara kopardıkları halde «emeğin kurtuluşu»nun önünde bir engeldi; tıpkı onun gibi «üç dünya teorisi» de en fazla lafını ettiği milli bağımsızlık konusunda emperyalizmin destekçisi ve hakim sınıflar iktidarını bir siyasi devrimle devirmeyi reddettikleri, tersine «devlet egemenliği»nin korunmasını, ezilen halkın önüne bir görev olarak koydukları için ülkenin tam bağımsızlığa ve özgürlüğe kavuşmasının önüne dikilen bir engeldir.

«Üç dünya teorisi» ekonomik bağımsızlığın kazanılması için emekçi kitlelerin mücadelesini bütünüyle reddetmiyor. Ama bunu, mevcut devlet cihazının parçalanarak bağımsızlığın ve özgürlüğün elde edilmesi uğruna bir mücadele olarak değil de; tam tersine, kendilerince zaten emperyalizme ve hegemonyacılığa karşı mücadele eden hakim sınıflar devletinin mücadelesinin güçlendirilmesi, «ulusal bir ekonomi inşa etmek» için emperyalizme karşı aldığı tedbirlerin artırılması vb. yoluyla «elde edilebilir» bir şey olarak gördüğünden en bayağı türden bir ekonomizmi ve reformizmi temsil ediyor.

Emperyalizm tarafından ezilen halkların ve ulusların mücadelesi, bazan emperyalistleri ve hakim sınıfları belirli tavizler vermek zorunda bırakabilir. Ülkeyi emperyalizme bağlayan ilişkileri, bağları zayıflatan bazı düzenlemeler yapmak mecburiyetinde bırakılabilir. Bu, gerek halkların mücadelesinin daha sonraki gelişim perspektifleri açısından, gerek-

se emperyalizmin somut durumda gerilemesi sonucunu doğurması açısından iyi ve olumlu bir şeydir. Ama bir devrimci için, emperyalistleri gerileten düzenlemelerin gerçekleştirilmesi ve bunun uğruna yürütülen mücadele, asla amaç olamaz. Bizim amacımız, emperyalist kölelik zincirini tamamen parçalayıp atacak olan, anti-emperyalist ve demokratik bir devrim gerçekleştirmek ve doğruca sosyalizme yürümektir. Devrimci mücadelemizin esas amacı budur. Anti-emperyalist mücadeleyle ulaşmak istediğimiz hedefler uğruna mücadele ederken, emperyalistleri nher türlü malının, mülkünün tazminatsız olarak millileştirilmesi; emperyalistlerle işbirliği halinde işletilen işletmelere el konulması; ülke zenginliklerinin emperyalistler tarafından işletilmesine son verilmesi; askeri üs ve tesislerin kaldırılması; emperyalist paktlardan (NATO, CENTO vs.) çıkılması ve başka paktlara (VARŞOVA) girilmemesi; ezilen ulus ve halklarla birlikte ve onların sömürgeciliğe, emperyalistlere, sosyal-emperyalistlere, hegemonyacılığa karşı mücadelelerinin desteklenmesi vs. uğruna mücadele ederken, mevcut iktidarlar, bunlardan bazılarını kısmi de olsa gerçekleştirmek **zorunda kalabilir**. Şüphesiz dünya proletaryasının ve halklarının mücadelesi de bunda etkili bir rol oynar. Örneğin, iktidar üsleri kısmen veya geçici olarak kaldırmak, emperyalistlerin askeri varlığını azaltmak, veya sömürgeciliğe, emperyalizme karşı savaşıyan bir ulusun, halkın mücadelesini belirli sınırlarda desteklemek zorunda kalabilir. Hakim sınıflar iktidarını bu tür düzenlemeler yapmak zorunda bırakmak, devrimci mücadelenin bir başarısıdır. Ve mücadelenin daha sonraki gelişmesini hızlandırır. Devrimci çalışmanın daha da gelişmesi için bir dayanak haline gelir. «Reformlar, proletaryanın devrimci sınıf mücadelesinin ikincil bir ürünüdür.» Proleter devrimciler, ne reformları bir amaç haline getirirler; ne de birbirini izleyen bu tür düzenlemeler, reformlar yoluyla emper-

yalizmin ekonomik, mali, askeri, tahakkümünden kurtulmanın mümkün olduğunu düşünürler. Devrimciler, emperyalistlerle ikili anlaşmaların yırtılmasını, yeni kölelik anlaşmalarının imzalanmamasını, üstlerin kaldırılmasını, NATO'dan çıkılmasını, boğazların Rus ve tüm emperyalist savaş gemilerine kapatılmasını, vb. günlük mücadelenin birer talebi haline getirerek ve kitlelerin daha geniş bölümlerini devrimci saflara çekerek mücadelelerini geliştirirler. Ama bütün bunları genel devrim mücadelesinin bir parçası olarak ele alırlar. Daima emperyalizmden kurtuluşun devrimle gerçekleşeceğini savunurlar.

Gördük ki, «üç dünya teorisi» proletarya önderliğinde bir devrim olmadan da emperyalist bağimlılıktan kurtulmanın mümkün olduğunu ve daha şimdiden «üçüncü dünya» ülkelerinin «parlak zaferler kazanarak» bu yolda ilerlediğini öne sürüyor. İşte bu, devrimci eylemden vazgeçmenin, «kitlelerin devrime hazırlanışını suya düşürmek ve bağışlanan reformların gölgesinde uykuya yatmak için» reformlara sarılan reformizmin çizgisidir.

VI

REVİZYONİST «KAPİTALİST OLMAYAN YOL» TEZİ VE «ÜÇ DÜNYA TEORİSİ»

Modern revizyonistler, 1960'larda sömürge sisteminin hemen hemen tümünden çöktüğünü, artık dünyada emperyalizme ayrılmış nüfuz bölgeleri kalmadığını, sömürgeciliğin ancak izlerine rastlanabileceğini, emperyalizmle ezilen uluslar ve halklar arasındaki çelişmenin sanayi bakımından gelişmiş ülkelerle gelişmemiş ülkeler arasındaki çelişmeye indirgendini öne sürdüler. İlk Tito, Togliatti gibi örnekler tarafından savunulan bu görüşlere daha sonraları sosyal-emperyalizm yolunda yol almaya başlayan Sovyet modern revizyonistleri dört elle sarıldılar. Onlar bu tez sayesinde, bir yandan yeni sömürgeciliği şirin göstererek dünya halklarının emperyalizme karşı direniş ruhunu kırmaya, diğer yandan da kendi sömürge sistemlerini inşa etmeye çalışıyorlardı.

Modern revizyonistler, çağın en temel özelliklerinde derin niteliksel değişiklikler meydana geldiğini

ileri sürerek savunmaya başladıkları görüşlerinin başlıca bütün unsurlarını II. Enternasyonal oportünistlerinin cephaneliğinden almışlardı. Emperyalizmi barışçıl dürtülerle yayılabilen bir dış politika sistemi olarak gören eski kuşak revizyonistleri, geri ve bağımlı ülkelerin üretici güçlerini, endüstrilerini geliştirebildikleri taktirde, emperyalizmin sömürsünden ve boyunduruğundan kurtulabileceklerini, bağımsız bir gelişme yoluna girebileceklerini ve giderek «ileri» kapitalist ülkelerle aralarındaki farkı kapatacaklarını söylüyorlardı.

Emperyalist kölelikten kurtulmak için halkların devrimlere ve ulusal kurtuluş savaşlarına girişmelerini engellemek isteyen modern revizyonistler, II. Enternasyonal'in karşı-devrimci tezlerini bazı retuşlarla yeniden piyasaya sürdüler. Sosyal-emperyalist propaganda araçlarının tümünde aşağı yukarı aynı cümlelerle ifade edilen bu konudaki görüşleri iki modern revizyonist teorisyenin kaleme aldığı «Ulusal Kurtuluş Savaşları ve Üçüncü Dünya» adlı kitaptan aldığımız alıntılarla özetlemeye çalışacağız. Bunu yaparken asıl dikkat çekmek istediğimiz nokta, «kapitalist olmayan yol» adı ile anılan revizyonist tezle, yeni oportünistlerin «ulusal bağımsızlık» meselesine ilişkin olarak savunduğu görüşler arasındaki aşırı benzerliktir.

Modern revizyonistlerin «kapitalist olmayan yoldan kalkınma» tezi kısaca şu şekilde özetlenebilir: Siyasi bağımsızlığını elde etmiş olan genç Asya ve Afrika ülkeleri kalkınmaları için şu iki yoldan birini seçmek zorundadırlar; ya kapitalist yol, ya da kapitalist olmayan yol. (Görüldüğü gibi, modern revizyonistler, inşa edilecek bir sosyo-ekonomik sistemi, iktidarda bulunan sınıfların niteliğinden soyutluyarak tamamen bir tercih sorunu haline getiriyorlar. Oysa bu bir tercih değil, zorunlu bir toplumsal yasadır. İktidarda burjuvazi varsa onun yolu, kaçınılmaz ve doğal olarak kapitalizmdir; yok eğer prole-

taryanın önderliğinde bir demokratik iktidar söz konusuysa, onun da yolu proletarya hegemonyası yıkılmadığı sürece aynı ölçüde doğal ve kaçınılmaz olarak sosyalizmdir. Ve revizyonistler muhakemelerine şöyle devam ederler. Kapitalizm yoluyla ekonomik geri kalmışlıktan kurtulunamaz. Onun için siyasi bağımsızlığını kazanmış olan bu ülkeler «kapitalist olmayan kalkınma yol»un tercih etmelidirler. Onlar bu yol sayesinde, kapitalizm öncesi ilişkilerden, emperyalizmin ekonomik baskı ve sömürsünden adım adım kurtulacaklar, ekonomik geriliği geride bırakarak sosyalizm yoluna gireceklerdir. Bu süreç boyunca, «sosyo-ekonomik siyasi süreçleri yönetenler, proleter olmayan unsurlardır.» (Ulusal Kurtuluş Savaşları ve Üçüncü Dünya).

Yine bu süreç boyunca devlet tayin edici bir rol oynayacaktır.

«Demokratik milli devleti, devrimci güçlerin derin sosyal ve ekonomik dönüşümleri gerçekleştirme aracı haline getirmeyi amaçlayan mücadele, ulusal kurtuluş devrimlerinin önünde sosyalizme barışçı yolla geçme perspektifi açmaktadır.» (Aynı yerde) (abç)

«Kalkınma yolundaki ülkelerin ilerici güçleri her geçen gün, köklü sosyal reformların gündeme alınmasını sağlayacak gerçek bir devlet kurmak gerektiğinin bilincine biraz daha varmaktadır. Onlar, ekonomik platformda sömürgeci ve feodal mirasın tasfiye edilmesi, tarım meselesinin köylülerden yana çözümlenmesi, yabancı tekелci sermayenin ortadan kaldırılması, devlet sektörünün güçlendirilmesi ve yaygınlaştırılması, hayat düzeyinin hissedilir şekilde yükseltilmesi için, temel görevlerin demokratik-milli devlete düştüğünü görmekte-dirler.» (Aynı yerde) (abç)

«Özel sektöre oranla daha üst ve daha ileri

bir mülkiyet biçimine dayanan devlet sektörünün yardımıyla demokratik güçlerin ittifakı, yabancı sermayeye etkin bir biçimde karşı koyabilir, ulusal ekonominin inşasını başarıyla gerçekleştirebilir (...) devlet sektörünün varlığı, bağımsızlığı kazanmış ülkelere sosyalizm yolunu açan, kapitalist olmayan kalkınma yolunun temelini oluşturur.» (Aynı yerde) (abç)

Modern revizyonistler, «kapitalist olmayan yoldan kalkınma»nın başarıyla yerine getirilebilmeleri için bu «genç devletler»e sosyalist ülkelerin yapacağı ekonomik, mali, askeri vb. «yardım»ların büyük önemi olduğunu eklemeyi ihmal etmediler. Gerçekte «sosyalist ülkelerin yardımları» olarak öne sürülen; siyasi planda sömürgeci kölelikten henüz kurtulmuş olan bu ülkelere sosyal-emperyalistlerin kendi yeni-sömürgeci yayılmalarını sağlamak için gerçekleştirecekleri sermaye ihracı ve borçlandırma yoluyla kendi kıskançlarına alma planıdır.

Hem eski kuşak revizyonistleri, hem de modern revizyonistler, geri ülkelerin emperyalizm tarafından sömürülmesinin ekonomik temeli olarak «üretici güçlerin az gelişmişliğini ve emeğin düşük üretkenliğini» gördükleri için, emperyalizmin kötülüklerinden kurtulmanın yolu olarak, bu ülkelerde «ulusal ekonominin ileri atılmasını, üretici güçlerin gelişmesini, emeğin üretkenliğinin artırılmasını» sağlıyorlardı. Revizyonistlerin sözünü ettiğimiz kitabında bu konuda şunları okuyoruz:

«Eski sömürge ve yarı-sömürgelerinin ekonomik zafere ulaşmaları; bir yandan ulusal ekonomilerinin ileri atılımının, üretici güçlerin gelişmesini, ülke içinde emeğin üretkenliğinin artırılmasını, öte yandan dış denetimin ortadan kaldırılmasını, tekel imparatorluklarının tasfiye edilmesini ve uluslararası tekelci sermayeye

karşı yoğun bir mücadeleyi gerektirmektedir. Diğer bir deyişle, bağımsızlıklarını kazanmış ülkeler, uluslararası kapitalizmin boyunduruğundan tamamen kurtulmak zorundadırlar. Birbirinden ayrılmayan bu iki görev, pratikte günümüz ulusal kurtuluş savaşlarının yönünü belirler: Bu yön ekonomik bağımsızlığa giden yolu gösterir.»

«... bugün asıl amacın ekonomik bağımsızlığın kazanılması olduğunu söylemek zorundayız, çünkü bu ülkelerin birçoğu siyasal bağımsızlıklarını daha şimdiden elde etmiş durumdadırlar.» (abç)

Görüldüğü gibi, revizyonistler ezilen halkların emperyalizme karşı giriştikleri ulusal kurtuluş savaşlarını, devrimleri engellemek ve gereksiz göstermek için bütün çabalarıyla yeni-sömürgeciliği gözlerden gizlemeye, onu şirin göstermeye ve işçi sınıfı önderliğinden bir devrim olmadan da emperyalist boyunduruktan kurtuluşun mümkün olduğu gerici hayalini yaymaya çalışmışlardır. Asya ve Afrika'da bir çok ülkenin II. Dünya Savaşı'nı izleyen yıllarda siyasi bağımsızlıklarını ilan ettikleri bir gerçektir. Ama aynı şekilde bir gerçektir ki, bu ülkelerin çoğu, emperyalist denetimin ve köleliğin boyunduruğunu tam anlamıyla kıramamıştır. Emperyalist yağma ve saldırının hedefi olmaya devam eden bu ülkelerde, eski sömürgeciliğin yerini çoğunlukla yeni-sömürgecilik almış, ABD emperyalizmi bir ahtopot gibi kollarını bu ülkelere uzatmıştır. İktisadi «yardım», borçlandırma vb. yollarla yeni-sömürgeciler bu ülkeleri gittikçe daha fazla kendi ağlarına düşürmekte, hammadde kaynaklarını, çeşitli doğal zenginliklerini yağmalamaya devam etmekte, kendi malları için bulunmaz pazarlar olarak kullanmakta, kanlarını emmektedirler. Milli burjuvazinin hakim olduğu ülkelerde dahi, emperyalizmden tam kurtuluş

sağlanamamış, ekonomik bağımsızlık tam olarak elde edilememiştir. Şüphesiz milli burjuva iktidarları, emperyalizmi gerileyen bazı tedbirler alabilir ve bunları desteklemek her marksist-leninisttin görevidir. Ama marksist-leninistler, milli burjuva iktidarların alacağı tedbirlerle emperyalist sömürü ve yağma sisteminden tam olarak kurtuluşun mümkün olmadığını, bu yolla gerçek anlamda bir ekonomik bağımsızlığın sağlanamayacağını da bir an olsun akıllarından çıkarmazlar. Kitleleri bıkip usanmadan emperyalist boyunduruktan tam kurtuluşun reformlarla değil, işçi sınıfı önderliğinde bir devrimle gerçekleşebileceğini, demokrasiyi sağlamakla kalmayıp, aynı zamanda sosyalizme kesintisiz geçişi getirecek olan ulusal demokratik halk devrimi için eğitip örgütleme ve seferber etme asli görevini bir an olsun unutmazlar, unutmamalıdır.

Modern revizyonistlerin kapitalist olmayan yol tezinin gerici özünü, devrim fikrinin reddedilmesi, proletarya partisinin önderliğinde bir devrim olmadan, varolan siyasi bağımsızlıktan yararlanarak ekonomik bağımsızlığın tedricen kazanabileceği, serflik kalıntılarının temizlenebileceği ve buradan sosyalizme barış içinde geçilebileceği şeklinde özetlenebilecek görüşler teşkil eder. Arada belirli farklılıklar olmasına rağmen «üç dünya teorisi»nin ileri sürdüğü «devrim olmaksızın ekonomik bağımsızlığın elde edilebilirliği» tezi özü itibarı ile «kapitalist olmayan yol» tezinin aynıdır. Her ikisi de devrimi reddetmektedir.

İşte kanıtları:

«Siyasi bağımsızlıklarına kavuşmuş olmalarına rağmen, hepsi hala sömürgeciliğin kalıntılarını tasfiye etmek, milli ekonomilerini geliştirmek ve milli bağımsızlıklarını pekiştirmek tarihi göreviyle karşı karşıyadırlar.» (abç) (Deng Hsiao Ping, Birleşmiş Milletler Konuşması, Halkın Sesi, sayı 6)

«Hammadde ve kalkınma meselelerinin özü, gelişmekte olan ülkelerin devlet egemenliklerini koruma, milli ekonomilerini geliştirme ve emperyalizmin özellikle süper devletlerin talan ve denetimine karşı çıkma mücadelesidir.» (Aynı yerde)

«Şimdiki aşamada gelişmekte olan bir ülke milli ekonomisini geliştirmek için her şeyden önce doğal kaynaklarını kendi elinde tutmalı ve yabancı sermayenin kontrolünden adım adım kurtulmalıdır.» (Aynı yerde)

«İki süper devletin tahakkümünden kurtulmak için giderek artan sayıda, üçüncü dünya ülkesi, tahıl üretimi esasına dayalı olarak tarımı geliştiriyorlar ve ithal malı besin ihtiyaçlarını ortadan kaldırıyorlar. Bu, üçüncü dünyanın hegemonyacılığa karşı verdiği mücadelenin önemli parçasıdır.» (Aydınlık, sayı 57, Peking Rewiew yazısı) (abç)

«Pek çok ülke, egemenlik haklarını yeniden elde etmek için uluslar arası şirketlere karşı çeşitli düzeylerde tedbirler almışlardır.» (Çiao Kuan-Bua'nın B.M. Konuşması - Aydınlık, sayı 57)

«Kalkınma konusunda iki çatışan tavır vardır. Üçüncü dünyanın aldığı tavır, bağımsızlığı ve kendi gücüne güvenme tutumunu korumak, üçüncü dünyanın birkaç büyük devlet tarafından sömürülmesine dayanan eski iktisadi düzeni değiştirmek ve egemenlik, eşitlik, karşılıklı yarar ilkelerine dayalı yeni bir iktisadi düzen kurmak.» (abç)

«Siyasi bağımsızlık kolay kolay kazanılmaz. Bu bakımdan, devlet egemenliğine ağırlık vermek, emperyalizmin güçlerini ve sömürgeciliğini, bütün güçlerini tedricen ama sıkı bir şekilde tasfiye etmek için esastır.» (Aynı yerde) (abç)

Bu alıntılarının hepsi «**üç dünya teorisi**»nin bakış açısıyla ortaya atılan görüşleri dile getiriyor. Bunların modern revizyonist «**kapitalist olmayan yoldan kalkınma**» teziyle özde bir farklılığı var mıdır? Örneğin revizyonistlerin şu sözlerini yukarıdakilerden ayıran nedir?

«Bağımsızlığını kazanmış olan ülkelerin bir an önce ekonomik bağımlılıktan **kurtulmak için** yerine getirmek zorunda oldukları somut görevler nelerdir?

«Bu yolda iki türlü tedbir söz konusudur. Birincisi, uluslararası sermaye tarafından uygulanan denetim ve ekonomik sömürüyü dolaysız olarak sınırlamak tedbirleridir. İkincisi bu ülkelerin dünya kapitalist ekonomi sistemi içindeki bağımlı durumlarının temelini ortadan kaldır-
maya yönelmiş tedbirlerdir.» (Ulusal Kurtuluş Savaşları ve Üçüncü Dünya)

Sosyal-emperyalist ideologların, modern revizyonistlerin, iktisadi bağımsızlığın adım adım kazanılması ve pekiştirilmesi için «**üçüncü dünya**» ülkelerinin eline verdiği «silahlar»la (bunlar sırasıyla —kendi deyişleriyle en radikal olanı— millileştirme, tarımda kendi kendine yeterlilik, üretici güçleri geliştirmek ve emeğin verimliliğini artırmak, diğer üçüncü dünya ülkeleri ile yardımlaşmak, ekonominin çeşitlendirilmesi, devletin gücünü artırmak ve devlet sektörünün geliştirilmesi, tekelci sermaye tarafından işletilen sermayeyi sınırlamak için sosyalist ülkelerden yardım almak vb.) «**üç dünya**» teorisyenlerinin önerdiği tedbirler doğal olarak aşağı yukarı birbirinin aynıdır. Devrimi reddeden her iki teori de, «**üçüncü dünya ülkeleri**»nin aldıkları çeşitli tedbirlerle ve tedrici bir şekilde, yani reformlarla ekonomik bağımsızlığın kazanılabileceğini ve daha bugünden kazanılmakta olduğunu iddia etmektedir-

ler. Devrimin yerine refomları geçirmektedirler.

«Üç dünya teorisi» savunucuları da tıpkı modern revizyonistler gibi, «devlet bağımsızlığını emperyalizme karşı verilen mücadelede bir dayanak ve sıçrama tahtası görevi «gördüğünü», devlet bağımsızlığının emperyalizme iktisadi bağımlılığı sınırladığını ve devrim sürecini hızlandırdığını» savunmaktadırlar. (Aydınlık, sayı 78) Onlara bakılırsa, başında hangi sınıflar olursa olsun devlete dayanarak ve oradan sıçrayarak ekonomik bağımsızlık adım adım sağlanabilir. Onlar, «üçüncü dünya» ülkelerindeki devletlerin o kadar tutkulu bir aşığı haline gelmişlerdir ki, marksistler tarafından sınıfların, ulusların, halkların durumunu izah etmek için kullanılan «ezilen» sıfatını devletleri nitelemek için kullanmaya başlamışlardır. Onlar şimdi artık **Aydınlık Dergisi**'nde olduğu «Asya, Afrika ve Latin Amerika'nın ezilen devletler topluluğu»ndan söz etmektedirler. İnsan bir kez marksizmi terketti mi, nerelere varacağı, hangi maskaralıkları yapacağı hiç belli olmaz. Devlet nedir? Her devlet, belirli bir sınıf veya sınıfların diğerlerini baskı altında tutmasının, ezmesinin bir aracıdır. Ezen ve ezilen sınıfların varlığı üzerinde yükselir ve ezenlerin elinde bir ezme aygıtıdır. Öyleyse «ezilen devlet» ya da «ezilen devletler topluluğu» nedir? Bunun bir saçmalık olduğu açık! Öyle bir saçmalık ki, devleti elinde tutan sınıfların ezildiğini iddia etmekten başka hiç bir anlama gelmiyor. Peki bu sınıflar ve onların devleti kim tarafından eziliyor? Yoksa ezilen işçi ve köylü kitleleri tarafından mı?» «Üç dünya teorisi» taraftarları saçmalıyorlarsa da bu kadar ileri gidemezler! Besbelli ki, kasdetmek istedikleri, bu devletlerin emperyalizm tarafından ezildiği. Peki bu devletlerin, örneğin Şah'ın devletinin, Geisel'in devletinin, Pinochet'nin, Kral Hüseyin'in devletinin, vb. vb.nin emperyalizm tarafından ezildiği doğru mu? Bunların temsilciliğini yaptığı işbirlikçi gerici burjuvazi ve toprak ağaları emperyalizm tarafından ezili-

yorlar mı? Bu sınıflar, işçilerle, köylülerle tüm emekçi sınıflarla birlikte emperyalizm tarafından aynı ezilen devlette mi temsil ediliyorlar? Eğer böyle ise bu devlet hangi sınıfların üstünde bir baskı aygıtı, hangi sınıfları eziyor? «Üçüncü dünya ülkeleri» denilen ülkelerdeki hakim sınıf devletlerinin emperyalizme karşı mücadele ettiğini «kanıtlayabilmek» için «üç dünya teorisi» taraftarları marksist devlet teorisini en bayağı şekilde tahrif ediyorlar. Ortada sınıflar üstü bir devlet kavramından başka bir şey kalmıyor. Modern revizyonistler de, siyasi bağımsızlığı elde etmiş ülkelerin —kendi deyimleriyle— «üçüncü dünya ülkelerinde devletin çok büyük göreceli üstünlüğüne» dayanarak «kapitalist olmayan yoldan kalkınma» teorisini ortaya attıklarında marksizmi aynı noktada, devlet meselesinde tahrif etmişlerdi. Dönüp dolaşıp bütün revizyonistlerin, bütün oportünistlerin, bütün marksizm örneklerinin yaptığı şey budur: Marksist-leninist devlet ve devrim teorisinin reddi.

Revizyonistlerin «kapitalist olmayan kalkınma yoluyla sosyalizme barışçıl bir şekilde geçilebileceği»ni öne sürmelerine karşılık, «üç dünya teorisi» savunucularının henüz bu tür görüşleri yoktur. Ama «üç dünya teorisi»nin savunduğu bütün görüşler birlikte ele alındığında, bunun önemli bir fark olmadığı görülecektir. Çünkü yazımızın başka bölümlerinde belirttiğimiz gibi, «üç dünya teorisi», burjuvaziyle proletarya ve kapitalizmle sosyalizm arasındaki uzlaşmaz çelişmeyi tamamıyla gözardı etmekte, çağa karakterini veren kapitalizmden sosyalizme geçiş meselesi onu pek ilgilendirmemektedir.

DEVRİMLERİ UNUTTURMAK İÇİN NİHAYET BULUNAN «ÇÖZÜM»: «YENİ EKONOMİK DÜZEN»

«Üç dünya teorisi» de, «kapitalist olmayan yol» tezi de emperyalist hegemonyadan kurtulma sorununu, sınıf özünden ve toplumsal sistemlerden koparak, soyut bir «kalkınma» sorunu olarak ele almaktadır. «Üç dünya teorisi», «üçüncü dünya ülkeleri»nin kalkınma yolu olarak «bağımsızlığı ve kendi gücüne güvenme tutumunu korumak, üçüncü dünyanın bir kaç büyük devlet tarafından sömürülmesine dayanan eski iktisadi düzeni değiştirmek ve egemenlik, eşitlik, karşılıklı yarar ilkelerine dayalı yeni bir iktisadi düzen kurma»yı tavsiye etmektedir. (Çiao Kuan-hua, Birleşmiş Milletler Konuşması)

Bu konu üzerinde uzun uzadıya durmak gerekir. Çünkü, «üç dünya teorisi»nin anti-leninist özünü ve revizyonistlerin «kapitalist olmayan yol» teziyle akra-balığını en açık bir şekilde bu görmek mümkündür.

Emperyalizm koşulları altında, finans-kapitalin ağları içindeki ülkelerin «üç dünya teorisi»nin önerdiği türden bir «yeni ekonomik düzen» kurmaları mümkün müdür? Her biri farklı finans-kapital gruplarına ve emperyalist devletlere bağımlı olan bu ülkenin «bir kaç büyük devlet tarafından sömürülmesine dayanan eski iktisadi düzeni değiştirmeleri, eşitlik, karşılıklı yarar ilişkilerine dayalı yeni bir iktisadi düzen kurmaları» mümkün müdür? Bu ülkelerde, emperyalizmin uşağı hakim sınıflar iktidarda oldukça, ülkelerin kaderini halklar doğrudan doğruya kendi ellerine almadıkça, sözü edildiği türde bir «yeni iktisadi düzen» kurulamaz. Emperyalistler arasındaki çelişmeler ve çatışmalar, farklı finans gruplarına bağlanmış olan bu ülkeler arasında da yansıyacaktır. Ve bu yüzden, Amerikan emperyalizmin uşağı bir Şah'ın yönetimde bulunduğu İran, Pinochet'nin yönetimindeki bir Şili, Sovyet hegemonyası altındaki bir

Irak, emperyalizme karşı belirli ölçülerde mücadele eden milli burjuva yönetimindeki bir Afrika ülkesi, «üçüncü dünya» kategorisi içinde mütalaa edilen sosyalist bir ülkenin vb.nin «yeni bir iktisadi düzen» içinde birleşmeleri sadece bir ütopyadır.

Bu, sadece masum bir ütopya olmakla da kalmaz, aynı zamanda gerici bir ütopyadır. Emperyalist sömürü ve yağmaya, finans-kapital boyunduruğuna karşı ezilen halkları kararlı bir mücadeleye çağırarak gerekirken, onları devrimci bir ruhla eğitmek, örgütlemek ve ulusal kurtuluş için mücadeleye yöneltmek gerekirken, emperyalist sömürü ve tahakkümden kurtuluş için bu tür saçma reçeteler öne sürmek, düpedüz gericiliktir.

«Yeni ekonomik düzen» taraftarları «üçüncü dünya» diye isimlendirdikleri bağımlı ülkelerin sözde «ikinci dünya»yı oluşturan «masum ve hakkaniyetli» emperyalistlerle ekonomik, mali, askeri alanlarda yakınlaşmalarını, aralarındaki bağların güçlenmesini «iyi bir olay» olarak görüyorlar. Ve bunu «yeni ekonomik düzen»in bir parçası olarak ele alıyorlar. «İkinci dünya» ile «üçüncü dünya» ülkeleri arasında «bağımsızlığı koruyarak, eşitlik ve karşılıklı yarar ilkelerine bağlı ilişkiler kurulabileceğini ve kurulması gerektiğini» savunuyorlar.

Birleşmiş Milletler'de yaptığı konuşmada Çiao Kuan-hua da şunları söylüyor:

«Geçtiğimiz yıl içerisinde birçok ikinci dünya ülkesi, bazı üçüncü dünya ülkeleriyle sık sık diyalog kurmaya çalıştı ve bu girişimlerden bazıları olumlu sonuçlar doğurdu. İkinci dünya ile üçüncü dünya arasındaki bağlar güçlendi. Bu, günümüzün uluslar arası iktisadi hayatında iyi bir olaydır.» (abç)

«Üç dünya teorisi» savunucularının sık sık tekrarladığı bu görüşler, onların marksizm-leninizmden

tamamen koptuklarının parlak kanıtlarıdır. Emperyalistlerle bağımlı ülkeler arasında geliştirilen her türlü ilişkinin bu derece övülmesi bir marksiste değil, emperyalizm yardakçlarına yakışır. Bu görüşlerin ne anlama geldiğini Lenin'den dinleyelim:

«Bazı uluslar (örneğin İngiltere ve Fransa) dış ülkelerde yatırım yaptıkça, yani küçük ve geri kalmış uluslara fahiş faizlerle milyonlarca ve milyonlarca frank borç verdikçe ve bu küçük ve zayıf uluslar büyüklerin esaretinde kaldıkça 'büyük küçük bütün ulusların ekonomik özgürlüğü' üzerine verilen söylevler iğrenç bir ikiyüzlülüktür.» (Sosyalizm ve Savaş, s. 88) (abç)

«Büyük küçük bütün ulusların ekonomik özgürlüğünden söz edip de burjuva hükümetleri devrilmeden, burjuvazinin malları ellerinden alınmadan, ulusların «ekonomik özgürlüğü» sözünün, genel anlamda, bireylerin «ekonomik özgürlüğü», ya da modern toplumda küçük köylüler ile zengin köylülerin, işçiler ile kapitalistlerin «ekonomik özgürlüğü» sözü ile halkı aldatmaktan bir farkı bulunmadığını söylememek gülünç değil mi?» (abç) (Aynı yerde, s. 88)

«ULUSLARARASI YENİ EKONOMİK DÜZEN» NEDİR?

«Uluslararası yeni ekonomik düzen» oportünist «üç dünya teorisi»nin emperyalizmin tahakkümü altındaki yarı-sömürge, bağımlı bütün ülkelerin halklarının önüne getirdiği sahte bir «kurtuluş» önerisidir; daha doğrusu emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin, reformcuların kurduğu bir tuzaktır. Oportünistler, «üçüncü dünya», «bloksuz ülkeler», «gelişmekte olan ülkeler» olarak adlandırdıkları ülkelerin son yıllarda

yeni bir süreç içerisinde girdiklerini; bu ülke hakim sınıflarının emperyalizme karşı başkaldırdıklarını, eski sömürü ve zulüm düzenini, emperyalizmin tahakkümünü istemediklerini; ama kendi aralarında birleşerek, «tarafsız» bazı «sanayici ülkelerin yardımıyla» —aynen böyle— «uluslararası yeni ekonomik düzen» kurmak üzere şahlandıklarını öne sürmektedirler. Onlara göre, eskiden bunun şartları yoktu; şimdi vardır, çünkü;

a) «Günümüz dünyasında yaşadığımız iktisadi ve siyasi olayların hemen hepsi, uluslararası alanda yeni bir saflaşmanın izlerini taşıyor.» (Halkın Sesi, sayı 98)

b) İki süper devlet, «çoktan ipleri ellerinden kaçırmışlardır. Artık dünyanın kaderinin ve geleceğinin çözülmesinde, üçüncü dünya ülkeleri; devletlerin bağımsızlık, milletlerin kurtuluş ve halkların devrim isteği tayin edici olmaktadır.» Uluslararası yeni saflaşmayı belirleyen esas etken, dünya nüfusunun yarısından fazlasını oluşturan üçüncü dünya ülkelerinin ayağa kalkması ve emperyalizme, sömürgeciliğe, yeni-sömürgeciliğe ve hegemonyacılığa karşı mücadelesidir.» (Aynı yerde) (abç)

c) «Üçüncü dünyanın emperyalizmin iktisadi ve siyasi tahakkümden kurtuluş mücadelesi, dünya emperyalist sistemini parçalamakta, emperyalist kamptaki çelişkileri keskinleştirmekte, diğer emperyalist sanayi ülkelerini derece derece tarafsızlaştırmakta ve iki süper devleti tecrit etmektedir.» (Aynı yerde)

Oportünistlerin «uluslararası yeni ekonomik düzen» sahtekârlığına hazırladıkları gerekçeler bunlardır.

Emperyalistlerin giderek derinleşen ekonomik, siyasi ideolojik bir buhran içerisinde girdiği, bundan yakasını kurtaramadığı, azgınlaştığı ve saldırganlaş-

tığı, buhranın yükünü proletaryaya, ezilen halklara ve uluslara yüklemek için yoğun bir çaba gösterdiği bu dönemde; emperyalist kampın derin bir sarsıntı geçirdiği 1970'ler dünyasında böylesine saçmasapan tespitlerle ortaya çıkan uluslararası oportünist akımın varlığı şaşırtıcı değildir. Çünkü, proletaryanın devrimci hareketinin, ezilen halkların bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin maddi koşulları daha elverişli hale gelmekte ve vahşi kapitalist sistemin, emperyalizmin cephe gerisinin, yedekliklerinin nihai yıkılışını yakınlaştırmaktadır. Sömürenlerle sömürülenlerin bulunmadığı; emperyalist tahakkümün, gerici, faşist diktatörlüklerin yerle bir edilerek yeni bir toplumun kuruluşu için objektif şartların giderek daha elverişli bir ortam sunduğu ve geniş emekçi kitlelerin bilincinin daha da geliştiği bir süreç yaşıyoruz. Böylesine bir dönem marksist-leninistlere ihtilalci mücadeleyi daha da bir özenle yükseltmelerini, proletaryanın, ezilen halkların kendi davalarına sıkı sıkıya sarılmalarını, gelecek yeni savaflara hazırlanmalarını, proleter enternasyonalizmini gözbebekleri gibi korumalarını gerektiriyor. Ama modern revizyonist ihanet şebekelerinden sonra, yeni oportünizm başını kaldırıyor ve aynı teranelerle ulusal ve uluslararası burjuvazinin yardımına koşuyor. Proletaryanın, ezilen halkların ve ulusların ılımlı olmasını, «kendi» hakim sınıflarının kuyruğuna takılmasını, «uluslararası yeni ekonomik düzen» için fedakârlık yapmasını; devrimlerden, insanın insanı sömürüsünün olmadığı bir düzen için mücadeleden vazgeçilmesini istiyorlar. Onlar, tam da zor durumda olan efendilerinin yardımına koşarak emperyalizm uşaklığının teorisini yapıyorlar.

Oportünistler, «uluslararası yeni ekonomik düzen» derken, ezilen halkların proletarya önderliğinde yürütecekleri halk demokrasisi ve sosyalizm mücadelesini ve bunun sonucu olan bir düzeni mi kastediyorlar? Kesinlikle hayır!

«Üçüncü dünya ülkelerinin mücadelesinde, uluslararası yeni bir iktisadi düzen talebi önemli bir yer tutuyor. Bu talep, emperyalizmin ve sosyal-emperyalizmin az gelişmiş ülkeler üzerinde sürdürdükleri ağır sömürü zincirini kırmayı, emperyalizmin dayandığı temel olan eski iktisadi sistemi değiştirmeyi hedef almaktadır.» (abç) (Halkın Sesi, sayı 98)

«Üçüncü dünya, yeni ekonomik düzen talebinin gerçekleşmesinde emperyalizme bel bağlamamakta, attığı somut adımlarla bu düzeni gerçekleştirme mücadelesi vermektedir.» (Aynı yerde)

«Uluslararası yeni ekonomik düzen, emperyalizmin eski ve yeni sömürgeciliğin ve hegemonyacılığın iktisadi temellerine ağır darbeler indiren bir mücadelenin şiarı olmuştur. Emperyalizmin kan damarlarının kesilmesinde, sömürü alanlarının adım adım daraltılmasında, üçüncü dünya en önemli rolü oynamaktadır. Üçüncü dünyanın, emperyalizme ve sosyal-emperyalizme karşı mücadelede kazandığı her mevzi, her zafer emperyalizmin mezara gömülmesine hizmet etmekte, dünya devriminin ilerlemesine yardımcı olmaktadır. Yeni ekonomik düzen için mücadele, bu açılardan, emperyalizme karşı açılan en önemli mücadele cephelerinden biridir.» (abç) (Aynı yerde)

«Asya ülkeleri arasında iktisadi alandaki işbirliğinin güçlendirilmesi, milli kaynakların korunmasına, milli ekonomilerin geliştirilmesi, makûl olmayan eski uluslararası iktisadi düzenin yavaş yavaş değiştirilmesi yararlı olacaktır. Bu Asya ülkelerinin hegemonyacılığa karşı mücadelede geçtikleri çok önemli bir aşamadır. Halen Asya ülkeleri ve halklarının süper devletlere, özellikle Sovyetler'in izledikleri hegemonyacılığa karşı mücadele, süper devletlerin sızma, müda-

hale, engelleme ve baltalamalarını durmadan kırarak zaferle gelişmektedir.» (abc) (Pekin Radyosu, 29 Aralık 1975)

Bütün bunlar ve benzerleri, «üç dünya» teorisyenlerinin büyük bir zevkle tekrarladıkları reform tasarılarıdır. Bu konuda söylenenler proleter bakış açısına öylesine tersdir ki, nasıl bir burjuva-revizyonist ideologun, bir faşistin sözleri ile marksizmin bir ilişkisi olamazsa, «uluslararası yeni ekonomik düzen» üzerine söylenenler de marksizmle o derece ilişkisizdir.

Oportünistler, uzlaşmaz sınıf çelişkilerini gizleyerek, birbirine tamamen zıt sınıfları çelişkisiz bir toplum içinde mütalaa etmekte ve meseleyi sürekli olarak ülke birimi çerçevesinde tutmaktadırlar. Bunun yarı-sömürge, bağımlı ülke hakim sınıflarının perspektifi olduğu tartışma götürmez bir gerçektir.

«Üç dünya» isimli oportünist teori, gerici özünü gizleyebilmek için, bir takım aldatıcı yollara başvuruyor. «Devletlerin bağımsızlık hareketi»nin yanı sıra, «milletlerin kurtuluş» ve «halkların devrim» mücadelesinden de söz ederek, devrimleri inkâr etmediği sahte izlenimini yaratmak istiyor. Bütün oportünistlerin başvurduğu bir hiledir bu. Devrimleri savunuyormuş gibi görünmek, gerçekte onun gereksizliğini ispatlamaya (!) girişmek...

«Üç dünya teorisi»nin bir devrim olmadan da halkların emperyalist boyunduruktan kurtulabileceği yolundaki karşı-devrimci düşüncüyü nasıl savunduğunu daha önce gördük. Bu oportünist teori, «milletlerin kurtuluş, halkların devrim mücadelesi»nden bahsettiği her yerde, hemen bunların arkasından, bugün dünyadaki saflaşmayı belirleyen «esas etken»in «üçüncü dünya ülkelerinin ayağa kalkması, emperyalizme, sömürgeciliğe, yeni-sömürgeciliğe ve hegemonyacılığa karşı mücadelesi» olduğu şeklindeki zehirli fikirleri yerleştirirler. Eğer «esas etken» buy

sa, o zaman ara sıra lafı edilen ama pratikte hepyan çizilen «devrim» sözcüğünün ne anlamı kalır? Hele, hakim sınıflar devletin bir takım girişim ve eylemleriyle emperyalist boyunduruktan adım adım kurtulunabileceği açık açık savunulduktan sonra...

Oportünistler, bütün meseleyi, emperyalist tahakküm altındaki ülkelerin birbirleriyle ekonomik ilişkilerini geliştirmeleri ve bunların da emperyalistlerle «eşit haklar temelinde ilişkiler» —bu emperyalizm varolduğu sürece mümkün değildir— kurmaları, onların önlerine attığı kemiklerle beslenmeleri olarak görüyorlar. Onlar, her biri ayrı telden çalan bağımlı ülke hakim sınıflarının, kendi gönüllerince birleşmelerinin imkânsızlığı, emperyalistlerin onların kalkınmalarına yardımcı olmayacağını ve böylesine bir «uluslararası yeni ekonomik düzen»in aslında eskisinin aynısı olduğunu görmek istememektedirler. Ayrıca —ve daha da önemlisi— «üçüncü dünya» denilen ülke hakim sınıfları, efendileri emperyalistlerden biraz bahşiş toplayabildiler diyelim; bunlar halkların ezilmesini ve sömürülmesini ortadan kaldırmakta mıdır? Emperyalistlerle olan ekonomik, siyasi, askeri vb. ilişkiler, ezilen halkların devrimi dışında koparılabılır mı?

Uluslararası oportünizm, emperyalistlerin uşaklarına, işbirlikçi hakim sınıflara ses çıkarmıyacağı, uşaklarının ise «proleter» bir tabiata sahip olduğu anlayışıyla hareket etmektedirler. Gerçekte ezenler ve ezilenler, sömürenler ve sömürülenler birbirlerinin elini tutsun, kardeş kardeş geçinsin, demektedirler. «Uluslararası yeni ekonomik düzen» talebinde bulunurlarken ne sosyalist, ne de kapitalist bir karakterde olduğunu pek belirtmedikleri bir düzenden söz etmektedirler.

Eski oportünizmin, modern revizyonizmin vb.nin mirasyedisi yeni oportünizm, öylesine pervasız ve rahat hareket etmektedir ki, öncüllerinin temkinliliğini bile zaman zaman kaybedebilmektedir. En iğrenç

burjuva tezlerini sosyalizm adına savunmaktadır. Devrimci proletarya hareketi için ezilen uluslar ve halkların devrimci mücadelesi için kullanılmayan dil, pek ağızlarına almadıkları ateşli övgüler emperyalizmin kuklaları için gayet rahatlıkla kullanılabilir. İşbirlikçi hakim sınıfların, emperyalistlerin ağır sömürü zincirini kırabileceğini iddia ederek, yer yüzünde ezilen halkların «işe yaramaz», «lüzumsuz yaratıklar» olduğunu göstermiş oluyorlar (!) «Eski ve yeni sömürgecilğe ağır darbeler indiren» faşist ve gerici rejimlerden, «emperyalizmin kan damarlarının kesilmesinde, sömürü alanlarının adım adım daraltılmasında en önemli rolü» oynayan yarı-sömürge bağımlı ülke hakim sınıflarından söz edebilmektedirler. Biz de tam tersini iddia ediyoruz. Onlar, o «ağır darbeleri» emperyalizme değil, efendileriyle birlikte halklara indiriyorlar, emperyalizmin «kan damarlarını» değil halkın en temel, en hayati ihtiyaçlarını ve demokratik hak ve özgürlüklerini «kesiyorlar.» Hatta kesilen «kan damarları» kelimenin gerçek anlamıyla Şili’de, İran’da, Brezilya’da ve yığınla «üçüncü dünya» ülkesinde zindanlarda, işkencehanelerde komünistlerin, yurtseverlerin bileklerindeki kan damarlarıdır. Oportünistlerin faşistlere ve emperyalistlere gösterdiği iyi niyet ve yakınlığa, alçaklık ve çoban köpekliği denmez de ne denir? «Üçüncü dünya» ülkelerinin (herhalde bundan en başta işbirlikçi büyük burjuvazi ve toprak ağalarını, onların egemenlik aracı devleti anlamak gerekir) «emperyalizmi mezara gömeceği» söylenmektedir. O zaman sormak gerekiyor; proletaryaya, ezilen halklara ve uluslara düşen görev nedir? Onlar, hangi güçlere karşı mücadele etmelidirler?

«Üç dünya» teorisyenlerine göre, emperyalizme karşı mücadelenin en önemli alanları, Birleşmiş Milletler Teşkilatı ve onun yan örgütleri, uluslararası forumlar vb.dir Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku konferansları ve 1975’te Lima’da yapılan UNIDA (Sa-

nayi Kalkınma Konferansı)'nda kabul edilen deklarasyon Birleşmiş Milletler'in bir yan kuruluşu olan UNCTAD (Ticaret ve kalkınma konferansı), Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Konferansı, vb. ile «emeryalizmin ve sosyal-emperyalizmin beline kuvvetli darbeler» indirildiği, bunların emperyalizmin sömürsünden kurtulmak için «çok yönlü bir mücadele» olduğu iddia edilmektedir. Burada esas önemli olan iki süper devlete ve genel olarak emperyalizme karşı mücadelenin, ezilen ulusların ve halkların ulusal ve sosyal kurtuluş uğruna verdikleri mücadelenin inkâr edilmesi, önemsenmemesidir. Sömürü ve zulümün ortadan kaldırabilmesinin, emperyalizmin temellerinden sarsılabilmesinin ancak devrimlerin zaferine bağlı olduğu gerçeğinin gözardı edilmesidir. Oportünistler, halkların kurtuluşunun tek yolu olan devrimler üzerinde durmayı gereksiz görmektedirler. Onlar için esas mesele, «üçüncü dünya»nın bilinçlenmesi ve örgütlenmesidir. Emperyalizmi mezara gömecek olan halkların silahlı mücadelesi, halk savaşlarının ardarda zafer kazanması değil, «Bloksuz Uluslar Topluluğu», «77'ler Grubu» gibi emperyalizmin ve sosyal-emperyalizmin şu veya bu şekilde denetlediği örgütlenmeler aracılığıyla mevcut düzen içinde elde edilebilen bir takım talepler uğruna yürütülen mücadeledir. İki süper devletin geriletilmesi, yenilgiye uğratılması yarı-sömürge, bağımlı ülkelerin işbirlikçi hakim sınıflarının taleplerinin gerçekleşmesine, «ikinci dünya» denilen emperyalistlerin «sadakalarına» bağlanmaktadır.

«Üç dünya teorisi»nin savunucuları, dünyanın dört bir köşesine yayılan uluslararası proletaryanın, ezilen halkların ve ulusların devrimci mücadelesine göz kapayarak, dikkati başka yönlere çekmektedirler. «Bloksuz ülkeler», «77'ler Grubu» bütünüyle onaylanmakta ve göklere çıkarılmaktadır. Onlar ne bir eksik, ne bir fazla Tito, Kruşçev revizyonizminin açtığı çığırda ilerlemektedir ve aynen şunları tekrar-

lamaktadırlar: özgürlük ve bağımsızlık, siyasal pazarlıklar, emperyalistlerden alınan «hibe»ler, emperyalistlerle masada yapılan tatlı sohbet toplantı kararları vb. sayesinde sağlanır.

Devrimci güçlerin iç ve dış gericiliğe karşı yürüttüğü mücadeleye boş veren; ama devrimin düşmanlarının, emperyalizm güçlerinin söz ve demeçlerinden, «reform»larından «yeni ekonomik bir düzen» yaratma sevdasına kapılan «üç dünya teorisi» taraftarları, dünya devrim sürecinin karşısına sınıf barışını ögütlemekte; kapitalizmle sosyalizm arasında reformlardan örülmüş bir barikat yaratmaya çalışmaktadırlar.

Oportünistlerin «yeni ekonomik düzen» mücadelesine konu olan şey nedir? En başta şunu söylemektedirler:

«Yeni ekonomik düzen mücadelesinin, güncel olarak, hammadde konusunda yoğunlaştığını görüyoruz.»

«Bugüne kadar üçüncü dünya ülkeleri; petrol, civa, demir, bakır, şeker, kahve, kakao, gümüş, alimünyum, kauçuk, muz, et, yemeklik yağ, boksit vs. gibi 20'den fazla hammadde örgütü kurmuş ve bu örgütlerde 75'den fazla üçüncü dünya ülkesi birleşmiştir.» (Halkın Sesi, sayı 98)

Buradan hareketle emperyalistlerin ve sosyal-emperyalistlerin yarı-sömürge, bağımlı ülkelerdeki ham maddeler üzerinde kurdukları tekelin, hammadde alanlarının yağmalanmasının önüne geçilmesinin yolu ve çaresi olarak yukarıda adı sayılan hammaddelerin fiyatlarının yükseltilmesini gösteriyorlar. Uluslararası tekelleci sermayeye karşı bütün bağımlı ülkelerin işbirlikçi hakim sınıfları kendi aralarında birleşerek ticari alanda ortak siyaset uygularlarsa; ortak fiyat tespitleriyle, stoklarla, üretimin kısılmasıyla onların karşısına dikilirlerse —diyorlar— emperyaliz-

min sömürüsüne set çekilir ve onlar «mezara gömülür». «Kalkınma» denilen şeyin, «bağımsız sanayii» ve «milli ekonomi»lerin inşa edilmesinin bu yolla gerçekleştirilebileceği üzerinde duruyorlar; ama emperyalistlerin yıkılmasında tek etken olan devrimlerin, ulusal kurtuluş savaşlarının dışında bunun nerede ve nasıl mümkün olduğunu belirtmiyorlar. Bir çok örneğini gördüğümüz türden «sanayileşme» ve «ekonomik kalkınma», emperyalistler tarafından işbirlikçi sömürücü sınıflara hibe edilse bile bunun ezilen uluslar ve halklar açısından ne gibi bir anlam taşıyacağı üzerinde durmamaktadırlar.

Oportünistler, iki süper devletin denetimi altındaki, AET emperyalistlerinin bizzat destekledikleri ve kurulmasına yardımcı oldukları «bölgesel işbirliği» ve «ortak pazar»lar kurulmasına ilişkin örgütlenmeleri ve teşebbüsleri canı gönülden destekliyorlar. Emperyalistlerin ve onların maşalarının, işbirlikçilerinin her hareketini ilgiyle izler ve alkış tutarken, Asya, Afrika ve Latin Amerika halklarının halk demokrasisi ve sosyalizm uğruna yürüttükleri mücadeleyi, onların taşıdığı devrimci potansiyeli, direniş ruhunu anmak dahi istemiyorlar. Emperyalistlere ve faşistlere ipnozite olmuş «üç dünya» yazarları öylesine saçma şeyler söylemektedirler ki, «üçüncü dünya» denilen ülkelerin proletaryanın, ezilen halkların sömürü ve zulme karşı yürüttüğü mücadeleden daha etkili, daha «sihirli» sonuçlara yolaştığını öne sürebilmektedirler. Örneğin şöyle demektedirler:

«Çokuluslu emperyalist tekeller üzerinde git-tikçe artan denetim, ülke zenginliklerinin ve elde edilen kârların dışarıya taşınmasını engellemektedir.» (abç) (Halkın Sesi, s. 98)

Şah'lardan, Pinochet'lerden vb.den uluslararası tekeller üzerinde denetim kurmalarını, halklara kanat germelerini talep ediyorlar ve hatta bunun bu-

günden gerçekleştğini öne sürüyorlar. Oportünistler, yarı-sömürge, bağımlı ülkelerin sanayi üretimlerini artırmakla, bunların emperyalistlerin kurduğu «para sistemleri konferansları»ndaki etkilerini çoğaltmalarıyla, «az gelişmiş ülkelerin hammadde veya ihraç malları fiyatlarını otomatik olarak sanayi ülkelerinin ihraç malları fiyatlarına bağlamalarıyla» sömürü ve zulmün ortadan kalkacağını, herşeyin düzeleceğini ve «ululararası yeni bir ekonomik düzen»in emperyalizmin eski dünyası üzerinde boy vereceğini gayet tumturaklı sözlerle ifade ediyorlar. Böylece iki süper devletin gönül rızasıyla, hem de kendi hizmetkârlarının zorlamasıyla kendi kazdığı mezara gidip uzanacağını ve üstünün örtülmesi için bekleyeceğini, proletaryanın, ezilen halkların ise tarihin en büyük seyircileri, kuyrukçuları ve hakim sınıfların işbirlikçileri olarak bu cenaze törenine katılacakları hayalleriyle avunuyorlar.

Oysa, ne emperyalistler gönül rızasıyla ellerindeki mevzileri terkedeceklerdir, ne de halklar buna seyirci kalacaklardır. İki süper devlet, dünyanın her köşesinde zorbalık ve tahakküm, şiddet ve askeri üsleri, mali sermayenin gücü vb. sayesinde ayakta duruyor. Böyle bir durumda onlar, «hukuki, ticari yollar» ile geri çekilmezler, gönül rızasıyla ezilen halklara refah ve huzur sağlayacak sözde «yeni bir ekonomik düzen»in kurulmasına boyun eğmezler. Onlar, ancak kendi dilleriyle cevap verildiği, kısasa kısas, dişediş bir kavgayla halkların silahlı mücadelesiyle yarı-sömürge, bağımlı ülkelere sökülüp atıldığı zaman istenilen amaca ulaşılabilir. Üstelik bu amaca, işbirlikçi egemen sınıflar değil, onlara karşı da şiddet uygulayan halklar ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi ile ulaşılacaktır. Aksi takdirde, iki süper devletin çeşitli ülkelerdeki askeri güçlerini, üslerini, sömürü ve baskı araçlarını taşıyla targaıyla toplayıp gideceğini sanmak saçmalıktır. Emperyalizmin, sosyal-emperyalizmin köleleştirici ekonomik, si-

yasi, ticari, kültürel anlaşmaları, her türden bağımlılık ilişkileri, ancak ve ancak onların ekonomik, askeri ve ideolojik yöntem ve araçlarının teşhiri ve proletarya önderliğinde halkların şiddetli bir mücadelesi sayesinde emperyalistler kapı dışarı edilebilir. Halkların kurtuluşu, yine ancak onların kendisi tarafından sağlanır, yoksa sözde merhametli emperyalistlerin, işbirlikçi hakim sınıfların hibeleriyle değil. Marksist-leninistler süper devletlerin, emperyalistlerin bağımlı ülkeler üzerinde kurdukları baskı ve denetime, eşitsiz ilişkilere karşıdır; ama bakış açıları proletaryanın bakış açısıdır ve dostlarını düşmanlarından ayırdetmesini bilirler, meselenin çözüm yöntemlerini başkalarından, halkların düşmanlarından beklemezler. Dünyanın düzeni bütünüyle değişecektir, değişmektedir. Ancak bu, uluslararası forumlarda, emperyalistlerin finanse ettiği yuvarlak masalarda gerçekleştirilen tartışma ve pazarlıklarla değil; namlunun ucundaki, halkların nabzındaki devrimci potansiyelin harekete geçmesiyle gerçekleşmektedir.

«Üç dünya teorisi»nin kopardığı yaygaraların altında yatan gerçeği, «uluslararası yeni ekonomik düzen» mücadelesi denilen sahte ve anti-marksist saf-satalarda net olarak görmek mümkündür. Proletaryanın tarihi misyonunun inkârı üzerinde kurulu, bu oportünizmin karşı-devrimci tezleri öylesine gülünç ve uşakçadır ki, böylesine «yeni» ve «mükemmel» olan bir düzenin «hukuki temellerinin atıldığından», «pratik uygulamalara geçildiğinden», ve bu yollarla da «emperyalizmin beline kuvvetli darbeler indirildiğinden» dem vurmaktadırlar. Oportünistler, tıpkı «üç dünya teorisi»ni masa başında üretmeleri gibi, «1975 sonunda gerçekleştirilen Kuzey-Güney Konferansı da, üçüncü dünyanın, yeni iktisadi düzen talebini kabul ettirmek için emperyalistleri masaya oturtmaları sonucunda gerçekleşmiştir» demektedirler. (Halkın Sesi, sayı 98)

Marksist-leninistler soruna nasıl yaklaşırlar?

Geçmişte olduğu gibi, günümüzde de eski ile yeni arasında bir mücadele vardır. Eski ile yeni arasındaki mücadele mutlak ve herşey eskinin yerini yeninin alması sürecini içerir. Bu evrensel, ölümsüz ve değişmez genel bir yasadır. Örneğin proletarya ile burjuvazi arasındaki mücadele eski ile yeni arasındaki bir mücadeledir. Yeniyi ve geleceği temsil eden en devrimci sınıf proletarya tarihin diyalektiğinin kaçınılmaz bir sonucu olarak eskiyi, yani burjuvazinin diktatörlüğünü devirir, kendi sınıf hakimiyetini kurarak yeni bir düzen yaratır. Proletarya, kapitalist düzen sınırları içinde bir takım reformlar elde edebilir, ama «yeni bir ekonomik düzen» kuramaz. Proletarya ancak eski siyasi, iktisadi ve ideolojik vb. yapıyı kırarak, kendi sınıf hakimiyeti altında eski kapitalist ekonomik sistemi, nitelikçe eskisinden farklı yeni sosyalist ekonomik sisteme dönüştürebilir. Böylece burjuva diktatörlüğünün yerini proletarya diktatörlüğü, kapitalist ekonominin yerini sosyalist ekonomi (bu bir süreç meselesidir) almış olur. Eski ile yeni arasındaki mücadelede yeninin hakimiyet kazanmasının, toplumun nitelik değiştirmesinin tek bir yolu vardır. Bu da devrimdir. Lenin genel olarak devrimi şöyle tanımladı:

«Marksist açıdan devrim nedir? Eskimiş siyasal üst yapıyla yeni üretim ilişkileri arasındaki çelişkinin, belli bir anda yıkılmasına yolaçtığı bu üst yapının, kuvvet yoluyla ortadan kaldırılmasıdır.»

Emperyalizme bağımlı, burjuva demokratik devrimin tamamlanmadığı ülkelerde de eski ile yeni mücadele halindedir. Bu ülkelerde de sorunun çözümü devrimdir. Yarı-sömürge, bağımlı ülkelerde eski yapının yerini yeni tipte demokratik bir toplumun alması için proletarya önderliğinde ulusal demokratik halk devrimine gereklilik vardır. Yarı-sömürge eko-

nominin yerini halk demokrasisi ekonomisinin ve giderek sosyalist ekonominin alabilmesi için devrimci işçi-köylü diktatörlüğü ilk ve en temel şarttır.

Oportünistlerin «yeni ekonomik düzen» dedikleri şeyin, gerçekten eskinin yerini alan «yeni bir ekonomik düzen» olabilmesi için sosyalizme geçişin önündeki bütün engelleri ortadan kaldırması gerekir. Bu da, emperyalizmin, işbirlikçi kapitalizmin ve serflik kalıntılarının köklü bir şekilde tasfiyesi, yığınların yaşam ve kültür seviyesinin yükseltilmesi demektir. Yani ulusal demokratik devrim görevlerinin yerine getirilmesi demektir. Şimdi «üç dünya teorisi» taraftarları, mevcut düzenin sınırları içinde, hakim sınıflar eliyle demokratik devrim görevlerinin «yeni ekonomik düzen» kurularak yerine getirildiğini, bu yüzden proletarya önderliğinde bir devrime gerek kalmadığını niçin açıkça söylemiyorlar?

Böylesi bir düzen sosyalizm olamayacağına göre, kapitalizm —üstelik emperyalizmin hakimiyetine bir devrimle son verilmediğinden emperyalizme bağımlı bir kapitalizm— olacak demektir. O halde emperyalizme bağımlı kapitalizmin, feodal kalıntıları bağrında taşıyan bir ekonominin neresi yenidir? Eğer ne kapitalist, ne halk demokrasisi, ne de sosyalist olmayan bir düzenden, ekonomik yapıdan söz ediliyorsa; biz buna, öyleyse bu, «kapitalist olmayan yol»dur diyeceğiz.

«Üç dünya teorisi»nin savunucuları, çağın esas akımı olan proleter devrimine tamamen sırt çevirmekte ve burjuva demokratik devrimin yapılmadığı ülkelerde proletaryanın, halkların fonksiyonunu burjuvaziye yüklemektedirler. Onlara göre, emperyalizm ve proleter devrimleri çağında «saldırgan olmayan», dünya gericiliğinin iplerini elinde tutmayan «liberal» bir emperyalist burjuvazi ve devrimci bir işbirlikçi burjuvazi doğmuştur (!) Burjuva demokratik devrimin tamamlanması, milli devrimin gerçekleştirilmesi görevi de onlara aittir. Oportünistler, yarı-sömür-

ge, bağımlı ülkelerin önündeki meseleyi «kalkınma», «zengin devletler»le «fakir devletler» arasındaki farklılığı kapatma meselesi olarak görüyorlar. Eğer bir ülke «yoksul»luğunu giderme yönünde bir takım reformcu tedbirler alırsa, bu «eski ekonomik düzeni değiştirme» ve «yeni ekonomik düzeni kurma» oluyor!

«Üçüncü dünya ülkeleri bu yüzden milli sanayilerini geliştirememiş ve sadece **hammadde üreten ve yok pahasına satan ülkeler** olarak kalmışlardır. Bu ülkeler ihtiyaçları olan **temel mal ve sanayi ürünlerini, yüksek fiyatlarla emperyalist ülkelerden ithal etmek zorundadırlar**. Zengin ülkelerin refahı; yoksul ülkelerin fakirliği üzerinde yükselmiştir.»

«Bu eski emperyalist ilişkileri tasfiye etmek ve eski düzeni değiştirmek için, yoksul ülkeler mücadelelerini hızla yükselttiler. Yeni bir iktisadi düzen için mücadele çağrısı, yoksul üçüncü dünya ülkelerinin tümünün altında toplandığı bayrak oldu.» (abc) (Halkın Sesi, sayı 98)

Burada da görüldüğü gibi, emperyalizmin bütün temel özellikleri bir yana itilerek, **tamamen bir ticari kapitalizm düşünmektedir**. İthalat ve ihracat alanında bir takım ayarlamalara gidilmesi, «eski ekonomik düzen»in adım adım tasfiye edilmesi, yerine «yeni»sinin konulması olarak görülmektedir. «Yeni ekonomik düzen» mücadelesi denilen şeyin «hammaddeler konusunda yoğunlaştığını» söylemek, bunu da, «eşitsiz mübadeleye karşı mücadele» olarak ifade etmek, emperyalizmi ve onun ekonomik temeli olan tekeli gizlemek demektir. «Kapitalist sistemde hammaddelerin elde edilmesi ve mamûl malların satışına bağlı olan ticari ilişkiler»de gerçekleştirilebilecek bir takım reformlarla emperyalizmin yıkılmasını düşünmek en bayağı bir reformizmdir. Çünkü emperya-

lizmin ekonomik temeli, tek amacı azami kâr olan tekeldir. Tekellerin sömürsünde ucuz alıp, pahalı satmaya dayanan eşitsiz ticari ilişki bir yer tutarsa da, onun asıl ayırdedici özelliği sermaye ihracıdır. Emperyalist sömürüye son vermek için, tekellerin ve emperyalist devletlerin ülkedeki hakimiyetini devrimle yıkmaktan başka yol yoktur.

«Çünkü tröstlerin ve bankaların ekonomik temelini etkilemeksizin tröstlerin ve bankaların siyasetiyle 'savaşmak', sırf burjuva reformizmi ve pasifizminden, iyi niyet dileğinin hayırhah ve masum ifadesinden başkabir şey değildir. Mevcut çelişkilerin olanca derinliğini gözler önüne sermek yerine çelişkileri geçiştirmek, aralarında en önemlilerini unutmak; Kautski'nin teorisi budur; ve de marksizmle ortak hiç bir yanı yoktur bu teorinin.» (Lenin, Doğu'da Ulusal Kurtuluş Hareketleri, s. 189) (abc)

Aynı sözlerin ve aynı hükmün «üç dünya teorisi» için de geçerli olduğunu herkes kolaylıkla anlayabilir.

Oportünistler, gerçeklerin tersine, emperyalist devletlerin kabuğuna çekildiğini, şiddet ve gericilik eğilimini terkettiğini; halkların ise devrimci potansiyellerini kaybederek barışıl mücadele biçimlerine doğru geriye çekildiğini iddia ediyorlar.

Bu anlayışı oportünizmin «uluslararası yeni ekonomik düzen» tezinde de açıkça görmek mümkündür. Bütün oportünistler özellikle Amerikan emperyalizminin ricat ettiği, «barışıl» bir nitelik kazandığı, diğer emperyalistlerin —Sovyetler Birliği hariç— ise en azından tarafsızlaştığı, hegemonya peşinde koşmaktan bütünüyle vazgeçtiği hayalini yayıyorlar. Bu nedenle onlar, yarı-sömürge, bağımlı ülkelerin kendi istedikleri gibi ekonomilerini inşa ettikleri, tarım ve sanayi alanında kalkınma hamlelerine giriştiklerini

öne sürebiliyorlar. Özet olarak, emperyalistler tahakküm, yağma ve talandan vazgeçerek, yarı-sömürge, bağımlı ülkelerdeki işbirlikçilerini serbest bırakarak onların «yeni ekonomik bir düzen» kurmalarına (bunun imkânsızlığı, işbirlikçi hakim sınıfların böyle bir niyeti olmadığı bir yana) izin vermiş oluyorlar.

Oysa bunun tam tersine en başta iki süper devlet ve diğer bütün emperyalistler, yarı-sömürge, bağımlı ülkeleri azgınca yağmalamak üzere eşit olmayan ticari ilişkileri daha da büyük boyutlara vardırarak, ihracat ve ithalatı artırarak içinde bulundukları ekonomik bunalımdan kurtulmaya çalışıyorlar. Yarı-sömürge, bağımlı ülkelerin emperyalistlere, özellikle de ABD ve Sovyetler Birliği'ne olan borçları her geçen yıl kabarıyor. Emperyalistlerden alınan krediler ve faizleri önemli ölçüde artış gösteriyor. Yarı-sömürge, bağımlı ülkelerin emperyalistlere olan borçları hiç bir dönemde bu kadar yüksek ölçülere ulaşmamıştı. Borçlanmalar bu ülkelerin «milli» ekonomilerini güçlendirmiyor, bağımlılığı ve yoksullaşmayı artırıcı yönde etkide bulunuyor. Çünkü borçlardaki artış hızı, toplam milli üretimden çok daha fazladır. Üstelik, «uç dünya teorisi» taraftarlarının iddia ettiğinin aksine yarı-sömürge bağımlı ülkeler hammadde, mal ve çeşitli ürünlerin ithalat ve ihracatını kendi aralarında gerçekleştirmekten ziyade ABD ve Sovyetler Birliği ve diğer emperyalist ülkelerle geliştirmeyi tercih ediyorlar. İhracatın toplam olarak 3/4'ünün emperyalistlere yönelmesi, hiçte sözde «üçüncü dünya ülkeleri»nin kendi aralarında ekonomik, ticari ilişkileri güçlendirmeye yöneldiklerini göstermiyor.

Emperyalistlerin ve sosyal emperyalistlerin, onlarla birlikte işbirlikçi büyük burjuvazi ve toprak ağalarının ezilen halklar üzerinde yürüttükleri sömürü azalmıyor, tersine artıyor. Sözde üçüncü dünya ülkelerinin emperyalistlere sattıkları hammadde fiyatları çok yavaş bir artış gösterirken, satın aldıkları

mamûl maddeler en azından onun üç misli bir hızla yükseliyor. İki süper devlet ABD ve Sovyetler Birliği ile birlikte diğer emperyalistler, yalnızca eşit olmayan mübadele yoluyla 1961-1972 yılları arasında Asya, Afrika ve Latin Amerika halklarının sırtından 100 milyar dolar civarında vurgun vurmuşlardır. Tek başına Amerikan tekelleri ticari ilişkilerdeki eşitsizliğe dayanarak her yıl ortalama olarak 2 milyar dolar kâr sağlamaktadırlar. Çok uluslu Amerikan şirketlerinin yarı-sömürge, bağımlı ülkelerin ihracatının % 30'unu denetlemesi bile, sözde «üçüncü dünya ülkelelerinin» ne ölçüde kendi başlarına buyruk olduğunun bir göstergesidir.

En başta iki süper devlet ve bütünüyle dünya emperyalizmi, geri kalmış ülke halklarını azgınca sömürmekten, yeni sömürgeci yöntemlerle yağmalamaktan vazgeçmemişler, fazladan olarak bunu yoğunlaştırmışlardır. Emperyalistler «en son ve en mukemmel yağma vasıtası» olarak keşfettikleri yeni sömürgeciliği ne terketmişlerdir, ne de yeni sömürgecilik oportünistlerin yaptığı gibi eski sömürgecilığe göre tercih edilir, milli bağımsızlıkla bağdaşır bir şeydir. Sermaye ihracı, sözde yardımlar ve krediler, köleleştirici her türlü anlaşma, eşit olmayan ticaret her zamanki gibi iki süper devletin ve diğer emperyalistlerin halkları yağmalamasına hizmet etmektedir. Yarı-sömürge, bağımlı ülkelerin işbirlikçi egemen sınıfları «yeni bir süreç» dolayısıyla emperyalizme alet olmayı, açık kapı siyaseti izlemeyi terketmemişlerdir. Bu ülkeler, özellikle günümüzdeki bunalım şartlarında gün günden gerilemekte, emperyalist ülkelerle aralarındaki uçurum derinleşmektedir. Oportünistlerin göstermek istediği şekilde faşist ve gerici iktidarlar, emperyalizme bağımlılığı azaltmaya çalışmadıkları gibi, «milli» ekonomileri aradaki farklılığı kapatma yönünde güçlendirmemektedirler.

Bütün bunlar bir kere daha göstermektedir ki, emperyalizmden tam kurtuluş ulusal ve sosyal kur-

tuluş uğruna yürütölen mücadelenin zaferiyle sağlanabilir. Ezilen halklar ve uluslar dışında ne emperyalistler ne de onların uşakları bağımsızlık ve özgürlüğü halklara ve uluslara hibe etmezler. Halklar kuruluşları uğruna mücadele bayrağını yükseltmektedirler ve çıkış yolunu Vietnam, Kamboçya vb.nin izlediğı yolda, anti-emperyalist demokratik halk devriminde görmektedirler. İşte, gerçekten ancak mücadelelerinin zaferiyle kendileri için yeni olan ekonomik ve siyasi bir düzeni elde edebileceklerdir.

Vaktiyle Kruşçev revizyonistleri «üçüncü dünya» kavramı üzerinde «kapitalist olmayan kalkınma yolu» şeklindeki karşı-devrimci tezlerini inşa etmişlerdi. Tito revizyonistleri, onun bir başka çeşidini «bloksuzluk akımı» olarak «barış içinde birarada yaşama» tezlerini öne sürdüler. Arghiri Emmanuel adındaki burjuva yazar ise «üç dünyacılık» akımının bir başka yolcusunu temsil ediyor.

Bütün bunlar, görünüşte birbirlerinden ayrı olmalarına rağmen, «teori»lerinin özü ve hareket noktaları aynıdır: Sınıf mücadelesini ve devrimleri reddetmek, «barış içinde birarada yaşama» yoluyla, reformlarla sömürüyü «adım adım tasfiye etmek», «zengin ülkelerle» «yoksul ülkeler» arasındaki farklılığı ticari, hukuki tedbirlerle kapatmak...

Şimdi kısaca Emmanuel adındaki burjuva-sosyalistinin görüşleri üzerinde duralım.

A. Emmanuel'e göre, bugün dünyada esas mesele —hatta tek mesele— «zengin ülkeler» ile «yoksul ülkeler» arasındaki eşitsizliktir. Emperyalist ülkelerle, yarı-sömürge, bağımlı ülkeler arasındaki eşitsizliğin kaynağı eşit olmayan ticari ilişkilerdir. Yine bu burjuva yazar, emperyalizmin en temel karakteristiğı olarak eşit olmayan ticareti gösterir.

Emmanuel, bütün çabasını leninist emperyalizm tahlilini çürütmeye hasreder ve bunun için de Lenin'i çarpıtır. Emperyalizmi ve onun ekonomik temeli tekel oligusunu, tekellerin özelliklerini reddettiğı, fi-

nans-kapital yerine salt ticari sermaye düşlediği için emperyalist sömürüyü eşitsiz ticari ilişkilerle, yani «zengin ülkeler»in «yoksul ülkeler»den ucuza ham-madde ve çeşitli ürünler satın alıp, buna karşılık pa-halı mamûl maddeler, makineler vs. satması ile açıklar. Emperyalizmin kaynağını ticari ilişkilerde görür ve «zenginler ve yoksullar arasındaki uzlaşmaz-lığın giderek sınıflararası uzlaşmazlığın yerini aldığı-nı» iddia eder.

Emmanuel, sorunu sınıflardan ve kapitalizmin çelişkilerinden bağımsız bir şekilde ele aldığından şöyle demektedir:

«İşlediğim konu bir ülkenin diğer bir ülke tarafından 'sömürülmesidir', insanın insan ta-rafından sömürülmesi değil.» (Azgelişmişlik ve Emperyalizm, s. 176)

Emmanuel'in «marksizm»i, sınıf kavramını pek tanımadığı, yalnızca ülkelerle ilgilendiği için «zengin ülkeler»in —ezen ve sömüren olmasından olacak— bütününe karşıdır ve bu ülkelerdeki proletaryayı iş-çi aristokrasisi ile özdeşleştirir. Buradan hareketle proleter enternasyonalizmine açıkça karşı çıkmakta ve buna bağlı olarak şunları söylemektedir:

«Bu sınıf çıkarları tarihin belirli bir aşama-sında enternasyonalizmi gerekli kılabilir, bir baş-ka aşamada da ortak bir milli cephenin kurul-masını.» (age, s. 223)

Bu burjuva yazarına bunları söyleten kaba re-formculuğu ve burjuva milliyetçiliğidir. Ona göre bütün mesele gelişmiş ülkelerle azgelişmiş olanlar arasındaki farklılığın reformlar yoluyla «tedricen» giderilmesinde yatmaktadır. Kapitalist üretim ilişkile-rine dokunmadan bölüşüm ve mübadele ilişkilerinde yapılacak ayarlamalarla «eşitlik» sağlanabilir anla-yışından hareket eder, yani; sömürünün kaynağını

Üretim alanında değil, mübadele alanında arar. Bunu Öyle ifade etmektedir:

«zel mülkiyetin varlığını varsaydığımızda, mübadeleye yolaĉan değer değil, zorunlu olarak değer ile sonuĉlanan mbadeledir.» (age, s. 184).

Sömürünün kaynağını bölüşüm ve mübadele alanında aradığı, üretim alanına yaklaŐmadıęı iĉin «sömürünün kaldırılmasını» ücretlerin yükseltilmesine, ülkeler arasındaki eşitsiz ticari ilişkilerin ayarlanmasına bağlar. Bu burjuva reformcusu, «ĉnc dünya ülkeleri»nin emperyalist ülkelere satacakları malların fiyatının yükseltilmesinin, bu ülkelerdeki proleteryanın ücretlerinde bir artıŐa yolaĉacaęını, bununsa «ĉnc dünya ülkeleri»nin ekonomilerini geliŐtireceęini ve giderek «zengin ülkeler» ile «yoksullar» arasındaki farklılığın giderilmesinin mümkün olduğu anlayışından hareket eder.

Arghiri Emanuel de tıpkı Kardelj, «ĉ dünya teorisini» taraftarları gibi, «ĉnc dünya ülkelerini» temel alır ve bu ülkelerdeki egemen sınıfların «kalkınma»yı sağlayabileceği, yoksulluğa son verebileceği anlayışıyla emperyalizmin safında, emperyalizmin eleştirisine baŐvurmaktadır. Emperyalizmin egemenliğini ve derin köklerini gizlemek, ayrıntı veya tali meseleleri ön plana ĉıkartıp, temel yanları gözardı etmek, reform tasarıları sunmak bütün reformist emperyalizm eleŐtiricilerinin ortak özelliğidir.

Buna benzer burjuva görüşler emperyalizm döneminde önce, Marks ve Engels'in ĉaędaŐları Prudhon, Dühring vb. reformistler tarafından da değişik biĉimlerde savunuluyordu.

Engels, burjuva hukuk anlayışını ve ütopik sosyalistlerin, «bölüŐümün adaletsiz olduğu ve ortadan kaldırılması, hiĉ değilse emekĉiler yararına değiştirilmesi gerektiği» sonucuna varan görüşleri iĉin Şunları söylemekteydi:

«Eşitlik talebi olsun, tam emek hasılası talebi olsun, hukuki formüllere bağlandıklarından, çözülmez çelişkilere yolaçmakta ve sorunun asıl özünü, üretim biçiminin değiştirilmesi eylemini gündem dışı bırakmaktaydılar. Politik mücadelenin büyük ütöplastler tarafından yadsınması, aynı zamanda sınıf mücadelesinin yani adına ve hesabına harekete geçtikleri sınıfın biricik eylem biçiminin yadsınması oluyordu. Her iki görüş de, varlıklarını borçlu bulundukları tarihsel dayanaklarından soyutlanmışlardı. Her ikisi de duygulara hitabediyorlardı. Birisi hukuk duygusuna, ötekisi de insanlık duygusuna.» (Devlet ve Hukuk Üzerine, s. 165-166) (abç).

Daha sonraları bu reformcu anlayışı Berştayn sürdürdü. Bir önceki çağın reformcu, ütöplast görüşleri revizyonizmin babası Berştayn'ın cephaneliğine taşınıyordu. Meseleye açıklık kazandırabilmek için Berştayn revizyonizminin temel hareket noktası üzerinde duralım.

Berştayn, sosyalizmin sorunları üzerinde dururken, meseleyi üretim ilişkileri alanından refah düzeyi alanına aktarıyordu. Dolayısıyla emek ile sermaye, proletarya ile burjuvazi arasındaki ilişkiyi, «fakir» ile «zengin» arasındaki ilişkiye indiriyor ve her meseleyi bu alanın sınırları içerisine hapsediyordu. Rosa Lüksemburg, sosyalizmi liberalizmin bir türü haline getiren Berştayn'ı eleştirirken şunları söylemiştir:

«Berştayn... sosyalizmin, yoksulların zenginlere dönüşmesiyle, yani sınıflar arasındaki uzlaşmazlıkların üstüne bir örtü çekilmesiyle, başka bir deyişle, küçük burjuva yöntemleriyle getirilebileceğini söylemektedir.» (Sosyal Reform, ya da Devrim, s. 72).

Berştayn, uzlaşmaz sınıf karşıtlıklarını ve bunun devrimle çözümünü reddediyor; yoksulluğun gide-

rilmesi için reformları öneriyor; «adım adım» yoksulluğun zenginlik seviyesine çıkartılmasını öngörü-yordu. Bütün meseleyi «zenginlik», «yoksulluk» üzerinde döndürerek reformizmi marksizmin karşısına çıkarıyordu. O, böylece emek-sermaye çelişkisinin proleter çözümünü ve bunun gerçek yollarını gizliyor ve reddediyordu. Ulaştığı sonuç, kapitalist üretim biçimine, burjuvazinin diktatörlüğüne karşı proletaryanın devrim mücadelesi yerine, yoksulluğun nedeni olarak gösterdiği ve bunun üretimle olan ilişkisini kopardığı kapitalist bölüşüm ilişkisine karşı «mücadele»yi öne çıkarıyordu. Revizyonist Berştayn, yoksullar «adım adım» bir takım mevziler kazanırsa, ücretlerine bazı ilaveler yaptırabilirse, eski kapitalizm tafsiiye edilebilir ve yerine sosyalizm kurulabilir di-yordu. Bundan dolayı da kendi reform planlarını, sosyalizm diye yuttuımaya kalkışıyor, «yeni ekonomik düzen»in burjuva diktatörlüğü altında gerçekleşebileceğini öne sürmüş oluyordu. Rosa Lüksemburg, Berştayn'nın yazılarına dayanarak ,onun sosyalizm tanımını şöyle yapıyordu;

«Sosyalizm, 'adaletli', 'daha adaletli' (kitabından s. 51) hatta 'çok daha adaletli' (Vorvaerts, 26 Mart 1899) dağılımı sağlayacak bir çabadır.» (Ayı yerde, s. 84).

Berştayn, ortaya attığı tezlerle, kaçınılmaz olarak marksist hareketin görevini düzen sınırları içerisinde, toplumsal zenginliğin «daha adaletli» bir dağılımı uğruna yürütülecek mücadele şeklinde gösteriyordu. «Zenginlik», «yoksulluk» kavramlarını proletarya ve burjuvazi temel çelişkisinin yerine geçiren Berştayn, burjuvazinin «sadaka»ları ile proletaryanın elde ettiği reformların bu iki temel sınıf arasındaki uçurumu ortadan kaldıracağını öne sürüyordu. Bu ünlü revizyonist, sınıflararası mücadele, kapitalizme ve burjuva diktatörlüğüne karşı şiddete da-

yanan proletarya devrimini ve proletarya diktatörlüğünü reddediyordu. O, burjuvazi ve proletaryayı insanlık kavramında birleştiriyordu. «Berştayn hiç ayırım yapmaksızın 'vatandaş' (Bürger) sözcüğünden burjuvayı ve proletaryayı, yani tüm insanlığı anlamakta şunu da kanıtlamaktadır; Berştayn açısından insan burjuva ile, insan toplumu da burjuva toplumu ile özdeşir.» (Rosa Lüksemburg, Aynı yerde, s. 110)

«Üç dünya» teorisyenleri de aynı revizyonist mantıkla hareket etmektedirler. Uluslararası kapitalizmin temellerine karşı mücadele, anti-emperyalist demokratik devrimler bir yana bırakılarak, herşey «zengin ülkeler»in sadakalarına, «yoksul»ların kalkınmalarına ve bu yolla tedrici olarak «eski ekonomik düzen»i tasfiye etmelerine indirgenmektedir. Oportünistler, faşist, gerici diktatörlüklerin «eski ekonomik düzen»i tasfiye edebileceğini öne sürmekle revizyonizm yolunda Berştayn'dan bir adım daha ileridedirler.

Oportünistler, yalnızca yarı-sömürge, bağımlı ülkelerin işbirlikçi hakim sınıflarının sömürü ve zulüm düzenini, «yeni iktisadi bir düzen»e dönüştürebileceklerini iddia etmekle kalmamaktadırlar. «Üç dünya teorisi»nin mantıki bir sonucu olarak, «yeni ekonomik düzen» denilen şeyin sadece «üçüncü dünya»nın gayretiyle değil, «ikinci dünya» denilen emperyalistlerin yardımıyla, daha doğrusu ezen emperyalistlerle, ezilen ulusların ve halkların elele vermesiyle, sıkı sıkıya kenetlenmesiyle gerçekleşeceğini öne sürmektedirler. Bu öylesine «yeni bir ekonomik düzen»dir ki, «yeni» sıfatını haketmesi, emperyalizme karşı mücadeleyi değil, kapıların arkasına kadar açılmasını; «barışçıl», ezenler ve sömürenlerle, ezilenler ve sömürülenlerin kardeşçe ilişkilere girmesini öngörmesinden ileri geliyor. Devrimlerin dışında ulusal ve uluslararası planda «yeni bir ekonomik düzen» gerçekleştirilebilir mi? Lenin bunu şöyle cevaplandırmaktadır;

«Kapitalizmin en son gelişim döneminde, bir milyara yakın insanın bir avuç büyük güç tarafından soyulup yağmalanması işte bu şekilde organize edilmiştir. Ve kapitalist rejimde yağma ve soygunun dışında bir başka düzen düşünülemez. Sermaye ihracından, «etki alanları»ndan, sömürgelerden vazgeçmek mi? Bunu düşünmek bile, her pazar zenginlere Hristiyanlığın ululuğunu anlatan ve yoksullar için onlardan... birkaç milyar değil tabii, ama hiç değilse yılda bir kaç yüz ruble vermelerini isteyen kır papazının seviyesine inmek olmaz mı?» (Seçme Yazılar, s. 90)

Çağımızda her türlü baskı ve sömürünün nihai olarak ortadan kaldırılması için tek yol ve tek araç devrimdir. Bunun dışında da sömürü ve baskı düzeninden kurtuluş çareleri olduğunu iddia etmek, proletaryanın kurtuluş öğretisi marksizm-leninizmi inkâr etmek demektir. Emperyalizm ve proleter devrimleri çağında, ancak bir proleter devriminin sonucunda gerçekleşebilecek sosyalist ekonomi ve buna bir geçiş aşamasını ifade eden —sosyalist unsurları daha baştan bağrında barındıran ve giderek sosyalist üretim ilişkilerinin hakim hale geldiği— halk demokrasisi ekonomileri dışında, hiçbir «ekonomik düzen» halklar için «yeni» değildir ve olamaz da.

«Üç dünya teorisi»nin anti-leninist niteliğini göstermesi ve diğer konularla birlikte bu konuya da açıklık kazandırması açısından 1 Aralık 1975 tarihinde Pekin Radyosu'nda yayınlanmış bir makaleyi başından sonuna kadar aynen aktarıyoruz. Bu makale marksist-leninistlere ezen-ezilen ulus ayrımını yapmadıkları suçlamasını yönelten Aydınlik oportünistlerine ve yandaşlarına, kimin bunu yapıp yapmadığını göstermesi açısından bir cevap teşkil edecektir. Aşağıda da görüleceği gibi, emperyalistlerle ezilen ulusların ve halkların birleşmeleri, ekonomik, siyasi,

kültürel vb. ilişkilerini geliştirmeleri arzu edilmekte ve bunlar marksizm-leninizm adına desteklenmektedir.

«Üç dünya teorisi»nin burjuvazi adına rahatlıkla kabul edilebilir görüşlerini içeren ve «İkinci Dünya ile Üçüncü Dünya Arasındaki İlişkiler Günden Güne Sağlamlaşmaktadır» başlığını taşıyan makale aynen şöyledir:

«Son günlerde üçüncü dünya ülkeleri ve halklarının birleşerek hegemonizme karşı çıkmak yolundaki mücadeleleri, artık siyasi sahadan ekonomik sahaya kadar genişlemiş ve çok büyük zaferler kazanmıştır. Üçüncü dünyanın eski uluslararası ekonomik düzen üzerinde tadilat yapmak amacı ile yürüttüğü mücadelenin etkisiyle üçüncü dünya, kendiyle ikinci dünya arasındaki ekonomik ilişkileri düzelterek geliştirmekte ve ikinci dünyayla arasındaki diyalog ve görüşmeleri arttırmaya çabalamaktadır. Bu, şimdiki uluslararası ekonomik hayatta kaydedilen iyi durumun bir ifadesidir. Üçüncü dünya'nın ikinci dünyayla arasındaki görüşmeleri kuvvetlendirmesi gibi eğilim, son yıllarda örgütlenmiş uluslararası konferanslarda aksettirilmiştir. Bu yılın başlarında Peru'da yapılan Birleşmiş Milletler Ekonomik Kalkınma Örgütü Konferansında, üçüncü dünyaya ait birçok ülkenin delegeleleri verdikleri söylevlerde, bundan böyle gelişme yolundaki ülkelerle arasındaki ilişkileri geliştireceklerini belirtmişlerdir.

İrlanda Endüstri Bakanı, Batı Avrupa Ortak Pazarının 9 üyesi adına verdiği söylevde, «Ortak Pazarın, üçüncü dünyayla istikrarlı eşit bir ilişkiler kurması» ümidinde bulunduğunu belirtmiştir.

Geçenlerde düzenlenen Birleşmiş Milletler

Genel Kurulu'nun 7. Olağanüstü Oturumu'nda, Fransa, İtalya, Kanada, Yeni Zelanda, Avustralya, Norveç, Finlandiya ve İsveç gibi dünya ülkeleri yaptıkları söylevlerde, üçüncü dünyanın eski uluslararası ekonomik düzeni değiştirmek yolundaki taleplerini farklı derecede desteklemiş ve üçüncü dünya ülkeleri ile arasındaki diyaloga devam ederek üçüncü dünya ülkeleri ile arasındaki ilişkileri iyileştirmekten yana olmuşlardır. İçinde bulunduğumuz yılın ekim ayında, Fransa Cumhurbaşkanı Desteyn'nin önerisi ile yapılan Uluslararası Ekonomik İşbirliği Konferansının hazırlık toplantısında gelecekte yapılacak konferansa, ancak, enerji meselesinin ele alınması ve hammadde meselesi gibi diğer meselelerin ele alınmaması üzerinde ısrar eden ABD'nin engelleri ortadan kaldırılmış ve bazı anlaşmalara varılmıştır. Bu, üçüncü dünya ülkeleri ile diyalog yapmakta ısrar eden ikinci dünya'nın teklifinin üstünlük kazanmasının neticesidir. İkinci dünyanın, üçüncü dünya ile arasındaki ilişkileri kuvvetlendirmesinin başka bir ifadesi, eşit, iki taraf arasında çok taraflı ilişkilerinin kurulması ve gelişmesidir. Geçen yılın Mart ayında Ortak Pazar'a üye 9 ülke, 20 Arap ülkesi ile sürekli diyalog yapma kararını almıştır. Bu yıl onlar, diyalog sırasında asıl işbirliğini kuvvetlendirmek sorunları üzerinde durmuşlardır. Bu yılın sonlarında Afrika, Karaip ve Pasifik bölgelerinde bulunan gelişme yolundaki 46 ülke ile Ortak Pazar'a üye 9 ülke aralıksız temaslar ve müzakerelerden sonra Lome anlaşmasını imzalamışlardır. Adı geçen anlaşma yolu ile, eskiden sanayileşmiş ülkelerle gelişme yolundaki ülkeler arasındaki ticarete hammaddelerin fiyatlarını indirmek ve sanayi mamüllerinin fiyatlarını yükseltmek gibi eşitsizlik, belli derecede değiştirilmiştir. Bu da, ikinci dünya ile üçüncü dünya arasındaki ekonomik

bağlantıları geliştirmek yolunda attığı önemli bir adımdır.

Bu yılın Eylül ayında, Orta Amerika Ortak Pazarı ve AET bir bildiri yayınlayarak iki tarafın ekonomik işbirliği ilişkilerini daha da geliştireceklerini ve daha dolaysız bağlantıları muhafaza edeceklerini ilan etmişlerdir.

Bundan böyle de, ikinci dünyaya ait bazı ülkeler, üçüncü dünyaya ait bazı ülkeler arasındaki ikili ilişkiler de sağlamlaştırılmaktadır. Geçen yılın Haziran ayından bu yana, İtalya ile İran ve Irak arasında İran ile Fransa arasında, İngiltere ile İran arasında bazı anlaşmalar imzalanmıştır. Japonya ile Orta-Doğu, Kuzey Afrika ve diğer bölgelerde bulunan üçüncü dünya ülkeleri arasındaki ekonomik ilişkiler de, gözle görülür bir şekilde yoğunlaşmaktadır.

Bundan başka, Sovyet revizyonistlerinin idaresi ve eziyeti altında bulunan bazı Doğu Avrupa ülkeleri, kendi ekonomik durumlarını iyileştirmek için üçüncü dünya ülkeleri ile arasındaki ekonomik ilişkileri tedricen geliştirmektedirler. İkinci dünya ve üçüncü dünya arasındaki ilişkilerde kaydedilen bu değişiklikler tesadüfi değildir.

Süper devletler ile gelişme yolundaki ülkeler arasında yer alan ikinci dünya ülkelerinin durumları değişiktir. Bazıları, bugüne kadar üçüncü dünya ülkelerine karşı türlü şekil alan sömürgecilik ilişkilerini muhafaza etmektedirler. Bu duruma son verilmelidir. Fakat bununla beraber onlar, süper devletlerin denetimi, zorbalığı, sömürüsü ve çapulculuğuna farklı dereceden uğradıklarından ötürü, süper devletlerin denetimi ve müdahalesinden kurtulmak, bağımsızlığı ve egemenliğini savunmak gibi isteklerde bulunmaktadırlar. Üçüncü dünya gelişip sağlamlaştıkça, kendi ekonomik çıkarlarını ve iki hege-

monla başa çıkmak ihtiyacını göz önünde bulundurduklarından, ayrıca enerji ve hammaddeleri bakımlarından üçüncü dünyaya bağımlı olduklarından dolayı, üçüncü dünya ülkeleri ile diyalog yapmaktan ve üçüncü dünya ülkeleri ile arasındaki ilişkileri olumlu bir şekilde geliştirmekten yana bulunan ikinci dünya ülkelerinin sayısı giderek çoğalmaktadır. Aynı zamanda ikinci dünyadan bazı ülkeler ,yalnız üçüncü dünya ile arasındaki bağlantıları kuvvetlendirmek yolu ile iki hegemon, bilhassa Sovyet revizyonizminin baskısı ile başa çıkabileceklerini ve kendi siyasi bağımsızlığı ve ekonomik çıkarlarını muhafaza edebileceklerini tedricen kavramışlardır. Bugün hızla gelişip kuvvetlenmekte olan üçüncü dünya, süper devletlerin hegemonizmine karşı ana güç haline gelmiştir. Artık, ikinci ve üçüncü dünya ülkeleri, egmenliğe karşılıklı saygı ve eşitlik temelinde diyalog üzerinde ısrar ederek arasındaki bağlantıları geliştirirlerse eğer, bu, süper devletlerin hegemonizmine karşı açılan bir yasal mücadele için elverişli olacaktır. Bu gibi diyalog ve bağlantılar, şüphesiz ki, büyük bir gelişme perspektifine sahiptir.» (Pekin Radyosu, 1 Aralık 1975) (abç)

Bu makale, «uluslararası yeni ekonomik düzen» safsatasının olduğu kadar «üç dünya teorisi»nin de sınıf özünü göstermektedir. Burada proleter sınıf bakış açısının izini bile görmek mümkün değildir. Ezen ve ezilen ulus ayırımı bütünüyle bir yana bırakılmakta ve ezilen ulus ve halklarla emperyalizm arasındaki uzlaşmaz çelişki, sözde «uluslararası yeni bir ekonomik düzen» altında barışçı bir kaynaşma içerisinde uzlaştırılmak istenmektedir. Lenin 1915'te konuyla ilgili olarak şunlara işaret etmekteydi:

«... Sosyal-Demokrat programın mihrak noktası milletlerin ezen ve ezilen milletler olarak

birbirlerinden ayırdeilmeleri olmalıdır. Emperyalizmin özünde yatan bu ayırım sosyal-şovenler ve Kautski tarafından hilekârlıkla örtbas edilmektedir. Bu ayırım, burjuva pasifizmi ya da bağımsız milletler arasında kapitalist düzende barış içinde rekabet ütopyası açısından birşey ifade etmez; ama emperyalizme karşı devrimci mücadele açısından çok şey ifade eder.» (Doğu'da Ulusal Kurtuluş Hareketleri, s. 152-153)

«Üç dünya teorisi»nde yapılan da budur; ezen ve ezilen ulus ayırımını «hilekârlıkla örtbas» etmek! AET emperyalistleri, Japonya, Kanada vb. ile yarı-sömürge bağımlı ülkelerin ekonomik, siyasi ilişkilerini daha da yoğunlaştırmaları, aralarındaki tüm engelleri kaldırmaları istenmektedir. Bu yönde gerçekleştirilen her adım, yani emperyalizmin yeni-sömürgeci ilişkilerinde kazandığı başarı, sözde «uluslararası yeni ekonomik düzen talebi» adına övgüye layık görülmektedir. Emperyalistlerle yarı-sömürge, bağımlı ülkeler aralarındaki «işbirliğini», «diyalog»u, güçlendirmeye davet edilmektedir. Oportünizmin anlayışı ile bu, «uluslararası eski ekonomik düzen»in tedricen tasfiyesi ve «yeni»sinin, «mükemmel» olanının kurulmasıdır.

Uluslararası oportünizmin, «uluslararası yeni ekonomik düzen» adı altında halkların gözünü boyamak üzere tezgâhladığı tuzak işte budur. Daha doğrusu emperyalistlerin ve bağımlı ülkeler egemen sınıflarının dağarcığından alıp, akıllarınca marksizme yaptıkları «katkı», proletaryaya, ezilen halklara armağan edilen, «kurtuluş yolu» böylesine bir tuzaktır.

Oportünistlerden çok daha önce Birleşmiş Milletler'e ait kuruluşlarda vb. halkların düşmanı, karşı-devrim güçlerince formüle edilen, terminolojik olarak bütünüyle onların damgasını taşıyan bu «tez»in neresi «yeni», hangi özelliğinden dolayı «yeni ekonomik düzen»dir? Emperyalist tahakküm ve sömürü

zincirlerini ağırlaştırmaktan ve daha da pekiştirmekten, eskiyi korumaya çalışmaktan başka bir anlamı olmayan «uluslararası yeni ekonomik düzen» sahtekârlığının en büyük destekleyicilerinin emperyalistler olacağı, aslında çoktandır da böyle olduğu açık ve kesindir. Çünkü bu talebe en çok sahip çıkan, bununla ilgili en fazla demeç patlatan oportünistlerden sonra emperyalist burjuvazi ve «üçüncü dünya» denilen yerden seslerini yükselten faşistlerdir. «Üç dünya teorisi»nin sahte ve karşı-devrimci tezlerine karşı marksizm-leninizmi savunanlara oportünistlerin yönelttiği saldırıların arkasında yatanların kimler olduğunu görmek için fazlaca kafa yormaya gerek yoktur.

«Uluslararası yeni ekonomik düzen» denilen şeyi gerçekleştirmenin araçları olduğu gerekçesiyle sonuna kadar desteklenen «bloksuz ülkeler», «uluslararası iktisadi işbirliği konferansı» vb. savunanlar ve bunu hararetle destekleyenler kimlerdir? «Uluslararası yeni ekonomik düzen» hangi sınıfların sözcüleri tarafından talep ediliyor?

Bunun için ilk önce 17 Aralık 1975'te Pekin Radyosu'nda okunan bir haberi aktaralım:

«Uluslararası İktisadi İşbirliği Konferansı'nın Bakanlar Toplantısında yaptığı açış konuşmasında Fransa Cumhurbaşkanı Jiskar Desteyn şöyle dedi: 'Konferansın işlevi dünya ekonomisinin işleyişinde adaleti sağlamaktır. Bugünkü iktisadi bunalım, gelişen ülkelerin ekonomilerini etkilemiştir. Onlara daha fazla maddi yardım yeni uluslararası iktisadi düzenin ayrılmaz bir parçasıdır.»

«Gelişen ülkeler ve sanayileşmiş ülkeleri temsilen sırasıyla Venezuela Dış İktisat Bakanı ile Kanada Dışişleri Bakanı birer konuşma yaptılar. Venezuela Bakanı, yeni bir uluslararası iktisadi düzen kurulmasını talep etti.»

Başka bir örneği de, faşist olduğundan ve ABD'ye, emperyalist Batı blokuna karşı herhangi bir kötü niyet taşımadığı konusunda şüphe etmediğimiz faşist MC'nin sözcüsü olarak konuşan Dışişleri Bakanı Çağlayangil'den vereceğiz. 1977 yılının Ağustos ayının son günlerinde **Milliyet** gazetesinde konuyla ilgili olarak çıkan haber yazısı ve **Çağlayangil'in demeci aynen şöyle:**

«Gelişme halindeki ülkelerce oluşturulmaya çalışılan 'yeni ekonomik düzen' çabalarının bugünkü durumu ve bunlar karşısında Türkiye'nin tavrını saptamak üzere dün Dışişleri Bakanlığı'nda, Dışişleri Bakanı Çağlayangil başkanlığında bir toplantı yapılmıştır.

Toplantıyı açarken Çağlayangil, şunları söylemiştir:

«Son yıllarda dünya, hızlı ve önemli ekonomik gelişmelerle karşı karşıya bulunuyor. Gittikçe kesin çizgilerle belirlenmekte olan ülkelerin karşılıklı bağımlılığı bir yandan etkisini artırmakta öte yandan da uluslar arasındaki çıkar çatışmaları ve rekabetler hızlanmaktadır. Bu çelişkili durumda yeni ekonomik gelişmelerle karşı karşıya bulunuyoruz. Bu ekonomik gelişmelerin en önemlisi, gelişmekte olan ülkelerle sanayileşmiş ülkeler arasında başlayan diyalogdur. Buna 1974'de ortaya çıkan petrol krizini, ana maddeler meselesini ve ekonomik bunalımı eklediğiniz zaman ülkeler, uluslarının refahını sağlamak için, hele Türkiye gibi henüz kalkınmalarını tamamlayamamışlarsa, kendi kalkınma imkânlarını bir düzene koyabilmek için bu gelişmeleri çok yakından izlemek durumunda oluyorlar. Bu diyalog daha çok Birleşmiş Milletler ve UNCTAD çevrelerinde cereyan ediyor. Biz Dışişleri Bakanlığı olarak, bu gelişmeleri yakından izlemekteyiz. Arkadaşlarımız, Türkiye'nin,

dünyanın ekonomik şartları ve girmek istediği yeni düzen karşısında yerini tayin edebilmek, ulusal çıkarlarımızın ne şekilde en iyi korunacağını tesbit edebilmek için güzel bir çalışma yaptılar. Bir rapor hazırladılar. Şimdi değerli arkadaşlarımızla bu rapor üzerinde çalışmalara başlıyoruz.» (abç)

Bütün bunlar, «uluslararası yeni ekonomik düzen» talebinde bulunan, daha doğrusu bu sahtekârlığı yapan ve bu konuda yoğun bir çalışma yürütenlerin en başta emperyalistler ve onların uşakları olduğunu tartışmasız bir şekilde ortaya koymaktadır.

«Üç dünya» şemasına göre, iki süper devlet dışındaki, kapitalist ve revizyonist-emperyalist devletler «ikinci dünya» içerisinde yer almakta ve bunlar ezilen halkların ve ulusların müttefiki olarak gösterilmektedir. Böylece oportünistler yalnızca AET emperyalistleri, Japonya, Kanada vb.ni değil, Sovyet sosyal-emperyalizminin müttefiki, aynı zamanda yeni sömürgeciliğinin pençesi altındaki revizyonist ülkeleri de temize çıkarmış olmaktadır. Onlar, sözde ikinci dünyayı desteklerken, Sovyet emperyalizminin dünyanın çeşitli yerlerinde yürüttüğü yağmacı, yayılmacı siyasetlerinin aleti ve en hararetli destekleyicileri olan COMECON ve Varşova Paktı'nın diğer üyelerini de desteklemektedirler. Bu ülkelerin «üçüncü dünya» denilen ülkelerle kurdukları ilişkilerse, «uluslararası yeni ekonomik düzen» aldatmacasının bir parçası olarak övgüyle layık görülmektedir. Bunun en başta Sovyetler Birliği'nin çıkarlarının, bununla birlikte de revizyonist ülkelerdeki tekelci-bürokrat burjuvazisinin kârlarının savunulması anlamına geldiği açıktır.

Revizyonist Doğu Avrupa ülkeleri Sovyetler Birliği'nin ekonomik uzantıları; siyasi, askeri dayanakları haline getirilmiştir. Bu tartışma götürmez. Yine

bununla birlikte bu ülkelerle Sovyet sosyal-emperyalistleri arasında emperyalistlerarası çelişki karakteri taşıyan çelişkilerin olduğu da tartışma götürmez. Bu çelişkiler her geçen gün daha da keskinleşmektedir. «Üç dünya teorisi» taraftarları, işte bu keskinleşen çelişkiler karşısında umutlanmakta ve revizyonist ülkelerin **kendiliğinden**, tek tek Sovyetler Birliğinden kopararak sosyalist ülkeler olarak geriye döneceği hayalini yaymaktadırlar.

Doğu Avrupa ülkelerinin özellikle Orta-Doğu'da geliştirdiği ve Amerikan emperyalizmine karşı Sovyet sosyal-emperyalistlerini güçlendirmeyi hedefleyen ilişkiler, «eşit haklar temelinde», sözde «yeni ekonomik düzen»in bir parçası olarak alkışlanmaktadır. Revizyonizmin ekonomik, siyasi, askeri, kültürel faaliyetlerinin Orta-Doğu halklarına bağımsızlık ve özgürlük getirdiği iddia edilerek, bu bölge halklarının emperyalizme ve siyonizme karşı mücadelesi iki taraflı olarak baltalanmaya çalışılmaktadır.

«Üç dünya teorisi» taraftarları modern revizyonizm karşısında uzlaşmaz bir tavrın mı, yoksa teslimiyetçiliğin mi taraftarıdır?

Bunun için Romanya örneği üzerinde duralım. Bilindiği gibi Romanya revizyonist Doğu bloku içindeki huzursuzluğun ve çatlakların en uç kutbunda yeralan revizyonist bir ülkedir. Birçok meselede diğerlerinden farklı tavırları vardır. Şüphesiz bu modern revizyonizmin bunalımından kaynaklanmaktadır.

Diğer Doğu Avrupa ülkeleri gibi, Romanya da kendi kapitalist çıkarları gereği yarı-sömürge, bağımlı ülkelerle iktisadi, siyasi ilişkiler kuruyor. Son yıllarda da Türkiye ile olan «ekonomik, sınai ve teknik işbirliği»ni geliştirmeye, ticari ilişkilerini güçlendirmeye çalışıyor. Birisi Sovyetler Birliği'nin müttefiki revizyonist bir ülke, diğeri Amerikan emperyalizminin tahakkümü altında, Sovyet sosyal-emperyalistlerinin de pençesini attığı yarı-sömürge bir ülke. Revizyonist burjuvazi Türkiye'deki faşist diktatörlükle iliş-

ki kuruyor. İşte bu, oportünistleri sevince boğuyor ve içlerinde taşıdıkları «yeni ekonomik düzen» hülyası için bir hamle olmuş oluyor.

Halkın Sesi, modern revizyonistlerden daha hararetli bir şekilde, «MC diplomasisi» adına kapak davetiye çıkarıyor ve Türkiye'ye gelen revizyonist devlet başkanlarına şöyle hitabediyor:

«TİTO ve ÇAVUŞESKU HOŞGELDİNİZ» (Halkın Sesi, s. 60).

Bunun «hoşgeldin revizyonizm» demekten farklı olan bir yanı; TKP, TSİP vb. revizyonistlerin itirazına yolaçabilecek bir tarafı var mıdır? Bakınız revizyonizmin «aşırı muhafızı» Halkın Sesi ne diyor:

«Türkiye ve Romanya'nın aralarındaki iktisadi ilişkileri geliştirmeleri iki süper devlete karşı mücadelelerinde olumlu rol oynayacaktır. Romanya'nın Türkiye üzerinde hiç bir emeli yoktur.»

Halkın Sesi oportünistleri, «iktisadi ilişkiler»le revizyonist burjuvaziyi ve faşistleri iki süper devlete karşı mücadeleye sevk etmekle kalmıyor, revizyonizmin «yağmacı emeli» olmayan birşey olduğunu da ispatlamış oluyor. Ama oportünistleri bu sonuca götüren başka birşeydir:

«Türkiye, Balkanlarda Yeni Çarların işbirlikçisi Bulgaristan ile değil, milli bağımsızlığına tutkun, sosyalist Romanya ile birleşmeye büyük bir özen göstermelidir.» (Halkın Sesi, s. 102).

Halkın Sesi, aralarındaki çelişkiler keskin de olsa Sovyet sosyal-emperyalistlerinin jandarmalığı altındaki bir COMECON ve Varşova Paktı üyesine, revizyonist burjuvaziye alkış tutmakta, dolayısıyla Sovyetler Birliği'ne destek olmaktadır. Bundan da önce sorulması gereken şudur: Romanya'yı sosyalist yapan nedir?

Sovyetler Birliği'nin yeni sömürgeci emellerinin hedefi olması, onun şu ve ya bu derecede denetimi altında bulunması mı? COMECON ve Varşova Pak'tına muhalefeti de olsa, her şeye rağmen yıllardır bu

karşı-devrimci örgütlenmelerin içinde yer alması mı? Eğer bütün bunlara rağmen sosyalist bir ülke olabiliyorsa, «milli bağımsızlık»tan söz edilebiliyorsa, örneğin bir İsveç neden böyle nitelendirilmesin. Öyle ya ne NATO'da ne Varşova Paktı'nda; ne AET ne de COMECON üyesi.

Opportunistler buna karşılık, Romanya'nın Yeni Çarlarla olan ekonomik, siyasi, askeri takışmalarını bir bir sayıp dökceklerdir. Çavuşesku'nun Brejnev'in hınk deycisi olmadığını söyleyeceklerdir. Bütün bunlar, revizyonist Doğu blokunun bu «çıban başı»nın, ABD'nin de destek olarak koparmaya çalıştığı Romanya'nın sosyalist olduğunu gösterir mi? Şüphesiz Romanya'nın açtığı çatlak, revizyonistler arasında derinleşen çelişkiler, halkların yararınadır. Ve Sovyet sosyal-emperyalistlerinin zorbalığı, hegemonyacı emelleri, «sınırlı egemenlik», «uluslararası bütünleşme» şeklindeki karşı-devrimci «teori»lerinin niteliği bu örnek vb. ile teşhir edilmeli ve onun başka ülke halklarını hiçe sayan, başka ülkelerin en doğal haklarını çiğneyen küstah tavırları mahkûm edilmelidir. Ama bu bir başka revizyonistin, 1956'lardan beri sosyalist Arnavutluk ve Çin Halk Cumhuriyetinin karşısında yeralan ve Kruşçev-Brejnev revizyonist elebaşılarının yanında saf tutan Çavuşesku'nun aklanması ve günahlarına ortak olunmasını gerektirmez. Herşeye rağmen Romanya kapitalist bir ülke ve halkların devrim ve sosyalizm davasının bir düşmanıdır. Biz kapitalizmin restarasyonunun yıllar önce gerçekleştiği Romanya'da, revizyonist burjuvazi, marksist-leninist bir parti yönetiminde Romanya proletaryasının ve emekçi yığınlarının şiddete dayanan devrimiyle yıkılmadıkça sosyalizmin mümkün olamayacağını savunuyoruz. Bu bütün revizyonist ülkeler için geçerli ve temel bir kuraldır.

«Üç dünya teorisi» taraftarlarının ve ülkemizdeki kolu Halkın Sesi ihanet akımının «anti-revizyonizmi» bir aldatmaca ve sahtekârlıktan ibarettir. Onlar

revizyonizmi sosyalizmin bir kolu olarak gömmektedirler. Revizyonist ÷lkelerde devrim olmadan, barış içinde bir dönüşümle, hem de yine revizyonistlerin önderliğinde sosyalizme geçilebileceğini savunmaktadırlar. İşte marksizme oportünist bir «katkı»: önce kapitalizmin restorasyonu, sonra sosyalizme yeniden geçiş ve iktidar da aynı revizyonist burjuvazi. Açık-tır ki, Romanya'yı sosyalist saymak, marksizm-leninizmle modern revizyonizmin, proletarya diktatörlüğü ile tekelci-bürokrat cihazın aynı çuvala sokulması demektir.

Liu Şoa-Şi'nin takipçilerini, karşı-devrimci dönem-leri «büyük marksist-leninist» ilan eden oportünist-lerin hiç bir saçmalığı şaşırtıcı değildir. Onlar modern revizyonizmin yolunu izlemektedirler ve her alandaki ihanetleri birbirini tamamlamaktadır. Örneğin Tito revizyonizmi karşısındaki tutumları da bunun «mantıki» bir devamıdır.

Modern revizyonizmin «büyük ustası» Tito, günümüzde uluslararası oportünizmin gözdesi ve akıl hocası durumuna gelmiştir.

Yugoslavya'nın kapitalist bir ÷lke olduğu, dünya emperyalizmine karşı açık kapı siyaseti izlediği ve kendisini «bloksuzluk» maskesiyle gizleyerek Amerikan emperyalizmine ajanlık ettiği açıktır. Tito revizyonistleri, sosyalizm maskesini kullanarak emperyalizme maşalık ediyorlar. Ezilen halkların ve ulusların kurtuluş davasını baltalamak, kafa karışıklığı yaratmak için çeşitli revizyonist burjuva hayaller yaymaktadırlar. Dönem Tito kliniğinin ihaneti 1948'lerden beri devam etmekte ve giderek maskesini bile bir yana bırakmaktadır. Onların niteliğinin değiştiğini gösteren hiçbir gelişme olmamıştır ve olamaz da. Tito revizyonizmi açıktan açığa emperyalizme, yeni sömürgeciliğe hizmet etmektedir.

Aydınlık oportünistleri ve diğerleri, Tito revizyonizminden hiç söz etmedikleri gibi, fazladan olarak onu sosyalist ve halkların bağımsızlık ve özgürlük da-

vasının bugünkü kahramanı olarak nitelendirmekte-
dirler. Tito'nun ve yandaşlarının «vecizeleri» «üç dün-
ya teorisi» taraftarlarının yayın organlarından hiç ek-
sik edilmiyor. Ezilen halklar ve uluslara kurtuluş al-
ternatifi olarak «en mükemmel» bir biçimde Tito re-
vizyonistlerinin formüle ettiği ve bunun başını çekti-
ği «bloksuzluk» şeklindeki sahte anti-emperyalizm
gösteriliyor.

Uluslararası oportünizm, Kruşçev - Brejnev reviz-
yonizmi ile Tito revizyonizmi arasındaki bütünlüğü
kopartmaya, modern revizyonizmin bunalımını bir
çıkış yolu olarak göstermeye çalışıyor. Uluslararası
komünist hareket, modern revizyonist ideolojiyi her
zaman bütün olarak mahkûm etmiş ve «şu daha sos-
yalist», «şu daha marksizme yakın» diye bir ayırma
tabi tutmamıştır. AEP ve ÇKP başlangıçtanberi Tito
ve Kruşçev revizyonizmini birbirinden ayırmadılar ve
bu ihanet akımlarına karşı marksizm-leninizmi ka-
rarlılıkla savundular.

Mao Zedung'un önderliğindeki ÇKP, Tito revizyo-
nizmi hakkında en ufak bir hayal beslemedi. Modern
revizyonizme karşı mücadelenin belgelerinde de gö-
rüldüğü gibi, onu mahkûm etti ve karşı-devrimci yü-
zünü teşhir etti.

Ama bugün Hua Kua Feng, Deng Siao Ping ve
diğer bazı ÇKP yöneticilerinin bu belgeleri unuttu-
ğunu görüyoruz. Tito, Çin Halk Cumhuriyetine davet
ediliyor ve bu hain muhteşem törenlerle karşılanıyor.
Sosyalist olarak adlandırılan Yugoslavya, adeta iki
süper devlete karşı mücadelenin bir «öncü müfreze-
si»ymiş gibi ele alınıyor. Tito revizyonizmi, marksizm-
leninizmin bir çeşitlemesi gibi gösteriliyor.

Bütün örnekler «üç dünya teorisi» taraftarlarının
revizyonizmle ideolojik plânda uzlaşmaz bir yanının
olmadığını gösteriyor. Onlar yalnızca Amerikan em-
peryalizmine değil, dünya devrim güçlerinin karşı-
sında yeralmaları dolayısıyla dünya emperyalizmine
de hizmet ediyorlar. Devrimin terkedilmesi kaçınıl-

maz olarak Sovyet sosyal-emperyalistlerinin çıkarlarına da hizmet ediyor. Bunun için bir başka örnek olan Hindistan konusu üzerinde duralım.

Bilindiği gibi 1977 Nisan'ında Hindistan'da genel seçimler yapıldı. Bu seçimlerden Sovyet sosyal-emperyalizm yanlısı ve faşist diktatörlüğün baş tezgâhçısı olan Gandhi kligi yenik çıktı. Hükümet daha çok ABD yanlısı Morarji Desai kligi tarafından teşkil edildi. Seçimler, Hindistan halkı için herhangi bir değişiklik getirmediği gibi, faşist diktatörlüğün yapısında da bir değişme olmadı. Hindistan Sovyet sosyal-emperyalizmi ve ABD emperyalizminin yeni sömürgesi olmaya devam ediyor; köleleştirici anlaşmalar, iktisadi, siyasi, askeri bağımlılık aynen sürüyor. Seçimler, ne Sovyetler Birliği'nin ne de bir başkasının yeni-sömürgeci ilişkilerini zedeleyen hiç bir sonuca yolaçmadı.

Buna karşılık Halkın Sesi oportünistleri aynı kanda değildir:

«Hindistan seçimleri Hint halkının Gandhi'nin faşist diktatörlüğüne, Sovyet işbirlikçisi bürokrat burjuvaziye ve Sovyet sosyal-emperyalizminin hegemonya siyasetine ağır bir darbe indirmiştir.» (Halkın Sesi, s. 103)

Halkın Sesi oportünistleri, buna benzer bir sürü yaygara koparıyorlar ve artık Hindistan halkının bağımsızlığına ve özgürlüğe kavuştuğu, Sovyet sosyal-emperyalizminin hegemonyasının kendiliğinden, ya da seçimler yoluyla yıkılıp gittiği şeklinde hayaller yayıyorlar. Aslında onların yaptığı tek şey iktidara geleni alkışlamaktan ibarettir, çünkü seçimler öncesinde de «bloksuzluk politikası»nın kahramanı olarak Gandhi kligine alkış tutmaktaydılar. Üzerinde durduğumuz her örneğin de gösterdiği gibi, «uç dünya teorisi» taraftarları Sovyet sosyal-emperyalizmi karşısında da uzlaşmacıdırlar. Çünkü onlar sorunların çözümünü karşı-devrim güçleriyle birlikte ve

devrim dışında ele almaktadırlar. Devrim diye bir sorunları yoktur.

Açıktır ki, «uluslararası yeni ekonomik düzen» parolası altında piyasaya sürülen bu safsata, yalnızca yarı-sömürge, bağımlı ülkelerin, «ikinci dünya» denilen emperyalistler tarafından yağmalanmasına alkış tutmakla kalmamakta; iki süper devleti de son derece memnun bırakmaktadır. Bu başka bir gerçeğe, oportünistlerin sözde üzerinde en çok yaygara kopardıkları sosyal-emperyalizm karşısındaki açık uzlaşmacı tavırlarına da işaret ediyor.

İkinci Dünya İle Üçüncü Dünya Arasındaki İlişkiler Günden Güne Sağlamlaşmaktadır (Pekin Radyosu 1 Aralık 1975) başlıklı makale, birçok açıdan eleştirilebilecek, oportünist görüşlerin yoğunluk kazandığı bir makaledir. Ancak bu makalenin kendisi birçok eleştiri yazısından daha «üstün» bir teşhir niteliğine sahiptir. Bu nedenle tek bir cümlesini bile çıkarmaya elimiz varmadı. Bu makale, iki süper devlet ve diğer emperyalistlere, faşist ve gerici rejimlere karşı «üç dünya teorisi»nde takınılan tavrı; ezen emperyalistlerle ezilen uluslar arasındaki temel ayrımın reddedişini; devrim ve halkların kurtuluş hareketlerinin karşısına çıkarılan burjuva milliyetçiliğini ve oportünizmi göstermesi açısından tekrar tekrar üzerinde durulmaya değer bir nitelik taşımaktadır.

VII

KAPİTALİST-REVİZYONİST DÜNYAYI SARAN BUHRAN VE İKİ FARKLI TAVİR

«Üç dünya teorisi» taraftarları, dünyayı altüst eden değişmelerden söz etmektedirler; ama onlar, kopardıkları bu tür yaygaralarla proletaryanın dikkatini sınıf çıkarları açısından büyük önem taşıyan meselelerden uzaklaştırmak, hayali ve boş şeyler üzerine vakit geçirmesini amaç edinmektedirler.

Oysa içinde bulunduğumuz dönemi, daha öncesinden, II. Dünya Savaşı sonrası yıllarından ayıran önemli ve belirgin bir özellik, kapitalist-revizyonist dünyayı saran, sömürü ve zulüm düzeninin bünyesini kemiren ve gittikçe ciddi bir hal alan bunalımdır. Kapitalist-revizyonist ülkeler, dünya ölçüsünde yükselen proletaryanın ve halkların kurtuluş mücadelelerinin ve yine kendi sistemlerinin kaçınılmaz bir sonucu olarak büyük bir bunalıma sürüklenmişlerdir.

1970'ler, kapitalizmin genel bunalımının derinleştiği, dünya ölçüsünde egemen sınıfların sömürü ve baskılarını daha da artırdığı yıllardır. Bu genel bunalım birdenbire ortaya çıkmadı, eskidenberi varolan çelişmelerin derinleşmesinin sonucudur. II. Dünya Savaşı'ndan sonra kapitalist ülkelerin ekonomilerinde belirli bir canlanma görüldü, ama ekonomik bunalımlar birbirini izlemeye devam etti. Devrevi bir özellik gösteren bunalımların devirleri arasında üretimde belli bir yükselme, işsizler ordusunda zaman zaman ve geçici bir azalma görölüyordu. Oysa mevcut dönem daha değişik bir özellik arzetmektedir ve daha öncekilerden birçok bakımdan farklı özellikler taşımaktadır.

Mevcut bunalım, kapitalist dünyadaki güçler oranının değiştiği, Amerikan emperyalizminin pençesi altındaki Avrupa ülkelerinin ve Japonya'nın başkaldırdığı, bu ülke tekellerinin Amerikan tekellerine karşı dünya kapitalist pazarında olduğu kadar Amerikan iç pazarında bile rakip olarak çıkmaya başladığı; yeni bir etken olarak, ekonomisi kapitalist bir ekonomi haline getirilen Rusya'nın da sosyal-emperyalist bir güç olarak dünya hegemonyası kavgasına katıldığı koşullarda ortaya çıktı.

İçinde bulunduğumuz dönemde, özellikle 1960'ların son yıllarındanberi derinleşen bunalım kapitalist-revizyonist sistemin ekonomik-mali, siyasi, askeri ve ideolojik bütün alanlarını kapsamaktadır. Bunalımın burjuva revizyonist sistemin tek tek ülkeleriyle, ya da metropollerle sınırlı kalmaması, bunlarla birlikte yarı-sömürge, bağımlı ülkeleri de bütünüyle içine alması ve daha derinden bir etkileme gücüne sahip olması, önemli bir özelliğidir. Günümüzdeki bunalım, sömürü ve zulüm dünyasının alt yapısından üst yapısına kadar uzanmakta, hem sınıf mücadelelerinin bir sonucu olarak derinleşmekte, hem de derinleştikçe dünya çapında halkların kurtuluş mücadelesinin yükselmesine neden olmaktadır. Burjuva ik-

tisatçıları ve devlet adamları alınan bütün tedbirlere rağmen kapitalist ülkelerin ekonomisinde bir canlanma görülmediğini, bunun yakın bir zamanda da görülemeyeceğini, hatta gelişmelerin daha «kötü»ye gideceğini itiraf ediyorlar.

Bunalımın iki süper devlet arasındaki dünyaemonyası mücadelesinin keskinleştiği şartlarda gelişiyor olması diğer önemli bir özelliktir. Amerikan emperyalistlerinin ve Sovyet sosyal-emperyalistlerinin doymak bilmez, aç gözlü, saldırgan ve yağmacı tabiatlarının bir sonucu olarak, dünyanın dört bir köşesinde yürüttükleri dünya hegemonyası rekabeti ve işbirliği, savaş hazırlığı, savaş kışkırtıcılığı ve görülmemiş bir silahlanma yarışı dünyayı patlamaya hazır barut fıçısına çevirmektedir.

Mevcut şartlar, kapitalist-revizyonist dünyanın nazik bir dönemde bulunduğunu göstermektedir.

İşte, «üç dünya teorisi», böylesi bir dönemde ortaya atılmıştır. Onun, kendi varlık sebebi olarak gösterdiği «yeni gelişmeler»in marksist bir tahlili ile de bir ilgisi yoktur. Ama bu oportünist teori, mevcut dönemin belirgin özelliklerini, gerçekte olagelenleri gizlemektedir.

Oportünistler, ender olarak bunalımlardan da söz etmektedirler. Elbetteki bu konuda da diğerlerinde olduğu gibi, bunalımın nedenlerini ve yolaştığı sonuçları gizlemektedirler. En önemli sorunları, devrimin izleyeceği yolu, sınıf mücadelesinin yüklediği temel görevleri, proletaryanın tarihi misyonunu çok yönlü bir şekilde çarpıtmaktadırlar. Kapitalist-revizyonist dünyanın kritik bir durumda olması, özellikle iki süper devletin saldırı ve savaş siyaseti izlemesi, ezen ve sömürenlerin daha da azgınlaşması vb. tek taraflı olarak gelişmemekte, baskı ve zulüm proletaryayı, halkları direnişe sevketmekte, yığınların mücadelesi dünya ölçüsünde kapitalist-revizyonist sistemi tehdit etmektedir. Devrimlerin, halkların kurtuluş hareketlerinin başarıya ulaşması, uluslararası ko-

münist harekete, marksist-leninist partilere bağlıdır ve günümüzün onlara yüklediği görevler her zamankinden daha ağırdır.

Uluslararası oportünizm, öne sürdüğü görüşlerle kapitalizmin genel bunalımının ortadan kalktığı, kapitalizmin iflah olmaz hastalıklarının önlenemez olmandan çıktığı şeklinde hayaller yaratmaya çalışmaktadır. Kapitalist-revizyonist sistemin zor durumda olması devrimin nesnel etkenlerinin giderek dünya çapında elverişli bir niteliğe bürünmesi, marksist-leninistlere bundan devrim için yararlanılması, sınıf mücadelesinin kızıştirılması görevlerini yüklediği halde, oportünistler tam tersi bir sonuç çıkararak «tarihi uzlaşma» revizyonist tezlerine sarılmaktadırlar. Karşı-devrim güçleri azgınlığı halde, onlar hoş gösterilmeye çalışılmakta ve yığınların direniş ruhunu kaybettiği, egemen sınıfların ise «ilerici bir nitelik kazandığı» şu veya bu şekilde ileri sürülmektedir. Bunalımın kapitalist-revizyonist sistemin özünden kaynaklandığı gerçeği ve bunun sınıf mücadelesi ile olan ilişkisi unutturulmaya çalışılmaktadır. Oportünistler için bütün mesele, zor durumda bulunan egemen sınıflara yardımcı olmak noktasında düğümlenmektedir. Çünkü onlar, marksist-leninistlerin bunalımı en iyi bir şekilde değerlendirerek devrimci mücadeleyi şiddetlendirmesini engellemeyi, devrimlerin, kurtuluş hareketlerinin yolunu kesmeyi amaçlamaktadırlar.

«Üç dünya» teorisyenleri, kapitalizmin genel bunalımını, deprem vb. gibi doğal bir afet olarak ele almaktadırlar ve bunun proletaryanın ve halkların kurtuluşu yolunda açtığı elverişli şartlardan yararlanılmasını önlemeye çalışmaktadırlar. Mevcut dönemde emperyalistlerin, sosyal-emperyalistlerin, uluslararası gericiliğin içinde bulunduğu zor durum karşısında, derinleşen bunalım, yükselen devrim ve kurtuluş mücadeleleri şartlarında bulduğu çare, bugünkü durumdan çıkardığı sonuç nedir? Bu «doğal afet» karşısında sınıflararası barış, süper devletler arasında «den-

ge» ve «uyum» sağlanması, tüm insanlığın birliği ve kardeşliği! «Üç dünya teorisi»nin «diyalektik» parçaları olan «milli bağımsızlık», «dünya birleşik cephesi», «uluslararası yeni ekonomik düzen», «ikinci dünyanın ve üçüncü dünyanın birliği» vb. arkasında yatan gerçek de işte budur.

Oysa geçmişte olduğu gibi, bugün de, hatta daha fazlasıyla işçi sınıfının ezilen halkların önünde tek bir araç, tek bir yol vardır. Bu da devrimler ve halkların kurtuluş mücadeledir. Kapitalizmin ekonomik ve sosyal gelişme yasaları işlemeye devam etmekte, mevcut bunalım döneminde bu yasalar bütün çıplaklığıyla gözler önüne serilmektedir. Sınıflararası kutuplaşma ve zıtlaşma her geçen gün daha artmakta, sömürenlerle sömürülenler, ezenlerle ezilenler arasındaki uzlaşmazlık ve farklılaşma barraklık kazanmaktadır. Bu durum, «tarihsel uzlaşma»ların, reformların hiçbir şeyi önleyemeyeceğini, sadece ezen ve sömürenlerle ezilen ve sömürülenler arasındaki çatışmayı kızıştıracağını göstermektedir. Marksist-leninistlere düşen görev, devrim ve kurtuluş hareketlerini yükseltmek, sefaletle karşı yürütülen günlük mücadeleyi sömürü ve zulüm düzenini yıkmamanın bir parçası haline getirmektir. Marksist-leninistlerin yığınlara göstereceği yol budur ve her marksist-leninist hareketin, partinin canla-başla hazırlanacağı, yığınları uğruna, mücadeleye seferber edeceği tek çıkar yol devrimdir. Bunun dışında yollar aramak, marksizm-leninizme taban tabana zıt «pratik ayrıntılar» üzerinde gevezelik yapmak, kapitalist-revizyonist sisteme destek olmak demektir.

Kapitalist-revizyonist dünyayı temellerinden sarsan bunalım üzerinde kısaca duralım.

Kapitalizmin genel bunalımının derinleştiği günümüz şartlarında proletarya ile burjuvazi; kapitalizmle sosyalizm; emperyalizm ve sosyal-emperyalizm, özellikle iki süper devletle, ezilen uluslar ve halklar, emperyalistlerin kendi aralarındaki çelişkiler keskin-

leşmektedir. Dünya emperyalizminin iki jandarması; ABD ve Sovyetler Birliği arasında odaklaşan emperyalistlerarası çelişkiler, bu saldırgan ve tehlikeli güçlerin çok yönlü saldırı ve faaliyetleri savaş tehlikesini artırmaktadır.

Mevcut dönemin belirgin özelliği olan bunalım üzerinde dururken şu temel noktalara dikkat etmekte yarar vardır:

1. Kapitalist-revizyonist sistemin bütün iç çelişkileri, istisnasız devrimin yapılmadığı bütün ülkelerde —yansıması değişik de olsa— keskinleşmektedir. Bunun temelinde yatan üretimin sosyal niteliği ile, kapitalist özel mülkiyet, üretici güçlerin gelişme dinamiği ile onun önündeki engeller olan kapitalist mülkiyet ilişkileri arasındaki keskin çatışmadır. Ekonomik bunalımın ortaya çıkmasını hazırlayan esas neden, üretim ile tüketim arasındaki uzlaşmaz çelişkinin ulaştığı boyutlarda yatmaktadır.

Günümüzdeki durum bir kere daha üretim araçları üzerinde özel mülkiyet olduğu, üretimde anarşi ve rekabet yasası işlediği sürece ve insanın insanı sömürüsüne son verilmediği sürece bunalımlardan kurtuluş çaresi olmadığını göstermektedir.

2. Bunalım, yalnızca üretimin tek tek alanlarını değil, bütününü, tek başına sanayii değil, tarımı da etkisi altında tutmaktadır.

3. Enflasyon ve işsizlik süreklilik ve yaygınlık kazanmıştır. Bunalımın yükünü çalışan yığınlar, işçi sınıfının omuzlarına aktaran, kârlarını azami ölçüde artırmak isteyen burjuvazi, tüketim maddelerinin fiyatını yükseltmekte, işçileri toplu halde fabrikalardan atmaktadır. İşsizlik bütün dünyada artan, önüne çilemeyen, büyük boyutlara ulaşan çok önemli bir sorun haline gelmiştir. Ücretler dondurulmakta, çeşitli yol ve yöntemlerle sömürü ve baskı artırılmakta, vergilerde yapılan artışla bir elle verilen ücretlerin bir kısmı diğer elle geriye alınmaktadır.

Bu durum karşısında işçi sınıfı ve çalışan yığın-

lar, düşük ücretler, enflasyon, işsizlik, sefalet ve açlık tehlikesi vb. nedenlerle egemen sınıflara karşı grev ve gösterilerle, çeşitli biçimlerde direniyorlar, mücadelelerini yükseltiyorlar. Kitlesele direnişler, yığınların ani patlamaları olağan bir nitelik kazanıyor.

4. Kapitalist-revizyonist ülkelerde sınaî üretim düzeyi her yıl daha düşmekte, tarım alanındaki çıkmaz büyümektedir. Endüstriyel ve ticari iflaslar birbirini izlemekte, tekeldışı kesimler hızla yıkıma sürüklenmekte ve orta ve küçük mülk sahiplerinin mülksüzleşmesi gözle görülür bir biçimde hızlanmaktadır.

5. Kapitalist-revizyonist burjuvazi, bunalımın bütün yükünü ülke içinde işçi sınıfına ve emekçi yığınlara, dışarıda ise ezilen uluslara ve halklara aktarmak için her yola başvuruyor. İki süper devletin başını çektiği yeni-sömürgeci faaliyetler, dünya hegemonyası rekabeti, bunalımı daha da derinleştiriyor.

6. Emperyalistler arasında keskinleşen çelişkiler, ABD ve Sovyetler Birliği arasında yoğunlaşan rekabet ve yeni bir dünya savaşı hazırlıkları, ekonominin iyice askerileştirilmesine, diğer sanayi dallarının adeta savaş sanayiinin uzantıları haline gelmesine neden oluyor. Mevcut dönemde ekonominin daha da fazla askerileştirilmesi, özellikle iki süper devlet arasındaki silahlanma yarışı ve savaş hazırlıkları bunalımı çok yönlü olarak etkileyen daha belirgin bir olgu haline gelmiştir. Keskinleşen rekabet koşullarında süper devletler savaş sanayine ağırlık verdikçe, askeri üretimdeki artış, üretim araçlarının üretimine olan talep artıyor. Bu da savaş sanayiindeki sabit sermayenin yenilenmesini teşvik ediyor. Bu, kaçınılmaz olarak hem savaş sanayinde, hem de diğer sanayi dallarında kullanılan makinaların, tekniğin modasının geçmesine, bunların tahribatına yolaçıyor. Yine ekonominin alabildiğine askerileştirilmesi, üretimin önemli bir bölümünün verimsiz alanlara kaydırılmasına, tarım alanlarının «ihmaline» neden oluyor. Emperyalistler ve sosyal-emperyalistler, savaş üretimini kar-

şılamak, silahlanma yarışında öne geçmek için halklar üzerindeki müdahale, zorbalık ve yağmayı artırmaya yöneliyorlar.

7. Bunalım kapitalist-revizyonist sistemin tüm çelişkilerini keskinleştiriyor, hastalıklarını bütün çıplaklığıyla teşhir ediyor. Kapitalizme ait ne varsa tepeden tırnağa, sistemin en ufak hücrelerine kadar bunalımın yansımadığı bir alan yoktur. Rüşvetlerden, yolsuzluklara; burjuva ahlakından yoz kültürene, her türden burjuva-revizyonist ideolojiye kadar herşey daha da belirgin bir çürüme ve kokuşmayı gözler önüne seriyor.

8. Emperyalist ve sosyal-emperyalist burjuvazi az gelişmiş ülkeleri yağmalarken; proletaryayı, emekçi yığınları azgınca ezmekte, sömürmektedir. Egemen sınıflar zenginliklerini, servetlerini misli görülmedik ölçülere vardırıyorlar; öte yandan proletaryanın, çalışan yığınların yoksulluğu ve sefaleti artırıyor. Artan kapitalist sömürü ve zulüm sosyal zıtlıkları, sınıflar arası çatışmayı keskinleştiriyor. İşçi sınıfı, emekçi yığınlar enflasyon, işsizlik, artan vergiler, ücretlerin dondurulması vb. karşısında elbetteki suskun kalmıyor. Gerek çelişkilerin derinliği, gerekse yığınların giderek daha bilinçli, örgütlü hale gelmeleri egemen sınıflara karşı mücadelenin daha etkin ve yaygın olarak yürütülmesine neden oluyor. Kapitalist-revizyonist ülkelerde proletaryanın; Asya, Afrika ve Latin Amerika'da ezilen halkların mücadelesinin katettiği mesafe, kazandığı derinlik ve yoğunluk bunu gösteriyor.

9. Emperyalist burjuvazi, proletaryanın kazanılmış haklarına, halkların mücadele yoluyla elde ettiği demokratik hak ve özgürlüklere karşı saldırılarını artırıyor ve bunları geri almaya, kökünden kazımaya çalışıyor. Emperyalistler ve sosyal-emperyalistler iç ve dış baskılarını gittikçe yoğunlaşan ölçüde artırıyorlar.

Burjuvazi bir yandan yasal planda faşist tedbir-

ler alırken, çeşitli türden yeni tasarıları gündeme getirirken; diğer yandan eski faşist çeteleri el altından destekliyor, gelecekte yığınların mücadelesini daha da şiddetli ve gaddarca ezebilmek için onları yedekte tutuyor. Faşist faaliyetlerin yoğunlaştığını İtalya, Batı Almanya, Fransa'da vb. açık bir şekilde görmek mümkün. Devlet mekanizması faşistleştiriliyor, ordu ve polis daha da «modernize» ediliyor, güçlendiriliyor. Amerikan emperyalistleri NATO, CIA ve diğer araçları ile faşist cellatları destekliyor, onları örgütlüyor ve yığınların mücadelesini kana boğmak üzere yetiştiriyor. Aynısını sosyal-emperyalistler kendi denetimi altındaki yerlerde uyguluyor. Modern revizyonist işbirlikçilerini, KGB ajanları, elçilikleri, casusları vb. aracılığıyla hegemonyacı emelleri doğrultusunda teçhizatlandırıyor.

Faşist hareketler aynen Mussolini ve Hitler'in yolunu izliyorlar, silahlı faşist gruplar oluşturuyorlar, saldırılar düzenliyorlar. Bu, düzenli ve sistemli bir program dahilinde yürütülüyor.

Emperyalistler ve sosyal-emperyalistler, yarı-sömürge, bağımlı ülkelerde hakimiyetlerini pekiştirmek için kendilerine sadık kukla iktidarlar oluşturmaya, çıkarlarını sağlama bağlamaya çalışıyorlar. Asya, Afrika ve Latin Amerika'da gerçekleştirilen komplolar, tezgahlanan faşist diktatörlükler bunları gösteriyor. Emperyalist tahakküm altındaki ülkelere birçoğunda halk, faşist diktatörlüklerin zulmü altındadır.

Bütün bunların da gösterdiği gibi emperyalizmin, sosyal-emperyalizmin siyasi plandaki gericiliği görülmedik ölçülerde bir yoğunlaşma göstermekte ve proletaryanın, halkların yükselen devrim ve kurtuluş mücadelesinin karşısında faşistleştirme, şiddet ve zulüm alabildiğine artırılmaktadır. Elbetteki bu zıddıyla birlikte gelişiyor. Baskı ve zulüm, halkların direniş ruhunu yükseltmeden edemiyor.

İşte «üç dünya teorisi», modern revizyonizmin, troçkizmin vb. ortalıkta cirit attığı bir dönemde aynı

özden teranelerle ortaya çıkıyor. Bu «teori», bugünkü bunalımı gizlemeye çalışmakla kalmıyor, bunun da ötesinde burjuva-revizyonist sistemin bundan en zarsız bir şekilde kurtulması doğrultusunda tezlerle boy gösteriyor. Oportünistler, ezen ve sömürenlerle, ezilen ve sömürülenlerin, emperyalistlerle ezilen ulusların ve halkların çatışmalarının derinlik ve yoğunluk kazandığı mevcut dönemde, bunun, marksist-leninist partilerin yönetiminde, proletarya önderliğinde daha da ileri boyutlara vardırılması, çelişmelerin proleter yöntemlerle halkların lehine çözümlenmesini mi öneriyor? Emperyalist savaş ve saldırı siyaseti karşısında, bunlara devrimlerle karşılık verilmesini, proletaryanın kısa ve uzun vadeli perspektifleri gösterilerek halkların dişe diş bir mücadelesini mi gündeme getiriyor?

Hiçbirisi değil. Tam tersine!

Oportünistler, uluslararası durumun günümüzdeki tahlili olarak getirdikleri «üç dünya teorisi» ile gerçek olguları gizliyorlar, yerine sahtelerini koyuyorlar. Bu «teori», emperyalizm dönemi boyunca geçerli leninist tespitleri reddedip kapitalizmin genel bunalımını «yumuşatmaya» çalışıyor ve halkların mücadelelerini frenlemeye, içinde bulunduğu zor durumdan kurtulması için burjuvaziye yardımlarını esirgememeye çağırıyor.

Kapitalizmin genel bunalımının derinleşmesi, dünya emperyalizminin, karşı-devrim güçlerinin zor durumda olduğunu, dünya ölçüsünde devrimin maddi şartlarının ise elverişli bir ortam yönünde geliştiğini göstermektedir. Her kim ki, mevcut bunalımı burjuva-revizyonist sistemin özünden koparır, kapitalizmin ayrılmaz bir yol arkadaşı olduğunu gizleyerek, bunalımdan çıkış yolu olarak, sınıflararası işbirliğini vaazeden «teori»ler ortaya atarsa, o, iflah olmaz bir oportünisttir. «Üç dünya teorisi» uluslararası gericiğin bu ihtiyacına cevap vermektedir. «Uluslararası yeni ekonomik düzen» çığırtkanlığı; NATO ve AET'

nin açıktan desteklenmesi; «Milli bağımsızlık», «anavatan savunması» vb. burjuva milliyetçiliğinin, kapitalizmin bunalımdan kurtarılmaya çalışılmasının belirgin ve temel unsurlarıdır. Dünya proleter devrimine sırt çeviren oportünizm, bunalımdan çıkışın tek yolunun ve aracının devrim olduğunu doğal olarak saklamak zorunda kaldığı için emperyalist burjuvazi ve karşı-devrimci sınıf güçleriyle birlikte sızlanmakta, buna çare bulmaya çabalamaktadır. Hep birlikte onlar, bunalımın derinleşmesinden şikâyetçidirler, çünkü emperyalizmin çelişkileri, sınıflararası mücadeleyi keskinleştiriyor ve devrimleri yakınlaştırıyor **Çünkü kapitalizm gibi, oportünizm de sonunu devrimlerde görüyor.** Bu nedenle ideolojik olarak işçi sınıfını silahsızlandırmak, sosyal devrimlerin patlamasını mümkün olduğu kadar ileriye ertelemek üzere burjuvazi, modern revizyonistler, troçkistler, oportünistler elele faaliyet gösteriyorlar. Örneğin; İtalyan, İspanyol, Fransız vb. revizyonistler burjuva hükümetlerde yer almak, kapitalizmi bunalımdan kurtarmak amacıyla «tarihsel uzlaşma» teorilerini geliştiriyorlar. Berlinguer «**bizim muhalefetimiz farklı olmalı, bir çeşit işbirliği olmalı**» diyor. Bir başka revizyonist temsilci Armindola ise, «geçtiğimiz günlerde sorumluluk duygusunu ispatlayan, sınıf menfaatlerini bir yana bırakarak ülkenin gerçek gelişmesini herşeyin üstünde tutan işçi sınıfının siyasi bilincine hitabediyoruz.» demektedir. Burjuvaziyi içine düştüğü bunalımdan kurtarmak için proletaryayı zaptetmeye çalışıyorlar. Bir başka revizyonist Marşe, proletarya diktatörlüğünü açıkça inkâr ederek «birleşik eylemin demokratik programı» cinsinden burjuva hükümet platformları sıralıyor. Öte yandan sosyal-emperyalistlerin en sadık köleleri diğer revizyonistler, her türden karşı-devrimci tezlerini tekrarlayıp duruyorlar.

Yeni oportünistler de aynı özü taşıyan, ama değişik patentler altında bunalımdan çıkış reçeteleri sunuyorlar. Herşeye söz yetiştirmesini pek iyi beceriyor-

lar, ama kapitalizmin ekonomik ve siyasi bunalımı ve devrime ilişkin temel meseleler olunca sessiz kalıyorlar. Onlar eğer bunalımdan bahsederlerse, bunu da sistemin bütününe ilişkin değil, Sovyetler Birliği ile sınırlı tutarlar. Ya da egemen sınıflar adına bundan üzüntü duyduklarını ima eden ifade tarzlarına başvururlar.

«Üçüncü dünyanın uyanması ve yükselmesi kapitalist sistemin tabiatında varolan çelişkileri keskinleştirdi, emperyalist devletlerin ve özellikle süper devletlerin krizin yüklerini birbirlerine atma şansını azalttı. Batılı ülkeler, ekonomik başarılarının ucuz petrol ve hammaddeye dayandığını kabul ederler. Üçüncü dünyanın doğmasıyla ucuz hammadde yağmacılığı günleri ebediyyen bitmiştir... bugün üçüncü dünya ülkeleri uyandılar. Emperyalist devletlerin, özellikle süper devletlerin ekonomik krizlerinin sorumluluğunu onların üstlerine atma tertiplerine karşı yumruk yumruğa mücadeleye hazırlar. Üçüncü dünya ülkeleri bugün eski uluslararası ekonomik düzeni yıkıp, yenisini kurmak için birleşik mücadele sürdürüyorlar. Bu mücadele uluslararası durumun gelişmesini mutlaka büyük ölçüde pekiştirecektir.» (Pekin Review, 6 Şubat 1976). (abç)

Burada da görüldüğü gibi, bunalımın yükü sanki metropollerde proletaryanın, emekçi yığınların; yarı-sömürge, bağımlı ülkelerde halkların omuzuna aktarılmaya çalışılmıyormuş gibi davranılıyor. Bunalım ucuz petrol ve hammadde sağlandığı takdirde atlatılabilir, denilmekte; emperyalistlerin bunu sağlamasını önlemek için, «uluslararası yeni ekonomik düzen» kurmak gerektiği ögüdü verilmektedir. En önemlisi de kapitalizmin iç çelişkilerinin keskinleşmesi «üçüncü dünya» denilen ülkelerdeki egemen sınıfların hayali mücadelesine bağlanmış olmasıdır. «Üç

dünya teorisi» taraftarlarına bakılırsa, halkların şiddetli devrimci mücadeleleri ve devrimler olmadan bunalımın yükü, neredeyse sözde «üçüncü dünya» tarafından emperyalistlere aktarılacak.

Fransız oportünistleri, sosyalist devrimi gerçekleştirmek üzere proletaryanın ayaklanamayacağını şimdiden öne sürerek, devrimin subjektif faktörünü hazırlama temel görevini unutturmaya çalışıyorlar. Daha sonra da sözde «milli bağımsızlık» için tekelci burjuvazi ile sınıf işbirliğini getiriyorlar.

«Bununla beraber, Fransa marksist-leninist Komünist Partisi, kapitalizmin buhranının derinleşmesine bağlı olarak devrimci bir kitle hareketinin şartları hızla gelişse de, gene de bunun proletarya ayaklanmasının başlatılabilmesi için gerekli elverişli şartların tümünü yaratmaya yetmiyeceği görüşündedir.»

«Dolayısıyla Fransa'daki devrimin bugünkü ana görevi, iki süper devlete ve onların ajanlarına karşı, milli bağımsızlığın savunulması için ve teslimiyete karşı mücadele etmektir.» (Hümanite Rouge Yazısı, Aydınlık, sayı 56, s. 15)

Oportünistler, şimdiden kesin ve berrak bir şekilde tahmin edilmesi mümkün olmayan «şartlar» üzerinde gevezelik ediyorlar ve bugünden devrim için etkenlerin «elverişsiz» olacağını, bunun için de sözde «milli bağımsızlık» için tekelci burjuvazinin kuyruğuna takılmak gerektiğini ilan ediyorlar! Lenin, buna şu cevabı veriyor:

«Eğer bir devrim savaşçısı iseniz, sözünü etmeniz gereken şey, devrimin başarısı için ayaklanmanın zorunlu olup olmadığı, ayaklanma düşüncesini canla başla yaymanın, onu savunmanın ve bunun için ivedi ve etkin hazırlıklara gir-

menin gerekli olup olmadığıdır.» (İki Taktik, s. 74).

«Üç dünya teorisi» ideologlarının gözardı etmek istediği esas mesele budur. Ekonomik, sosyal, siyasi çelişkilerin alabildiğine keskinleştiği şartlarda burjuvazinin, proletaryanın ve emekçi yığınların en hayati çıkarlarına saldırdığı, demagojisini yoğunlaştırdığı ve zorbalık kartlarını açıktan oynadığı bir durumda, esas mesele sınıf mücadelesinin şiddetlendirilmesi, buna devrimi hedefleyen proleter devrimci siyasi bir yön kazandırılmasıdır. Enver Hoca'nın belirttiği gibi; «çalışan yığınlar, onların en bilinçli unsurları, hayati çıkarlarını savunmak için elbette ayağa kalkacaklar ve bu kriz durumunu, devrimi ilerletmek için elverişli bir duruma dönüştüreceklerdir.»

BUHRAN ŞARTLARINDA DEVRİMCİ GÖREVLER VE OPORTÜNİZM

Kapitalist-revizyonist sistemi, metropol ülkelerden bağımlı ülkelere kadar saran ekonomik ve siyasi bunalım, devrimci durumun unsurlarını taşımaktadır. Ekonomik ve siyasi bunalımın, devrimlerin yapıldığı ülkelerde derinleşmesi, sınıf çelişkilerinin keskinleşmesi devrimin nesnel etkenlerini elverişli yönde geliştirmektedir. Derinleşen bunalımdan, emperyalizmin çöküşünü hızlandırmak, zinciri zayıf halkalarından parçalamak için yararlanmak gerekir. Ancak bu, marksist-leninist partilerin çalışmasına, yığınları harezırlamasına bağılı bir meseledir. Dünya ölçüsünde temel mesele, subjektif etkenin hazırlanmasına gereken önemin verilmesinde yatmaktadır.

Dünya ölçüsündeki gelişmelerin de gösterdiği gibi, emperyalistlerin ve sosyal-emperyalistlerin, karşı-devrim güçlerinin durumu kritiktir. Uluslararası

proletarya hareketi ve ezilen ulusların, halkların kurtuluş mücadeleleri açısından, objektif şartlar gittikçe daha elverişli hale gelmektedir. Genel olarak sömürü ve zulmün arttığı bütün ülkelerde, işçi sınıfının ve halk yığınlarının militan bir ruh taşıyan mücadelesi yaygın ve kitlesel bir karakter göstermektedir. Mevcut dönemin özelliklerinin doğal bir sonucu olarak, halkların kurtuluş mücadelesi yalnızca şiddetli ve aktif bir mücadele olarak kalmamakta, bu mücadeleye katılan sosyal güçlerin çeşitliliğinde ve genişliğiyle de dikkati çekmektedir. Sınıf mücadelesinin, özgürlük ve bağımsızlık davasının işçi sınıfı dışında, geniş köylü yığınlarını, şehir küçük burjuvazisi, kadınlar, gençlik vb. bütün ezilen ve sömürülenleri kapsadığı, kendi alanına çektiği açık bir gerçek ve gözlemlenen bir olgudur. Günümüzün belirgin bir özelliği olan bunalım, zaten zor şartlarda yaşayan yığınların acılarını birkaç misli daha artırmakta ve direniş ruhunu ve mücadele azmini daha da canlandırmaktadır.

Emperyalistlerin ve sosyal-emperyalistlerin, faşist ve gerici güçlerin bunalımın yükünü halkların, emekçi yığınların omuzlarına aktarmak için çok yönlü bir faaliyet göstermesi; sömürünün kazandığı yoğunluk, egemen sınıfların gittikçe artan baskıları ve gericilik eğilimi, yoğunlaşan ulusal baskı, geniş yığınların kitlesel karakterdeki ve şiddetli mücadelesinin hem bir nedeni, hem de sonucudur. «Ezen sınıfların baskısı ne kadar güçlüyse, her türlü baskı ve sömürünün yıkılışına o kadar yaklaşılr. Ezilen işçi ve köylü kitleleri insiytatiflerini ne kadar geliştiriyorlarsa, sömürücülerin didenişi o kadar azgın olur.» (Lenin). Bunalım olgunlaştıkça patlama unsurları artmakta ve genişlemektedir.

Oportünistler, derinleşen buhran şartlarında, buhranın yarattığı elverişli şartlardan yararlanmak yerine, tam tersi bir tavırla emperyalizme bağımlı ülkelerde ve «ikinci dünya ülkeleri» denilen emperyalist ülkelerde, tam da hakim sınıflara yakışan bir ağız-

la, «milli ekonomileri güçlendirme» ögüdünde bulunmaktadırlar. Üstelik bu ülkelerin ekonomilerinin dünya ekonomisi denilen emperyalist zincirin birer halkası olduğu gerçeğini unutturmaya çalışarak yapmaktadırlar bunu.

Günümüz dünyasında çeşitli bölgelerde ve ülkelerde halklar, kurtuluş mücadelesinde, değişen seviyelerde mesafeler kaydetmişlerdir. İşçi sınıfının, emekçi yığınların, halkların mücadelesi yükseldikçe mücadele tecrübeleri artmakta ve marksist-leninistlerin örgütlü ve sistemli çabalarıyla siyasi bilinçleri gelişmektedir. Dünyanın birçok ülkesinde marksist-leninist partiler vardır ve bunlar yığınların mücadelesine, silahlı direnişlerine önderlik etmektedirler. Bu, bazı ülkelerde ileri bir seviyededir. Ancak ezilen, sömürülen yığınların mücadeleye geniş bir şekilde katılmalarına, sınıf mücadeleleri şiddet ve yoğunluk kazanmasına karşılık genel olarak subjektif etkenlerde gerilik vardır. Uluslararası komünist hareketin arkadan hançerlenmesi, marksizm düşmanı akımların çok çeşitli ve yaygın olmaları, giderek faaliyetlerini yükseltmeleri sorunun önemini daha da artırmaktadır. Devrimlerin zafer kazanması için marksist-leninist partilere düşen en temel görev yığınların enerjisini ve devrimci şevkini devrimci iktidar hedefine sevk etmek, devrim için objektif değişiklikler olgun bir durum kazandığında egemen sınıflar iktidarını yıkabilmek için subjektif etkeni sürekli ilerletmek ve daha da geliştirmektir.

Egemen sınıflar, iktidarı kendiliğinden terketmezler. Bunalım doruk noktasına vardığında bile bu böyledir. Sınıf savaşının genel kanunu, bize burjuva devlet cihazının, proletaryanın şiddete dayanan devrimiyle parçalanmadığı sürece, iktidarda bulunan sınıfların altedilemeyeceğini göstermektedir. Marksizm-leninizm, her devrimin temel meselesinin devlet iktidarı meselesi olduğunu öğretir. Bu nedenle ister sakin dönemlerde; isterse bunalımın derinleştiği, dev-

rimci bir durumun olgunlaştığı dönemlerde olsun marksist-leninist partilerin gözden kaçırmaması gereken temel ve belirleyici görevi, öncü sınıfın ve emekçi yığınların devrim için hazırlanmasıdır.

Emperyalistlerin savaşa hazırlandığı, kapitalist-revizyonist dünyada genel olarak devrim için nesnel etkenlerin elverişli bir durum kazandığı günümüz şartlarında oportünizmin en başta devrim meselesini gündemden kaldırdığı açıktır. Marksist-leninist partiler için devrime hazırlık, yığınları günlük mücadele içerisinde eğitmek açısından görevlerin güç ve çetin olduğu, emperyalizmin saldırı ve savaş siyasetinin; faşist şiddet ve zulmün, dünyada kol gezdiği bir dönemde, pasif kalmanın, gevşekliğin ve uzlaşmacılığın ihanete ve halklara her zamankinden daha fazla zararlara yol açacağını göstermektedir. İşte uluslararası oportünizmin getirdiği sözde «strateji ve taktikler», uluslararası komünist hareketin önünde son derece zor görevlerin olduğu, ama geleceğin devrimleri vadettiği, dünya karşı-devrim güçlerinin kritik bir durumda bulunduğu bir sırada bölücü ve karşı-devrimci bir rol oynamaktadır. Oportünistler, yığınların devrimci enerjisini yatıştırmayı, burjuva milliyetçiliğini işçi sınıfı hareketine sokmayı amaçlayan bir yol tutmuşlardır ve bugün birçokları için bu yolun dönüşü yoktur. «Üç dünya teorisi»nin iflah olmaz taraftarlarının uluslararası marksist-leninist harekete verdiği zararlar açısından şu önemli ve temel noktalar üzerinde durabiliriz:

a — «Üç dünya teorisi» etrafında kenetlenen oportünistlerin temel görevi, emperyalizmin ve sosyal-emperyalizmin, uluslararası gericiliğin «ezilenlerin protestolarını ve öfkesini bastırmak» için ihtiyaç duyduğu ve uyguladığı CELLAT'lık fonksiyonunu, PAPAZ'lık fonksiyonu ile tamamlamaktır. Buna uygun olarak onlar, kapitalizmin çelişmelerinin «su götürmez ve inkâr edilemez bir biçimde yoğunlaştığı gerçeğini, savaşlar ve devrimler dönemini», yaklaş-

makta olan devrim dalgasını gözardı etmek için binbir yola baş vuruyorlar ve diğer marksizm düşmanı akımları «yeni» ve «taze güçler» olarak beslemeye çalışıyorlar. PAPAZ'ın fonksiyonu şudur: Oportünizmin, revizyonizmin vb. cepheneliğinden toparlanmış, burjuvazinin fırınında pişirilmiş karşı-devrimci tezlerini yeni bir etiketle piyasaya sürmek ve bu yolla «ezileni yatıştırmak, onlara sıkıntıların ve fedakârlıkların azalacağı umudunu vermek» ve böylece sömürü ve zulmün devam ettiği, daha da azgınlaştığı şartlarda yığınları egemen sınıflarla uzlaşmaya ikna etmek, onları devrimci eylemden uzak tutmaya çalışmak, «devrimci ruhun zayıflamasına ve devrim azminin yıkılmasına» faal olarak katılmaktır. PAPAZ'lık müessesesi oportünist partiler olarak örgütlenmiştir ve kutsal kitap «ÜÇ DÜNYA TEORİSİ»dir. Dünya karşı-devrim güçlerinin misyonerleri şimdi yoğun bir faaliyet gösteriyorlar ve marksizm-leninizme ateş püskürüyorlar.

«Devrim korkusu, onların temel ilkesidir.»

Bu nedenle devrimler gündeme geldikçe, devrim dalgası yükseldikçe, sağ oportünizmin bozguncu ve karşı-devrimci faaliyetlerinin, modern revizyonizmi aratmayacak seviyeye gelmesi bizi şaşırtmamalıdır.

b — «Üç dünya teorisi» taraftarları, proleter enternasyonalizminin düşmanıdırlar. Oportünizmin yolu; burjuva milliyetçiliği, bütün ülkelerin işçilerini, ezilen halkları birbirine düşman etme, gericiliğin kuyruğuna takma yoludur. Yeni oportünizm, uluslararası komünist hareketin en büyük düşmanlarından biridir.

c — «Üç dünya teorisi» taraftarları, proleter devrimine ilişkin marksist-leninist teorinin esası olan burjuva devlet cihazının parçalanması, iktidarın şiddet yoluyla ele geçirilmesi ve proletarya diktatörlüğünün kurulması meselesini bilinmeyen bir geleceğe ertelemişlerdir. Reformculuk ve barışçı yol onların temel

araçlarıdır. Silahlı mücadelenin, halk savaşının yalnızca sözünü eden burjuva pasifist bir çizgi izlemektedirler.

d — Proletaryanın tarihi misyonu; onun dışındaki sınıflara yüklenmekte; proletaryanın devrimdeki önder rolünden, bir marksist-leninist parti için mihenk taşı olan bu devrimin temel sorunundan vazgeçilmektedir. Oportünistler, «yeni bir düzen» için emperyalizme karşı mücadelenin her sınıfın önderliğinde gerçekleşebileceği şeklinde tezler öne sürmektedirler. Bu, «üç dünya teorisi»nin reformist özüne işaret eden en belirgin özelliklerden birisidir.

e — Uluslararası oportünizm, leninist parti öğretisinin yalnızca lafzına sahip çıkmaktadır. Oportünistler proletaryanın öncü müfrezesini sosyal devrim partisi olarak değil, sosyal reform partisi olarak görmektedirler. Devrimin yapılmadığı bir çok ülkede, oportünist partiler, bugün sınıf işbirliğinin aletleri haline gelmiştir. Onlar, gerek ideolojik-siyasi çizgileri ile, gerekse örgütsel yapıları ve faaliyetleri ile proletarya içerisinde burjuvazinin ajanlığı rolünü oynamaya başlamışlardır. Birçoğunun illegal temel üzerinde yükselen partiler pozisyonuna bürünmesi bir aldatmacadır. Çünkü burjuvaziye, burjuva devlet cihazına, orduya güven duyan, karşı-devrim güçlerini hoş göstermeye çalışan partilerin illegal temel üzerinde yükselen ve silahlı mücadeleye hazırlanan proletarya partileri olmaları düşünülemez. Zaten onların böyle iddiaları yoktur.

Yeni oportünist partiler, burjuvaziyle yaptıkları ittifaktan aldıkları güç ve destekle hızla yasallığa yönelmektedirler. Onların parti ve illegalitenin önemi üzerine söyledikleri boş bir kandırmacadır. Egemen sınıflara ateş püskürüyor görünmeleri danışıklı bir döğüştür. Oportünizmi nasıl yasallık beslerse, oportünizm de bu candamarına karşı övgüler düzmekte ve yasallığı marksist-leninist harekete empoze etmeye, emperyalist sömürü ve zulme karşı mücadelede dev-

rime önderliğin temel güvencesi olan illegal temellere sahip proletarya partilerinden yoksun bırakmaya çalışmaktadır. Günümüz şartlarının ve gelişmelerin daha da zorunlu kıldığı illegal temeli sağlam, disiplinli ve savaşçı partilere olan gereklilik, oportünistlerce tam tersine bir yorumla yasal ve gevşek dernekler anlayışına indirgenmektedir. Onların «yasal olanaklardan yararlanma» perdesi altında, faşizmin, gericiliğin saldırılarının yoğunlaştığı durumlarda yasal partilere geçişi —«illegal» örtünün bütünüyle bir yana atılması— hiç şaşırtıcı olmayacaktır.

Oportünist partiler, devrimde proletaryanın önder ve marksist-leninist partinin yönetici rolünü egeyen sınıflara ve onların sömürü ve baskı örgütlerine bırakmışlardır. Bu tip partiler «üretici güçler teorisi»ne dayanan tezleri dolayısıyla, kendiliğindencilik minderinde başa güreşmektedirler. Sömürücü ve emperyalizm yanlısı güçlerin iktidarı altında, «yeni ekonomik düzen» safsatasının tedricen gerçekleşebileceğini ve giderek sosyalizme geçilebileceğini —bunu açıkça söylemiyorlar, ama yarı-sömürge bağımlı ülkelerde burjuva demokratik devrimin tamamlanmasını kendiliğinden gerçekleştirebilecek bir olgu olarak görüyorlar— iddia ediyorlar. Emperyalist ülkelerde burjuvazinin, proleter devriminin «önemli bir parçası» saydıkları «milli bağımsızlık aşaması»na proletaryanın yanı başında katılabileceğini savunuyorlar. Aynı şekilde yarı-sömürge, bağımlı ülkelerde halkların milli ve demokratik devrim görevlerini, sahte «milli bağımsızlık» çığırkanlığıyla burjuva bir yorum çerçevesinde ele alıyorlar.

Oysa Enver Hoca Yoldaş'ın belirttiği gibi;

«Sadece işçi sınıfının bilinçli ve örgütlü öncüsü, tutarlı, devrimci teorinin ideolojik ilkelere sonuna kadar bağlı marksist-leninist parti, milli ve demokratik devrime olduğu kadar, proleter devriminde de, sosyalist ve komünist toplu-

mun inşası için mücadelede de ülkeyi ve halkı zafere götürebilir.»

Geçmişte modern revizyonizme karşı mücadele içerisinde doğan birçok parti, bugün yozlaşmış ve «üç dünya teorisi»nin «beyaz muhafızları» haline gelmişlerdir. Bu partilerin tabanı değil, ama yönetici klikleri devrimin azılı düşmanlarıdır. Zaten birçoğu küçük burjuva entellektüellerini içinde barındırmaktaydı, şimdi kapılarını mevki düşkünü, yoz, burjuva unsurlara sonuna kadar açmışlardır.

f — Uluslararası oportünist akımın ortak tezi «üç dünya teorisi» dünya haklarına sunulmuş reformist ve diplomatik bir uzlaşma reçetesidir. Devrimin yapılmadığı ülkeler için getirilen «milli bağımsızlık aşaması» hem oportünist bir öz taşıması, hem de değişik ülkelerde somut özellikleri açısından farklı yapıları hiç gözönüne almaması bakımından burjuva-enternasyonal bir nitelik taşımaktadır. «Üç dünya teorisi», her ülke için geçerli temel marksist-leninist ilkeleri inkâr etmektedir. Ama bir yandan da her ülkenin somut şartlarını, içinde bulunduğu ortamı gözönüne almayan; önceden görülmesi mümkün olmayan bazı sorunlara «ışık getiren», karmaşık durumlarda nasıl davranılacağına dair reçeteler sunan «fevkalade» bir «teori» pozundadır.

Yeni oportünist akımla ilgili diğer özellikler üzerinde durulabilir. Ancak burada esas önemli olan, proleterlerin, emekçilerin ve marksist-leninist partilerin yolunu karartmaya çalışan «üç dünya teorisi» ideologlarının gözardı ettiği gerçekler ve gelişmeler üzerinde dikkatleri toplamaktır.

Kapitalizmin çelişkilerinin keskinleşmesi, iki süper devletin savaşa yönelmesi ve sömürü ve zulüm sistemini kemiren hastalıkların yeniden ve daha derin olarak hortlaması, halkları sefalet ve açlığa, zulmün hedefi olmaya giderek daha da fazla sokmakta ve bu alanın içerisine çekmektedir. Bu gerçeğin bir

yanıdır. Ama daha da önemli olanı, gelişmelerin bir çok ülkede devrim için sürekli maddi değişiklikleri yakınlaştırması, zincirin zayıf halkalarının şimdiden küflenmeye başlamış olmasıdır. Kapitalist-revizyonist sistemin zayıf halkalarında egemen sınıflar, proleteryanın, halkların indireceği güçlü balyoz darbelerine dayanamayacaklardır. Devrim için gerekli objektif değişikliklerin ne zaman, nerede, hangi yoğunlukta gerçekleşeceğini söylemek falcılık olur. Ekonomik ve siyasi bunalım değişik ülkelere, değişik ölçülerde yansımakta ve ayrıca da subjektif etkenler aynı seviyede gelişmemektedir. Ancak kapitalist-revizyonist sistemin çelişkilerinin, iki süper devletin savaş ve saldırı siyasetinin kendi suyunu ısıtmakta olduğunu söyleyebiliriz. Bunlardan ne gibi bir sonuç çıkarmak gerekir?

Varsın oportünistler —tabii diğer bütün burjuva akımlar— bundan «yeni ekonomik düzen», «milli bağımsızlık», «anayurt savunması», yığınlar içerisinde devrimci çalışma yerine burjuvazi ve orduda, subaylar arasında çalışma, yasal parti vb. gibi kapitalizmin çöküşünü geciktirmeye, devrimleri tatil etmeye yaran sonuçlar çıkarsınlar. Varsın onlar, bunalımın nedenlerini gizlemeye, sonuçlarını reformlarla hafifletmeye çalışsınlar. Marksist-leninistler, derinleşen buhrandan devrim için yararlanacaklar, kitleler arasındaki devrimci faaliyetlerini şiddetlendirecekler, devrimin önderi olabilecek sağlam partiler inşa edeceklerdir.

Lenin, marksizmle oportünizmin üstlendiği rol konusunda şunları söylemişti:

«Marksizm işçi partisini eğiterek, iktidarı alıp bütün halkı sosyalizme götürmeye, yeni bir rejime yöneltip örgütlemeye, burjuvazi olmaksızın ve burjuvaziye karşı kendi toplumsal yaşantılarının düzenlenmesi için, bütün emekçi ve sömürülenlerin eğiticisi, yol göstericisi ve önderi

olmaya yetenekli bir proletarya öncüsü yetiştirir. Yürürlükte bulunan oportünizm ise, tersine işçi partisi içinde, yığından kopmuş, kapitalist rejime kendini oldukça iyi 'uydurmuş' ve bir tabak mercimek için kardeşlerinin davasını satan, yani burjuvaziye karşı savaşında halkın devrimci önderleri rolünden cayan yüksek ücretli emekçi temsilcilerini yetiştirir.» (Devlet ve İhtilal, s. 32)

Lenin'in belirttiği gibi, temel sorun, elverişli şartlardan yararlanarak yığınları eğitebilen, onları devrime hazırlayabilen ve bu yolda proletaryanın, emekçi yığınların «eğiticisi, yol göstericisi ve önderi olmaya yetenekli» proletarya partilerinin inşası, yetkinleştirilmeleri sorunudur. Devrimci durum olmadan, devrim gerçekleşmez ve devrimci durumun olgunlaşması, yığınları kendiliğinden ve muazzam ölçülerde mücadele alanına çeker; ama devrimin zaferi kendiliğinden elde edilemez. Bundan dolayıdır ki, marksist-leninistler, hazırlıksız yakalanmamak; ister savaş patlak vermeden önce, ister savaş şartları altında olgunlaşmış olsun, bunalımdan yararlanarak devrimin zaferi yakınlaştırmaya çalışmalıdırlar. Bunun için marksist-leninistler, devrime dayalı siyasi hedefler doğrultusunda yoğun çaba harcamak zorundadırlar.

Oportünistler için bunlar, üstünde durulmaya değer sorunlar değildir. Onlar en iyimşer bir ifadeyle savaş patlayıncaya dek ve savaş esnasında karşı-devrim güçlerinin saflarında olacaklarını, onlarla sıkı bir işbirliği içinde alacaklarını ilan etmektedirler. Hedefleri devrim değildir, emperyalist savaş patlak verdiği takdirde bunu iç savaşa çevirmek, kendi hükümetlerini devirmek ve proletaryanın iktidarını kurmak değildir. «Üç dünya teorisi»ni hayata geçiren partilerin hedefi emperyalist burjuvazi ile birlikte «anayurdu savunmak», herşeyi buna bağlı olarak almak, sahte «milli bağımsızlık» için mücadele etmek-

tir. Emperyalist bir savaş olarak nitelediği bir yağma savaşına burjuvaziyle birlikte katılmayı savunan bir parti ne yaparsa yapsın, ilerici bir fonksiyon oynamaz. Özellikle Avrupa'daki oportünist partiler, «sosyal-emperyalist istila» spekülasyonu altında, hem proletaryanın temel görevi olan «kendi» burjuvazisini alt etme; hem de tek değil, iki süper devlete karşı mücadele görevlerini unutturmak için yırtınıyorlar. Oportünistlerin parti anlayışı hakkında bir fikir edinmek için yalnızca onların «hedef ve amaçları»na, örneğın «anayurt savunması»na bakmak bile yeterlidir. Emperyalist savaşta «yurt savunması» sloganı ve bunun meşru gösterilmesi, bu partilerin kısa ve uzun vadeli «mücadele» perspektiflerini açık bir biçimde göstermektedir.

Oportünist partilerin fonksiyonu, devrim için hazırlık, subjektif etkeni ilerletmek, emperyalizme ve savaşa karşı mücadele etmek değil, bunları baltalamaktır. Emperyalist savaşa Batı bloku saflarında hazırlamak, devleti, orduyu güçlendirmektir. «Üç dünya teorisi» ile getirilen «yeni»liklerden birisi de oportünist partilerin çalışma alanını burjuvazi, burjuva devlet adamları, parlamenterler, burjuva yazarlar, burjuva partiler, gerici sendika ağaları vb. arasına kaydırmalarıdır. Yığınları kandırmak, burjuvaları ise «sınıf bilinci» temelinde eğitmek istemektedirler! Aydınlık oportünistleri buna bir örnektir.

Fransız oportünistleri ise şöyle demektedirler:

«... süper güçlere karşı verilen bağımsızlık mücadelesinde birleşik cephe çalışması yapılabilecek burjuva tabakaları ve temsilcileri vardır ve revizyonist kampta ağırlığını koyan veya en azından revizyonistler tarafından tarafsızlaştırılan burjuva kesimlerini buradan koparmak ve süper güçlere karşı direnmede desteklemek özellikle gereklidir.» (abç).

Oportünistler, sözde bu tür belirgin ve açık gerici sözlerini düzeltme ve tamir etme yoluna gitmektedirler. Yalnız bunlar bir kıvırtmacadan ibarettir. Onlar parti çalışmasını, bir burjuva klubünün «sınıflar üstü» faaliyeti derecesine düşürmektedirler. Bunlar, nereden kaynaklanmaktadır? Tabii ki, burjuva ideolojisinden, oportünist teori ve pratikten! Eğer devrimde proletaryanın önderliği temel düşüncesi, devrimin muhtevası, itici güçleri, gelişme yolu vb. hakkındaki marksist-leninist anlayış, devrimci teori ve pratik terkedilmişse, leninist parti öğretisi ve mücadele anlayışında tutarlı bir tutum beklenilemez. Leninist strateji ve taktiklerden, işçi sınıfının tarihi görevinden bağımsız, bunlardan ayrı bir öncü örgüt düşünülemez. «Bütün sınıflar», «bütün güçler» anti-emperyalist, ilerici bir fonksiyona sahip görülüyorsa, kaçınılmaz olarak, onlar arasında çalışma (daha doğrusu burjuvaziye hizmet, egemen sınıflar adına halkı kandırmaya kalkışma) ve egemen sınıflara karşı güven duygusu da gündemde olacaktır. Günümüzde revizyonist partilerden sonra, oportünistler de tıpkı II. Enternasyonal'in sosyal-demokrat partileri gibi proletarya devriminin teori ve pratiğine sırt çevirdiklerinden reformcu nitelikte burjuva muhalefet partileri rolü oynamayı üstlenmişlerdir. Burjuva-rvizyonist ideolojiye, burjuva karakter ve özelliklere dayanan partilerin, reformculuğun, sınıf işbirliğinin basit araçları durumunda olmaları doğaldır. Oportünist partiler, giderek daha da belirgin bir şekilde alışılmış burjuva muhalefet partilerinden farksız olmadıklarını ortaya koyacaklardır ve bugünden koymaktadırlar.

Oportünist teori ve pratik, günlük talepleri «herşey» sayma, burjuva yasallığına tapınma ve yığınların mücadelesini bunun içine hapsetme doğrultusundadır. Kendiliğinden yükselen mücadeleden ötesi bir uçurum ve anarşizm olarak görülmektedir. «Üç dünya teorisi»nin savunucuları, sözde «savaş etkenleri»nin hakim duruma geldiğini —bu zaten bir çarpıtma—

dır— söylemelerine rağmen, yasal örgütlenme ve çalışmayı daha da artırmak, illegal olan herşeye düşmanlık besleme yönünde ilerlemektedirler. Oysa genel olarak katipalizmin çelişkilerinin, özel olarak iki süper devlet arasındaki çelişkinin şiddetlenmesi, devrim-karşı-devrim arasındaki gerginliği ve çatışmayı yoğunlaştırıyor, demektir. Bu da her zamankinden daha fazla illegal örgütlenmelere ve yeni mücadele biçimlerine uygun hazırlıklara olan gereksinmenin önemini gösterir. Ekonomik ve siyasi bunalımın derinleşmesi, faşist diktatörlüklerin, burjuva diktatörlüklerinin şiddet ve zulmü yoğunlaştırması, yığınların buna karşılık «barışçı» dönemlerdekinden daha farklı bir dille cevap vermesinin kaçınılmaz bir gelişme olduğuna işaret eder. Marksist-leninist bir partinin görevi; egemen sınıfların terörüne karşılık yasal bir direniş örgütlemek, bununla yetinmek değil, yeni mücadele biçimlerini örgütlemek, yığınlara iktidarın namunun ucunda olduğu gerçeğini kavratmak, bunu kendi pratikleriyle kavramaları için canla başla çalışmaktır. Elbetteki bu, objektif gelişmeleri gözönüne almasızın gözü kapalı hareket etmeyi, maceracılığa düşmeyi gerektirmez.

Egemen sınıflar yalnızca Asya, Afrika ve Latin Amerika'da değil; bugün Avrupa'da, Japonya ve diğer yerlerde de legaliteyi çiğniyorlar ve hayatın her alanını gericileştiriyor ve faşistleştiriyorlar. Engels'in «önce siz ateş edin burjuva beyleri» şeklinde ifade ettiği gibi, şiddet ve terörü giderek daha da yoğun bir şekilde gündeme getiren başından beri zaten onlardır. Kapitalizmin genel bunalımının derinleşmesi çelişkileri yumuşatmıyor, yasal mücadeleyi öne çıkarmıyor. Akıllarınca bunu uman ve durumu böyle göstermeye çalışan revizyonizm ve oportünizmdir. Onlar, yasal olanakları, burjuvazinin ihsan edeceği bir şey olarak görüyorlar. Dünya emperyalizminin, karşı-devrim güçlerinin teröre, şiddet ve gericiliğe hız vermesi, dünya halklarının bundan da ders alması

gerektiğini gösteriyor. Karşı-devrim güçleri legaliteyi çıgnıyorlarsa, devrimin güçleri de burjuva legalitesini çıgnemekte ve legaliteden yararlanmayı ihmal etmeden devrimci kitle terörünü yükseltmekte hiç tereddüt göstermeyeceklerdir.

Bunun için illegal örgütlenme ve mücadele yöntemleri marksist-leninistlerin özellikle üzerinde durmaları gereken temel bir meseledir. Buna en ufak bir şekilde yan çizmek devrimci eylemi reddetmek, proletaryanın devrime önderliğini temel bir güvenceden yoksun kılmak demektir. Şu veya bu ülkede olgunlaşan devrimci durum şartlarında —bu her ülkede aynı zamanda görülmez, eşitsiz bir gelişme izler— kitleleri devrime yöneltmenin yalnızca legal yollarla, ya da sözde illegaliteyle mümkün olmayacağı gerçeği tartışılmaz, ama tabii ki, bu kitlelerin örgütlenmesinde ve devrimci propaganda çalışmaları sırasında her şart altında legal olanakları reddetmenin bir gerekçesi de olamaz. Legal ve illegal mücadele biçimleri şartlara bağlı olarak marksist-leninist partilerin gündemindedir. Ve önemli olan da bunların muhtevası ve hangi sınıfa hizmet ettiğidir. Proletaryanın ve onun partisinin devrim mücadelesinin, marksist-leninist hareketin dışında bir illegalite, ya da legalite bir anlam taşımaz.

Proletarya partisi için en başta gelen sorun marksizm-leninizmin ideolojik, politik ve örgütsel temel ilkelerine sahip olmak, bunlara daima sadık kalmaktır. Devrim için yürütülen mücadelede proletaryaya ve emekçi yığınlar bilinç taşıyan, onları çeşitli türden burjuva ideolojileriyle değil, marksizm-leninizmle eğiten bir parti, adına layık olabilir. Bu da öncü müfrezenin ideolojik-siyasi çizgisini marksizm-leninizmin rehberliğine, uluslararası plânda ve ülke içerisinde toplumsal ve ekonomik gelişme sürecinin diyalektik materyalist tahliline dayandırdığı takdirde mümkündür. Bunu esas almayan bir parti, kendiliğindencilikten kurtulamaz. Revizyonizmden, oportünizmden, ma-

ceracılıktan; sağa-sola yalpalamaktan yakasını sıyıramaz. İşte devrim için mücadelede, marksizme yabancı akımlara karşı iç ve dış, ulusal ve uluslararası planda yürütülen ideolojik mücadelede esas ve belirleyici olan bir partinin marksist-leninist ideoloji ve devrimci siyasi çizgiye sahip olup-olmadığı meselesidir. Buna sahip olmayan bir parti için legalite kaçınılmaz ve doğaldır, ya da illegalite proletaryanın hizmetinde olmayan boş bir araçtır. Fakat marksist-leninist bir parti, ya da hareket için, onun amaç ve hedeflerine ulaşabilmesi, tarihi rolünü yerine getirebilmesi için illegalite büyük bir önem taşır. Burjuva diktatörlüğü altında parti inşası ve faaliyetlerinin temeli gizli olmak zorundadır. Buna dayanılırsa legal olanaklar en geniş bir şekilde ve doğru olarak kullanılabilir. Lenin şunları söylemekteydi;

«İllegalite ve gizlilik, proletaryanın devrimci partisinin esas özellikleridirler ve esas hedefi devrimi örgütlemek olan partinin mevcuriyeti ve devrimci faaliyetleri için, kaçınılmaz önemli bir şarttır.»

Türkiye’de «üç dünya teorisi»nin patentini elinde tutan tescilli oportünistler, örneğin Aydınlik oportünistleri, uluslararası oportünizmin ülkemizdeki bu subesi, devrimci bir örgütlenmeye ve şiddete dayanan mücadele biçimlerine olan nefretini kusmaktadır. Aydınlik oportünistleri, faşist diktatörlüğün ve onun doğrudan saldırı araçları olan faşist beslemelerin terörü karşısında, «haklı bir zemin üzerinde mücadele etmek» adına, yığınlara barışçı mücadeleyi öğütmekte, asla şiddete dayanan bir karşılıklı bulunulmamasını vaazetmektedirler! Onların bütün yaptığı, modern revizyonistlerle dergi köşelerinde sürdürdükleri bir söz düellosudur. Üstelik, onlarla her temel meselede özünde aynı görüşleri savunarak...

Aydınlik oportünistleri işi, yığınların devrimci ey-

lemine, tam bir Ecevit ağzıyla «provakasyon» olarak nitelemeye kadar vardırırmaktadırlar. Onların arkasına gizlendiği perde, maceracılığın provakasyonlara alet olabileceği ve onların yığınlardan kopuk, devrimci mücadeleye verdikleri zarardır. Şüphesiz, küçük-burjuva maceracılığı yığınların devrimci eylemine zarar vermektedir. Ve bunlar mahkûm edilmelidir. Ancak oportünistlerin derdi bu değildir. Fabrikada ve tarlada, okullarda ve meydanlarda faşizmin, gerici-liğin şiddetine ve saldırılarına karşı yığınların çoğu zaman devrimci şiddetle karşı koyması, bunun ülke ölçüsünde giderek yaygınlaşması —işte budur oportünizmin korkusu. İşte budur «provakasyon», «maceracılık» suçlamalarıyla mahkûm edilmek istenen! Çünkü onlar, yığınların faşist diktatörlüğü gerileten her eylemini, daha etkili mücadele biçimlerini «üçüncü dünya» ülkelerin birliğine (!) ve mücadelesine (!) zarar verir korkusuyla istememektedirler. Çünkü onlar, ülke içinde sınıf mücadelesinin keskinleşmesini ve giderek bir devrimci savaşın patlamasını istememektedirler; onların istediği «milli birlik ve beraberlik»tir. Onların istediği, hakim sınıflarla ittifaktır. Devrimci eylemden, kitlelerin kabaran direniş ruhundan tir tir titremektedirler. Oportünizm, kendisi gibi herşey barışçı ve reformcu budalalığa hizmet etsin istemektedir.

Marksist-leninistler, devrimci bir ortam olmadan kitleleri kolaylıkla ayaklandıırabileceklerini, onları silahlandırarak emperyalizmi ve egemen sınıflar iktidarını yıkabileceklerini ummazlar. Devrimci bir partinin önderliği olmadan, kitlelerin örgütlü ve aktif katılması olmadan bir devrim düşlemezler. Ama ulusal ve uluslararası planda olayların planda olayların gelişimine bakarak günlük ve daha uzun vadeli görevleri, bunların gerektirdiği çalışmaları ve hazırlıkları ihmal etmezler. Devrimin gerekliliğini anlatmak, gerekli örgütlenmeleri yaratmak ve geliştirmek, şiddete dönüşecek mücadeleye her bakımdan hazırlıklı olmak,

şiddetlenen sınıf mücadelesi karşısında apansız yakalanmamak —bunlar marksist-leninist partileri oportünist yuvalardan ayıran temel farklılıklardır. Devrimin yapılmadığı hemen bütün ülkelerde, marksist-leninist partiler, devrimci yığın hareketlerini «desteklemek, geliştirmek, yaygınlaştırmak, keskinleştirmek ve illegal örgütleri oluşturmak» için mücadele ederken; oportünist partiler, tam tersine yapıyorlar, egemen sınıflara destek oluyorlar, yığınları yatıştırmaya çalışıyorlar. Oportünistlerin kendi egemen sınıflarına karşı, dünya emperyalizmine ve savaşa karşı devrim için mücadele sorunları diye bir sorunları yoktur. Herşey dünyanın bugünkü statükosunu korumayı bir adım bile aşmayan reformist gevezelikler ve programlar üzerinde döndürölüp durmaktadır. Herşey emperyalistlerden ve gericilerden beklenmektedir. Örneğin, proletaryanın ve köylülüğün, halkın örgütlü ve silahlı güçlerini yaratmaya çalışmak, bu yönde pratik adımlar atmak mı? Ne gerek var! Burjuva ordusu varken...

Emperyalist savaşın devrimlerle önlenebileceği, patlak veren savaşın devrimci bir bunalım doğuracağı ve bunu yaygınlaştıracığı, savaşı sona erdirmenin tek yolunun ve devrimci çözümünün devrimler ve devrimler için mücadele olacağı oportünizmin teori ve pratiğine yabancısıdır. Oportünistlerin amacı kısmi talepler ve reformlar için mücadeleyi herşey olarak göstermek; devrim yerine, gerçek milli bağımsızlık yerine sosyal-şoven tezlerle hedef saptırmaktır. Devrimci proletarya, devrim mücadelesinde reformlar da elde eder, ama onları bir yan ürün olarak görür. Devrimci proletaryanın reform anlayışı, oportünizmin, revizyonizmin, reformculuğun eleştirisini de içerir.

Oportünizm bir çok ülkede yuvalanmıştır. Ama çok daha fazla parti yeni-oportünizme karşı kesin tavır belirlenmiştir, ciddi ve tutarlı bir şekilde devrimci mücadeleye devam etmektedirler. Marksist-le-

ninistler, yeni-oportünizmi de diğerleriyle birlikte al-
tedeceklerdir. Geçmişte modern revizyonizme karşı
takınılan tavırda olduğu gibi, günümüzde de reviz-
yonizme ve yeni-oportünist akıma karşı takınılacak
kesin tavır, bir partinin leninist olup olmadığının tem-
mel kıstaslarından biridir. Bu tavır, marksizm-leniniz-
me sadakatin teoride ve pratikte, hayatın her alanında
devrime ve proleter enternasyonalizmine bağlılı-
ğın ispatlanmasıyla belirlenmektedir. Marksizm-leni-
nizm temeline dayanmayan bir birlik devrimci pro-
letaryaya ait olamaz. Uluslararası marksist-leninist
hareket, oportünizmin bütün çabalarına rağmen dev-
rimci birliğini korumakta ve oportünistlere kapılarını
kapatmaktadır.

Bugün Enver Hoca Yoldaş'ın önderliğindeki AEP
ile aynı safta, diğer marksist-leninist partilerle birlik-
te uluslararası komünist hareketin birliğini ve dev-
rimci çizgisini açık ve kesin bir şekilde savunmayan
hiçbir parti tutarlı olamaz, proleter enternasyonaliz-
minin yüklediği görevleri yerine getiremez. Elbetteki
bu yeterli değildir. Kendi ülkesinde ayağı yere bas-
mayan, ideolojik ve siyasi, örgütsel ve pratik olarak
marksizm-leninizme sadık olmayan her parti ve grup
kendiliğindencilikten ve oportünizme sadece sözde ta-
vır almaktan kurtulmuş olmaz. En başta kendi ülkesin-
de devrim davasına sıkı sıkıya sarılmış bir parti, pro-
leter enternasyonalizmine sadık kalabilir ve revizyo-
nizmi, oportünizmi yenilgiye uğratabilir. Subjektif et-
kenlerdeki geriliği yenmenin ve kendiliğinden yükse-
len yığın hareketlerine siyasi bir yön kazandırabil-
menin, oportünist «üç dünya teorisi»ni bütünüyle red-
detmekle (ve tabii devrimci siyasetleri savunmak ko-
şuluyla) doğrudan bir ilişkisi vardır. «Üç dünya teo-
risi»ni rehber edinmiş bir parti, ne ideolojik ve siyasi
olarak, ne de örgütsel olarak proletarya partisinin
fonksiyonunu yerine getirebilir. Bir parti eğer, «üç
dünya teorisi»ni savunan, bu eğilimi taşıyan unsur-
ları bünyesinden temizliyebiliyorsa, oportünizmin et-

kilerini silebiliyorsa ve bu karşı-devrimci akımı ittifak edilir bir güç değil, tıpkı revizyonizm gibi ezilecek ve sahip olduğu bütün mevzilerden sökülüp atılacak bir güç olarak görüyorsa marksist-leninist adına layık olabilir. İşte Aydınlik oportünizmine karşı tavır da ülkemizde böyle olmalıdır.

Marksist-leninist bir partinin, ya da hareketin dünya devrimine; proletaryanın, halkın kurtuluşu davasına karşı görevlerini yerine getirebilmesi için marksizm-leninizmin rehberliği altında, somut şartlara uygun olarak önder ve örgütleyici rolünü yerine getirebilmesi, iç yapısını sağlamlaştırması ve kitlelerle olan bağlarını giderek güçlendirmesi gerekli ve zorunludur. Emperyalizme ve savaşa, egemen sınıfların faşist baskı ve zulmüne, yoğunlaşan sömürsüne karşı mücadele en ufak bir şekilde bile ihmal edilemez. Proletarya diktatörlüğünü (veya halkın demokratik diktatörlüğünü) hedef almayan, süper devletlerden, diğer emperyalistlerden, egemen sınıflardan medet uman bir parti diğer burjuva partilerinden farklı olamaz. Oportünizmin tam tersine, marksist-leninist partiler, bolşevik uzlaşmazlığına sahip olmalıdır. Bunun için kadrolar marksist-leninist ideoloji, proletaryanın dünyaya bakış açısı ile donatılmalı, siyasi bilinç ve pratik tecrübe ile yetkinleştirilmelidir. Dünya ölçüsünde marksizm-leninizme sırt çeviren, ona ihanet eden akımlar çok çeşitlidir. Proletaryanın öncü müfrezesinin hem devrimci mücadeleye önderlik etme, hem de marksizme yabancı akımları ideolojik ve pratik olarak mahkûm etme görevleri son derece hayati bir sorundur. Ancak unutulmaması gereken, marksist-leninist partilerin eğitimlerini yalnızca sınıf mücadelesinin ateşi içerisinde sağlayabilecekleridir.

Bir kere daha belirtmek gerekirse, marksist-leninist partiler için temel ve canalcı sorun, «uç dünya teorisi» taraftarlarının izlediği yolun tam tersine, legal olanakları ihmal etmeksizin illegal devrimci ça-

lışmaya ve karşı-devrim güçlerinin saldırılarını her şart altında göğüsleyebilecek, varlığını koruyabilecek sağlam ve illegal temelde güçlü bir örgütlenmeye, bu örgütsel faaliyeti yürütebilecek profesyonel devrimci kadrolara olan gerekliliktir. Mevcut dönemin özellikleri de bunun önemini en açık şekilde gösteriyor. Derinleşen bunalım ve iki süper devletin savaş ve saldırı siyaseti, çelişkilerin şiddetlenmesiyle birlikte yığın mücadelelerinin yeni biçimlerini giderek gündeme getirecektir. Bu da illegal devrimci çalışmanın gereksiz hale geleceğini değil, çok daha önem kazanacağına işaret eder.

Günümüz dünyasında olayların akışı, devrim dalgasının birçok ülkede ve bölgede yükseldiği; bunun daha da yaygınlık kazanmasının ve şiddetlenmesinin kaçınılmazlığı doğrultusundadır. Burjuva-revizyonist sistemin içine düştüğü derin bunalımdan bir çırpıda ve kendi isteğiyle çıkması olanaksızdır. Dünya emperyalizminin güçleri zor durumlarından kurtulmak için attıkları her adımda daha da bataklığa batmaktadırlar. Mevcut dönemin özelliklerinden dolayı ezilen ve sömürülen geniş yığınlar, işçi sınıfı ve köylülüğün geniş katmanları artan ölçüde direniş ve mücadele alanına atılmaktadır. Halkların bilinci ve siyasi mücadele tecrübesi, her geçen gün daha ileri bir seviyeye ulaşmaktadır. Marksist-leninist partilerin önüne çıkan temel pratik sorun, devrim sürecini hızlandırmak, mücadele arenasına atılan yeni ve taze güçleri yönetmek, birleştirmek ve leninist ilkeler temeli üzerinde örgütlemektir. «Üç dünya teorisi» taraftarlarının gözardı etmeye çalıştığı en önemli sorunlardan birisi de budur. Çünkü onlar, tıpkı revizyonistler gibi kendiliğindenciliği yücelten, marksist-leninist teorinin ve proletarya partisinin rolünü ve bilinç etkenini küçümseyen bir akımı temsil etmektedirler. Oportünizmin teorik temelini de tıpkı revizyonizm gibi kendiliğindencilik oluşturmaktadır. Bu, onların her tezinde, söyledikleri herşeyde kaçınılmaz

olarak kendini göstermektedir. Onlar bilincin önemi-
ni, subjektif faktörün rolünü küçümsemediklerini öne
süreceklerdir. Hatta teoriye en fazla önemi kendileri-
nin verdiğini iddia edeceklerdir. «Teori»ye önem ver-
mektedirler; fakat bu makrsist-leninist teori değildir,
oportünist »üç dünya teorisi»dir (ve tabii onu tamam-
layan, açımlayan oportünist görüşler silsilesidir).
Oportünistlerin bütün yaptığı yığınların ekonomik bi-
lincine (zaten onlar bunu kendiliğinden edinirler)
ekonomik bilinç katmaktır; yığınlar üzerindeki burju-
va ideolojisinin, onun çeşitli türleri olan revizyoniz-
min, reformizmin yeni bir salatasını eklemeye çalış-
maktadır. Proleter sınıf bilinci yerine, oportünizmi ta-
şımaktadır. Oysa proletaryanın müttefikleri, devrimin
itici güçleri arasında yeralan sosyal güçler, devrimci
mücadele arenasına yaygın bir şekilde katılmalarına,
direniş ve mücadele ruhlarına, devrimci potansiyel-
leri oldukça yüksek olmasına rağmen, onlar sosyal
kökenleri ve bundan kaynaklanan zaafırları dolayısıy-
la marksist-leninist parti tarafından mümkün oldu-
ğu ölçüde eğitilmeye ve mücadele içerisinde yönetil-
meye muhtaçtırlar. Özellikle köylülük ve şehir küçük
burjuvazisi, burjuva ve gerici ideolojinin büyük öl-
çüde etkisi altındadırlar. Proletarya olsun, onun dev-
rimdeki müttefikleri diğer emekçi yığınlar olsun kendi-
liğinden bilinçlenemezler. Mücadeleye atılırlar, ama
bu kendiliğinden siyasi iktidar mücadelesine dönüş-
mez. Mücadele hedefleri belirsizdir, bu nedenle siya-
si talepler etrafında devrime sevkedilmelidirler. Halk
yığınları, burjuva-revizyonist akımların faaliyetlerine
ve demagogik manevralarına karşı uyanık tutulmalı-
dır. Ekonomik ve siyasi bunalımın derinleşmesi her
zamankinden çok daha fazla kendiliğindenciligi gün-
deme getirir ve devrimci hareketi bu tehlikelerle yüz-
yüze bırakır. Lenin, özellikle buna dikkat çekmiştir:

«Halk hareketinin yayılması ölçüsünde, fark-
lı sınıfların gerçek yapıları daha fazla ortaya çık-

makta ve partinin olayların peşinden sürüklenerek yerde, sınıfı yönetme ve onun örgütleyicisi olma görevi daha ağır basmaktadır.» (1905 Devrimi Üzerine Yazılar, s. 58)

Uluslararası oportünizm, tartışmayı kendi alanına, marksist-leninist partilerin sahip olması gereken genel ve özel nitelikler, acil görevler, yığınların devrimci mücadelesi vb. açısından hiçbir önem taşımayan safsatalar alanına çekmeye çalışmaktadır. Onlar, böylece marksist-leninist partilerin teorik seviye, siyasi tecrübe, öğütsel pratik, fedakârlık ve demir disiplin, kitle bağlarını sıkılaştırma gibi temel sorunlarını unutturup, burjuvaziye güven duygusunu aşılama ve gevşeklik yaratmaya, yığınları devrime hazırlama görevleri yerine «yeni bir düzen»in kendiliğinden gerçekleşeceği hayallerini yaymayı hedeflemektedirler. Onlar, devrimci proletarya partilerinin iç yapılarını her bakımdan mükemmelleştirmelerini ve öncü bir müfreze olarak aktif bir şekilde emperyalist savaş ve saldırı siyasetine, faşist diktatörlüğe ve faşistleştirmeye demokratik hak ve özgürlüklerin gaspedilmesine, açlık ve sefaletle karşı yığınların mücadelesini örgütlemelerini ve bunu güçlendirmelerini istememektedirler. Devrimlerden, gerçek milli bağımsızlık mücadelesinden korkmaktadırlar.

Oportünistlerin ideolojik yozlaşmalarının örgütsel plana yansımaması düşünülemez. Marksist-leninistler, oportünizmin, revizyonizmin vb. tam tersine her dönemden daha da fazla parti meselesinin önüne eğilmek zorundadırlar. Marksist-leninist bir parti olmaksızın, proletarya önderliği vb. temel sorunlardan söz etmek bir anlam taşımaz. Parti inşası ana halkayı oluşturur. Bu ise marksist-leninist teoriden, devrimci siyasetlerden pratik eylemden ve kitlelerin mücadele içerisinde eğitilmesinden ayrı ele alınamaz. Marksist-leninist partiler ve hareketler, kadrolarını her bakımdan çelikleştirmek zorundadır-

lar. Devrimci teori kavratılmadığı, ideolojik sağlamlık pekiştirilmediği sürece, partide fedakârlıklar ve disiplin, kitleler içerisindeki çalışmada aktivite sağlanamaz. Parti kadroları teorik eğitimlerini devrimci eylem ve yığınların eğitimiyle birleştirdikleri takdirde tamamlayabilirler, ideolojik bakımdan sağlamlaşabilirler.

Bütün bunlar, iktidardaki sınıf düşmanlarına olduğu kadar, onların birer uzantısından başka birşey olmayan sosyalist maskeli burjuva-revizyonist akımlara karşı mücadelenin başarısı için temel ve belirleyici etkenlerdir. Zor şartlarda pusulayı şaşdırmamak için marksizm-leninizme sıkı sıkıya sarılmak zorunludur, başka yol yoktur. Lenin'in belirttiği gibi proleter ideolojiden uzaklaşmak burjuva ideolojisine yaklaşmak, proleter sınıf mücadelesini de o ölçüde terketmek demektir.

Kapitalist-revizyonist sistemin şiddetlenen çelişkilerinin, kapitalizmin derinleşen genel bunalımının şu veya bu ülkeye ileride hangi derinlikte yansıyacağını, devrimci durumun, proletaryayı hangi ülkede devrimin zaferine götüreceği, ya da götüremeyeceğini şimdiden kestirmek mümkün değildir. Olayların akışı, bugünden hemen her ülkede devrim için gerekli objektif değişikliklerinin belirtilerini ve geliştiğini, devrim durumunun adım adım olgunlaştığını gösteriyor. Bu, bilindiği gibi eşitsiz bir seyir izlemekte ve bazı ülkelerde ve bölgelerde devrimin nesnel etkenlerinin son derece elverişli olduğu gerçeğiyle de kendini göstermektedir. Bugün veya yarın olgunlaşan devrim durumunun, **mutlaka bir devrimle, zaferle sonuçlanacağı söylenemez.** Ama şartlar elverişlidir ve kaçınılmaz olan devrimin eninde-sonunda gerçekleşecektir. Bu da subjektif etkene bağlıdır. Bir devrim olup-olmadığını belirleyen etmelerden birisi de yığınlar arasındaki parti çalışmasıdır. Bundan ötürü;

«... sosyalistlerin kaçınılmaz ve temel görevi, bir devrim durumunun bulunduğunu (veya bu yöndeki gelişmeleri) yığınlara açıklamak, bunun genişliğini ve derinliğini anlatmak, proletaryanın devrim bilincini ve devrimci kararlılığını uyandırmak, devrimci eyleme geçmesine yardım etmek ve bu amaçla devrim durumuna uygun örgütler kurmak (veya hazırlıklı olmak) tır.» (Lenin, Proletarya Devrimi ve Dönek Kautsky, s. 17) (abç)

Bunlar bir marksisti, bir küçük burjuvadan, bir oportünistten ayıran temel kıstaslardır. «Üç dünya teorisi» taraftarlarının fonksiyonu sınıf işbirliğinin teorisini yapmak ve bunu pratiğe geçirmektir. Onların devrimci bir örgütlenmeye girişi ve yeni mücadele biçimlerine hazırlanması düşünülemez.

Marksist-leninistler, devrimci mücadeleyi yaygınlaştırmak ve yoğunlaştırmak göreviyle karşı karşıyadırlar. Ancak bu körü körüne yürütülemez, devrimci strateji ve taktikler gerekir. Çünkü devrimci bir partinin önderlik görevini yerine getirebilmesi için, gelecek olayların gelişimini doğru değerlendirebilmesi zorunludur. Bu ise, «üç dünya teorisi» ile yapılmak istendiği gibi, hem sınıf işbirliği temelinde, hem de geleceğe ilişkin hazırlop reçetelerle mümkün olamaz. Lenin'in belirttiği gibi;

«Belli bir tarihte devrim çıkacağı umuduna dayalı tahliller saçmadır. Ama, belli olmayan tarihteki devrime dayalı taktikler bir marksist için zorunludur; her devrimci proleter ve enternasyonalist için zorunludur.» (Proletarya Devrimi ve Dönek Kautsky).

VIII

SAĞ OPOTÜNİZMLE ARAMIZA SINIR ÇEKMENİN ÖNEMİ ÜZERİNE

Son yıllarda, marksist-leninist saflarda «üç dünya teorisi» adıyla ortaya atılan teorinin uluslararası proletarya hareketi açısından son derece tehlikeli ve zararlı oportünist bir akım olduğunu gösterdik. Bu «teori»nin başlıca karakteristik çizgilerini şu şekilde özetliyebiliriz.

«Üç dünya teorisi», marksizmin dayandığı temel doktrin olan sınıf mücadelesi doktrininin tam anlamıyla revizyona tabi tutmakta, uzlaşmaz sınıf çelişmelerini uzlaştır ilân etmekte; böylece proletaryayı ve halkları, burjuvazi ve hakim sınıflar karşısında silahsızlandırmakta, onları sınıf düşmanları karşısında teslimiyete ve işbirliğine çağırmaktadır. Devletin sınıfsal bir karaktere sahip olduğunu inkâr etmekte, marksist devlet teorisinin karşısına sınıflar üstü devlet burjuva safsatası ile çıkmakta, işçi sını-

fının ve emekçi halkın kurtuluşunun, ancak sömürücü hakim sınıfların devlet cihazının şiddete dayanan devrim yoluyla parçalanması ve yerine proletarya diktatörlüğünün ve halkın demokratik diktatörlüğünün koyulması gerektiğine yan çizmekte; fazladan olarak, «ikinci dünya» denilen emperyalist ülkelerde ve «üçüncü dünya» denilen, çoğu emperyalizme bağımlı olan ülkelerde «iki süper devlete karşı mücadele» demogojisi ile proleterlerin ve emekçilerin, hakim sınıfların devleti ve onun temel unsuru olan ordusuyla ittifakını önermektedir. Bunu, daha tehlikeli —çoğu zaman da tek tehlikeli, tek saldırgan— ilan ettiği Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı dünyada birleştirilebilecek tüm güçleri birleştirmek «gerekçe»sine sarılarak yapmaktadır. Böylelikle bu oportünist teori, vaaz ettiği sınıflararası işbirliği siyasetini, AET'yi oluşturan ülkeler, Japon ve Amerikan finans-kapitalini de kapsıyacak kadar genişletmektedir. Leninist emperyalizm teorisini, Lenin'in emperyalizm ve proleter devrimleri çağı boyunca geçerli olan öğretilerini bir kenara atmakta ve buna bağlı olarak savaş ve barış konusundaki temel marksist tezleri öylesine oportünistce ele almaktadır ki, tanınmaz hale getirmektedir. «Savaşa karşı mücadele», «savaşı engelleme», vb. sözlerle gerçekte savaş kışkırtıcılığı yapmakta; bir süper devlete, Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı mücadele yaftası altında, diğer süper devlet Amerikan emperyalizminin savaş cephesine hizmet etmektedir. «Üç dünya teorisi»nin oportünizmi yalnızca bunlardan ibaret değildir. O aynı zamanda, emperyalizmin boyunduruğu altındaki ülkelerde proletarya önderliğinde bir devrim olmaksızın emperyalist kölelikten kurtulmanın mümkün olduğu yolundaki karşı-devrimci düşünceyi açıkca savunmaktadır. İki zıt sistem, sosyalist sistemle kapitalist sistem arasındaki uzlaşmaz çelişmeyi rafa kaldırmaktadır. Bu konudaki oportünizmleri o kadar açıktır ki, modern revizyonist ihanet sonucu yıllar önce kapitalizmin geri

getirildiği Romanya, sırf sosyal-emperyalistlere belli ölçülerde karşı çıktığı için yeniden sosyalist ilan edilmiştir. Kapitalist ülkelerde proletaryanın önüne sosyalist devrim yerine, tekelci burjuvaziyle el ele «iki süper devlete karşı milli bağımsızlık mücadelesi» görevini koymaktadır. İnsanın insan tarafından sömürülmesinin bütün biçimlerine, emeğin gaspına son verilen sosyalist ülkelerle, emperyalizmin uşağı hakim sınıfların iktidarda olduğu ve halkın amansızca ezilip sömürüldüğü ülkeleri (ki bu ülkeler emperyalist sistemin bir parçasıdır) aynı kategoriye koymaktadır.

Bütün bunlar «üç dünya teorisi» savunucularının açıkça ifade etmekten kaçınmalarına rağmen iki anlama gelir: Ya «üç dünya teorisi»nin ortaya koyduğu görüşler doğrudur; ki bu durumda, marksizm-leninizmin bütün temel ilke ve tezlerinin artık geçerliliğini yitirdiği «yepyeni bir çağ»a girilmiştir. Ya da, marksizm-leninizm bütünüyle geçerliliğini korumakta, proletaryanın ve ezilen halkların kurtuluş yolunu aydınlatmaya devam etmektedir; ki o zaman, «üç dünya teorisi»nin marksizm-leninizmle yakından uzaktan bir ilgisi olmadığı, ona yabancı ve düşman, bir akım, oportünist bir akım olduğu sonucu çıkar. Ya biri, ya da diğeri! Hem marksizm-leninizmin sınıf mücadelesi, emperyalizm, savaş ve barış, devlet ve devrim üzerine bütün temel tezlerinin geçerliliğini kabul etmek; hem de «üç dünya teorisi»nin doğruluğunu savunmak, onun marksist bir teori olduğunu öne sürmek mümkün değildir. Çünkü gördük ki, «üç dünya teorisi» bütün bu meselelerde leninizme tamamen aykırı görüşlerle ortaya çıkmaktadır.

Evet ya biri, ya da diğeri! «Üç dünya teorisi» taraftarlarının sahtekârlığını açığa çıkarmak, onların «marksizm-leninizm, Mao Zedung düşüncesi» ile maskelenmiş burjuva yüzlerini teşhir etmek için, sonunda bütün meseleler buraya toplanmalıdır. Dünyanın her yerindeki oportünistlerin hep bir ağızdan tekrarla-

dıkları görüşlerin «çağımızda köklü değişiklikler meydana geldi, artık leninizmin modası geçti» demek anlamına geldiği gösterilmelidir. Modern revizyonizmin babası Tito, izleyicisi Togliatti vs. «üç dünya teorisi» türünden görüşleri ortaya attıklarında bunu açıkça söylüyorlardı; kendilerine karşı leninizmi savunanlara ise «III. Enternasyonalin dogmalarıyla hareket ediyorlar, oysa bunların modası geçmiştir» diyorlardı.

Evet «üç dünya»cılar, Tito'nun, Togliatti'nin, Kruşçev'in görüşlerini yeni bir etiketle piyasaya sürmekten başka bir şey yapmıyorlar. Bu yüzden bugün «üç dünya teorisi»ni savunanların arasında geçmişte Tito'ya, Togliatti'ye, vb. «çağın değiştiğini iddia ediyorlar, leninizmi geçersiz sayıyorlar ve inkâr ediyorlar, revizyonistler!» diye saldıranlar varsa, onlar geçmişteki davranışlarından dolayı revizyonistlerden özür dilemelidirler. Kendilerinin bugün savunduğu, «ama oluşumunun 1965'lerde, hatta daha önceleri başladığını» iddia ettikleri görüşleri, yıllar önce aynı gerekçelerle ve muhteva ile ortaya attıkları için Tito'yu, Togliatti'yi «ileri görüşlü büyük komünistler» ilan etmelidirler! Böylece yürüdükleri yolda ne kadar samimi ve inançlı olduklarını göstermiş olacaklar ve geçmişteki «hatalarını» düzeltmiş olacaklardır.

Ancak Lenin'in fikirleri ölümsüzdür, leninizm ölümsüzdür. Emperyalizm ve proleter devrimleri çağı sona ermedikçe, leninizmin bütün temel tezleri, evrensel geçerliliğe sahip ve bütün bir çağ boyunca proletaryanın elinde en değerli silah ve kılavuz öğretiler olmaya devam edecektir. Tarihin diyalektik akışı, sınıflar arasında kesintisiz olarak süren mücadele, devrimler ve karşı-devrimler, proleter sosyalist devrimler ve ulusal kurtuluş savaşları, ayaklanmalar, haklı-haksız tüm savaşlar, işçi sınıfını ihtilalci yolundan saptırmak için ortaya çıkan tüm revizyonist ve oportünist akımların ihanetleri leninizmi

defalarca doğrulamaktan başka hiçbir şey yapmamıştır.

«Üç dünya teorisi» adıyla ortaya atılan sağ oportünizme karşı yürütülen ideolojik mücadelenin kesin zafer kazanabilmesi için, bu «teori», felsefi ve teorik temelleriyle birlikte çürütülmelidir. Kitabın çeşitli bölümlerinde belirttiğimiz gibi bu «teori»nin felsefi temeli diyalektik ve tarihi materyalizmin tam zıttı olan idealizmin ve kaba materyalizmin garip bir karışımı ve eklektisizmdir. Dayandığı esas teorik temel ise (bundan önceki tüm revizyonist akımlar gibi) üretici güçler teorisi ve kendiliğindenciliktir. Üretici güçlerin, mevcut üretim ilişkilerini kendi gelişim ritmine uydurarak gelişmesini sürdürdüğü gerici safsatasından hareket etmekte, insan iradesinden bağımsız olan toplumsal gelişim yasalarının devrimci sınıfın temsilcileri tarafından kavranabildiği ve ilerici sınıfların objektif tarihsel gelişimi yönünde bilinçli bir eylem yürüttükleri taktirde, bu gelişim üzerinde doğrudan bir etki yapabileceklerini, eski sosyo-ekonomik yapıyı yıkarak yenisini kurabileceklerini inkâr etmektedir. Bilincin rolünü bütünüyle bir yana atmakta; devrimci sınıfların kendiliğinden süreci pasif bir şekilde izlemesini salık vermektedir. Devrimleri reddeden, bütün sorunları mevcut düzen sınırları içinde ve sömürücü hakim sınıflardan bekleyen, kitleleri onların kuyrukçusu seviyesine indirgemeye çalışan siyasi tezlerin felsefi ve teorik temelleri işte bunlardır. Bunlar aynı zamanda modern revizyonizmin de temelidir.

Sağ oportünizme karşı mücadele felsefi, teorik, siyasi, örgütsel, bütün alanlarda sürdürülmedikçe, ve oportünizmin eleştirisi sadece onun siyasi sonuçlarının eleştirisi ile sınırlı tutuldukça, onu bütünüyle «mezara gömmek» mümkün olmayacaktır. Dayandığı burjuva dünya görüşü yıkılmadıkça, bu bayağı burjuva akımının tarihin çöp sepetine gönderilmesi gecikecektir. Bu yüzden, sorunun bu yanına özel bir önem

vermek; burjuva dünya görüşü olan idealizme, subjektivizme, kaba materyalizme karşı proletaryanın dünya görüşü diyalektik ve tarihi materyalizmi kararlı bir şekilde savunmak gerekir.

Marksizmin üstüste kazandığı parlak zaferler nedeniyle, Bernştayn'dan bu yana bütün revizyonistler, marksizm dönepleri, oportünistler ve troçksitler kendilerini marksizm kisvesiyle gizlemek zorunda kaldılar. Hiç bir oportünist akım, marksizmi açıkça reddettiğini söylemiyor. Marksizm-leninizme yöneltilen bütün hain oportünist saldırılar marksizm-leninizm maskesiyle yürütölüyor. «Üç dünya teorisi» şeklinde ortaya çıkan oportünizm de aynı yolu izledi. Ne var ki, onun yüzündeki sahte marksizm maskesi gerçek marksist-leninistleri aldatamaz ve aldatmıyor. Biraz dikkatlice incelendiğinde, «üç dünya teorisi»nin ortaya attığı bütün görüşlerin biçimsel bazı farklılıklar göstermesine rağmen, özünde Kautski, Tito, Togliatti ve Sovyet revizyonist ideologlarının savunduklarıyla zerrece bir farkı olmadığı açıkça görülüyor.

Revizyonizmle aynı öze ve aynı sınıfsal karaktere sahip olan günümüz sağ oportünist çizgisinin başlıca iki özelliği; **birincisi**, bu oportünizmin uluslararası bir olgu olması; **ikincisi**, sadece devrimin henüz gerçekleşmediği ülkelerdeki partiler tarafından değil, aynı zamanda ÇKP yönetimi tarafından da, Çin halkının çeyrek yüzyıldan fazla süren kurtuluş savaşının öncüsü, modern revizyonizme karşı verilen büyük tarihi mücadelenin önderi olan ve dünya sosyalizminin kalesi Çin'de proletarya diktatörlüğünü yıllarca azimle sürdüren, yüzmilyonlarca proleterin ve emekçinin yürekten bağlandığı büyük proleter devrimci önder Mao Zedung'un partisinin bugünkü yönetimi tarafından da savunulmasıdır. Şanlı ÇKP'nin yönetimini ele geçirmiş olan Deng Siao Ping kliği, bu oportünist teorinin sadece basit bir savuncusu değil, aynı zamanda mucididir.

Bu «teori»nin savunduğu görüşler dikkatli bir şe-

kilde incelendiğinde görülecektir ki, sağ oportünizm de tıpkı modern revizyonizm gibi emperyalizmin politikasının bir ürünüdür. Bundan dolayı, emperyalizmin uluslararası bir olgu olması gibi, bu eğilim de uluslararası bir karaktere sahiptir.

Bu oportünist akımın uluslararası bir olgu olduğunu belirtmek bazılarının büyük bir tepki göstermesine neden oluyor. Bugünkü sağ oportünizmin uluslararası bir olgu olmasının göstergeleri nelerdir? Herşeyden önce bu teorinin kendisi, uluslararası durumun bir «tahlil»i üzerine yükselen dünya devriminin günümüzdeki stratejisi olduğu iddiasındadır. Yalnızca şu veya bu ülke için değil, tüm ülkeler için geçerli bir strateji olduğu iddiasındadır. İkincisi, bu oportünist akım, dünyanın hemen hemen bütün ülkelerinde kendisine taraftarlar bulmuştur. («Teori»nin ilk kez ÇKP yönetimi tarafından ortaya atılmış olması, hızlı bir şekilde yaygınlaşmasında belirleyici bir rol oynamıştır). Üçüncüsü, «üç dünya teorisi»ni savunan herkes, her grup ve parti neredeyse kelimesi kelimesine aynı görüşleri paylaşmaktadır. Aynı ayrı ülkelerdeki bütün sağ oportünist hareketler, aynı ailenin fertleri ve hatta birbirinin ikiz kardeşi gibidir. Lenin'in oportünizmin uluslararası bir karakter kazanması ve ona karşı mücadelenin de uluslararası bir mücadele olması gerektiğine ilişkin olarak «Ne Yapılmalı»daki dipnotu son derece öğreticidir,

«Sırası gelmişken söyleyelim, sosyalizm tarihinde bu eşine raslanmadık bir olay ve bir bakıma sevinilecek bir olaydır: Sosyalizmin bünyesindeki değişik eğilimler arasındaki çatışma ilk defa olarak uluslararası bir nitelik kazanmıştır.

... İngiliz Fabianları, Fransız ministryalistleri, Alman Bernştayn'cıları ve Rus Eleştiricileri hepsi aynı ailenin fertleri, karşılıklı olarak birbirlerine övgüler düzmekteler, peşisıra birbirlerinden birşeyler öğrenmekteler ve dogmatik

marksizme karşı ortak bir savaş sürdürmekte-ler. Sosyalist oportünizmle bu ilk gerçekten uluslararası mücadelede, uluslararası devrimci Sosyal-Demokrasi, belki de uzun zamandan beri Avrupa'ya tahakküm eden siyasi gericiliğe son verebilecek kadar güçlenecektir.»

Bugünkü sağ oportünizmin uluslararası niteliği, sermayenin uluslararasılaşmasının daha da gelişmesi sonucu olarak Lenin'in sözünü ettiği durumdan çok daha belirgin ve çarpıcıdır. Bu yüzden ona karşı yürütülecek mücadele de uluslararası bir karaktere sahip olmak zorundadır. Uluslararası sağ oportünizm tespitine karşı çıkanlar, sağ oportünizmi sadece ulusal bir olgu olarak görmektedirler. Onlara göre, söz konusu olan, uluslararası proletarya hareketini doğru devrimci yolundan saptırmaya çalışan bir oportünizm değil; ülkemizde **Aydınlık ve Halkın Sesi** tarafından temsil edilen bir sağ sapmadır. Aydınlık oportünizminin uluslararası bir eğilimin uzantısı olduğu göremeyenler, ya da görmek istemeyenler, onun görüşlerinin temeline inememekte ve ona karşı sadece yüzeysel bir takım eleştiriler yöneltebilmektedirler. Onlar, «üç dünya teorisi»nin bizzat kendisinin ve dünyanın hangi ülkesinde olursa olsun onu savunanların oportünist, yani sahte komünist olduğunu reddetmekte; bu teoriyi «sağ oportünist yoruma tabi tutanların oportünist olduğunu» öne sürmektedirler. Böyle düşünenler, hem marksizmi, hemde «üç dünya teorisi» denilen «teori»nin karşı-devrimci özünü kavrayamamış olan ve ulusal sınırlardan ötesini göremeyen dar kafalılardır.

«Üç dünya teorisi»nin ülkemizdeki açık ve tereddütsüz savunucularına sağ oportünist, sahte komünist deyince hiç itiraz etmemek, hatta buna en ateşli şekilde katılmak; ama «üç dünya teorisi»nin asıl sahiplerini, gerçek ideologlarını ve çeşitli ülkelerdeki temsilcilerini de kapsıyacak şekilde uluslararası sağ

oportünizm tespiti yapılırca yaygarayı basmak ve hemen oportünistleri savunmaya kalkışmak, oportünizm yardakçılığından başka bir şey değildir. Bu, marksizm-leninizmle sağ oportünizm arasında bir süre önce başlamış bulunan tarihi mücadelede bir «ara akım» olmaya çalışanların, orta yolcuların tavrıdır. Orta yolculuk her zaman burjuvaziye hizmet etmiştir. Geçmişte, modern revizyonizmle marksizm-leninizm arasındaki mücadele ülkemize yansıdığı zaman, revizyonist görüşlere karşı olduğunu söyleyen pek çok kimse, «fakat biz revizyonizme karşı mücadeleyi ulusal sınırlar içinde yürütmeliyiz, bizim görevimiz ülkemizdeki revizyonist TİP yönetimiyle ve onların görüşleriyle mücadeledir» diyor; ve Türkiye'deki revizyonist akımların merkezinde SBKP yönetiminin bulunduğu modern revizyonizmin bir uzantısı olduğunu, bütün ideolojik gıdalarını oradan aldıklarını göremediklerinden hem revizyonizme karşı tutarlı bir mücadele yürütemiyorlar, hem de revizyonizmle aralarına kesin bir sınır çekemiyorlar, tersine her yönden onun etkisi altına giriyorlardı. Bugünkü orta yolcuların sonu da aynı olacaktır! Bugünden olan da budur. Marksizm-leninizm kavranılmadıkça, ona sıkıca sarılmadıkça iki çizgi arasındaki mücadelede doğru bir tavır alınamaz; ve bu durumda varılacak yer, iki çizginin bir tarafına katı, diğer tarafına sıvı dersek, ikisi arasındaki bataklıktır.

Uluslararası proletarya hareketinin komünizme doğru ilerlediği yolda, çeşitli oportünist engellerle karşılaşması son derece doğal ve kaçınılmaz bir olgudur. Sağ oportünizmin ortaya çıkması hiç de şaşırtıcı değildir. Bugün uluslararası sağ oportünizme karşı mücadele, bütün marksist-leninistlerin önünde duran tarihi bir görevidir. Kapitalist-revizyonist dünyanın giderek derinleşen büyük bir buhrana doğru sürüklendiği, proleterlerin ve ezilen halkların mücadelesinin büyük bir yükselişin başlangıcında olduğu bu şartlarda, sağ oportünizmin yenilgiye uğratılmasının,

gerçek proletarya partilerinin ve marksist-leninistlerin kendilerini bekleyen ciddi ve önemli görevler açısından taşıdığı tayin edici önem ortadadır. Sağ oportünizmin ihanetine karşı uluslararası proletarya hareketinin genel çizgisini titizlikle ve azimle sürdürmek, marksizm-leninizmin saflığını korumak ve sağ oportünistlerin her alanda tahrif ettikleri, özünü yok etmeye çalıştıkları leninizmin temel ilkelerini savunmak ve yaymak tüm proleter devrimcilerin görevidir. Yeni oportünizmin maskesi kararlı bir şekilde ve acımasızca düşürülmedikçe, emperyalizm, sosyal-emperyalizm ve onların uşaklarıyla gerektiği gibi savaşılamaz. Ve oportünizme karşı kararlı bir mücadele vermedikçe, zafere doğru ilerlemek, emperyalizmi yenilgiye uğratmak mümkün değildir.

Öte yandan unutmamak gerekir ki, proletarya hareketinin savaşması gereken tek sapma sağ oportünizm değildir; maskesi oldukça düşürülmüş olmakla birlikte modern revizyonist akımlar dünyanın hemen hemen her ülkesinde, işçileri ve geniş emekçi yığınları etkisi altında tutmaya devam etmektedir. Ayrıca modern revizyonizm, sağ oportünizm de dahil olmak üzere günümüzdeki tüm anti-marksist-leninist akımlara ideolojik cephanelik hizmeti görmektedir. Bu yüzden uluslararası sağ oportünizme karşı mücadele, revizyonizme karşı mücadeleyle birleştirilmelidir. Sağ oportünizmin ve modern revizyonizmin aynı temelden kaynaklandıkları gösterilmelidir. Şüphesiz bu yapılırken, modern revizyonizmin sadece sıradan bir anti-marksist akım olmadığı; aynı zamanda dünya hegemonyası için Amerikan emperyalizmiyle dalaşan büyük bir emperyalist devletin resmi ideolojisi olduğu unutulmamalı, bir anlamda modern revizyonizme karşı mücadelenin sosyal-emperyalizme karşı mücadele demek olduğu ve çeşitli ülkelerdeki modern revizyonistlere karşı mücadelenin, bir emperyalist devletin uşaklarına karşı mücadele etmek olduğu gözden kaçırılmamalıdır.

Marksist-leninistler kendilerini oportünistlerden, revizyonistlerden ve troçkistlerden kesin olarak ayırmalı; ve bütün alanlarda aralarına kesin bir sınır çekmelidirler. Bunun tek yolu, revizyonizmin, troçkizmin ve sağ oportünizmin ideolojik, siyasi, örgütsel, pratik bütün cephelerde ve her adımda mahkûm edilmesi; onlara karşı tutarlı, sert ve uzlaşmaz bir mücadele yürütülmesidir.

Uluslararası sağ oportünizme karşı mücadele, bu akımın anti-marksist, karşı-devrimci, sınıf işbirlikçisi yüzü tam olarak teşhir edilinceye, kitleler üzerinde sağlayabildiği etki tam olarak kırılıncaya kadar kararlı bir şekilde ve bütün alanlarda sürdürülmelidir. Oportünist partiler ve gruplar, uluslararası bir ailenin fertleri olarak aralarında sıkı bir birlik kurmuşlardır ve gerçek marksist-leninistlere karşı birlikte savaşmaktadırlar. Bu yüzden dünyanın neresinde olursa olsun gerçek marksist-leninist parti ve hareketler de aralarındaki enternasyonal bağı azami ölçüde güçlendirmeli ve emperyalizme, sosyal-emperyalizme, her türden oportünizme ve gericiliğe karşı tek bir uluslararası ordu halinde savaşmalıdırlar.

Günümüzde, uluslararası proletarya hareketi içinde oportünist «üç dünya teorisi»ne ve izleyicilerine karşı takılacak tavır, son derece belirleyici bir sorun teşkil etmektedir. Bu sorun, sınıf mücadelesinin, devrimin ve marksizm-leninizmin bütün temel meselelerini ilgilendirmektedir. Bu yüzden bu teori karşısında takınılan tavır, gerçekte leninizm ile oportünizm arasında bir mihenk taşıdır. Bu tavır gerçekte, kimin marksizm-leninizmin klavuzluğunda devrim yolunda yürümekten yana, kimin yığınları emperyalist burjuvazinin ve uşaklarının kuyruğuna takmaktan yana olduğunu ortaya koyacaktır. Bu tavır, kimin marksizm-leninizme ve devrime bağlı kaldığını ve kimin oportünistlerle birlikte aynı bataklığa yuvarlanmak istediğini gösterecektir.

Uluslararası sağ oportünizme karşı takınılan ta-

vizsiz tavır, orta yolcu akımları çileden çıkarıyor. Onlar, «uluslararası sağ oportünizm diyemezsiniz», «uluslararası komünist hareketin saflarına nifak tohumları ekiyorsunuz», «birçok kardeş komünist partiye sahte komünist diyerek uluslararası komünist harekette bölücülük yapılmasına izin vermiyeceğiz» vb. vb. şeklinde öfkeyle söyleniyorlar. Bu orta yollara bakılırsa, uluslararası komünist hareketin birliğini sağlamanın tek yolu, oportünizm karşısında susmak, oportünistler önünde boyun eğmektir.

Hayır, marksist-leninistler tam tersini düşünürler. Oportünizme karşı mücadele, uluslararası komünist hareketi bölmez, aksine onu bölen oportünizmdir; ve ancak ona karşı kararlı ve uzlaşmaz mücadele hareketin birliğini sağlar.

Evet, uluslararası komünist hareketi bölenler, oportünistlerin ve orta yolluların iddialarının aksine bizzat oportünistlerdir. Marksizm-leninizmin bütün temel ilkelerini çiğneyerek devrim davasına yan çizzenler onlardır. Geliştirdikleri oportünist siyasetleri proletarya partileri saflarına sızdırarak, devrimci partileri doğru yollarından saptırmaya çalışanlar, bölücülük ve hizipçilik yapanlar da onlardır. Proletaryanın ve ezilen halkların birliği yerine, emperyalist burjuvazi ve işbirlikçi hakim sınıflarla ittifakı savunarak proleter enternasyonalizmini temelden reddeden ve burjuva milliyetçiliğini savunanlar sağ oportünistlerden başkaları değildir. Onlar, modern revizyonizmi ve emperyalizmi altetebilmek için proletaryanın birliğini daha da pekiştirmesi gereken bir dönemde devrim yolunu terkettiler; modern revizyonizm ile öz bakımından aynı çizgiyi izleyerek uluslararası komünist harekette en büyük bölücülüğü yaptılar. Bugün uluslararası komünist hareket sağ oportünist ihanetten sonra kelimenin gerçek anlamıyla bölünmüştür. Onu oportünistler böldüler.

Dün olduğu gibi bugün de, uluslararası marksist-leninist hareketin birliği, ancak devrimci bir te-

mel üzerinde, revizyonistler ve oportünistler ile birlik olunarak değil, tersine onlar olmadan ve oportünizmin her çeşidine karşı uzlaşmaz bir mücadele temeli üzerinde inşa edilebilir. Gerçek ve kalıcı birlik, orta yolcuların zannettiği gibi oportünizmle silah bırakması yaparak değil, ancak proletaryanın şaşmaz ideolojisi üzerinde kurulabilir.

Uluslararası komünist hareketin gelişim tarihi, birlikten bölünmeye ve bölünmeden daha sağlam bir temel üzerinde ve daha yüksek düzeyde yeni bir birliğe doğru diyalektik bir gelişim seyri izlemiştir. Bu gelişim yasası bugün için de geçerlidir.

Bilindiği gibi, Lenin önderliğindeki komünistler, II. Enternasyonal oportünizmi ve hain elebaşlarıyla bütün bağları kopararak ve onların yolundan gitmekte direten bütün dönepleri proletarya partilerinden defederek ve oportünizmin her türlüsüne karşı acımasızca ve tavizsiz mücadele ederek uluslararası komünist hareket içinde çelikten bir birlik kurmayı başarmışlardı. Aynı şekilde modern revizyonist ihanet akımı ortaya çıktıktan sonra, ÇKP ve AEP önderliğinde yürütülen kararlı mücadele, yine uluslararası marksist-leninist hareketin sağlam temeller üzerinde birliğini sağlamıştı. Devrimci proletarya hareketinin dünya ölçeğinde daha üst düzeyde birliğinin sağlandığı her dönemekten sonra, marksist-leninist hareket, ileriye doğru büyük bir atılım yapmıştır.

Yine aynı şekilde olacaktır. Sağ oportünizm, gerçek marksist-leninistlerin mücadelesiyle pek de uzun olmayan bir zamanda alt edilecek, uluslararası komünist hareketin birliği daha sağlam temeller üzerinde yeniden kurulacak ve proletarya, kapitalist-revizyonist dünyayı saran buhrandan devrim yararına azami ölçüde yararlanmasını bilecektir. «Üç dünya teorisi»nin maskesi, kendisine karşı mücadelenin çok kısa bir geçmişi olmasına rağmen geniş ölçüde düşürülmüştür. Derinleşen buhran şartlarında, kitlelerin emperyalizme ve uşaklarına karşı mücadelesinin gün-

den güne yoğunlaşp sertleştiği şartlarda, doğrudan sınıf işbirliğini vazeden bu oportünizmin uzun süre etkinlik sağlayacağı düşünülemez. Tabii ki mücadeleden sonucunu belirleyecek olan, marksist-leninistlerin oportünizme karşı mücadeledeki azim ve kararlılığı olacaktır.

Sağ oportünistlere karşı yürütölen mücadele, onların cephe girişini teşkil eden orta yolculara karşı mücadeleyle birleştirilmezse başarılı bir şekilde ilerletilemez. Sağ oportünizme karşı takınılan uzlaşıcı tavır proleter devrimcilerin değil, orta yolcuların tavrıdır. Modern revizyonizme karşı mücadelenin keskinleştiği bir dönemde Enver Hoca'nın 1 Kasım 1966' da AEP 5. Kongresi'ne sunduğu raporda söylediğı şu sözler günümüzdeki mücadele açısından büyük değer taşıyor:

«Diğer sorunlarda olduğu gibi, modern revizyonizme karşı mücadeledede de, tek doğru tavır, ilkeli tavrıdır. İlke meselelerinde, pazarlığa yer yoktur; kişi ilkeleri savunurken yarı yolda durmamalıdır, asla kararsız, oportünist bir tavır almamalıdır. Marksizm-leninizm ile revizyonizm arasındaki mücadele, proletarya ile burjuvazi, sosyalizm ile kapitalizm arasındaki sınıf mücadelesinin bir ifadesidir. Bu mücadeledede orta yol yoktur. Binlerce yıllık tarihi mücadelenin de gösterdiği gibi, 'altından yapılmış orta yol', zıtların uzlaştırılması çizgisidir ki, bunlar asla uzlaştırılmaz. Orta yol, marksist-leninist ilkelere sapmaları da gözden saklamaya hizmet edemez; çünkü revizyonizme karşı mücadele ideolojik nedenlerden değil de, bazı iktisadi ve siyasi çelişkilerle ve ulusal şovence nedenlerden ilham alıyorsa, bu, kısa sürede görölecek bir blöftür. Marksizm-leninizm döneklerine karşı tavır alırken bu çizgiye tutulan kişi, ergeç o dö-

neklerin konumuna kendisi de kaymak tehlikesine maruz kalacaktır.»

«Partimizin fikrinde, günün acil sorunu revizyonistlerle uzlaşma ve birlik değil; fakat onlardan ayrılma, kesin bir kopmadır.» (abç) (Enver Hoca, Modern Revizyonizmle Mücadele, s. 264).

Sağ oportünizme karşı mücadele, proletaryanın marksist-leninist öncü örgütünün henüz inşa edilmediği ülkemizde, özel bir önem taşıyor. Proletarya partisi, marksizm-leninizmin ilkelerine dayanan ideolojik birlik temelinde kurulacaktır. İdeolojik birliği sağlamak için marksizm-leninizmin öğretilerine sıkıca sarılmalı; anti-marksist bütün akımlarla, modern revizyonizmle, sağ oportünizmle, çeşitli küçük-burjuva akımlarla aramıza kesin bir sınır çekmeliyiz. Sağ oportünizme karşı mücadele ve onunla araya net bir çizgi çekilmesi, günümüzde ideolojik birliği sağlamanın temel bir unsurudur. Çünkü kolayca anlaşılır ki, bu ancak, bütün temel meselelerde marksizm-leninizmi reddeden «üç dünya teorisi»nin karşısında marksizm-leninizmi tavizsiz savunmakla mümkündür.

Öte yandan «dünya devriminin yolunu aydınlatan ve bütün bir stratejik dönem için geçerli bir strateji» iddiasıyla ortaya atılan «üç dünya teorisi», her ülke için bir reçete olarak sunulmaktadır. Bu reçeteye göre, emperyalizme bağımlı bir ülkede mi yaşıyorsunuz, göreviniz; hakim sınıflar da dahil olmak üzere bütün sınıflarla birlikte iki süper devlet ve özellikle Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı milli bağımsızlığı korumak ve adım adım emperyalist hegemonyadan kurtulma mücadelesi vermektir. Devleti bu mücadelede sıçrama tahtası olarak kullanmalısınız! Diğer üçüncü dünya ülkeleriyle birlikte yeni bir ekonomik düzen kurulması ve «ikinci dünya» ülkeleriyle ittifak sağlanması için çalışmalısınız! vs. «İkinci dünya» diye adlandırılan emperyalist ülkelerden bi-

rinde mi yaşıyorsunuz, o halde göreviniz; çıkarları paralel hale gelen burjuvaziyle proletaryanın iki süper devlete ve özellikle Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı ittifakını sağlamak, milli bağımsızlığı korumak ve yurt savunması için hazırlanmaktır. vb. vb. Devrimin güçleriyle karşı-devrimin güçlerini sınıf işbirliği potasında eritmek isteyen bu ihanet teorisinde, her ülke marksist-leninistinin kendi ülkesinin somut şartlarını tahlil ederek strateji ve taktiklerini oluşturması diye bir sorun yoktur. Devrim diye bir meselesi olmayanların, her ülkenin objektif şartlarını gerçeğe uygun bir şekilde ve tam bir bilimsellikle tahlil etmek ve devrimin yolunu buna göre çizmek diye de bir meselesi olmamasından daha doğal ne olabilir? «Üç dünya teorisi», teoride kopyacılığın ve reçeteciliğin en aşırı örneğidir. Oysa marksizmde kopyacılığa yer yoktur. «Somut şartların somut tahlili» ilkesi bir yana bırakıldığı zaman ortada marksizmden eser kalmaz.

Marksist bir partinin teorik temellerinin atılması gereken bir dönemde yaşıyoruz. Bunun için marksist-leninist teorinin ışığında ülkemizin somut şartlarının objektif bir tahlilini yapmak gerekir. Bu görev hiç bir «evrensel reçete» ile yerine getirilemez. Objektif sürecin marksizmin klavuzluğunda incelenmesiyle gerçekleştirilebilir. Geçerken belirtelim ki, bu görev, Türkiye marksistlerinin en acil görevidir.

Kısacası, uluslararası sağ oportünizme ve onun ülkemizdeki uzantısına karşı mücadele ve onunla aramıza kesin bir sınır çekilmesi, ideolojik birliğin sağlanması ve bunun maddi örgütsel birliğe dönüştürülmesi sorununun temel bir unsurudur.

Şimdi ülkemizdeki çeşitli grupların bu meseledeki tavırlarını inceleyelim.

MARKSİZM-LENİNİZMLE OPORTÜNİZM ARASINDA ORTA BİR YOL OLAMAZ

Oportünist «üç dünya teorisi»nin patentini kimseye bırakmak istemeyen Aydınlik oportünistleri bu karşı-devrimci teorinin «marksizm-leninizm» olduğunu kanıtlamak için, çoğu kez modern revizyonistlerin kendilerine yönelttikleri eleştirileri kanıt olarak gösteriyorlar. Ve diyorlar ki, «bakın Brejnev 'üç dünya teorisi'ni eleştiriyor, onu eleştirmekle siz de aynısını yapıyorsunuz.» İşte oportünizmin köşeye sıkıştığında başvurduğu demogojinin esasını bu oluştuyor. Oportünistlerin anlayışına bakılırsa, revizyonistler troçkizmi eleştiriyorlarsa, marksist-leninistler eleştirmemelidirler; sosyal-emperyalistler Amerikan emperyalistlerini suçluyorlarsa onun tersini yapmak gerekiyor! Bu ilkel ve aptalca demogoji, Aydınlik oportünistlerinin acizliğine işaret ediyor.

Bütün modern revizyonist hainler, Brejnev'den Bilen'e, Cunhal'den Castro'ya, kadar hepsi de «üç dünya teorisi»ni eleştiriyorlar. Bu doğrudur, ama niçin ve nasıl eleştiriyorlar? Önemli olan ve sorunun özünü teşkil eden yanı buna verilecek cevapta yatmaktadır.

Onlar bunu, Sovyet sosyal-emperyalistlerinin «anti-emperyalizm» demogojisinin mantıki bir sonucu olarak Amerikan emperyalistleri ve müttefikleri karşısındaki hegomonya rekabetinin gereklerini yerine getirmek için yapıyorlar. «Anti-emperyalizm» demogojisiyle «anti-sosyal emperyalizm» demogojisi arasında bir çatışma olmasından doğal ne olabilir ki? Elbette ki, Sovyet sosyal-emperyalizminin sözcüleri, Amerikan emperyalizmi ile giriştikleri azgın hegomonya mücadelesinde Batı blokunun stratejik ve taktik çıkarlarına hizmet eden «üç dünya teorisi»ne karşı çıkacaklardır. Ancak modern revizyonistler herşeyden önce marksizm-leninizmin esas ve uzlaşmaz düşmanlarıdır.

Türkiye'deki modern revizyonistlerin Aydınlik oportünistlerine karşı yürüttükleri «sert» muhalefetin kaynağında yatan da budur (iki süper devlet arasındaki rekabet ve işbirliği). «Üç dünya teorisi»nin savunucuları Rusya'ya karşı ABD'yi; Doğu Avrupa'ya karşı Batı Avrupa'yı; sosyal-emperyalistlerle geliştirilen ekonomik, siyasi, kültürel alanlardaki bağımlılık ilişkilerine karşı Amerikan emperyalizminin hegemonyacı ve müttefiklerinin yeni sömürgeci mevzilerini (yani stotükoyu); Rus işbirlikçisi bir iktidar yerine Amerikancı bir iktidarı tercih etmektedirler.

Sosyal-faşist TKP ve diğer revizyonistlerle yeni oportünistler arasında bir çatışma vardır ve olacaktır. Bu iki ihanet akımı için sorun şudur: Amerika mı, yoksa Rusya mı?

Bu nedenle sağ oportünizme karşı mücadele modern revizyonizme karşı mücadeleye bağlanmadıkça, marksizm-leninizmi savunmak mümkün olamaz.

Bugün ülkemizde, «üç dünya teorisi», en kararlı ve aslına sadık bir şekilde Aydınlik oportünistleri tarafından savunulmaktadır. Bu karşı-devrim yaltakçısı akımın sözcüklerinin «üç dünya teorisi»ni terketmeleri, devrimci bir yola girmeleri düşünülemez. Aydınlik çığırkanları şimdiden uluslararası oportünist ailenin sıradan bir ferdi olarak faaliyet göstermektedirler.

Oportünistlerin «üç dünya teorisi»nin «bilimsel» olduğuna gösterdikleri diğer bir kanıt ise, «eski» orta yolcu akımların bu «teori»ye muhalefet etmeleridir.

Marksizm-leninizm ile modern revizyonizm arasında oldukça geniş bir yol keşfeden ve revizyonistlerle, uygun adım ilerleyen birçok orta yolcu akım ve küçük-burjuva maceracıları, «üç dünya teorisi»ni sözde eleştiriyorlar. Ama onların tavrını belirleyen, şüphesiz küçük-burjuva çizgilerinin perspektifi olmaktadır. Onlar, modern revizyonizmi nasıl eleştiriyorlarsa, bugünkü sağ oportünizmi de öyle eleştiriyorlar

ve keşfettikleri «orta yol»da ilerliyorlar! Orta yolcu akımların uluslararası marksist-leninist harekete ve marksizm-leninizmin bayrağını yüksekte tutan Enver Hoca'ya karşı takındıkları tutum da ortadadır. Birçokları Enver Hoca'yı burjuvazi ile birlikte «katı» ve «doğmatik» olmakla suçluyor.

Marksizm-leninizmle revizyonizm arasındaki mücadelede birçok orta yolcu akımın ortaya çıktığı biliniyor. Marksizm-leninizm ile revizyonizm arasında cereyan eden mücadele, yeni şartlar ve yeni biçimlerde sürdüğü müddetçe orta yolcu akımlar da türemeye devam edecek. Bugün leninizm ile oportünizm arasında şiddetlenen iki çizgi mücadelesi de «yeni» orta yolcu akımları ortaya çıkarmıştır. Günümüz Türkiye'sinde baştanberi oportünizmin şu veya bu şekilde uyduluğunu yapan bugünkü orta yolcu akımlar, savundukları «üç dünya teorisi»ni şimdiki durumda «dondurmuş» bulunuyorlar ve marksizm-leninizm ile oportünizm arasında kesin bir tavır almaktan da ısrarla kaçınıyorlar. Küçük-burjuva sınıf yapılarına ve çizgilerine uygun olarak kuvvetli esen rüzgarın önünde sürüklenip gitmeye hazırlanıyorlar.

Kimdir bu «yeni» ortayolcu akımın temsilcileri? En başta **Halkın Kurtuluşu** ve **Halkın Yolu**. Bunlar, uluslararası planda süregelen iki çizgi mücadelesinde henüz açık bir tavıra sahip değildirler ve her fırsatta buna yan çizmektedirler. Sözde Türkiye'deki oportünizmin tipik temsilcisi Aydınlık oportünizmine muhalefet etmektedirler, ama bunu ayrıntılar derecesine indirgiyerek sürdürmektedirler. Oportünizmin uluslararası ortak tezi «üç dünya teorisi» konusunda henüz bağlayıcı bir tavır almamışlardır. **Halkın Kurtuluşu** ve **Halkın Yolu**'nun 'bekle-gör' tavrına örnek olarak ilkinin 71. ikincisinininse 29. sayısında «ÇKP'nin 11. Kongresi» ortak başlığıyla yayınlanan ve birkaç cümle dışında tıpatıp aynı olan iki yazıyı gösterebiliriz. «Yeni» orta yolcu akımın bu ikiz kardeşleri şunları söylüyorlar:

«Tartışmaları nyoğunlaştığı bu dönemde proleter devrimciler AEP 7. Kongre belgeleri gibi ÇKP 11. Kongresinin belgelerini de ciddiyetle ve titizlikle incelemelidirler.»

Sanırsınız ki, **Halkın Kurtuluşu ve Halkın Yolu** çok «ciddi» ve «titiz» gazetelerdir; önlerine herhangi bir sorun çıktığında, onu çözmek için aylarca harıl harıl incelerler, tartışırlar ve sonunda doğruluğuna veya yanlışlığına emin olduktan sonra karar verirler. AEP 7. Kongre belgelerini ve diğer «üç dünya» eleştirilerini 8-9 aydır incelediler, şimdi sıra ÇKP 11. Kongre belgelerine geldi! Bir o kadar süre daha, olmadı bir daha...

Orta yolcu ikizlerin takındığı tavır işte böyle. Onlar, bu tür yöntemlerle taraftarlarını oyalamaya devam ediyorlar. Oysa onların tavrı oportünist «üç dünya teorisi»ni kabul ederken hiç de böyle olmamıştı. İzledikleri çizginin karakterine pek uyan bu oportünist tezi, ilk karşılaştıklarında hemencecik kabul etmişlerdi. Pek iyi bilindiği gibi ne bir belge incelediler, ne de tartıştılar. Ama sözkonusu olan bu oportünist tezi reddetmek, uluslararası durum tahlili ile ilgili marksist-leninist görüşleri benimsemek ve marksist-leninistlerin safında yer belirlemek olduğunda durum değişti.

Orta yolcu ikizlerin yaptığına sahtekârlık ve kıvırtmaca dememek için ya kör ve sağır, ya da orta yolcu olmak gerekir. Onlar «üç dünya teorisi» hakkında bir zarar vermenin sanki Kongre belgeleri ile mümkün olabileceği izlenimini yaratmaya çalışıyorlar. Böylece uluslararası plandaki iki çizgi mücadelesinde başvurulabilecek başka şeyler yokmuş gibi davranıyorlar. Oysa marksist-leninist çizgi ile oportünist çizgiyi ayırdetmeye yarayacak o kadar fazla belge var ki... Ayrıca oportünist «üç dünya teorisi» hakkındaki bir hükme varmak için, leninizmin temel tezlerini kavramış olmak, Lenin, Stalin ve Mao Zedung'un te-

mel eserlerine başvurmak yeterliyken, oportünistler kasıtlı olarak şüphe yaratmaya, oportünizmin ömrünü uzatmaya çalıştıkları için, dolambaçlı yollara başvuruyorlar. Bu, onların küçük-burjuva sınıf yapılarının ve sağ çizgilerinin doğal bir sonucudur.

Halkın Kurtuluşu ve Halkın Yolu aynı başlıklı yazılarında uluslararası komünist hareket açısından bazı önemli meseleleri de örtbas eden sözler de söylüyorlar:

«... ÇKP'nin 11. Milli Kongresi yapıldı. Bu Kongre'nin özelliği proletaryanın büyük önderi ve öğretmeni Mao Zedung'un ölümünden sonra yapılmış olmasıdır.»

Bu cümle ilk bakışta doğruymuş gibi görünüyor. Öyle ya Mao Zedungun ölümünün ertesi yılında ÇKP'nin 11. Milli Kongresi yapıldı. Ama Kongrenin esas özelliği, onun Mao Zedung'suz yapılması mıdır? Onun ideolojik bakımdan ve parti yönetimi açısından belirleyici bir özelliği yok mudur?

Oportünizmin orta yolcu çeşitlemeleriyle göz ardı etmek istediği esas yan nedir?

Şüphesiz Mao Zedung'un ölümü ÇKP açısından olduğu kadar uluslararası komünist hareket açısından da çok büyük bir kayıptır. Ve nitekim bu kısa süre içerisinde, ÇKP'de etkisini göstermiş ve Lenin'in yıllar önce Marks'ın ölümüyle ilgili olarak söylediği şey Mao Zedung'un başına da gelmiştir. Şimdi birçokları Mao Zedung'un ölümünü fırsat bilerek, onun ismini bir şöhret halesiyle süslemişler, devrimci öğretisini içi boş burujvazi için kabul edilebilir bir hale getirmek için sahtekârlıklara girişmişlerdir. Mao Zedung'un adı üzerinde en çok fırtına koparanlar, onun devrimci fikirlerinin en büyük düşmanları haline gelmişlerdir. İşte bizdeki örneği: Aydınlık oportünistleri...

Soruna ÇKP açısından yaklaşırsak, Mao Zedung'

un yıllardır karşısında olmuş, revizyonist bir çizgi izlemek için kılıktan kılığa girmiş kimselerin şimdi en yüksek mevkilerde olduğunu görürüz. Örneğin, bununla ilgili olarak Deng Siao Ping üzerinde duralım. Yalnız başına bir kişiyi değil, bir çizgiyi temsil eden Deng Siao Ping, Mao Zedung'un ölümünden hemen önce ÇKP'de en yüksek mevkkiye gözünü dikmiş, kapitalizm yolunu tutmuş, karşı devrimci ilan edilerek bizzat parti tarafından yönetimden uzaklaştırılmıştır. Aynı kişi, Mao Zedung'un ölümünden sonra yine sahneye çıktı ve 11. Kongre'de ise en önemli mevkilerden birisine getirildi. Bu, 11. Kongre açısından oldukça önemli bir özellik değil midir? Deng Siao Ping ile «üç dünya teorisi» arasında bir ilişki yok mudur? İşte **Halkın Kurtuluşu ve Halkın Yolu**'nun gözlemeye çalıştıkları budur. Onların suçu bu meseleler üzerinde durmamaları değil, meseleyi geçiştirirken bugünkü durumu «sessizce» onaylamalarıdır.

Kimdir Deng Siao Ping? Deng Siao Ping, 1960'lar da sürdürülen Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin hedeflerinden birisiydi. Mao Zedung, ÇKP içerisine sızmış ve en yüksek mevkileri gaspetmiş, kapitalizm yolcularını kastederek ve yığınlara hedef göstererek «karargâhı bombalayın» büyük direktifini verdiğinde, revizyonist elebaşı Liu Şao-Şi'nin en yakın hemparalarından birisi de Deng Siao Ping idi. Kültür Devrimiyle onlar altedildiler.

Deng Siao Ping daha sonra sahte bir özelleştiri yaptı. (Sonraki gelişmeler bunu gösteriyor). Ve kendisini gizlemeyi becerdi. Ancak Mao Zedung, her zaman Deng Siao Ping hakkındaki olumsuz kanaatini açıkladı. Edgar Snou'un da aktardığı gibi, onun Mao Zedung'un devrimci çizgisine karşı muhalif tavrı sürdü.

Deng Siao Ping'in, Çu En Lay'ın ölümüyle boşalan yere gözünü diktiği sıralarda, Mao Zedung, ölümünden bir süre önce 1976'da şunları söylüyordu:

«Bu kişi sınıf m¼cadelesini kavramamaktadır; O, hi¼ bir zaman bu esas noktaya işaret etmedi.» «O marksizm-leninizmi hi¼ bilmemektedir: O burjuvaziyi temsil etmektedir. O, hi¼ bir zaman doğru kararları değiştirmeyeceğini söyledi. Buna g¼venilmemelidir.» (Peking Review, 16 Nisan 1976)

Mao Zedung kısa bir s¼re sonra yine aynı şeyleri tekrarladı:

«Bu kişi sınıf m¼cadelesini kavramamaktadır: O, hi¼ bir zaman bu esas noktaya işaret etmedi, Hala onun 'beyaz kedi, siyah kedi' s¼z¼, emperyalizm ve marksizm arasında hi¼ bir ayırım yapmamaktadır.» (Peking Review, 4 Haziran 1976)

Mao Zedung bunları s¼ylemeden ¼nce (7 Nisan 1976'da) ¼KP Merkez Komitesine teklifte bulunmuş ve Deng Siao Ping ile ilgili karar alınmıştı. Bu kararda şöyle deniliyordu:

«Tien An Men meydanında yer alan karşı-devrimci olayı ve Deng Siao Ping'in davranışlarını (son) tartışan ¼KP MK Siyasi B¼rosu, Deng Siao Ping sorununun niteliğinin antagonist ¼eliřkiye d¼n¼řtüę¼ g¼r¼ř¼ndedir. B¼y¼k ¼nderimiz Başkan Mao'nun teklifi ¼zerine, Siyasi B¼ro oy birliğiyle, Deng Siao Ping'i parti i¼i ve dışı b¼t¼n g¼revlerinden atarken, gelecekte nasıl davranacağını g¼rmek i¼in parti ¼yelięini korumasına karar vermiştir.» (Peking Review).

Bug¼n aynı Deng Siao Ping ¼KP'nin en y¼ksek mevkilerinden birisine, Merkez Komitesi Siyasi B¼ro ¼yelięine ve Başkan Yardımcılığına getirilmiştir. Hua Kua Feng, 11. Kongre ile meydana gelen bu olayı,

Lenin'in sözleriyle «en önemli görevlere seçilen ve liderler denilen en güvenilir, en nüfuzlu ve tecrübeli kişilerden oluşan» istikrarlı bir yönetim olarak nitelmiştir .Bütün bunlar 11. Kongrenin hangi bakımlardan önem taşıdığına ışık tutacak ölçüdedir. Elbette ki, ÇKP içindeki sınıf mücadelesi Çin komünistleri ve proletaryası tarafından çözümlenecektir. Mao Zedung'un «burjuvaziyi temsil ediyor» dediği, ÇKP MK'nin karşı devrimci ilan ettiği ve oportünist «üç dünya teorisi»ni Birleşmiş Milletler'den dünyaya sunan Deng Siao Ping hakkında olumsuz görüşler belirtmek yanlış olmayacaktır.

Orta yolcu ikizler, **Halkın Kurtuluşu ve Halkın Yolu** bunlara değinmek bir yana, meseleyi örtbas etmek için olağanüstü bir gayret sarfetmektedirler. Aslında bunun kaynağı, yıllardır marksizm-leninizm diye savunulan görüşlerin oportünizm olmasında ve bu çizgide diretilmesinde; Aydınlik oportünistlerinin kuyruğuna takılma anlayışında yatmaktadır. Onlar tıpkı **Aydınlik** gibi, 11. Kongre'nin Mao Zedung'un ölümünden sonra yapılmasından başka bir özellik taşımadığını onaylıyorlar. Aydınlik oportünistlerinin bütün çabası da 11. Kongre'nin Mao Zedung'un çizgisini devam ettirdiği, «üç dünya teorisi»nin Mao Zedung'a ait olduğu, Deng Siao Ping'in Mao Zedung'un halefi olduğunu yutturmaya çalışmaktır, Aydınlik oportünistleri öylesine dalkavuk ve sahtekârlardır ki, kendi karakterlerine uygun olarak yılan gibi kıvrılmaktadırlar. Bir zamanlar Deng Siao Ping için karşı-devrimci dediler ve bununla ilgili ÇKP çevirileri yayınladılar. Şimdi ise geçmiş oportünist çizgisini aynen sürdüren aynı Deng Siao Ping'e alkış tutuyorlar. **Halkın Kurtuluşu ve Halkın Yolu**'nun yazarları Aydınlik Dergisine bakarak o dönemde Deng Siao Ping hakkında aynı şeyi söylemişlerdi .Şimdi ise susarak onaylamayı da ihmal etmiyorlar.

11. Kongre'nin esas belirleyici yönünü, parti içindeki mücadelede sağ oportünizmin kazandığı üstün-

lüğün resmileşmesi ve bu çizginin elebaşısı olan ve bir süre önce tüm görevlerinden alınan Deng Siao Ping'in parti'de en üst mevkilere tırmanışının gerçekleşmesi teşkil eder. Orta yolcuların gözlerden gizlemeye çalıştıkları bu gerçek, onların karakterlerini açığa vurmaktadır.

«Üç dünya teorisi»nin ÇKP içinde savunulması, parti içinde süren sınıf mücadelesinin bir sonucudur. Bu «teori»nin Nisan 1974'de ilk defa Deng Siao Ping tarafından Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun bir oturumunda açıklanmış olması tesadüf değildir. Oportünistler, bunu Mao Zedung'un direktifiyle okunmuş bir metin olarak gösteriyorlar. Örneğin sahte Fransız «marksist»i Jak Jurke «Başkan Mao'nun ilk kez 1974 Şubatında formüle ettiği 'üç dünya teorisi'» diyerek sözde bunu ispatlamış oluyor. Oportünistler böylece Mao Zedung'un marksizm-leninizme katkılarını inkara yelteniyorlar ve buna taban tabana zıt oportünist «üç dünya teorisi»ni, Mao Zedung'un nihayet keşfettiği yüksek bir ürün olarak gösteriyorlar. İşte orta yolcuları tereddüte düşüren, sağ oportünistlerin bu şekilde kopardıkları yaygaradır. Onlar, «üç dünya teorisi»nin karşı-devrimci özüne gözlerini kapayarak sessiz kalıyorlar. Böylece Mao Zedung'un devrimci çizgisini ne ölçüde kavradıklarını da göstermiş oluyorlar.

Orta yolcu **Halkın Kurtuluşu ve Halkın Yolu** Deng Siao Ping'in oportünist tezleri ile AEP 7. Kongresinin uluslararası durumu tahlil eden marksist-leninist görüşlerini aynı kefeye koyarak ipe un seriyor. «Ciddiyetle ve titizlikle inceleme» vb. gibi kaytarmacalarla birbirine zıt fikirlerin taraftarları arasında denge kurmaya, bu yolla devrimci sesleri susturmaya ve sorunu pazarlıklarla halletmeye çalışıyorlar.

Bu iki orta yolcu akım tam da Lenin'in belirttiği şekle uygun düşmektedir:

«Oportünizmle mücadeleden söz ederken, günümüzde oportünizmin karakteristik bir özelli-

gi olan, belirsizliğini, şekilsizliğini ve anlaşıl-mazlığını akıldan çıkarmamalıyız. Bir oportü-nist tabiatı gereği, açık ve kesin bir tavır almak-tan daima kaçınır, daima orta yolu tutar, iki ayrı görüş arasında bir yılan gibi kıvrılır ve her iki görüşle de 'uzlaşmaya' çalışır; kendi görüş ayrılıklarını küçük değişikliklere, şüphelere, ma-sum ve dindarca önerilere indirger.» (Bir Adım İleri, İki Adım Geri, s. 259).

Bu iki akım da marksizm-leninizm ile oportü-nizm arasında cereyan eden mücadelede belirsiz ve şekilsizdirler; gerçekten şu anda «üç dünya teorisi»ni savunuyurlar mı, karşı mı çıkıyorlar bilinmiyor. Her iki çizgiye de yeşil ışık yakıyorlar, ama esasında opor-tünizmin yolunu izlemektedirler.

Bütün bunları, yalnızca **Halkın Kurtuluşu** ve **Hal-kın Yolu**'nun son zamanlardaki tavırlarına ve yazdık-ları tek bir yazıya dayanarak mı söylüyoruz? Hayır, bunları en azından bir iki yıldır izledikleri tutuma bakarak söylüyoruz. Onlar için bugünkü durum te-sadüfi ve geçici değildir. Orta yolculuk çizgi haline gelmiştir.

Şimdi bu iki orta yolcu akımın konuyla ilgili ola-rak geçmişten bu yana izledikleri çizgi üzerine ayrı ayrı vekısaca duralım.

Halkın Kurtuluşu, küçük-burjuva maceracı çiz-gisini terk ettiğini belirterek modern revizyonizme karşı uluslararası planda yürütülen mücadelede mark-sist-leninist safta yer aldığını bir özelleştiri ile ilan etti. Bu, marksist-leninistlerin oportünizme karşı ye-ni bir cephe açtıkları, ama mücadelenin sessizce sür-düğü bir döneme rastlar. **Halkın Kurtuluşu**, sosyal-emperyalizm meselesini leninist bir temelde değil de, yalnızca kopyacı bir şekilde ele aldığı için uluslar-arası oportünizmin tezgahına düştü. Sanki sosyal-emperyalizm vb. konularla birlikte «üç dünya teori-si»ni de alması gerekirmiş gibi, bu oportünist «teo-

ri»yi de savunmaya başladı. Bu konuda herhangi bir araştırma yapmadı ve o dönemde özellikle sempati duyduğu Aydınlik ve Halkın Sesi oportünizminin çeviri ve yazılarını temel kaynak aldı.

Halkın Kurtuluşu, oportünist «üç dünya teorisi»ni eklektik bir anlayışla diğer konulardaki bölük-pörçük görüşleriyle «kaynaştırdı» ve birbirlerine taban tabana zıt görüşleri birlikte savundu. «Şimdi **Halkın Kurtuluşu** oportünistlerinin, «Aydınlik oportünistlerine karşı merkezi görev meselesinde doğru tesbitleri savunduk» diye övündükleri yazılar tam da böyle bir anlayışla, eklektik dünya görüşü ile kaleme alınmıştır. Ve **Halkın Kurtuluşu**'nun pek akıllı yazarları Aydınlik oportünistlerine «üç dünya teorisi»ni yanlış yorumladıkları, sağ bir şekilde yorumladıkları için sitem ediyorlardı.

Halkın Kurtuluşu, oportünist «üç dünya teorisi»ni en temel noktaları ile birlikte savundu ve uluslararası oportünizmin temel sloganlarına sahip çıktı. Bu «teori»yi tam olarak, hakkını vererek savunamadı, ama sağ çizgiyi izlemekten geri kalmadı.

Halkın Kurtuluşu, oportünist «üç dünya teorisi»ni uluslararası durumun «bilimsel» tahlili olarak ele aldı ve bu arada da Aydınlik oportünizminin açtığı yoldan kendine özgü tarzıyla ilerlemeye devam etti. Aydınlik oportünizmiyle eklektik yapısından ve zaman zaman küçük-burjuva maceracılığını körükleyici tutumundan dolayı çatışıyordu. Aydınlik oportünistlerinin salvo ateşleriyle karşılaştıklarında şaşırıyorlardı. Ve sessizliği tercih ettiler. Çünkü «üç dünya teorisi»nin çıkmazıyla karşı karşıya idiler.

«Üç dünya teorisi», **Halkın Kurtuluşu** saflarında hararetle savunulmadıysa, bu, önemli ölçüde kendi içinde yürütülen ve giderek daha netleşen bir muhalefetten dolayıydı. AEP 7. Kongre Raporu'nun yayınlanması, gazetede konuyla ilgili bir takım yazıların çıkması bunun bir ürünüdür. Enver Hoca'nın 7. Kongreye sunduğu uluslararası durum tahlili, **Halkın Kur-**

tuluşu'nda önceleri filiz halinde varolan oportünist «üç dünya teorisi»ne karşı muhalefetin açıkça yürütülmesinin başlangıcı oldu. Bu dönemde tabanın büyük çoğunluğu, bu oportünist teorinin terk edilmesini ve uluslararası marksist-leninist hareketin saflarında açık ve kesin olarak saf tutulmasını istiyordu. Köşeye sıkışan **Halkın Kurtuluşu** yazarları bunu savuşturmak için aslında kendilerini daha da köşeye sıkıştıran yollara başvurmak zorunda kaldılar.

Halkın Kurtuluşu önderliği, oportünist «üç dünya teorisi»ni orta yolcu bir şekilde savunabilmek için saflarının ortadan ikiye bölündüğü, bir kısmının «AEP'ciler», bir kısmının ise «ÇKP»ciler olarak ayrıldığı izlenimini yaratmaya çalıştı. **Halkın Kurtuluşu** önderliği sözde hakem edasıyla ortaya çıkarak ve oportünist «üç dünya teorisi»ni reddedenlere karşı en adi cinsten küfürler yağdırarak, «araştırma yapmayanın söz hakkı yoktur» çılgınlıklarıyla ortalığı velveleye verdiler. **Halkın Kurtuluşu** yazarları, tabanı fersah fersah geriden izliyordu ve bu temel mesele hakkında herhangi bir görüş belirtmiyordu. Böyle olmasına rağmen «araştırma, inceleme» üzerine kopardığı yaygaralarla oportünist çizgisinin ömrünü uzatmaya, «üç dünya teorisi»ni araştırmasız ve kop-yacı bir şekilde kabul ettiği gerçeğini gözlerden gizlemeye çalışıyorlardı.

İşte **Halkın Kurtuluşu** yazarlarının «üç dünya teorisi»ni reddedenlere karşı savurduğu küfürlerden bazıları: «kaba ve ilkesiz bir AEP yanlısı olma», «başı-bozukluk», «yoz burjuva serbestliği», «derme çatma ve çoğu da burjuva mahreçli bilgilerle ilkesiz kararlara varan ve sorumsuzca, lafını sakınmayan burjuva davranışlar», «gaipten gelen seslerle hareket edenler», «kaba şablonculuk», «tercümecilik», «hazımsızlık», «kralcılık», «şef değneği anlayışı», «uluslararası komünist harekete bölücülük tohumları ekleme» vb. vb.

Bütün bu saldırıları, oportünist «üç dünya teo-

risi»ni savunmayı orta yolcu kıvırtmayı meşrulaştırmayı amaçlayan «talepler» izliyordu. Oportünist şefler tam bir iki yüzlü gibi davranıyorlar ve hem AEP 7. Kongresi belgelerine sahte övgüler düzüyorlar, hem de «üç dünya teorisi»nin kendi koydukları şekilde savunulmasını istiyorlardı. Öylesine saçma şeyler söyleniyordu ki, bazen bu «teori»nin marksist-leninist olduğu, ama Aydınlık tarafından yanlış yorumlandığı belirtiliyor, bazen «savunulmalı» bazen «savunulmamalı» deniliyordu. Oportünist yazarlar, kendi karmakarışık kafalarına uygun olarak oportünizmi parçalara bölüyor, ortaya bir hilkat ,garibesi ile çıkıyorlardı.

Onlar, konuyu bu yılın başlarından beri «inceliyorlar» ve ebediyen de «incelemeyi» tasarlıyorlar. Tabii bu arada oportünist tezleri savunmaya devam ediyorlar, Aydınlık oportünizminin dilediği şekilde at oynatmasına, saflarında kafa bulandırmasına yardım ediyorlar.

Halkın Kurtuluşu önderleri, bu arada tabandan gelen muhalefet karşısında bir yığın tutarsızlık yapmaya da devam ettiler. Aydınlık oportünistlerinden daha «akıllı» olduklarından binbir oyuna baş vurdular. Örneğin, kendi eğilimlerinin «üç dünya teorisi»ni reddetmek yolunda olduğunu da belirttiler, ama taraftarlarının bu konuda serbest olduklarını istediklerini savunabileceğini söylediler. Tabanın öfkesini yatıştırmak için göstermelik yollara başvurdular. Onların elinde birkaç bayrak vardı, rüzgâr hangi yönde güçlü eserse ona göre birisini dalgalandırmaya bırakıyorlardı.

Uluslararası oportünizmin orta yolcu müttefikleri rolünü oynayan bu oportünistler, baştan beri izledikleri belirsiz ve kaynak çizgiyi farkederek düzeltmeye çalışmadıkları gibi, tersine devrim yolunun zigzaglı ve dolambaşlı olduğu gerçeğini kavramış olacaklar ki (!) ortayolcu çarkedislerini meşrulaştırmaya çalıştılar. Bunun da ötesinde tam bir fiyasko

olan oportünist «üç dünya teorisi» konusunda takındıkları tavrı örnek bir ciddiyetin sembolü olarak bile göstermeye kelkiştılar .Altı aylık «inceleme»nin sonuçları olarak hiçbir anlamı olmayan, şekilsiz ifadelerle birkaç cümle söylemekle yetindiler. «Uluslararası devrimci literatürü takip edemediklerini»; «imkânlarının yetersizliğini»; «gençlik, amatörlük»; «‘sol’ dan kaçarken istemeksizin sağa düştüklerini» vb. öne sürerek oportünistliklerini mazur göstermeye çalıştılar. Yine de kendilerine pay çıkardılar ve oportünist **Aydınlık** ile terminolojik olarak aynı, ama tahlillerde ayrı olduklarını söyleyerek oportünizmden sözde sıyrılmış oldular.

Halkın Kurtuluşu yazarları, kendilerine karşı yürütülen muhalefetin rüzgârıyla göstermelik te olsa bir takım şeyleri kabullenme yoluna gitmişlerdi. Onları buna zorlayan da esas olarak buydu. Ama bu oportünistler, muhalefetten «kurtulunca» ne oldu? Tam bir rehavetle orta yolcu çizgilerini devam ettirdiler ve oportünizmi zevkten dört köşe ettiren davranışlarını engelsiz sürdürdüler.

Burada **Halkın Kurtuluşu** yazarlarının orta yolcu ve eklektik oportünizmine değinmekte yarar vardır. Daha önce «üç dünya teorisi»ni diğer görüşleriyle nasıl eklektik olarak birleştirdikleri üzerinde kısaca durmuştuk. **Halkın Kurtuluşu**’nun eklektik bir anlayışa sahip olan önderleri, birbirinden farklı, çoğu kez birbirine taban tabana zıt fikirleri, teorik görüşleri ve siyasi tezleri sistemsiz bir şekilde bir araya getirerek «ideolojik-siyasi inşa»yı gerçekleştirmeye çalışmaktadırlar. Onların eklektisizmi uluslararası koşullarla ulusal koşullar arasındaki, ekonomik alt yapı ile siyasi üst yapı arasındaki, çeşitli gelişme ve olayların birbirleri arasındaki bağlantıların bir türlü kavranmamasına ve tüm sorunların karmakarışık bir hale gelmesine yol açmaktadır. **Halkın Kuruluşı**’nın oportünist ve orta yolcu çizgisinin felsefi kaynağı idealizm, subjektivizm ve eklektisizmdir. Eklektik

Halkın Kurtuluşu önderleri, marksizmle oportünizmin çeşitlerini, yamalı bir bohça içinde birleştirmeye çalışmakta ve bir türlü işin içinden çıkamamaktadır. Şimdi ustaca yapılmaya çalışılan oportünizm, geçmişlerde çok daha kaba bir şekilde uygulanıyordu. Örneğin Rus burjuva iktisat ve tarihçisi Struve şöyle diyordu:

«Mantığa aykırı görünmekte ise de, sosyalizm de devrimci marksizm ile gerici düşüncenin tam bir karışımıdır.»

Aydınlık oportünizmi ve «üç dünya teorisi»de eklektik ve demogojiktir. Bir yandan Amerikan emperyalizmi sözde mahkûm edilir, diğer yandan onunla işbirliği önerilir. Faşizm «lanetlenir», ama faşist diktatörlükten bağımsızlık beklenir. Oportünistler, hem Mao Zedung'un devrimci düşüncelerini, hem de Tito'nun, Kruşçev'in revizyonist tezlerini «bütünleştirmeye» çalışırlar vb...

Aydınlık oportünizmi gene de bunları belli bir ahenk ve ustalıkla yürütüyor. Ya **Halkın Kurtuluşu** önderleri?

Onların eklektisizmi daha dobradır. Uluslararası durumu mu tahlil ediyorlar; işte o zaman emperyalizm uysal ve yumuşaktır; ABD gerileyen ve çöken emperyalizmdir; «ikinci dünya yedek güçtür» vb. Faşizmi mi ele alıyorlar; o zaman emperyalizm (bunu da kitabı olarak koyduklarından) gerici ve saldırgandır. Emperyalizmle ittifak ve uzlaşma (genel anlamda) düşünülemez vb. Bu ikincisi doğru bir yaklaşım ifade eder. Ama **Halkın Kurtuluşu** önderliği genel çizgilerinde bir bütünlük ve ahenge gereklilik duymaz. Faşizm konusundaki görüşleri ile uluslararası durum anlayışları taban tabana zıt bir yaklaşımla ele alınır ve rahatlıkla savunulur. Bunun nasıl olabildiğini anlayana aşk olsun! Aynı kafadan çıkan iki ayrı emperyalizm tahlili!

Halkın Kurtuluşu önderleri, «siyasetlerini» koyarken nasıl eklektikseler, onları «düzeltirken»de öyle-

dirler. Bakın diyorlar ki, «Faşizm konusundaki yanlışlara leninist emperyalizm tahlilini kavrayamadığımız için düştük». «Üç dünya teorisi»ni kabul etmelerini de bununla ilişkili görüyorlar. Ama sonunda ne oluyor? O kavradıkları emperyalizmden hareketle faşizm anlayışlarını düzeltiyorlar, ama «üç dünya teorisi»ni savunmaya devam ediyorlar ve bu konuyu belirsiz bir geleceğe erteliyorlar. Yani **Halkın Kurtuluşu** önderliği, emperyalizmi taksit taksit ve aşamalı olarak kavrayacaklar ve kendi ifadeleriyle sonu belirsiz olan bir süreçte «halkaların birbirine eklenmesiyle zincir mutlaka tamamlanacak», leninist emperyalizm tahlili bir dönem sonra parça parça görüşleri içerisine yerleşmiş olacak! Ama bu süre içerisinde ayrı ayrı tezlerde iki zıt görüş, artıyla eksi birarada varolmaya devam edecek! Faşizm tahliline ışık tutan emperyalizm tahlili, ışığını önce UDHD konusuna, daha sonra milli mesele'ye, daha sonra da dünya tahliline tutacak (!) İşte **Halkın Kurtuluşu** önderleri anti-diyalektik bakış açıları gereği, meseleleri sınıf muhtevası itibariyle ayrı karakterde ve her biri kendi başına, «biri öbürünün yanında ve biri öbüründen sonra» olarak görüyorlar.

«Her yiğidin bir yoğurt yiyişi vardır» derler. **Halkın Kurtuluşu** yazarları da oportünizme bu şekilde hizmet ediyorlar. Marksizm-leninizmle oportünizm arasında «hem birini, hem ötekini» savunuyorlar. Aydınlik oportünistleri hakkındaki düşüncelerini sorarsanız, daha onların ismini duyar duymaz küplere binerler. Ama Aydınlik oportünizminin, siyasetlerinin özüne karşı mücadeleye gelince sessiz ve sakindirler. Onları eleştirirken «üç dünya teorisi»nden gelen ortaklıkları nedeniyle suya sabuna dokunmadan vaziyeti idare ederler. Aydınlik gibi karşı-devrimci bir akımın koyu mu koyu oportünist tezleri dururken, onları geçmişte maceracılığa pirim vermekle suçlarlar ve oportünist özün yansıması ve ürünü olan noktalarda yüzeysel eleştiriler yöneltirler. Elbette ki,

bu, Aydınlık oportünistlerini taltif etmekten başka bir anlam taşımaz. Ya da Aydınlık oportünizminin en karşı-devrimci, en zayıf noktalarından (bütünlük-lü olarak) değil de şuradan buradan, kısmi olarak, onların bile yerine daha sistemlisini ve koyusunu koymak için teşebbüse geçtikleri, eski oportünist görüşlerini eleştirmekle vakit geçirmekten başka bir şey yapmamış olurlar.

Bütün bunlar, «eksiklikler taşımaktan henüz kendini kurtaramamış olmak»tan kaynaklanmıyor. Küçük burjuva sınıf yapısından ve oportünizmin kuyruğuna sıkı sıkıya yapışmaktan geliyor. **Halkın Kurtuluşu** yazarlarının oportünizme ve «üç dünya teorisi»ne karşı tavırları, kendi dünya görüşlerinin, izledikleri çizginin, doğal ve mantıki bir devamıdır.

Halkın Kurtuluşu yazarları, «eğilimlerinin 'üç dünya teorisi'nin reddi yönünde olduğunu» söylüyorlar, ama bunu marksist-leninist bir bakış açısıyla kavramadıklarından ve bu «teori»nin karşı-devrimci özünü anlamadıkları için marksizm-leninizmin ve proleter enternasyonalizminin hayasızca bir tahrifi olduğuna inandıklarından değil! Onlar, tıpkı bir yaprak gibi rüzgâra göre yön belirleyip sürüklenip duruyorlar.

Bir süre sonra bu orta yolu akımlar, «üç dünya teorisi»ni reddettiklerini de açıklayabilirler. Büyük bir olasılıkla da öyle olacak. Çünkü devrim rüzgârı güçlü esiyor ve taban zorluyor. Ama eğer bu, kendilerini «üç dünya teorisi»ni kabule götüren nedenlere (marksizm-leninizmi kavrayamamış olma, teoriye ve bilinç unsuruna önem vermem, kendiliğindencilige tapınma, geçmiş küçük-burjuva maceracı çizgiyi marksist bir tarzda aşamama) vb.'ne karşı acımasız bir mücadele biçiminde ele alınmaz, «o zaman da proleter devrimciydik, şimdi de» mantığıyla hareket edilirse neye yarar? «O zaman da doğru yoldaydık, şimdi de, o zaman da kitleleri devrim yolunda eğitiyorduk, şimdi de» türünden aptalca bir gururla ha-

reket edilir, hatta bu ispatlanmaya çalışılırsa, oportünizmden başka neye hizmet eder bu tavır? «Üç dünya teorisi»nin tayin edici önemini vurgulayanlara, bu «teori» bütün ideolojik, siyasi, örgütsel sonuçlarıyaa reddedilmedikçe doğru yolda yürünemiyeceğini; «üç dünya teorisi» karşısındaki tavrın gerçek komünistleri sahtelerinden ayıran esaslı bir mihenk taşı olduğunu belirtenlere karşı girilen «hizipçi», «bölücü», «uluslararası komünist hareketin ve ülkemizdeki komünist hareketin bir bölümüne sahte komünist diyerek onu bölmeye çalışan karşı-devrimci hizipçiler» vb. vb. gibi saldırıların açık ve tutarlı bir özleştirir de yapılmazsa, «dün dündür, bugün de bugün» mantığıyla hareket edilirse «üç dünya»yı reddetmenin ne anlamı kalır? Açıktır ki böyle bir tavır, geçmişte «üç dünya teorisi»ni savunarak sürdürülen oportünizmin, kendilingindenciliğin bugün marksizm cilasıyla sürdürülmesi anlamına gelir.

Orta yolcular, oportünist «üç dünya teorisi»nin bir an önce reddedilmesini savunanları, UDHD konusundan önce «üç dünya teorisi»ni gündeme getirmekle suçladılar ve acil olarak çözümlenmesi gereken meselelerin ilki olduğunu öne sürerek «isnismar», «konudan kaçma» gibi suçlamalara baş vurdular. Bu, onların uluslararası oportünizmi, «üç dünya teorisi»nin muhtevasını kavramadıklarını gösterir. Herşeyden önce biz, bu iki meseleyi karşı karşıya getirmiyoruz. İkincisi, «üç dünya teorisi» sıradan bir uluslararası durum tahlili değildir. Bu «teori», her meseleye oportünizmin gözlüğüyle bakan, marksizm-leninizmi en temel meselelerde ve bütün olarak tahrif eden burjuva bir teoridir. Aydınlik oportünizmi, işte her meseleye bu açıdan yaklaşıyor ve her konudaki görüşünün özü «üç dünya teorisi»ne uygunluk arz ediyor. Eğer kendinizi oportünizmden arındıramıyorsanız, onun görüşleriyle kendi aranızda kesin ve net bir hat çekmemişseniz, hangi meseleye el atarsanız atın, bazan doğru bile yaklaşsanız, boynunuzdaki ilmiğin ucunu kendi

elinizle oportünizme uzatacaksınız demektir! İsterse-
niz «UDHD meselesi» dediğiniz şeyi ele alın, eğer
oportünist «üç dünya teorisi»ni hem savunup, hem
«reddediyorsanız» kendinizi bu konuda da oportü-
nizmden kurtaramazsınız!

Halkın Kurtuluşu yazarları, marksizm-leninizmle
oportünizm arasındaki mücadeleden, uluslararası du-
rumun bilimsel tahlilinden bağımsız bir «devrim an-
layışı» üzerinde ısrar ediyorlar. Sonuç ne oluyor? Or-
ta yolculuğa devam, oportünizm ile uzlaşmaya ve
onların yolundan gitmeye devam...

Orta yolcular, «üç dünya teorisi»ni savunanlarla
ona karşı çıkan marksist-leninistler arasındaki mü-
cadeleyi kendileri gibi uluslararası komünist hareket
içinde bir «tartışma» olarak değerlendirmedığımız ve
bu «teori»yi savunmanın veya ona karşı leninist tez-
lerle çıkmanın sahte komünistlerle gerçek komünist-
leri ayırdeden bir «ateş hattı» olduğunu belirtmemizi,
«uluslararası komünist harekette bölücülük tohumları
ekmek», «AEP ile ÇKP arasında köklü ayrılıklar var-
mış izlenimini yaratmak», «uluslararası komünist
hareketin ve kardeş komünist partilerin bir bölümü-
nü sahte komünist ilan etmek», «bölücülük yapmak»
vb. vb. diyerek suçlamaya çalışıyorlar. Kendileri gibi
iki sandalyeye oturma tavrını reddettiğimiz ve mark-
sizm-leninizmin safında kararlı bir şekilde yer alma-
ya çalıştığımız için bizleri «bölücü» damgasıyla ka-
ralamaya kalkışıyorlar. Onlara kalırsa, günümüzde
leninizmle oportünizm arasında bütün ülkelerde sü-
ren sert ve uzlaşmaz bir mücadele söz konusu değil-
dir, «kardeş partiler arasında bir tartışma» vardır,
o kadar. Gözlerinizi açın da olayları gerçek boyutları
içinde görmeye çalışın, **Halkın Kurtuluşu** önderleri!
Bugün uluslararası komünist hareketin önünde sağ
oportünizmi mahkûm etmek, bu ihanet akımının ya-
rattığı derin tahribatı ortadan kaldırarak proletarya-
nın komünizme doğru ileleyişini sürdürmek, bütün
marksist-leninistlerin önünde duran tarihi bir görev-

dir. Uluslararası komünist hareketi teşkil eden partiler, sağ oportünizmin ortaya çıkması ve belirli bir yaygınlık kazanmasından sonra sert bir mücadele yaşamışlar —bu hala daha da sertleşerek sürmektedir— ve bu partilerden bazıları oportünizmin safında, diğerleri ise leninizmin safında yer almışlardır; bir çok parti de mücadelenin sert ve uzlaşmaz karakteri sonucu parçalanmıştır.

Oportünizmin yönetimi altına giren partiler, oportünist «üç dünya teorisi» gereğince emperyalizmin savunuculuğu yapmakta, emperyalist burjuvazi ve uşağı hakim sınıflarla sınıf işbirliğini savunmakta ve böylece devrimi sabote etmektedir. Leninist çizgiyi izleyen partiler ise, hem emperyalizm ve hakim sınıflara ve hem de onların yordakçısı oportünist partilere, kliklere karşı savaşmaktadırlar. Anlayacağınız bu partiler —daha doğrusu onların oportünist yönetimleri— kardeş partiler değil, proletarya hareketini arkadan hançerleyen oportünist partilerdir. Daha adını duyduğunuz zaman öfkeyle ayağa fırladığınız TİİKP de bu oportünist «kardeş» partiler topluluğunun pek de mütevazı olmayan bir ferdidir. Bugünkü mücadeleyi «kardeş partiler arasında bir tartışma» olarak görüyorsanız ve bu düşüncenizde samimi iseniz, kardeşiniz **Aydınlık ve Halkın Sesi** dergileriyle kardeş-kardeş tartışın lütfen! Sakın onlara «oportünist, sınıf işbirlikçisi, hain» vs. diye bağırıp çağırıp çağırmayın; çünkü böyle bir tavır, uluslararası komünist hareket hakkında beslediğiniz «asil» duygularla ve «uluslararası komünist hareketi böldürtmeyeceğiz, buna izin vermeyeceğiz» şeklinde özetlediğiniz «baba» tavrıyla büyük bir çelişme teşkil eder.

Kendi payımıza biz şunları tekrar belirtelim ki, uluslararası komünist hareketin gerçek bölücüleri, proleter enternasyonalizminin düşmanları oportünistler olmuştur ve birlik onlara karşı mücadele içinde, oportünizmin yenilgiye uğratılmasıyla sağlanacaktır. Bugün bölücü olanlar, oportünistler ve on-

ların suç ortağı olan orta yolculardır. Birlikçi olanlar ise, oportünizme karşı marksizm-leninizmi, sınıf işbirliğine karşı devrimi, «üç dünya teorisi»nin oportünist tezlerine karşı ise leninist tezlerini savunan gerçek komünistlerdir.

Marksizm-leninizm ile oportünizm arasında bir yol bulmaya çalışan bir «ara akım»ı temsil eden **Halkın Yolu** şunları söylemektedir:

«Hele hele ülkemizde, ihanetin batağında yüz-dükleri halde, halen kendilerinin 'marksist-leninist' olduklarını söyleyebilen, sağ oportünist, sınıf işbirlikçilerinin bulunduğu, bunlara karşı yine sahte kızıl bayraklarla kendilerini 'marksist-leninist' ilan eden grup ve hiziplerin çıkabildiği, bu karagâhları dağıtmanın önümüzdeki bir görev olarak durduğu önümüzdeki günler bu şiarın önemini daha da arttırmaktadır.»

Bu sözler, orta yolcu bakış açısının en açık, en parlak şekilde dile getirilişidir. **Halkın Yolu**, bugün, **Aydınlık Dergisi**ni sağ oportünist olarak nitelemektedir. «Üç dünya teorisi»ni savunduğu, uluslararası oportünist ailenin bir ferdi olduğu için mi böyle söylemektedir? Hayır, **Halkın Yolu Dergisi**, henüz bu konuda ağzını bile açmamıştır. Şefik Hüsnü'nün sağ çizgisini devam ettirdiği, 1971'lerdeki sınıf işbirlikçisi siyasetini incelterek ve zamanla sistemleştirerek, oportünizmden açık oportünizme doğru yol alarak «üç dünya teorisi» ile aradığı mükemmel biçime ulaştığı için mi **Aydınlık** oportünizmini sınıf işbirlikçisi olarak nitelemektedir? Bu da değil. Çünkü **Halkın Yolu Dergisi** Şefik Hüsnü'yü marksist-leninist olarak ilan etmekle kalmamakta, **Aydınlık Dergisi**'ni «1970'lerin proleter devrimci çizgisi» olarak değerlendirmektedir. Ve halen de **Aydınlık Dergisi**nin temsil ettiği çizginin etki alanından kurtulamadığı gibi, ona olan sempatisini de sürdürmektedir. Her ne kadar

Halkın Yolu Aydınlik oportünizmini parça parça noktalarından eleştirmekte, son bir kaç aydır, ona karşı «ihamet çizgisi» gibi öfkeli terimler kullanmaktaysa da bunlar bütünlüklü olmaktan uzak ve orta yolcu bakış açısının çerçevesini aşmış değildir. **Halkın Yolu** Dergisi'nin bugünkü durumunu açıklığa kavuşturma-bilmek için kısaca geçmişte oportünizme karşı takındığı tavır üzerinde duralım.

Halkın Yolu küçük-burjuva maceracı çizgiyi terk ederken en fazla bocalayanlardandı. Uzun bir süre küçük burjuva maceracı çizgiyi tamir ederek işin içinden sıyrılmaya çalıştı. Geçmişte savunduğu «Kesintisiz Devrim» çizgisini marksist-leninist bir bakış açısıyla eleştiremediği, bunun özünü kavrayamadığı için orta yolculuktan kurtulamadı. **Halkın Yolu** önderleri, içinde hem proletarya ideolojisinin, hem de burjuva ideolojisinin unsurlarının yer aldığı bir «ara akım teorisi» icat ettiler. Bu «ara akım teorisi»ne göre geçmiş küçük-burjuva ihtilelci çizgi proletaryanın ve burjuvazinin ideolojisinin, özünü proleter ihtilalciliğinin oluşturduğu bir karmasıydı. Ne garip bir tecelli ki, **Halkın Yolu** kendi geliştirdiği bu orta yolcu teori ile sanki gelecek günlerde kazanacağı karakterin resmini çiziyordu. «Ara akım teorisi»nin sahibi olan **Halkın Yolu**, daha sonra hemen her meselede iki saldıyeye birden oturma tavrının şampiyonu oldu. Böylere «ara akım teorisi» de gerçek sahibine kavuşmuş oldu.

«Kesintisiz Devrim» çizgisini reddettikten sonra içinde bulunduğu boşluktan kurtulmak için Aydınlik oportünizmine yanaştı ve onun ocağına düştü. 1975 sonrasında **Halkın Yolu**'nun Aydınlik oportünistleri ile sarmaş-dolaş olduğunu bilmeyen yoktur. Ancak bugün, Aydınlik oportünistlerine karşı proleter devrimci çizgiyi savunduğu edasıyla ortaya çıkan **Halkın Yolu** Dergisi'nin geçmişteki bazı tavırlarına işaret etmenin gerekli bir hatırlatma olduğuna inanıyoruz.

Çünkü ne eskinin aşılması, ne de bir öz eleştiri söz-konusudur.

«Halkın Sesi kadar siyasi tecrübemiz yoktu. Siyasi mücadele konusunda Halkın Sesi'nden çok şey öğrendik. Ama Halkın Sesi'nde eleştireceğimiz noktalar da vardır.»

«Halkın Sesi'nin bu doğru yaklaşımı eleştiriliyor. Bunun kaynağı aydın hareketi yapısından kurtulamamak ve siyasi tecrübesizliktir.»

«Halkın Sesi Türkiye ve dünyadaki alt-üst oluşları ve Türkiye'deki gelişmeleri doğru bir tarzda tesbit etti. Emperyalizme ve sosyal-emperyalizme karşı bir tarzda tesbit etti. Emperyalizme ve sosyal emperyalizme karşı mücadele bayrağını yükseltti. Dar aydın ya da öğrenci çevrelerine değil, geniş halk yığınlarına hitap etme ve halkın siyasi mücadelesine önderlik etme ve bu mücadelede de birleşilebilecek bütün güçlerle birleşme görevini gördü.»

Aşağı - yukarı bundan bir iki yıl önce Halkın Sesi oportünizmine düzülen bu övgüler ibret vericidir. Bu konuda, köklü ve dürüst herhangi bir özeleştiri yapmayan bu orta yolcular, kıvrıla kıvrıla ilerliyor ve sanki bütün bunlarla hiçbir ilgisi yokmuşçasına **Aydınlık** ve **Halkın Sesi**'ni gücendirerek, onlara oportünist diyor. Oysa, **Aydınlık** oportünistleri geçen yıl ne idiyse bu yıl da odur. Doğuşundan beri oportünisttir ve günümüzde de en iyi bir şekilde karşı-devrim güçlerine hizmet ediyor.

Halkın Yolu, geçmişte yalnızca **Aydınlık** oportünizmine övgü düzmekle, ona yöneltilen eleştirilere kanat germekle kalmadı. Bununla tam bir ahenk içerisinde oportünist tezleri kendisine temel aldı. Yukarıda aktardığımız övgüler **Aydınlık** Dergisi'nin kararlı bir şekilde savunduğu «üç dünya teorisi»ni ve sınıf işbirlikçisi tezleri temize çıkarmayı amaçlıyor-

du. **Halkın Yolu**'nun bütün yaptığı **Aydınlık**'tan öğrendiği oportünist «üç dünya teorisi»ni parça parça tamir ederek, onu hoş göstermeye çalışarak «yeni» bir patent altında piyasaya sürmekten ibarettir.

Halkın Yolu Dergisi, gerçekten gözünü **Halkın Sesi**'nin kucagında açmıştır ve siyaseti ondan öğrenmiştir. «Üç dünya teorisi»ni **Aydınlık** ve **Halkın Sesi** Dergilerinden aldığı perspektifle sunmuştur. Ve sözde somut siyasetini buna uygun olarak utangaç bir şekilde inşa etmiştir. Devrimci teorinin yerine oportünizmin «teori ve pratiği»ni örnek almayı tercih etmiştir. **Halkın Yolu Dergisi**'nin şimdiye kadar yaptığı —halen de değişen pek bir şey yoktur— yığınların kendiliğinden yükselen mücadelesine alkış tutmak ve sağ oportünizme övgüler düzmek olmuştur. **Aydınlık** oportünizmini «proleter devrimci» olarak taltif etmesinden, oportünist temeller üzerinde diğer hareketlerle «birlik» girişimlerine kadar herşey marksist-leninist bir hareket olmaktan ne kadar uzak olduğunun göstergesidir.

«Üç dünya teorisi»nin en temel noktaları **Halkın Yolu**'nun çeşitli yazılarında savunulmuştur. Emperyalizm ve sosyal-emperyalizm değerlendirmeleri; devlet ve devrim, proleter enternasyonalizmi vb. temel konularda oportünizmi kökten reddeden bir sınır çizgisi çizilmemiştir. «Üç dünya teorisi», «bir süs» olarak değil, anti-leninist siyasetlerde bir malzeme olarak kullanılmıştır. «Anti-sosyal emperyalizm» demagogisinden, sözde «üçüncü» ve «ikinci dünya»nın «mücadelesi»ne, «birleşik dünya cephesi»nden faşist diktatörlüğün bağımsızlık mücadelesi yürütülebileceğine kadar herşey **Halkın Yolu**'nun çizgisi içinde yer almıştır. «Üçüncü dünya ülkelerinin mücadelesi... revizyonistlerin göstermek istediği gibi gerici bir hareket değil, ilerici bir harekettir» diyen **Halkın Yolu** yazarlarının Türkiye'deki hakim sınıflara da «ilerici» dememesi için bir neden gösterilebilir mi? Uluslararası sağ oportünizmden ve **Aydınlık** Dergisinden öğ-

renilen ve takrarlanan oportünist görüşler henüz terkedilmiş değildir. İşbirlikçi tekelci burjuvazi ve toprak ağaları içerisinde birleşebilecek bütün güçlerle birleşmek gerektiğini, hakim sınıflar iktidarını devrimle alaşağı etme propogandası yerine, hakim sınıfların «gerici yönlerini teşhir etme» görevleri getiren de yine **Halkın Yolu** yazarlarıdır.

Onlar, uluslararası oportünizmin her derde deva ortak reçetesi «üç dünya teorisi»ni Aydınlık oportünistlerini aratmayacak ifadelerle onaylıyorlardı. Şöyle diyorlardı:

«10 Nisan 1974 Konuşması —Deng Siao Ping'in B.M. oturumundaki konuşması (nba)— bütün yönleriyle üçüncü dünya hareketi karşısında proletaryanın doğru tutumunu yansıtıyor.»

Bunlara ilaveten Deng Siao Ping'in Birleşmiş Milletler'deki oportünist «manifesto»sunun marksist-leninist ilkelerden taviz vermeyen bir muhtevaya sahip olduğu üzerinde duruluyordu. **Halkın Yolu**, bağımsızlığı sınıf muhtevasından koparak —devrim dışında— sözde «üçüncü dünya» ülkelerindeki hakim sınıfların da böyle bir meselesi olduğunu, onların da ekonomik ve siyasi bağımsızlık uğruna mücadele ettiğini savunuyordu. «Faşist diktatörlüklerin emperyalist sömürü ve baskıya karşı mücadele potansiyele taşıdığı» benimseniyor ve böylesine bir mücadelenin (!) yanında olunması gerektiğini üzerinde duruluyordu. Haksızlık etmemek gerekirse **Halkın Yolu** bir yandan eklektik dünya görüşüne uygun olarak demokratik devrim, emperyalizm vb. üzerinde doğru şeyler de söyledi, ama öte yandan «üç dünya teorisi»nde formüle edilen biçimiyle «kapitalist olmayan kalkınma yolu»nu savunmaktan da geri durmadı. Faşist ve geric iktidarların emperyalizmin ve sosyal-emperyalizmin ekonomik, siyasi ve askeri sömürüsüne tahakküm ve tehditlerine karşı birleşmeleri tü-

ründen yalnızca oportünizmin hayalinde olan «olgu-
lar»dan sözediliyor ve sözde «uluslararası ekonomik
ve siyasi ilişkilerin kökten değişmesi sloganı» ile mü-
cadele eden «üçüncü dünya» ülkeleri varmış gibi bun-
lardan devrim adına pay çıkarılıyordu.

Burada esas mesele **Halkın Yolu**'nun «üç dünya
teorisi»ni nasıl savunduğunu etraflıca göstermek de-
ğildir. Bunları geçmişte yazılıp-çizilenlerden uzun uza-
dıya aktarmak mümkün. Bunları inkâr edebilecek-
lerini de sanmıyoruz. Ancak bugün marksizm-lenin-
izm adına kendi dışındakilere «hizip», «grup» gibi
adlandırmalarla paye dağıtan, **Halkın Yolu**'nun mark-
sizm-leninizm ile oportünizm arasında keşfetmeye
çalıştığı orta yolculuk üzerinde durmaktır. Yakın
geçmişte Aydınlik oportünizmine övgüler düzülüyor,
«üç dünya teorisi»ne ve uluslararası oportünizme ka-
nat veriliyordu. Bugün **Aydınlik**, oportünist ve hain
olarak nitelendiriliyor, ama bu, onun leninizmin ca-
nalıcı noktalarındaki tahrifatı gözden kaçırılmaya,
günahları hafifletmeye çalışılarak yapılıyor. Bunun
nedenini **Halkın Yolu**'nun da geçmişte savunduğu or-
tak tezlerde ve bunun geçiştirilmeye çalışılmasında
aramak gerekir.

Halkın Yolu izlediği çizgi ile oportünizm arasın-
da bir sınır çizgisi çizmemiştir ve bu nedenle ken-
disini ne revizyonizmden, ne de oportünizmden kur-
taramamıştır.

Halkın Yolu, «üç dünya teorisi»nin oportünist özü-
nü görmekten ısrarla kaçınmış ve uluslararası plan-
da gelişen iki çizgi mücadelesine anadan doğma kör
tavıyla yaklaşmıştır. Bu derginin ilk sayıları hatır-
lanırsa, orada AEP'nin izlediği çizgi ile ÇKP'nin ve
diğer bazı partilerin arasında her hangi bir ayrılık
olmadığı iddia ediliyordu. **Halkın Yolu** oportünist
«üç dünya teorisi»nin ömrünü uzatabilmek için Enver
Hoca'nın 7. Kongre Raporunda getirdiği uluslararası
durum tahlilini leninizmin oportünist tahrifatla-
rıyla eş tutuyordu. Yine hatırlanırsa, uluslararası

sı komünist harekette patlak veren iki çizgi mücadelesinden bahsedenler «entellektüel» olarak nitelen-diriliyor, kuyunun dibinde sirtüstü uzanmış kurbağa tavrıyla gökyüzü tasvirleri yapıyordu.

Şimdi oportünizm ile marksizm-leninizm arasında cereyan eden mücadelede hakem tavrı takınılı-yor ve maçın galibi keşfedilmeye çalışıyormuşçası-na bekleniyor. Ancak **Halkın Yolu** bunu farketmiş olacak ki, «üç dünya» anonslarına biçimsel olarak son verdi. Ve şimdi geçmişte yaptıklarını sessizce temiz-lemek istercesine «üç dünya teorisi» taraftarlarını yalanlayan bazı meselelere ufak ufak el atarak gele-cekte yapacağı özelleştirmenin yükünü hafifletmeye ça-lışıyor. Elbette bu arada kendi tabanının kafasına soktuğu oportünist görüşleri gidermek, oportünizme karşı mücadeleyi etkin ve doğru bir şekilde yürütmek gibi bir meseleleri yok.

Halkın Yolu; «Devrimci Teori» adı altında yayın-ladığı ekinde Amerikayı yeniden keşfediyor. Bunlar-dan bazılarına değinelim.

«1 Mayıs karşısındaki tavrıyla bir ihanet akımına dönüşen, giderek bunu derinleştiren Aydınlık ve Halkın Sesi'nin ve onun anti-mark-sist tezlerini ve burjuvaziyle işbirliğini yıkma-dan proletarya partisinin inşası yolunda sağlık-lı adımların atıldığından söz edilebilir mi?» (abç)

Günaydın, **Halkın Yolu** yazarları! Nihayet **Aydınlık ve Halkın Sesi'nin** bir ihanet akımı olduğunu keş-fettiniz! Yalnız eksik olan Aydınlık oportünizminin ihanet akımına dönüşmesinin sizin kafanızda «açık-lık» kazanmasıyla —demek ki bu 1 Mayıs'a rastlıyor— ortaya çıkmadığı gerçeğidir. **Aydınlık** doğduğundan beri oportünisttir ve bu akım yıllanmış ve kaşarlan-mış bir ihanet akımıdır. Aydınlık oportünistleri 1 Mayıs'ta düzenlenen faşist katliamı polis gözüyle de-ğerlendirmekle ve bu arada oklardan birisini de size fırlatmakla nitel bir değişikliğe uğramadı. **Aydınlık** sizin idealist kafanızın zannetiği gibi, 1 Mayıs'taki

tavrından dolayı bir «ihanet akımı» haline gelmedi; tam tersine zaten oportünist, ihanet akımı olduğu için söz konusu tavrı takındı. Tıpkı sizin bu değerlendirmeyi yapmış bulunduğunuz için, orta yolcu olmadığınız; tersine orta yolcu olduğunuz ve bu kimliğinizi gizleyebilmek için **Aydınlık**'a karakterini veren esas yanı gözlerden saklamak istediğinizden dolayı bu değerlendirmeyi öne sürmüş olduğunuz gibi... O, yıllardır aynı bataklığa çırpınıyor. Her geçen süre içerisinde yaptığı ise, sadece ihanetini ve oportünist çizgisini derinleştirmekten ibarettir.

Bir başka örnek. **Halkın Yolu** ekinin bölüm başkanlarından birisi şöyle: «Mao Zedung'un Yeni Demokratik Devrim Teorisi'ni reddeden **Aydınlık**, 1977 Türkiye'sinde Kruşçev'in revizyonizmini hortlatıyor.» Birincisi **Aydınlık** Mao Zedung'un adını ve O'nun Yeni Demokratik Devrim Teorisi'ni kendi gerici yüzünü örtmek için bir kılıf olarak kullanmaktadır. Ve bunu baştan beri yapıyor. Sandığınız gibi «savunma» «umut verici» değildi, oportünistti. İkincisi, **Aydınlık**, Kruşçev revizyonizmini «1977 Türkiye'sinde» hortlatmadı. **Aydınlık** oportünistleri baştan beri aradıkları özü «üç dünya teorisi»nde buldular ve 1975 lerden itibaren Kruşçev revizyonizminin «kapitalist olmayan kalkınma yolu»nu Deng Siao Ping'in tornasından çıkmış şekliyle savunmaya başladılar. **Halkın Yolu** yazarları, eğer gözlerini biraz açarlar ve revizyonizm hakkında biraz daha az söz ederek, ama onu kavrayarak dünyaya bakarlarsa «üç dünya teorisi»nde ve onun hakkını veren **Aydınlık** oportünizminin tezlerinde hemen hemen geçmişte marksizm-leninizmle revizyonizm arasında polemik konusu olan ve Kruşçev revizyonizmi tarafından piyasaya sürülen tezleri açıkça göreceklerdir. Hatta biraz daha acı konuşmak gerekirse, kendilerinin yazdığı eski yazılarda da bunlardan bir çoğuna rastlayacaklardır.

Halkın Yolu, **Aydınlık** oportünizmine karşı «müttefik muhalefeti» yürüttüğünden sözde ona karşı ke-

sin bir tavır alıyormuş gibi yapıyor; ama bütün yaptığı Aydınlık oportünizmine övgü düzmekten ibarettir. Aydınlık oportünizmini «üç dünya teorisi»nin dışında ele alarak, onun zeytinyağı misali suyun yüzüne çıkmasına, rahatça demagoji yapabilmesine hizmet ediyor. **Halkın Yolu**, Aydınlık'ın oportünist tezlerinin temel dayanaklarına karşı değil, onun tali noktalarına, rahatça savuşturabileceği «kuvvetli» yönlerine «savaş» açıyor. Örneğin bu oportünist akımın yeni-sömürgeciligi örtbas eden ve canla başla ayakta tutmaya çalışan temel görüşlerine, «üç dünya teorisi»ne ve bunun çeşitli alanlardaki yansımalarına karşı öylesine zayıf eleştiriler yöneltiyor ki, Aydınlık oportünizmine bundan fazla iyilik yapılamaz. Aydınlık oportünizminin revizyonist bir öz taşıdığını, karşı-devrimci bir yol izlediğini kesin ve net bir şekilde belirtmekten kaçınıyor —orta yolculuktan kurtulmadıkça bunu zaten yapamaz— ve bu burjuva akımın yalnızca revizyonizme prim vermek hatasına düştüğünü söylemekle yetiniyor.

Halkın Yolu Dergisi'nin eki «Devrimci Teori»den bazı ara başlıklara göz atmak bile yeterlidir. Örneğin:

«1974 lerde Aydınlık marksizme yakındı, bugün ise 1968'lere geri dönüyor.» (**Devrimci Teori**, s. 43).

Bu ara başlık Aydınlık oportünizmine düzülen bir övgüdür ve ona itibar kazandırmayı amaçlıyor. Sorunun biçimsel yanları üzerinde durarak ve Aydınlık oportünizminin 1974'lerde çoktan sistemleşen gerici özünü gizliyor. Hele bugün, Aydınlık'ın 1968 lere dönmekte olduğunu söylemek, onun kaşarlanmış, daha da sistemleşmiş iflah olmaz olduğu gerçeğini gizlemek demektir.

Bir başka örnek de şöyle:

«Aydınlık, Emperyalizmi Bir Dış Düşmandan İbarettir Görüyor.» (**Devrimci Teori**, s. 62).

Böylesine bir «eleştiri» Aydınlik'ın canına minnet! Çünkü, o, birçok emperyalist ülkeyi düşman değil, «sosyal-emperyalizme karşı mücadelede» dost olarak görüyor, yıllardır —**Halkın Yolu**'nun 'dış düşman olarak görüyor' dediği şeyi— halkların kurtarıcısı müttefiki olarak göstermek için yırtınıyor. İşte sahte «milli bağımsızlık» siyaseti, NATO'nun desteklenmesi, AET'ye düzülen övgüler ve çeşitli uluslararası ittifak çağrıları, vb.

Burada **Halkın Yolu** Dergisinin oportünizme karşı ideolojik mücadele anlayışı üzerinde durmak gerekiyor. Bunu açıklığa kavuşturmak içinse, **Aydınlik** ile **Halkın Yolu** arasındaki ilişkilere kısaca değinelim.

Daha önce de üzerinde durduğumuz gibi, **Halkın Yolu** yazarları Aydınlik oportünistlerinin geçmişte en devrimci hareket olduğunu iddia etmekteydiler. Proleter devrimci ilan edilen Aydınlik oportünizminden siyaset öğrenmek gerektiğini öğütlüyorlardı. Elbette ki, **Halkın Yolu** yazarları, bunu yaparken sempati-zanlarına kuvvetli bir **Aydınlik** sevgisi aşılamiş oluyorlardı. **Aydınlik** ve **Halkın Sesi**, oportünist yayın organları olarak değil de, sözde devrimci siyasetlerin kavranacağı bir ekmek kapısı olarak gösteriliyordu. **Halkın Yolu**, her hangi bir pratik eylem sorununu gündeme geldiğinde Aydınlik oportünistleri ittifaka dahill edilmedi mi, hemen protestoyu çekiyor ve Aydınlik oportünizminin bir numaralı sözcüsü kesiliyordu.

Sonunda ne oldu? **Halkın Yolu** taraftarlarının bir kısmı, Derginin yazarlarından aldıkları öğütleri tuttular ve Aydınlik oportünizminden «siyaset öğrenme yolunda» önemli adımlar attılar. Durum öyle bir noktaya geldi ki, **Halkın Yolu** tabanında Aydınlik oportünistleri taraftar topladılar ve bunların önemli bir kesimini örgütlediler. İş, taraftarların taraf değiştirmesi meselesine gelince «çelişkiler» giderek keskinleşti. Ve bir noktadan sonra **Aydınlik** Dergisinin

sayfaları **Halkın Yolu**'nu terkedenlerin «özelleştiri» leriyle dolup taşmaya başladı.

Bütün bunların baş sorumlusu, **Halkın Yolu** yazarlarıydı. Çünkü ne ekmişlerse onu biçmek zorundaydılar. Aydınlık oportünizminin bir yan organı gibi çalışmanın cezasını çekiyorlardı. **Halkın Yolu** yazarları diyeceklerdir ki, «biz **Aydınlık** dergisini eleştiriyorduk, onları hiçbir zaman eleştirmekten kaçınmadık.» Doğrudur, **Aydınlık** ve **Halkın Sesi** «eleştirildi.» Ama bunlar, onun eksikliklerini tamamlama, kaba tahrifatlarını inceltme şeklindeydi. Böylece **Halkın Yolu** çoğu zaman oportünizme karşı oportünizmin silahları ile döğüştü!

Şimdi artık 1 Mayıs'tan sonra Aydınlık oportünizminin ihanet akımına dönüştüğü söyleniyor. **Halkın Yolu** bu hükme varırken, neyi kıstas alıyor? Dünyaya bakış açısında köklü bir değişiklik mi oldu, yoksa **Aydınlık Dergisi** proleter devrimci iken oportünizme mi kaydı? Ne biri, ne öteki!

Her zaman yaptığı gibi, **Halkın Yolu** canının istediği bir tarihi temel olarak «nitel değişiklikler» yaptırıyor (Ankara'da üç devrimcinin öldürüldüğü 8 Nisan 1976 tarihini Faşist diktatörlüğün başlangıcı alırken aynı mantıkla hareket etmişti). Bu yöntemi kullandığı için de hiç bir zaman ormanı göremiyor ve tek tek ağaçlardan gözünü ayıramıyor. Aydınlık oportünizminin tezlerini bütün olarak ele alacağına, onun içindeki ayrıntılarla, tali yanlarla gönül eğlendiriyor.

Halkın Yolu, Aydınlık oportünizmini kendi kafasınca «şiddetle eleştiriyor, yerden yere vuruyor» «feodalizm mi, kapitalizm mi» sorusuna cevap ararken Aydınlık oportünizminin 1977 Türkiye'sinde Krusçev revizyonizminin hortlatmaya kalkıştığını keşfediyor. Ama bununla «üç dünya teorisi» arasında ilişki kurmak istemediği için Aydınlık oportünizmini şirin göstermekten başka bir şey yapmıyor.

Biz diyoruz ki, Türkiye'deki bu katışıksız oportünizmin

tünist akımı Türkiye'ye özgüymüş gibi ele almaya devam ederseniz, «üç dünya teorisi»nden bağımsız bir oportünizm teşhirine giderseniz, hiç kimse sizin gizlemeye çalıştığınız uluslararası oportünizmi, orta yolcu çizginizi görmemezlik etmeyecektir. Halkın Yolu'na soruyoruz, neden özellikle «üç dünya teorisi»ne karşı açık ve kesin bir tavır almaktan kaçınıyorsunuz? Aydınlık oportünizmini «eleştirirken», neden bölük borchük meseleler üzerinde duruyorsunuz da temel noktalar söz konusu olunca kaytarıyorsunuz?

Açıktır ki, **Halkın Yolu** Dergisi, Aydınlık oportünizminin sahte «milli bağımsızlık» tahlillerini, «antisosyal emperyalizm» demagojisini; «üçüncü dünya temel güçtür», «ikinci dünya yedek», «devletler bağımsızlık istiyor...», sloganlarını vb. eleştirmeye yanaşmıyor, tersine çoğunlukla aynen savunuyor. Bazı şeylere kısmen değniyor, ama bunları hiçbir zaman mantiki sonuçlarına ulaştırmadan...

Bütün bunlar tesadüfi değildir. Oportünizmle suç ortaklığının, orta yolculuğun kaçınılmaz sonuçlarıdır. **Halkın Yolu**'nun bütün yaptığı orta yolda yürümek ve oportünizmi inceltmekten başka bir şey değildir.

Proletarya ile burjuvazi, marksizm-leninizmle oportünizm arasındaki mücadelede orta bir yol tutmaya çalışmalar olacaktır. Bu, burjuvazi ile proletarya arasında küçük ve orta mülk sahipleri oldukça son derece kaçınılmaz ve doğal bir olgudur. Bu mülk sahibi sınıflar hızlı bir şekilde iflasa ve yıkıma sürüklenerek proletaryanın saflarına, doğal olarak kendi ideolojileriyle akmaktadırlar. Küçük-burjuva ideolojiler ve burjuva ideolojiler proletarya hareketinin saflarında marksizm-leninizm kılığıyla sık sık boyvermektedir. Somut koşullara göre çeşitli biçimlerde ifadesini bulan orta yolcu akımlar, bu ideolojilerin büründüğü çeşitli biçimlenişlerden bir tanesidir. Stalin'in belirttiği gibi, «orta yolculuk, siyasi bir kavramdır. İdeolojisi, bir uzlaştırma, tek bir parti içerisinde

proletaryanın çıkarlarını küçük-burjuvazinin çıkarlarına bağımlı kılma ideolojisi. Bu ideoloji leninizme yabancı ve taban tabana zıttır.»

Arnavut komünistlerinin belirttiği gibi;

«Ya komünizmle ve ihtilalle birlikte ve revizyonist ihanete karşı, veya revizyonist şeflerle birlikte ihanet yolunda.» Orta yolda yürümeye çalışmak gerçekte burjuvazinin yolunda yürümektir.

Halkın Kurtuluşu ve Halkın Yolu içinde yer alan bütün kararlı devrimcilerin marksizm-leninizmi kavrayarak, iki çizgi arasındaki mücadeleye proletarya tarafında saf tutacaklarına, orta yolculuğu terk edeceklerine inancımız tamdır.

ÖZELEŞTİRİ ESKİYİ YENİ BİR BİÇİMDE
SÜRDÜRMEİNİN DEĞİL, KENDİMİZİ KÖKLÜ
BİR ŞEKİLDE AŞMANIN BİR ARACI
OLMALIDIR.

Halkın Birliği Dergisi, utangaç bir şekilde savunduğu «üç dünya teorisi»ni alelacele terkettiğini ilan etti ve sözde, suya sabuna dokunmayan bir özelleştiriyi yetindi. «Özeleştir» yazısında önemli sayılabilecek bazı noktalara değinilmekle birlikte sorunun temel yanlarına değinilmemesi ve bunların geçiştirilmesi Halkın Birliği'nin zaaflarının kaynağını görmediğini ve oportünizmin özünü kavrayamadığını göstermektedir. Halkın Birliği, özeleştir konusunda söylediği bütün sözlere rağmen hatalarına karşı acımasız değildir ve geçmişteki orta yolcu çizgisini örtbas etmeye çalışmaktadır. Bu nedenle kendisinin bütünüyle dışında gördüğü «sağcı rüzgârı» henüz altedememiştir; rüzgâra karşı neden mukavim olamadığını köklü bir şekilde kavrayamadığı için de ikide bir şaşkınlığa uğramaktan da kurtulamıyacaktır.

Oportünist «üç dünya teorisi»nin şu veya bu şekilde savunulması, bir «etkilenme», sağlıklı bir çizgiye bulaşan önemsiz, esas rengi değiştirmeyen leke-

ler olarak kabul edilebilir mi? **Halkın Birliği** Dergisinin yaptığı özeleştirinin içinden buna çıkan cevap «evet»tir. Çünkü « dünya teorisi»ni incelemeden, kendisine göre yorumlayarak (!) kendiliğindenci bir şekilde kabul ettiğini belirtmesine, eklektisizme işaret etmesine karşılık, bunun kaynağını kendi iç yapısında değil, de, neredeyse dıştan gelen «sağcı rüzgâr»da aramaktadır. Kısaca belirtmek gerekirse, **Halkın Birliği** oportünist « dünya teorisi»nin «utana bir şekilde savunulması»nın, aynı ölçüdeki utanalılıkla kendi zaaflarından kaynaklandığını, esas meselenin yapısal, ze ilişkin nedenler olduğunu görememektedir. Kendiliğindenciliği yalnızca « dünya teorisi»nin kabul edilmesiyle sınırlamak sorunun kaynağının gizli kalmasına neden olur ve marksist-leninist bir yönde gelişmeyi engeller. Eğer **Halkın Birliği**'nin « dünya teorisi»ne yönelten nedenler varsa ,aynı nedenler onu başka oportünist görüşlere de yöneltiyor demektir. Ayrıca « dünya teorisi», marksizm-leninizmi bütün olarak tahrif eden bulaşıcı bir hastalıktır ve bundan kurtulmanın yolu ise, her alanda yapılması gereken köklü ve geniş bir temizlik hareketidir. **Halkın Birliği**, bunu yeterince kavrayamadığından « dünya teorisi»ni biçimsel olarak reddetmiş ve zelleştirisinde hangi konularda kendisini dzetmeye çalışacağı, « dünya teorisi»nin görüşlerine tek tek hangi noktalarda yansıdığı üzerinde durmamıştır.

Bütün bunlar nereden kaynaklanmaktadır? **Halkın Birliği**'nin zeleştirisindeki temel hareket noktasını oluşturan şu anlayıştan:

«Bu nedenle « dünya teorisi» tahlillerimizde ss gibi duruyor, dünya durumu tahlillerimiz eklektik bir görünüm arz ediyordu. Aydınlık oportünistlerinin bizim hakkımızda ' dünya teorisini savunuyor gözüktü, fakat tahlillerine temel almadı' biçimindeki sözleri bu nedenle doğru bir noktaya temas ediyordu.»

Elbetteki **Halkın Birliği**'nin karşı-devrimci **Aydınlık** çizgisinden farksız olduğunu söylemek istemiyoruz. Ama yukardaki sözler, aynı noktada birleşen **Halkın Birliği** ve **Aydınlık Dergisinin** konuyla ilgili hükümleri doğru ve doğaldır. Oportünist tezler **Halkın Birliği Dergisinin** siyasetlerine şu veya bu ölçüde temel almıştır. Bu nedenle «süs»leri temizlemek, oportünizmin sözde kendisine özgü terminolojisinden vazgeçmek ve bunları bir silgiyle geçmişte yazılanların içerisinde silmekle, ayıklamakla mümkün olamaz.

Halkın Birliği, iki çizgi arasında tutarlı, ayakları yere basan bir tavır almak ve bunu hayata geçirmek istiyorsa, hatalarının kaynağına eğilmelidir. Biz onun modern revizyonizme, oportünizme ve orta yolculuğa karşı mücadelede kararlı olmasını istiyoruz. Kaypakkaya yoldaşın «sol» hatalarını düzeltmek, sağa düşmekle mümkün olamaz.

Burada **Halkın Birliği**'nin son derece olumsuz bir tavrı üzerinde durmakta yarar vardır.

Halkın Birliği, «uç dünya teorisi»ne, oportünizme karşı kararlı bir tavır alan **Devrimci Proletarya'yı** orta yolcu **Halkın Kurtuluşu** ve **Halkın Yolu Dergilerinin** ağzıyla suçlamakta ve onların bakış açısıyla değerlendirmektedir. Kendisini savunurken liberalizmi, başkaları söz konusu olduğunda ise «marksizm»i uygulamaktadır. **Halkın Birliği**, oportünizme, «uç dünya teorisi»ne karşı kendisi dışında hiç kimsenin doğru bir tutum takınamayacağı anlayışıyla hareket etmektedir.

Halkın Birliği'nin en son özeleştirisindeki ve ondan önceki tavırlarına değinmeden önce, **Halkın Kurtuluşu** ve **Halkın Yolu**'nun oportünizme ve onun bir çeşitlemesi olan orta yolculuğa karşı —yani kendilerine— takınılan kararlı tavır karşısında kapıldıkları öfke ve huzursuzluğu belirtmekte yarar var.

İzledikleri çizgi itibariyle ve halen vazgeçemedikleri «uç dünya teorisi» dolayısıyla orta yolcu bir tavır

takınan **Halkın Kurtuluşu ve Halkın Yolu** kendi oportünist yüzlerini açığa çıkartan herhangi bir hareket karşısında küfürler yağdırmaktadırlar. Oportünizme ve onun karşı-devrimci bayrağı «üç dünya teorisi»ne karşı açılan kesin ve uzlaşmaz nitelikteki mücadele, «bölücülük»le, «sahte bir bayrak» olmakla suçlanmaktadır. Onlar böylece oportünizme karşı yürüttükleri ılımlı «mücadele»yi rahatça sürdürebilmek için Aydınlık oportünizmini ve yandaşlarını açığa çıkartan devrimci bir akımı baştan karalayarak boğmayı amaçlamaktadırlar.

Halkın Birliği ne yapmaktadır? Orta yolcu bir bakış açısıyla aynı noktada birleşmekte ve «üç dünya teorisi»ne, uluslararası oportünizme karşı kendisi dışında atılan her tavrı her nedense «sahte» bir tavır olarak değerlendirmektedir. **Halkın Birliği**'nin «üç dünya teorisi»yle ilgili özeleştirisinde ulaştığı noktadan başlayarak geriye doğru bir göz attığımızda bunu görebiliriz.

Halkın Birliği, yaptığı özeleştiride şunları söylemektedir:

«Bir noktayı tekrar hatırlatmakta yarar var. Uluslararası marksist-leninist hareket içindeki iki çizgi arasındaki mücadeleye ilkeli bir şekilde yaklaşmalıyız. Tartışmayı yozlaştıran, bayağılaştıran ve siyasi isnismar aracı haline getiren tavırlara asla müsamaha etmemeliyiz. Meseleyi dedikodu ve aydın gevezeliği ayarına düşürme çabalarına karşı koymalıyız.» (abç)

Alıntının ilk cümlesinde de belirttiği gibi «tekrar hatırlatılan» nedir? 5 Temmuz 1977 tarihinde 12. sayıda yazılanlar:

«Son zamanlarda bazıları, herşeyi bir yana bırakarak, **ÇKP**'ye tam bir hafiflikle saldırı temelinde siyaset inşa etmede yarışıyorlar. Bir ta-

kım ciddi ve önemli meseleleri sorumsuzlulukla, istismar ederek, siyasi zaaflarını örtmeye çalışanlar, bu nitelikteki davranışlarında Halkın Birliği'ni karşılarında bulacaklardır. İdeolojik siyasi mücadelede bu yöntemi kullanan ilgili taraflar bu tür davranışlarında bizden tasvip görmeyeceklerini bilmelidirler. Dünya marksist-leninist hareketi içinde tartışılan bir takım önemli ciddi meseleleri, ciddiyetsiz söylenti ve iddialarla yozlaştıran, olur olmaz yerlerde meseleyi bu tarzda ele alarak dünya komünist hareketinin itibarını sarsan ilgili taraflar bu zararlı tavırlarına son vermeli, meselelere dikkatli, inceleyici ve ciddi bir tarzda, yaklaşmalıdırlar. İdeolojik-siyasi mücadele her önüne gelenin temelsiz ve ciddiyetsiz iddialarla yozlaştıracığı bir oyuncak değildir. Açıkça veya gizlice «uluslararası sağ oportünizm» diyen ilgili taraflar her şeyden önce bunun ciddiyetinin bilincine varmalı ve eleştirilerini bunu dikkate alan öz ve biçimde yapmalıdırlar. Devrimci tavır bunu gerektirir. Dünya komünist hareketinin iç sorunlarından hareketle, kardeş marksist-leninist partilere düşmanın gözü önünde ulu orta saldırıda bulunmak, marksist-leninist tavır olamaz.» (abç)

Bir sayı sonra da şunlar söyleniyordu:

«Ancak çelişkilerin ele alınış ve çözülüş metodlarını doğru kavramalıyız. Birlik-eleştiri-birlik ilkesini uygulamalıyız. Düşmanlara koz veren, uluslararası marksist-leninist hareketin prestijini sarsan, kardeş partileri yıpratın yol ve yöntemlere başvurmamalı, bunu yapanları eleştirmeli, iflah olmazları teşhir etmeliyiz. Tartışmayı yozlaştıran bayağılaştıran, eğilim ve davranışlarla amansızca mücadele edilmelidir. Tarihi öneme sahip bu tartışmayı derneklerde yapılan aydın gevezeliğine dönüştüren, siyasi istismar aracı haline getiren, bölücülük ve yıkıcı-

lık aleti yapan kişi ve gruplarla tavizsiz m¼cadele edilmelidir.»

Bu sözler ilk bakışta doğru gibi görün¼yor. Ama altındaki anlamın, biraz deşeleyince orta yolcuların babacan öğ¼tlerinden farksız olmadığı kolayca anlaşıyor. Gör¼ld¼ğü gibi **Halkın Birliği** de sorunu «uluslararası kom¼nist hareket içinde bir tartışma» olarak değerlendirmekte; kimselerden ve ne tür davranışlardan sözettiğini belirtmeden «tartışmayı yozlaştıranlar»dan, «kardeş kom¼nist partileri yıpratınlar»dan, «tartışmayı siyasi istismar aracı haline getirenler»den, «böl¼c¼lük ve yıkıcılık yapanlar»dan ve «bunlara karşı tavizsiz m¼cadele»den sözetmektedir. **Halkın Birliği** Dergisini çıkaran arkadaşlar, burada söylediklerini ve «¼ç dünya» konusundaki özeleştirilerini yeniden gözden geçirmelidirler. Emperyalizmin savunucuları oport¼nist partiler «kardeş» partiler midirler? Onlarla marksist-leninistler arasında bir «tartışma» mı, yoksa iki çizgi arasında bir m¼cadele mi söz konusudur? Siz kiminle «tartışacak», kiminle «tavizsiz m¼cadele» edeceksiniz? Böl¼c¼ ve yıkıcı olanlar uluslararası sağ oport¼nizmin taraftarları mı, yoksa marksizm-leninizmi ve proleter enternasyonalizmini savunanlar mıdır?

Bizce, **Halkın Birliği**'nin tavrı, salt grupçu nedenlerden değil; ayrı bir yazıda uzunca üzerinde duracağımız **Halkın Kurtuluğu** ve **Halkın Yolu** ile aynı kökten gelen siyasi çizgisinden, marksizmi de, sağ oport¼nizmi de gerçek boyutlarıyla kavramamasından ve buna bağlı olarak iki çizgi arasındaki m¼cadelede uzlaşmacı bir saf tutmaya çalışmasından kaynaklanmaktadır.

Halkın Birliği, tutarsız bir özeleştiri yapmıştır. **Devrimci Proletarya** «uluslararası oport¼nizm»den sözettiği; **Halkın Birliği**'nin «kardeş partiler» dediğine «oport¼nist» dediği için «şiddetle» kınanmıştır. Tartışmanın gizli tutulması isteğinde bulunulmuş,

«aydın gevezeliği», vb. suçlamalar yöneltmiştir. **Halkın Birliği** bir ay önce bağırıp-çağırdığı şeyleri, şimdi kaçınılmaz olarak kendisi yapmak zorunda kalacaktır. Hatta çoktan «uluslararası oportünizm», oportünist partiler vb. vb. demeye başlamıştır bile.

Ayrıca **Halkın Birliği**, —bizi kastederek— «herşeyi bir yana bırakarak, ÇKP'ye tam bir hafiflikle saldırı temelinde siyaset inşa etmeye kalkışanlar»dan söz ederken ne ölçüde devrimci bir ciddiyete sahip olduğunu düşünmelidir. Ciddi bir temeli ve herhangi bir kanıtı olmayan bu tür suçlamalar kime hizmet ediyor? Aydınlık oportünizmine ve uluslararası oportünizme kesin bir tavır ne zamandan beri «istismar», «siyasi zaafı örtme» olmuştur? **Halkın Birliği**, Aydınlık oportünizminin cephaneçiliğinden yararlanarak parsa toplamaya kalkışmayı bir yana bırakmalıdır. Ve birkaç ay öncesine kadar uluslararası oportünizmin bir aleti, Aydınlık oportünizminin şakşakcısı olduğunu unutmamalıdır.

«ÇKP'ye saldırı» demagogisi kuyruklu bir yalandır! Biz ÇKP'nin geçmişteki yüce marksist-leninist çizgisine, onun büyük önderi Mao Zedung'a sonuna kadar bağlıyız ve bu konuda en ufak bir saygısızlığımız olmamıştır. Aksi iddia ediliyorsa ispat edilmelidir. Bugün kim savunursa savunsun karşı-devrimci bir öze sahip revizyonist «üç dünya teorisi»ne devrimci bir şekilde karşı çıkmanın marksist-leninist olmanın temel bir gereği olduğu son derece açıktır. Her kim ki, Çin halkına, ÇKP'ye ve bu partideki marksist-leninistlere, Mao Zedung'un ihtilalci çizgisine sahip çıkmak, sonuna kadar destek olmak istiyorsa, uluslararası sağ oportünizme karşı ilkeli ve uzlaşmaz bir mücadele taraftarı olmak zorundadır. Deng Siao Ping ve «üç dünya teorisi», Mao Zedung'un marksist-leninist çizgisini, ÇKP'nin ihtilalci ruhunu, Çin proletaryasının davasını temsil etmiyor; onun bir devamı değildir. Ancak biz, Çin proletaryasının ve Çin komünistlerinin bu durumun sürmesine müsaade etmeyecek-

lerine inanıyoruz. Çünkü onlar, uzun bir devrim savaşının sınavından ve Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin ateşinden geçmişlerdir. Kapitalizm yolcuları, Çin Halk Cumhuriyeti'ni kapitalizmin bir kalesi haline getiremeyeceklerdir.

Bu nedenlerden dolayı biz ÇKP'nin değil, onun düşmanlarının karşısındayız. Uluslararası komünist hareketin ve ÇKP'nin gerçek düşmanları, Mao Zedung'un adı arkasına gizlenerek, onun marksizm-leninizme katkılarını oportünizm seviyesine indirgemeye çalışınladır.

Halkın Birliği, uluslararası planda yürütülen iki çizgi mücadelesini, marksist-leninistlerle oportünistler arasındaki mücadeleyi sözde kabul edip, gerçekte sorunu önemsiz «görüş ayrılıkları» seviyesine indirgemekten vazgeçmelidir.

Biz, «üç dünya teorisi»ni reddetmenin günün acil görevi açısından hiç de yeterli olmadığını, görevlerimizi başarabilmenin ilk şartının marksizm-leninizmi sıkıca kavrayarak, onun ışığında uluslararası şartların doğru bir tahlilinin ve ülkemizdeki sınıfların, aralarındaki ilişkilerin ve çelişkilerin proletaryanın tarihi görevini yerine getirebilmesi için izlenmesi gereken stratejik ve taktik çizgilerin ne olacağının, gerçeğe uygun bir şekilde belirlenmesi gerektiğinin ve bu görevleri yerine getirecek olan bir devrimciler örgütü yaratmak için sistemli ve programlı bir faaliyet yürütmek gerektiğinin bilincindeyiz. Marksistlerin bundan sonraki tüm çalışmaları, marksist bir siyasi çizginin ortaya konması ve bu temel üzerinde sağlam bir devrimciler örgütü kurmaya yönelik olmalıdır.

Halkın Birliği'nin yaptığı özeleştirisi ve ondan sonraki davranışları göstermektedir ki, özeleştirisi esas olarak biçimsel kalmıştır. Çünkü **Halkın Birliği**, özeleştiriye; oportünist «üç dünya teorisi»nin, kendi üzerinde yarattığı bütün zararlı etkileriyle birlikte arınmanın buna bağlı olarak, bütün ideolojik-siyasi-ör-

gütsel çizgisini köklü bir şekilde gözden geçirmenin ve marksist-leninist bir niteliğe kavuşmanın bir aracı olarak değil, biçimsel olarak reddetmek şeklinde anlamış ve öyle uygulamıştır. Sonuç olarak bütün olup biten şudur: **Halkın Birliği**, geçmişte enine-boyuna incelemeden «üç dünya teorisi»ni nasıl kopyacı bir şekilde benimsemişse, şimdi de aynı şekilde terketmiştir. Böyle olunca da, geçmişte bu oportünist teoriyi benimsemeye yolaçan öze ilişkin zaafılar, esas olarak bugün de varlığını korumaktadır. Haksızlık etmemek için tekrar belirtelim, **Halkın Birliği**'nin «üç dünya teorisi»ni reddetmesi herşeye rağmen olumlu ve ileri bir adımdır. Ama şimdiki haliyle kaldıkça, kendisinden beklenen yararı sağlamayacaktır.

Halkın Birliği, siyasetlerinde hiçbir değişiklik yapmamasını «üç dünya teorisi bizim görüşlerimiz arasında bir süs gibi duruyordu» diyerek haklı göstermeye çalışmaktadır. Gerçek durum böyle midir? **Halkın Birliği**, bütünlüklü bir marksist-leninist çizgiye sahip idi de, «üç dünya teorisi» bunu hiç etkilemiyen bir «süs» müydü? **Halkın Birliği**, İbrahim Kaypakkaya'nın «sol» görüşlerini terkederken, sağcı sınıf tahlilleri ve siyasetler geliştirdi. Ve sağ oportünist «üç dünya teorisi»ni de işte tam böyle bir ortamda kabul ettiği için, o andaki eğilimine uygun düştü. Örneğin **Halkın Birliği**'nin ilk dört sayısında yayınlanan «Dünyada ve Türkiye'de siyasi durum ve proletaryanın görevleri başlıklı yazılarda ortaya konan görüşler, dünya tahlili, emperyalistler arası ilişkiler, savaş ve savaşa karşı mücadele, ülkemizdeki sınıfların yapısı, vb. hakkındaki görüşler, bütün ana hatlarıyla sağ oportünizmin bakış açısına uygun görüşler değil mi? Örneğin, son derece tehlikeli oportünizmlere yol açabilecek olan ve ancak «üç dünya teorisi» ile uygunluk gösterebilen «hakim sınıfların bir kesiminin liberal ve demokrat» olduğu yolundaki sağcı tahlil vb. olduğu gibi yerinde dururken, bütün görüşlerin doğruluğundan emin bir şekilde «üç dünya

teorisi»nin reddi, yapılan özenleştirinin niteliğini en açık şekilde ortaya koymaktadır.

Halkın Birliği Dergisini çıkaran arkadaşlar, tıpkı «üç dünya teorisi»ni kabul edişleri gibi, aynı dönemde diğer pek çok anti-marksist görüşü de savunmuş olabileceklerini düşünerek ve anlamsız bir gurura kapılmak yerine alçak gönüllü bir şekilde davranarak kendisine bir kez daha bakmalı, **Halkın Kurtuluşu** ve **Halkın Yolu** ile özde ne gibi farkları olduğunu ciddi bir şekilde araştırmalıdır. Aksi takdirde, ülkemizdeki marksist hareketin gelişimi açısından gerçekten ileri, olumlu ve sevindirici bir adım olan «üç dünya teorisi»nin açıkça reddi, ne yazık ki yalnızca biçimsel kalma tehlikesiyle karşı karşıyadır.

GEÇMİŞİ KÖKLÜ BİR ŞEKİLDE AŞALIM,
MARKSİZM-LENNİZMİ KAVRAYALIM VE
UYGULAYALIM.

Halkın Birliği, 16. sayısında, «Üç Dünya Teorisi-nin Sağcı Rüzgârını Göğüsleyelim!» adlı makalede şunları yazıyor:

«İki çizgi arasındaki mücadelede marksizm-leninizm safında yer almadan, oportünist «üç dünya» teorisini açıkça reddedmeden, oportünizmi kararlılıkla mahkûm edmeden proleter devrimci olunamaz. Günümüz şartlarında iki çizgi arasındaki mücadelede oportünizmi reddederek, marksizm-leninizm safında yer almak proleter devrimciliğin en önemli ölçütlerinden biridir. Bu gerçeği iyi kavramalıyız. Bunu kavramadan doğru bir çizgi izlemenin olanağı yoktur.» (abç)

Çok uzun zamandan beri, biz aynen bunları söylüyoruz. Ancak burada **Halkın Birliği** Dergisini yayınlayan arkadaşlara bu tespiti yaptıktan sonra,

«üç dünya teorisi»ni değil açıkça reddetmek, açıkça savunduğu günlerdeki kendi durumları hakkında ve birlikte «proleter devrimcilerin birliği»ni gerçekleştirmeye çalıştıkları kendileriyle aynı niteliklere sahip olan ve bugün «üç dünya teorisi» karşısında orta yolcu bir tavır izleyen **Halkın Kurtuluşu** ve **Halkın Yolu** hakkında neler düşündüklerini soracağız. Oportünizmi savunduğunuz günlerde, siz ve diğer iki hareket proleter devrimci miydiniz? Ya da şu günlerde «üç dünya teorisi»ni ne reddeden, ne de savunan **Halkın Kurtuluşu** ve **Halkın Yolu** proleter devrimci midir?

Hayır, bu hareketler proleter devrimci değildir, geçmişte de öyle değildi. Geçmişte bu konuda biz de yanılğılar içindeydik. Bu hareketlerin kendi geçmişleri hakkında yaptıkları yüzelysel bazı özeleştirilere bakarak —ki bunlardan bir tanesinin içinde yer alıyorduk— bu yanlış kanıya varıyorduk. Gerçekte bu, marksizm-leninizmi ve proleter devrimciliği kavrayamamaktan, proletarya ideolojisine sıkıca sarılmamaktan kaynaklanıyordu. O zaman, çeşitli hareketlerin pratikte zararları açıkça görülen görüşlerine ve eylemlerine ideolojik temellerine inmeden yönelttiğimiz yüzelysel eleştirilerle onlarla kendimiz arasında sınırlar çektiğimizi; marksizm-leninizm, uluslararası şartlar ve ülkemizdeki sınıf güçlerinin durumu hakkında genel ve bölük pörçük laflar etmeyi ve бүтүнлүклү devrimci siyasetlerden yoksun bir şekilde yığınların mücadelesi içinde yer almayı proleter devrimci olmak için yeterli sayıyorduk. Gerçekte izlenen çizgi, bilincin, marksist-leninist teorinin önemini kavrayamayan ve yığınların kendiliğinden mücadelesi içinde kaybolup gitmeye yol açan **kendiliğindencilikten başka birşey değildi**. Ve marksizm-leninizm adına kendiliğindenciliğin teorisini yapıyordu.

Bugün biz, geçmiş kendiliğindenci çizgiyi ve oportünist «üç dünya teorisi»nin kabulüne yol açan

nedenleri ve bu teorinin kabulünden sonra düşülen hataları marksizm-leninizme sıkıca sarılarak köklü bir şekilde aşmak, her türlü oportünizmle aramıza kesin bir sınır çekmek, proleter devrimci siyasetleri adım adım oluşturmak ve siyasi birlikte pekişen ideolojik birliği yıkılmaz bir örgütsel birliğe dönüştürmek görevi ile karşı karşıyayız. Bu sorunun üstesinden gelmek, elbette ki yalnız başına «üç dünya teorisi»nin reddiyle sağlanamaz. Çünkü, bizzat bizi «üç dünya teorisi»nin kabulüne götüren daha köklü ve temelli nedenler söz konusudur; marksist-leninist ideoloji ile silahlanmamış olmamız söz konusudur. Bu yüzden bizim için gerekli olan şey, sadece «üç dünya teorisi»nin reddi değildir; özeleştirimiz çok daha köklü olmak zorundadır. «Üç dünya teorisi»nin reddi, genel bir özeleştirinin, kendiliğindenciliği aldetmenin ve her türlü revizyonist ve oportünist etkilerden kurtulmanın, marksist-leninist bir örgüt inşa etme genel sorununun bir parçası olarak ele alınmalıdır. Ancak altını çizerek belirtmek gerekir ki, oportünist «üç dünya teorisi»nin reddi, modern revizyonizmle ve sağ oportünizmle aramıza kesin bir sınır çekilmesi sorununun çözümünde tayin edici bir öneme sahiptir. Eğer biz, marksizm-leninizmin genel ve evrensel ilkelerine sarılırsak, onları yüseysel bir biçimde savunarak değil de; dünyayı değiştirme mücadelesinde en güçlü ve belirleyici bir silah olarak derinlemesine kavrayarak sağ oportünizmi mahkûm edebilirsek ve onunla aramıza net bir çizgi çekebilirsek, proleter devrimci siyasetlerin adım adım oluşturulmasının en önemli şartını yerine getirmiş olacağız. Düşmanlarla savaşıma ve onları aldetmede yığınlara önderlik edebilecek olan marksist-leninist proletarya partisini kurmanın en temel gereği olan ideolojik birliği sağlama yolunda önemli bir adım atmış olacağız. Çünkü önceki bölümlerde gördüğümüz gibi, modern revizyonizmle aynı öze sahip olan sağ oportünizm, marksizm-leninizmi bütün temel sorunlarda tahrif et-

mektedir. Ona karşı mücadele edebilmenin tek yolu da, devrimin, sınıf mücadelesinin bütün temel konularında marksizm-leninizmin ölümsüz ilkelerini kararlı bir şekilde savunmaktır ve biz bu görevi lâıykıyla yerine getirebildiğimiz ölçüde, ideolojik birliği esas olarak sağlamış olacağız.

Eğer biz gerçekten eski kendiliğindenci ve oportünist çizgiyi terketmek, kendimizi kelimenin gerçek anlamında köklü bir şekilde aşarak, marksist-leninist bir hareket olma yolunda ilerlemek istiyorsak ve sağ oportünizme karşı tutarlı bir mücadele vermek istiyorsak; hataları acımasızca ortaya koymalı, bütün yönleriyle ve bilimsel bir tutumla tahlil ederek açığa çıkarmalıyız. Ciddi ve tutarlı bir özeleştiri yapmalıyız. Tavrımız özeleştiriye kendini köklü bir şekilde aşmanın bir aracı olarak değil; özü aynı muhafaza edip, kabuk değiştirmenin bir aracı olarak görenlerden, ya da hataları ideolojik, tarihi köklerine inmeden yüzeysel olarak «terkedenler»den tamamen farklı olmalıdır. Marksizm-leninizm yolunda ilerleyebilmemiz özeleştiri silahını marksistce kullanabilmemize bağlıdır. Hataların nasıl bir ortamda işlendiğini, tarihi, ideolojik ve sosyal nedenlerini ve nelere yol açtığını ortaya koymalı; hataların düzeltilmesi için gerekli olan yöntem ve araçları ideolojik açıdan tam olarak kavramalıyız.

Yukarıda belirttiğimiz gibi, bizim için bugün gerekli olan, genel ve bütünlüklü bir özeleştiridir. Bunu, belirli bir süreç içinde aktif ve kollektif bir çabayla gerçekleştirebiliriz. Burada, genel özeleştirinin ancak bir parçasını teşkil edebilecek olan «üç dünya teorisi» meselesi üzerinde ana hatlarıyla duracağız. Önce bu «teori»nin ülkemizde bizim tarafımızdan ve başkaları tarafından savunulmaya başlanmasının tarihi şartları ve ideolojik nedenleri üzerinde duralım.

12 Mart ve daha önceki dönemde, ülkemizde sosyalizm iddiasıyla hareket eden başlıca üç akım vardı. Bir yanda modern revizyonistler, bir yanda Ay-

dınlık tarafından temsil edilen sağ oportünizm, diğer yanda ise birbirinden biçimsel farklılıklarla ayrılan küçük-burjuva maceracı akımlar söz konusuydu. 1970 yılları, sınıf çelişmelerinin keskinleştiği, yığınların kendiliğinden mücadelesinin yükseldiği, ancak bu mücadeleye önderlik edecek marksist bir hareketin olmadığı bir dönemdi. 12 Mart faşist diktatörlüğü, halkın mücadelesini bastırabilmek ve küçük burjuva devrimci hareketleri ezebilmek ve hatta her türlü demokratik sesi susturabilmek için yoğun bir baskı ve zulüm uyguladı. Yukarıda belirttiğimiz akımlar içinde 12 Mart dönemi boyunca, isminden en çok bahsettiren akım, küçük burjuva maceracılığı oldu.

Küçük-burjuva devrimciliğinin nispeten etkinlik kazanmasının objektif ve subjektif nedenleri vardı. Her şeyden önce ülkemiz, bir anlamda bir küçük burjuvalar ülkesi olarak değerlendirilebilir. Emperyalizme bağımlı olarak gelişen kapitalizm, köyde ve kentte sayısız küçük-burjuvayı yıldan yıla acılı ve sancılı bir şekilde yıkıma ve iflasa sürüklemektedir. Böylece proletaryanın safları her geçen gün mülksüzleşen küçük burjuvalarla genişlemektedir. Yeni proleterleşen bu küçük burjuvalar, henüz kendi öncü örgütüne kavuşmamış ve «kendisi için bir sınıf» olma düzeyine ulaşmamış olan proletaryanın saflarına durmaksızın küçük-burjuva ideolojisini taşımaktadır. Proletarya partisinin yokluğu, burjuva ve küçük-burjuva akımlarla ideolojik hesaplaşmanın yapılmasını engellediği gibi, marksizm adı altında bu akımların yaygınlık kazanmasını da son derece kolaylaştırmaktadır.

O yıllarda devrimci düşünceler daha çok öğrenci gençlik ve aydınlar arasında yaygınlaşmaya başlamıştı. Ancak marksizm adına savunulanlar, marksist sözlerle süslenmiş küçük-burjuva fikirler kapsamını aşmıyordu. Revizyonizmin ve küçük-burjuva ihtilalcı akımların büyük bir etkisi vardı, marksizm-le-

ninizmin en temel ilkeleri bile kavranamamıştı. Marksist-leninist teoriyle aydınlatılan güçlü bir hareketin önderliğinden yoksun olduğu için, kitlelerin hareketleri kendiliğindenliğin sınırlarını aşamıyordu. Hakim sınıfların baskıları arttıkça küçük-burjuva devrimci hareketlerde giderek artan bir şekilde bireysel terörizme başvurmaya başladılar. Onlar, şehirlerde ve kırlarda yürütülecek öncü gerilla savaşıyla kitlelerin belirli bir süre sonra kendiliğinden bilinçleneceğini ve silaha sarılacaklarını savunuyorlardı. «Pasifleştirilmiş olan ve uyuyan kitleler»in öncü savaşının şok etkisi yaratan sarsıntısıyla uyanacaklarını söylüyorlardı. O dönemde izlenen kendiliğindenciliğin bir biçimi olan bireysel terörist çizgi, bilincin, marksist-leninist teorinin ve partinin tayin edici öneminin yadsınması çizgisiydi. Bu da son derece doğaldı; çünkü bu hareketler, marksist-leninist teoriyle silahlanmamışlardı; marksizm-leninizmle modern revizyonizm arasındaki iki çizgi mücadelesini, tamamen dışımızda «iki sosyalist devlet arasındaki bir anlaşmazlık» olarak değerlendiriyorlar, bu mücadelede taraf tutmamak gerektiğini söylüyorlardı. Gerçekte onlar modern revizyonizmin derinden etkisi altında idiler.

Faşist diktatörlüğün azgınlaşan saldırıları, çok kısa zamanda kitlelerden kopuk maceracı hareketleri dağıttı. Yenilgi küçük burjuva hayallerinin geniş ölçüde dağılmasına neden oldu.

1973 seçimlerinden sonra gelen ve baskı koşullarının nispeten azaldığı yıllarda, modern revizyonizm ve sağ oportünist Aydınlık ön plana çıktı ve daha örgütlü olarak işe koyuldu.

Düşmanın saldırısıyla dağıtılmış olan maceracı hareketlerin saflarında yer alanların önemli bir kısmı tutulan yolun yanlışlığını gördüler. Onların bu gerçeği görmeleri, savundukları görüşlerin marksizm-leninizmin süzgeçinden geçirilmesinin sonucu olmadı. Yaşanılan acı pratik, uğranılan ağır yenil-

gi, dağılan hayeller işte onların gözlerini açmayı sağlayan etkenler bunlardı. Şüphesiz bir teorinin doğruluğunun, ya da yanlışlığının tek ölçütü pratiktir. Ancak önemli olan ve yapılması gereken, pratikte yanlışlığı anlaşılan bir teoriyi «yanlışmış» deyip kabaca reddetmek ve hemen o anda başka bir şeye sarılmak değil; izlenen hatalı çizginin ve döğurduğu zararların somut bir tahlilini yapmak; bunların tarihi, ideolojik ve toplumsal köklerini açığa çıkarmak ve bundan sonra izlenmesi gereken çizgiyi marksizm-leninizmin genel ilkelerini sıkı bir şekilde kavrayarak ve bunu maddi şartlara ustaca uygulayarak tespit etmek olmalıydı. Ama öyle olmadı. İzlenen maceracı çizginin yanlışlığını farketmiş olanlar, kendi dar deneylerinden elde ettikleri algısal bilgiyi bilimsel teorinin ışığında kavrama düzeyine yükseltmeden, yüzeysel bir özeleştirici yaparak yeniden paratiğe koyuldular. Geçmişin küçük-burjuva ihtilalcı çizgisi, son derece kaba ve yüzeysel olduğu her halinden belli olan bazı tespitlerle «mahkûm edilerek», modern revizyonizme karşı mücadeleden zaferle çıktığı için prestiji artmış olan (şunu da belirtmek gerekir ki, yoğun mücadeleler içinde geçen yıllar modern revizyonizmin bir ihanet akımı, bir burjuva akımı olduğunu göstermişti) marksizm-leninizm bayrağı altında saf tutulduğu ilan ediliverdi.

Hiç kuşkusuz bu noktaya gelmek oldukça önemli bir gelişmeydi, bir ilerlemeydi ve belirli iç mücadelelerin sonucu gerçekleşmişti. Ama önemli olan ve daha sonraki gelişmeleri belirleyen, bunun geçmişle tam ve kesin bir hesaplaşma sonucunda elde edilmiş bir sonuç olmamasıydı. Geçmişin kelimenin gerçek anlamıyla devrimci bir tarzda değil, reformcu bir tarzda «aşılmış» olmasıydı. Öyle ki, başlarda, bazı yüzeysel tespitlerle geçmişte modern revizyonizm meselesinin, parti meselesinin ve devrimin yığınların eseri olacağının kavramamamış olması, geçmişin hatalı bir çizgi olduğu söylenirken, özünün proleter

devrimci olduğu ileri sürölüyordu. İdeolojik özü kavranılmadan hataların kabaca neler olduğu sıralanıyor, ama bundan sonra neyin niçin ve nasıl ve yapılacağı sorusu cevapsız bırakılıyordu. Çünkü marksizm-leninizm hala kavranamamıştı, modern revizyonist etkiler devam ediyordu. Bu da son derece doğaldı; çünkü marksizmi kavramak için hiç bir ciddi çabaya girilmemiş, bütün cephelerde marksizm-leninizm ile modern revizyonizm arasındaki iki çizgi mücadelesi dikkatli bir şekilde incelenmemiştir.

Bu hava içinde eski çizginin taraftarları yeni çizgiye kazanılmaya çalışıldı. Çoğumuzun yakından tanık olduğu gibi bir çok kişi geçmişin proleter devrimci bir öze sahip olduğunu düşünmeye devam ederek «yeni çizgi» doğrultusunda mücadeleye koyuldu.

Ve işte bu şartlarda, «üç dünya teorisi»de kolayca, hiç tereddüt etmeden benimseniverdi. Nasıl ki maceracı çizgi derin hiçbir araştırma olmadan reddedilivermişse, «üç dünya teorisi» de aynı şekilde, hiçbir ciddi incelemeye dayanmadan kabulediliverdi. Şunu rahatlıkla iddia edebiliriz: Eğer maceracılık terkedilirken ,bu doğru bir şekilde yapılmış olsaydı, yani marksizm-leninizm incelenmiş, onun bütün temel tezleri, emperyalizm, savaş ve barış, devlet ve ihtilal, proletarya diktatörlüğü vb. kavranmış olsaydı, anti-marksist özü kavranarak «üç dünya teorisi»ne karşı çıkılırdı. Nitekim dünyada AEP, BKP, İKP (ML) ŞİKP vb. gibi bir çok marksist-leninist parti, bu sağ oportünist teoriyi hiç bir zaman kabul etmedi.

Geçirilen yüzeysel özeleştiriden deneyinden sonra hareketin en baş illeti olan kendiliğindencilik aşılanamamıştı, teorizsiz devrimcilik devam ediyordu. Bireysel terörizm geniş ölçüde kendi zıddına kitle kuyrukçuluğuna dönüşmüştü.

Bütünlüklü ve iç tutarlılığa sahip bir ideolojik-siyasi çizginin yokluğu, bunun yanında «üç dünya teorisi»nin kopyacı bir şekilde benimsenmesi bir çok

çelişkili görüşün bir arada savunulmasına yol açtı. Örneğin, bir yandan faşizm tahlil edilirken genel olarak leninist emperyalizm teorisinden hareket ediliyor, öte yandan emperyalizmin leninist tahlilinin baştan aşağıya çiğnenmesi temeli üzerinde yükselen «üç dünya teorisi» savunulmaya çalışılıyordu. «Üç dünya teorisi»ni savunurken bazıları da «ikinci dünya ülkeleri»nin emperyalist olmadığını ispatlamaya kalkışlıyordu. Teorik kargaşalığın bir nedeni de belirli bir ideolojik-siyasi temel üzerinde yükselmeme- nin bir sonucu olarak safların hetrojen bir yapıda bulunması, kopyacılığa ve «üç dünya teorisi»ne belirli ölçüde karşı çıkanların teorik arayış içinde olmalarıdır. Ama belirtmek gerekir ki, maceracılığı terkedip marksizm yoluna girdiğini ileri süren hareketlere hakim olan teorisiz devrimcilik ve eklektisizmdir.

Kısacası, söz konusu hareketlerin —ki biz de bunların içinde yer alıyorduk— «üç dünya teorisi»ni benimsemelerinin nedeni, bu hareketlerin küçük-burjuva çizgilerini gerçek anlamda aşamamaları, kendiliğindencilikten kurtulamamaları, marksist-leninist ideolojiyle silahlanmış olmamaları ve modern revizyonizmin etkilerini üzerinde taşımalarıdır. Bu bize gösteriyor ki, hatalı bir çizgiden «terkettim» demekle kurtulmak mümkün değildir. Bunu daha önce bir kez daha tanık olmuştuk. PDA'nın marksizm-leninizmle modern revizyonizm arasında uluslararası planda süren mücadelede revizyonist özünü tamamen koruyarak, görünüşte marksizm-leninizm safında «yer alması» da aynen böyle olmuştu.

Küçük-burjuva devrimciliğinin aşılmaması ve terörizm terkedilirken bir çok bakımdan sağa kayılması ve her türlü oportünizmin temeli olan kendiliğindencilığın devam etmesi, etkisini teorik, siyasi, pratik, örgütsel her alanda gösterdi. Burada söz konusu olan bütün yönleriyle bir değerlendirme olmadığı, «üç dünya teorisi»nin hangi nedenlerle ve nasıl bir ortamda kabul edildiğini kavramak olduğundan bu kadarla

yetineceğiz. Ancak şunu da ekleyelim ki, Aydınlık ve Halkın Sesi oportünistlerinin bu teoriyi benimsemesi daha farklı bir şekilde olmuştur. Onlar, belirli varyasyonlar yapmakla birlikte sistemli bir şekilde geliştirdikleri oportünist çizgilerinin en uygun ifadesini «üç dünya teorisi»nde bulmuşlar ve bu yüzden onun en ataşeli taraftarı olmuşlardır. Bütün siyasetlerini bu teorinin ışığında gözden geçirip, görüşlerine belirli bir sistemlilik kazandırmışlardır.

Bilindiği gibi, **Halkın Kurtuluşu**'na muhalefetin başlıca nedenlerinden biri de «üç dünya teorisi» karşısında takınılacak tavır sorunuydu. Bizler, bu «teori» karşısındaki tavrın gerçek komünistlerle sah-telerini birbirinden ayırdeden bir mihenk taşı olduğunu, bugünkü mücadelenin marksizm-leninizm ile oportünizm arasında iki çizgi mücadelesi olduğunu söylerken ve bu «teori»ye karşı kesin tavır alınmasını savunurken tamamen haklıydık ve hareketteki ileri yönü temsil ediyorduk. Ama açıklıkla kabul etmeliyiz ki, bir çok meselede olduğu gibi bu konuda da öne sürdüğümüz haklı talebin gereğini yerine getirmekte çok geciktik. Uzun süre mücadele, neredeyse slogan düzeyinde yürütüldü. Aslında muhalefet saflarında yer alan bazı arkadaşlar, «üç dünya teorisi»ne baştan beri karşı çıkıyor, bu teorinin anti marksist-leninist olduğunu düşünüyordu. Söz konusu teorinin bu niteliğini ele veren bazı temel noktaları da kavramışlardı. Ne var ki, bu noktaları derinleştirmeye girişmediler, oportünizme karşı mücadele bayrağını açma kararlılığını göstereremediler. Tabii ki bunda belirleyici olan ideolojik sağlamlığın olmayışı ve bu yüzden oportünizmle uzlaşma eğilimlerinin varlığını sürdürmesiydi.

Enver Hoca Yoldaş'ın AEP 7. Kongresi'ne sunduğu rapor bir çoğumuzun gözünü açtı. Türkiye'deki diğer bütün hareketlerden farklı olarak rapor en çok **Halkın Kurtuluşu** içinde yankı buldu. Bir çok devrimci «üç dünya teorisi»ni ciddi bir şekilde incele-

meve, konu üzerinde tartışmaya başladı ve sağ oportünizme karşı açık tavır aldı.

«Üç dünya teorisi»ni savunduğumuz, ya da karşı olduğumuz halde susarak onunla uzlaştığımız dönemde, ideolojik, siyasi, örgütsel pek çok önemli hata yaptık. Örneğin **ideolojik planda** modern revizyonizmle hemen hemen hiç mücadeleye yürütmedik. Şüphesiz böyle olmasında belirleyici neden, o sırada savunmakta olduğumuz «üç dünya teorisi»nin modern revizyonizm ile aynı ideolojik öze sahip almasıydı. Modern revizyonizmle biçimsel bazı farklılıkları olmasına rağmen özde aynı tür görüşleri savunanların, modern revizyonizme karşı tutarlı bir ideolojik mücadele yürütmesi beklenebilir mi? Nitekim «üç dünya teorisi»ni savunan partilerin, grupların, hareketlerin hiç biri revizyonizmle ideolojik olarak hesaplaşmıyor, bundan titizlikle kaçınıyor, sadece siyasi teşhirle yetiniyordu. Neredeyse bütün yapılan Rusya'nın emperyalist, yayılmacı, savaş kışkırtıcısı niteliğini ve her ülkedeki modern revizyonistlerin onlara uşaklık ettiğinin teşhirinden ibaretti. Şüphesiz marksist-leninistler için bu tür siyasi teşhirler, asla ihmal edilmemesi gereken bir görevdir. Ama sadece bununla yetinilirse, marksizme yönelen ve milyonlarca işçi ve emekçiyi etkileyen revizyonist saldırıyı altetmek, marksizm-leninizmin saflığını korumak, kitleleri devrimci bir tarzda eğitip örgütlemek mümkün müdür? Bu dönem boyunca, aynı şekilde sınıf işbirliği siyasetinin savunucusu Aydınlık oportünizmine karşı da tutarlı bir mücadele yürütemedik; bu oportünist akımın ideolojik temellerine dokunmayan yüzeysel bir takım eleştiriler, sadece güç toplamasına yaradı. Savunulan bu oportünist teori, orta yolcularla, maceracılarla mücadeleye de sekte vurdu.

Eklektik dünya görüşünün etkisinden kurtulamadığımız için oportünizmin ve maceracılığın etkisi altında, bazen en sağ, bazen en sol görüşler savunuldu. İttifak siyasetleri de buna göre değişti; bazen

sekte bazen de teslimiyetçi tavırlar alındı. Öte yandan, dünya haklarının en büyük düşmanlarından biri olan ve ülkemizdeki hegemonyası sarsılmış olmasına rağmen devam eden Amerikan emperyalizmine ve diğer emperyalistlere karşı mücadele tatil edildi, veya çok cılız olarak yürütüldü. Amerikan emperyalizminin ve onun saldırgan askeri gücü NATO'nun kanlı ve vahşi yüzü gerektiği gibi teşhir edilmedi.

«Üç dünya teorisi»nin etkisi altında savunulan sağ oportünist siyasetler, çalışma tarzı ve örgütlenme alanında da kendisini gösterdi. Zaten kendiliğindencilikle malul olan söz konusu hareketler, kitle hareketlerine övgüler düzmek ve kitlelerin kuyruğundan sürüklenmekten başka bir şey yapmadılar. Kitlelere gerçek anlamda önderlik etmek, ancak marksizm-leninizm ilkelerine uygun davranmakla olabilir. Sağ oportünist bir teoriyi izlerken, kitlelere önderlik etmek düşünülebilir mi? Örgütlenme alanında ne kadar başarısız olduğumuzu geçirdiğimiz deney açıkça gösterdi. Kangrenleşen bir ilkelik, menşevizm ve legalizm... Kendiliğindenci ve oportünist bir siyasi çizgi izlenirken örgütsel çizginin başka türlü olması beklenebilir mi?

Bütün bunlar bize neyi gösteriyor? Bunlar bize, marksist-leninist ideolojiyi köklü bir şekilde kavramadıkça, bütün meselelere bu ideolojik bakış açısıyla yaklaşmadıkça doğru bir siyasi çizgi tutturulamıyacağını, hiçbir soruna tutarlı çözüm getirilemeyeceğini, anti-marksist akımlarla, revizyonizm ve oportünizmle aramıza kesin bir sınır çekmenin mümkün olmadığını; tersine hangi oportünist rüzgâr güçlü eserse hemen kolayca onun etkisi altına girmenin kaçınılmaz olduğunu gösteriyor.

Doğru bir yolda ilerleyebilmenin ilk temel şartı, marksist-leninist ideolojik sağlamlıktır. Onun için bütün gücümüzle proletaryanın devrimci ideolojisini, nice yıllardan beri proletaryanın ve hakların ye-

lunu aydınlatan, sönmeyen ışık marksizm-leninizmi derinlemesine kavramaya yönelelim. Marksizm-leninizmi en kolay, en iyi ve bugünkü iki çizgi mücadelesi açısından en yararlı bir şekilde kavramanın yolu, geçmiş dönemlerdeki iki çizgi mücadelelerini, Lenin ve leninistlerle II. Enternasyonal oportünistleri arasındaki mücadeleyi; leninizmle troçkizm arasındaki mücadeleyi ve daha etraflı olarak modern revizyonizmle marksizm-leninizm arasındaki mücadeleyi dikkatli bir şekilde incelemektir. Bu incelemeler, sadece marksizm hakkındaki bilgilerimizin gelişmesini değil; aynı zamanda bugünkü iki çizgi mücadelesini en etkili şekilde sürdürebilmemizi, revizyonizm ve sağ oportünizmle aramıza kesin ve net bir sınır çekmemizi sağlayacaktır. Hatırimızdan bir an bile çıkarmıyalım ki, marksizm-leninizm ancak sınıf mücadelesi pratiği içinde kavranabilir.

O zaman, her meseleye daha berrak bakabilecek; geçmişin küçük-burjuvaziye özgü bütün olumsuzluklarından daha kolay kurtulabileceğiz. Ancak o zaman, dünyanın ve ülkemizin somut şartlarını gerçekten doğru bir şekilde tahlil ederek marksist bir programı ortaya koyabilecek, devrimimizin yolunu aydınlatabilecek ve pratikte tutarlı bir mücadele yürütebileceğiz. Ve ancak o zaman, ülkemizdeki her türden anti-marksist akıma karşı, modern revizyonist, troçkist ve sağ oportünist akımlara karşı tutarlı bir mücadele verebilecek ve uluslararası planda yürütülen bu mücadeleye gücümüz oranında katkıda bulunabileceğiz.

Ağustos - Eylül 1977

DÜZELTME CETVELİ

Sayfa	Satır	Yanlış	Doğru
21	31	ezen ve sömüren	egemen
32	18	çekişmenin	çelişmenin
35	34	ilişkinin	ilişkinisi
54	10	önemli	önemi
54	11	İKİ SÜPER DEVLET	(Bu bölüm başlığıdır. üstünde II olacak.)
54	17	«ikinci dünya»	İkinci Dünya
55	23	bu üç neden	Bu nedenler
65	9	saldırgan ve daha tabiatını	saldırgan tabiatını
65	11		(bu satır çıkacak.)
82	8	oportünist «sıçramalı gelişim kanunu»ndan hareket ederek	«sıçramalı ve eşitsiz gelişim kanunu»nun oportünist yorumundan hareket edersek
83	25	(Lenin, SBKP (B) Tarihi	(SBKP (B) Tarihi
83	28	eşitsiz ve sıçramalı kanunu	eşitsiz ve sıçramalı gelişim kanunu
85	29-30	«yükselen» ve «saldırgan» «gerileyen» ve «saldırgan olmayan»	«yükseldiği için saldırı» «gerilediği için saldırı» «saldırgan olmayan»
94	10	ülkelerle ittifak	ülkelerle stratejik planda itifak
101	29	Aydınlık'tan yapılan alıntı şöyle olarak	Evet proleter devrimcileri «bir Rus saldırısına karşı» Türkiye'de kararlı kararsız bir şekilde direnen bütün güçlerle ve bu arada direnişten yana olduğu ölçüde Türkiye hükümeti ve ordusuyla omuz omuza olacaktır.»
116	18	desteklemek yanlış olacaktır	desteklemek, gerçekte 'Sovyet sosyal-emperyalizmine boyun eğiş kampanyasını desteklemek olacaktır.»

120	9	karş ımücadeleyi	karşı mücadeleleyi en-
			gellemek
124	13	Lenin'in	Stalin'in
133	25	ve Türkiye devrimine	ve onun bir parçası
			olan Türkiye devrimine
134	10	marksist	«marksist»
146	10	elele	özünde aynı çizgide
162	2	araçların	araçlarının
164	8	izlemesi zorunlu	izlemek için zorunlu
164	24	çıkan	akım
165	2	yeni sömürgeci siyaset	yeni sömürgeci siyaset
			uygulayarak
172	36	Aranya	Azanya
172	37	masalarını	maşalarına
181	28	«ulusal ülke»	«ulusal ilke»
190	12	kulaklarını	kuklalarını
195	6	lenin	Lenin
196	26	pozisyonun	pozisyonu
197	24	«devrim akımı»na	«devrim akımı»nı
198	27	«üç dünya teorisi»ni	«uç dünya teorisi»nin
		destekçiler	destekçileri
198	35	halkların ve ulusların	halklarının ve ulusla-
			rının
200	34	uluslararası	uluslar arasındaki
210	3	Bunu	Bunun
212	14	vahşi halde,	vahşi ve saldırgan ka-
			rakteri hiç bir şekilde
			değişmediği halde
212	34	Amerikan oportünist-	Amerikan oportünist-
		leri de kendi emperya-	leri de «SSCB'nin daha
		listlerinin vahşi ve sal-	tehlikeli ve savaşın
		dırgan yüzünü gözle-	esas kaynağı olduğu-
		yerek, ezilen-	nu, kendi emperyalist-
			lerinin daha az tehli-
			keli ve daha az saldır-
			gan ve vahşi olduğunu
			söyleyerek bütün dik-
			katleri rakibin üze-
			rine çekmekte
215	18	-peryalistlerini	-peryalistlerinin
217	1	Brejnev'in	Brejnev
218	2	ülkelerle	ülkeleriyle de
217	19	sürecek	sürecek kadar
218	23	özgü	özgü

218	26	halka çıkarları kavram arasında	halkın çıkarlarıyla, hakim sınıfın çıkarını içeren genel milli çıkarlar kavramı arasında
220	32	«cevap veremediği» ger-	«cevap veremediği» imajını yaratmak ve ger-
222	11	kardely	kardelj
222	32	nüfus	nüfuz
223	9	düşmektedir	düşmemektedir.
224	22	görmesi	girmesi
225	7	uygulamanın	uygulanmasını
227	32	bağımsızlık mücadelesi»	«bağımsızlık mücadelesi»
227	36	açısına	açısını
231	20	alınan	kaleme alınan
233	2	likçi	likçisi
243	10	görüşmesi	dönüşmemesi
244	32	devrime	devrimi
247	14	—geliğe	-geliği
247	23	olduğu	olduğunu
252	8	bağımsızlık	bağımlılık
252	25	—lizm karşı	-lizme karşı
253	11	eski-sömürge	eski yarı-sömürge
259	21	büyük	belli
262	11	ihtiyaçların	bağımlılıklarını
267	7	pekiştirilmesi	geliştirilmesi
267	12	engeldi;	engeldi ise;
267	14	destekçisi ve hakim	destekçisi hakim
272	4	sosyalizmdir.	sosyalizmdir.)
272	6	yol»un	yolu»nu
276	5	bağımsızlığını	bağımsızlığının
278	5	«gördüğünü», devlet	gördüğünü, «devlet
275	13	olduğu	olduğu gibi.
280	16	bu	burada
292	33	halklar	halkların
373	29	zarar	karar

30 lira